
FANTASTIKA
Řeka bohů
Ian McDonald
Řeka bohů
Ian McDonald
ARGO
TRITON
ARGO
TRITON

15. srpna 2047 – všechno nejlepší ke stým narozeninám, Matko Indie! V polovině jednadvacátého století je Indie stále stejná – starobylá a plná života, nesmírně chudá, a zároveň pohádkově bohatá. Rozmanitá, divoká, nádherná a strašná, vzrušující a nepochopitelná. Národ překypující lidmi a kulturami, rozpolcený propastnými rozdíly. Bezmála dvě miliardy lidí se tísní na indickém subkontinentu a v tamějších kolotajících městech – cyberabádech, kde se snoubí prastará, věčná kultura se supermoderními technologiemi. Vzejde z jejich sňatku nový inteligentní život? V den stých narozenin Matky Indie sledujeme každodenní peripetie devíti hlavních protagonistů – gangstera, policisty, jeho ženy, politika, sólového komika, seriálového návrháře, novinářky, vědkyně a rebela. A pak je tu Áž – ztracená dívka bez minulosti, vyvolená, spasitelka.

Řeka bohů je velký román nového tisíciletí, stejně opojný a fascinující jako jeho námět. Čtenáři předkládá nádherně pestrý soubor hlavních i vedlejších hrdinů – od geneticky modifikovaných „bráhmanů“ přes zloděje orgánů a americké vědce až po elitní Krišnovy policisty, kteří loví zběhlé umělé inteligence. Jedinečný vypravěč a mistr jazyka Ian McDonald splétá jejich osudy a starodávné mýty a východní filozofie a špičkové technologie a kosmická tajemství ve velkolepý příběh, který plyne tak, jako plyne řeka Gangá nedozírnými rovinami severní Indie.

Ian McDonald (*1960)

Významný představitel britské science fiction, narodil se 31. března 1960 v anglickém Manchesteru, o pět let později se spolu s rodinou odstěhoval do Severního Irska, dnes žije v tamním Belfastu a vedle spisovatelského řemesla se věnuje rovněž práci v televizní produkční společnosti. Do fantastiky vstoupil v roce 1982 a o šest let později publikoval svůj první román *Bezútěšná cesta* (1988). Vedle science fiction se nevyhýbá ani fantasy, i když tu píše přece jen o poznání méně, za zmínku stojí alespoň román *Král jitra, královna dne* (1991). Z významnějších děl nesmíme opomenout román *Necroville* (1994), v němž se lidstvo s pomocí nanotechnologií naučí oživovat mrtvé. Velký ohlas vzbudil rovněž cyklus reprezentovaný romány *Chaga* (1995) a *Kirinya* (1998), v nichž Afriku zachvátí po dopadu meteoru vlna rychle se šířícího mimozemského ekosystému. V poslední době se s velkým úspěchem věnuje science fiction vizím zasazeným do pro anglo-americkou fantastiku exotických krajin. Nejprve zobrazil blízkou budoucnost Indie v románu *Řeka bohů* (2004), jenž doplňují krátké práce sbírky *Cyberabádské dny* (2009). Poté vyrazil do slunné Brazílie v románu *Brasyl* (2007) a v současnosti se chystá navštívit Turecko v chystaném románu *Dervišův dům* (2010).

Řeka bohů

Ian McDonald

ARGO
TRITON

Přeložil Aleš Drobek

Ian McDonald
Řeka bohů

Copyright © 2007 by Ian McDonald.
Translation © Aleš Drobek, 2009
Cover © 2007 by Stephan Martinière

© Argo, 2009

ISBN 978-80-257-0226-0 (Argo)
ISBN 978-80-7387-342-4 (Triton)

Ian McDonald

ARGO
TRITON

Část první

Gangá Mata

1. Šiva

Tělo se obrací v proudu. Na pěti betonových nohách nového mostu rozkročeného nad Gangou ulpívají girlandy z větví a silonu, závěje říčního smetí. Chvíli se zdá, že se k nim tělo připojí, tmavý obrys v černé vodě. Hladký proud ho vleče, otáčí jím a žene jej nohama napřed pod mostními oblouky. Vysoko nad ním řvou nákladňáky. Dnem i nocí se v dlouhých konvojích valí do města, chromované, pomalované křiklavými podobiznami bohů a s ampliony na střeše, z nichž vříská filmi hudba. Mělká řeka se chvěje.

Šiva stojí po kolena ve vodě. Zhluboka potáhne z cigarety. Posvátná Gango, dosáhlas mokši. Osvobodila ses z okovů samsáry. Kolem mokrých kalhot se mu ovíjejí věnce obětních květin. Vyprovodí tělo pohledem, pak cvrnkne cigaretu ve vysokém oblouku rudých jisker do tmy a začne se brodit zpět k mercedesu stojícímu po nápravy ve vodě. Usedne na kožené zadní sedadlo a kluk mu podá boty. Kvalitní boty. A taky kvalitní ponožky, italské. Žádný bháratský drek. Škoda je obětovat bahnu a slizu Gangy. Kluk nastartuje; paprsky čelních světlometů rozeženou vyzáblé postavy na pláži do všech stran. Zkurvená děcka. Nejspíš ho viděla.

Velký merc vyjede z řeky, přes popraskané bahno na bílý písek. Šiva nikdy neviděl tak nízkou hladinu. Na řeči o Ganze Dévi, bohyni Ganze, nikdy moc nedal – ženské tlachy, pravý rádža má přece rozum – ale když teď vidí řeku tak mělkou, tak ochablou, je mu smutno. Jako by se díval na krev tryskající ze zápěstí starého přítele, kterou nedokáže zastavit. Pod tlustými pneumatikami SUV křupají kosti. Merc děckám rozdrtí uhlíky plážových ohýnků, a pak už

Jogendra zařadí čtyřku a pohon na všechna kola je vyveze až na násep. Zůstanou za nimi dvě brázdy v hustém porostu blatouchů. Ještě před pěti lety byl i Jogendra ušmudlaným říčním klukem, krčil se u ohňů, kreslil palcem do písku a z naplavenin lovil vše, co řeka dá. A v Ganze taky jednou skončí. I Šiva v ní jednou skončí. To věděl odjakživa. Všichni tady skončí. Řeka vše odnese. Bahno i kosti.

S tělem si pohazují víry, potahují za volný konec hedvábného sárí a pomalu jej odvíjejí. Poblíž nízkého pontonového mostu pod rozpadající se pevností v Rámnagaru udělá mrtvola poslední vývrtku a je náhle volná. Hedvábný had se chvíli vine kousek před ní, pak obejme oblý pilíř mostu a oba jeho konce začnou vlát v proudu řeky. Most postavili britští ženisté, v minulosti před minulostí před současností; padesát pontonů svázaných úzkým ocelovým pruhem. Jezdí po něm lehčí vozidla, autorikši, mopedy, motorky, cyklorikši, chodci; tu a tam se mezi bicykly opatrně proplétá nějaké to maruti, klakson v plné permanenci. Pontonový most je zvukovým útvarem, nekonečným magnetickým páskem vibrujícím do rytmu kol a nohou. Tvář nahé ženy propluje pár centimetrů pod autorikšami.

Za Rámnagarem se břeh rozlévá do širokého písečného pruhu. Tady si nazí sádhuové stavějí své příbytky z rákosí a bambusu a praktikují tvrdošíjný asketismus, zatímco se do města pomalu vkrádá úsvit. Za jejich ohništi šlehají k nebi vysoké sloupce plamenů a dýmu z továren obřích transnacionálních korporací, v dlouhých třaslavých odrazech se zrcadlí na hladině černé řeky a lesknou se na mokrých hřbetech buvolů, kteří se tísní ve vodě pod rozdroleným ghátem Asi, prvním ze svatých ghátů Váránasí. Na hladině se pohupují plamínky, hrstka poutníků a turistů poslala po řece svíčky díja v malých miskách z mangových listů. Budou plout kilometr za kilometrem, kolem jednoho ghátu za druhým, až se z řeky stane propletenec proudů a světelných stuh, vzorců, v nichž mudrci čtou znamení a předzvěsti a osudy národů. Po cestě osvětlí i nahou mrtvolu. Tvář ženy středního věku. Obyčejnou, prostou tvář, již nikdo nebude postrádat, je-li vůbec mezi těmi jedenácti miliony obyvatel města jaká tvář, která by byla skutečně nepostradatelná. Kremace na pohřebních ghátech se nedočkají a do řeky jsou vhozeni ti, jež patří k

některé z následujících pěti skupin: malomocní, děti, těhotné ženy, bráhmani a lidé uštknutí kobrou královskou. Ženino bindi říká, že nepatří ani k jedné z těchto kast. Propluje neviděná kolem tlačenice turistických loděk. Má bledé měkké ruce, nenavyklé práci.

Na ghátu Manikarnika hoří hranice. Pozůstalí snášejí bambusová nosítka po schodech zčernalých popelem a rozpraskaným bahnem až k okraji řeky. Tělo zahalené v šafránově žlutém rouše ponoří do očistné vody a pečlivě jej omyjí, tak aby ani místečko nezůstalo nedotčené. Pak jej vynesou k hranici. Zatímco nedotknutelní Dómové, kteří pohřební ghát spravují, obkládají lněný balík dřevem, vyzáblé postavy stojící po pás v Ganze propírají v mělkých proutěných miskách zpopelněné pozůstatky a rýžují zlato. Každého večera na ghátu, kde Brahmá Tvůrce obětoval deset koní, provádí pět bráhmanů obřad ártí na počest Matky Gangy. Místní hotel jim za to dává dvacet tisíc rupií, jejich modlitby však proto nejsou o nic méně horlivé. Zaníceně prosí o déšť. Od posledního monzunu uplynuly již tři roky. A ta bezbožná áwadská přehrada v Kunda Khadáru teď obrací poslední kapky krve v tepnách Gangy Maty v prach. Už i ateisté a agnostici házejí růžové lístky na hladinu.

Na té druhé řece, řece pneumatik, jež nikdy nevysychá, se Jogendra v mohutném mercedesu probíjí stěnou zvuku a pohybu, váránaskou věčnou čakrou dopravy. Sune se za rikši, předjíždí cyklorikši, zajede ke kraji, aby se vyhnul krávě přežvykující kus látky. Šivovi jsou všechny dopravní předpisy lhostejné, kromě zákazu zabití krávy. Ulice a chodníky splývají v rozmazanou šmouhu – stánky, přístřešky s teplým jídlem, chrámy, pouliční svatyňky ověšené girlandami a blatouchy. *Pusťte naši řeku na svobodu!* požaduje ručně psaný transparent jednoho z odpůrců přehrady. Tlupa mladíků z call centra na lovu, ve svých nejlepších a nejčistších košilích a kalhotách, se vyhrne na cestu přímo před Šivovo SUV. Mastné ruce na laku. Jogendra drzou omladinu okřikne. Ulice jsou čím dál ucpanější a řeka těl čím dál užší, až se nakonec ženy a poutníci musejí tisknout ke zdem a dveřím, aby mohl Šiva projet. Ve vzduchu visí omamné alkoholové výpary z výfuků. Merc je jako jednočlenné královské procesí. Šiva s chladem orosenou kovovou nádobkou v klíně vjíždí do města, které sdílí jeho jméno a osud.

Nejprve tu byla Káši, prvorozená mezi městy, sestra Babylonu a Théb a vdova po obou; město světel, kde Šivova Jótirlinga, božská tvůrčí energie, vytryskla ze země jako oslnivý gejzír. Později se z ní stalo Váránasí, nejsvětější z měst, choť bohyně Gangy, město smrti a poutníků, jež přetrvalo nesčetné říše a království a panství a mocné národy, jež plyne časem tak, jako plyne jeho velká řeka nedozírnou rovinou severní Indie. A za ním vyrostlo Nové Váránasí; cimbuří a věže nového urbanistického projektu a skleněná, závratně vysoká sídla korporací tyčící se nad paláci a úzkými křivolakými uličkami, vše produkt globálních dolarů, jež se bez ustání valí do bezedné studny indického pracovního trhu. A tak vznikl nový národ a ze Starého Váránasí se stala znovu legendární Káši, pupek světa znovuzrozený coby nejnovější jihoasijské centrum rozkoše. Je to město schizofrenií. Poutníci se v přecpaných uličkách proplétají mezi japonskými sexturisty. Truchlící se zemřelými na ramenou procházejí kolem klecí nezletilých šlapek. Hubení naturalizovaní běloši s korálky a vousy nabízejí masáž hlavy a v seznamovacích agenturách si holky z venkova prohlížejí databáze starých mládenců, s očima upřenýma na kolonku příjmu.

Haló haló která země? Gandža gandža nepálské kuličky? Chcete mladou holku, šup šup; vidět ženu vcucnout malý malinkatý americký míček do své malé ženy? Deset dolarů. Po tomhle vám naroste péro, že se holky budou lekat. Karty, horoskopy, hora čakry, červená máslovitá znaménka vtlačená palcem na turistovo čelo. Mladičcí prodavači. Kupte! Kupte! Poslední výkřiky sportovní módy, hacknutý software, všemožné napodobeniny známých značek, nejčerstvější blockbuster přejetý monotónním jednohlasým dabingem spíchnutým v bratrancově obýváku, laciné palmery a lighthoeky, pajcované džiny a whisky destilované v bývalých koželužnách *(John E. Walker, uznávaná značka!).* A jelikož nepřišel monzun, tak voda; po lahvích, po hrncích, po doušcích, z cisteren a kanystrů a umělohmotných čutor a vaků a kozinkových měchů. Ech, Bengálci s tím svým ledovcem, myslíš, že nám tady v Bháratu dají jedinou kapku? Kupuj a pij.

Kolem pohřebního ghátu a Šivova chrámu, který se pomalu, tektonicky boří do náplavového bahna, se řeka sune na

severovýchod. Třetí sloupořadí mostních pilířů krájí vodu na dlouhé pruhy. Na hladině se zavlní světla vysokorychlostního vlaku šatabdi, který vjíždí na káširské nádraží. Kola štíhlého expresu zvonivě duní o výhybky. A mrtvá žena propluje pod železničním mostem do nových vod.

Kromě Káši a Nového Váránasí je tu ještě třetí sourozenec. *Nový Sárnáth*, existuje v plánech a tiskových zprávách architektů a jejich PR agentur, těží z prestiže starobylého buddhistického města. Pro všechny ostatní *Ránapur*, zpola dokončené hlavní město rodící se politické dynastie. Tak či onak, jde o největší asijské staveniště. Světla zde nikdy nepohasínají. Dřina nikdy neustává. Hluk je nesnesitelný. Pracuje zde dobrých sto tisíc lidí, od četníků po strukturální inženýry. Věže nevídané krásy a smělosti se noří z rodidel bambusových lešení, buldozery vyrývají do země široké bulváry a třídy lemované geneticky upravenými sarakami. Nové národy potřebují nová hlavní města a Ránapur se stane výkladní skříní kultury, průmyslu a modernizace Bháratu. Kulturní středisko Sadžídy Ránaové. Konferenční centrum Radžída Rány. Telekomunikační věž Ašóka Rány. Muzeum moderního umění. Rychlá veřejná doprava. Ministerstva a úřední budovy, ambasády a konzuláty a další nezbytnosti vládního aparátu. Co Britové udělali pro Dillí, udělají Ránaové pro Váránasí. Taková je vize, které do světa vysílá srdce toho všeho, Bhárat Sabha, lotosový květ z bílého mramoru, bháratský parlament a vláda v čele s premiérkou Sadžídou Ránaovou.

Světla staveniště se odrazí od předmětu ve vodě. Nové ghát y jsou sice z mramoru, ale říční děcka jsou pořád Váránasané. Okamžitě zpozorní. Něco tu je. Něco lehkého, lesklého, zajímavého. Típnou cigarety a vběhnou s cákáním do řeky. Brodí se po stehna v mělké vodě, teplé jako krev, a dorozumívají se pískáním. Tvar. Tělo. Ženské tělo. Nahé ženské tělo. Ve Váránasí nic nového ani zvláštního, ale děcka stejně mrtvou ženu vytáhnou na břeh. Možná se na ní něco najde. Šperky. Zlaté zuby. Umělé kyčle. Děcka rozstřikují světlem prozářenou vodu a vlečou tělo za ruce na hrubý písek. U krku se ženě zaleskne stříbro. Lačné ruce se natáhnou k přívěsku – je

to trišul, trojzubec vyznavačů Pána Šivy. Kluci se s tlumenými výkřiky stáhnou zpět.

Žena je rozříznutá od prsní kosti po kost stydkou. Ve světle staveništních reflektorů se leskne svinutá masa střev a vnitřností. Dva krátké řezy čistě oddělily ženiny vaječníky.

Šiva v rychlém německém voze svírá stříbrnou orosenou nádobku a Jogendra se dál probíjí ulicemi.

2. Pan Nandha

Pan Nandha z Krišnova policejního útvaru cestuje dnes ráno vlakem, ve voze první třídy. Pan Nandha je ve voze první třídy jediným pasažérem. Vlak patří Bháratským drahám a je to elektrický rychlík šatabdi. Řítí se po speciálně vybudované expresní trati rychlostí tří set padesáti kilometrů za hodinu, přičemž se jemně naklání tu na jednu, tu na druhou stranu. Vesnice cesty pole města chrámy jsou jen rozmazaným pruhem zabořeným v po kolena vysokém ranním oparu, který lne k vlhké půdě. Pan Nandha však nic z toho nevnímá. Za tónovanými okny upírá pozornost k virtuálním stránkám deníku *Bharat Times.* Lighthoek mu pumpuje data do vizuálního kortexu; nad stolkem před ním se vznášejí články a videoreportáže. A v jeho sluchovém centru zní Monteverdi, Mariánské nešpory v provedení Benátské cameraty a Pěveckého sboru sv. Marka.

Pan Nandha zbožňuje hudbu italské renesance. Fascinuje jej veškerá hudba evropské humanitní tradice. Pan Nandha sám sebe považuje za renesančního člověka. Pročítá sice zprávy o stavu vodních zásob a možné válce a demonstracích ohledně Hanumanovy sochy a o návrhu na výstavbu stanice metra u Sarkhandského objezdu a skandály a drby a sportovní výsledky, ale koutkem svého vizuálního kortexu, kam lighthoek nikdy nedosáhne, se toulá po piazzách a kampanilách Cremony sedmnáctého století.

Pan Nandha v Cremoně nikdy nebyl. Ani v Itálii. Jeho představy jsou směsicí úvodních záběrů stanice Planet History a vlastních vzpomínek na Váránasí, město jeho zrození, a na Cambridge, město jeho intelektuálního znovuzrození.

Vlak prořízne prostor mezi venkovskými cihlovými domky. Na přízemní vrstvě oparu leží vrstva dýmu z vypalovacích pecí. Řady naskládaných cihel jsou jako ruiny zapomenuté civilizace. Děcka stojí a civí, ruce zvednuté v pozdravu, ohromená závratnou rychlostí soupravy. Až vlak projede, vyškrábou se na železniční násep a budou hledat drobné paisy, které předtím položila na koleje. Rychlovlaky je rozmáznou na tenký plech. Možná by si za ně mohla něco koupit, ale pohled na mince proměněné ve stříbrné fleky na vysokorychlostní trati je k nezaplacení.

Do vozu klátivě vstoupí čaj-walla.

„Sáhibe?“

Pan Nandha mu podá čajový sáček na provázku. Muž se ukloní, vezme sáček, vloží ho do plastikového kelímku a přelije horkou vodou. Pan Nandha čaj očichá, pak přikývne a podá wallovi horký vylouhovaný sáček. Pan Nandha velmi trpí na kvasinkovou infekci. Pije proto jen ájurvédický čaj připravený speciálně pro něj. Pan Nandha se rovněž vyhýbá cereáliím, ovoci, fermentované potravě včetně alkoholu, mnoha sójovým a všem mléčným produktům.

Zavolali mu ve čtyři ráno. Pan Nandha zrovna usnul po kvalitním sexu se svou krásnou ženou. Nechtěl ji probudit, ale ona stejně nikdy nemůže spát, když on je vzhůru, a tak vstala a připravila mu cestovní tašku a šaty, o které se svědomitě stará jejich dóbi-walla. Jsou vždy čisté, voňavé a úhledně složené. Doprovodila manžela k limuzíně Ministerstva. Vůz projel po příjezdové cestě k nádraží kolem chumlu rikš a cyklorikš, číhajících na lůžkový vlak z Ágry, a přes seřadiště a zastavil až na peronu, kde už čekala dlouhá a štíhlá elektrická souprava. Pracovník Bháratských drah jej uvedl na rezervované místo v rezervovaném vagonu. Třicet sekund nato vyletěl vlak z kášiského nádraží. Celých jeho tři sta metrů vyhrazeno pro důstojníka Krišnova útvaru.

Pan Nandha se vrátí v myšlenkách k rannímu sexu a zavolá manželce palmerem. Její postava se mu objeví ve vizuálním kortexu. Nepřekvapuje ho, že ji vidí na střeše. Co začaly práce na zahradě, tráví Párvatí na vršku činžovního domu čím dál víc času. Za míchačkou betonu a hromadou stavebních dílů a pytlů s kompostem a pyramidou zavlažovacích trubek vidí pan Nandha světla v oknech

bytů, které se k sobě naklánějí přes úzkou uličku. Vodní nádrže, sluneční panely, satelitní antény, šiky květináčů s pelargoniemi jsou jen siluetami oproti ocelově šedému, zamženému nebi. Párvatí si zastrčí pramen vlasů za ucho a zamžoura do bindicamu.

„Všechno v pořádku?“

„Ano, v pořádku. Za deset minut jsem na místě. Chtěl jsem tě jen slyšet.“

Usměje se. Z jejího úsměvu bolí pana Nandhu srdce.

„Děkuju, to je od tebe milé. Děláš si starosti kvůli té práci?“

„Ne, jde o rutinní exkomunikaci. Chceme to vyřídit dřív, než vypukne panika.“ Párvatí přikývne a skousne si dolní ret, jako to obvykle dělá, když nad něčím přemýšlí. „Co budeš dneska dělat?“ chce vědět pan Nandha.

„Hmm,“ natočí se Párvatí k nedokončené zahradě. „Dostala jsem nápad. Prosím, nesmíš se zlobit, ale myslím, že nepotřebujeme tolik křovin. Chtěla bych i nějakou zeleninu. Pár řádek fazolí, pár rajčat a paprik – ty dají taky hodně stínu – a možná i okru a lilek. A koření – hrozně ráda bych pěstovala koření; tulsí a koriandr a ločidlo.“

Pan Nandha se ve svém rezervovaném voze první třídy usměje.

„Takže menší městská farma.“

„Kdepak, nic, za co by ses musel stydět. Jen pár řádků, dokud se nepřestěhujeme do domku v Cantonmentu. Mohla bych pěstovat ten salát, který máš předepsaný. Ušetřili bychom peníze; dovážejí jej letecky až z Evropy a Austrálie – viděla jsem etikety. Co myslíš?“

„Jak si přeješ, květinko.“

Párvatí radostně zatleská.

„Úžasné. Je to trošku opovážlivé, ale už jsem se Krišanem domluvila k semenáři.“

Pan Nandha si občas říká, co jej to napadlo přivést svou ženu do váránaské žraločí společnosti. Dívku z venkova mezi kobry. Ze společenských her snobů z Cantonmentu – jeho kolegů a známých – se mu zvedá žaludek. Šuškání a pohledy a drby, vždy tak milé a zdvořilé, ale zároveň slídivé, hodnotící, kritické. Pro muže je to snadné. Ožeň se, jak nejlíp dokážeš – pokud to dokážeš. Pan Nandha se oženil v rámci džáti – lépe než Arora, jeho nadřízený na Ministerstvu, lépe než většina jeho vrstevníků. Poctivá svatba

Kájasty s Kájastkou, jenže v novém Ránapuru jako by staré tradice ztrácely na významu. Ta Nandhova žena. Slyšeli jste její přízvuk? Viděli jste ty její ruce? Ty barvy, co nosí, a ten styl. A neumí mluvit, abyste věděli. Ani slovo. Nemá co říct. Otevře pusu a vyletí hejno much. Marná sláva – venkov je venkov. Na toaletě prý ještě pořád dřepí.

Pan Nandha zatne pěsti při pomyšlení na ty hrozné hry, můj manžel tohle, mé děti tamto, můj dům ono. Párvatí nepotřebuje domek v Cantonmentu, dvě auta, pět služek a dítě na míru. Jako každá moderní nevěsta si i ona nechala udělat finanční prověrku a genetické skeny, jejich vztah byl však projevem lásky a vzájemné úcty, nikoli zoufalým skokem po první dobré partii na darwinistickém sňatkovém trhu Váránasí. Kdysi přinášely věno ženy. Muž byl požehnaný, poklad. To byl odjakživa problém. Dnes, po čtvrt století plodové selekce, diskrétních předměstských klinik a starých dobrých ušmudlaných potratových doupat, převyšuje populace bháratských mužů střední třídy ženy čtyři ku jedné.

Pan Nandha zaznamená nepatrnou změnu rychlosti. Vlak zpomaluje.

„Musím končit, broučku, přijíždíme do Nawady.“

„Přísahej mi, že ti nic nehrozí,“ požádá ustaraně Párvatí.

„Neboj, budu v pořádku. Takových výjezdů mám za sebou desítky.“

„Miluju tě, drahý.“

„Já tebe taky, poklade.“

Párvatí zmizí panu Nandhovi z hlavy. Udělám to tvým jménem, pomyslí si, zatímco jej vlak nese do víru dění. Budu myslet na tebe, až to budu zabíjet.

Pohledná džemadárka z místní civilní obrany pozdraví pana Nandhu řízným zasalutováním. Dvě řady džawanů s dřevěnými obušky udržují v patřičném odstupu čumily. Pojízdná eskorta se zařadí před a za služební automobily a celý konvoj vyrazí do ulic.

Nawada je úzký pás zástavby, generické jméno přehozené přes šňůru čtyř zapadákovů za sebou. Pak z nebe spadla hrstka rozvojových grantů, narychlo položená síť silnic a náruč laciných továren a hangárů s call centry a datovými farmami. Zbývalo už jen

vše propojit kabelovými a satelitními uplinky, zapojit do sítě a zóna mohla začít chrlit kurony rupií. Jenže právě tady, v králíkárnách z vlnitého plechu a stavebního uhlíku, se rodí budoucnost Bháratu, ne v nebeských věžích Ránapuru. Pan Nandha ve velkém těžkém armádním hummeru pluje kolem drobných obchůdků a autoopraven. Připadá si jako lovec lidí vjíždějící do města. Venkovské holky usazené snožmo na skútrech mu uhýbají z cesty.

Eskorta zabočí do uličky mezi krychlové budovy ze stříkaného betonu a pomocí sirén udělá místo pro hummer. Elektrický sloup se prohýbá pod načerno připojenými zásuvkami a kabely. Před obrovskou betonovou krabicí bez oken dřepí ženy a snídají čaj a roti. Muži se sešikovali tak daleko od centra dění, jak jim to jen geometrie ulic dovolila, a teď stojí a pokuřují. Pan Nandha vzhlédne k rozpřaženým žehnajícím pažím solární farmy společnosti Ray Power. Zdravice slunci.

„Vypněte sirény," poručí pohledné džemadárce jménem Sen. „Ta věc má IQ přinejmenším na úrovni zvířete. Jestli ji někdo nebo něco vyplaší, zkopíruje se ven." Sen stáhne okénko a křikne na eskortu rozkazy. Sirény zmlknou.

V hummeru je jak v ocelové peci. Panu Nandhovi se lepí kalhoty k vinylovému povrchu sedadel, hrdost mu však zakazuje dát to najevo. Zahákne si hoek za ucho, přilepí si kostní transduktor k aktivní zóně na hlavě a otevře kufřík s avatáry.

Ganéša, Pán příznivých začátků, Ničitel překážek, usazený ve svém kočáru s krysím spřežením, se zvedne nad rovné střechy a anténní komplexy Nawady, ohromný jako kupovité mračno. V ruce třímá své aspekty – bodec, smyčku, zlomený kel, rýžový knedlík a misku s vodou. Jeho vystouplé břicho ukrývá nesčetné domény kyberprostoru. Ganéša je portál. Pan Nandha už zná vyvolávací rituály avatárů zpaměti. Přesnými pohyby rukou přivolá Hanumana s berlou a horou, Šivu Natarádžu, Pána tance, vzdáleného jen jedno šlápnutí od naprosté destrukce a regenerace, Temnou Durgu, bohyni spravedlivého hněvu, která v každé ze svých deseti rukou drží zbraň, Pána Krišnu s flétnou a náhrdelníkem, a Kálí Ničitelku s opaskem z usekaných hlav. Ve vizuálním kortexu pana Nandhy se teď všichni

sinteloví agenti Ministerstva tyčí nad titěrnou Nawadou. Jsou připraveni. Jsou nabuzení. Jsou hladoví.

Konvoj zabočí do servisní uličky. Hrstka policistů se snaží rozdělit hustý dav a prorazit hummeru cestu. Ulička se dáví auty, od jednoho konce ke druhému – ambulance, policejní vůz, jeepney s elektrickým generátorem. Pod předním kolem nákladáku něco leží.

„Co se tam stalo?“ chce vědět pan Nandha. Vmísí se do skupinky policistů s ministerskou legitimací nad hlavou.

„Pane, jeden z dělníků zpanikařil a vběhl do uličky, přímo pod kola,“ hlásí policejní seržant. „Ječel něco o džinovi; že je prý v továrně a chce všechny sežrat.“

Pro tebe je to džin, pomyslí si pan Nandha, a pro mě mem. Nemateriální replikátory – vtipy, klepy, obyčeje, říkanky. Mentální viry. Bohové, démoni, džinové, pověry. Ta věc v továrně není žádná nadpřirozená bytost, žádný ohnivý duch, ale zcela jistě nemateriální replikátor.

„Kolik lidí zůstalo uvnitř?“

„Dva mrtví, pane. Byla to noční směna. Ostatní utekli.“

„Chci tuhle oblast vyčistit,“ nařídí pan Nandha. Džemadárka Sen štěkne rozkazy k džawanům. Pan Nandha projde kolem nebožtíka, kterému někdo přehodil přes hlavu koženou bundu, a roztřeseného řidiče náklaďáku vmáčknutého do zadního sedadla policejního maruti. Přelétne budovu pátravým zrakem. Nesouměrná kovová bouda vyrábí těstoviny tikka. Rodina emigrantů ji řídí z Bradfordu. Stěhuje práci zpátky domů. To je pro města jako Nawada typické. Pan Nandha je toho názoru, že samotná idea těstovin tikka je donebevolající zhůvěřilost, leč britsko-asijská kuchyně je letos v módě. Vzhlédne a zamžourá na telefonní kabel.

„Ať někdo přestřihne ten drát.“

Venkovští policisté odběhnou pro žebřík a pan Nandha vyhledá vedoucího noční směny, tlustého Bengálce, který si nervózně kouše nehty. Je z něj cítit něco štiplavého; zřejmě těstoviny tikka, usoudí pan Nandha.

„Máte mobilní port nebo satelitní uplink?“ zeptá se.

„Ano, ano, distribuovanou interní síť,“ hlásí Bengálec. „Pro roboty. A takový ten aparát, co odráží signály od meteorických drah, pro komunikaci s Bradfordem.“

„Sen, ať se někdo od vás postará o ten satelit. Možná se ten prevít ještě pořád nezkopíroval ven.“

Policisté konečně vytlačí lůzu z uličky. Ze střechy zamává džawan – hotovo.

„Vypnout všechny komunikační přístroje, prosím,“ nařídí pan Nandha. Džemadárka Sen a seržant Sunder jej doprovodí ke vstupu do strašidelné továrny. Pan Nandha si urovná sako střižené v néhrúovském stylu, stáhne si manžety a sehnutý projde pod železnou roletou na bitevní pole. „Držte se při mně a dělejte přesně, co vám řeknu.“ Začne s pomalým, uklidňujícím dýchacím cvičením pránajáma, které patří k povinné výbavě každého Krišnova policisty, a rozhlédne se po okolí.

Továrna je typický produkt rozvojového grantu. Umělohmotné sudy s polotovary na jedné straně, expedice na druhé, hlavní výrobní linka uprostřed. Žádná bezpečnostní opatření, žádné ochranné pomůcky, žádná protihluková zařízení, žádná klimatizace. Jeden záchod pro muže, jeden pro ženy. Vše odstrojeno na nezbytné účetní minimum. Robotika téměř žádná – lidská práce je ve všech Nawadách světa odjakživa nejlevnější. Plexisklové kóje napravo ukrývají kanceláře pro administrativu a sintelové operátory. Aquabary a ventilátory, všechno mrtvé.

Úplně nalevo vjel do stěny vysokozdvižný vozík. Mezi ním a vlnitý plechem je vidět přišpendlené tělo. Na kolech ulpívá sražená krev, lesklá a černá mouchami. Jeden zub vozíku propíchl muži břicho. Pan Nandha nelibě sešpulí rty.

Skleněné oči kamer v každém rohu. Teď už se s tím nedá nic dělat. Džin se dívá.

Za ty tři roky, co pracuje jako lovec zběhlých sintelů, viděl pan Nandha již slušnou řádku mrtvol, výsledek toho, když se člověk nepohodne se strojovou inteligencí. Vytáhne z pouzdra pistoli. Džemadárka Sen na ni vykulí oči. Zbraň pana Nandhy je velká, černá a těžká a vypadá, jako by ji vyrobili v pekle. Má všechna tlačítka a páčky a drobnosti, které Krišnův policista potřebuje, včetně

automatického zaměřování a duálního módu. Spodní hlaveň likviduje živou tkáň – pomalé explozivní kulky. Jediný zásah do kterékoli části těla a smrt v důsledku nárazového šoku je zaručena. Dum-Dum je koneckonců kolkatská čtvrť. A horní hlaveň likviduje duši – je to elektromagnetické dělo. Bžilion wattů soustředěný do třímilisekundového pulzu. Proteinové čipy se upečou. Kvantové procesory se poslušně vrátí k neurčitosti. Uhlíkové nanotrubičky se vypaří. Tahle hlaveň je určená proti zběhlým sintelům. Míření obstarávají gyroskopy naváděné pomocí GPS a palbu vizuální avatár Indry, pána blesků. Elektromagnetické dělo pana Nandhy nikdy nemine a vždy zabíjí.

Všudypřítomný puch těstovin tikka neodbytně potahuje pana Nandhu za žaludeční dno. Jak může ten sajrajt, ten polutant někdo jíst? Jeden z obřích průmyslových hrnců z nerezové oceli se překotil a vylil svůj obsah na podlahu. Tady leží druhé tělo. Horní polovina vězí pod závějí těstovin tikka. Pan Nandha ucítí vařené maso; rychle vytáhne kapesník a přikryje si nos a ústa. Povšimne si nebožtíkových kvalitních kalhot, drahých bot, nažehlené košile. Takže IT-walla. Pan Nandha již ze zkušenosti ví, že sintely, stejně jako psi, se vždy nejprve obrátí proti svým pánům.

Pokyne Sen a Sunderovi, aby také vešli dovnitř. Venkovský policajt se tváří nervózně, ale džemadárka odhodlaně pozvedne pušku.

„Může nás slyšet?“ zeptá se a pátravě se otočí kolem vlastní osy.

„Pravděpodobně ne. Jednofázové sintely málokdy ovládají jazyk. Našim protivníkem je entita se zhruba opičí inteligencí.“

„A tygřím temperamentem,“ poznamená seržant Sunder.

Pan Nandha vyvolá z prostorových dimenzí potravinového závodu Šivu, vykreslí rukama do vzduchu speciální mudru a okolí rozkvete zářivou nervovou soustavou informační sítě. Pro Šivu je otázkou chvilky proniknout do továrního intranetu, najít server – malou bezvýraznou krabici na kraji stolu – a protlačit se skrz firewall do systému. V zadním koutě mozku se panu Nandhovi míhají souborové registry. Tady. Zaheslováno. Vyvolá si Ganéšu. Ničitel překážek okamžitě narazí na kvantový klíč. To pana Nandhu dopálí. Pošle Ganéšu pryč a přivolá Krišnu. Za kvantovou zdí se může

skrývat džin. A nebo tři tisíce fotek mladých Číňanek obcujících se psy. Pan Nandha se obává, že se zdivočelý sintel už zkopíroval. Stačil jediný odchozí e-mail a budou jej nahánět týdny. Krišna hlásí, že protokol odchozích zpráv je čistý. Takže zběh je pořád někde uvnitř. Pan Nandha vypne bezdrátový web, odpojí server a strčí si ho pod paži. Kolegové na Ministerstvu už z něj vše potřebné vydolují.

Zarazí se a začichá. Je puch těstovin tikka silnější, štiplavější? Pan Nandha zakašle – něco mu ulpělo vzadu na patře, pálivé čili. Vidí, že Sen taky čichá a vraští čelo. Slyší hukot těžké elektrické jímky.

„Všichni ven!“ zařve a v tom se řetězový pohon železné rolety dá do pohybu, a zároveň dva obří hrnce vybuchnou v černém dusivém oblaku čili. „Rychle, rychle!“ pobízí své dva kolegy, tiskne si kapesník k ústům a mrkáním vytlačuje z očí pálivé slzy. „Ven, ven.“ Prokutálí se pod klesající roletou právě včas. V uličce si znechuceně opráší pouliční špínu z nažehleného obleku.

„To je nepříjemné,“ zabručí. Pak zavolá na jednoho z místních dělníků: „Hej, ty. Máte tu ještě nějaké dveře?“

„Hned za rohem, sáhibe,“ odpoví mladík s kožním onemocněním, kterého by pan Nandha nepustil na deset metrů k žádnému potravinového závodu.

„Nemáme času nazbyt,“ prohlásí a pozvedne zbraň. „Možná chtěl jen rozptýlit naši pozornost, aby mohl uprchnout. Za mnou, prosím.“

„Já už tam zpátky nejdu,“ zachrčí Sunder, s dlaněmi na stehnech. Je to už postarší muž, lehce obtloustlý, a navíc v procedurální příručce nawadské oblastní policie není o podobných akcích ani slovo. „Nejsem pověrčivý, ale jestli tam uvnitř nemáme džina, tak pak nevím co.“

„Žádní džinové nejsou,“ utrousí pan Nandha. Sen se postaví vedle něj. Kamuflážní povrch jejího úboru změní barvu na odstín přesně napodobující těstoviny tikka. Oba si zakryjí tvář, vklouznou do smrduté postranní uličky, dlážděné cigaretovými špačky, a protáhnou se nouzovým vchodem dovnitř. Ve vzduchu stále visí štiplavý čili prach. Pan Nandha cítí, jak mu koření rozežírá hrdlo. Sáhne po svém nejmocnějším avatárovi, Ničitelce Kálí. Napojí se do továrního intranetu a vypustí bohyni do systému. Kálí pročeše celý

web, drátový i bezdrát, nakopíruje se do všech mobilních i stacionárních výpočetních jednotek. Veškerý software bez licence vypátrá, označí a zlikviduje. Až skončí, zbudou ze společnosti Tikka-Pasta Inc. jen cáry. Kálí je hlavním důvodem, proč pan Nandha továrnu izoloval. Kdyby pronikla na globální web, způsobila by během několika sekund škody za kurony rupií napříč celou kontinentální sítí. Není lepšího lovce sintelů než jiný sintel. Pan Nandha potěžká svou zbraň. Často stačí, aby schovaný zběh Kálí jen zvětřil, a vyrazí z úkrytu jak šílený.

V plném rozlišení lighthoeku je Kálí skutečně impozantní – bytost ověnčená usekanými hlavami, s šavlemi v mnohočetných rukách, vyplazeným jazykem a vypoulenýma očima se pomalu vztyčí na pozadí sedajícího oblaku čili; kolem ní začínají pohasínat datová souhvězdí, jedno za druhým. Tak musí vypadat smrt, pomyslí si pan Nandha. Jeden za druhým namodralé shluky informačního toku blikají a černají. Jeden za druhým kolabují nervové impulzy, vjemy blednou. Počítačové vědomí se pomalu rozkládá.

Sen, vylekaná steny utichajících strojů všude kolem, přistoupí blíž k panu Nandhovi. Síly a bytosti, jež zde působí, přesahují rámec jejího chápání. Když už asi minutu nic dalšího nezahouká ani nepotemní, Sen prohlásí: „Myslíte, že je po nich?“

Pan Nandha mrkne na Kálíino hlášení.

„Vymazal jsem dvě stovky podezřelých souborů a programů. Jestli bylo jen jedno procento z nich sintelovými kopiemi…“ Jeho smysly však dráždí ještě něco jiného než jen čili.

„Proč to dělají? Jak to, že najednou zdivočí?“ chce vědět Sen.

„Za ta léta služby jsem přišel na to, že u kořene všech počítačových problémů je lidský faktor,“ odvětí pan Nandha. Pomalu se otáčí a uvažuje, co vzbudilo jeho podezření. „Hádám, že náš přítel kupoval ilegální sintelové hybridy od sundarbanů. Z datových doupat nikdy nevzešlo nic dobrého.“

Sen se chce zeptat ještě na něco, ale pan Nandha přitiskne prst ke rtům. Velmi slabě, velmi daleko slyší pohyb. Kálí nechala naživu dost hardwaru, aby se mohl Šiva připojit k bezpečnostnímu systému. Na kamerách podle předpokladu nic, ale v rozptýleném světě

infračervených vln se něco zachruje. Pan Nandha se bleskově otočí k jeřábové konstrukci v zadní části haly.

„Vidím tě," zavolá a pokyne Sen. Džemadárka se postaví na jednu stranu jeřábu. Pan Nandha na druhou. Zběh je zřejmě někde u stropu. Oba policisté vykročí proti sobě.

„Za chvíli zkusí vzít roha," varuje Nandha.

„Jak by mohl?" zašeptá Sen a potěžká svou nebezpečně vypadající pušku.

„Řekl bych, že se zkopíroval do nějakého robota, ve kterém bude chtít utéct. Bude to něco malého a rychlého."

Vtom to pan Nandha zaslechne, mezi zvoněním jejich kročejí. Cosi škrábe o střechu, chce se prořezat ven. Pan Nandha zvedne varovně ruku, aby džemadárka Sen postupovala obezřetně. Má pocit, že jsou přímo pod tím. Zamžourá do propletence kabelů a potrubí. Kamera na výložníku jeřábu vyrazí prudce proti němu. Pan Nandha polekaně uskočí. Sen zvedne zbraň a bez rozmýšlení pošle ke stropu dávku. Vedle pana Nandhy spadne jakýsi předmět, tak blízko, že jej málem zasáhne, samá končetina, svíjí se a zmítá. Je to inspekční robot, malý útlý stroj podobný opici. Jednotlivé společnosti si jej většinou nemohou dovolit, ale developerské korporace obvykle vyčlení jednoho, který pak spravuje celou lokalitu. Zběh v jeho těle by měl přístup ke všem budovám průmyslové zóny. Stroj se postaví na zadní, učiní výpad proti panu Nandhovi, pak se otočí a rozběhne se cik-cak k jeřábu proti Sen. Ví jen, že ti tvorové jej chtějí zabít a že on chce žít. Džemadárka při pohledu na hbitého démona zapomene na veškerý vojenský výcvik a zpanikaří. Začne po robotovi bezhlavě pálit. Pan Nandha spatří jasný, krystalicky čistý obraz nejbližší budoucnosti – její palba ho zasáhne.

„Ne!" zařve a tasí zbraň. Indra zamíří a vypálí. Pulz na chvíli přetíží jeho hoek. Svět se promění v oslnivý záblesk. Robot ztuhne, zkroutí se v křeči a ve sprše žlutých jisker se složí k zemi. Zaškube ještě nohou a zavibruje očními senzory. Pak konečně ztichne. Z ventilů mu stoupají proužky bledého kouře. Pan Nandha však ještě není spokojen. Poklekne k mrtvému sintelu a přes hotwirové rozhraní k němu připojí svůj kufřík s avatáry. Ganéša se spojí s jeho operačním systémem. Kálí přihlíží se vztyčenými šavlemi.

Sintel je mrtvý. Exkomunikovaný. Pan Nandha se postaví a opráší. Schová zbraň do pouzdra. Byla to nečistá práce. Neuspokojivá. Zbývá spousta nezodpovězených otázek. Řadu jich zodpoví chlapci z patnáctého patra, až otevřou server, ale člověk se nestane Krišnovým policistou bez specifického šestého smyslu, a ten jeho panu Nandhovi říká, že spečenec plastu a kovu na zemi je jen předmluvou k dlouhému a spletitému příběhu. Pan Nandha jej převypráví od začátku do konce, odhalí jeho zápletku a postavy a dějové zvraty a dojde k patřičnému závěru. Ale pro tuto chvíli je jeho nejnaléhavější prioritou odstranit puch spálených těstovin tikka z obleku.

3. Šahín Badúr Chán

Šahín Badúr Chán se dívá dolů na antarktický led. Ze dvou tisíc metrů je to spíš krajina než led, bílý ostrov, zdivočelá Šrí Lanka. Oceánské remorkéry najaté z Mexického zálivu jsou těmi největšími, nejsilnějšími a nejnovějšími na světě, teď ale vypadají jako pavouci, kteří na hedvábných vláknech tahají cirkusový stan. Jejich role je už jen kontrolní; ledovce se zmocnil Jihovýchodní monzunový proud a celé procesí se sune na severo-severo-severovýchod, rychlostí pět námořních mil za den. Zde na otevřeném moři, pět set kilometrů jižně od delty, jsou jedinými záchytnými body led a obloha a tmavomodrá vodní hlubina, nic, co by prozrazovalo pohyb. Jak dlouho a úporně budou muset remorkéry táhnout, než obra zastaví? Šahín Badúr Chán se zamyslí. Představí si ledovec zaražený hluboko do Sagarského ostrova, v ústí svaté řeky, a ledové srázy ryčící se vysoko nad mangrovníky.

Vládní tilt-jet Spojených států bengálských s nákladem bengálských politiků a jejich diplomatických hostů ze sousedního a kdysi rivalského Bháratu se v chladném mikroklimatu zapotácí a ve vývrtce vystoupá dál od ledové kry. Šahín Badúr Chán si povšimne, že její povrch brázdí průrvy a rozsedliny. V korytech se třpytí dravé proudy. Proces tání vyryl v ledových stěnách hluboké kaňony a nyní se z útesů řítí k oceánu působivé vodopády.

„Neustále se mění,“ poznamená vitální bengálský klimatolog, který sedí přes uličku. „Se ztrátou hmotnosti se přesouvá těžiště. Musíme udržovat rovnováhu. Náhlá změna blízko cíle by znamenala katastrofu.“

„Hm, další slapovou vlnu v deltě už byste asi nechtěli,“ zabručí Šahín Badúr Chán.

„Jestli tam vůbec dopluje vcelku,“ ozve se bháratský ministr vodního hospodářství a energetiky a kývne směrem k ledovci. „Rychlost, s jakou taje…“

„Ministře,“ přeruší ho Šahín Badúr Chán, ale oficiální bengálský klimatolog se hned chytí příležitosti, aby se ukázal.

„Všechno jsme propočítali, do posledního gramu,“ oznámí. „Do parametrů mikroklimatického posunu se bohatě vejdeme.“ Vše završí zablýsknutím drahého chrupu a dokonalým italským gestem palce spojeného s ukazováčkem. Úžasné. Šahín Badúr Chán se vždy hluboce zastydí, když některý z jeho ministrů otevře pusu a dá průchod své nevzdělanosti, obzvláště před uhlazenými Bengálci. Už dávno pochopil, že k politice není třeba žádný zvláštní talent, schopnosti ani inteligence. Od toho jsou poradci. Politik musí především umět vzít si jejich rady k srdci, a pak se tvářit, že jsou jeho. Šahín Badúr Chán nemá rád, když si někdo myslí, že své svěřence dostatečně nepřipravil. *Jeďte s nimi, Šáhu,* požádala jej premiérka Sadžída Ránaová. *Ať ze sebe Šrívanas zase neudělá pitomce.*

Najpaul, bengálský ministr stran ledovce, se valí uličkou, na tváři medvědí úsměv. Šahín Badúr Chán od svých zdrojů ví o teritoriálních válkách, které mezi sebou vedla bengálská ministerstva o to, do čí kompetence desetikilometrový kus ledu spadne. Napětí mezi dvěma hlavními městy Států je vždy příležitost, kterou Bhárat neváhá využít. Životní prostředí nakonec ustoupilo Vědě a technologii, s drobnou pomocí Průmyslu s uzavřením smluv, a teď tedy vědeckotechnologický ministr stojí v uličce a drží se opěradla před sebou. Šahín Badúr Chán cítí jeho dech.

„Tak, co vy na to? A všechno naše vlastní práce. Neběželi jsme za Američany, aby problém s vodou vyřešili za nás, jako ti v Áwadhu s tou svou přehradou. Ale to vy určitě víte lépe než já.“

„Kdysi nás řeka spojovala v jednu zemi,“ poznamená Šahín Badúr Chán. „Teď jsme jako rozhádané děti Matky Gangy. Áwadh, Bhárat, Bengál. Hlava, ruce a nohy.“

„Je tam spousta ptáků,“ hlásí Šrívanas, který shlíží okénkem dolů. Ledovec za sebou táhne bledé mračno podobné kouři z lodního komínu – tisíce mořských ptáků, kteří se vrhají do vody pro stříbrné sardinky.

„To znamená, že mechanika studeného proudu funguje,“ vloží se do hovoru opět klimatolog a vykloní se zpoza svého ministra, aby na něj bylo vidět. „Nepřeväžíme ani tak ledovec, jako celý ekosystém. Někteří ptáci jsou s námi už od Ostrova prince Eduarda.“

„Pana ministra zajímá, za jak dlouho se podle vás dostaví výsledky,“ poznamená Šahín Badúr Chán.

Najpaul se začne chvástat úrovní a pokrokem bengálského klimatického inženýrství, ale jeho kouzelník přes počasí jej utne. Šahín Badúr Chán nad tou neodpustitelnou troufalostí zamrká. Copak tihle Bengálci nemají žádný protokol?

„Podnebí není volské spřežení, aby s ním člověk jezdil, kam se mu zachce,“ vysvětlí odvážlivec jménem Vinájačandran. „Je to delikátní věda drobných posunů a změn, které postupem času vedou k dalekosáhlým důsledkům. Představte si sněhovou kouli valící se ze svahu. Tady pokles teploty o půl stupně, támhle posun v oceánském teplotním gradientu o pár metrů, změna tlaku o jediný milibar…“

„To jistě, ale pan ministr by rád věděl, jak dlouho bude trvat, než se tyto drobné vlivy té… sněhové koule… projeví,“ upřesní Šahín Badúr Chán.

„Naše simulace ukazují návrat k normálu do šesti měsíců,“ odvětí Vinájačandran.

Šahín Badúr Chán přikývne. Svému ministru poskytl všechna vodítka. Závěr ať si udělá sám.

„Takže tohle všechno,“ ukáže bháratský ministr vodního hospodářství a energetiky Šrívanas na cizí kus ledu v Bengálském zálivu, „tohle všechno přijde pozdě. Další zmeškaný monzun. Snad kdybyste to rozpustili a pak to k nám přepravili potrubím, snad by nám to bylo k užitku. Umíte obrátit tok Gangy? To by nám taky pomohlo.“

„Ledovec stabilizuje monzuny na následujících pět let, pro celou Indii," prohlásí ministr Najpaul.

„Pane ministře, nevím jak vy, ale mí lidé žízní už dnes," řekne V. R. Šrívanas přímo do oka televizní kamery, která na něj civí jako nevycválaný kluk přes jedno z opěradel vepředu. Šahín Badúr Chán si založí ruce na prsou; ví, že tahle věta bude zítra na prvních stránkách všech novin od Kéraly po Kašmír. Šrívanas je téměř stejný kašpar jako Najpaul, ale když mu teče do bot, umí znamenitě používat úderná několikaslovná hesla.

Nový, krásný, supermoderní tilt-jet se znovu nakloní, otočí motory pro horizontální let a zamíří zpět k Bengálu.

~ ~ ~

Neméně nové, krásné a supermoderní je také dhácké letiště, jakož i čerstvě instalovaný a nedoladěný systém letové kontroly. Ten může za to, že diplomatický let s vysokou prioritou je na půl hodiny zařazen do fronty, načež je naveden na přistání a odstaven na opačný konec letiště, než kde čeká airbus společnosti BharatAir. Problém s rozhraním; navigační počítač je jednorázový sintel, s inteligencí, instinkty, autonomií a morálkou králíka, což je o dost víc, jak poznamená jeden z novinářů *Bharat Times*, než průměrný dhácký dispečer. Šahín Badúr Chán zamaskuje úsměv, nikdo však nemůže popřít, že Spojené státy Východního a Západního Bengálu jsou prudce moderní, smělé, dynamické a také již patří ke světovým hráčům – vše, nač se Bhárat snaží dosáhnout bulváry a nádvořími Ránapuru a co špína a rozklad a žebrota Káši neustále sráží na kolena.

Limuzíny konečně dorazí k letadlu. Šahín Badúr Chán schází za politiky na parkovací plochu. Beton sálá vedrem. Vlhkost vysává všechny vzpomínky na led a oceán a chládek. Zlomte vaz s tím svým ledovým ostrovem, pomyslí si Šahín Badúr Chán a představí si energické Bengálce, jak šplhají po ledovci v zimních parkách a kapucích s kožešinovým límcem.

Na předním sedadle vozu ministra Šrívanase si Šahín Badúr Chán zastrčí za ucho hoek. Rolovací dráhy, letadla, pojízdná schodiště, zavazadlová vozítka se překryjí s rozhraním jeho kancelářského

systému. Sintel mu už protřídil poštu, o pozornost osobního parlamentního tajemníka Sadžídy Ránaové se však stále dožaduje přes padesát e-mailů. Letmým pohybem prstu přijme Šahín Badúr Chán hlášení o bojové připravenosti Bháratu, odmítne tiskovou zprávu o dalších vodních regulacích, na později odloží žádost N. K. Dživándžího o videokonferenci. Jeho ruce se pohybují jako v mudrách graciézního tanečníka kathaku. Zahnutím prstu vyčaruje záznamník. *Informuj mne o vývoji re: Sarkhandský objezd*, napíše na bok airbusu společnosti Air Bengal ve virtuální hindštině. *Z tohohle nekouká nic hezkého.*

Šahín Badúr Chán se narodil a vyrostl v Káši, a tam také nejspíš zemře, dodnes však neporozuměl vášni a nenávisti, již vzbuzují omšelí bohové hinduismu. Obdivuje jejich disciplínu a askezi, připadá mu však, že příliš nedbají na bezpečí svých věrných. Každý den cestou do Bhárat Sabhy projíždí ve vládní limuzíně kolem malého plastového přístřešku na křižovatce na Lady Castlereagh Road, kde jistý sádhu již patnáct let sedí se vztyčenou levicí. Šahín Badúr Chán odhaduje, že dnes už by svatý muž tím zčernalým pahýlem z kostí a šlach nepohnul, ani kdyby mu to nakázal jeho bůh. Šahín Badúr Chán není přehnaně nábožensky založený člověk, ale tyhle křiklavé, filmové sochy s mnohočetnými údy a symboly a vozidly a atributy a stoupenci, jako by umělce posedlo nutkání vtěsnat do děl pokud možno všechny teologické detaily, co jich hinduismus zná, urážejí jeho smysl pro estetiku. Jeho islámská víra je delikátní, velmi civilizovaná, extatická a mystická. Není natřená fosforeskující růžovou. Nevystrkuje penis na veřejnosti. Přesto každého rána sestoupí ke ghátu pod balkonem jeho haveli tisíce lidí, aby v chřadnoucím proudu Gangy smyly své hříchy. Vdovy utratí poslední rupii, jen aby mohli jejich manželé shořet na břehu svaté řeky a vstoupit do Ráje. Kolik jen mladých mužů rok co rok spadne v Purí během ráth játry pod kolos Džagannath a je rozdrceno – ačkoli obětí kolosu purijské dopravní špičky bývá podstatně víc. Armáda rozvášněných mladíků co chvíli přepadne mešitu a holýma rukama ji rozebere na štěrk, neboť muslimské chrámy údajně špiní památku Pána Rámy – a ten sádhu přesto všechno dál sedí na obrubníku s oharkem ruky zdviženým k nebi. Nedávno bylo rozhodnuto, že

ušmudlaná betonová socha Hanumana, stará necelých deset let, která stojí na kruhovém objezdu v Novém Sárnáthu, má uvolnit místo pro novou stanici metra, a v ulicích jsou hned gangy mladíků v bílých košilích a dhóti, kteří boxují do vzduchu a buší do bubnů. Z tohohle mraku poteče krev, pomyslí si Šahín Badúr Chán. Sněhová kulička valící se ze svahu. N. K. Dživándží a jeho hinduistická fundamentalistická strana Šivádží doveze svého kolose až k branám smrti.

Poblíž VIP odbavovací přepážky je další pozdvižení. Zdá se, že hned dvě velmi významné skupiny mají zamluvenou business třídu letu BH137. Na první pohled vidí Šahín Badúr Chán jen tlačenici reportérů a halas a automatické mikrofony poletující před exekutivním salonkem. Ministr Šrívanas se napřímí, ale kamery se dívají jinam. Šahín Badúr Chán se zdvořile protlačí davem k expedientovi, ruku s legitimací nad hlavou.

„Co se tady děje?“

„Á, pan Chán; zdá se, že tady máme menší nedopatření.“

„Žádné nedopatření. Pan ministr Šrívanas s doprovodem se vrací do Váránasí a má zamluvený váš let. Co je na tom nedopatřeníhodného?“

„Nějaká celebrita…“

„Celebrita,“ řekne Šahín Badúr Chán s opovržením, z něhož by zežloutlo celé kukuřičné pole.

„Ruská, modelka,“ zahučí expedient nervózně. „Hodně slavná. Ve Váránasí je nějaká šou. Moc se omlouvám, pane Cháne.“ Šahín Badúr Chán mezitím gestem posílá ministra a ostatní k bráně.

„Kdo?“ prohodí Šrívanas, když prochází kolem skrumáže.

„Nějaká ruská modelka,“ odpoví Šahín Badúr Chán svým měkkým, přesným hlasem.

„Ach!“ rozzáří se Šrívanas. „Juli!“

„Prosím?“

„Juli,“ zopakuje Šrívanas a stoupne si na špičky, aby lépe viděl. „To neuto.“

To slovo zapůsobí jako zvuk chrámového zvonu. Dav se rozestoupí. Šahín Badúr Chán vidí až do salonku. A zůstane stát jako přimražený. Spatří vysokou postavu v dlouhém, nádherně střiženém

kabátu z bílého brokátu zdobeného výšivkami tančících jeřábů s propletenými zobáky. Postava stojí zády k němu, Šahín Badúr Chán jí nevidí do tváře, vidí však bledé, ladné křivky, delikátní pohyby dlouhých paží, elegantně prohnutou šíji, dokonalý měkký ovál lysé hlavy.

Postava se k němu otočí. Šahín Badúr Chán vidí linii sanice, hranu lícní kosti. Zalapá po dechu, v okolním ruchu to však není slyšet. Ta tvář. Nesmí se na ni dívat, jinak bude ztracen, proklet, promění se v kámen. Dav se znovu přeskupí, těla mu zastoupí výhled. Šahín Badúr Chán je jako opařený.

„Cháne?“ Hlas. Jeho ministr. „Cháne, jste v pořádku?“

„A… ano, pane ministře. Jen se mi trochu zatočila hlava, z té vlhkosti.“

„No jo, ti pitomí Bengálci by si měli nechat spravit klimatizaci.“

Kouzlo je zlomeno, ale když Šahín Badúr Chán doprovází svého ministra k letadlu, ví, že už nikdy nebude mít klid.

Úředník u brány má dárek pro všechny, od ministra Najpaula – termosku s emblémem Spojených států Východního a Západního Bengálu. Když si sedne a připásá se a zastře záclonku a Airbus společnosti BharatAir se houpavě rozjede po nerovném povrchu, Šahín Badúr Chán dárek otevře. Airbus se rozjede ke vzletu, a když se jeho kola odlepí od bengálské půdy, přitiskne si Šahín Badúr Chán termosku na čelo, jako by chladivý povrch mohl zacelit ránu v jeho srdci. Marně. Krev vytéká dál. Šahín Badúr Chán odhrne záclonku a vyhlédne z okénka a sleduje, jak se letadlo blíží k Bháratu a zem pod ním postupně šediví. Vidí bílou klenbu lebky, křivku šíje, nádherné bledé ruce, ladné jako minarety, lícní kosti jako architektonické dílo. Tančící jeřáby.

Tak dlouho si myslel, že je v bezpečí. Čistý. Šahín Badúr Chán si k čelu znovu přitiskne kus ledovce a zavře oči v tiché modlitbě. Nitro mu spalují plameny extáze.

4. Nadžíja

Nad jižními svahy nepálských Himálají pluje obří vzducholoď ve tvaru slona s typickým zastřešeným sedátkem na hřbetě. Na něm je připraven k rozhovoru Lál Darfan, nejzářivější seriálová hvězda Bháratu. Na sobě má velmi kvalitní košili a volné kalhoty a opírá se o podhlavník na nízkém divanu. Nebe za ním je pruhované pásy vysoké oblačnosti. Horské vrcholky tvoří bílou rozeklanou hranici světa, všude kam až oko dohlédne. Střapce sloního sedátka se pohupují ve větru. Lál Darfan, bůh lásky největší a nejblyštivější mýdlové opery společnosti Indiapendent Production s názvem *Město a venkov*, krmí kousky rýžových krekrů páva stojícího u hlavy divanu. Lál Darfan drží nízkotučnou dietu. Četi komunity jsou toho plné.

Dieta, pomyslí si Nadžíja Aškarzadahová, je pro virtuální hvězdu vskutku pozoruhodný rozmar. Zhluboka se nadechne a uvede rozhovor první otázkou.

„Na západě nemůžeme pochopit, proč je *Město a venkov* tak neuvěřitelně populární. Ale tady se diváci zajímají o vás osobně možná stejně intenzivně jako o vaši postavu, Véda Prékaše.“

Lál Darfan se usměje. Jeho zuby jsou přesně tak nepravděpodobně a oslnivě bílé, jak tvrdí všechny tíví stanice.

„Víc,“ opraví ji. „Vy se však zřejmě ptáte, proč sintelová postava potřebuje sintelového herce. Iluze v iluzi, je to tak?“

Nadžíja Aškarzadahová je dvaadvacetiletá žurnalistka na volné noze, bez závazků, čtyři týdny v Bháratu, a právě dělá rozhovor, který – jak doufá – definitivně rozhodne o osudu její kariéry.

„Efekt potlačení nedůvěry,“ zkusí. Slyší hukot motorů sloní vzducholodi, každý v jedné obří noze.

„Přesně tak. Role nestačí. Diváci potřebují roli v roli, ať už jsem to já,“ Lál Darfan si sebekriticky položí dlaň na břicho, které se začíná zakulacovat, „nebo hollywoodský herec z masa a kostí nebo popový idol. Na něco se vás zeptám. Co vlastně víte o takové západní popové hvězdě jako je třeba Blóchant Matthews? Jen to, co vidíte v televizi, co čtete v bulvárních časopisech a na četi fórech. A

co víte o Lálu Darfanovi? Přesně totéž. Vaše hvězdy pro vás nejsou o nic reálnější než já, a proto ani o nic méně reálné.“

„Ale opravdovou celebritu můžete potkat na ulici nebo zahlédnout na pláži, letišti nebo v obchodě…“

„Opravdu? A jak víte, že někdo kdy někoho takového skutečně zahlédl?“

„No slyšela jsem… ehm.“

„Už chápete, co chci říct? Sláva prochází médii. A já jsem, při vší úctě, opravdová celebrita v tom smyslu, že opravdová je má sláva, a to velmi. Dokonce bych řekl, že dnes se realita promítá pouze v celebritách, nemyslíte?“

Hlas Lála Darfana má hodnotu půl milionu hodin lidské práce. Je vypočítaný tak, aby lákal a sváděl, a kolem Nadžíji Aškarzadahové teď klade nebezpečné smyčky. Říká: „Mohu vám položit osobní otázku? Je to velmi prosté – jaká je vaše nejranější vzpomínka?“

Stále jí to připadá jako včera, ona noc plamenů a chvatu a strachu, jako geologická iridiová vrstva v jejím životě. Táta, jak ji tahá z postele, papíry poházené po podlaze, dům plný hluku a světla mihotající se v zahradě. Ta si pamatuje ze všeho nejjasněji – zářivé kužely pochodní, jak se kymácejí nad růžovými keři a jdou si pro ni. Úprk zahradou. Její otec, jak tlumeně kleje, když se mu nedaří nastartovat. Světla jsou stále blíž a blíž. Otec kleje a kleje, otec, který byl zdvořilý, i když jej tenkrát přišli zatknout.

„Ležím na zadním sedadle,“ říká Nadžíja. „Ležím na břiše a je noc a my se řítíme Kábulem. Táta řídí a máma sedí vedle něj, ale já je přes opěradla nevidím. Slyším jen, jak se baví, a zní to, jako by byli hrozně daleko; mají zapnuté rádio a něco poslouchají, ale já nerozumím ani slovo.“ Zprávy o zátahu na ženský dům a vydání zatykačů na ně – dnes už tomu rozumí. Když se o tom její rodiče tenkrát doslechli, věděli, že mají jen pár minut, než policie uzavře letiště. „Olizují mě pouliční světla. Všechno je tak pravidelné a přesné, vidím, jak se světlo vynoří, přejede přese mě a zmizí zadním oknem.“

„To je silná vzpomínka,“ poznamená Lál Darfan. „Kolik vám tehdy bylo? Tři? Čtyři?“

„Necelé čtyři.“

„I já mám rané vzpomínky. Proto vím, že nejsem Véd Prékaš. Ten má jen scénář, já si však pamatuji kašmírový šál vlající ve větru. Nebe je modré a čisté a já vidím koutkem oka okraj vlajícího šálu – je to jako fotografie, kde hlavní dění je mimo záběr. Dozvěděl jsem se, že to bylo na střeše našeho domu v Patně. Máma mě vzala nahoru, co nejdál od přízemního smogu, a já seděl na dece se slunečníkem nad hlavou. Šál byl vypraný a visel na šňůře, na hedvábné šňůře. Zvláštní. Pamatuji si to naprosto jasně. Mohly mi být nanejvýš dva roky. Vidíte, hned dvě vzpomínky najednou. Ale vy možná namítnete, že ty mé jsou umělé, kdežto ty vaše skutečné. Jak to víte? Možná jste někde něco zaslechla a uhnětla si to ve vzpomínku nebo je to falešná vzpomínka skrz naskrz nebo vám ji někdo implantoval. Statisíce Američanů věří, že je unesli šediví mimozemšťané, kteří jim do konečníku strkali výzkumné přístroje; pustý výmysl a nepochybně falešné vzpomínky, jedna jako druhá, jsou snad ale proto falešní i ti lidé? A co jsou vlastně naše vzpomínky? Elektrochemické struktury v bílkovinných molekulách. V tom se myslím zase tolik nelišíme. Tato vzducholoď, ten hloupý nafukovací slon, kterého jsem si dal zhotovit, představa, že letíme nad Nepálem; pro vás jsou to jen elektrické vzruchy v bílkovinných molekulách. Ale tak je to se vším. Vy tomu říkáte iluze, já zase fundamentální stavební kameny mého vesmíru. Možná je vnímám úplně jinak než vy, co já vím? Jak můžu vědět, že má zelená je i vaše zelená? Všichni jsme zavření v malé schránce svého vlastního já, z masa a kostí, nebo z plastu, Nadžíjo. A nikdo z nás se nikdy nedostane ven. Může někdo doopravdy věřit vlastním vzpomínkám?“

Já ano, kompjútre, pomyslí si Nadžíja Aškarzadahová. Já musím, protože mé vzpomínky jsou vše, čím jsem. Důvodem, proč jsem tady, v tomhle absurdním virtuálním disneylandu a bavím se s mýdlovou tíví hvězdou trpící iluzí vlastní důležitosti, jsou vzpomínky na ta pouliční světla. „V tom případě si ale Lál Darfan tak trochu zahrává s ohněm, nemám pravdu? Hamiltonův zákon o umělé inteligenci přece…“

„Krišnovi policajti? McAuleyho pohůnci,“ procedí Lál Darfan mezi zuby.

„Abyste rozuměl, pokud tvrdíte, že jste nadán vědomím, podepisujete si vlastně ortel smrti.“

„Já nikdy neřekl, že jsem nadán vědomím nebo emocemi nebo něčím podobným. Jsem sintel fáze 2.75 a po ničem víc netoužím. Říkám jen, že jsem stejně skutečný jako vy.“

„Takže Turingovým testem byste neprošel?“

„Nikdy bych jej nepodstoupil. Co vlastně dokazuje? Představte si takový Turingův test s člověkem. Typická situace, dva zamčené pokoje a nějaký trouba se starým počítačovým displejem. Troubu dám do jednoho pokoje a do druhého třeba Satnama z PR – předpokládám, že vás má na starosti on, holky vždy přidělují jemu. Je to tak trochu sukničkář. Trouba datluje otázky a Satnam odpovídá. Standardní podmínky. Satnam má troubu přesvědčit, že je žena a může za tím účelem lhát, podvádět, tvrdit cokoli, aby to dokázal. Myslím, že to pro něj nebude nijak těžké. Je snad proto Satnam žena? Určitě ne; Satnam sám si to také nemyslí. Jak se pak takový výsledek liší od výsledku inteligentního počítače? Je simulace objektu objektem samotným, nebo je inteligence unikátní tím, že jen ji jedinou nelze simulovat? Co Turingův test dokazuje? Kromě toho, že má stejné slabiny jako každý jiný test a že je nebezpečné spoléhat se na minimum informací? Každý dostatečně chytrý sintel, který by dokázal projít Turingovým testem, by měl zároveň dost rozumu, aby jím neprošel.“

Nadžija Aškarzadahová rozhodí ruce v předstírané kapitulaci.

„Povím vám, co se mně na vás líbí,“ změní Lál Darfan téma. „Alespoň jste nepromrhala hodinu kladením stupidních otázek o Védu Prékašovi, jako by to byl někdo skutečný. Ale teď mě čeká líčení, takže…“

„Ach, promiňte, děkuji,“ vklouzne Nadžija Aškarzadahová do role stydlivé elévky. Ve skutečnosti se už nemůže dočkat, až bude mít osobní realitu té pedantské entity za sebou. Původně lehké a frivolní a mýdlové žvatlání se zvrhlo na existenciální fenomenologii s retro nádechem postmodernismu. Je zvědavá, co jí na to řekne šéfredaktor a hlavně pasažéři na noční lince společnosti TransAm z Chicaga do Cincinnati, až vytáhnou z opěradlových kapes své výtisky palubního časopisu. Lál Darfan se blaženě usmívá, zatímco

jeho audienční síň se kolem něj rozpadá, až z ní zbude jen carrollovský šklíb, který se vsákne do himálajského nebe, a to se sroluje Nadžíji do temene. A pak už je Nadžíja zpět v renderovací farmě, na vratké otáčecí židli, a do zorného pole jí znovu vplouvají police s proteinovými procesory v průhledných válcích – vědeckofantastický obrázek mozků v zavařovacích sklenicích.

„Výmluvný prevít, co?“ Vůně kolínské sukničkáře Satnama je trochu moc asertivní. Nadžíja si sundá lighthoek. Z přesvědčivosti virtuální reality a intenzity rozhovoru se jí stále malinko podlamují kolena.

„Myslím, že myslí, že myslí.“

„Přesně, jak jsme jej naprogramovali.“ Satnam má vystupování, oděv a sebevědomí televizního moderátora. Nadžíja si ale všimne drobného Šivova trojzubce na platinovém řetízku, který mu visí kolem krku. „Lál Darfan se ve skutečnosti drží scénáře stejně přísně jako Véd Prékaš.“

„Tak mi to alespoň připadalo. Jestli lidi věří ve virtuální herce, co dalšího jsou ochotni zbaštit?“

„Nekazte jim zábavu,“ usměje se Satnam a uvede ji do další části budovy. Skoro mu to sluší, když se usmívá, pomyslí si Nadžíja. „Tohle je naše oddělení metascénáře. Tady nastavujeme Lálu Darfanovi mantinely, které podle něj neexistují. Nějak se nám to ale rozrostlo, metascénář už je stejně rozsáhlý jako samotný seriál.“

Oddělení je rozlehlou počítačovou farmou. Skleněné stěny jsou polarizované a tónované, scénáristé pracují v umbrálním světle nízkozářivých monitorů. Jejich ruce kreslí vzory v neuroprostoru. Nadžíja potlačí zachvění při představě, že by měla strávit svá nejproduktivnější léta v takové kobce, odříznutá od slunce. Zbloudilé světlo na vysoko posazených lícních kostech, lysá hlava a jemné paže upoutají její pozornost. Přeruší Satnamův proslov.

„Kdo je to?“

Satnam natáhne krk.

„Á, to je Tál. Je tady nový. Vede oddělení vizuálních kulis.“

„Myslím, že se o nich mluví ve středním rodě,“ opraví jej Nadžíja, zatímco se snaží o lepší výhled na neuto a balet jeho rukou. Neví, proč ji překvapilo, že v produkčním oddělení vidí zástupce

třetího pohlaví – ve Švédsku tíhnou neuta ke kreativním činnostem a nejoblíbenější indická mýdlová opera zajisté vyvíjí podobnou přitažlivost. Uvědomí si, že starobylá trans – a asexuální historie této země byla vždy skrytá pod povrchem.

„Tak nové, no. Dneska je celé mimo, nějaká pozvánka na velkou VIP párty či co."

„Juli. Ruská modelka. Eh, ruské. Taky jsem se chtěla zúčastnit a položit mu pár otázek."

„Ale dala jste přednost Tlustému Lálovi."

„Ne, psychologie sintelových herců mě opravdu zajímá." Nadžíja se podívá na neuto. To vzhlédne. Jejich pohledy se na okamžik setkají. Nekoná se žádná jiskra, žádný náznak komunikace. Neuto se znovu vrátí k práci. Jeho ruce sochají čísla.

„Tlustý Lál netuší, že postavy a zápletka jsou základní balíčky," pokračuje Satnam a vede Nadžíju mezi tlumeně žhnoucími pracovními stanicemi. „Licencujeme je jako franšízu a nejrůznější národní stanice do nich vkládají vlastní sintelové herce. Véda Prékaše hraje někdo jiný v Mumbaí i v Kérale, a tam dole jsou oba stejné hvězdy jako Tlustý Lál tady nahoře."

„Všechno je jen verze," přitaká Nadžíja a snaží se rozluštit famózní tanec Tálových dlouhých paží. Satnam mezitím zahájí přibližovací manévr.

„A co vy, jste opravdu z Kábulu?"

„Uprchla jsem, když mi byly čtyři."

„Já o tom vlastně nic moc nevím. Muselo to být…"

Nadžíja se v chodbě zastaví a podívá se Satnamovi do očí. Je o půl hlavy menší, on však o krok ustoupí. Popadne jej za ruku a načmárá mu na kotníky prstů pár číslovek.

„Hele, tady je můj telefon. Zavolej, možná to zvednu. Možná navrhnu, abychom si někde vyšli, místo ale vyberu já. Bereš? Díky za prohlídku, cestu ven už najdu sama."

~ ~ ~

Je přesně tam, kde říkal, že bude. Nadžíja v rikše se blíží k obrubníku. Satnam na sobě nemá nic opravdu oblíbeného, jak si Nadžíja vymínila, svůj trišul si ale nechal. Tuhle ozdobu vídá u mužů

na ulicích často. Satnam žuchne na sedadlo vedle ní; drobné vozítko se znovu hrkavě rozjede, poháněné zřejmě nějakou domácí směsí.

„Vybírám já, pamatuješ?“ prohodí Nadžíja. Řidič se zařadí do sirupovitého proudu dopravy.

„Fajn, já rád překvapení,“ usměje se Satnam. „Tak co, napsalas ten svůj článek?“

„Napsala, zkontrolovala, odeslala,“ odvětí Nadžíja. Nadatlovala jej dnes odpoledne na terase backpackeru jménem Imperial International, kde má pokoj. Vystěhuje se, hned jak obdrží platbu od vydavatele. Australané jí už lezou na nervy. Ustavičně si na něco stěžují.

Pravda je taková, že Nadžíja Aškarzadahová má přítele. Jmenuje se Bernard a bydlí také v Imperialu. Na rok přerušil školu a vyrazil do světa a dvanáct měsíců se protáhlo na dvacet, čtyřicet, šedesát. Je to Francouz, líný jak veš, má přehnanou představu o vlastní genialitě a příšerné způsoby. Nadžíja jej podezřívá, že v hostelu bydlí jen kvůli balení čerstvých přírůstků, jako je ona. Praktikuje ale tantru a umí ho udržet v ženské celou hodinu, zatímco odříkává mantry. Ačkoli tantra s Bernardem až doposud vypadala tak, že ona na něm dřepí dvacet, třicet, čtyřicet minut a tahá jej za kožené poutko, které má ovázané kolem penisu, aby byl pořád tvrdý tvrdý tvrdý, dokud nepřevrátí oči v sloup a nezachrčí „Kundalini povstal“, což znamená, že drogy konečně zabraly. Takhle si Nadžíja tantru nepředstavuje. A nepředstavuje si tak ani svého ideálního přítele. Ani Satnam není zrovna muž jejích snů, z mnoha stejných důvodů, ale je to flirt, hra, otázka *proč ne?* Nadžíja Aškarzadahová se ve svém dvaadvacetiletém životě řídila otázkou *proč ne* tak často, jak jí jen okolnosti dovolily. Díky ní se ocitla v Bháratu, navzdory naléhání svých učitelů, přátel a rodičů.

Nové Váránasí přechází ve starou Káši skrze řadu diskontinuit a juxtapozic. Ulice začínají v jednom tisíciletí a končí v jiném. Závratně vysoké korporátní mrakodrapy se naklánějí nad oprýskanými průchody a dřevěnými domky, které se během dlouhých staletí ani v nejmenším nezměnily. Viadukty metra a nadzemních expresních drah kličkují mezi pískovcovými lingamy chátrajících chrámů. Zápach hnijících okvětních lístků prostupuje

dokonce i všudypřítomnými výpary alkoholových motorů a vše se spojuje v urbanistický parfém, jímž si města natírají svou kloaku. Bháratské dráhy zaměstnávají zametače, kteří lístky odstraňují z kolejí. Káši je produkuje po miliardách a ocelová kola na ně nestačí. Rikša odbočí do temné uličky plné obchodů s oblečením; na věšácích nad hlavou se pohupují bledé umělohmotné figuríny, bez rukou a nohou, ale s úsměvem na rtech.

„Je mi dovoleno zeptat se, kam mě to vedeš?“ projeví Satnam zvědavost.

„To hned zjistíš.“ Ve skutečnosti tam Nadžíja Aškarzadahová ještě nebyla, ale od okamžiku, co zaslechla, jak se Australáci chvástají, že se tam odvážili už několikrát a ani jednou se jim neudělalo špatně, no fakt ani trochu, hledala záminku ten nejundergroundovější z undergroundových klubů navštívit. Nemá tušení, kde je, usoudí však, že řidič je veze správným směrem, když zavěšené figuríny vystřídají šlapky v otevřených vitrínách bordelů. Většina z nich si osvojila západní standardní „uniformu“ z lykry a přehnaně výrazné obuvi, pár se jich drží tradice, v ocelových klecích.

„Tady,“ poklepe Nadžíja řidiči na rameno. Malá plastiková bublina vosí barvy se zhoupne na tlumičích a zastaví.

Boj! Boj! vyřvávají blikající neony nad nízkými dveřmi mezi obchodem s hinduistickými ikonami a několika šlapkami, které u čajového stánku popíjejí Limku. V titěrné kabince u dveří sedí pokladník. Vypadá na třináct čtrnáct a zpoza své kšiltovky Nike už určitě viděl všechno na světě. Za ním se ztrácí křivolaké schodiště v ostrém fluorescenčním světle.

„Tisíc rupií,“ natáhne kluk ruku. „Nebo pět dolarů.“

Nadžíja zaplatí místní měnou.

„Takhle jsem si první rande nepředstavoval,“ zabručí Satnam.

„Rande?“ povytáhne obočí Nadžíja a vede jej po schodišti, které stoupá, klikatí se, zatáčí a nakonec vybíhá na ochoz nad arénou.

Obří prostora sloužila kdysi jako skladiště. Jedovatě zelený nátěr, průmyslové zářivky a potrubí, světlíky zakryté špinavými žaluziemi, to vše mluví samo za sebe. Teď je to aréna. Kolem pravidelného šestiúhelníku o straně pět metrů a vyplněného pískem jsou naskládány řady dřevěných lavic, jedna na druhé, ve strmém úhlu

jako v přednáškové síni. Vše je nově zbudováno ze stavebního dříví odcizeného rozpočtově vyhladovělému Podniku váránaské hromadné dopravy. Lavice v první řadě jsou obehnány panely z přepravních beden. Když Nadžíja odtáhne ruku ze zábradlí, má ji celou lepkavou od smůly.

Hala se vzdouvá sázkařskými boudami a kójemi bojovníků, od arény až k zadní řadě pod ochozem, kde muži v kostkovaných pracovních košilích a dhóti raději stojí, aby lépe viděli. V obecenstvu jsou téměř výhradně muži. A těch pár žen tu není pro zábavu.

„No nevím," řekne rozpačitě Satnam, jenže Nadžíja cítí pach namačkaných těl, potu, elementárních tekutin. Protlačí se dopředu a nahlédne do arény. Nad sázkařskými stolky mění peníze majitele v neustávajícím proudu měkkých, ohmataných bankovek. Ve vzduchu se komíhají pěsti s vějíři rupií, dolarů a eur; bookmakeři zapisují vše do posledního paisa. Všichni sledují peníze, kromě jednoho muže na protější straně arény v přízemí, který k Nadžíji vzhlédne, jako by ucítil tíhu jejího pohledu. Mladý, frajer. Na první pohled gangster. Jejich oči se setkají.

Vyvolávač, pětiletý klučina v kovbojském kostýmu, obchází arénu a uvádí diváky do varu. Dva stařící s hráběmi mezitím přeměňují zkrvavený písek v zenovou zahradu. Kluk má na krku bindi mikrofon; jeho zvláštní tenký hlásek, mladý, a zároveň starý, nevinný, a zároveň zkušený, chraptí z reprobeden do pronikavého kvílení jalového tablamixu. Nadžíju napadne, jestli to není bráhman. Ne, bráhman je ten, co sedí v boxu v první řadě, napohled desetiletý, oblečený jako dvacetiletý a obklopený hloučkem rádoby tíví hvězdiček. Vyvolávač je jen obyčejný pouliční kluk. Nadžíja si uvědomí, že dýchá rychle a mělce. Na Satnama už zapomněla.

Příšerný lomoz ještě zesílí, když týmy vyjdou na písek, aby divákům předvedly své svěřence. Drží je nad hlavou a pomalu obcházejí ring, tak aby všichni viděli, na koho si to vlastně vsadili.

Mikrošavle jsou strašlivé bestie. Originální patent vlastnila malá kalifornská gentechová společnost. Zkřížila kdysi standardní *Felis catus* s rekonstruovanou fosilní DNA druhu *Smilodon fatalis*. Výsledek: bonsaj tygra šavlozubého o velikosti zhruba mainské mývalí kočky, s chrupem ze staršího paleolitu a obdobným

temperamentem. Mikrošavle si zprvu užily krátké období slávy jako oblíbení domácí mazlíčkové, ale pak jejich majitelé zjistili, že likvidují sousedům kočky, psy, guatemalské pomocníky a děti. Gentechová společnost vyhlásila bankrot dřív, než ji zákazníci stačili dát k soudu, ale její patent už mezitím prosákl do bitevních klubů v Manile, Šanghaji a Bangkoku.

Nadžíja sleduje atletickou dívku v krátkém nátělníku a pytlovitých parašutech, jak zvedá svou šampionku vysoko nad hlavu. Je to velká stříbrná číča připomínající proudový stíhač. Zabijácké geny, úžasné stvoření. Tesáky má schované v kožených pochvách. Nadžíja cítí majitelčinu lásku a pýchu. Dav jí mohutným řevem vyjadřuje obdiv. Vyvolávač skočí zpátky na svůj komentátorský stupínek. Bookmakeři překotně vydají poslední stvrzenky. Týmy se vrátí do svých kójí.

Dívka v nátělníku vbodne své kočce injekci se stimulantem a její partner zvířeti zamává pod nosem ampulkou s izoamylnitritem. Pak oba svou hrdinku přidrží. A zatají dech. Jejich protivníci nadrogují zase svého bojovníka, nízkou štíhlou černou mikrošavli, děsivou jako noc. V aréně zavládne absolutní ticho. Vyvolávač zatroubí na klakson. Oba týmy sundají zvířatům kožené zubní chrániče a hodí je do písku.

Dav povstane v jednom hlasu, v jedné krvi. Nadžíja Aškarzadahová vyje a třeští s ostatními. Nevnímá nic než dvě bojující kočky, které dole v aréně skáčou a sekají po sobě. Z očí a uší jim crčí krev.

Je to neskutečně rychlé a krvavé. Během pár sekund visí stříbrné číče jedna noha na šňůře chrupavek a šlach. Z otevřené rány se valí krev, zvíře však na svého protivníka vzdorovitě vříská, snaží se na tom plandavém kuse masa uhýbat a uskakovat, a zároveň sekat svými strašlivými, zabijáckými tesáky. Konečně padne na zem, křečovitě sebou škube a vyrývá do písku krvavou brázdu. Vítězové svého rozlíceného, vřeštícího šampiona chytili do smyčky a vlečou jej ke kleci. Stříbrná číča kvílí a kvílí, dokud do arény neseskočí jeden z rozhodčích a nepustí jí na hlavu škvárobetonovou tvárnici.

Dívka v nátělníku jen stojí a otupěle civí na roztrhanou a rozdrcenou mrtvolku, kterou pomocníci nabírají na lopatu a odnášejí

pryč. Skousne si ret. Nadžíja ji miluje, miluje muže, jehož pohled zachytila, miluje všechny v dřevěné aréně. Srdce jí buší, pálí ji dech v plicích, zaťaté pěsti se jí třesou, má rozšířené zorničky a mozek v jednom plameni. Je živá na osm set procent a čistá jako světice. Znovu se podívá do očí gangsterovi. Muž přikývne na pozdrav, ona však vidí, že utrpěl těžkou ztrátu.

Vítězové vstoupí do ringu, aby se nabažili obdivu publika. Z reprobeden ječí vyvolávač a na stolcích sázkařů přesouvají desítky rukou peníze peníze peníze. Pro tohle jsi přijela do Bháratu, řekne si Nadžíja Aškarzadahová. Abys poznala, jak chutná opravdový život, smrt, iluze a realita. Aby ses propálila ven z té nesnesitelně rozumné, příčetné, tolerantní švédské slupky. Abys ochutnala šílenství a syrovost. Ztvrdly jí bradavky. Ví, že je vlhká. Tahle válka, válka o vodu, válka, která ji sem přivedla, třebaže si to odmítá připustit, válka, jíž se všichni bojí. Ona se nebojí. Ona se na ni těší. Hrozně se na ni těší.

5. Lisa

Čtyři sta padesát kilometrů nad západním Ekvádorem probíhá Lisa Durnauová stádem bobbetů. Zvířata peláší pryč; mají silné zadní nohy a zdvižené hřebínky podobné návěstidlům. Pod baldachýnem lesa se ozývá jejich poplašené cvrlikání. Mláďata vzhlížejí od pastvy, strachem hrabou předními prackami ve vzduchu, vřískají a po hlavě se vrhají matkám do břišní kapsy. Představují jeden z nejúspěšnějších druhů Biomu 161. Rozlehlé lesy simulovaného *Světa osm milionů let před současností* se černají jejich stády. V Alterre běží čas v poměru sto tisíc let k jednomu pozemskému dni, takže do zítřka mohou bobbeti klidně vyhynout a tento vysoký vlhký les stromů podobných deštníkům může uschnout v důsledku klimatického posunu. Ale v tomto konkrétním ekologickém časoprostoru, který by v jiné době a na jiné planetě byl severní Tanzanií, patří dnešek jim.

Překotný úprk bobbetů poplaší skupinku tranter, které stojí na zadních a okusují lístky ze stromů trudeau. Velcí a těžcí býložravci

se spustí na delší přední nohy a nemotorně oddusají pryč. Destičky jejich vnitřního krunýře, skrytého pod pruhovanou kůží, se pohybují jako mechanický aparát. Kamufláž od Williama Morrise, pomyslí si Lisa Durnauová. Botanika od Reného Magritteho. Stromy trudeau vypadají jako dokonalé polokoule listů, rozestavěné v pravidelných rozestupech po pláni, ukázkový příklad statistické distribuce. Na některých větvích se ve vánku pohupují tobolky. Dokáží rozprášit svá semínka do okruhu sta metrů, jako opakovací brokovnice. Proto dosahují tak matematické přesnosti rozložení. Žádný trudeau nebude růst ve stínu jiného, jejich společná klenba však poskytuje útočiště nepřebernému množství druhů.

Záblesky pohybu mezi stromy – hejno parazitických beckhamů prchá od mrtvé trantry, do níž nakladlo svá vajíčka. Z vysoké větve se střemhlav spustí ystavat, udělá rychlý manévr, kličku a nabere do sítě mezi nohama sauro-netopýra, který se opozdil za ostatními. Otočka, mávnutí křídly a lovec znovu stoupá ke větvím. Nezranitelná, nenapadnutelná Lisa Durnauová běží dál. Žádný bůh není smrtelný ve svém vlastním světě a ona je již třetí rok ředitelkou, fanynkou a mluvčí projektu Alterre, paralelní Země, která prodělává zrychlenou evoluci na jedenácti a půl milionu pozemských počítačů.

Beckhamové. Trantry. Trudeauy. Lisa Durnauová miluje škodolibost alterrské taxonomie. Principy astronomie aplikované na alternativní biologii; co člověk objeví na svém harddisku, to pojmenuje. Mcconkeyové a mastroianníci a ogunwejci a hajakawaové a novákové. Hammadijci a cuestry a bjorky.

Typická lullovština.

Lisa se pomalu dostává do tempa. Takhle by mohla klusat donekonečna. Někdo při běhu poslouchá hudbu. Někdo četuje nebo čte e-maily nebo zprávy. Některým podávají sinteloví osobní asistenti denní hlášení. Lisa Durnauová kontroluje, co nového se událo v oněch deseti tisících biomech běžících na jedenácti a půl milionu počítačů účastníků největšího experimentu v dějinách evoluce. Normálně kluše po okružní trase kolem kampusu Kansaské univerzity a její zázračný a záhadný bestiář se překrývá se silničním provozem. Pokaždé ji něco překvapí a potěší, nové jméno z telefonního seznamu zavěšené nad nějakým neuvěřitelným tvorem,

který se právě probojoval z křemíkové džungle na světlo lighthoeků. Když se v Biomu 158, hostovaném v Guadalajaře, objevili první artrotektové, výsledek ryzího a nefalšovaného evolučního skoku, zakusila Lisa ono radostné uspokojení, jako když člověku dojde nečekaný dějový zvrat. Lopezky nemohl nikdo předvídat, ony však existovaly, latentní, skryté v zákonitostech. A pak, přede dvěma dny, se ze základní školy v Lancashiru vyklubali parazitičtí beckhamové a ona to zažila znovu. Tohle ji prostě vždy překvapí.

A pak ji vystřelili do vesmíru. I to ji překvapilo.

Přede dvěma dny běžela svou denní trasu kolem kampusu, kolem medově zbarvených kamenných budov fakulty, a Alterre se překrývala s kansaským létem. U kolejí se obrátila a zamířila zpátky, osprchovala se, umyla si hlavu a vstoupila do kanceláře. Zrovna když si sežmoulaným kouskem toaletního papíru vytírala vodu z uší, všimla si, že na ni čeká žena v kostýmku. Ukázala jí legitimaci jakési vládní agentury – Lisa ani netušila, že její národ takové služby potřebuje – a o tři hodiny později už seděla Lisa Durnauová, ředitelka Projektu simulované evoluce Alterre, ve vládním hypersoniku dvacet kilometrů nad Arkansasem.

Agentka ji upozornila, že zavazadlo podléhá přísnému váhovému limitu, ale Lisa si stejně sbalila běžecký úbor. Je pro ni jako přítel. Dole v Kennedyho středisku v něm vyrazila do ulic vesmírného městečka, aby si pročistila hlavu, prozkoumala okolí a trochu se zorientovala v tom, kde se to vlastně ocitla a co po ní její vláda chce. V narudlém světle slunce zapadajícího nad lagunami běžela kolem šiků obranných raket, starých přídavných motorů a hlavic a těžkých odpalovacích zařízení. Proslulé a smrtící aparáty trčely ze země jako zabodnutá kopí. Jejich účel dávno mrtvý, jejich stíny dlouhé jako světadíly.

A za dalších osmačtyřicet hodin už Lisa Durnauová běhá po centrifugální trati na ISS, která se kutálí nad jižní Kolumbií. V Alterre vidí v dáli věžovité sídlo krajiceků, jehož vrcholek vystupuje nad trudeauovou klenbu. Krajicekové jsou evoluční arivisté z Biomu 163 na jihovýchodním pobřeží Afriky. Je to druh dinosaurů velkých jako lidský prst, který žije v klasických početných koloniích včetně sterilních dělníků, vojáků, královen kladoucích vajíčka a

komplexního společenského řádu založeného na barvě kůže a herkulovské architektuře. Nové kolonie se rozrůstají do všech stran z malého podzemního bunkru, dělníci přeměňují veškerou organickou hmotu v dosahu na hustou kaši, z níž pak svýma obratnýma drobnýma ručkama stavějí vysokánské pilíře a věže a ostrohy a klenuté komory s vajíčky. Lisa Durnauová si občas přeje, aby mohla změnit Lullův názvoslovný úzus. *Krajicek* sice zní hezky smrtonosně, ale ona by jim raději říkala *gormenghastové.*

Tiché zazvonění ve sluchovém centru jí napoví, že její tep vydržel na požadované úrovni po stanovený počet minut. Potřese hlavou, aby se probrala. V nerealitě Alterre vždy ztratí pojem o čase. Pomalu se zastaví, přejde do relaxačního režimu a vyskočí z Alterre. Centrifuga na ISS má průměr sto metrů a generuje čtvrtinovou gravitaci. Před a za Lisou se zvedají strmé vyduté stěny; je navždy uvězněná na dně odstředivé gravitační studny. Rostliny v květináčích propůjčují interiéru pozlátko zeleně, jen stěží však mohou zastřít, že celá konstrukce je z hliníku, stavebního uhlíku a plastu. NASA nestaví svá kosmická plavidla s okny, takže pobyt ve vesmíru dosud pro Lisu představoval prolézání z jedné utěsněné místnosti do druhé.

Lisa se protáhne a procvičí si svaly. Nízká gravitace klade nové nároky na odlišné svalové skupiny. Lisa vyklouzne ze svých běžeckých bot a zabubnuje prsty u nohou o kovovou voštinu podlahy. Předpisy NASA plní do puntíku, mimo intenzivního každodenního tréninku bere také kalciové suplementy. Je už ve věku, kdy ženy začínají myslet na své kosti. Prvňáčci na ISS mají opuchlé tváře a horní končetiny v důsledku redistribuce tělních tekutin, druháci protáhlé, štíhlé, kočičí vzezření, ale staří mazáci požírají své vlastní kosti. Většinu času tráví ve starém jádru, z něhož se ISS během toho půlstoletí, co visí na nebi, chaoticky rozrostla do všech stran. Jen hrstka jich občas zavítá do špinavé gravitace, centrifugální či jiné. Povídá se, že ostatní už ani nemohou. Lisa Durnauová se otře vlhkým ručníkem, chopí se příčlí na stěně a začne ručkovat k jádru. Cítí, jak kvapem ztrácí váhu. Dokáže se rukama odrazit na dva, pět, deset metrů. Nahoře v centru má schůzku s agentkou. Jeden z mazáků se k ní řítí po hlavě, kousek před ní vysekne dokonalý kotoul a obrátí se nohama napřed. Kývne jí na pozdrav a letí dál. Ve

srovnání s ním si Lisa připadá jako mrož, to kývnutí ji však povzbudí. Bylo to zatím nejvřelejší přijetí, jaké jí ISS přichystala. Padesát lidí je dostatečně málo na křestní jména a dostatečně hodně na politiku. Takže jako na fakultě. Lisa Durnauová miluje živočišnost vesmíru, lituje však, že nezbyly finance na okna.

~ ~ ~

Šok číslo jedna přišel první ráno v Kennedyho středisku, když Lisa seděla na verandě s výhledem na oceán a pokojská jí nalévala kávu. Právě tehdy si uvědomila, že její vlastní vláda nechala evoluční biologžku dr. Lisu Durnauovou zmizet. Příliš ji nepřekvapilo, když jí agentka prozradila, že ji pošlou do vesmíru. Ministerstvo vnitra přece nevozí lidi hypersoniky do Kennedyho střediska na prohlídku ptačí rezervace. Když jí sebrali palmer a místo něj jí dali model určený pouze k příjmu, namíchlo ji to, ale nešokovalo. Když zjistila, že kvůli ní vyklidili celý hotel – posilovnu, bazén, prádelnu – také ji to nešokovalo, jen zarazilo. Zakusila starý dobrý presbyteriánský pocit viny, když se konečně odhodlala zavolat pokojovou službu, ale nikaragujská pokojská ji uklidnila, že má alespoň co na práci. Nalila jí kávu a v témže okamžiku závratné paranoii přišel druhý šok: Lull přece také zmizel. Lisu nikdy nenapadlo, že by za tím mohlo být něco jiného než reakce na rozpad manželství.

Hned na další schůzce se na agentku jménem Suarez-Martinová obořila.

„Musím to vědět," řekla a přešlápla z nohy na nohu, nevědomky opakujíc svou obvyklou rozcvičkovou rutinu. „Co se stalo s Thomasem Lullem?"

Agentka Suarez-Martinová si zřídila kancelář v manažerském apartmá. Seděla zády k výhledu na rakety a pelikány.

„Nevím. Vláda Spojených států nemá s jeho zmizením nic společného. Čestné slovo."

Lisa Durnauová její odpověď několikrát převrátila v hlavě.

„Dobrá, ale proč tedy já? Co po mně chcete?"

„Mohu vám zodpovědět jen tu první otázku."

„Tak do toho."

„Oslovili jsme vás, protože jsme nemohli najít jeho."

„A ta druhá?“

„Tu vám také zodpovím, ale ne tady.“ Pošoupla k Lise plastikový pytel. „Budete potřebovat tohle.“

Pytel byl potištěný logy NASA a ukrýval podvlékací leteckou kombinézu univerzální velikosti a řvavě žluté barvy.

Při dalším setkání už na sobě neměla agentka Suarez-Martinová kostýmek, nýbrž ležela přikurtovaná k akceleračnímu lehátku po Lisině pravici a zpod skafandru jí u krku a zápěstí vykukovala nasácká žluť. Měla zavřené oči a pohybovala rty v tiché modlitbě, Lisa však usoudila, že je to rituál na zažehnání strachu ze známého, nikoli neznámého nebezpečí. Letištní otčenáš.

Pilot zabíral lehátko po její levici. Měl napilno s předletovými procedurami a komunikací a k Lise se choval jako k nákladu. Zavrtěla se a ucítila, jak se gel lehátka přizpůsobuje obrysům jejího těla; znepokojivě intimní pocit. Hluboko dole, v odpalovací jámě, se nabíjel třicetiterawattový laser namířený na parabolické zrcadlo pod jejím zadkem. Vystřelí mě do vesmíru na paprsku světla žhavějším než slunce, pomyslela si, a zároveň se podivila klidu, s jakým o takové šílenosti přemítá. Možná to byl pud sebezáchovy, ochranný štít nedůvěry. Možná jí nikaragujská pokojská vsypala něco do kafe. Mezitím, co nad tím rozjímala, dosáhl odpočet nuly. Počítač v řídícím středisku aktivoval obří laser. Vzduch pod Lisou se rozžhavil doběla a vykopl lehké plavidlo do vesmíru zrychlením tři gé. Dvě minuty po startu ji napadla myšlenka tak absurdní, tak směšná, že se neovladatelně rozhihňala a rozvlnila gelovou výplň svého lehátka. Hej mami! Na špici světa! Nejexkluzivnější klubové členství, v Pětisetmílovém nadmořském klubu! A to vše v čemsi, co vypadá jako designérské mačkadlo na pomeranče.

A tehdy se k ní zezadu po špičkách přikradl třetí šok a omráčil ji. Uvědomila si, jak málo lidem by chyběla.

~ ~ ~

Na identifikační nášivce na žluté kombinéze stojí *Daley* Suarez-Martinová. Agentka patří k lidem, kteří si umějí zřídit kancelář prakticky kdekoli, i v kumbále plném kosmického jídla v tubách. Palmer, láhev s vodou, monitor a rodinná fota připevněná suchým

zipem v oblouku na stěně – tři generace Suarez-Martinů natěsnané na verandě velkého domu s palmami v objemných terakotových květináčích. Na monitoru svítí časomíra, která Lise prozrazuje, že je 1:15 světového času. Odečte pár hodin. Právě teď by trávila svůj pravidelný středeční večer s holkama v klubu Tacorofico Superica a popíjela třetí margaritu.

„Jak se vám tady líbí?“ zeptá se na úvod Daley Suarez-Martinová.

„No, ehm… docela to ujde.“ Lisu ještě stále trápí reziduální bolest hlavy, někde v zadní části lebky, jakou člověk zažije po několika prvních použitích lighthoeku. Má podezření, že za to mohou zbytkové drogy, které v sobě cítila při startu a které ze sebe nevypudila ani v centrifuze. A v nulové gravitaci si připadá jako nahá. Neví, co s rukama. Vlastní prsa jí připadají jako utržené kanony.

„Nezdržíme vás dlouho, slibuji,“ uklidní ji Daley Suarez-Martinová. Na orbitě se směje častěji než v Kennedyho středisku nebo v Lisině kanceláři na univerzitě. Má-li člověk na sobě něco, co vypadá jak olympijská bobová kombinéza, nemůže se s nějakou autoritou moc ohánět. „Nejprve přijměte omluvu. Abyste rozuměla, neřekli jsme vám celou pravdu.“

„Neřekli jste mi vůbec nic,“ připomněla jí Lisa. „Předpokládám, že to nějak souvisí s projektem Tierra, a je mi opravdu ctí, že mě zvete na palubu, jenže já vážně pracuji v úplně jiném oboru.“

„To byla naše první dezinformace,“ řekne Daley Suarez-Martinová. Skousne si dolní ret. „Žádný projekt Tierra neexistuje.“

Lise Durnauové spadne čelist.

„Ale ten humbuk s Epsilon Indi…“

„Ale ano, ten je skutečný. Tierra existuje. Jen se k ní nechystáme.“

„Počkat, počkat… já viděla tu sluneční plachetnici. V televizi. Vždyť jsem ji kruci sledovala v přímém přenosu, když jste ji v rámci zkoušek poslali na L-pětku a zpátky. Mí známí měli teleskop. Grilovali jsme na zahradě. Koukali jsme na to na monitoru.“

„To nepopírám. Sluneční plachetnice je naprosto reálná a my ji opravdu poslali k Lagrangeově bodu L5. Akorát že to nebyla

zkouška, nýbrž samotná mise.“ V témže roce, kdy se Lisa Durnauová dostala do fotbalového týmu na fremontské střední a kdy zjistila, že divoké večírky a sex nejsou ideální kombinace, objevila NASA Tierru. Extrasolární planetární soustavy přibývaly jako houby po dešti, rychleji, než taxonomové dokázali listovat ve slovnících starověkých mytologií, ale pak se jednou kokarda sedmi teleskopů Darwinovy observatoře podívala pečlivěji na Epsilon Indi, deset světelných let od Země, a objevila bledou modrou tečku schoulenou v teple svého slunce. Vodní svět. Suchozemský svět. Spektroskopy odloupaly vrstvy atmosféry jednu po druhé a našly kyslík, dusík, CO_2, vodní páru a složité uhlovodíky, které mohly být pouze výsledkem biologické aktivity. Na neznámé planetě, v uzounké obyvatelné zóně poblíž hvězdy Epsilon Indi, existoval život. Možná brouci. A možná také lidé, kteří se pomocí svých teleskopů dívali zase na naši bledou modrou skvrnu na slunci. Tým objevitelů pokřtil planetu na Tierru. Jistý Texasan na ni a na vše, co ji obývá, okamžitě vznesl nárok. A právě díky téhle příhodě prorazila Tierra příkrovem černé kroniky a drbů o celebritách do všednodenní konverzace. Další Země? Jaké je tam počasí? Jak může vlastnit celou planetu? Musí jen vznést nárok, toť vše. Například půlka tvé DNA je majetkem nějaké biotechnologické společnosti. Při každém sexu porušuješ copyright.

A pak přišly fotografie. Darwin měl dostatečné rozlišení, aby rozeznal i terénní prvky. V každé škole rozvinutého světa visela na stěně mapa Tierry se třemi světadíly a rozlehlými oceány. Ta na Lisině monitoru v prvním semestru na Kalifornské univerzitě alternovala jako screensaver s Eminem Perrym, olympijským šampionem v běhu na pět kilometrů. NASA vypracovala návrh mezihvězdné sondy, společně s First Solar, orbitální energetickou divizí EnGenu. Pohon měl sestávat z experimentální orbitální maserové soustavy a technologie sluneční plachty. Do cíle by sonda dorazila za dvě stě padesát let. Když to začalo vypadat, že jen přípravná fáze potrvá snad ještě déle, upadla Tierra postupně v zapomnění a pro Lisu Durnauovou bylo snazší a uspokojivější prozkoumávat nové světy a formy života ve vesmíru uvnitř počítače. Alterre byla stejně skutečná jako Tierra a navíc daleko levnější a dostupnější.

„Nechápu, oč tady jde,“ řekne Lisa Durnauová agentce.

„Projekt výpravy k Tieře byl jen krycím manévrem,“ přiznává Suarez-Martinová. Vlasy má sčesané dozadu a sepnuté několika blyštivými sponkami. Lisa má krátké kudrnaté mikádo, které se teď kolem ní vznáší jako mlhovina. „Skutečným cílem bylo vyvinout dostatečně výkonný vesmírný pohon, který by dokázal přesunout rozměrný objekt do orbitálně stabilního Lagrangeova bodu L5.“

„Jaký rozměrný objekt?“ Lisa Durnauová si nějak nedokáže dát do souvislosti nic, co se odehrálo za posledních padesát hodin, s ničím, co se naučila a prožila za uplynulých sedmatřicet let života. Tvrdí jí, že je ve vesmíru, a přitom je tady vedro, páchnou tu nemyté nohy a člověk nic nevidí. Její vláda provedla největší eskamotérský kousek v dějinách, ale nikdo si toho nevšiml, protože se všichni dívali jinam.

„Asteroid. Tento asteroid.“ Daley Suarez-Martinová vyvolá na monitoru fotografii. Je to klasická vesmírná brambora. Rozlišení není kdovíjaké. „Tohle je Darnley 285.“

„Tak to asi nebude jen tak lecjaký asteroid,“ usoudí Lisa. „Dočkáme se dalšího Chicxulubu?“

Agentka se usměje. Vyvolá další fotku, barevné překrývající se elipsy.

„Darnley 285 je asteroid křižující zemskou orbitu, objevený hlídkovým systémem NEAT roku 2027. Podívejte se na tuto animaci.“ Poklepe na žlutou elipsu, s jedním koncem daleko za Marsem a druhým dosahujícím až těsně k Zemi. „Bod největšího přiblížení se nachází uvnitř oběžné dráhy Měsíce.“

„To je na blízkozemní objekt opravdu blízko,“ podotkne Lisa Durnauová. Vidíš, já ten váš žargon umím taky.

„Tehdy se zjistilo, že Darnley 285 oběhne kolem Slunce za tisíc osmdesát pět dní a že na příštím setkání bude dostatečně blízko, aby představoval statistické riziko.“ Animovaná brambora proletí jen kousíček od modré Země.

„Takže jste postavili sluneční plachetnici, abyste jej odtáhli z cesty,“ usoudí Lisa.

„Ano, abychom jej odtáhli, ovšem nikoli kvůli bezpečnosti. Teď se prosím dobře dívejte. Tohle byla předpokládaná trajektorie pro rok

2030. A tohle je skutečná orbita.“ Objeví se znovu žlutá elipsa. Je úplně stejná jako ta z roku 2027. Agentka pokračuje. „Těsná interakce s blízkozemním objektem Sheringham 12 měla na dalším setkání posunout Darnley 285 na úroveň největšího přiblížení, dvacet tisíc kilometrů. V roce 2033 se však stalo toto…“ Nová tečkovaná parabola si vymění místo se skutečnou trajektorií – opět přesně stejnou jako ta z roku 2027. „Je to anomální situace.“

„Chcete říct…“

„Neidentifikovaná síla modifikuje oběžnou dráhu asteroidu Darnley 285 tak, aby udržoval stále stejnou vzdálenost od Země,“ dokončí za Lisu Daley Suarez-Martinová.

„Ježíšikriste,“ zašeptá kazatelova dcera Lisa Durnauová.

„Na setkání v roce 2039 jsme vyslali sondu. Vše proběhlo v nejpřísnějším utajení. Něco jsme našli. Tehdy jsme zahájili rozsáhlý projekt s cílem neznámé těleso zachytit. Proto ta zkouška sluneční plachty, proto ta krycí historka s Epsilon Indi. Chtěli jsme ten asteroid odtáhnout někam, kde bychom si na něj mohli pořádně posvítit.“

„A co jste našli?“ chce vědět Lisa Durnauová.

Daley Suarez-Martinová se usměje. „Zítra vás pošleme ven, abyste se podívala na vlastní oči.“

6. Lull

Jedenáct třicet a v klubu to vře. Reflektory připevněné na vnitřní straně bariéry vymezují ovál písku. Těla se choulí ke světlům jako můry. Pohybují se, třou se o sebe, oči zavřené v extázi. Vzduch je cítit použitým dnem, těžkým potem a bezcelním Chanelem. Holky na sobě mají letošní posuvné modely, loňské dvojdílné a občas i klasická véčka. Kluci jsou všichni do půl těla a kolem krku jim visí celé vrstvy šperků a ozdob. Chmýří na bradě je zpátky, pankáč je jak z šestačtyřicátého, domorodý body painting balancuje na hraně in/out, ale skarifikace vypadá jako nastupující hit, u kluků i holek. Thomas Lull je rád, že australská penisová tanga vyšla z módy. Už tři sezony organizuje párty pro bratry Ghoštovy, vždy za hotovost, a

za tu dobu viděl příliv a odliv nespočtu pomíjivých výstřelků mladé generace, ale ta hrozná tanga, ve kterých to chlapům stálo jak periskop…

Thomas Lull sedí na měkkém unaveném šedivém písku s lokty opřenými o kolena. Moře je dnes v noci neobvykle tiché. U břehu se jen sem tam zabělá vlnka. Nad temnou vodou zakřičí pták. Vzduch je nehybný, hutný, vyčerpaný. Ani náznak vůně monzunu. Rybáři říkají, že od chvíle, co Bengálci propluli kolem Tamil Nádu s tím svým ledovcem, chovají se proudy jako splašené. Za Lullem se těla svíjejí do naprostého ticha.

Ze tmy se vynoří dvě postavy, bělošky. Na sobě mají sarong a horní díl plavek. Obě jsou plážové blondýnky s oním přepísknutým skandinávským bronzem, který razí zvláště ve srovnání s jejich bledýma nordickýma očima. Jsou naboso a drží se za ruce. Kolik vám je, devatenáct, dvacet? Thomas Lull si je prohlíží, hodnotí. Bronz ze solárka a pod sarongem přejetým cestovní žehličkou dolní díl bikin. Tohle místo je vaše první zastávka, co? Objevily jste ho někde na backpackerských stránkách a připadlo vám tak akorát divoké, abyste na něm vyzkoušely, jestli se vám bude opravdový svět líbit. Už jste se nemohly dočkat, až vypadnete z Uppsaly nebo Kodaně a splníte si všechny své bouřlivé sny.

„Hoj ahoj," pozdraví je Thomas Lull měkce. „Jestli se chcete zúčastnit zábavy, musíte projít pár testy. Čistě kvůli vlastní bezpečnosti." Bleskovým pohybem profesionálního karbaníka rozbalí skenovací sadu.

„Jasně," řekne menší, blonďatější holka. Thomas Lull projede skenerem její nevelkou zásobu pilulek a náplastí.

„Dobrý, nic z toho tě nerozpustí na kaši. Specialita šéfkuchaře je dnes Transic2, nový emotik, koupíš ho od každého uvnitř na scéně. Tak a co ty…," obrátí se k vikingské slečně s rozšířenými zorničkami, která evidentně rozjela večer už na hostelu. „Musím se ujistit, že naše zboží nezareaguje s tím, co už máš v sobě. Můžeš…?" Slečna ví, co se patří. Olízne si prst a poválí ho po destičce skeneru. Všechno zezelená. „V pořádku. Užijte si zábavu, děvčata, a pamatujte – žádný alkohol."

Než holky stačí splynout s tichou masou těl, zkontroluje Lull skrz sarongy jejich pozadí. Pořád se drží za ruce. To je hezké, pomyslí si. Emotiky jej ale dějí. Počítačové emoce klohněné na nelicencovaných sintelech fáze 2.95 z bháratských sundarbanů a kultivované doma v ložnici v lahvích od Coca-Coly. Do výsledné šlichty se pak namáčejí náplasti a prodávají za padesát dolarů za flek. Uživatele nelze přehlédnout. Trhavé pohyby a škleby a vyceněné zuby a nepřirozené zvuky hrdel snažících se vyjádřit pocity, které nemají obdobu v žádné lidské potřebě či zkušenosti. Lull ještě nepotkal nikoho, kdo by mu dokázal takovou umělou emoci popsat. Na druhé straně ještě nepotkal ani nikoho, kdo by mu dokázal popsat přirozenou emoci. Všichni jsme počítačové programy běžící na distribuované síti značky Brahmá.

Pták nad mořem stále volá.

Lull se ohlédne přes rameno na přízračně tichou plážovou párty. Každý tanečník existuje ve své soukromé zóně a svíjí se do vlastního rytmu přenášeného hoekovým linkem. Lull si nalhává, že bere jen noční šichty, protože se mu hodí vyšší odměny, pravdou však je, že davy jej odjakživa přitahovaly. Ztráta vlastní totožnosti tanečníků, propojených v jednom nevědomém celku, izolovaném a sjednoceném, jej fascinuje, a zároveň dějí. Tatáž fúze lásky a nenávisti jej přivedla na rozčtvrcený indický subkontinent. On, jedna ze sta nejznámějších tváří světa, vtažený do odpudivé, osvobozující, beztvaré masy půldruhé miliardy duší. Otoč se, odejdi, ztrať se. Schopnost splynout s anonymním zástupem má další výhodu – Thomas Lull dokáže okamžitě rozeznat jedinečnost, osobnost, protiklad.

Pohybuje se proti proudům davu, skrze těla, mezi vlákny noci. Je celá v šedé. Její pleť je bledá, pšeničná, indoárijská. Vlasy má krátké, klučičí, velmi lesklé, s nádechem zrzavé. Velké oči. Gazelí oči, o jakých zpívají urdští básníci. Vypadá neuvěřitelně mladě. Na čele jí svítí Višnův tilak se třemi proužky. Na ní nevypadá hloupě. Kývne, usměje se a dav se kolem ní zavře. Thomas Lull se nakloní, tak aby viděl, aniž by byl viděn. Není to láska ani chtíč, ani hormony čtyřicátníka. Je to prostá fascinace. Musí vidět víc, něco se o ní dozvědět.

„Nazdárek.“ Australský pár si chce nechat zkontrolovat výbavu. Thomas Lull jim přejede jejich poklad skenerem, a přitom pozoruje párty. Šedá je pro takovou příležitost dokonalá kamufláž. Dívka se rozplyne v souhře nehlučně tančících těl.

„Dobrý, jsi čistý. Ale plavky, které odhalují penis, k nám nesmějí.“

Kluk se zamračí. Vypadni a neruš. Tam, u reproduktorů. Flirtuje s ní pár Bhátů. Idioti. Vrať se ke mně. Dívka váhá, sklání hlavu. Chce si koupit něco z *bangalore bombastic*, pomyslí si na okamžik Lull. Nelíbí se mu to. Dívka zavrtí hlavou a jde dál. Znovu splyne s davem. Thomas Lull ji pořád sleduje. Má dobrou kamufláž; pořád ji ztrácí z očí. Nemá hoek. Nač tedy tancuje? Thomas Lull popojde až k okraji scény. Ona jen vypadá, že tancuje, uvědomí si. Ve skutečnosti dělá něco jiného – pohybuje se do rytmu kolektivní atmosféry. Kdo to ksakru je?

Vtom se dívka zarazí. Svraští čelo, otevře ústa a ztěžka polkne. Přitiskne si dlaň na prsa. Nemůže dýchat. V gazelích očích se mihne strach. Zlomí se v pase ve snaze uvolnit sevřené plíce. Thomas Lull ty příznaky dobře zná. S tímhle záškodníkem už má své zkušenosti. Dívka stojí uprostřed tichého davu a lapá po dechu. Nikdo ji nevidí. Nikdo o ní neví. Všichni jsou slepí a hluší, pohroužení ve své soukromé taneční nirváně. Thomas Lull se prodere davem. Ne k ní, ale ke Skandinávkám. Na skeneru mu svítí údaje o jejich výbavě. Vždycky je tu někdo, kdo rád rychlý, špinavý trip na salbutamol/ATP-reduktázové reakci.

„Potřebuju vaše astma špeky, honem.“ Blondýnka na něj civí, jako by byl mimozemský skřet ze souhvězdí Štíra. Možná jej tak doopravdy vidí.

Nemotorně otevře růžovou kabelku Adidas. „Tady.“ Thomas Lull netrpělivě hrábne po modrobílých tobolkách. Šedá dívka už dýchá jen mělce, ruce na stehnech, v očích strach a úpěnlivou žádost o pomoc. Thomas Lull si k ní razí cestu, hlava nehlava, cestou rozlomí želatinové tobolky a obsah si vysype do dlaně.

„Otevři pusu,“ poručí. „Vdechni na tři a drž do dvaceti. Jedna. Dva. Tři.“

Thomas Lull jí přiloží dlaň k ústům a mocně foukne skrz prsty, aby jí prášek vnikl až do plic. Dívka zavře oči a počítá. Thomas Lull se přistihne, že si prohlíží její tilak. Takový ještě neviděl. Vypadá jako kus plastu vrostlý do kůže nebo rovnou do kosti. Musí se jej dotknout. Jeho prstům chybí jen milimetry, když dívka otevře oči. Thomas Lull se bleskově stáhne.

„Jsi v pořádku?“

Přikývne. „Ano. Děkuji.“

„Měla sis s sebou vzít léky. Mohla jsi skončit hodně špatně. Tihle lidi jsou jak duchové. Umřela bys a oni by na tobě tančili dál. Pojď.“

Vede ji bludištěm slepých tanečníků na stinný písek. Dívka se posadí a natáhne bosé nohy na zem. Thomas Lull si k ní klekne. Cítí santalové dřevo a aviváž. Dvacet let zkušeností s vysokoškolačkami mu napovídá, že jí je kolem devatenácti dvaceti. No tak, Lulle. Zachránil jsi podivnou zbloudilou duši před astmatickým záchvatem a už rekognoskuješ terén? Trochu sebeúcty.

„Měla jsem takový strach,“ hlesne dívka. „Jsem hloupá, mám inhalátor, ale nechala jsem ho na hotelu… myslela jsem…“

Její měkký přízvuk by méně zkušeným uším zněl britsky, Thomas Lull ale poznává karnátacký témbr.

„Mělas štěstí, že pan vyhazovač má uši jako netopýr a to tvé sípání okamžitě uslyšel. Pojď, sestro. Pro tebe už párty skončila. Kde bydlíš?“

„V penzionu Palm Imperial.“ Solidní místo, spíš dražší, oblíbené u starších turistů. Thomas Lull zná každý vestibul a bar každého hotelu do třiceti kilometrů nahoru i dolů po kokosovém pobřeží. A taky pár ložnic. Backpackeři a omladina se stahují spíš k plážovým chatrčím. I v těch už párkrát pobyl. A zabil pár hadů.

„Doprovodím tě. Ačuthánandan se o tebe postará. Zažila jsi menší šok, musíš to vydýchat.“

Ten tilak, přísahal by, že se hýbe. Tajemná dívka vstane. Stydlivě, formálně mu podá ruku. „Moc vám děkuji. Bez vás bych asi byla v pěkném průšvihu.“ Thomas Lull nabízenou ruku stiskne. Je dlouhá a estetická, měkká a suchá. Dívka klopí zrak.

„Od toho tady pan vyhazovač je.“

Jde s ní ke světlům mezi palmami. Moře ožívá, stromy jsou čím dál neklidnější. Lampy na hotelové verandě tančí a pomrkávají zpoza palmových listů. Plážová párty za ním je najednou fádní a vyčpělá. Vše, co mu dříve připadalo hodnotné a plné, teď chutná jalově a staře. Možná přichází monzun; vítr, který jej znovu vyšle na cestu.

„Jestli chceš, můžu tě naučit jednu techniku. V mládí jsem taky trpěl astmatem. Je to takový dýchací trik, funguje na principu redukce vzduchu. Není to nic těžkého. Neměl jsem záchvat dvacet let; ty inhalátory budeš moct vyhodit. Můžu ti ukázat základy, když tak se stav zítra ráno…“

Dívka se zamyslí, a pak přikývne. Od tilaku se jí odrazí zbloudilé světlo.

„Děkuji. To bych velmi ocenila.“

Jak mluví, tak rezervovaně, viktoriánsky, taková pečlivá výslovnost…

„Fajn, najdeš mě…“

„Nebojte, zeptám se bohů. Ti už mi ukáží cestu. Ti vždy vědí, kam jít.“

Na to nemá Thomas Lull odpověď, a tak si zastrčí ruce do kapes svých krátkých parašutů a řekne: „Dobrá, takže dají-li bohové, uvidíme se zítra, éé…“

„Jmenuji se Áž.“ Řekne to s francouzskou výslovností – *Ách-ž*. Podívá se na hotelová světla, barevné lampiony, které se pohupují v sílícím větru. „Tady už trefím, děkuji. Tak tedy zítra, profesore Lulle.“

7. Tál

Tál si dnes večer vzalo plexisklové taxi. Malá bublinovitá rikša hrká a nadskakuje na boulích a výmolech venkovské cesty a řidič nervózně mžourá před sebe do kalného kužele jediného reflektoru. Před chvílí jen těsně minul zbloudilou krávu a procesí žen s otepmi na hlavě. Stinné dřeviny se k nim naklánějí z hluboké, neprodyšné rurální noci. Řidič se dívá po odbočce. Popis cesty má přilepený na palubní desce, kde jej čte ve světle diodek. Tolik a tolik kilometrů po

téhle cestě, přes tolik a tolik vesnic, druhá odbočka vlevo za billboardem na spodky značky Rupa. Nikdy předtím nevytáhl paty z města.

Tál si připravilo speciální mix krátkých improvizací doplněných slovanskými death metalovými chorály na počest hostitele. VIP večírky si žádají extra výjimečné mixy. Tálův život by se dal charakterizovat jako série hudebních tracků. Zatímco kreslilo návrhy svatebního altánku pro sňatek Čaulová/Nadjadwala, jeho sintelový DJ pro něj namíchal set prvotřídních rytmů. Herci z *Města a venkova* teď prožívají rušné období.

Rikša prudce nadskočí a Tál málem sletí se sedadla. Vozítko se škubavě zastaví. Tál si urovná svůj termální polarizační kabát, nespokojeně mlaskne při pohledu na zaprášené hedvábné kalhoty, a teprve pak si všimne vojáků. Z neproniknutelné tmy se vyloupne šest maskovaných postav. Otylý sikhský důstojník zvedne ruku. Přistoupí k taxi.

„Tos nás neviděl, nebo co?“

„Vždyť jste jak saze v noci,“ brání se řidič.

„Licence veškerá žádná, předpokládám,“ ušklíbne se džemadár.

„Žádná,“ přitaká řidič. „Víte, můj bratranec…“

„Copak nevíš, že byl vyhlášen stav zvýšené bdělosti?“ kárá jej sikh. „Možná že áwadské pomalé střely už kloužou naší krajinou. Jsou jako přízraky, umí se zamaskovat, že ani nevíš.“

„Tak pomalé, jako tahle kraksna, určitě nejsou,“ zazubí se řidič. Sikh potlačí úsměv a shýbne se, aby si prohlédl pasažéra. Tál chvatně vypne hudbu. Sedí velmi tiše, velmi vzpřímeně, jen srdce je mu slyšet.

„A vy pane? Madam?“

Jeho podřízení se zahihňají. Sikh měl k večeři cibuli. Tál má pocit, že z toho zápachu a napětí asi omdlí. Otevře kabelku a vytáhne pozvánku na křídovém papíře, lemovanou zlacenými vlnkami. Sikh se na ni podívá, jako by to byl důvod k prohlídce tělních dutin, a pak mu ji podá zpátky.

„Máte štěstí, že tady dnes jsme. Tu odbočku jste minuli před pár kilometry. Už jste asi sedmí nebo osmí. Takže, musíte…“

Tál se znovu nadechne. Když řidič otočí rikšu, i přes vrčení alkoholového motoru zřetelně slyší jízlivý chechot vojáků.

Doufám, že na vás už číhají pomalé střely, pomyslí si.

Polozbořený Ardhanáríšvarův chrám stojí mezi stromy u pěšiny nedaleko hlavní cesty. Organizátoři slavnosti vymezili parkoviště bioluminiscenčními pásky. Zelenkavá zář vykresluje na stromech obrysy tváří a vrhá strašidelný přísvit na zhroucené sochy bohů a jákšů, zpola pohřbených v prastaré půdě. Tématem banketu jsou protiklady – šaktí a puruša, ženská a mužská energie, a sattva a tamas, duchovní inteligence a přízemní materialismus. Jónická jezírka jsou marnotratně plná. Tál pomyslí na svou přípravu, šetrné kočičí omytí v láhvi zteplalé minerálky. Vodovod ve White Fortu – mamutí aglomeraci, kde má Tál své dvoupokojové apartmá – už dva měsíce nefunguje. Dnem i nocí celá procesí žen a dětí nosí vodu po schodech kolem jeho dveří.

Z plynových trysek uprostřed jezírek šlehají sloupce ohně. Tál si prohlíží jednovaječné chrámové dvarapaly a čeká, až řidič projede jeho kartu čtečkou. Polorozpadlé galerii vévodí vyobrazení Ardhanáríšvary – napůl muže, napůl ženy. Jediné plné ňadro, vztyčený penis, uprostřed rozříznutý, jedno varle, krajka stydkého pysku, náznak štěrbiny. Trup má mužsky široká ramena, žensky plné boky. Ruce jsou citlivě sepnuté v rituální mudře, rysy jsou však obecné, androgenní. Třetí oko Šivovo na čele je zavřené. Uvnitř duní hudba. Tál stiskne pozvánku v prstech, projde mezi dvěma chrámovými strážci a ocitne se na společenské události sezony.

~ ~ ~

Když jim Tál ukázalo pozvánku, prohlásili šéfové oddělení, že ji zfalšovalo. Byla to přirozená reakce v oddělení, které navrhuje vizuální kulisy pro falešné životy sintelových herců nejoblíbenější mýdlové opery Indie. Tál tomu samo nevěřilo, když tu tuhou, krémovou kartičku našlo ve své přihrádce.

~ ~ ~

FASHIONSTAR PROMOTIOS jménem společnosti
MODE ASIA zve tímto TÁL,

27. chodba 30, 12. podlaží, Apartmány Indiry Gándhíové
(White Fort říkají sídlišti jen na poště, finančním úřadě a soudu)
na RECEPCI
pořádanou ku příležitosti návštěvy JULI ve Váránasí, kde se zúčastní Bháratského týdne módy.
MÍSTO: Ardhanáríšvarův chrám, okres Mirza Murad
OSLAVA: 22 zvonků.
NÁROD: NuKlan
RSVP

~ ~ ~

Kartička byla měkká a teplá jako kůže. Tál ji ukázalo Mámě Bhárat, staré vdově, která bydlí naproti přes podestu. Je to vlídná duše, kterou její rodina zavřela v hedvábném vězení. Moderní životní styl – nezávislé stáří. Tál se přistěhovalo před třemi měsíci a stalo se její novou rodinou. Nikdo jiný se s ním stejně nebavil. Tál chodilo každý den na čaj a sušenky a dvakrát týdně poklidilo a nikdy se nezeptalo, kým pro Mámu Bhárat vlastně je, jestli synem, nebo dcerou.

Stará žena klouzala prsty po pozvánce a tiše přitom vrněla, jako milenka.

„Tak hebká," řekla. „Tak hebká. A to tam všichni budou jako ty?"

„Neuta? Většinou. Jsme tématem oslavy."

„Ach, to je velká, veliká čest, největší událost ve městě, a všichni ti lidé z tíví."

To ano, pomyslelo si Tál. Ale proč zrovna já?

~ ~ ~

Tál kráčí zšeřelou mandapou osvětlenou pochodněmi, jež drží čtyři ozbrojení avatáři Kálí, a nádi se mu svírá ohromením. Támhle je Slavný filmový režisér, zabrán do lehce rozpačitého hovoru s Novou mladou spisovatelkou, pod znepokojivě pornografickým sousoším. Tady zase Mezinárodní tenisový šampion – zdá se, že se mu ulevilo, že zde kromě Známého profesionálního golfisty narazil i na Indického reprezentačního fotbalistu a jeho oslnivou ženu, takže není na konverzaci o handicapech a železech sám. A tohle je

Superhvězdný popový producent a ten vedle něj jeho nejnovější hudební výtvor, jehož debutová píseň se už v předprodeji vyšplhala na čelo hitparády. A ta dívka v příliš krátké sukni, která svírá koktejlovou skleničku trochu moc křečovitě a směje se trochu moc nahlas, musí být z FASHIONSTAR PROMOTIONS PR. A to Tál nepočítá onu trojici dvaceti – a něco letých wetwarových rádžů, dva frajerské herní designéry a těžce mafiánského Pána sundarbanů, obyvatele kyberdžungle, konkrétněji zóny Darwinware, úplně samotného, uvolněného a šelmovsky uhlazeného, jak jen člověk s vlastní legií sintelových bodyguardů může být. Plus vyšňořené a ukecané tváře, které Tál nepoznává, ale z nichž přímo čiší módně časopisecká redaktořina, zpocení čtyřicátníci, které sem vyslaly jejich mateřské televize a kteří se k sobě chovají jak staří braši, bulvární pisálci s extrémně širokým a aktivním periferním viděním a tradiční váránaská smetánka, celá nesvá z toho, že ji tentokrát zastínila banda neut. Je tu dokonce i hrstka generálů, kteří ve své plné metálové hýří barvami jak hejno alexandrů. Armáda je holt v této době zjitřených vztahů s Áwadhem trés trés in. A nutno zmínit i skupinku zdánlivě desetiletých kluků a holek, kteří vrhají přes okraj svých gyro-stabilizovaných koktejlových skleniček nerudné pohledy – Zlatá generace, bráhmani.

Níta, sekretářka vedoucího metascénáře Dévgana, mu dala kontrolní soupis. Na většinu oddělení působí Nítina absolutní bezduchost skličujícím dojmem, ale Tál ji má rádo. Její ryzí banalita dává vzniknout nečekaným, téměř zenovým juxtapozicím. Chtěla vědět, co si Tál vezme na sebe, jak se nalíčí, kam se staví rozproudit si krev před večírkem a kam se půjde dorazit po něm. Největší, nejblyštivější VIP společenská událost sezony není čaj o páté, na to se člověk musí důkladně připravit. Než dojde na konec kolonády, odškrtne si Tál z Nítina seznamu třicet Velkých jmen.

Vstup do svatyně a ke grátis baru střeží dva rákšasové. Uvnitř hraje Adani, remix Biblical Brothers. Šavle prudce švihnou k zemi. Herci jsou živí, ale spodní sada paží je robotická. Úžasný celotělový makeup, pomyslí si uznale Tál. Dokonalé maskování spojů a švů. Strážci zkontrolují jeho pozvánku. Šavle se zvednou. Tál vstoupí do krajiny divů. Jsou tu snad všechna neuta z města. Tál si všimne, že

jeho po kotníky dlouhý kabát z polarizačního vlákna je stále in, ale odkdy jsou tím pravým doplňkem lyžařské brýle posazené vysoko na čele? Tál zamrzí, že propáslo posun v módě. Cestou k baru se za ním otáčejí hlavy, a když projde, znovu se naklánějí k sobě. Tál cítí, jak se za ním šíří drby jako brázda za lodí. *Kdo je to neuto, je nové, kde se schovávalo, proč se distancovalo?*

Nedbám vašich pohledů, řekne si Tál. Jsem tady kvůli hvězdám. Usadí se na konci půlměsícového umělohmotného baru a proletí očima nabídku. Čtyřrucí barmani akrobaticky míchají koktejly. Tál obdivuje zručnost jejich robotických paží. „Co je tohle?“ ukáže na světélkující kužel zlatého ledu postavený na špičku.

„Matka Rus,“ odpoví barman. Spodními končetinami uchopí sklenici a nabere do ní led. Tál opatrně usrkne. V základu vodka, cosi jako vanilkový sirup, hrst drceného ledu a stříkanec německého skořicového šnapsu; skulinami mezi ledem padají ke dnu vločky zlaté fólie. Z vibrací mikrogyroskopů mravenčí Tál bříška prstů.

Vtom se v davu utvoří chvilkový tunel a Tál se nabídne ničím nezakrytý výhled na postavu ve sněhobílém kožichu z ledního medvěda a s lyžařskými brýlemi se zlatým tónováním. Nejzářivější hvězda večera – JULI.

Do Tál jako by uhodilo. Je oslněné a paralyzované. Všechny mediální filtry a finesy jsou rázem ty tam. JULI bylo Tálovým idolem už před distancí. Superstar jako cílený konstrukt, obdobná manipulace jako obsazení *Města a venkova.* A teď je tady, z masa a kostí, a Tál je ohromením celé bez sebe. Musí se dostat blíž. Musí jej slyšet dýchat a smát se a cítit jeho teplo. Dnes večer jsou v chrámu jen dvě opravdová božstva. Hosté, neuta, personál, hudebníci – ti všichni jsou bezvýznamní v říši Ardhanáríšvarově. Tál už je jen kousek od Juli, dost blízko, aby mohlo natáhnout ruku a dotknout se a reifikovat myšlenku. Úhel lícní kosti se změní. Juli se otočí. Tál se zazubí, velký, tupý úsměv. Panebože, vypadám jako slintající fanoušek, co teď mám říct? Ardhanáríšvaro, bože dilematu, pomoz mi. Páni, nesmrdím náhodou? Mělo jsem jen půl láhve vody na umytí… Juliho pohled přes něj sklouzne, pronikne jím jako sklem, vymaže jej ze světa, zaostří na postavu za ním. Juli se usměje, rozpřáhne ruce.

„Drahoušku!“

Projde kolem, teplý závan kožešiny a zlatého bronzu a lícních kostí jako břitev. Svita následuje. Boky narazí do Tál a vyrazí mu sklenku z ruky. Ta spadne na podlahu a chvíli se divoce kymácí, než se ustálí na špičce. Tál jako by zkamenělo, jako by se připojilo k zástupu zdejších nadpřirozených erotických soch.

„Neztratilo jsi drink?“ Hlas, který pronikne stěnou brebentění, nepatří ani muži, ani ženě. „*Ale,* ale, přece to tak nenecháme. Pojď, ptáče, nech je být. Je to smečka krvežíznivých bestií a my jsme jen kulisa.“

Neuto je o hlavu menší než Tál, tmavší pleti, s náznakem epikantu – pozůstatek zřejmě ássamských nebo nepálských genů. V jeho postoji je znát nesmělá hrdost onoho národa. Má na sobě prostou bílou, bez ozdob a příkras, a na oholené hlavě se mu třpytí poprašek ze zlatých vloček – jediný ústupek současné módě. Jako tomu je u všech soukmenovců, Tál si ani netroufá hádat jeho věk.

„Tran.“

„Tál.“

Udělají pukrle a políbí se. Jeho prsty jsou dlouhé a ladné, s francouzskou manikúrou, ne jako Tálovy zavalité pahýly s okousanými nehty.

„Příšerné pomyje, nemyslíš?“ řekne Tran. „Neboj, ptáče. Hej!“ Zaklepe na bar. „Pryč s tou ruskou močí. Dej mi gin. Čóta peg, dvakrát. Čin čin.“ Po přeslazeném, teatrálním koktejlu chutná křišťálově čistý nápoj s kapkou citronu jako mana, tak ryzí, tak chladivý, a Tál cítí, jak mu proniká páteří až do mozku.

„Fantastické pití,“ vzdychne Tran. „Základní kámen britského Rádže. Pochválen buď chinin. Hej!“ křikne na barového avatára. „Herec-walla! Ještě dvakrát.“

„Já už bych nemělo, zítra ráno jdu do práce a ještě ani nevím, jak se odsud dostanu,“ protestuje Tál, ale Tran mu vsune do ruky orosenou sklenici a hudba chytí ideální rytmus a rozdroleným chrámem se prožene poryv větru a táhne za sebou plameny svíček a pochodní a všichni si říkají, zda to není první pohlazení monzunu. Vítr vdechne zatuchlému večírku nový, bláznivý život a Tál je najednou omámené a plné slov a energie a úžasu nad svým novým

městem, novým zaměstnáním a nad tím, že teď stojí v oku společenského hurikánu s malým, tmavým neutem.

Pak už se vše smývá jako kaligrafie v dešti. Tál náhle tančí, aniž by si pamatovalo, jak se dostalo na parket, a okolo stojí lidé, víc přihlížejících než tanečníků, vlastně žádní tanečníci, jen Tál. Vlní se nádherně, bezchybně, jako všechen vítr v paláci soustředěný do jednoho místa a jednoho neklidu, jako někdo nenavyklý čóta pegu, jako světlo, jako noc, jako pokušení, jako laser zaměřený na Tran, který osvětluje jen jeho, který říká *Já chci potřebuji musím pojď*, kyne mu, *pojď*, táhne Tran k sobě, krok za krokem, to se usmívá a vrtí hlavou, *Já na tuhle šaškárnu nejsem, ptáče*, ale ta hra šaktí a puruši jej vtahuje do středu kruhu a tu si Tál všimne, jak se Tran zachvěje, jako by se něco vynořilo z okolní noci a vniklo do něj, nějaká lačná, opuštěná síla, a Tran se zazubí na půl úst, úsměv šílence, a obě neuta se spojí v bláznivém roji hudby a lovce a kořisti a všechny pohledy se upírají na ně a koutkem oka zahlédne Tál JULI, nejzářivější hvězdu na nebi, jak odchází pryč se svou svitou. Zastíněná.

Ostatní od nich čekají, že se políbí a přivedou drama k dokonalosti, ale oni jsou navzdory kaskádám erotických skulptur, valících se z každého sloupu a opěrné zdi, Indové a čas a místo na polibek není tady a není teď.

A pak už jsou v taxíku a Tál neví jak ani kde, ale tma je všudypřítomná a jemu zvoní v uších z hudby a tepe mu v hlavě z čóta pegů, a všechno je čím dál víc rozklížené a nesouvislé. Tál ví, co teď chce. Ví, co se stane. Ta jistota je jako monotónní, karmínový tlukot v břiše.

Na zadním sedadle rozklepané rikši položí předloktí na Tranovo stehno, měkkou vnitřní stranou nahoru. Tranovy prsty pohladí jeho citlivou tkáň, nahmatají výstupky hormonálního řídícího systému implantované pod kůží a jemně vyklepou vzrušivý kód. Tál se okamžitě rozbuší srdce, zrychlí dech a zardí tvář. Sex mu zabrnká na tělo jako na sitár, každý sval a orgán harmonicky zadrnčí. Tran mu nabídne své předloktí. Tál poklepe na subdermální cvočky, drobné a jemné jako husí kůže. Cítí, jak Tran ztuhlo, když se v něm rozproudily hormony. Obě neuta sedí bok po boku na zadním sedadle

nadskakujícího taxíku, nedotýkají se, jen se chvějí touhou, neschopna slova.

Hotel je u letiště, pohodlný, anonymní, mezinárodně diskrétní. Znuděná recepční sotva vzhlédne od romantického magazínu. Noční portýr se pohne, přejede nově příchozí pohledem a znovu se vrátí ke kriketu v televizi. Skleněná kabina výtahu je vyveze po vnější stěně hotelu do patnáctého patra, vzorkovaná světla letiště se venku rozprostírají jako sukně posázené drahokamy. Obloha šílí hvězdami a navigačními světly vojenských letadel povolaných k podpoře stavu zvýšené bdělosti. Všechno v nebi i na zemi se dnes večer chvěje.

Propadnou dveřmi do pokoje. Tran se po něm natáhne, Tál však vyklouzne, dráždí. Ještě něco, něco, bez čeho se neobejdou. Tál najde audiosystém a zasune do něj čip. SEX MIX. Nina Čandra hraje a Tál se pohupuje a zavírá oči a rozpouští se. Tran k němu přistoupí, v rytmu hudby, vyklouzne z bot, ze sněhobílého kabátu, pak ze lněného kombiné, značkového síťovaného spodního prádla. Nabídne paži. Tál přejede prsty přes výstupky orgasmu.

Všechno je zvuk a hudba.

~ ~ ~

Tál vzbudí přízrak odcházejících čóta pegů a pošle jej do koupelny pro vodu. Civí, stále opilé, na nekonečný proud prýštící z kohoutku. Točí se mu hlava, nechápe, co se stalo. Pokoj zalévá šedý stín noci před úsvitem. Tran na posteli vypadá tak malé a zranitelné. Letadla nikdy neutichnou. Tohle ranní světlo je zvláštní, z nějakého důvodu zvýrazňuje všechny chirurgické jizvy na Tálově těle. Tál zakroutí hlavou, náhle se mu chce plakat, vklouzne však zpátky k Tran a zachvěje se, když se druhé neuto pohne ve spánku a obejme jej. Tál usne a probudí jej až bušení pokojské, která se ptá, zda už může uklidit. Je deset dopoledne. Tál má příšernou kocovinu. Tran je pryč. Jeho šaty, boty, jeho síťované spodní prádlo. Jeho rukavice. Pryč. Místo něj leží na posteli vizitka, s adresou a dvěma slovy: *Non-scene.*

8. Višrám

Konferenciér dostává diváky do varu. Dole v zeleném pokoji to Višrám cítí jako vlny na pobřeží. Hluboký smích. Smích, kterému člověk nedokáže odolat, nedokáže přestat, i když to bolí. Nejkrásnější zvuk na světě. Nechejte si něco i pro mě, lidi. Pověz mi, jak se obecenstvo směje, a já ti povím, odkud je. Vlažný, řídký smích jihu, placatý smích střední Anglie a zvučný chechot podobný kostelnímu zpěvu z dalekého severu a ostrovů, jó, starý dobrý glasgowský smích. Smích domácího publika. Višrám Ray přešlapuje z nohy na nohu, nafukuje tváře a čte si zažloutlé recenze připíchnuté na zelené zdi.

Svůj materiál znáš. Umíš ho normálně i pozpátku, v angličtině, hindštině, ve stoje na hlavě, převlečený za květák. Víš, kde lidi zaháčkovat, kde vystupňovat tempo, máš svá tři hlavní témata, víš, kde můžeš improvizovat a bez zadrhnutí se zase vrátit na bezpečnou kolej. Ti v hledišti by se dneska smáli, i kdyby jim před mikrofon postavili kočku, tak proč ti v zadku vězí pěst a pomalu ti drtí vnitřnosti? Domácí publikum je vždycky nejtěžší a to dnešní má sílu. Palec nahoru, palec dolů, hlasujte hlasivkami, regionální glasgowské kolo Festivalu srandy je v plném proudu. Je to první překážka na cestě do Edinburghu a k Perrierově ceně, ale první překážky bývají nejvyšší.

Konferenciér pro něj pomalu připravuje scénu. Lidé napravo se chytí za ruce. Lidé nalevo začnou co nejpronikavěji pískat na prsty. Lidé na ochozu se mocně rozeřvou. Přichází. Pan Višrám! Raaaaayyy! A Višrám vyráží z bloků, běží ke světlům jeviště, k burácení publika a své kovové milence, štíhlému ocelovému tělu osamoceného mikrofonu.

~ ~ ~

Zkušeným očkem ji zmerčí, jak si věší kabát, a rozhodne se, že to prubne. Operace surikata. Zvednout hlavu, podívat se doleva doprava, kolem dokola. Žena zamíří k baru, kolem místnosti po směru hodinových ručiček. On vykročí proti směru, skrz džungli těl ji stále sleduje pohledem. Kořist za sebou táhne pár kamarádek,

jednu přísně profesionální, z té jde hrůza, jednu, která o sebe pečuje, ale zkus se dotknout! A jednu baculatou, která vezme cokoli. Višrám ji bude muset odříznout od stáda a zahnat do pasti. Načasuje svůj výpad a přistoupí k baru o zlomek sekundy před ní. Barmanka se podívá z jednoho na druhého.

„To je dobrý, nejprve tady dáma," zahaleká Višrám.

„Ne, vy jste tady byl…"

„Ne ne, to je v pořádku."

Glasgowský přízvuk. Domorodky jsou nejlepší. Má na sobě véčko se sponou vzadu a bokovky tak nízké, že jsou jí vidět křivky pevných hýždí, když se ohne přes bar a chystá se křiknout na barmanku objednávku.

„To je na mě," přeruší ji Višrám. A na barmanku: „Dejte nám black doga s vodkou."

„To my bychom měly pozvat vás…," křikne mu do ucha. Višrám zavrtí hlavou a střelí pohledem přes rameno, jestli se dívají jeho kámoši. Dívají.

„Rád vás pozvu. Dnes se mi dařilo."

Přistanou před nimi skleničky. Ona je podá za sebe kamarádkám a přiťukne si s ním.

„Blahopřeji. Tak co, prošel jste?"

„Do edinburského finále, ano. A pak už jen sláva, bohatství, můj vlastní sitcom…" Čas na manévr číslo jedna. „Heleďte, neslyším ani vlastní myšlenky, natož abych se pokoušel o vtipnou a duchaplnou konverzaci. Nepůjdeme kousek dál od těch repráků?"

Kout u cigaretového automatu pod ochozem není o moc tišší než kterékoli jiné místo v klubu, je ale tmavý a daleko od kamarádek.

Ona: „Já pro vás hlasovala."

„Díky. Takže ten drink vám vlastně dlužím. Promiňte, jak jste říkala, že se jmenujete?"

„Neříkala. Anye. A tykej mi."

„Anye. To je hezké…"

„Galské."

„Jo, hezké galské jméno. Takové galsky solidní."

„Za to vděčím rodičům. Solidní Galové, oba dva. Víš, já myslím, že Bhárat a Skotsko mají leccos společného. Oba nové národy a tak."

„Řekl bych, že jsme pořád o dost lepší, co se týče starého dobrého náboženského násilí.“

„Tak tos asi ještě neviděl derby Celtic – Rangers.“

Zatímco Anye mluví, krouží Višrám kolem ní, aby jí odřízl přístup na parket, ke kamarádkám. Manévr číslo dvě – izolace – dokončen, přistupuje tedy k manévru číslo tři. Předstírá, že poznává melodii.

„Moje oblíbená.“ Ve skutečnosti je mu z ní zle, ale čert to vem. „Máš ráda boogie?“

„Boogie já ráda tuze,“ zapřede a vynoří se proti němu z tmavého kouta s tlumeným leskem v očích. Během pěti skladeb se ukáže, že Anye studuje práva na zdejší výšce, agituje pro Skotskou národní stranu a miluje hory a nové země, ráda si občas vyrazí s přáteli a vrací se bez nich. To zní Višrámovým uším přímo medově, a tak jí koupí dalšího panáka – její kamarádky se mezitím scvrkly do rozmrzelého hloučku na konci baru poblíž ženských záchodků – svůj kopne na ex a stáhne ji zpátky na parket. Anye tančí trochu ztěžka, ale s vervou, samá ruka a noha. Višrám ale robustní kousky rád. V půli pomalejší skladby na uklidněnou jej začne jeho kapsa volat jménem. Nevšímá si jí.

„Nevezmeš to?“

Višrám vytáhne palmer; doufá, že to je někdo, kdo má zájem o komedii. Omyl. *Višráme, tady Šástrí.* Teď ne, starý brachu. Teď prosím ne.

Ale párty už má stejně plné zuby. Čas přejít k manévru číslo čtyři.

„Chceš zůstat, nebo půjdem jinam?“

„To je fuk.“

Správná odpověď.

„Nechceš zajít ke mně, na kafe?“

„Jo,“ kývne. „Chci.“

Na Byres Road se nad střechami prostírá modročerná čarovná hodina. Světla aut vypadají nepřirozeně, uměle, jako ze starého filmu. Po půlnočním plátně se sunou zpomalené záběry taxíků. Anye sedí těsně vedle něj na prostorném koženém sedadle. Višrám vyšle

ruku na průzkum. Anye se nadzvedne a rozepne si zip u kalhot. Višrám nahmatá elastické kalhotky. Manévr číslo pět.

„Komediante," zavrní Anye a vede mu prsty.

Zlaté zdivo činžovních domů jako by ve tmě světélkovalo. Višrám cítí na tváři akumulované teplo kamene. Z parku se line vůně posečené trávy.

„Hezké bydlení," prohodí Anye. „Pěkně drahé."

Višrám má ruku stále zastrčenou v jejích kalhotkách a nezbedným prstem ji pobízí po schodech nahoru. Jeho rozkrok, jeho dech, jeho břišní svaly mu říkají, že ji bude mít na podlaze, bílou a macatou a nahou. Dozví se, jak vzdychá. Dozví se, jaké neřesti nosí v hlavě, co chce, aby jí ten druhý dělal. Samou touhou propadne dveřmi dovnitř. Předmět, který na něj čeká, odkopne kamsi do kouta. Chce jej nechat tam. Automatická světla pokoje ukáží stříbrozelené logo Společnosti.

„Jen chvilku."

Ale jeho prvotní erekce začíná uvadat.

Umělohmotná obálka expresního rekomanda je adresována Višrámu Rayovi, Apartmán 1a, 22 Kelvingrove Terrace, Glasgow, Skotsko. Otrávený, střízlivý a měkký Višrám obálku otevře. Uvnitř jsou dvě věci – dopis od Šástrího, vrásčitého rodinného sluhy, a letenka z Glasgowa přes Londýn do Váránasí, první třída, jednosměrně.

~ ~ ~

S tou ženou v drahém kostýmku v salonku třídy *Rádža* společnosti BharatAir si začal, poněvadž je ještě pořád plný úspěšného představení a alkoholu, ale hlavně neukojeného libida.

Sotva stačil zapnout zip své cestovní tašky, když před domem přistálo taxi. Nabídl Anye, že ji sveze domů. Odpověděla mu ledovým galským pohledem skotské národní aktivistky.

„Promiň. Rodina volá," pokrčil rameny.

Vypadala hodně nakvašeně, když v těch úsporných kalhotách rázovala srpnovým glasgowským úsvitem pryč. Višrám stihl odbavení s desetiminutovou rezervou. Byl jediným pasažérem přední části krátkého letu do Londýna. Ze schůdků sešel trochu nejistě, z té

rychlosti se mu udělalo lehce nevolno, a zamířil rovnou do VIP salonku pro vodku s ledem. Sprcha, holicí strojek, čerstvé šaty a panák polské národní z něj udělaly zase starého dobrého Raye. Cítil se natolik fit, že se rozhodl zapříst nenucený hovor s ženou v pohodlném kostýmku, ideálním do letadla. Jen aby zabil čas. Líný lev salonků.

Jmenuje se Marianna Fuscová. Je firemní právnička. Byla povolána do Váránasí na jednání o složitém majetkovém převodu v jisté bohaté rodině.

„Já jsem jen černá ovce, dvorní šašek. Nejmladší bratr vyslaný do Anglie, aby tam studoval práva na některé té ‚-bridgeské' univerzitě. Nějak to ale nevyšlo, protože skončil ve Skotsku jako kariérní sólový komik. Mimochodem nejvyšší forma umění. Řekl bych, že se ani tolik neliší od práva. Oba jsme bojovníci v aréně."

Marianna návnadu nespolkne, místo toho se zeptá: „Kolik bratrů?"

„Velký medvěd, prostřední medvěd."

„A sestry žádné?"

„Ve Váránasí má sestru málokdo."

„Slyšela jsem," přikývne a obrátí se na koženém lehátku čelem k němu. „Jaké to je, žít ve společnosti, kde na ženu připadají čtyři chlapi?"

„Nemáme moc právniček," pokrčí rameny Višrám a posadí se zpříma. Čalounění zavrže. „Ani jiných profesionálek."

„Fajn, nevynechám tedy jedinou příležitost upozornit na své přednosti," usměje se právnička. „Můžu ti koupit další vodku? Bude to dlouhý let."

Krátce po třetím panáku volají cestující na palubu. Višrámova sedačka jde sklopit až úplně dozadu. Po tolika letech s nízkonákladovými společnostmi nevěří, že to místo na nohy je jen a jen pro něj. V nejrůznějších tlačítkách a hejblatech se ukrývá takový zábavní potenciál, že si ani nevšimne, kdo se to posadil vedle něj.

„No nazdárek, to je ale náhoda," řekne.

„Není," odtuší Marianna Fuscová a svlékne si sako. Pod strečovým brokátovým vrškem se jí rýsují zajímavé křivky paží.

Na první armagnac dojde nad Belgií. Hypersonik mezitím strmě stoupá k letové výšce třiatřiceti kilometrů. Není to drink, s nímž by měl Višrám velké zkušenosti. Odjakživa byl na vodku. Teď si ale říká, že armagnac vlastně docela sedí k charakteru, který zrovna hraje. Cestou indigovým nebem klábosí s Mariannou Fuscovou o dětství, které ona prožila ve velmi početné rodině, díky novým a staronovým sňatkům rozprostřené přes půl zeměkoule – v *rodinném souhvězdí,* jak tomu říká – a on v buržoazním patriarchátu starého Váránasí. Jí připadá nově vznikající společenská stratifikace Indie fascinující a děsivá zároveň, jak už to u Angličanů bývá. To je na indické kultuře a literatuře přitahuje odjakživa. Provinilost a vzrušení z opravdu propracovaného třídního systému.

„Pocházím z poměrně zámožné rodiny.“ Vyprávěj, přeháněj. „Ne z bráhmanů, tedy ne v původním smyslu slova. Můj otec je kšatrija, svým skromným způsobem. Vrtat se v DNA by pro něj bylo rouhání.“

Po dalších dvou armagnacích konverzace ochabne a vyšumí v únavu. Višrám si dopřeje plné sklopení a přitáhne si erární deku až ke krku. Představí si chlad stratosféry za nanouhlíkovou přepážkou letadla. Marianna se k němu pod dekou přitulí. Je teplá a hrozně blízko a dýchá s ním do rytmu.

Manévr šest. Kdesi nad Íránem jí stiskne ňadro. Marianna se přitulí těsněji. Políbí se. Chuť armagnacu na jazyku. Marianna se přivrtí ještě blíž. Višrám jí vyklopí ňadro z bílé strečové podprsenky. Má velké dvorce s vystouplými póry a bradavkami jako kulky. Když rázová vlna katapultuje letoun na Mach 3.6, vysvlékne si Marianna svou pohodlnou, leč přece jen kostýmovou sukni. Višrám olízne prst a zajede jí mezi nohy, ona jej však chytí za zápěstí a nasměruje jej k tomu druhému, necudnějšímu otvoru. Tiše zalapá po dechu, nasedne mu na prst až po kořen a rychle mu rozepne poklopec. Višrámův těžký penis vypadne do mezery mezi sedadly. Marianna Fuscová mu začne mnout žalud. Višrám se silou vůle krotí, aby jej nezaslechla letuška, a palcem masíruje Marianně klitoris.

„Kurva,“ zachrčí Marianna. „Toč. Toč kurva.“

Zahákne se o něj nohou a uvelebí se mu na prstu ještě hlouběji. Sútra ve třiatřiceti nad mořem. Ve čtvrtině cesty na orbitu se Višrám

Ray opatrně udělá do luxusního ubrousku společnosti BharatAir. Marianna Fuscová s erárním polštářkem napůl vecpaným v puse vydává tlumené mňoukavé zvuky. Višrám se překulí na záda a cítí každý centimetr nadmořské výšky pod sebou. Právě se stal členem nejexkluzivnějšího spolku na Zemi, Pětadvacetimílového nadmořského klubu.

Zatímco se oba čistí na toaletě, vrhají po sobě kradmé pohledy a nekontrolovatelně se hihňají. Pak si urovnají šaty a s vážnou tváří se vrátí na svá místa. Krátce nato ucítí změnu náklonu, když stratosférický letoun začne padat jako meteor vstříc Severoindické pánvi.

~ ~ ~

Višrám na ni čeká na opačné straně celnice. Obdivuje střih jejích šatů, to, jak její výška a pevné držení těla vyniká mezi Bhárať any. Tuší, že nebude žádný telefon, e-mail, ani další setkání. Profesionální vztah.

„Můžu tě svézt?“ nabídne. „Můj otec určitě poslal vůz – vím, je to trochu staromódní, ale on je staromódní člověk. Vysadím tě u hotelu.“

„Díky,“ řekne Marianna Fuscová. „Ta řada na taxík nevypadá dvakrát vábně.“

Limuzína nejde přehlédnout. Nad předními světly jsou dokonce upevněny dvě malé vlaječky společnosti Ray Power. Višrám rychle vezme Mariannino zavazadlo, strčí jej do kufru a odežene skupinku žebráků a jiných živlů. Tech pár sekund vedra mezi letištěm a klimatizací v autě jej málem omráčí. Příliš dlouho pobýval v chladném klimatu. A zapomněl už i na ten zápach, jako popel z růžových lístků. Vůz se zaboří do stěny barev a zvuků. Višrám cítí horko, teplo těl, mastné uhlovodíkové saze na skle. Lidé. Neumdlévající řeka tváří. Masa a kostí. Višrám v sobě objeví novou emoci. Má namodralý odstín polozapomenutého stesku po domově, projevuje se však světskou špínou nesčetných davů, které se valí po zdejších ulicích a třídách. Mdlo z domova. Nostalgická hrůza.

„Tady jsme blízko Sarkhandského objezdu, že?“ prohodí Višrám hindsky. „Rád by jej viděl.“

Řidič zakomíhá hlavou a odbočí doprava.

„Kam jedeme?“ chce vědět Marianna Fuscová.

„Podívat se na něco, co budeš moct vyprávět tomu tvému rodinnému souhvězdí.“

Hlavní cestu blokují policejní barikády, a tak se řidič vtěsná do klaustrofobně úzkých postranních uliček, z nichž vyjede rovnou do pouliční bouře. Dupne na brzdu. Přes kapotu se skutálí nějaký mladík. Vstane, spíš otřesený než zraněný, obtloustlý, kolem dvaceti, s chomáčkem bohabojného knírku pod nosem. Náraz vozem i pasažéry řádně zacloumal. Pozornost davu se okamžitě stočí z křiklavě nevkusné sochy Hanumana pod stinným betonovým pavilonem k limuzíně. Na kapotu, střechu, dveře zabubnují dlaně. Začnou autem lomcovat. Dav vidí velkého mercedesa s tónovanými skly a firemními vlaječkami, předmět spřízněný se silami, jež chtějí strhnout jejich svatyni a místo ní postavit stanici metra.

Řidič zařadí zpátečku, gumy zakvílejí a auto začne chvatně couvat uličkou pod praporci vypraného prádla a chatrnými dřevěnými balkony. Vržené cihly a kamení zaduní o plech. Marianna Fuscová vykřikne, když se čelní sklo náhle promění v bílou pavučinu. Šofér řídící podle zpětné kamery se s vozem zasekne mezi dvěma věžemi lešení po stranách ulice. Mladí karsevaci auto pronásledují, mlátí do něj klacky a křičí nadávky na bezbožné Ránaovce a jejich pekelné muslimské propagandisty. Mávají utrženými firemními vlaječkami. Jediná benzinová bomba v tak úzké uličce a zařvou stovky lidí, uvědomí si Višrám Ray. Řidič ale projede bludištěm až k původní odbočce, počká na chvilkovou skulinu v neustávajícím proudu dopravy a pozpátku se do ní napěchuje. Nákladňáky autobusy mopedy s kvílením zastaví. Řidič zatáhne za ruční brzdu a otočí auto o sto osmdesát stupňů. Bohabojní hoši prosakují dopravou, protahují se kolem rikš a japonských pickupů pomalovaných hindskou ikonografií. Protahují se, uskakují, dohánějí je. Řidič bezmocně rozhodí rukama. V téhle dopravě nic nezmůže. Pronásledovatelé jsou už tak blízko, že když se Višrám ohlédne přes rameno, přečte nápisy na jejich knoflících. Vtom Marianna Fuscová vykřikne *Ježíši Kriste!* a vůz se zastaví tak prudce, že si Višrám málem přerazí nos o řidičovo sedadlo před sebou. Skrz závoj slz a

šoku vidí ocelového běsa, který spadl z nebe přímo před jejich merca – Rávana uchvatitel, pán démonů, stojí v podřepu na svých hydraulicky poháněných titanových nohách a drápech rozevřených do vějíře. Titěrná kudlančí hlava se podívá přímo na něj a vysune proti němu zubařský arzenál senzorů a čidel. Pak démon znovu skočí. Višrám slyší, jak ocelové drápy škrábou po střeše vozu. Bleskově se ohlédne za sebe a vidí, že démon přistál u autobusové zastávky. Doprava zamrzne a karsevaci se rozutíkají jako kozy. Monstrum kráčí po ulici a přejíždí okolí zaměřovači gatlingu. Na krunýři se mu lesknou hvězdy a pruhy. Americký bojový robot.

„Krucifix…!“ vydechne Višrám. Copak začala válka, zatímco si nechával razítkovat pas? Řidič ukáže na chodník za křižovatkou, kde muž v luxusním tmavém obleku ječí za odcházejícím strojem nadávky. Za ním stojí rozporcované SUV. Muž zvedne hroudu tištěných spojů a kovu a hodí ji po robotovi. „Nechápu…“

„Sáhibe,“ řekne řidič a znovu nastartuje. „To jste byl pryč tak dlouho, že jste zapomněl, jak to ve Váránasí chodí?“

~ ~ ~

Zbytek cesty k hotelu Marianny Fuscové se odehrává v ponurém tichu. Marianna mu zdvořile poděkuje, rádžputský portýr jí zasalutuje a vezme jí zavazadlo a ona vyjde po schodech, aniž by se jedinkrát ohlédla.

Takže druhé kolo zřejmě nebude.

Omlácená limuzína vpluje do brány usazené mezi autoopravnou a IT školou a stíněné vzrostlými sarakami. Višrám se okamžitě ocitne v jiném světě. To nejcennější, co si člověk může v Indii koupit, je soukromí. Řev ulice ztichne na tlumený bzukot. Šílenství města vstup zakázán.

Na počest zbloudilého syna zapálil personál benzinové pochodně podél celé příjezdové cesty k domu. Bubeníci kráčejí vedle vozu a vítají Višráma Raye slavnostním vířením, a pak už se před ním vynoří dům, široký a hrdý a neuvěřitelně bílý. Višrámovi vhrknou do očí nezvané slzy. Když ještě žil pod jeho střechou, styděl se přiznat si, že bydlí v paláci, choulil se hanbou pod jeho sloupy a frontony a prostornými sloupořadími zarostlými zimolezem a ibiškem, před

jeho nesnesitelnou bělostí, v jeho mramorovém interiéru se starobylými pornografickými řezbami a stropem malovaným v nepálském stylu. Za britského Rádže jej postavila jistá kupecká rodina jako připomínku domova. Pojmenovali jej Šanker Mahal. Nyní je však onen stud a adolescentní opovržení vlastní privilegovaností dávno to tam. Višrám vystoupí z auta a ze všech stran na něj zaútočí známé vůně hlíny a nimb a rododendronů a slabý puch kanalizace, která nikdy pořádně nefungovala.

Na schodech už jej čekají. Starý Šástrí už na nejnižším stupni sepíná ruce v pozdravu namaste. Vedle něj stojí personál, ženy nalevo, muži napravo. Rám Dás, ctihodný zahradník, je pořád ještě tady, neuvěřitelně věkovitý, avšak stále stejně zapálený, nepochybuje Višrám, bojovník proti opicím. Na prostředním stupni jeho bratři. Nejstarší Rámeš vypadá ještě vyšší a hubenější než dřív, jako by jej gravitace mezihvězdných těles, která studuje, táhla k obloze, splétala z něj provaz zvídavosti. Stále žádná nevěsta. V Glasgowě slýchával Višrám v bháratské diaspoře zvěsti o víkendových speciálech do Bangkoku. Vedle Rámeše dokonalý bratr Góvind. Dokonalý oblek, dokonalá žena, dokonalí jednovaječní dědicové Runu a Sátiš. Višrám si všimne, že už jej začíná obalovat tuková pneumatika. Po boku mu stojí hvězdná DiDi, bývala moderátorka ranní tíví a ideální doplněk do společnosti. Za ní opatruje chůva nejnovější přírůstek dynastie. Dívku. Módní pohlaví pro rok 2047. Višrám na malou Príju zavrká a zacukruje, ale něco mu na ní nesedí; cosi instinktivního, feromonálního, tělesně chemického mu dává tušit, že je to bráhmanka.

Na nejvyšším schůdku stojí jeho matka, vážená a ctihodná, tak jak si ji Višrám pamatuje. Stín mezi sloupy. Otec přítomen není.

„Kde je dadadži?“ chce vědět Višrám.

„Setká se s námi zítra v pracovně,“ odvětí matka.

„Víš, oč jde?“ zeptá se Višrám Rámeše, když jsou pozdravy a pláč a výkřiky *no tedy tys ale vyrostl* u konce. Rámeš zavrtí hlavou. Šástrí kývne prstem na sluhu, aby Višrámovi odnesl zavazadla. Višrám nemá náladu odpovídat na otázky ohledně limuzíny, a tak se vymluví na pásmovou nemoc a jde se uložit do postele. Čekal, že mu přidělí jeho starý pokoj, ale sluha jej vede do ložnice pro hosty na

východní straně domu. Višráma zamrzí, že se s ním jedná jako s cizincem a dočasným hostem. Ale pak, když si uloží svých pár věcí do masivních mahagonových skříní a prádelníků, je rád, že na něj odevšad neciví opuštěné artefakty jeho dětství. Stáhly by jej zpátky, vrátily do časů uhrovitého adolescenta.

Dům nikdy neměl klimatizaci, která by stála za řeč, a tak leží nahý na prostěradlech, zmožený vedrem, pozoruje tváře v listoví malovaného stropu a naslouchá škrabání opičích rukou a nohou v porostu psího vína pod oknem. Balancuje na pokraji spánku, klouže vstříc nevědomí, a pak se s leknutím probudí, když k němu odkudsi z města dolehne polozapomenutý zvuk. Višrám kapituluje a přejde nahý k železnému zábradlí balkonu. Na kůži mu ulpívá vzduch a odér Šivova města. Na kalně žluté obloze pomrkávají souhvězdí pozičních světel. Vojenská letadla, která operují jen v noci. Višrám si zkusí představit válku. Zabijáčtí roboti probíhající ulicemi, titanové čepele na všech čtyřech končetinách, avatáři Kálí. Sintelové bitevní vrtulníky pilotované vojáky z opačné strany zeměkoule, vysílané z druhého břehu Gangy na přepadové nálety. Američtí spojenci Áwadhu vedou válku moderně, bez jediného vojáka, bez jediné rakve. Zabíjejí ze vzdálenosti světadílů. Višrám se obává, že ten zvláštní výjev, který dnes viděl na ulici, je proroctví. Ránaové se ocitli mezi dvěma mlýnskými kameny války a fundamentalismu a nemají příliš na vybranou.

Zakřupání štěrku, pohyb na stříbrném trávníku. Rám Dás se vynoří ze stínů pod kvetoucími jasmíny. Višrám na balkoně ztuhne. Další západní zvyk, který si osvojil – nenucená nahota. Rám Dás vkročí na posekaný trávník, rozhrne si dhóti a vymočí se ve světle lenivého indického měsíce. Starý muž se očistí, pak se otočí a pomalu na Višráma zakomíhá hlavou, pozdrav, požehnání. Jde si po svém. V dálce zakřičí páv.

Konečně doma.

Část druhá

Sát číd ekám brahmá

9. Višrám

Višrám Ray se vždy chlubil, že nikdy nevlastnil oblek. To před půl hodinou přestalo platit. Věděl, že jednoho dne jej bude potřebovat, a tak si kdysi nechal u rodiny čínských krejčích tady ve Váránasí zapsat míry, preferovanou látku, střih, podšívku a objednávku na dvě košile. V novém obleku nyní sedí u týkového stolu v zasedací místnosti společnosti Ray Power. Oblek mu před hodinou do Šanker Mahalu dovezl cyklokurýr. Višrám si ještě upravoval manžery a límec, když před vchodem zastavila flotila limuzín. Nyní se nachází ve dvacátém patře Rayovy věže, z Váránasí je jen hnědá smogová skvrna u země, z Gangy vzdálená stužka špinavého stříbra a nikdo mu ještě pořád není schopen vysvětlit, co se to vlastně ksakru děje.

Tihle Číňani látce opravdu rozumějí. Límec padne jako ulitý. Švy prakticky nejsou vidět.

Dveře zasedací místnosti se otevřou. Dovnitř napochodují firemní právníci. Višráma Raye napadne, jak by asi znělo podstatné jméno hromadné pro firemní právníky. Krvelačný hmyz? Výjeb? Poslední v řadě je Marianna Fuscová. Višrámovi spadne čelist. Marianna mu věnuje ten nejmenší možný úsměv – vskutku zklamání od ženy, kterou a) opíchal v první třídě a b) zavlekl do pouliční bouře – a sedne si naproti němu. Višrám Ray zapne pod stolem svůj palmer a vyťuká neviditelný text.

CO TADY SAKRA DĚLÁŠ?

Personál otevře dvoukřídlé dveře a vpustí do místnosti členy správní rady.

ŘÍKALA JSEM, ŽE JDE O MAJETKOVÝ PŘEVOD V BOHATÉ RODINĚ. Odpověď vidí Višrám zavěšenou přímo před jejím hrudníkem. Marianna Fuscová má na sobě ten skvělý a nanejvýš praktický kostýmek. Ale i jemu to dneska sluší. Bankéři a zástupci úvěrových družstev a gramínových bank se usadí. Většina šéfů venkovských kampeliček ještě nikdy v životě nebyla tak vysoko nad zemí. Višrám si zrovna levou rukou nalévá vodu a pravou vyťukává TO MÁ BÝT NĚJAKÁ HRA?, když dovnitř vstoupí jeho otec. Má na sobě jen prostý oblek s kulatým límcem – jeho délka je jediným ústupkem současné módě –, ale přesto se za ním otočí všechny hlavy. Na tváři má výraz, který u něj Višrám neviděl od raného dětství, rozhodný klid člověka přesvědčeného o správnosti svého konání. Za ním jde jeho stín Šástrí.

Randžít Ray přejde do čela stolu, ale nesedne si. Pozdraví členy rady a své hosty. Velká dřevěná síň bzučí napětím. Višrám by dal cokoli za takový vstup na scénu.

„Kolegové, partneři, ctění hosté, členové mé rodiny," začne Randžít Ray. „Děkuji vám, že jste se dostavili na dnešní setkání, mnozí z vás ze značné vzdálenosti a s vynaložením značných nákladů. Hned na úvod musím říci, že bych vás nikdy o takovou oběť nežádal, kdybych nevěřil, že jde o záležitost krajního významu."

Randžítův hlas je tichou, hlubokou modlitbou, která se nese do všech koutů prostorné síně bez ztráty naléhavosti či srozumitelnosti. Višrám si uvědomí, že jej nikdy neslyšel zvýšený.

„Je mi šedesát let, o tři více, než podle západního obchodního étosu činí mez ekonomicky užitečného života. V Indii je to čas sebereflexe, zvážení, zda člověk mohl jít v životě jinými cestami a zda ještě pořád může." Odmlka a trocha vody.

„V posledním roce svého inženýrského studia na Hinduistické univerzitě ve Váránasí jsem si uvědomil, že zákony ekonomie podléhají zákonům fyziky. Fyzikální řád, jímž se řídí tato planeta a život na ní, stanovuje horní hranici našeho ekonomického růstu, jež je stejně neporušitelná jako rychlost světla coby hranice našeho poznání vesmíru. Uvědomil jsem si, že nejsem pouze inženýr, ale také hinduista. Na základě těchto premis jsem došel k závěru, že chci-li prostřednictvím svých znalostí a schopností dopomoci Indii

ke statusu silné a respektované země, musím tak učinit v indickém stylu. Musím tak učinit v hinduistickém stylu.“

Podívá se na svou ženu a na své syny.

„Má rodina to slyšela již mnohokrát, snad mi odpustí, když to uslyší ještě jednou. Vydal jsem se na roční pouť. Následoval jsem bhaktí a vykonal púdžu v sedmi posvátných městech, vykoupal se v mnoha posvátných řekách a vyhledal radu mnoha učenců a svatých mužů. A každému, v každém chrámu a svatém městě, jsem položil tutéž otázku.“

Jak mám vést řádný život? pomyslí si Višrám. Slyšel už tuto homilii víckrát, než by mu bylo milé – jak hinduistický inženýr postavil z kuronu rupií od mikroúvěrového družstva nenákladný a nenáročný solární generátor z uhlíkových nanovláken pro domácí použití. O padesát milionů jednotek později, plus několik rafinérií na alkopalivo, elektráren na biomasu, větrných elektráren, generátorů na oceánské termální proudy a výzkumnou divizi, v níž se indické – *hinduistické* – mozky pouštějí na neprozkoumané území volné energie, je Ray Power jednou z čelních bháratských – indických – společností. A dokázala to v indickém stylu, s ohledem na dlouhodobou udržitelnost, na přírodu, na tradici kola. Společnost, která se zásadně vyhýbá maelstromu mezinárodních trhů. Společnost, která si najala mladého nadějného indického architekta, aby jí postavil hlavní sídlo z přírodního dřeva a skla a která ve správní radě vítá i Dálity. Je to velkolepý a podnětný příběh, ale Višrámova pozornost bloumá spíše v těsném okolí ňader Marianny Fuscové. Vtom se před nimi objeví zpráva v laškovní lila barvě. POSLOUCHEJ, CO ŘÍKÁ TVŮJ OTEC!

BÉ BÉ, ČERNÁ OVCE, naťuká Višrám odpověď.

SLOVNÍ HŘÍČKY JSOU TA NEJPŘÍZEMNĚJŠÍ FORMA KOMEDIE, kontruje Marianna.

VÁŽNĚ? JÁ MYSLEL, ŽE NEJPŘÍZEMNĚJŠÍ JE SARKASMUS, vykreslí Višrám rychlou repliku přes klopy svého instantního obleku. A proto mu málem unikne Randžítova pointa.

„Z těchto důvodů jsem se rozhodl, že přišel čas znovu se zamyslet nad tím, jak by měl člověk vést řádný život.“

Višrám Ray vzhlédne, nervy jako struny.

„Dnes o půlnoci rezignuji na svou funkci generálního ředitele společnosti Ray Power. Vzdám se svého bohatství a vlivu, své prestiže a povinností. Opustím svůj dům a svou rodinu a znovu se chopím sádhuovy hole a misky.“

V zasedací síni společnosti Ray Power zavládne ticho jako v plynové komoře. Randžít Ray se usmívá, snaží se o uklidňující výraz. Nefunguje to.

„Pochopte prosím, že to není rozhodnutí, které jsem učinil z vrtkavosti či rozmaru. Dlouho jsem se radil se svou ženou, a ta se mnou souhlasí. Šástrí, který mi poskytoval pomoc a podporu déle, než kam má paměť sahá, se ke mně na této pouti připojí, nikoli jako sluha, neboť takové dělení dnes v noci skončí, nýbrž jako druh na cestě za poznáním.“

Akcionáři jsou na nohou, křičí, dožadují se. Dálitská žena huláká Višrámovi do ucha cosi o svých klientech a sestrách, ale Višrám je podivně rezervovaný, odtažitý; k židli jej poutá pocit nevyhnutelnosti. Jako kdyby něco podobného tušil od chvíle, co v Glasgowě pode dveřmi našel letenku do Indie. Randžít Ray síň utiší.

„Přátelé, prosím, nesmíte si myslet, že jsem vás opustil. První povinností muže, který se chystá vést duchovní život, je ukončit ten předchozí zodpovědně. Jistě víte, že řada korporací má zájem o koupi naší společnosti, ovšem Ray Power je především rodinný podnik a já jej nehodlám vehnat do náruče cizího a nemorálního managementu.“

Nedělej to, požádá v duchu Višrám. Neříkej to.

„Proto předávám vedení společnosti svým synům Rámešovi, Góvindovi a Višrámovi.“ Postupně se natočí ke každému z nich, ruce rozpřažené jako v požehnání. Rámeš vypadá, jako by do něj uhodil blesk. Jeho velké žilnaté ruce leží na stole jako zvířata stažená z kůže. Góvind se načepýří a začne se rozhlížet po místnosti, jako by už dělil přítomné na spojence a protivníky. Višrám jen otupěle civí, jako herec, který nezná scénář.

„Jmenoval jsem spolehlivé asistenty, kteří vás provedou přechodným obdobím. Vložil jsem ve vás velkou důvěru. Prosím, abyste mne nezklamali.“

Marianna Fuscová se nakloní nad široký stůl a natáhne ruku. Na leštěném povrchu vedle ní leží svazek papírů převázaný stužkou. Višrám vidí tečkované linky dole na stránce čekající na jeho podpis.

„Blahopřeji, pane Rayi. Vítejte ve Výzkumném oddělení."

Višrám jí stiskne dlaň, která byla tak pevná a suchá a měkká, když mu držela ptáka.

Vtom si uvědomí, že ten scénář zná.

„Lear," vydechne.

10. Šiva

Jogendra nechá SUV uprostřed ulice před Musstem. Policajti i zloději vědí, že rádža má povoleno parkovat, kde se mu zrovna zlíbí. Jogendra Šivovi otevře dveře. Objíždějí jej cyklorikši a divoce zvoní.

MUSST uvádí TALVA oznamuje neon. Když teď mají všichni své osobní DJ a skládají si vlastní mixy, hvězdami klubů se stali barmani. Na začátku týdne, dlouho před výplatou, je ještě brzo na zákazníky z řad pracující třídy, ale holky jsou tady stejně. Šiva se usadí na svou barovou židli. Jogendra si sedne vedle něj. Šiva postaví nádobku s vaječníky na bar. Podpovrchové osvětlení ji mění na jakýsi mimozemský artefakt z hollywoodského sci-fi filmu. Barman Talv mu pošle po desce z fluorescentního plastu skleněnou misku s paanem. Šiva si uždibne kuličku, vloží si ji za dáseň a čeká, až droga prosákne do tkáně.

„Kde je Príja?"

„Vzadu."

Holky ve vysokých kozačkách, minisukních a přiléhavých hedvábných vrškách se shlukly kolem stolu ve VIP části baru. Uprostřed, v obležení koktejlových sklenic, sedí desetiletý kluk.

„Kurva, bráhman," sykne Šiva.

„Nevypadá tak, ale je plnoletý," pokrčí rameny Talv a naplní dvě sklenice ze šejkru, který se nebezpečně podobá Šivově kořisti z nerezové oceli.

„Co je na světě chlapů, co by ženské dali první poslední, domov, budoucnost – v životě by nemusela sáhnout na práci – rodinu, děti,

respekt, a na ní přitom visí tenhle spratek jak tele na cecku," procedí Šiva mezi zuby. „Postřílel bych je všechny. Je to proti přírodě." Jogendra si nabídne paan.

„Ten spratek by si tenhle podnik mohl koupit desetkrát. A navíc tady bude smrdět ještě dlouho po tom, co nás dva odnesou na gháty."

Koktejl je studený a modrý a hluboký a zažene rudý paan do dalekých a temných koutů. Šiva přejede klub Musst pohledem. Dnes večer si jej nevšímá žádná z jeho dívek. Ty, které se nesmějí s bráhmanem, upřeně civí na malou televizi.

„Co je to všechny tak bere?"

„Něco s módou," odpoví Talv. „Pozvali ten ruský neuto model, Juri nebo tak nějak."

„Juli," opraví jej Jogendra. Od paanu má dásně celé fialové. Jeho perlový náhrdelník, který nosí neustále obtočený kolem krku, září v modrém světle jako šňůra prokletých duší. Červená, bílá, modrá. Americký frajerský úsměv. Ty perly měl, už když s ním Šiva začal pracovat.

„Ty bych taky postřílel," odplivne si Šiva. „Uchyláci. Jasně, bráhmani mají rozjebané geny, ale aspoň to jsou buď chlapi, nebo ženské."

„Četl jsem, že neuta se chtějí nechat klonovat," prohodí Talv nevzrušeně. „Platili by normálním ženským, aby nosily jejich děcka."

„Tak to už je vrchol hnusu," řekne Šiva, a když se otočí, aby vrátil prázdnou sklenici, spatří na světélkujícím modrém baru jakýsi papír.

„Co je to?"

„Obvykle se tomu říká účet," odtuší Talv.

„Cože? Odkdy v tomhle podniku platím za chlast?"

Šiva rozloží papír a přeletí očima řadu čísel. Zarazí se.

„Ne. Kurva co to je? To už tady nic neznamenám? Chceš říct, že Šiva Faradži si už nezaslouží naši důvěru?"

Holky nalepené na tíví se otočí za zvýšeným hlasem, v namodralém osvětlení vypadají jako déví. Talv si povzdechne. Vtom se vedle něj zjeví Salman. Je majitel a má kontakty, jaké Šiva nemá. Šiva mu strčí před obličej účet jako seznam obvinění.

„Právě jsem říkal tadyhle tvé hvězdě…“

„Slyšel jsem zvěsti o tvé solventnosti.“

„Poslyš, příteli, já v tomhle městě něco znamenám.“

Salman položí studený prst na studenou nádobku.

„Tvé akcie už nestoupají jako kdysi.“

„Nějaký šmejd mi sere na hlavu? Naložím mu koule do suchého ledu a…“

Salman zavrtí hlavou.

„Je to makroekonomická záležitost. Tržní síly.“

A pak se klub Musst protáhne, jeho stěny a rohy se od Šivy začnou rychle vzdalovat, jen bráhmanova hlava zůstává na místě a je obrovská a nafouklá a pohupuje se jako malovaný héliový balon na pouti a chechtá se mu jako bláznivý klaun.

Říká se, že lidé v takové chvíli vidí rudě. Šiva vidí modře. Je to temná, živočišná, pronikavá modř. Popadne misku s paanem, rozbije ji, přitiskne Talvovi dlaň k baru a jeho ruka s dlouhým skleněným střepem zůstane viset kousek od barmanova palce jako gilotina.

„Uvidíme, jak bude šejkrovat a frajeřit bez palců,“ zachrčí. „Bar star.“

„Šivo, klid,“ řekne Salman velice pomalu a lítostivě a Šiva ví, že je to syčení kobry, ale všechno je modré, úplně všechno, chvějivě modré. Ruka na jeho rameni. Jogendra.

„Fajn.“ Šiva se nedívá na nikoho a na nic. Položí střep a zvedne ruce v gestu kapitulace. „V pohodě.“

„Jsem ochoten to přehlédnout,“ odtuší Salman. „Očekávám však plné vyrovnání dluhu. Do třiceti dnů. Standardní obchodní podmínky.“

„Tady něco hodně smrdí, hodně,“ kroutí hlavou Šiva a couvá ke dveřím. „Zjistím co a vrátím se pro omluvu.“

Skopne na zem svou barovou židličku, nádobku s orgány však nezapomene. Alespoň si ho konečně všimly holky.

~ ~ ~

Ájurvédická restaurace zavírá přesně v osm, jelikož se řídí krédem, že později už by člověk jíst neměl. Podle toho, co se děje v uličce, Šiva usoudí, že už znovu neotevře. Vidí najatou dodávku, dva oslí

povozy, tři kurýrní tříkolky a houf pouličních živlů placených od hodiny, co si v řetězu podávají kartonové krabice. Vrchní Vidéš rozmontovává stoly, a když dovnitř vpochoduje Šiva s klukem, sotva vzhlédne. Madam Ovariová je v kanceláři a probírá se svou kartotékou. Šiva bouchne kovovou nádobkou o omlácený kovový povrch.

„Kam ten spěch?“

„Jeden z mých hochů právě míří k tobě.“

„Měl jsem napilno. Obchod nepočká. Sehnal jsem zboží, abys věděla.“

Šiva vytáhne palmer.

„Šivo, ne, nekódovaná komunikace.“

Madam Ovariová je malá, zavalitá, téměř kulovitá Malajámka, jíž do půli zad spadá mastný cop, který byl naposledy rozpletený snad před dvaceti lety. Pro své hochy je to Mamá Ájurvéda – dodává jim totiž nejrůznější tinktury a kouzelné prášky. Ti, kdo věří, jí připisují zázračné léčitelské schopnosti. Šivův podíl prodává Jogendra turistům vystupujícím z výletních lodí. Restaurant Madam Ovariové se těší mezinárodní reputaci, zejména u Němců. Od rána do večera je plný bledých Severoevropanů s vyčerpaným pohledem, jaký člověk získá po třiceti dnech nepřetržitých žaludečních potíží.

Šiva na to: „To mi vysvětli – nakládáš všechno na vozíky a tohle…,“ studená nerezová nádobka, „je najednou plné lepry.“

Madam Ovariová strčí pár účetních rozvah do umělohmotného kufříku. Žádná kůže, nic zvířecího. Lidské výrobky pro lidskou spotřebu, tak učí Ájurvéda. Což znamená i léčbu pomocí kmenových buněk.

„Co víš o technologii neblastulárních kmenových buněk?“

„Stejná jako naše normální plodová technika, akorát že nepotřebujou embryo. Náhradní orgány umějí vypěstovat z kterékoli tělesné buňky. Ovšem zatím jen teoreticky.“

„Od jedenácti dopoledne východního času už i prakticky. To, co máš vevnitř, nestojí ani za tu nádobku.“

Šiva znovu vidí ženu převalující se v proudu. Vidí, jak se za ní vzdouvá sárí. Vidí ji ležet na sterilizovaném smaltovaném stole na klinice plastické chirurgie společnosti All-Asia Beauty, pod ostrými

zářivkami, otevřenou od hrudi po rozkrok. Šiva nenávidí plýtvání. A ještě víc ho štve, když nezkušený chirurg udělá z rutinního sběru vajíček krvavý masakr.

„Vždycky budou lidi, co si nebudou moct dovolit americkou technologii. Tohle je Bhárat…“

„Chlapče, znáš první pravidlo obchodu? Nauč se omezit ztráty. Moje režijní náklady jsou šílené – doktoři, kurýři, policajti, celníci, politici, městští radní, všichni natahují ruce. Krach je za rohem. A já nechci být u toho, až k němu dojde.“

„Kam teda jdeš?“ chce vědět Šiva.

„To ti tak řeknu. Kdybys měl rozum, už dávno bys diverzifikoval.“

Takový luxus si Šiva nikdy nemohl dovolit. Na každém kroku své cesty z basti Čandí do Ájurvédické restaurace měl vždy na výběr jen jeden směr. Morálka je pro ty, kdo nežijí v basti. Tu noc, kdy udělal lékárnu, měl jen jednu možnost. Zbraň v době Separace si mohl sehnat každý gauner, ale Šiva Faradži měl už tehdy styl. Ukradeným Nissanem SUV proboural ocelovou roletu. Jeho sestra se vyléčila z tuberkulózy. Ukradená antibiotika jí zachránila život. Udělal to, čeho by jeho otec nebyl schopen, k čemu by nebyl ochoten. Ukázal jim, co dokáže odvaha a rozhodnost. Z pokladny tenkrát nevzal ani paisa. Rádža si bere jen to, co potřebuje. Bylo mu dvanáct. O dva roky mladší než jeho nynější pomocník Jogendra. Mnoho kroků, jeden směr. A totéž platí i teď, kdy se mu zisk z vaječníků rozplývá před očima. Brzy se mu nabídne cesta. A on se po ní vydá. Všechny ostatní jsou pro něj uzavřeny. Utíkat nehodlá. Tohle je jeho město.

Madam Ovariová zacvakne kufřík.

„Nestůj tady jak tvrdé y. Podej mi zapalovač.“

Je to starý americký armádní model z doby, kdy Amíci přišli do Pákistánu. Z doby, kdy za ně ještě nebojovaly stroje, ale lidi, co kouřili. Madam Ovariová podpálí papíry.

„Hotovo,“ přikývne. „Díky za spolupráci. Přeju ti hodně štěstí, ale nezkoušej mě nikdy kontaktovat. V tomto životě se už nesetkáme. Takže sbohem.“

V autě pustí Šiva rádio. Tlachy. To je jediné, co tihle DJ umí – tlachat a žvanit, jako by je jenom ten nekonečný proud sraček, které vypouštějí z huby, nějak odlišoval od sintelů. Jako Gangá, permanentní tok hoven. Jsi DJ, tak hraj muziku. Lidi chtějí slyšet muziku, pro dobrý pocit nebo k pláči nebo pro vzpomínku na někoho blízkého.

Opře se o okno. Ve světle přístrojové desky vidí svůj odraz v poloprofilu, přízrak překrývající se s lidmi na chodníku. Má ale pocit, jako by mu každý z těch chodců, na které jeho odraz padne, uloupil kousek duše.

Zkurvené tlachy.

„Kam jedem, prcku?“

„Zápasy.“

Má pravdu. Není lepší povyražení. Šivovi se ale nelíbí, že je ten kluk pořád tak blízko, pozoruje, dívá se, hodnotí.

Boj! Boj! rozléhá se všude. Šiva sejde po pozvolném schodišti a urovná si manžety; z vůně krve a peněz a syrového dřeva a adrenalinu se mu zrychlí tep. Tohle místo má nejradši na celé zeměkouli. Obhlédne klientelu. Pár nových tváří. Ta holka s perským nosem, nahoře na balkoně u zábradlí, co se tváří, jako by tady byla doma. Jejich pohledy se setkají a na chvíli na sobě spočinou. Snad jindy. Vyvolávač oznámí další kolo a Šiva zamíří k bookmakerům. O kus dál na Sonarpur Road obskakují hasiči hořící restauraci – požár propukl v kartotéce – zatímco jinde tvor s anatomií desetiletého kluka a apetitem dvakrát tak starším strká své tlusté prstíky do šaktí joni Šivovy holky a neziskově mrtvou ženu unáší proud Gangy vstříc mokši, ale tady jsou lidé a pohyb a světlo a smrt a šance a strach a dívka obcházející v kruhu písku s prvotřídní stříbrnou bojovou čičou nad hlavou. Šiva vytáhne z kapsy saka krokodýlí peněženku, zamává bankovkami ve vějíři a rozloží je na stůl. Modř. Ještě pořád vidí modře.

„Jeden lakh rupií,“ řekne Bačchan. Kromě nich už není nic, nulová naděje na víc. Bačchanův písař spočítá peníze a vypíše stvrzenku. Šiva se usadí u arény a vyvolávač zařve *Boj! Boj!* Dav zaburácí a povstane a Šiva s ním; natlačí se na dřevěné zábradlí, aby nebylo vidět, že mu stojí. A pak už jej rozervaná mrtvola stříbrné

mikrošavle vytrhne z modrého oparu a jeho sto tisíc papírků si kdosi zastrkává do kožené portmonky. Chce se mu smát. Uvědomí si pravdu sádhuů – nemít nic je požehnáním.

Smích se z něj vydere až ve voze. Tluče hlavou o sklo, zas a znovu. Po tvářích se mu kutálejí slzy. Konečně se může nadechnout. Konečně může mluvit.

„Zavez mě k Murfimu," poručí. Má hlad jako vlk.

„Za co?"

„V přihrádce jsou drobné."

Čajová ulička skrývá své výpary a dým a noirový opar pod klenutými deštníky. Ty však neslouží žádnému meteorologickému účelu: Murfi tvrdí, že ty jeho jej chrání před měsíčním světlem, které je zlověstné a zhoubné. Murfi toho tvrdí spoustu, například o svém jméně. Irské, prý. Asi jako sádhu Patrick.

Čajová ulička vyrostla pro muže a ženy, kteří stavějí Ránapur. Za vyrovnanými šiky prodavačů teplého jídla a koření a ovoce otevírají starobylé čajovny své dřevěné okenice do ulic a chrlí své plechové stolky a skládací židle přímo na silnici. Nad tlumeným burácením plynových hořáků a naplno puštěných rádií vyřvávajících hindské hity šumí neutuchající příboj mýdlových dialogů ze stovek nástěnných televizorů. Na připínáčcích visí deset tisíc kalendářů mýdlových bohyň.

Šiva se vykloní z okna a vysype drobné do Murfiho opičí pracky.

„A dvě tři ty pizza pakory pro něj." Šiva věnuje pizza pakorám stejný pohled, jaký by věnoval pakorám plněným opičími hovny, ale Jogendra má za to, že jsou ztělesněním módního západního rychloobčerstvení. „Murfidži, ty prý uděláš pakoru ze všeho. Zkus tohle."

Murfi odšroubuje víčko nádobky, odmávne obláček suchého ledu a nakoukne dovnitř.

„Ech, co to je?"

Šiva mu to poví. Murfi se zašklebí a hodí mu nádobku zpátky.

„Ty si nech. Nikdy nevíš, kdy ti přijdou vhod."

S Murfiho kuchařskými schopnostmi to nesouvisí, každopádně Šiva mezi prvním a druhým kousnutím přestane mít hlad. Všichni kolem se dívají stejným směrem. Za něj. Šiva upustí své smažené

dobroty v novinovém papíře na zem. Seběhnou se na ně pouliční psi. Vyrve Jogendrovi z ruky jeho svačinu.

„Vyser se na ten hnus a šlápni na to.“

Jogendra poslechne a kola zakvílejí do náhle prázdné ulice; cosi dopadne na merca tak tvrdě, že zredukuje jeho světlou výšku na minimum. Jeden tlumič vybuchne jako granát, modře se zableskne a zpod auta se vyvalí puch spálené elektroinstalace. Po střeše se cosi pohybuje. Auto se houpe na zbylých třech tlumičích. Jogendra bičuje motor jak zběsilý, ten ale nenaskočí.

„Ven,“ zavelí Šiva, když střechou projede čepel. Je dlouhá, zahnutá jak šavle, zoubkovaná a lesklá jak skalpel; propíchne merca od střechy až po převodovku. Sotva se Šiva s Jogendrou vykutálejí do Čajové uličky, řízne čepel vpřed a rozpáře lisovanou ocel jak obětní kůzle.

Teď Šiva vidí, co přistálo na střeše jeho německého vraku za šedesát milionů rupií, a přestože si uvědomuje, že se dívá na vlastní osobní smrtku, je tou podívanou stejně paralyzovaný jako všichni ostatní v Čajové uličce. Čelní sklo se roztříští, když bojový robot dokončí úvodní řez. Spodní paže popadnou roztřepené okraje a rozevřou střechu dokořán. Tupý falus EM děla vyhledá Šivu a upře na něj svůj monokulární pohled. Tahle zbraň mu neublíží. Šiva jen ochromeně přihlíží, jak obří čepel vyjíždí z bývalého Mercedesu Série 7 a přetáčí se do horizontální polohy. Pak se robot zvedne z podřepu a vykročí k němu. Má sice na boku sériové číslo a mrňavé hvězdy a pruhy, ale Šiva ví, že pilot rozhodně není žádný přestárlý adolescent s gameboyovými reakcemi a závislostí na metamfetaminu, zahrabaný dvacet pater pod Spojenými státy. Monstrum řídí někdo, kdo se schovává v támhleté skříňové dodávce u nonstop kina, pokuřuje bídí a mává rukama v kyberprostoru ve smrtícím tanci Kálí. Někdo, kdo jej zná.

Šiva se nepokouší o útěk. Tyhle stroje lehce vyklušou sto kiláků za hodinu, a jakmile zachytí pach něčí DNA, proniknou jejich čepele každou překážkou a zastaví se až v měkkém břiše cíle. Městský bojový robot se nad ním tyčí. Děsivá mrňavá kudlančí hlava se skloní; uvnitř zavíří senzorová serva. Šiva se uklidní. Je to jen šou pro veřejnost.

„Pane Faradži.“ Šiva se málem zasměje. „Vězte, že od této chvíle jsou všechny závazky a finanční břemena pana Bačchana postoupena vymahačské agentuře Ahimsa Collections.“

„Bačchan chce vyrovnání?“ zařve Šiva a přejede pohledem vykuchané zbytky svého posledního majetku, ronící alkopalivo.

„Přesně tak, pane Faradži,“ přisvědčí zabijácký robot. „Váš dluh vůči sázkové agentuře Bačchan činí osmnáct milionů rupií. Máte jeden týden na splacení, jinak budeme nuceni přijmout příslušná opatření.“

Stroj udělá čelem vzad, přikrčí se a skočí přes čajmeny, krávy a šlapky na křižovatku.

„Hej!“ křikne za ním Šiva. „Odkdy nestačí poslat fakturu?“ Zvedne střepy a úlomky německého přesného strojírenství a hodí je po robotickém vymahači dluhů.

11. Lisa, Lull

„Takže, slečno Durnauová, váš nejlepší nápad,“ řekl Thomas Lull přes široký stůl, na němž leželo její CV a prezentace. V prostorném okně za ním se vyjímal širý Kansas v nejteplejším červnu století. „Kde jste byla, když jste ho dostala?“

(Lisa na tu situaci vzpomíná v čase dvaadvacet hodin od ISS a šestadvacet k Darnley 285, přecpaná letovými drogami a zavřená v pytli připevněném suchým zipem na zdi transferového modulu, aby se nepletla do cesty kapitánce Bethové, která trpí lehkou blokací pravé nosní dírky, takže její dech pravidelně hvízdá, až je tou největší věcí v Lisině vesmíru).

Takový červen nikdo nepamatoval – letištní personál, holka z autopůjčovny, chlápek z univerzitní ochranky, kterého se zeptala na cestu. Za tím bylo něco víc než horké proudy u pobřeží Peru nebo poslední záchvěvy umírajícího Golfského proudu. Klimatologie se ocitla v bílé zóně, kde už nelze nic předvídat. Thomas Lull prolistoval její CV, mrkl na první stránku její prezentace, a když vytáhla první slídu, hodil po ní tu falšovanou otázku.

Lisa Durnauová si ještě pořád pamatuje, jak v ní vzkypěla žluč. Přitiskla si ruce na nohavice svého kvalitního kalhotového kostýmku, aby se uklidnila. Když je znovu zvedla, zůstaly jí na kalhotách dva mokré otisky ve tvaru dlaní, jako znamení proti uhrančivému pohledu.

„Profesore Lulle, já se snažím o profesionální přístup a myslím, že vy byste mi měl na oplátku věnovat profesionální zdvořilost a pozornost."

Mohla zůstat v Oxfordu. Byla tam spokojená. Carl Walker by se rozprodal na orgány, aby ji na Kebleho fakultě udržel. Z téhle vesnice, kde školy ještě pořád ze zákona učily inteligentní design, se už vrátili na pokraji zhroucení lepší doktorandi. Ona si ale řekla, že pokud přední světový institut pro výzkum kyberživota sídlí na kopci uprostřed Biblického pásu, Lisa Durnauová na ten kopec vyjde. Křesťanský vesmír svého otce odmítla ještě před tím, než se on a její matka rozešli, ale presbyteriánskou tvrdohlavost a nezávislost měla zakódovanou v DNA. Nehodlala připustit, aby ji tenhle chlap vykolejil. Lull odpověděl: „Mou pozornost si získáte, když mi odpovíte na otázku. Povězte mi něco o své inspiraci. O těch okamžicích, kdy do vás uhodila jako blesk. O chvílích, kdy jste sedmdesát hodin v kuse fungovala na kávě a Dexedrinu, protože kdybyste ji pustila, ztratila byste ji navždy. O situacích, kdy se vynořila z prázdna a byla tam, celistvá a dokonalá. Chci vědět, jak a kdy a kde vás přepadla. Nic jiného mě nezajímá."

„Dobrá," ustoupila Lisa Durnauová. „Ženské záchodky na Paddingtonském nádraží v Londýně."

Profesor Thomas Lull se rozzářil a spokojeně se opřel.

Skupina Kognitivní kosmologie se scházela jednou za měsíc v pracovně Stephena Sangera na londýnské Imperial College. Účast v ní patřila k plánům, které Lisa Durnauová nosila stále v hlavě, aniž by si doopravdy myslela, že je někdy uskuteční, jako třeba splacení kreditní karty nebo založení rodiny. Carl Walker jí přeposílal zápisy a poznámky. Bylo to intelektuálně vzrušující a ona nepochybovala, že členství by ji proslavilo a posunulo na kariérním žebříčku výš, ale jejich přístup byl kvantově informační, kdežto Lisa se pohybovala po topologických křivkách. Jenže pak se obměsíční referáty začaly

posouvat od kvantově informačního brebentění ke spekulacím, že umělá inteligence by opravdu mohla být paralelním vesmírem zakódovaným v programových řádcích, podobně jako jsou arkády a sboristé Oxfordu zakódovaní v elementárních částicích a šroubovicích DNA. A to byla její parketa. Odolávala měsíc, načež ji Carl Walker vzal na oběd, který skončil o půlnoci v jamajské restauraci popíjením tupláků Guinessů a pohupováním do rytmu dubu. Dva dny nato už snídala v konferenční místnosti na pátém patře čokoládové croissanty a zubila se na přední britské kapacity v oboru lidské mysli a jejího místa ve struktuře vesmíru.

Všichni si ještě doplnili šálky s kávou a rozprava mohla začít. Její spád a tempo vyrazily Lise dech. Z přepisů nebylo vůbec poznat, do jaké hloubky a šíře se tady zabíhá. Připadala si jak tlusté děcko na basketbalovém zápase, co nikdy nechytne přihrávku a vždycky vystartuje příliš pozdě, příliš pomalu. Než se dostala ke slovu, odpovídala na problémy o tři myšlenky nazpět a klima konverzace se dávno posunulo. Slunce se řítilo nad Hyde Parkem a Lisa Durnauová propadala zoufalství. Ostatní byli rychlí a hbití a brilantní, ale samý omyl a chybná úvaha a ona je nedokázala chytit, aby jim to vysvětlila. Bylo znát, že je téma už začíná nudit. Vyždímali jej do posledního, podle nich, užitečného nápadu a chystali se jít dál. Lisa věděla, že buď je zarazí teď, nebo nikdy. Její pravá paže doposud ležela ochable na dubovém stole. Pomalu ji zvedla. Upřely se na ni všechny pohledy v místnosti. Nastalo překotné, strašlivé ticho.

„Promiňte," zachraptěla Lisa. „Mohla bych něco říct? Myslím, že se mýlíte." A pak jim pověděla o teorii, že život, mysl a inteligence emergují z fundamentálních vlastností tohoto vesmíru stejně mechanicky jako fyzikální síly a hmota. Že KyberZemě je model paralelního vesmíru, který by mohl existovat v rámci multiverza, vesmíru, v němž mysl není emergentním jevem, nýbrž stejným fundamentem jako konstanta jemné struktury, jako omega, jako dimenzionalita. Vesmíru, který *přemýšlí.* Jako Bůh, řekla, a jakmile to vyslovila, spatřila mezery a skuliny a věci, které pořádně nepromýšlela a nedomyslela, a věděla, že všichni ostatní je vidí také. Slyšela vlastní hlas, klopotný, nepřesvědčivý a nepřesvědčený, který se nakonec vytratil do omluvného mumlání.

„Děkujeme za komentář," řekl Stephen Sanger. „Máme tu skutečně celou řadu zajímavých myšlenek…"

Ani ho nenechali dokončit větu. Chris Drapier z katedry trojfázové umělé inteligence na Cambridge vyskočil jako první. Byl ze všech nejhrubější a nejhlasitější a nejdogmatičtější a Lisa jej načapala, jak si v řadě na kafe přeměřuje pohledem její zadek. Není důvod vymýšlet argumenty ve stylu *deus ex machina*, když kvantová kalkulace má všechno docela dobře podchycené. Co říká slečna Durnauová je vitalismus – ne, to je *mysticismus.* Další byla Vicki McAndrewsová z Imperiální. Našla volné teoretické vlákno v jejím modelu, zatáhla a celá konstrukce se zhroutila. Lisa neměla topologický model prostoru, natož mechanismus popisující přemýšlivý vesmír. Slyšela jen vysoký pištivý zvuk za očima, jaký se člověku obvykle ozývá, když chce brečet, ale nemůže. Seděla jako hromádka neštěstí mezi kávovými kelímky a šmouhami od čokoládových croissantů. Nevěděla nic. Neměla talent. Byla nadutá a hloupá a plácala nesmysly v situaci, kdy by každý rozumný doktorand seděl a přikyvoval a doléval všem kafe a doplňoval misky se sušenkami. Její hvězda byla na nadiru. Když se plížila pryč, Stephen Sanger jí hodil pár povzbuzujících drobtů, ale bez účinku. Brečela celou cestu přes Hyde Park a Bayswater až k Paddingtonu. V nádražní restauraci do sebe nalila půlku láhve dezertního vína, které jí z dostupné nabídky připadlo jako položka s nejlepším poměrem cena/výkon. Seděla u stolu, třásla se hanbou a vědomím, že má po kariéře, že se těm teoriím už nemůže dál věnovat, že jim nerozumí. Její močový měchýř na sebe upozornil deset minut před jejím vlakem. Seděla v kabince, džíny kolem kolen, a snažila se nevzlykat moc nahlas, jelikož akustika londýnských nádražních záchodků je nelítostná.

A pak to uviděla. Nevěděla, co přesně, ale bylo to na dveřích kabinky, bez tvatu, bez formy, žádná slova ani teorémy. Ale bylo to tam, celistvé a neuvěřitelně krásné. Prosté. Tak prosté. Lisa Durnauová se vyřítila ze záchodků, vrazila do papírnictví a koupila si zápisník a tlustý fix. Pak se rozběhla k vlaku. Nestihla ho. Někde mezi pátým a šestým vagonem to do ní uhodilo jako blesk. Věděla přesně, co musí udělat. Vzlykajíc poklekla na peron a snažila se

rozechvělýma rukama naškrábat rovnice. Jako hromosvodem jí protékal proud myšlenek. Byla napojená na kosmos. Noční šichta ji obcházela a zdvořile odvracela zrak. To je v pořádku, chtěla říct. Všechno je to v pořádku.

M-hvězdná teorie. Měla ji celou dobu přímo před očima. Jak to, že ji neviděla? Jedenáct dimenzí obsažených v komplexu Calabiho-Yauových útvarů, tři rozvinuté, jedna časová a sedm sbalených, o rozměrech Planckovy délky. Ale držadla, díry v těch útvarech předurčují povahu křivolakých energií superstrun, a tedy i harmonických kmitů, jež jsou fundamentálními fyzikálními vlastnostmi všehomíra. Stačilo jí jen vymodelovat KyberZemi jako Calabiho-Yauův komplex a aplikovat ji na M-hvězdnou teorii. Vše bylo zakódováno ve struktuře, celý vesmír se svým vlastním zabudovaným palubním počítačem. Mysl v něm byla součástí textury reality, ne zavřená v rozvinutém uhlíku jako v této konkrétní bublině multiverza. Prosté. Tak prosté.

Celou cestu domů ve vlaku brečela radostí. Naproti ní seděl mladý francouzský pár a nervózně se jí dotýkal na rameni pokaždé, když propukla v další záchvat slzavé rozkoše. Během týdne, kdy svou teorii sepisovala, tu a tam v návalech štěstí vycházela z pokoje a jen tak se toulala Oxfordem. Každý dům, každá ulice, každý obchod a člověk v ní probouzel nepopsatelnou lásku k životu a lidstvu. Milovala všechno a všechny. Stephen Sanger listoval spisem a s každou stránkou se křenil víc a víc. Konečně prohlásil: „Dostalas je, zmrdy.“

V Lullově překlimatizované pracovně Lisa ještě pořád cítila emocionální odlesk toho prozření, jako mikrovlnné echo velkého třesku. Thomas Lull se zatočil v křesle a naklonil se proti ní.

„Fajn,“ řekl. „Dvě věci byste měla vědět o tomhle městě. Podnebí je tu na hovno, ale lidi hrozně milí. Buďte k nim slušná. Možná je budete potřebovat.“

~ ~ ~

Dr. Darius Ghotse dnes veze Thomasi Lullovi v brašně své tříkolky, na níž se lopotí po písečných stezkách Thekkady, soubor nahrávek anglické komediální klasiky *To je zas ten chlap.* Už se těší, jak vsune

čip do profesorova stroje a snobský nosový hlas začne vyřvávat do charakteristické znělky. „Sto a pět let stará!“ řekne dr. Ghotse. „Tohle lidé poslouchali v podzemních železničních tunelech, když na Londýn padaly bomby!“

Dr. Ghotse sbírá starožitné rozhlasové pořady. Většinou navštíví hausbót Thomase Lulla kolem snídaně; oba pak sedí pod palmovou stříškou, upíjejí čaj a poslouchají cizí humor *The Goons Show* nebo surreálné gagy *Blue Jam* Chrise Morrise. Dr. Ghotse nachází obzvláštní zálibu v rozhlase BBC. Je vdovec a bývalý pediatr, ale v hloubi duše je Angličan. Lituje, že Thomas Lull nerozumí kriketu. Kéž by si s ním mohl povídat o klasických špílcích komentátorů Aggerse a Johnnerse.

Klopotně šlape po rozježděné cestičce podél kanálu, odkopává kuřata a drzé psy. Na věkovité červené trojkolce bez brzd odbočí v pravé chvíli z cesty na přístavní můstek a vjede na dlouhý kettuvallam s proutěnou střechou. Tento manévr má už v malíčku. Ještě nikdy neskončil ve vodě.

Na střešní krytině z kokosových listů se skví tantrické symboly a na boku lodi nápis: *Salve Vagina.* Místní křesťany to velmi pohoršuje. Thomase Lulla o tom informoval kněz. Thomas Lull na oplátku informoval kněze, že on (kněz) může kritizovat jeho (Lulla), až to bude umět v tak dobré latině, jaká zdobí jeho (Lullovu) loď. Na nejvyšším bodě střechy drží izolační páska malou vysokoenergickou satelitní anténu. Na zádi přede alkoholový generátor.

„Profesore Lulle, profesore Lulle,“ volá dr. Ghotse a zvedá ruku s nahrávkami. Hausbótem prostupuje obvyklý odér kadidla, alkoholu a starého jídla. Na pozadí tiše hraje Schubertův kvintet. „Profesore Lulle?“

Dr. Ghotse najde Thomase Lulla v jeho malé úhledné ložnici, podobné dřevěné skořápce. Trika a šortky a ponožky jsou rozložené na běloskvoucí bavlně. Thomas Lull skládá svá trika, jak se sluší a patří, strany doprostřed a trojitý fald. Půl života stráveného s kufry v ruce člověka naučí.

„Co se stalo?“ podiví se dr. Ghotse.

„Čas jít o dům dál,“ odpoví Thomas Lull.

„Takže žena?“ odtuší dr. Ghotse. Lullův apetit a úspěch u plážových děvčat mu nepřestává vrtat hlavou. Muži by měli být v pozdějším věku rezervovaní, bez závazků.

„Dá se to tak říct. Potkal jsem ji včera večer v klubu. Měla astmatický záchvat. Pomohl jsem jí. Vždycky je tam někdo, kdo si leptá tepny salbutamolem. Nabídl jsem jí, že ji naučím pár Butejkových triků a ona se otočila a řekla, tak tedy zítra, profesore Lulle. Věděla, jak se jmenuju, Darie. Čas jít o dům dál.“

Dr. Ghotse se s Thomasem Lullem seznámil, když Lull pracoval v obchodě se starými nahrávkami, plážový tulák mezi věkovitými cédéčky a vinyly. Dr. Ghotse tenkrát zrovna vstoupil do stavu vdovského a svůj zármutek obrušoval kousek po kousku nahrávkami starožitných komedií. Odpoledne ubíhala, hovory plynuly, desky se půjčovaly sem a tam. Teprve po třech měsících pozval dr. Ghotse prodavače domů na čaj. O pět návštěv později, kdy se odpolední čaje změnily na večerní giny a pozorování pohádkových západů slunce za palmami, svěřil se Thomas Lull dr. Ghotsemu se svou pravou totožností. Dr. Ghotse se zpočátku cítil zrazen, že se z člověka, kterého si tolik oblíbil, vyklubala jen figurína. Pak se ze zrady stalo břemeno – nechtěl být hromosvodem Lullova hněvu a žalu. A do třetice se z břemene stalo privilegium; dr. Ghotse vlastnil tajemství světového kalibru, za něž by mu zpravodajské stanice nabídly jmění. Thomas Lull jej poctil důvěrou. Nakonec si dr. Ghotse uvědomil, že on v Lullovi našel totéž – někoho, komu by se mohl svěřit a vypovídat.

Dr. Ghotse si zastrčí nahrávky do kapsy u saka. *To je zas ten chlap* dneska zřejmě nebude. Ani nikdy jindy, jak se zdá. Thomas Lull zvedne sbírku Blakeových básní v pevné vazbě, která mu leží u postele všude tam, kde zrovna přebývá. Potěžká ji v ruce a vloží do kufru.

„Pojďte, doktore, dáme si kafe na cestu.“

Záď lodi se otevírá na improvizovanou verandu, krytou všudypřítomným kokosovým vláknem. Dr. Ghotse si nechá od Thomase Lulla nalít kávu, kterou příliš nemiluje, a sedne si vedle něj do svého obvyklého zahradního křesla. Opodál si hrají děti ve vodě o dva stupně světlejší a chladnější než jejich kafe.

„Takže,“ prohodí dr. Ghotse. „Kam půjdete?“

„Na jih,“ odvětí Thomas Lull. Než to vyřkl, neměl o směru ani ponětí. Od chvíle, kdy uvázal svůj starý kettuvallam u břehu thekkadského vodního kanálu, dával všem najevo, že jej vítr brzy ponese dál. Ale vítr vál, palmy se pohupovaly, oblaka vířila a nevydala ani kapku deště a Thomas Lull zůstával. Zamiloval si svou loď, pocit nezakořeněnosti plážového života, slunečného bezčasí. Jenže ta dívka věděla, jak se jmenuje. „Možná Lanka.“

„Ostrov démonů,“ poznamená dr. Ghotse.

„Ostrov plážových barů,“ opáčí Thomas Lull. Schubert dospěje do předem určeného konce. Vodní děti se potápějí a cachtají, na tmavých rozesmátých tvářích se lesknou stříbrné kapky. A Thomas Lull už má brouka v hlavě. „Možná si vezmu loď až do Malajsie nebo Indonésie. Jsou tam ostrovy, kde mě do smrti nikdo nepozná. Mohl bych si otevřít pěknou malou potápěčskou školu. Jo. To bych mohl… Kruci, co já vím.“

Otočí se. Dr. Ghotse to také ucítí. Životem na vodě získá člověk žraločí citlivost na vibrace. *Salve Vagina* se sotva znatelně pohne; někdo přešel po můstku. Někdo je na palubě. Kettuvallam se pod cizími kroky pohupuje.

„Haló? Je tady tma.“ Áž se shýbne a projde pod kokosovou markýzou na záď. Má na sobě tutéž volnou, splývavou šeď jako minulé noci. V denním světle je její tilak ještě výtaznější. „Promiňte, nevěděla jsem, že je tady dr. Ghotse. Přijdu později…“

Řekni to, pomyslí si Thomas Lull. Její bohové ti dali poslední šanci, pošli ji pryč a ztrať se a už se nikdy neohlédni. Ona ale věděla, jak se jmenuje, aniž by se kdy předtím setkali, a zná i dr. Ghotseho a Thomas Lull se nikdy nedokázal otočit zády k tajemství.

„Ne ne, jen zůstaň. Dej si s námi kávu.“

Áž patří k lidem, jejichž úsměv změní celý jejich výraz. Skromnou radostí tiše zatleská.

„Ráda, děkuji.“

A Thomas Lull je ztracen.

~ ~ ~

Hodiny se překulí na celou třicítku a Lisa Durnauová vybublá z hlubin vzpomínek. Vesmír, usoudí, je rájem zhulenců.

„Hej," zaskřehotá. „Je tu někde voda?" Svaly se jí začínají kroutit a chřadnout.

„Tuba napravo," odtuší kapitánka Bethová, aniž vzhlédne od svého stolu. Lisa natočí hlavu a začne cucat teplou, zatuchlou destilovanou vodu. Kapitánčini kamarádi na stanici mezitím tlachají a flirtují. Tlachání a flirtování je zřejmě nikdy neunaví. Lisu napadne, jestli se aspoň občas k něčemu dostanou, nebo jsou tak křehcí a vytáhlí, že cokoliv podobného píchání by je rozlomilo vejpůl. Vtom ji přepadne nová vzpomínka.

Je znova v Oxfordu a běží. V tomhle městě se jí běhalo báječně. Oxford má velkorysé chodníky a spoustu zeleně a mezi studenty je to tradičně samý sportovec. Běžela po své standardní trase, podél vodního kanálu, přes zahrady Christ Churche, nahoru po Bear Lane, a pak slalomem mezi chodci až k bráně All Souls a skrz ni na Parks Road. Byla to dobrá trasa, výkonnostně stálá, pohodlná na nohy. Ten den odbočila za Mertonovou fakultou vpravo a proběhla botanickou zahradou k Magdalénské, kde se konala konference. Oxfordu léto sluší. Na trávě seděli ve skupinkách studenti. Přes louku k ní doléhaly tlumené rány a výkřiky fotbalového zápasu, zvuky, které jí později v Kansasu chyběly. A chybělo jí i zdejší světlo, ten zvláštní anglický nazlátlý lesk brzkého večera a příslibu svůdné noci. Její večerní program obnášel sprchu, krátké zamžourání na zcela nečekané hromadné vymírání v mořské biosféře Alterre a večeři v restauraci High Table, což měla být formální žaketová záležitost na úvod konference. Mnohem raději by byla na ulici a mezi lidmi, kde se jí o pleť otíralo zlatavé světlo jemné jako motýlí křídlo.

V pokoji už ji čekal Lull.

„Podívejme na ni, slečnu L. Durnauovou," prohlásil. „Podívejme na ty její směšné elastické šortky a miniaturní vršek a flašku s vodou." Vykročil k ní. Leskla se a byla cítit ženským potem. „Však já ti ty směšné elastické šortky hnedle sundám."

Chňapl ji za boky a strhl jí šortky i s kalhotkami. Lisa Durnauová tiše vykřikla. Jediným pohybem si sloupla běžecké triko, skopla boty z nohou, skočila na něj a objala jej stehny kolem pasu. Zaklesnutí v

sobě se odpotáceli do sprchy. Zatímco Lull zápasil se svým oblečením a proklínal neposlušné ponožky, Lisa se sprchovala. Pak Lull vtrhl k ní a přitiskl ji ke kachličkám. Lisa vytočila boky, znovu jej sevřela nohama a snažila se vulvou nahmatat jeho penis. Lull poodstoupil a jemně ji odstrčil. Lisa Durnauová se zaklonila do stoje na rukou a posunula mu nohy až na hruď. Thomas Lull se sklonil a zajel do ní jazykem. Lisa, napůl utopená, napůl v extázi, chtěla křičet, ale nepovolila. Bavilo jí s tím nutkáním bojovat, téměř udušená, hlavou dolů, tváří ve vodě. Pak se Lullovi znovu pověsila na boky a on ji zvedl a celou mokrou ji hodil na postel a šoustal ji do klinkání čtyř zvonů odbíjejících večerku.

V High Table seděla vedle dánské doktorandky, celé vykulené, že má tu čest mluvit s tvůtcem projektu Alterre. Thomas Lull v čele stolu debatoval o sociálním darwinismu s děkanem. Kromě toho, že k němu vzhlédla po zaslechnutí „… pobijme bráhmany teď, dokud jich není moc“, si ho Lisa nevšímala. Taková byla pravidla. Jejich vztah byl výhradně konferenční. Na jedné začal a během několika následujících vykvetl a dozrál. Konec každé konference znamenal i konec schůzek. Sex mezi tím byl ale velkolepý.

Lisa Durnauová vždy brala sex jako něco, co se týká druhých, ale nač ve scénáři jejího života nevybylo místo. Neviděla na něm nic extra zvláštního. Klidně se bez něj obešla. A pak s tím nejméně pravděpodobným člověkem a v tom nejméně praktickém vztahu objevila sexualitu, v níž mohla uplatnit svou přirozenou mrštnost. Našla partnera, který ji měl rád zpocenou a slanou a v jejím milovaném běžeckém úboru, který ji měl rád *al fresco* a *al dente* a kořeněnou vším tím, co téměř dvacet let schovávala ve svém libidu. Sportovně založená dcera pastora Durnaua nikdy nezkusila tantru ani předstírané znásilnění. Svého času měla za důvěrnici svou sestru Claire, která žila v Santa Barbaře. Visely na telefonu celé večery, zabíhaly do těch nejintimnějších detailů a prskaly smíchy. Ženatý muž. A její šéf. Claire měla teorii, že její pokoutní, tajný vztah by mohl popustit uzdu Lisině fantazii.

A také že ano. Začalo to v odletovém salonku na letišti Charlese de Gaulla, terminál 4. Let na O’Haru měl zpoždění. Chyba na bruselském dispečinku zdržela letadla odsud až po východní pobřeží.

U BAA-142 svítily na tabuli čtyři hodiny navíc. Lisa a Lull za sebou měli intelektuálně náročný týden; bránili argument, že dělení na reálné a virtuální je nesmyslný šovinismus, proti úporné ofenzivě tvrdého jádra francouzských neorealistů. Lisa už se nemohla dočkat, až dorazí domů a zeptá se pana Čeknavoriana odvedle, jestli jí zalil kytky. Zpoždění na tabuli nabobtnalo o další dvě hodiny. Lisa zaúpěla. Zkontrolovala si e-mail. Přečetla noviny. Podívala se na Alterre, která mezi návaly výbušné evoluce zrovna procházela poklidným stádiem. Byly tři ráno a ona si nudou a únavou a dezorientací v limbu jasně osvětleného letištního salonku opřela hlavu o Lullovo rameno. Pak ucítila, jak se Thomas Lull pohnul, a pak už se líbali. Netrvalo dlouho a oba se nenápadně kradli k letištním sprchám; chlap z obsluhy jim podal dva ručníky a šeptl *vive le sport.*

Lisa měla společnost Thomase Lulla ráda. Byl zábavný, uměl vyprávět a měl smysl pro humor. Měli leccos společné – hodnoty, názory. Filmy, knížky. Jídlo – legendární mexické pátky. To všechno bylo samozřejmě na hony vzdáleno misionáři na mokrých kachličkách sprchové kabinky terminálu 4, ačkoli jak se to vezme. Vždyť kde jinde začíná láska než u souseda? Člověku se zalíbí, co vídá každý den. Kluk za plotem. Kolega od aquabaru. Kamarád, ke kterému měl odjakživa blízko. Lisa věděla, že k Thomasi Lullovi od počátku něco cítila; jen to nedokázala pojmenovat ani realizovat, dokud to z ní nevytřáslo vyčerpání a frustrace a dislokace.

Lull jich měl spoustu. Lisa znala všechna jména a mnohé tváře. Povídal jí o nich, když se vrátily ke svým partnerům a rodinám a když zůstali sami se džbánem margarity a petrolejovou lampou. Nikdy aférky se studentkami, na to byla jeho žena na univerzitě příliš známá. Obvykle záležitosti na jednu noc během konferenčních šňůr, jednou dokonce e-mailový románek s jednou spisovatelkou ze Sausalita. A ona teď byla dalším zářezem na sloupku jeho postele. Netušila, kde to skončí. Ale ve sprše se jim líbilo pořád.

Po večeři a pár skleničkách se vypletli z uzlu konverzace a zamířili do levnější části města na druhém břehu řeky Cherwell. Byly tady studentské bary, které zatím nepodlehly korporatizaci. Z

jednoho půllitru se staly dva, a pak tři, protože tam čepovali bez oxidu uhličitého.

Na půl cesty ke čtvrtému se Lull zarazil a řekl: „L. Durnauová.“ Líbilo se jí, jak jí říká. „Jestli se mi něco stane, co já vím, něco, co obvykle lidi říkají, že se může stát, postaráš se o Alterre?“

„Ježiš, Lulle.“ Tak mu zase říkala ona. Lull a L. Durnauová. Trochu moc elek a úček. „Ty se něčeho bojíš? Nechytils náhodou… něco?“

„Ne ne ne. Jen tak spekuluju, člověk nikdy neví. Věřím ti, že dáš na projekt pozor. Hlavně ať na mraky nevěší ty zasrané Pepsi bannery.“

Další nesycené už si nedali. Na zpáteční cestě ke kolejím teplou, hlučnou nocí Lisa Durnauová prohlásila: „To víš, že postarám. Jestli přepíšeš práva, postarám se o Alterre.“

Dva dny nato přiletěli do Kansas City posledním nočním letem a personál za nimi zavřel letiště. Jen díky pásmové nemoci neusnula Lisa cestou k univerzitě za volantem. Vyhodila Thomase Lulla u jeho velkorysého zeleného sídla na předměstí.

„Tak zatím,“ šeptla. Věděla, že polibek nemůže čekat, ani ve tři ráno. Teprve až dorazila domů, vyšla po schodech, prošla síťovými dveřmi a hodila tašku na zem, se přes ni nastřádaný šok převalil jako těžký tahač. Zrovna mířila do postele, když ji zavolal palmer. Napadlo ji, že to nezvedne. Lull.

„Můžeš přijít? Něco se stalo.“

Lisa ještě nikdy v životě neslyšela v jeho hlase to, co teď. K smrti vyděšená se řítila šerým úsvitem. Na každé křižovatce jí představivost nabídla novou a příšernější vizi toho, co se mohlo stát, všechny ale prostupovala jedna hlavní obava – přišlo se na ně. Světla v celém domě svítila a dveře byly dokořán.

„Haló?“

„Tady.“

Seděl na staré kožené pohovce, kterou Lisa znala z fakultních večírků a sportovních nedělí. Pohovka a dvě vysoké knihovny byly jedinými kusy nábytku v místnosti. Všechno ostatní zmizelo. Podlaha bez koberce, na stěnách prázdné skoby jako španělské otazníky.

„Vzala i kočky,“ zahučel Lull. „I s myšmi na hraní. Věřila bys tomu? I myši na hraní. A tos ještě neviděla moje doupě. S tím si fakt dala práci. Prošmejdila každou knížku, každý disk, každý soubor. Řek bych, že mě ani tak nedostal odchod manželky jako ztráta sbírky oblíbených italských oper.“

„Měl jsi…?“

„Tušení? Ne. Přišel jsem a všechno bylo, jak vidíš. A na stole tohle.“ Zvedl ruku s papírem. „Obvyklé řeči, nefungovalo to, promiň, neměla jsem na vybranou. Nezkoušej mě kontaktovat. Víš, měla dost inteligence a duchapřítomnosti, aby se sebrala a zmizela beze slova varování, ale místo láskyplného rozloučení sepíše traktát jak z pojebané televize. To je celá ona. Celá ona.“

To už se chvěl po celém těle.

„Thomasi. Pojď, tady nemůžeš zůstat. Pojď ke mně.“

Nechápavě k ní vzhlédl, ale pak přikývl.

„Jo, díky. Máš pravdu.“

Lisa mu vzala tašku a dovedla jej k autu. Najednou vypadal hrozně starý a nejistý. Doma mu uvařila čaj, a zatímco ho pil, ustlala mu vedle v pokoji, čistě z taktu.

„Vadilo by ti, kdybych spal u tebe?“ zeptal se Lull. „Nechci být sám.“

Stočil se do klubíčka zády k ní a ona jej objala. Fotograficky ostré výjevy znesvěceného pokoje a Lulla, drobného jako kluk, shrbeného na jeho chlapácké pohovce, vyburcovaly Lisu pokaždé, když už balancovala nad propastí spánku. Nakonec usnula, až když mdlé světlo úsvitu vyplnilo celou velkou ložnici.

Pět dní nato, když už mu všichni řekli, že to stejně byla kráva a jak je mu teď dobře a že se z toho dostane a že má pořád svou práci/přátele/sám sebe, odešel Thomas Lull ze světa reálného i virtuálního beze slova, bez varování. Lisa Durnauová ho už nikdy neviděla.

~ ~ ~

„Odpusťte, ale přijde mi to jako velice podivný způsob léčení astmatu,“ řekne dr. Ghotse. Áž je rudá ve tváři, má vypoulené oči a cuká jí v prstech. Její tilak jako by pulzoval.

„Ještě pár sekund," pobízí ji Thomas Lull. Čeká, dokud Áž už nemůže vydržet, a pak ještě sekundu navíc. „Tak, a nadechnout." Áž otevře ústa v rozkošnickém, hlasitém nádechu. Thomas Lull jí je přikryje dlaní. „Nosem. Jedině nosem. Pamatuj – nos na dýchání, pusa na mluvení."

Odtáhne ruku a sleduje, jak jí malé kulaté bříško pomalu splaskává.

„Nebylo by jednodušší brát léky?" kroutí hlavou dr. Ghotse. V obou dlaních drží velmi elegantně šálek s kávou.

„Smyslem téhle metody," vysvětlí Thomas Lull, „je právě to, že člověk už nikdy v životě žádné léky nepotřebuje. A drž."

Dr. Ghotse si prohlíží Áž, která si znovu vyprázdní plíce v dlouhém sípavém výdechu nosem a zadrží dech.

„Velmi se to podobá technice pránajáma."

„Tahle je ruská, z časů, kdy si v Rusku nemohli léky proti astmatu dovolit. Tak, a výdech." Thomas Lull se dívá, jak Áž vydechuje. „A znovu zadrž. Je to prostá teorie, pokud člověk přijme, že vše, co se v životě dozvěděl o dýchání, je blbost. Podle dr. Butejka je kyslík jed. Všichni od narození rezavíme. Astma je reakce těla, které se snaží zarazit přísun jedovatého plynu. My se ale valíme po světě jako tlusté velryby s pusou dokořán, lokáme O_2 po litrech a namlouváme si, jak nám to dělá dobře. Podstatou Butejkovy metody je vyvážení O_2 a CO_2 v těle, a jestli to znamená, že člověk musí plíce nejprve vyhladovět, aby si vytvořil pořádnou zdravou zásobu oxidu uhličitého, pak je třeba podstoupit to, co teď, Áž. A nádech." Áž, bledá v obličeji, prudkým nádechem zvrátí hlavu a nafoukne hruď. „Fajn, teď dýchej normálně, ale nosem. Jestli ucítíš nával paniky, zopakuj si ještě pár koleček, ale neotevírej pusu. Nosem, jedině nosem."

„Vypadá to podezřele jednoduše," poznamená dr. Ghotse.

„Ty nejlepší nápady jsou vždycky jednoduché," odvětí Thomas Lull, principál dechologie.

Když dr. Ghotse na své rozvrzané tříkolce zmizí v dáli, doprovodí Thomas Lull Áž zpátky do hotelu. Po rovné bílé silnici se valí náklaďáky a mikrobusy maruti a bez přestání zaměstnávají své mnohonásobné klaksony. Thomas Lull zdraví řidiče, které poznává.

Neměl by tady být. Měl ji poslat pryč se zamáváním a úsměvem a až by zašla za roh, měl popadnout tašku a vyrazit přímo na autobus. A proč teď ksakru říká: „Měla bys přijít zítra na další lekci. Chvíli to trvá, než člověk tu techniku zvládne.“

„To si nemyslím, profesore Lulle.“

„Jak to?“

„Nemyslím, že tady zítra ještě budete. Viděla jsem ten kufr na posteli, myslím, že zítra odjedete.“

„A proč bych to dělal?“

„Protože jsem vás našla.“

Thomas Lull mlčí. Copak mi čteš myšlenky? říká si. Převozní člun s úhledně oděnými školáky přirazí ke břehu kanálu, za měkkého bublání alkopalivového motoru.

„Myslím, že chcete přijít na kloub tomu, jak jsem vás našla,“ prohodí Áž.

„Že chci?“

„Ano. Jinak byste už dávno odejel.“ Zastaví se a otočí hlavu za ptákem s ostrým zobákem a divokýma očima, který proletí nad pastelově modrým kostelem sv. Tomáše a nad palmami, jež mají na kmeni namalované bílé a červené pásy jako dopravní varování, a usadí se na prámu z kokosových skořápek plujících ve vodě. „Indická volavka hnědohřbetá, *Ardeola grayii*,“ zarecituje pomalu, jako by ta slova slyšela prvně v životě. „Hm.“ A jde dál.

„A ty určitě chceš, abych se zeptal,“ řekne Thomas Lull.

„Je-li to otázka, pak odpověď zní – uviděla jsem vás. Chtěla jsem vás najít, ale nevěděla jsem, kde se schováváte. A tak mě bohové zavedli sem, do Thekkady.“

„Já se schovávám v Thekkady, protože nechci, aby mě někdo našel, ani bohové, ani lidé.“

„Toho jsem si vědoma, ale já vás nehledala kvůli vám samotnému, profesore Lulle. Chtěla jsem si s vámi promluvit o této fotografii.“

Otevře svůj palmer. Slunce oslňuje i přes stínítko z palmového listí a obrázek je vybledlý. Byl pořízen za stejně jasného dne jako dnes, tři lidé mžourající před Padmanabhasvámovým chrámem v Trivandru. Je tam útlý muž s nezdravě nažloutlou pletí a Jihoindka.

Muž drží ženu kolem pasu. Druhý muž je Thomas Lull; kření se do objektivu v havajské košili a příšerně nevkusných šortkách. Thomas si na tu fotku pamatuje. Byla pořízena před sedmi lety, po konferenci v Novém Dillí, kdy si vyrazil na měsíční cestu po státech čerstvě rozdělené Indie, subkontinentu, který jej vždy stejnou měrou fascinoval, odpuzoval a přitahoval. Protiklady Kéraly jej zdržely o týden déle, než plánoval; její parfém prachu, pižma a sluncem vyběleného kokosového vlákna, její aura starobylé povýšenosti nad rozkastovaným severem, její temná, pekelná, chaotická božstva a krvavé rituály, její dlouhá a úspěšná realizace pravdy, že komunismus je politikou hojnosti, nikoli nedostatku; její neúnavný proud pokladů a poutníků.

„Jsem to já, to nepopírám," přizná Thomas Lull.

„A ten pár, poznáváte ho?"

Thomasi Lullovi se zrychlí tep.

„Turisti," zalže. „Nejspíš mají doma stejnou fotku. Měl bych je znát?"

„Jsem přesvědčena, že jsou to mí biologičtí rodiče. Je právě hledám a právě kvůli nim mne bohové poslali za vámi, profesore Lulle."

Thomas Lull se zastaví v půli kroku. Kolem nich se v oblaku prachu a čennajské filmi muziky prožene náklaďák ozdobený podobiznami Šivy, jeho ženy a synů.

„Jak jsi k té fotce přišla?"

„K osmnáctým narozeninám mi ji poslala právnická firma z Váránasí."

„A tví adoptivní rodiče?"

„Ti jsou z Bengalúru. Vědí, co dělám. Dali mi požehnání. Už od mala jsem věděla, že jsem adoptovaná."

„A máš nějakou jejich fotku?"

Áž vyloví z paměti palmeru snímek rozverné holky sedící na verandě, kolena cudně přitisknutá k sobě, ruce kolem holení, jako by bránila své panenství. Nemá na čele Višnuův tilak. Za ní stojí dva Jihoindové, muž a žena kousek před padesátkou, oblečení v západním stylu. Vypadají jako lidé, kteří ke své dceři budou vždy

otevření a čestní a západní a nikdy se nebudou vměšovat do její cesty za sebepoznáním. Lull překlikne zpátky na fotku před chrámem.

„A tohle jsou podle tebe tví praví rodiče?“

„Myslím, že ano.“

Nemožné, chce říct Lull. Mlčí, ačkoli mlčení jej zamotává do lepkavých vláken lží. Ne, ty sám se zamotáváš do lží, kamkoli se hneš, Thomasi Lulle. Celý tvůj život je jedna velká lež.

„Ale nepamatuji si na ně,“ dodá Áž. Její hlas se podobá odstínu jejích šatů, všední, nevýrazný. Jako by mluvila o daňovém přiznání. „Když jsem tu fotografii dostala, nijak to na mne nezapůsobilo. Jednu vzpomínku ale mám, tak starou, že je jako sen. Vidím cválat bílého koně. Přiběhne až ke mně a vztyčí se na zadních a zahrabe kopyty ve vzduchu, jako by tančil, jen pro mne. Vidím ho jako teď. Mám ho moc ráda. Nic víc mi z té doby nezůstalo.“

„A ti právníci ti nedali žádné vysvětlení?“

„Žádné. Doufala jsem, že mi pomůžete vy. Jelikož však o tom nic nevíte, budu přeci jen muset za nimi do Váránasí.“

„Tam nahoře se schyluje k válce.“

Áž se zamračí. Její tilak se zkrabatí. Thomasi Lullovi jihne srdce.

„Pak budu věřit bohům, že mne ochrání,“ prohlásí Áž. „Dovedli mne podle této fotografie až k vám a dovedou mne také do Váránasí.“

„To jsou ohromně šikovní bohové.“

„To ano, profesore Lulle. Ještě nikdy mne nezklamali. Jsou jako aura kolem lidí a předmětů. Pochopitelně mi nějakou chvíli trvalo, než jsem si uvědomila, že je vidím jen já. Myslela jsem, že druzí o tom zkrátka nemluví, že se to nesluší a že jsem hrozně nezpůsobná holka, která hned vybreptá všechno, co vidí. Až pak jsem pochopila, že nikdo jiný o nich neví.“

Jako otrhaný sedmiletý kluk spatřil William Blake v Londýně platan posetý anděly. Jen matčin zásah tehdy zabránil výprasku od otce. Nestydatost a lež. Půl života nato pohlédl geniální básník do slunce a spatřil nesčetný zástup andělského chótu pějící *Hosana, hosana, chvalme Pána, chvalme Pána.* Thomas Lull mžoural do kansaského slunce každé ráno svého produktivního života a neviděl nic než jadernou fúzi a neurčitost kvantových jevů. Teď se mu něco

svíjí v žaludku. Nejde však o hada sexuální anticipace, starého známého z románků se sluncem prohřátými backpackerkami. Je to něco jiného. Fascinace. Strach.

„Kolem všech lidí a všech předmětů?“ Áž nakloní hlavu, gesto mezi západním přikývnutím a indickým zakomíháním. „Tak kdo je tohle?“ Thomas Lull ukáže na plechový stánek s punčem, kde sedí pan Súpy a odhání mouchy potrhaným vydáním deníku *Thiruvananthapuram Times*.

„Sandíp Súpy. Prodává punč a bydlí na 1128 Joy of the People Road.“

Thomasi Lullovi se děsem scvrkává šourek.

„A tys ho nikdy v životě neviděla.“

„Nikdy. A vašeho přítele dr. Ghotse také ne.“

Kolem projede žlutozelený autobus. Áž znovu trhne hlavou a zamračí se na ručně namalovanou poznávací značku. „A tento autobus patří Nalakathu Mohananovi, ale může jej řídit někdo jiný. Už dávno měl jít do servisu. Jízdu v něm bych nedoporučovala.“

„To bude Nalakath,“ odtuší nepřítomně Thomas Lull. Točí se mu hlava, jako by si šlehl trochu toho nepálu, co pan Súpy prodává vzadu za stánkem. „Jak je možné, že ti tví bohové poznají, v jakém stavu jsou Nalovy brzdy, pouhým mrknutím na poznávací značku, ale o tvých předpokládaných biologických rodičích ti neřeknou ani ň?“

„Ty já nevidím,“ pokrčí rameny Áž. „Jsou jako slepá skvrna, kdykoli se na ně podívám, všechno se kolem nich zavře a já je nevidím.“

„Fíha,“ hlesne Thomas Lull. Magie je příjemně strašidelná, ale díra v magii – to je mrazivý horror. „Jak to myslíš, že je nevidíš?“

„Vidím je jako lidské bytosti, ale nevidím ani jejich auru, ani bohy a ani informace o nich a jejich životech.“

Zvedne se vítr a zachrastí palmovými listy; zachrastí i Lullovou duší. Stahují se kolem něj temné síly, svírají jej v mandale životů a náhod. Zvedni kotvy, zmiz odsud, člověče. Nestarej se o tu holku a její tajemství. Lhal jsi jí a teď tě děsí pomyšlení, že ona tobě ne.

„Nemůžu ti pomoct,“ prohlásí. Stojí u brány hotelu Palm Imperial. Lull slyší příjemné pukavé zvuky probíhajícího tenisového

zápasu. Vítr se zpovídá bambusu, příboj je znovu vysoko. Nebude se mu odcházet s lehkým srdcem. „Je mi líto, že jsi sem jela zbytečně.“

Lull ji nechá ve vestibulu. Když Áž zmizí ve výtahu, vybere si jednu starou laskavost od hotelového manažera Ačuthánándana a nalistuje si informace o tajemné dívce v registrační knize. Ážmer Ráová. 385 Valahanka Road, Silver Oak Development, Rádžankunte, Bengalúru. Osmnáct let. Zaplaceno černou kreditní kartou Bank of Bharat. Těžký finanční kalibr na holku poflakující se po laciných kéralských klubech. Bank of Bharat. Proč ne First Karnatic nebo Allied Southern? Malé stéblo tajemství v tom stohu vševědoucích božstev. Cestou domů se je Lull snaží zahlédnout, zachytit je koutkem oka, polapit je jako temnou skvrnu v zorném poli. Stromy jsou však stále stromy, naklaďáky zatvrzele zůstávají naklaďáky a indická volavka hnědohřbetá se prochází mezi plovoucími kokosovými slupkami.

Na palubě *Salve Vagina* Thomas Lull chvatně hodí hromádku složených košil na Williama Blakea a zavře kufr. Odejdi a neohlížej se. Kdo se ohlédne, promění se v solný sloup. Nechá zprávu a něco peněz pro dr. Ghotseho, aby najal nějakou pomocnou sílu a zbytek sbalil do krabic. Až Lull dorazí na místo určení, požádá o zaslání.

Na cestě si stopne rikšu a nechá se odvézt na autobusové stanoviště, kufr mezi koleny. Ačkoli stanoviště je poněkud velkorysý výraz – otlučené autobusy Tata se otáčejí na širokém místě silnice, bez ohledu na domy, chodce či jakékoli jiné účastníky silničního provozu. Křiklavě zdobené plechové bestie čekají vedle obchůdků švadlen, prodavačů všemožného jídla a všudypřítomných stánků s palmovým punčem. Bílá maruti s hlučnými větráky a pickupy Mahindra troubí na celé kolo a prodírají se dopravní vřavou. Do toho se navzájem překřikují rádia a televize autobusáků.

Spoj směr Nagercoil jede až za hodinu, a tak si Thomas Lull koupí punč a dřepne si na olejem nasáklou zem pod prodavačovým slunečníkem. Sleduje, jak se opodál hádají řidič a průvodčí s pasažéry a nerudně tahají jejich zavazadla na střechu. Na stanoviště se tradičně šílenou rychlostí přiřítí mikrobus hotelu Palm Imperial. Postranní dveře se s bouchnutím otevřou a vystoupí z nich Áž. V ruce drží malý šedý batoh, na očích má sluneční brýle a kolem pasu

ovázaný šátek. Místní mladíci, neformální nosiči, se kolem ní shluknou a začnou se přetahovat o její batoh. Thomas Lull vstane, přejde k nim a zavazadlo jim zabaví.

„Spoj do Váránasí tudy, madam.“

Řidič autobusu do Nagercoilu zatroubí. Poslední výzva na jih. Poslední výzva ke klidnému životu a potápěčské škole. Thomas Lull provede Áž chumlem hubených kluků k Trivanderskému expresu, který začíná rozehřívat své biodiesely.

„Změnil jste názor?“

„Výsada gentlemanů. A navíc jsem chtěl vždycky vidět válku zblízka.“

Skočí na schůdky a vytáhne Áž za sebou. Protlačí se uličkou k zadním sedadlům. Áž nechá místo u zamřížovaného okna, které jí po tváři kreslí stínové pruhy. Vedro je neuvěřitelné. Řidič naposled zatroubí a vyrazí na sever.

„Profesore Lulle, já vám nerozumím.“ Autobus nabírá rychlost a Ážiny krátké vlasy čechrá vítr.

„Já taky ne,“ pokrčí rameny Thomas Lull a nelibě si prohlíží přecpaný autobus. Vedle něj se zavrtí koza. „Vím ale, že když žralok přestane plavat, utopí se. A občas ani bohové člověka neochrání. Pojď.“

„Kam jdete?“

„Nehodlám strávit pět hodin v téhle konzervě, když je venku tak krásně.“ Thomas Lull zaklepe na skleněnou přepážku u řidiče. Ten si posune paan do levé líce, přikývne a zastaví. „Pojď za mnou a vezmi si batoh. Jinak by ti ho rozkradli.“

Thomas Lull se vyšplhá po žebříku na střechu a podá Áž ruku.

„Hod mi to.“

Áž mu hodí své zavazadlo. Dva kluci na střeše je vezmou a uloží bezpečně mezi balíky látky na sárí. Áž si přidrží jednou rukou brýle, vyškrábe se na střechu a sedne si vedle Thomase Lulla.

„Páni!“ vykřikne. „To je báječný výhled!“

Thomas Lull zabuší na střechu. „Na sever!“ Autobus vyvrhne čerstvý oblak odporného černého biodieselového dýmu a rozjede se. „Takže, Butejkova metoda, lekce pro pokročilé.“

~ ~ ~

Lisa Durnauová neví jistě, kolikrát na ni kapitánka Bethová zavolala, každopádně palubní deska svítí, v audiu to brebentí a ve vzduchu visí naléhavost.

„Už tam budeme?“

„Poslední úpravy před přistáním,“ odvětí drobná holohlavá žena. Lisa ucítí měkké škubnutí; rozhučí se manévrovací trysky.

„Můžete mi to přepojit na hoek?“ Na rande s Tajemným mimozemským artefaktem nechce přijít naslepo. Kapitánka Bethová zahákne znehybněné Lise přístroj za ucho, najde aktivní zónu na lebce, a stiskne pár tlačítek na palubní desce. Vědomí Lisy Durnauové exploduje do kosmu. Ten pocit, že jejím tělem je loď, že letí nahá vakuem, je fantastický. Lisa Durnauová se vznáší jako anděl uprostřed rotujícího baletu vesmírného strojírenství – žebříkovitá křídla solární elektrárny, kokarda fóliových zrcadel jako halo miniaturních sluncí, smyčky vysokoenergetické antény nad hlavou a malý raketoplán letící opačným směrem. Celá ta soustava se koupe ve zlatém světle, propojená sítí kabelů s temným srdcem pavučiny, asteroidem Darnley 285. Vzhledem k vrstvě kosmického prachu nasbíraného za miliony let je podivné těleso jen o chlup méně černé než okolní vesmír. Pak se zrcadla posunou a Lisa zalapá po dechu, když se na povrchu tělesa zatřpytí stříbrný trojlist. Údiv se změní ve smích – někdo připlácl na neforemný balvan logo Mercedesu. Někdo, ne však člověk. Triskelion je obrovský, každé rameno má nejméně dvě stě metrů na délku. Velkolepý waltz zpomalí, když kapitánka Bethová srovná rotaci lodi s asteroidem a Lisa Durnauová je přinucena k mentální reorientaci. Už se neřítí čelem k drtivé temné hmotě. Asteroid má nyní pod nohama a snáší se na něj jako anděl. Půl kilometru před dosednutím rozezná shluky světel vědecké stanice. Kupole a přestavěné výsadkové kontejnery pokrývá tlustá vrstva prachu, který z okolí přitáhla statická elektřina generovaná během stavby. Jen cizí triskelion se skví čistotou. Raketoplán se blíží k zaměřovacímu kříži rudých navigačních majáků. Procesí manipulátorů a robotických paží neúnavně stírá prach z lamp a čoček odpalovacích laserů. Když Lisa vzhlédne, spatří, jak stroje ručkují sem a tam po napájecích a komunikačních kabelech. Dcera kazatele Durnaua si vzpomene na biblický příběh o Jákobově žebříku.

„Pozor, vypínám vás," oznámí hlas kapitánky Bethové. Nastane chvíle dezorientace, a pak už je Lisa zpátky a zmateně pomrkává ve stísněném kokpitu raketoplánu. Počítadla klesnou na nulu a ona ucítí téměř neznatelné drncnutí. Přistáli. Rozezní se kakofonie řinčení a rachocení a syčení, kapitánka Bethová ji rozepne a Lisa Durnauová se vykutálí z vaku ven. Zaplaví ji vlna bolístek a křečí a vpravdě ohromujícího tělesného odéru. Darnley 285 má jen nepatrnou gravitaci, ta však stačí, aby Lisa poznala, kde je dole, nahoře, vlevo, vpravo, vpřed a vzad. Další mentální reorientace. Visí hlavou dolů jako netopýr. Úpony palubního průlezu pod ní se protočí a za nimi se otevře tunel úzký jako porodní kanál. O kus dál se protočí a otevře další ptůlez. Hlavu a ramena jím prostrčí baculatý muž s vojenským sestřihem. Jeho nos a oči ukazují na polynéský původ a na náramenících se mu skví nápis *US Army*. Když ale podá Lise Durnauové ruku, má parádní úsměv.

„Dr. Durnauová, já jsem Sam Rainey, vedoucí projektu. Vítá vás Darnley 285, nebo jak mu říkají naši přátelé archeologové – Tabernákl."

12. Pan Nandha, Párvatí

Doprava je teď, když si karsevaci zřídili kolem ohrožené sochy permanentní tábor, horší než kdy dřív a pana Nandhu sužuje kvasinková infekce. A jako by to nestačilo, čeká jej schůzka s Vikem z oddělení rekonstrukce informací. Vik pana Nandhu popuzuje a dráždí celou svou bytostí, od hloupé přezdívky, kterou si dal sám (co je špatného na poctivém a tradičním jménu Vikrám?), po celkový image ve stylu MTV. Je přesným opakem fundamentalistů utábořených venku na objezdu. Představuje-li Sarkhand atavistickou Indii, je Vik obětí všeho moderního a pomíjivého. Lehčí hádka s Párvatí však pokazila panu Nandhovi den ze všeho nejvíc.

Zrovna se dívala na ranní pořad v televizi a svým provinilým, nesmělým způsobem, s dlaní před ústy, se smála moderátorům, kteří se rozplývali nad hvězdnými hosty z mýdlových seriálů a četi magazínů.

„Ta faktura. Nepřipadá ti… je to docela dost.“

„Faktura?“

„Na tu kapkovou závlahu.“

„Ta je ale nutná. Bez zavlažování ti lilek nevyroste.“

„Párvatí, jsou lidé, kteří nemají dost vody ani na uvaření rýže.“

„Právě proto jsem objednala kapkovou závlahu. Je ze všech nejhospodárnější. Šetřit vodou je naše vlastenecká povinnost.“

Pan Nandha si povzdechl, až když vyšel z obývacího pokoje. Přes palmer potvrdil platbu; jeho sintel jej informoval o Vikově žádosti o schůzku a ukázal mu novou, neznámou cestu do práce, která vedla daleko od Sarkhandského objezdu. Pan Nandha se vrátil do obýváku, aby se rozloučil se s Párvatí; jeho žena zrovna sledovala nejnovější zprávy.

„Slyšel jsi?“ prohodila. „N. K. Dživándží prý uspořádá ráth játru a půjde Indií jako Ráma, dokud na Sarkhandský objezd nepřivede milion vesničanů.“

„N. K. Dživándží je obyčejný štváč a buřič a ta jeho strana jakbysmet. Bhárat potřebuje národní jednotu proti Áwadhu, ne milion karsevaků pochodujících na Ránapur.“

Políbí Párvatí na čelo. Den je hned o něco veselejší.

„Tak zatím, květinko. Budeš dneska v zahradě?“

„Ano, Krišan má přijít kolem desáté. Ať se ti dnes daří. A nezapomeň si vyzvednout oblek z čistírny, máme večer tu sešlost u Dáwarových.“

Nyní pan Nandha jede ve skleněném výtahu po vnější stěně Vádžpejího věže. Žaludeční šťávy mu leptají útroby. Zdá se mu, že jej zevnitř pomalu rozkládají, buňku po buňce.

„Vikráme.“

Vikrám není nějak zvlášť vysoký ani dobře stavěný, to jej však od jeho oblíbeného vkusu nikterak neodrazuje. Má na sobě pytlovité tílko, na jehož chytré látce poblikávají nejrůznější nápisy – ty prý dosahují stavu náhodného zenu, jak tvrdí reklama –, široké hranaté bermudy a pod nimi elastické šponovky. Vše doplňují Nike Predatory v ceně měsíčního platu toho vzpřímeného sikha u dveří. Panu Nandhovi připadá taková móda nanejvýš nedůstojná. Zcela

nesnesitelným pak shledává Vikrámův proužek vousu od spodního rtu po ohryzek.

„Kávu?“

Vik má nějakou neustále po ruce, ve svém termohrníčku. Pan Nandha kávu nemůže. Jeho reflux žaludeční kyseliny ji nenávidí. Podá Vikrámově tiché asistentce, jejíž jméno si nikdy nezapamatuje, pytlík se svým ájurvédickým čajem. Procesorová jednotka stojí na Vikrámově stole. Je to standardní modrá průsvitná kostka, uvnitř spálená elektromagnetickým pulzem pana Nandhy. Vik ji napojil na soustavu sond a monitorů.

„Tak tady to máme,“ luskne prsty. Z reproduktotů místo obvyklého řevu jen šeptá *Theater of Bludd,* ztlumený z úcty k panu Nandhovi, milovníkovi Monteverdiho. „Měli bychom to snazší, kdybyste nám tu a tam nechal něco, s čím se dá pracovat.“

„Zareagoval jsem na přímé ohrožení policisty,“ odvětí pan Nandha a s úžasem si uvědomí, že Vik, frajer Vik, technologický Vik, trance-metalový Vik mu závidí. Chce také výjezdy, chce cestovat rezervovanou první třídou, nosit dobře střižené ministerské obleky a zbraň s duálním módem a v kapse hrst avatátů.

„Nechal jste nám míň než obvykle,“ ucedí Vik, „ale stačilo to, abychom do toho škvarku mohli pustit pár nanosond a vykoumat, co se vlastně stalo. Hádám, že programátor…“

„Ten byl první obětí.“

„To je normální, ne? Bylo by fajn, kdyby nám pověděl osobně, proč jeho podomácku spíchnutý sintel na pozadí obchodoval na mezinárodním investičním trhu.“

„Objasněte, prosím.“

„Morva z finančního vám o tom řekne víc, ale vypadá to, že v Tikka-Pastě se bez vědomí šéfů obchodovalo s kurony rupií pro jakousi společnost jménem Odeco, zaměřenou na rizikový kapitál.“

„S Morvou si určitě promluvím,“ rozhodne se pan Nandha.

„Jedno vám můžu říct rovnou.“ Vik píchne prstem do programové řádky na tenkém modrém monitoru.

„Á,“ protáhne pan Nandha s úsměvem.

„Náš starý známý džinista Džašvánt.“

~ ~ ~

Párvatí Nandhová sedí v laskavcovém loubí na střeše činžovního domu. Dlaní si stíní oči a pozoruje další vojenský transport, který se sune na západ a mizí za korporátními mrakodrapy Nového Váránasí. Armádní vozidla a černí papíroví draci vysoko na nebi jsou jedinými narušiteli klidu a míru její zahrádky v srdci města. Po chvíli vstane, přistoupí k nízké obvodové zídce a nakoukne dolů. V ulici o deset pater níže je lidí jako krve v tepně. Párvatí přejde dlážděnou terasu k vyvýšenému záhonku, přitáhne si sárí těsněji k tělu a skloní se nad dýňovými semenáčky. Umělohmotný kryt pařeniště je zamlžený. Na střeše je sedmatřicet stupňů a nebe je těžké, neprostupné, nízké, karamelově žluté od smogu. Párvatí mžourá do pařeniště a vdechuje vůni hlíny a mulče a vláhy a růstu.

„Však ony porostou i bez vás.“

Krišan je velký chlap, který se jako mnoho velkých lidí dovede pohybovat velmi tiše, ale Párvatí ucítí chlad jeho stínu na chloupcích na zátylku, jako rosu na dýňových lístcích.

„Páni, vy jste mne ale vylekal!“ zvolá plaše a nervózně; ráda si tak s Krišanem hraje.

„Odpusťte, paní Nandhová.“

„Takže?“ založí si Párvatí ruce v bok.

Krišan vytáhne peněženku a podá jí storupiovou bankovku.

„Jak jste to uhádla?“

„To je snadné,“ mávne rukou Párvatí. „Musel to být Góvind, protože proč by za ní jinak šel až do toho doupěte ve Východním Brahmápuru? Jen aby se jí vysmál? Kdepak, jen pravý manžel by vyhledal svou ženu, i kdyby provedla nevímco, a odpustil jí a vrátil se s ní domů. Věděla jsem, že to byl on, hned jak se ukázal na schodech toho thajského masážního salonu. Ten převlek za pilota mě neoklamal. Teď se musí hlavně pomstít řediteli té pěvecké soutěže…“

„Kuršídovi.“

„Ne, to je šéf restaurace. Ředitel soutěže se jmenuje Árvind. Góvind se pomstí, pokud jej ovšem dřív nedostanou Číňani ohledně toho kasina.“

Krišan zvedne ruce v gestu kapitulace. Není žádný velký fanda *Města a venkova*, ale dívá se a sází na všechny ty nepravděpodobné

zápletky, protože to jeho klientce dělá radost. Je to zvláštní zakázka, tahle farma na střeše činžovního domu v centru města. Čouhají z ní kompromisy. Tyhle sňatky mezi městem a venkovem bývají tvrdé.

„Řeknu kuchaři, ať vám udělá čaj," nabídne Párvatí. Krišan ji sleduje, jak jde ke schodům a volá dolů příkazy. Má ladnost venkova. Městský lesk, vesnickou moudrost. Její manžel je pro Krišana tajemstvím. Ví, že pan Nandha je úředník a že platí účty okamžitě a bez řečí. Krišan má jen půlku obrázku, a tak může o jejich vztahu, vzájemné přitažlivosti, jen spekulovat. Ačkoli o přitažlivosti vlastně nemusí. Občas si říká, jakpak si asi on najde ženu, když i dívkám z nízkých kast stačí mrknutí a ladné gesto rukou a u nohou jim rázem klečí solidní manžel ze střední třídy. Buď dobrým zahradníkem. Vydělej peníze, zasaď je a vypěstuj další peníze. Kup si maruti a přestěhuj se do Lotosových zahrad. Tam se oženíš, jak nejlépe to půjde.

„Dnes," oznámí Krišan, když dopije čaj a postaví sklenici na dřevěnou ohrádku vyvýšeného záhonu, „bych zkusil tadyhle zasadit nějaké fazole a hrách, abychom měli trochu stínu. Levá strana je úplně otevřená. A tady, čtvrtina záhonku pro saláty západního typu. Ty jsou dnes na večírcích prudce módní; až budete nějaký pořádat, kuchař je připraví čerstvé."

„My večítky nepořádáme," odpoví Párvatí. „Dnes je ale u Dáwarových velká recepce. Bude to vážně něco. Je to báječná čtvrť. Tolik stromů. Ale podle pana Nandhy je to moc z ruky. Musel by dlouho dojíždět. A tak chci mít všechno, co mají oni, hezky doma a po ruce."

Krišan musí dvakrát seběhnout dolů na ulici, aby vytahal na střechu staré dřevěné palandy z lehátkového vagonu, které používá na zpevnění záhonů. Rozloží je na zem, pak rozřeže nepromokavou fólii a napasuje ji dovnitř. Párvatí Nandhová sedí na obrubě mezi rajčatovým a paprikovým záhonem.

„Paní Nandhová, nezapomněla jste na *Město a venkov*?" prohodí Krišan.

„Kdepak, to je dnes až o půl dvanácté. Kvůli tomu zápasu s Anglií."

„Aha,“ přikývne Krišan, nadšený milovník kriketu. Až paní Nandhová odejde, mohl by si sem přinést rádio. „Já jen, že tady se mnou nemusíte být.“ Začne v rámech vyvrtávat odtokové otvory, neustále si však uvědomuje, že paní Nandhová sedí opodál a pozoruje jej.

„Krišane,“ promluví Párvatí po chvíli.

„Ano, paní Nandhová?“

„Dnes je tak hezky, a když jsem tam dole, slyším samé skřípění a bouchání a řinčení, ale nic nevidím.“

„Chápu,“ řekne Krišan. „Však mi nevadíte.“

Přesto z ní je nervózní, vždycky byl.

„Paní Nandhová,“ prohlásí, když zasadí poslední rám na místo. „Myslím, že váš seriál už hraje.“

„Opravdu?“ podiví se Párvatí. „Ach, úplně jsem ztratila pojem o čase. Ale to nic, večer je repríza.“

Krišan zvedne pytel s kompostem, rozřízne jej zahradnickým nožem a posype střechu sytou hnědou půdní potravou.

~ ~ ~

Ze spáleného psa stoupá ohavný olejnatý puch. Džinista Džašvánt stojí bez hnutí se zavřenýma očima. Jestli je zavřel v modlitbě, nebo v hněvu, to pan Nandha netuší. Jeho malý zametač stojí vedle něj. Během chvíle je ze psa drobná, oslnivě jasná kulička ohně. Ostatní dál kníkají a motají se panu Nandhovi pod nohama; jejich primitivní software nedokáže rozpoznat nebezpečí.

„Jste podlý, krutý muž,“ řekne džinista Džašvánt. „Duši máte černou jako antracit a nikdy nedosáhnete světla mokši.“

Pan Nandha sešpulí rty a namíří pistoli na nový cíl, komiksového hafana se smutnýma očima a žlutohnědou srstí s fríským vzorem. Stroj vycítí pozornost, zavrtí ocasem a s vyplazeným jazykem se začne brodit rozbouřeným mořem robotických psů k panu Nandhovi. Ten považuje spolky pro ochranu zvířat za absurdní projev společenské afektovanosti. Váránasí nedokáže uživit ani své děti, natož opuštěné kočky a psy. A k útulkům pro robozvířata chová ještě daleko hlubší opovržení.

„Sádhu,“ prohlásí. „Co víte o společnosti jménem Odeco?“

Není to poprvé, co Ministerstvo zavítalo do Mahávírova soucitného domu pro umělý život. V džinismu se vede nekonečná debata o tom, zda mají robotičtí mazlíčci a umělé inteligence duši, nebo ne. Džašvánt je ale digambar, stará škola. Vše, co žije, pohybuje se, tráví a rozmnožuje se, má džívu, takže když se děti nabaží svých kyberlasií nebo když hlídací pes Věrný přítel zavolá polici osmnáctkrát za noc, je tu pro umělá zvířata i jiné místo než skládka u Rámnagaru. A domov u Džašvánta najde i nejeden usoužený sintel. Již dvakrát za poslední tři roky sem pan Nandha zavítal se svými avatáry, aby provedl masovou exkomunikaci.

Když však domek z hliníkového plechu v ošuntělé čtvrti Džánpur navštívil tentokrát, Džašvánt už na něj čekal. Někdo, nebo něco, mu musel dát tip. Pan Nandha pochopil, že dnes tady nic nenajde. Džašvánt mu vyšel naproti a jeho zametač, desetiletý kluk, mu dlouhým koštětem zpod svatých nohou úslužně odmetal hmyz a jiné živé tvorečky. Džašvánt jakožto digambar neměl šaty. Byl to velký muž s mohutnou tukovou pneumatikou kolem pasu, který trpěl permanentní plynatostí ze své posvátné diety s vysokým obsahem sacharidů.

„Buď zdráv, sádhu, vyšetřuji případ vraždy, do níž je zapleten jistý nelicencovaný sintel. Z výsledků datové analýzy vyplývá, že byl stažen z transferového bodu v této budově."

„Nepovídejte? To se mi nezdá. Ale prosím, jen račte, naše systémy jsou vám k dispozici. Jsem si jist, že nenajdete nic nezákonného. Jsme zvířecí útulek, pane Nandho, nikoli sundarban."

Zametač jej uvedl dovnitř. Měl na sobě jen velmi krátkou dhóti a jeho pokožka zářila, jako by ji někdo potřel olejem a posypal zlatými šupinkami. Pan Nandha tady narazil na podobné chlapce i při předchozích návštěvách; všichni měli stejně otupělý výraz a stejně málo šatů.

Uvnitř útulku byl ještě větší rámus, než jaký si pan Nandha pamatoval z minula. Betonová podlaha vibrovala pod tíhou tisíců robopsů, neustále pobíhajících z jednoho místa na druhé. Kovové stěny drnčely do jejich vrzání, kníkání, bručení a dokonce zpěvu.

„Za minulý měsíc dalších tisíc," pochlubil se Džašvánt. „Řekl bych, že je za tím strach z války. V hříšných dobách se lidé vždy

zamýšlejí nad svými hodnotami. Leccos je pak odhozeno jako nepotřebná zátěž.“

Pan Nandha tasil zbraň a zamířil na malého podsaditého psíka, který panáčkoval, vrtěl ocasem a vyplazoval plastikový jazyk. Pan Nandha ho usmažil. Za svůj další cíl si pak Indra Hromovládce vybral zmiňovaného komiksového hafana.

„Sádhu, prodal jsi nelicencovanou jednorázovou strojovou inteligenci společnosti Tikka-Pasta v Nawadě?“

Džašvánt zkřiví tvář bolestí, to však není správná odpověď. EM pulz vykopne hafana půldruhého metru do vzduchu. Robot přistane na zádech, škubne sebou a začne se z něj kouřit.

„Ďáble z pekla!“

Chlapec pozvedne koště, jako by chtěl pana Nandhu vymést ven i s jeho hříchy. Není vyloučeno, že má mezi štětinami nakažené jehly, pomyslí si pan Nandha. Zamračí se na něj, a pak upře na jeho pederastického pána přísný pohled.

„Sádhu.“

„Ano!“ zvolá Džašvánt. „Ovšemže prodal, to přece víte. Ale ten sintel se nám povaloval na síti.“

„Odkud se tam vzal, sádhu?“ zeptá se pan Nandha a znovu pozvedne zbraň. Zamíří na pajdavého usměvavého jezevčíka s kovovým trupem a dřevěnýma nohama, a pak stočí hlaveň na nádhernou, prvotřídní kyberkolii, jako živou, od dokonalé imitace pravé srsti po plně interaktivní oči. Z džinisty Džašvánta unikne tenký sten spirituální trýzně.

„Sádhu, buďte rozumný.“

Džašvánt kroutí ústy.

Indra na nepatrný mentální podnět pana Nandhy namíří a vypálí. Kyberkolie dlouze a úpěnlivě zavříská a umlčí všechny ostatní zvuky v útulku. Pak se prohne v zádech v oblouku, který by každému živému čtyřnožci zlomil vaz, padne na bok a začne se na betonové podlaze točit jako káča.

„Sádhu?“

„Přestaňte, prosím, přestaňte, půjdete do pekla!“ zaječí Džašvánt.

Pan Nandha skloní zbraň a uštědří luxusnímu robopsovi ránu z milosti. Pak si vybere úžasnou krátkosrstou vižlu s tygřími pruhy.

„Badrináth!“ vřískne Džašvánt. Pan Nandha zřetelně zaslechne, jak si tlustý pederast strachem upšoukl. „Sundarban Badrináth!“

Pan Nandha zastrčí zbraň do náprsní kapsy.

„Velmi jste mi pomohl. Ray Power. Zajímavé. Neopouštějte prosím budovu, za chvíli vás navštíví policie.“

Na odchodu si pan Nandha ještě povšimne, že chlapec je velmi zručný i s hasicím přístrojem.

~ ~ ~

Z rádia se solárním napájením se line zurčivý hlas legendárního komentátora kriketu Rámy Sagára Singha, který právě oznamuje pořadí hráčů na odpal. Krišan podřimuje ve stínu altánku porostlého ibiškem a vzpomíná. Ten pomalý hlas k němu promlouval celý život, bližší a moudřejší než bůh.

Byl tenkrát normální školní den, jeho otec jej však probudil již před úsvitem.

„Na ul-Huqu dnes hraje Mechanik Naréš.“

Soused Thákur se chystal s nákladem usně do Patny a rád otce a syna Kudratiovy svezl do města. Byla to zřejmě poslední příležitost vidět Mechanika Naréše v akci.

Kudratiové dostali půdu přímo od Gándhího a Néhrúa; otcové zakladatelé ji vzali zamíndárovi a darovali rolníkům Biháripuru. Krišanův otec byl pyšný nejen na dědictví své rodiny, ale také na odkaz svého národa – ten se kdysi jmenoval Indie, ne Bhárat, ne Áwadh nebo Maráthá nebo Spojené státy bengálské. Proto musel pan Kudrati vidět největšího pálkaře, jakého kdy Indie zrodila, v posledním zápase jeho kariéry – na počest jeho jména.

Krišanovi bylo tehdy osm a nikdy předtím ve městě nebyl. Sportovní kanál StarsAsia jej ani zdaleka nepřipravil na obrovský dav před stadionem Moin ul-Huq. V životě neviděl tolik lidí na jednom místě. Jeho otec jej s jistotou vedl mořem lidských těl, které vířilo a vytvářelo vzory ve vzorech, jako imprimé.

„Kam jdeme?“ chtěl vědět Krišan. Zhruba si uvědomoval, že se pohybují proti celkovému točivému pohybu davu a míří k turniketům.

„Můj bratranec Rám Vilas, synovec tvého dědečka, má lístky.“

Krišan si pamatuje, jak se rozhlížel po tom úlu tváří a cítil jistý stisk otcovy ruky. Po nějaké době začalo být zřejmé, že dav je větší, než Krišanův otec čekal. Ten snil o širokém zeleném poli, o tribunách v dáli a zdvořilém potlesku a vůbec jej nenapadlo domluvit si s Rámem Vilasem místo schůzky. Teď se zřejmě chystal projít ve spirále celé okolí stadionu, bude-li třeba, a pátrat v davu tvář po tváři.

Po hodině v nesnesitelném vedru zástup prořídl, ale Krišanův otec se ploužil dál. Zevnitř betonového oválu k němu v poryvech doléhalo skřehotání amplionů, které představovaly nastupující hráče; Indové je vítali bouřlivým potleskem a jásotem. Otec a syn pochopili, že dědečkův synovec tady nikdy nebyl. A že ani nebyly žádné lístky. V šikmém stínu hlavní tribuny stál prodavač nimki. Pan Kudrati znovu popadl svého syna za ruku a táhl jej ke stánku. Když se ocitli v dočichu žluklého horkého oleje, spatřil Krišan, co jeho otce tak vyburcovalo. Na skleněném pultu s vystaveným zbožím vyřvávalo rádio idiotský pop.

„Můj syn, zápas," vychrlil pan Kudrati na prodavače a hodil po něm hrst rupií. „Přelaďte to, honem, honem! A taky pár těch placek."

Prodavač se jal nabírat horké pečivo do kornoutu z novinového papíru.

„Ne ne!" téměř zaječel Krišanův otec. „Nejdřív přelaďte. Pak jídlo. 97.4." Z rádia se ozvala dokonalá brirská angličtina Ráma Sagára Singha; Krišan se posadil na zem s kornoutem horkých placiček a opřel se o teplý plech prodavačova vozíku. Právě tak si dodnes pamatuje poslední směnu Mechanika Naréše, opřený o pojízdnou prodejnu nimki před kriketovým stadionem Moin ul-Huq, naslouchající Rámu Sagáru Singhovi a slabounkým, spíš vyfantazírovaným úderům pálky a sílícímu burácení obecenstva; minutu po minutě, celý den, zatímco se stíny sunuly po betonovém parkovišti.

Podřimující Krišan Kudrati se pod popínavým ibiškem slastně usměje. Vtom se mu o zavřená víčka otře temnější stín a závan chladnějšího vzduchu. Otevře oči. Stojí nad ním Párvatí Nandhová a směje se.

„Spánek v pracovní době, měla bych vám vynadat."

Krišan mrkne na hodiny na rádiu. Do konce přestávky mu zbývá ještě deset minut, on se však přesto posadí a přístroj vypne. Hráči jsou stejně na obědě a Rám Sagár Singh se probírá nastřádanými hromadami sportovních statistik.

„Chtěla jsem se jen zeptat, jak se vám líbí mé nové náramky. Chci si je vzít dnes večer na tu recepci," prohlásí Párvatí, s rukou v bok jako tanečnice. Druhou mu mává před obličejem.

„Jestli chvilku vydržíte v klidu, možná bych si je stihl prohlédnout."

Na kovu se zaleskne slunce a oslní jej. Instinktivně natáhne ruku. Bez přemýšlení chytí Párvatí za zápěstí. Když se vzpamatuje, zůstane na chvíli jako opařený. Pak ruku rychle stáhne.

„Moc hezké," řekne. „To je zlato?"

„Ano," přisvědčí Párvatí. „Manžel mi rád kupuje zlato."

„Váš manžel je velmi pozorný. Budete dnes hvězdou večírku."

„Děkuji," usměje se Párvatí. Pak se ale zastydí nad svou přímostí a plaše sklopí zrak. „Jste milý."

„Ale kdepak, jen říkám prostou pravdu," ujistí ji Krišan. Slunce a těžké aroma půdy mu dodají odvahu: „Odpusťte, ale myslím, že ji neslyšíte tak často, jak byste si zasloužila."

„Jste velmi troufalý!" pokárá jej Párvatí, ale pak vlídně dodá: „To posloucháte kriket?"

„Ano druhý zápas z Patny. Vedeme dvě stě osmdesát ku pěti."

„Kriketu já moc nerozumím," přizná Párvatí. „Připadá mi hrozně složitý. Musí být těžké vyhrát."

„Jakmile pochopíte pravidla a taktiku, je to nejúžasnější sport na světě," řekne Krišan. „V kriketu se Angličané přiblížili zenu jako nikdy předtím ani potom."

„Ráda bych se o něm něco dozvěděla. Kdykoli si člověk vyjde do společnosti, neslyší prakticky o ničem jiném. A já tam vždycky jen stojím a nemám co říct a připadám si hloupě. Politiku nebo ekonomii už možná nikdy nepochopím, ale kriket bych mohla. Nechtěl byste mě učit?"

~ ~ ~

Pan Nandha projíždí Novým Váránasím za doprovodu opery *Dido a Aeneás* v provedení Anglického komorního orchestru, jehož si pan Nandha cení za syrový přístup k anglickému baroku. Na okrajích vědomí mu jako tušení monzunu tiše hřmí ta dnešní sešlost u Dáwarových. Uvítal by nějakou záminku, aby tam nemusel. Pan Nandha se obává, že Sandžaj Dáwar se chystá oznámit šťastné početí svého dědice. Pravděpodobně bráhmana. A bude zase hádka s Párvatí. Své důvody jí vyložil už několikrát, jenže ona slyší jen to, že její muž jí nechce dát děti.

Disharmonie v jeho sluchovém ústrojí – hovor od Morvy z finančního. Ze všech lidí na Ministerstvu je Morva jediný, kterého si pan Nandha váží. V písemných důkazních materiálech je jistá krása, elegance. Finanční odbor, to je kriminalistika ve své nejčistší, nejposvátnější podobě. Morva nikdy nemusí vyjít z kanceláře, nemusí snášet špínu ulic, hrozit násilím či nosit zbraň; své myšlenky dokáže pouhým mrknutím a pár gesty rukou vyslat od svého stolu na dvanáctém patře do celého širého světa. Ryzí, netělesný intelekt, který přelétá od fiktivních společností k daňovým rájům, od zahraničních datových rájů ke svěřeneckým účtům. Abstrakce této činnosti pana Nandhu fascinuje – práce s entitami bez jakékoli fyzické struktury. Čistý tok, pohyb nehmotných peněz v podobě nepatrných shluků informací.

Morva zachytil stopu Odeca. Jde o tajnůstkářskou investiční společnost se sídlem v karibském daňovém ráji, která si obzvláště libuje v pumpování celých stohů peněz do čistě teoretického výzkumu. V Bháratu investovala například do výzkumu umělé inteligence na Bháratské univerzitě ve Váránasí, do oddělení výzkumu a vývoje společnosti Ray Power nebo řady darwinwarových skleníků balancujících na hraně zákona, v nichž se kultivují nízkofázové sintely. Nikoli však ten, který se vymkl kontrole tajného tradingového programu společnosti Tikka-Pasta a zdivočel, usoudí pan Nandha. Ani tak riziková firma jako Odeco by se neodvážila zaplést se se sundarbany.

Američané se těchhle datových džunglí bojí jako čert kříže, jenže ti se bojí prakticky všeho, co neleží uvnitř jejich hranic. Získali pana Nandhu a jeho kolegy na svou stranu v nekonečné válce proti

divokým sintelům, ale pan Nandha datarádže v hloubi duše obdivuje. Hýří energií a podnikavostí. Jsou hrdí a těší se respektu po celém světě. Sundarbany Bháratu a Spojených států bengálských, Bengalúru a Mumbaí, Nového Dillí či Hajdarábádu mají globální zvuk. Jsou útočištěm mýtické Třetí generace, sintelů obdařených supervědomím, jež činí nad lidstvem stejně vysoko jako bohové.

Sundarban Badrináth má své fyzické sídlo ve skromném bytě na patnáctém podlaží činžovního domu na Vidjapíthově ulici. Sousedé datarádže Rádhakrišny bezpochyby netuší, že za dveřmi přes chodbu přebývá deset tisíc kybernetických dévi. Zatímco si za nepřetržitého troubení klestí cestu mezi mopedy, vyvolá si pan Nandha své avatáry. Džašvánta někdo varoval. Datarádžové mají na síti tolik tykadel citlivých na nejjemnější záchvěvy globálního webu, že někdy působí téměř jasnozřivým dojmem. Pan Nandha zamkne auto a sleduje, jak se v ulicích a na horizontu zvedají jeho bohové, obrovští jako hory. Šiva skenuje bezdrátovou komunikaci, Krišna extra – a intranet, Kálí pozvedne svůj srp nad satelitní talíře Nového Váránasí, připravena setnout cokoli, co by se chtělo zkopírovat ven z Badrináthu. *Bolest je naší rozkoší a rozbroje jediným uměním,* zpívá sbor Anglického komorního orchestru.

A pak všechno zbělá. Šum a praskání. Bohové jsou smeteni z obzoru. *Dido a Aeneás* utne v půli árie. Pan Nandha si strhne hoek z ucha.

„Ustupte, ustupte!“ volá na chodce. Již během svého prvního týdne na Ministerstvu zažil na vlastní kůži plnou sílu EM pulzu. Poznává jeho nezaměnitelný ráz. Zatímco sprintuje k vestibulu a palcem na svém prskajícím palmeru přivolává posily, zdá se mu, že cosi – příliš velké na ptáka, příliš malé na letadlo – vyrazilo z jednoho okna činžáku a zmizelo v jasném váránaském nebi. Pár sekund nato celé patnácté patro vybuchne v chuchvalci ohně.

„Utíkejte! Pryč!“ křičí pan Nandha na přihlížející, na něž se z výšky sypou trosky, jedna jeho myšlenka však přehluší všechny ostatní – napadne jej, že teď už si oblek z čistírny nevyzvedne.

13. Šahín Badúr Chán, Nadžíja

Předsedkyně vlády Sadžída Ránaová má dnes na sobě zlatou a zelenou. Její kabinet ví, že přijde-li premiérka oblečená do vlajky, bude na pořadu jednání národní hrdost. Sadžída Ránaová stojí v čele dlouhého týkového stolu v jasně osvětlené mramorové vládní místnosti Bhárat Sabhy. Olejomalby předků a politických vůdců ve zlatých rámech lemují dlouhou stěnu od jednoho konce na druhý. Její otec, Dildžít Rána, v soudcovském rouše, zakladatel národa. Její dědeček Šankar Rána, v hedvábném úboru královského soudního rady. Džaváharlál Néhrú, odměřený a neurčitě nervózní ve svém přesně střiženém obleku, jako by věděl, jakou cenu budoucí generace zaplatí za rychlou a špinavou dohodu, kterou uzavřel s Mountbattenem. Mahátmá, otec všech, se svou miskou a kolem. Lakšmí Baj, bojovná rání, stojící ve třmenech svého maráthského válečného koně v čele útoku na Gwalior. A nakonec ona druhá mocná indická dynastie, autokratičtí Gándhíové – Sonia, zavražděný Rádžív a mučednice Indirá, Matka Indie.

Mramorové stěny a strop místnosti krášlí mistrovské výjevy z hindské mytologie. Akustika je přesto jasná a zvučná. I šepot se nese do všech koutů. Sadžída Ránaová se opře rukama o leštěný týk v postoji bojovníka.

„Přežijeme, když udeříme na Áwadh?“

V. S. Čoudhury, ministr obrany, obrátí k vůdkyni své přivřené, dravčí oči.

„Bhárat přežije. Váránasí přežije. Váránasí je věčné.“

V místnosti znějící ozvěnou není nejmenších pochyb, co to znamená.

„Můžeme zvítězit?“

„Ne. Ani náhodou. Viděla jste Šrívastavu, jak si v Bílém domě potřásá rukou s McAuleym na stvrzení statutu Nejoblíbenějšího národa Američanů.“

„A další bude Šanker Mahal,“ poznamená ministr energetiky Vádžubhaj Patel. „Američani slídí kolem Ray Power. Áwaďani se ani nebudou muset obtěžovat s invazí, prostě si nás všechny koupí. A

starý Ray byl prý naposled viděn na Manikarnaském ghátu, jak provádí súrju namaskár.“

„Tak kdo teď ten krám vlastně řídí?“ chce vědět Čoudhury.

„Astrofyzik, obchodník s obaly a samozvaný komik.“

„Bohové, stůjte při nás; raději abychom se rovnou vzdali,“ zabručí Čoudhury.

„Nechce se mi věřit, co tady slyším,“ zasyčí Sadžída Ránaová. „Jako staré ženské u pumpy. Lidé chtějí válku.“

„Lidé chtějí déšť,“ namítne upjatě Biswanáth, ministr životního prostředí. „Nic jiného. Jen monzun.“

Sadžída Ránaová se obrátí ke svému nejvěrnějšímu pobočníkovi. Šahín Badúr Chán bloudí očima po mramoru, jeho pozornost odlákala vulgární pohanská božstva, která po sobě navzájem šplhají, vzhůru po zdech a přes celý strop. Šahín Badúr Chán si v duchu rozostří všechny obhroublé kontury, špičaté kužele ňader, sprosté výčnělky pyjů a zredukuje těla na androgynní mramorové šmouhy, které přecházejí jedna v druhou. Jeho představivost skočí ke křivce lícní kosti, k ladně prohnuté šíji, hladké, dokonalé elipse bezvlasé hlavy spatřené v letištní hale.

„Pane Cháne, co jste zjistil v Bengálu?“

„Je to fantasmagorie,“ odpoví Šahín Badúr Chán. „Bengálci chtějí jako vždy dokázat, že na každý problém mají nějaké hi-tech řešení. Ten jejich ledovec je obyčejná propaganda. Mají téměř stejnou žízeň jako my.“

„A přesně o to jde,“ ozve se ministr vnitra Ašók Rána. Šahín Badúr Chán nemá nic proti nepotismu, lituje však, že premiérka nevybrala nějakého schopnějšího příbuzného. Ašók udělá to, co vždy – přednese jakoby vlastní názor, ve skutečnosti však podpoří rozhodnutí své sestry, ať bude jakékoli. „Lidé chtějí vodu, a jestli se to neobejde bez války…“

Šahín Badúr Chán si tiše povzdechne, tak akorát, aby si toho Ašók všiml. Do debaty se znovu vloží ministr obrany Čoudhury. Má vysoký a ukňouraný hlas, který se od nástěnných maleb odráží zpět v nelibých disharmoniích.

„Nejlepší modely Strategické vývojové divize Pozemních sil stavějí na preemptivním útoku na samotnou přehradu. Pošleme

vzduchem malé komando, obsadíme přehradu, udržíme se až do poslední chvíle, a pak ustoupíme za hranici. Mezitím budeme tlačit na OSN, aby k přehradě vyslalo mezinárodní mírové jednotky.“

„Pokud ovšem Američané dřív neprosadí sankce,“ podotkne Šahín Badúr Chán. Kolem dlouhého tmavého stolu se zvedne vlna souhlasného mumlání.

„Ústup?“ zvolá Ašók Rána nevěřícně. „Naši chrabří džawané zasadí Áwadhu mocný úder, a pak stáhnou ocas mezi nohy a utečou? Jak to bude vypadat na ulicích Patny? Tahle Strategická vývojová divize, copak nemají žádný izzat?“

Šahín Badúr Chán cítí, že klima v místnosti se změnilo. Velkohubé řeči o hrdosti a chrabrých vojácích a zbabělosti brnkají na emoce. „Mohu-li nabídnout radu…“

„Vaše rady jsou vždy vítány,“ přikývne Sadžída Ránaová.

„Jsem přesvědčen, že v současné době je největší hrozbou pro tuto vládu zmanipulovaná demonstrace na Sarkhandském objezdu, nikoli rozepře s Áwadhem ohledně přehrady,“ prohlásí obezřetně. Na obou stranách stolu se rozezní námitky. Sadžída Ránaová zvedne ruku a zavládne ticho.

„Pokračujte, tajemníku Cháne.“

„Netvrdím, že se vyhneme válce, třebaže můj názor na agresi vůči Áwadhu všichni dávno znáte.“

„Názor zbabělce,“ zavrčí Ašók Rána. A Šahín zaslechne, jak Ašók šeptá svému pobočníkovi: „Názor muslima.“

„Mluvím o rizicích, která hrozí této vládě, a to největší je evidentně vnitřní nejednota a občanské nepokoje podněcované stranou Šivádží. Pokud si udržíme širokou podporu veřejnosti k jakékoli vojenské akci proti Áwadhu, všechna diplomatická jednání bude vést tento kabinet. A všichni jsme se shodli, že válka je jen nástrojem, jak přinutit Áwadh sednout si k jednacímu stolu, bez ohledu na to, co si někteří z nás myslí o chrabrosti našich vojáků.“ Šahín Badúr Chán se podívá Ašókovi do očí a chvíli tak vydrží, jako by mu říkal: Jsi hlupák a na svou funkci nestačíš. „Pokud ovšem Áwaďané a jejich američtí ochránci uvidí, že v Bháratu existuje politická alternativa s masovou podporou, pak se N. K. Dživándží prohlásí mírotvorcem. On pak bude tím, kdo zastavil válku, znovu

rozproudil Gangu a svrhl pyšné Ránaovce, kteří zhanobili Bhárat. Tuhle místnost neuvidíme dřív než za generaci. To je skutečná příčina té maškarády kolem Sarkhandu. Nejde o žádné morální pobouření bohabojné Hindútvy. Dživándží proti nám chystá vzpouru. Nasedne na svůj džagannath a zastaví se až před branami Sabhy.“

„Mohli bychom ho za něco zavřít?“ nadhodí ministr zahraničí Dasgupta.

„Daňové nedoplatky?“ navrhne do tlumeného smíchu Vipul Narvékár, osobní tajemník Ašóka Rány.

„Já bych možná věděl,“ řekne Šahín Badúr Chán. „Dejme N. K. Dživándžímu, co chce, ale teprve tehdy, až to bude vyhovovat nám.“

„Vysvětlete, prosím, pane Cháne.“ Předsedkyně vlády se nakloní kupředu.

„Nechejme ho jednat. Jen ať si sešikuje svých milion přívrženců. Jen ať si vyjede na tom svém voze s roztančenou Šivádží za sebou. Ať je hlasem Hindútvy, ať si dělá ohnivé proslovy a popichuje uraženou bháratskou pýchu. Necháme ho zatáhnout zemi do války. Jestli se projevíme jako hrdličky, on se stane jestřábem. Všichni víme, že dovede zburcovat lůzu k násilí. To bychom mohli v příhraničních oblastech nasměrovat proti Áwadhu. Tamější města se obrátí na Dillí pro ochranu a celá situace se vyhrotí. Pana Dživándžího nebude třeba přesvědčovat, aby dovedl svou ráth játru až do Kunda Khadáru. Áwadh přikročí k protiúderu, načež se do toho vložíme my, coby poškozená strana. Šivádží, která to celé začala, se zdiskredituje, Áwaďané s Američany se ocitnou v defenzivě a my usedneme k jednacímu stolu coby strana rozumu, střízlivosti a diplomacie.“

Sadžída Ránaová se napřímí.

„Rafinované jako vždy, tajemníku Cháne.“

„Jsem jen pouhý úředník…“ Šahín Badúr Chán skloní uctivě hlavu, povšimne si však pohledu Ašóka Rány. Ministr vnitra zuří. Promluví Čoudhury.

„Při vší úctě, tajemníku Cháne, myslím, že podceňujete vůli bháratského lidu. Bhárat, to není jen Váránasí a tahanice kolem zdejšího metra. My z Patny jsme prostí vlastenci. U nás všichni věří, že válka sjednotí zemi a N. K. Dživándžího odsune na okraj. Je to

nebezpečná taktika, delikátní hry v čase národního ohrožení. Naším krajem protéká tatáž Gangá jako tím vaším, nejste jediní, kdo tady žízní. Paní předsedkyně má pravdu, lidé potřebují válku. Já si ji nepřeji, jsem však přesvědčen, že je nutná, že musíme udeřit rychle a jako první. Pak budeme vyjednávat z pozice síly, a až bude v pumpách znovu voda, začnou lidé zase říkat, že Dživándží a jeho karsevaci jsou pouhá sběř. Paní předsedkyně, copak jste někdy špatně odhadla rozpoložení bháratského lidu?“

Přikyvování, mručení. Klima se znovu posouvá. Sadžída Ránaová stojí v čele stolu se svými ministry, prohlíží si své předky a duchovní vzory, jak to Šahín Badúr Chán viděl už na tolika zasedáních, žádá je, aby posvětili rozhodnutí, které se za Bhárat chystá učinit.

„Slyším vás, pane Čoudhury, ale návrh pana Chána má své přednosti. Přikloním se k němu. Nechám N. K. Dživándžího, aby udělal naši práci za nás, ale armáda ať je dál v tříhodinové pohotovosti. Pánové, hlášení do mé pošty do šestnácti nula nula, směrnice rozešlu do sedmnácti nula nula. Děkuji vám, končím zasedání.“

Kabinet a poradci vstanou, Sadžída Ránaová se ve víru národních barev otočí na patě a odkráčí i se svou svitou pobočníků a sekretářek. Je to vysoká, štíhlá, nápadně pohledná žena; ve vlasech se jí netřpytí ani jediný šedivý vlas, třebaže se má každou chvíli stát babičkou. Šahín Badúr Chán ucítí závan Chanelu, když premiérka projde kolem něj. Naposledy pohlédne na erotická božstva lezoucí po stěnách a stropě a potlačí zachvění.

V chodbě, dotek na manžetě – ministr obrany.

„Pane Cháne.“

„Ano, pane ministře?“

Čoudhury odtáhne Šahína Badúra Chána k okennímu výklenku, nakloní se k němu a tiše, nevzrušeně prohlásí: „Úspěšné zasedání, pane Cháne, mohu vám však připomenout vaše vlastní slova? Jste pouhý úředník.“

Ministr Čoudhury si zastrčí aktovku pod paži a odspěchá chodbou pryč.

~ ~ ~

Nadžíja Aškarzadahová se probudí až v poledne na své palandě v backpackeru Imperial International. Z krvavého flámu má kocovinu. Překlopýtá do společné kuchyně, vyhne se Australanům, kteří remcají, jak je okolní krajina rovná a že tady není k dostání jediný slušný sýr, udělá si čaj a vrátí se do pokoje, sužovaná děsivými výjevy. Pamatuje si, jak po sobě mikrošavle sekají, a také sebe, jak vříská společně s krvelačným davem. Byl to oplzlejší a špinavější zážitek, než jí kdy daly drogy nebo sex, a ona mu dočista propadla.

Nad svou závislostí na adrenalinu se už zamýšlela mnohokrát. Rodiče ji vychovali ve Švédsku k toleranci, sexuální velkorysosti a západnímu přístupu k životu. Do exilu si nepřivezli jedinou fotku, jediný suvenýr, ani slovo rodného jazyka či připomínku vlasti. Jediné, co je na Nadžíje afghánské, je její jméno. Kamufláž jejích rodičů byla tak dokonalá, že teprve v prvním semestru na univerzitě, kdy jí učitel doporučil, aby si nastudovala něco o afghánské politice po občanské válce, si uvědomila svou celou, pohřbenou identitu. Ta se pod nevědomou liberální skandinávskou promiskuitní Nadžíjou Aškarzadahovou otevřela jako nenasytný chřtán a na tři měsíce ji pohltila. Esej, kterou v té době napsala, se pak stala základem její dizertační práce. Pochopila, že jí je souzeno žít úplně jiný život a celá její kariéra je jen předehrou k němu. Bhárat na pokraji války o vodu je jen přípravou k jejímu návratu do Kábulu.

Nyní sedí na chladné, chladivé verandě Imperialu a probírá se poštou. Magazínu se její článek líbil. Hodně. Chce ho koupit za osm set dolarů. Palcem pošle souhlas do Spojených států. Krok na cestě do Kábulu, ovšem zatím jen první. Už má v plánu další reportáž. Politickou. Pořídí rozhovor se Sadžídou Ránaovou. Všichni chtějí vyzpovídat Sadžídu Ránaovou. Proč zrovna Nadžíja? Bude to interview ženy se ženou. Paní předsedkyně, vy jste politička, vůdkyně, dynastická osobnost v zemi rozdělené otázkou dopravního objezdu, kde věno přinášejí ze zoufalství muži, kde nestvůrné děti, které stárnou o polovinu pomaleji než průměrný člověk, získávají privilegia a choutky dospělých před dosažením biologických deseti let, v zemi, která umírá žízní a chystá se kvůli ní do války. Především jste však žena ve společnosti, kde ženy vaší společenské třídy a

vzdělání zmizely za závojem nové purdy. Čím to, že jste v podstatě vlastními silami uprchla z oné hedvábné klece pasivity?

Slušný úvod. Nadžíja otevře palmer. Zrovna když se chystá naťukat první věty interview, přístroj zacvrliká. To bude Bernard. Nebylo to od ní moc tantrické, chodit do bojového klubu. A s jiným mužem. Bernard samozřejmě není majetnický, takže jí nemusí nic odpouštět, ona se však ptá sama sebe – posune mne to blíž k samádhi?

„Bernarde," řekne, „jdi do prdele a zůstaň tam. Já myslela, že žárlivost je pod tvou úroveň, nebo je to jen další kec, jako ten tvůj tantrický trik s ptákem, kterým oblbuješ holky?"

„Slečna Aškarzadahová?"

„Ježiš, promiňte, myslela jsem, že je to někdo jiný," zvolá Nadžíja Aškarzadahová.

Slyší hlasité šumění a praskání.

„Haló? Haló?"

Pak: „Slečno Aškarzadahová. Buďte u Deodarova elektra, Industrial Road, za půl hodiny." Vzdělaný hlas s lehkým přízvukem.

„Haló? Kdo jste, heleďte, omlouvám se za to…"

„Deodarovo elektro, Industrial Road."

A je pryč. Nadžíja Aškarzadahová pohlédne na palmer, jako by držela v dlani štíra. Žádná odpověď, žádné vysvětlení, žádné představení. Vyťuká adresu, kterou jí hlas udal, a palmer zobrazí mapu města. Za další minutu už vyjíždí z bran hostelu na pronajatém mopedu. Deodarovo elektro bývalo součástí studií, kde se natáčelo *Město a venkov*. Když seriál přešel na virtuální produkci a přesunul se do hlavního sídla Indiapendentu v Ránapuru, rozdělily si velkou halu nejrůznější krámky a obchody. Mapa ji vede k mohutným dvoukřídlým dveřím hlavního studia, kde u stolu sedí mladík v dlouhé kurtě a vestě a poslouchá v rádiu kriket. Nadžíja si všimne, že má na krku trojzubec Šivádží, stejný, jaký viděla u Satnama.

„Někdo mi zavolal, ať prý přijdu. Jsem Nadžíja Aškarzadahová."

Mladík si ji prohlédne od hlavy až patě. Pod nosem se mu hnědá pokus o knírek.

„Ano, řekli nám o vás."

„Kdo vám to řekl?"

„Prosím, pojďte se mnou.“

Otevře malá dvířka v bráně. Nadžíja se sehne a projde za ním dovnitř.

„No páni,“ vydechne.

Pod studiovými reflektory stojí patnáct metrů vysoký vůz pro ráth játru, rudá a zlatá pyramida stupňů a parapetů, která se hemží bohy a áditji. Je to pojízdný chrám. Na vrcholku, kousek pod stropními traverzami, ukrývá plexisklová báň sochu Ganéši na trůně, boha lidu, boha Šivádží. Základna pyramidy, široký ochoz pro pěšáky strany a PR, spočívá na dvou těžkých valnících.

„Vozy jsou spřažené dohromady,“ oznámí nadšeně průvodce. „Pohybují se vždy zároveň, vidíte? Připevníme i lana, pokud budou chtít lidé předstírat táhnutí, ale Šivádží nechce nikoho zneužívat.“

Nadžíja nikdy neviděla start rakety, představuje si však, že na odpalovacím zařízení je podobný rumraj a shon a kakofonie průmyslových zvuků – dělníci v pracovních kombinézách a natěračských maskách, zavěšení v popruzích na jeřábech, postřikují barvou zlaté stěny, lehcí truhlářští roboti strkají své sosáky s lepidlem do všech koutů a spár. Ve vzduchu visí omamný odér laku a skelného vlákna a lomoz obráběcích strojů, vrtaček a pil. Nadžíja sleduje, jak na kladkostroji stoupá ke stropu jeden z Vásuů. Dva dělníci s logy Šivádží na kombinézách jej přilepují na jeho místo v rozetě božích služebníků tančících kolem Višnua na trůnu. A uprostřed – zlatý zikkurat posvátné stavby, samotný vůz Džagannatův.

„Prosím, klidně fotografujte,“ připomene Nadžíji mladý průvodce. „Je to zdarma.“ Nadžíja roztřesenou rukou vyvolá na palmeru fotoaparát. Prochází mezi dělníky a stroji a cvaká, dokud není paměť plná.

„Můžu… jako do novin?“ vykoktá na šivádžína, který vypadá na jediného člověka v hale s nějakou pravomocí.

„Ale ovšem,“ přisvědčí muž. „Předpokládám, že právě proto vás sem pozvali.“

Palmer tiše zacvrliká. Znovu to neznámé číslo. Nadžíja opatrně odpoví.

„Ano?“

Místo vzdělaného hlasu se ozve žena.

„Haló, mám pro vás hovor od N. K. Dživándžího.“

„Koho? Co? Haló?“ koktá Nadžíja.

„Zdravím, slečno Aškarzadahová.“ Je to on. Je to vážně on. „Tak co vy na to?“

Nadžíja nemá slov. Nasucho polkne.

„Je to… uh… působivé.“

„Výborně, o to jde. Taky nás to stálo hromadu peněz, ale tým odvedl znamenitou práci, nemyslíte? Mnozí jsou bývalí televizní kulisáci. Každopádně jsem rád, že se vám to líbí. Myslím, že stejně ohromení budou brzy všichni. Ovšem ti, na kterých opravdu záleží, jsou samozřejmě Ránaové.“ Dživándžího smích je hluboký, čokoládový klokot. „Slečno Aškarzadahová, jistě si uvědomujete, že jsem vám poskytl velmi privilegovanou předpremiéru, na které trhnete pořádný balík. A bezpochyby se také ptáte, co v tom vězí. Inu, jde o to, že strana, již mám tu čest vést, má občas informaci, kterou si nepřeje uvolnit obvyklými kanály. A oním neobvyklým kanálem budete tentokrát vy. Určitě jste si vědoma, že toto privilegium vám můžeme kdykoli odebrat. Má sekretářka vám pošle na palmer krátké prohlášení. Napsal jsem jej ku příležitosti chystané protestní pouti; týká se mé loajality k Bháratu, mého přesvědčení, že pouť sjednotí národ proti společnému nepříteli. Má tisková kancelář je připravena vše potvrdit. Mohu očekávat, že se tím budou zabývat už večerní zprávy? Výborně. Děkuji, slečno Aškarzadahová, a buďte požehnána.“

Připravené prohlášení dorazí s tichým zazvoněním. Nadžíja je proletí očima. Je to, jak N. K. Dživándží řekl. Připadá si, jako by ji někdo praštil do hlavy velkou, měkkou palicí. Sotva slyší, jak mladý šivádžín brebentí: „Byl to vážně on? Nic jsem neslyšel, co říkal?“

N. K. Dživándží. Sadžídu Ránaovou si může zařídit každý. Ale *N. K. Dživándží!* Nadžíja Aškarzadahová se samou radostí obejme. Sólokapr! Exkluzivní! Autorská práva na fotky. Budou ve všech zprávách na planetě dřív, než zaschne inkoust na smlouvě. Sedne na moped, kurz deník *Bharat Times*, vyřítí se z pletivové brány přímo do cesty školnímu autobusu, a teprve pak ta myšlenka pronikne dekou užaslé otupělosti až k jejímu vědomí.

Proč zrovna ona?

~ ~ ~

Gazelová zpěvačka Mumtaz Huqová vystoupí v deset. Šahín Badúr Chán chce být tou dobou dávno pryč. Ne že by neměl Mumtaz Huqovou rád. V audiosystému svého vozu má několik kompilací s jejími skladbami, třebaže Mumtaz nemá tak čistý tón jako R. A. Voraová. Podobné večírky ale nenávidí. Dvěma rukama drží sklenici s džusem z granátového jablka a skrývá se ve stínech, odkud může nespatřen pozorovat okolí.

Zahrada Dáwarových je chladná, vlhká oáza besídek a zelených baldachýnů, se sladce vonícími stromy a pečlivě střiženými živými ploty. Čiší z ní peníze a úplatky vodnímu úřadu. Lampy se svíčkami a petrolejové pochodně poskytují barbarské osvětlení. Číšníci v rádžputských kostýmech procházejí mezi hosty se stříbrnými podnosy plnými jednohubek a alkoholu. Hudebníci virblují a brnkají do elektrické basové linky, která se line z pódia pod smutečním jasmínem. Tady vystoupí Mumtaz Huqová, a pak bude ohňostroj. To řekl Nílam Dáwar všem svým hostům. Gazely a ohňostroj. Radujme se!

Begum Bilkíz Badúr Chánová vypátrá úkryt svého manžela.

„Drahý, snaž se alespoň trochu.“

Šahín Badúr Chán obdaří svou ženu formálním polibkem, na každé líčko jedním.

„Ne, zůstanu tady. Buď mě někdo pozná, a pak se chce bavit jen o válce, anebo nepozná, a pak je to samá škola, ceny akcií a kriket.“

„A propos, kriket.“ Bilkíz se zlehka dotkne Šahínova rukávu, výzva ke spikleneckému šepotu. „Šahíne, to se nasměješ… nechápu, kde na ně Nílam chodí. Ta příšerná venkovská šmudla, znáš ten typ, přímo z autobusu z Biháru, se vdala a všem to musí dát najevo. Támhle je, vidíš ji? Představ si, stojíme a bavíme se a ona je jako na trní, celá žhavá přispět svou troškou do mlýna, chuděra. Dostaneme se ke kriketu a tomu Tandonovu finále a ona najednou vyhrkne, nebylo to báječné, jak to ten pálkař trefil přímo do branky. Chápeš? Přímo do branky. No není to k nezaplacení?“

Šahín Badúr Chán se podívá na dotyčnou ženu; stojí sama pod fíkovníkem, se sklenicí lasí v ruce. Má dlouhé a štíhlé paže, zdobené henou. Na prstu má vytetovaný snubní prsten. Z jejího postoje vyzařuje venkovská elegance, přirozenost a jakási nesofistikovaná kultivovanost. Šahínu Badúru Chánovi připadá nevýslovně smutná.

„Ano, k nezaplacení," řekne a odvrátí se od své ženy.

„Cháne, vy neznabohu! Říkal jsem si, jestli se tu ukážete."

Šahín Badúr Chán se Bálu Gangulymu celý večer vyhýbal, ale mohutný muž má nos na novinky jako pes na šunku. Je to ostatně jeho koníček, jakož i obživa, neboť ve Váránasí vlastní a provozuje přední hindský zpravodajský server. Třebaže není nikdy bez své svity nezadaných novinářů – večírky, na které ho zvou, obvykle navštěvují žádoucí ženy – je Ganguly zatvrzelý starý mládenec. *Jen blázen se celý život dře, aby si postavil svou vlastní klec,* prohlašuje s oblibou. Šahín Badúr Chán rovněž ví, že Ganguly štědře přispívá straně Šivádží.

„Tak co nového v Sabze? Mám si začít kopat bunkr, nebo jen nakupovat rýži?"

„Musím vás zklamat, tento týden se války nedočkáte." Šahín Badúr Chán se rozhlíží po únikové cestě. Gangulyho svita jej obklopila.

„Víte, ani by mě nepřekvapilo, kdyby Ránaová vyhlásila válku a půl hodiny nato poslala buldozery na Sarkhand." Ganguly se chutě zasměje vlastnímu vtipu. Má prostorný, klokotavý, nakažlivý smích. Jeho poskoci se předhánějí, kdo se přidá hlasitěji. Rozhlížejí se, jestli se nedívají nějaké ženy. „Ale no tak, Cháne. Válka je vážná věc. Prodává vážně hodně inzertního prostoru." Volné ženy ve svém privátním budoáru se vykloní zpoza svých gardedam, usmějí se, ale k očnímu kontaktu se neodváží. Šahín Badúr Chán znovu spočine pohledem na venkovance pod fíkovníkem. Mezi světy. Ani v jednom, ani v druhém. Území nikoho je nejhorší.

„My se do války nehrneme," odvětí nevzrušeně Šahín Badúr Chán. „Jestli nás pět tisíc let vojenských dějin něco naučilo, pak že v boji nestojíme za nic. Rádi hulákáme a harašíme zbraněmi, ale když dojde na lámání chleba, skutek utek. Proto nás Britové tak převálcovali. Seděli jsme na svých obranných stanovištích a oni

přicházeli a přicházeli a my si říkali, už brzy se ten příliv zastaví. Jenže oni přicházeli dál, s bajonety před sebou. Ve druhém a v osmadvacátém v Kašmíru to bylo totéž, a bude to tak i letos v Kunda Khadáru. My naskládáme vojáky na jedné straně, oni naskládají svoje na druhé, vyměníme si pár minometných granátů, a pak všichni spokojeně odpochodují domů bez ztráty izzatu.“

„V osmadvacátém jsme ale neumírali žízní,“ namítne rozčileně jeden z novinářů. Ganguly se napřímí a spolkne další duchaplnost. Nezadaní pisálci nemluví s osobním tajemníkem předsedkyně vlády bez vyzvání. Šahín Badúr Chán využije všeobecných rozpaků a vyklouzne z konverzace. Dívky z nízkých kast jej doprovázejí pohledem. Moc voní všude stejně, na venkově i ve městě. Šahín Badúr Chán jim věnuje jen formální úklonu, ale Bilkíz už stejně míří za svými bývalými kolegyněmi z právnické branže. Ženami, co se kdysi soudně přely. Bilkízina kariéra, jakož i kariéra celé generace jejích vzdělaných a aktivních vrstevnic, zmizela za závojem společenských rolí a restrikcí. A žádný zákon, žádný imám, žádná tradice je nepřitáhly zpět na pracoviště. Nač také pracovat, když se o každé místo pere pět mužů, přičemž kterákoli chytrá a společensky zdatná žena si může obstarat peníze a prestiž sňatkem? Vítejte ve skleněné zenaně.

Intelektuálky se právě baví o své známé vdově; úspěšné ženě, šivádžínské aktivistce, velmi sečtělé. Sotva se vrátila z pohřebního ghátu a bác – bankrot. Ani paisa. Nábytek do posledního šuplíku šel do zástavy. Polovina jednadvacátého století a vzdělaná žena může skončit na ulici. Slyšeli jste o ní někdo? Musíme jí zavolat. Holky musejí držet spolu. Solidarita a tak. Mužským se nedá věřit.

Hudebníci zaujmou pozice na pódiu pod jasmínem, zkoušejí, ladí. Šahín Badúr Chán se hodlá po anglicku vytratit, jakmile dorazí Mumtaz Huqová. U vstupní brány roste strom, může se schovat v jeho stínu, a až začne aplaus, vykrade se na ulici a zavolá taxi. Někdo jiný měl tentýž nápad, muž v pomačkaném úřednickém obleku se sklenkou Omara Chajáma v ruce. Prsty, které drží šampusku, jsou jemné, stejně jako jeho rysy, na bradě mu však raší husté strniště. Má temné, zvířecí oči, v nichž se zračí zvířecí strach, v tom smyslu, že i zvířata instinktivně reagují na všechno nejdříve strachem.

„Nelíbí se vám hudba?“ prohodí Šahín Badúr Chán.

„Dávám přednost klasice,“ odvětí muž. Má vzdělaný britský přízvuk.

„Také mám za to, že Indirá Šankarová je trestuhodně nedoceněná.“

„Ne, já myslím západní klasiku. Renesanci, baroko.“

„Ano, znám, není to však můj šálek čaje. Mým uším to všechno zní poněkud hystericky.“

„Takový je romantismus,“ namítne muž s tajemným úsměvem, s Šahínem Badúrem Chánem však cítí jakousi spřízněnost. „Čím se zabýváte?“

„Jsem úředník,“ odvětí Šahín Badúr Chán. Muž se nad jeho odpovědí zamyslí.

„Já také,“ řekne nakonec. „Mohu se zeptat, v jaké oblasti se pohybujete?“

„Informační management,“ odpoví Šahín Badúr Chán.

„Deratizace,“ řekne muž. „Tak tedy na zdraví našeho hostitele.“ Pozvedne sklenku a Šahín Badúr Chán si povšimne, že mužův oblek je samá špína a prach.

„To ano,“ přisvědčí. „Vskutku šťastné dítě.“

Muž se ušklíbne.

„V tom s vámi nemohu souhlasit. S genovou tetapií mám vážný problém.“

„Pročpak?“

„Je to hraní si na boha.“

Šahína Badúra Chána zarazí důraz v mužově hlase. Muž pokračuje: „To poslední, co Bhárat potřebuje, je další kasta. Říkají si sice bráhmani, ale ve skutečnosti jsou nedotknutelní.“ Vzpamatuje se. „Odpusťte, nic o vás nevím, co když také…“

„Dva synové,“ přeruší ho vlídně Šahín Badúr Chán. „Tradiční cestou. V bezpečí na univerzitě, díky Bohu, kde nepochybně tráví každou noc na podobných večírcích a loví kořist na ženění.“

„Jsme deformovaná společnost,“ posteskne si muž.

Šahín Badúr Chán si pomyslí, zda je muž džin, který byl seslán, aby jej zkoušel. Mluví mu totiž z duše. Vzpomene si na mladý manželský pár, oslnivé kariéry, zářná budoucnost, rodiče tak pyšní,

tak nadšení svými dětmi. A samozřejmě vnoučaty – vnuky. Nástupce musí být, jeden syn a jeden náhradní. A pak schůzky s lékaři, o které se neprosil, a rodiny studující výsledky. A malé hořké pilulky a spousta krve. Šahín Badúr Chán už ani neví, kolik dcer spláchl do záchodu. Vlastníma rukama pomáhal mrzačit bháratskou společnost.

Rád by pokračoval v konverzaci, muž se však upřeně dívá směrem k večírku. Šahín sleduje jeho pohled – žena, které se Bilkíz tak posmívala, ta pohledná venkovanka, si razí cestu natěšeným davem. Diva má dorazit každou chvíli.

„Má žena," prohlásí muž. „Hledá mě. Omluvte mne. Rád jsem vás poznal." Položí sklenku se šampaňským na zem a zamíří k ženě. Mumtaz Huqová vstoupí na scénu. Přivítá ji potlesk. Diva se na své obecenstvo usmívá a usmívá a usmívá. První písní večera vyjádří přání naděje a radosti štědrému hostiteli, dlouhého života a blahobytu požehnanému dítěti. Hudebníci spustí. Šahín Badúr Chán se vytratí.

Na ulici této zámožné čtvrti se mu nedaří zastavit ani jeden ze zřídkavých taxíků. Nakonec kolem prochrčí rikša, otočí se uprostřed cesty a zastaví u kraje. Šahín Badúr Chán k ní zamíří, řidič však přidá plyn a rozjede se pryč. Šahín Badúr Chán pod umělohmotnou stříškou zahlédne šerou postavu v dlouhých pruzích volné látky. Rikša se znovu otočí a vyrazí k němu. Z plastikové bubliny vykoukne tvář, elegantní, éterická, jiná. Pod lícními kostmi leží stín. Na bezvlasé lebce poprášené stříbrnými šupinkami se zatřpytí měsíc.

„Chcete se ke mně připojit?"

Šahín Badúr Chán se zapotácí, jako by džin vyřkl tajné jméno jeho duše. „Ne tady, tady ne," hlesne.

Neuto zamrká, pomalý polibek. Motor zachřestí a malá rikša se znovu nechá unést proudem noční dopravy. Pouliční světla ještě letmo ulpí na stříbrné ozdobě na neutově krku. Šivův trojzubec.

„Ne," šeptá Šahín Badúr Chán. „Ne."

Je přece dospělý, zodpovědný muž. Jeho synové vyrostli a odešli z domu, jeho žena je pro něj posledních pár let jako cizinka, on má však povinnosti vůči válce, vůči suchu, vůči národu. A přesto řidiči maruti, který mu konečně zastaví, neudá adresu své haveli. Nechá se odvézt jinam. Na speciální místo, které – jak doufal – už nikdy nebude muset navštívit. Leč člověk je křehká nádoba. Speciální

místo se nachází v úzké uličce, tak úzké, že jí neprojede žádné auto. Nad hlavou ční krásně vyřezávané balkonky a zchátralé venkovní skříně klimatizace. Šahín Badúr Chán otevře dveře taxíku a vystoupí do jiného světa. Dýchá mělce a přerývaně. Tam. V letmém světle otevřených a zavřených dveří dvě siluety, příliš štíhlé, příliš ladné, příliš cizí na obyčejného člověka.

„Ach," zvolá Šahín Badúr Chán tiše. „Ach."

14. Tál

Tál běží. Z taxíku na něj kdosi zavolá. Tál se neohlédne. Nezastaví. Běží a za ním vlaje jeho křiklavě modrý kašmírový šál. Klaksony troubí, zrudlé tváře křičí nadávky; pot a zuby. Tál se jen tak tak vyhne malé rychlé fordce; dunění techna. Otočí se, uskočí před ohlušující vlnou klaksonů, protáhne se mezi venkovským pickupem a autobusem, který prudce zabrzdí. Tál se na okamžik zastaví na dělící čáře a ohlédne se přes rameno. Bublinovitý taxík stále přede na chodníku. Někdo tam stojí, Tál jej zahlédne skrz oslnivou záři čelních reflektorů. Pak se znovu ponoří do ocelové řeky.

~ ~ ~

To ráno se Tál snažilo ukrýt, za prací, za obřími slunečními brýlemi, jaké nosí piloti tilt-jetů, za matkou všech kocovin, ale všichni za ním samozřejmě museli přijít a ptát se na ty *úú*žasné celebrity na té *úú*žasné párty. Níta z toho byla celá na větvi. Dokonce i místní lvi salonů nenápadně obcházeli kolem Tálova počítače; samozřejmě se neptali přímo, ale špicovali uši. Četi fóra toho byla plná, zpravodajské servery jakbysmet, dokonce i celostátní stanice posílaly fotografie večírku na palmery po celém Bháratu. Na jednom z nich byla dvě neuta v objetí na tanečním parketu a okolostojící celebrity, kterak tleskají a povzbuzují.

Pak se však Tál protrhl za očima neurální Kunda Khadár a zaplavila jej povodeň vzpomínek. Přesných, do posledního detailu. Osahávání v taxíku, mumlání a šeptané vulgarity v hotelu. Ploché a

šedivé ranní světlo s příslibem dalšího dne nesnesitelného vedra a kartička na polštáři. *Non-scene.*

„Ach," šeptlo Tál. „Ne." Domů se doplížilo, až když ulice prořídly v očekávání svatby Aparny Čaulové a Ážaje Nadjadwaly; roztřesená, paranoidní troska. Když se choulilo v rikše, cítilo v batohu váhu kartičky, těžkou a podezřelou jako uran. Vyhoď ji dřív, než bude pozdě. Pusť ji z okýnka po větru. Zastrč ji do podšívky sedadla. Zahoď a zapomeň. Tál to však nedokázalo. Strašlivě, hrozně se bálo, že se zamilovalo a že pro tuhle příležitost nemá přichystaný mix.

Na schodech jako obyčejně stály ženy, předávaly si nahoru a dolů umělohmotné kanystry na vodu; jejich konverzace utichala, když se kolem nich Tál s mumlavými omluvami protahovalo, a pak znovu ožívala chichotáním a kradmým šeptáním. Každé zařinčení, každé zaskřehotání rádia bylo pro Tál jako vržený nůž. Nemysli na to. Za tři měsíce se odstěhuješ. Tál vpadlo do svého pokoje, strhalo si upnuté, smradlavé šaty a skočilo nahé do své nádherné postele. Naprogramovalo si dvě hodiny mělkého spánku, ale rozčilení a bolavé srdce a sladké, šílené vykolejení nakonec zdolalo i jeho subdermální pumpy a ono jen leželo, pozorovalo, jak se po stropě posouvají proužky světla a stínu vrhané žaluziemi, a naslouchalo neartikulovanému sborovému řevu města v pohybu. Znovu si před očima rozprostřelo minulou noc a uhladilo její záhyby. Nemělo v plánu se s někým zaplést. Dokonce neplánovalo ani sex. Vyšlo si jen na obyčejnou bláznivou zábavu se slavnými lidmi a trochou toho pozlátka. Nepřálo si lásku. Nepřálo si ani pletky. Nechtělo vztah, poměr. A ze všeho nejméně toužilo po lásce na první pohled. Po lásce a všech těch ostatních běsech, které, jak si myslelo, nechalo navždy v Mumbaí.

Mámě Bhárat chvíli trvalo, než odpověděla na jeho klepání. Zdálo se, že má bolesti, ruka na klice se jí třásla. Tál se opláchlo ve sklenici vody, smylo povrchovou vrstvu spánku a špíny, ale kouř, alkohol a sex na něm ulpívaly stále. Samo sobě páchlo, když sedělo na nízké pohovce před ztlumenou televizí, zatímco stará žena připravovala čaj. Byla při tom pomalá, viditelně křehká. Její stáří drásalo Tál duši.

„Tak,“ prohlásilo, když si stařenka sedla. „Zamilovalo jsem se.“

Máma Bhárat se zhoupla na židli a chápavě přikývla.

„Pak mi o tom musíš všechno povědět.“

A tak začalo Tál vypravovat, od chvíle, co vyšlo z Máminých dveří, po kartičku na polštáři ono otupělé ráno.

„Ukaž mi ji,“ požádala Máma Bhárat. Obrátila ji v kožnatých, opičích prstech. Sešpulila rty.

„Nevěřila bych muži, který po sobě nechá vizitku s názvem klubu, místo se svou adresou.“

„Není to muž.“

Máma Bhárat zavře oči.

„Ovšem. Odpusť. Ale chová se jako muž.“ V horkém světle krájeném dřevěnými žaluziemi na proužky tančila snítka prachu. „Co z něj cítíš?“

„Lásku.“

„Ne k němu. Co cítíš z něj?“

„Cítím… myslím, že cítím… chci být s ním, chci jít tam, kam ono, a vidět, co vidí ono, a dělat, co dělá ono, chci vědět všechny malé, drobné detaily. Rozumíš mi alespoň trochu?“

„Rozumím ti úplně,“ přisvědčí Máma Bhárat.

„Co bych mělo dělat?“

„Co jiného?“

Tál prudce vstalo, pěsti zatnuté.

„Pak není nač čekat.“

Máma Bhárat zachránila jeho hrníček se sladkým čajem, které předtím postavilo na koberec, dřív, než jej ve svém rozrušeném odhodlání stačilo vylít. Šiva Natarádža, Pán tance, jej pozoroval z vysoké komody, jednu nohu destrukce navždy pozvednutou.

Tál věnovalo zbytek odpoledne rituálu přípravy na rande. Byl to nanejvýš formální a komplikovaný proces, který začal sestavením mixu. NEZNÁMY KLUB, tak si v duchu nazvalo svou cestu za Tran. Sintelový DJ si stáhl široký výběr chilloutových linek a vietnamsko/barmsko/ássamských samplů. Tál si svléklo své běžné oblečení, postavilo se před ztcadlo a zvedlo ruce nad hlavu. Spokojeně si prohlíželo svá kulatá ramena, dětsky útlý trup, plná stehna a rozkrok bez jakéhokoli pohlavního orgánu. Zakroutilo

zápěstími a studovalo husí kůži subdermálních aktivátorů. Se zalíbením pozorovalo své nádherné jizvy.

„Fajn, tak to pusť.“

Podlahu rozvibrovala ohlušující hudba. Téměř okamžitě začal Paswán odvedle bušit na stěnu a křičet cosi o hluku a nočních směnách a ubohé ženě a dětech, které zrůdy úchylové zvrhlíci přivedou do hrobu. Tál v zrcadle vyseklo samo sobě elegantní namaste, pak přetančilo ke skříňovému kumbálu a baletní otočkou odhrnulo závěs. Za rytmického pohupování se pohledem probíralo svými úbory a v duchu splétalo permutace, implikace, znamení a signály. Tou dobou už mu pan Paswán bušil na dveře a vyhrožoval, že jej podpálí přisámbohům že nekecám. Tál rozložilo vybranou kombinaci šatů na postel, přetančilo k zrcadlu, otevřelo své krabičky s kosmetikou, přísně zprava doleva, a začalo se líčit.

Než slunce zapadlo do skvostného karmínového moře hustého smogu, bylo Tál oblečené, nalíčené a připravené. Paswánovi vzdali bušení už před hodinou a nyní k Tál vysílali jen sotva slyšitelné vzlyky. Tál vytáhlo čip z přehrávače, hodilo si jej do kabelky a vyrazilo do divoké, širé noci.

„Zavezte mě sem.“

Řidič rikši mrkl na vizitku a přikývl. Tál si pustilo svůj mix a rozkošnicky se uvelebilo na sedátku.

Klub se nacházel v nevábné postranní uličce. Tál z vlastní zkušenosti vědělo, že v nevábných uličkách sídlí ty nejlepší kluby. Dveře byly z vyřezávaného dřeva, šedého a vláknitého nesčetnými lety vedra a smogu. Tál hádalo, že tady byly už před Brity. Zablikal na něj diskrétní bindicam. Dveře se na dotek rázně otevřely. Tál si sundalo hoek a zaposlouchalo se. Tradiční dhól a bansuri. Nadechlo se a vstoupilo.

Byla to kdysi velkolepá haveli. Balkony z téhož zvětralého šedého dřeva se zvedaly do výšky pěti podlaží a obklopovaly ústřední zahradu, nyní přikrytou skleněným stropem. Psí víno a popínavý banánovník ponechané svému osudu se vyšplhaly po vyřezávaných dřevěných sloupech a rozprostřely po žebroví skleněné kopule. Ze středu stropu visely trsy bioluminiscenčních lamp jako podivné shnilé ovoce a po dlážděné podlaze byly rozmístěny

terakotové olejové svítilny. Všude samé mihotání a nahloučené stíny. Ze zákoutí dřevěných arkád se ozýval tichý hovor a melodické zurčení neutovského smíchu. Na rohoži vedle ústředního jezírka, mělkého obdélníku vystlaného liliemi, seděli čelem k sobě hudebníci pohroužení do svých rytmů.

„Vítejte v mém domě."

Drobná, jakoby ptačí žena se před ním zjevila jako bohyně ve filmu. Měla na sobě karmínové sárí a na čele bráhmanské bindi a hlavu nakláněla na stranu.

Tál ji odhadlo na pětašedesát, sedmdesát. Žena rychle přeletěla pohledem jeho tvář.

„Prosím, buďte u mě jako doma. Mám hosty ze všech vrstev společnosti, z Váránasí i odjinud." Z liány s širokými listy utrhla banán velký jako prst, oloupala jej a nabídla Tál. „Jen si vezměte. Je to divoká odrůda."

„Nerado bych urazilo, ale…"

„Nevíte, jaké má účinky. Ukáže vám, jak tady u nás vnímáme svět. Jeden na začátek, takový je zvyk. Existuje mnoho druhů, ale s těmi u dveří se začíná. Zbytek objevíte časem. Uvolněte se, zlatíčko. Jste mezi přáteli." Znovu mu podala banánek. Když si jej Tál vzalo, povšimlo si plastikového prstýnku za ženiným uchem. Ten náklon hlavy, ty roztěkané oči, teď už rozumělo. Hoek pro slepce. Tál kouslo do ovoce. Banánová chuť. A pak začalo intenzivněji vnímat detaily dřevořezby, vzory na dlaždicích, barvy a vazbu nástěnných dhurí. Začalo rozlišovat jednotlivá vlákna hudby, která se navzájem obepínala a proplétala. Zostřený zrak. Intenzivnější vjemy. Tlumený svit vzadu v hlavě jako niterný úsměv. Tál dvěma kousnutími snědlo i zbytek banánu. Stará slepá žena mu vzala slupku a vhodila ji do malé dřevěné bedýnky, zpola plné černajících, aromatických odpadků.

„Někoho hledám. Tran."

Černé oči staré ženy znovu zakmitaly po Tálově tváři.

„Tran. Miláček. Ne, Tran tady ještě není. Ale bude, brzy." Stařenka radostně sepnula ruce. A pak banán začal působit naplno a Tál ucítilo, jak se mu dolů po Ážná čakře rozlévá uklidňující teplo. Znovu si zaháklo hudbu za ucho a vyrazilo objevovat klub. Na

balkonech stály nízké divany a pohovky, důvěrně přimknuté ke společenským stolkům. Pro ty, kdo neměli chuť na banány, byly k dispozici elegantní mosazné vodní dýmky. Tál proplulo kolem hroznu neut, jejich pomalé gestikulace v hustém kouři. Neuta za ním otočila hlavu. Ale byla tady i spousta příslušníků tradičních pohlaví. V rohovém výklenku se líbalo neuto s Číňankou v nádherném černém kostýmu. Leželo na zádech na divanu a žena na něm. Prsty si pohrávala s hormonálními hrbolky na jeho předloktí. Tál si pomyslelo, že by mělo odejít, vážně ano, cítilo však jen teplou dezorientaci. Další banán, napadlo jej, to spraví.

Odrůda ze sloupu ve vzdáleném levém koutu nádvoří mu přivodila krátký, prudký nával duševní pohody. Tál opatrně přistoupilo k okraji jezírka, zvrátilo hlavu a rozhlédlo se po stupních a balkonech. Čím výš člověk vystoupá, tím méně šatů potřebuje, usoudilo. A to je v pořádku. Všechno je v pořádku. Řekla slepá žena.

„Tran?“ houklo Tál do propletence končetin seskupených kolem voňavé vodní dýmky. Z klubka mužských těl vykouklo k uzoufání mladé a rozkošné neuto s jemnými východoasijskými rysy. „Promiňte,“ omluvilo se Tál a pokračovalo dál. „Viděla jste Tran?“ zeptalo se poněkud nervózní ženy stojící u pohovky plné rozesmátých neut. Všechna se otočila a zahleděla se na něj. „Je už tady Tiran?“ Muž stál u třetího kouzelného banánovníku. Byl střízlivě oděný v poloformálním večerním obleku; Džajdžaj Valája, odhadlo Tál podle střihu. Elegantní, útlý, střední věk, bylo znát, že o sebe pečuje. Jemné, estetické rysy, úzké rty, v roztěkaných očích jiskra inteligence. Ty oči, ta tvář, čišela z nich nervozita. Jeho ruce, povšimlo si Tál skrze hřejivý závoj kouzelných banánů, které vše zvýrazňovaly, jeho pěstěné ruce se chvěly.

„Co prosím?“ vypravil ze sebe elegán.

„Tran. Je tady už Tran?“

Muž se zatvářil zmateně, a pak si utrhl banán z trsu za sebou. Nabídl jej Tál. „Někoho hledám,“ vysvětlilo Tál.

„Koho?“ zeptal se muž a znovu mu nabídl banán. Tál mu odstrčilo ruku stranou.

„Tran. Viděl jste jej? Ne…“ Vyrazilo pryč.

„Prosím!“ zavolal za ním muž, svíraje banán mezi prsty jako lingam. „Zůstaňte a promluvte si se mnou. Jen pár slov…“

A pak jej Tál spatřilo. I v mihotavých stínech pod balkonem byl jeho profil nezaměnitelný, úhel lícních kostí, to, jak se naklánělo kupředu a živě hovořilo, hra jeho rukou ve světle lamp; smích jako chrámový zvon.

„Tran.“

Tran nevzhlédlo od dychtivé konverzace s přáteli; všichni se skláněli nad nízkým stolkem, pohrouženi ve sdílených vzpomínkách.

„Tran.“ Tentokrát jej uslyšelo. Vzhlédlo. První, co se mu objevilo na tváři, byl prázdný, nechápavý výraz. Nevím, kdo jsi. Pak poznání, rozpomenutí. Překvapení, šok, nelibost. Nakonec – rozpaky.

„Promiňte,“ řeklo Tál a ustoupilo od výklenku. „Omlouvám se, s někým jsem si vás…“ Otočilo se a rozběhlo pryč, nenápadně. V lebce mu tepalo nutkání plakat. Plachý muž pořád stál mezi zelení. Tál, které cítilo v zádech nepřátelské pohledy, si utrhlo banán z měkkého trsu, oloupalo jej, ukouslo si pořádné sousto. Droga zapůsobila a Tál připadlo, že rozměry nádvoří kolem něj se rozpínají do nekonečna. Nabídlo zvláštní ovoce muži.

„Ne, děkuji,“ vykoktal cizinec, ale Tál jej vzalo za paži a odvedlo na prázdnou pohovku. Stále cítilo na temeni ty žhavé pohledy.

„Tak,“ prohlásilo, když si sedlo bokem k němu a přitáhlo si kolena k bradě. „Chtěl jsi se mnou mluvit, tak mluv.“ Ohlédnutí přes rameno. Pořád se dívali. Tál dojedlo banán a mihotavé lampy se otevřely a ono se propadlo do jejich gravitační pasti, a když se znovu vzpamatovalo, hledělo na průčelí kurdské restaurace. Číšník je provedl mezi stoly a zaraženými zákazníky do malého boxu vzadu, odděleného od zbytku místnosti vyřezávanou přepážkou z voňavého cedrového dřeva.

Banány slepé ženy, jako všichni slušní hosté, dorazily načas a odešly brzy. Tál cítilo, jak vyřezávané geometrické vzory na dřevěných přepážkách implodují z kosmických rozměrů do klaustrofobního uzlu. V restauraci bylo horko a hlas každého zákazníka, hluk z kuchyně či pouliční zvuk byl nesnesitelně ostrý a blízký.

„Snad se nezlobíš, že jsem tě sem přivedl, ale v tom klubu se mi nelíbilo,“ říkal právě muž. „Není to vhodné místo k hovoru, k opravdovému hovoru. Tady jsou ale diskrétní; majitel je mi zavázán.“ Číšník jim přinesl mezze a láhev průzračného destilátu a džbán s vodou. „Arak,“ řekl muž a nalil oběma. „Sám nepiji, slyšel jsem však, že člověku dodá odvahu.“ Dolil sklenky vodou. Tál udivilo, když se čirá tekutina změnila v mléko. Usrklo, ušklíblo se nad nezvyklou chutí anýzu, pak se napilo pomalu, uvážlivěji.

„Je to čútja,“ prohlásilo. „Tran. Čútja je to. Ani se na mě nepodívalo, jen se tam tlemilo na ty své kumpány. Že jsem sem chodilo.“

„Je tak obtížné najít někoho, komu bych mohl jen naslouchat,“ povzdychl si muž. „Někoho, kdo mluví bez postranních pohnutek, kdo mě o nic nežádá ani mi nechce nic prodat. V práci všichni chtějí slyšet, co já mám na srdci, co já si o tom či onom myslím, každé mé slovo je pro ně jako kousek zlata. Než jsem přišel do klubu, byl jsem na zahradní slavnosti v Cantonmentu. Všichni mi viseli na rtech, kromě jednoho muže. Byl to zvláštní člověk a řekl mi zvláštní věc; řekl, že jsme deformovaná společnost. Pozorně jsem ho poslouchal.“

Tál usrklo araku.

„Ty jsi sladký, to přece neuta vědí odjakživa.“

„Pověz mi tedy svá tajemství. Pověz mi, kdo jsi. Rád bych si poslechl, jak ses stalo neutem.“

Tál pod mužovým pronikavým pohledem cítilo každou svou jizvu a implantát. „Jmenuju se Tál a narodilo jsem se v Mumbaí roku 2019 a pracuju v Indiapendentu v oddělení metascénáře *Města a venkova*.“

„A v Mumbaí,“ pobídl jej muž, „v roce 2019, když ses narodilo, co…“

Tál mu položilo prst na rty.

„Nikdy,“ zašeptalo. „Nikdy se neptej, nikdy neodpovídej. Před distancí jsem bylo jiné vtělení. Můj současný život je můj jediný, rozumíš? Zemřelo jsem a vstalo z mrtvých.“

„Ale jak…?“ nechápal muž. Tál mu znovu přitlačilo svůj měkký, bledý prst na rty. Cítilo, jak se chvějí, a třepotání teplého, sladkého dechu.

„Chtěl jsi přece poslouchat,“ řeklo a přitáhlo si šál těsněji k tělu.

„Můj otec byl choreografem v Bollywoodu, jedním z elitních. Viděls *Rištu!* Scénu, kde tančí po střechách aut v dopravní zácpě? To je on.“

„Já bohužel nejsem velký filmový fanoušek.“

„Konec byl stejně moc afektovaný. Samé vědoucí pomrkávání, samé narážky pro zasvěcené. A tak je to pokaždé, všechno se nejdřív nafoukne jako bublina, a pak umře. S matkou se seznámili na scéně *Zamilovaných právníků.* Máma je Italka, zaučovala se tenkrát na hovercamu – v té době byla Mumbaí absolutní špička, i Američané k nám posílali své lidi na zkušenou. Seznámili se, vzali a šest měsíců na to já. A dřív, než se zeptáš – ne. Jedináček. Na Čoupatty byli pečení vaření, mí rodiče. Já na všechny ty večírky chodilo s nimi, jako takový doplněk. Bylo jsem hrozně roztomilé dítě. Nechyběli jsme v žádném filmi magazínu a bulvárním plátku; Sunny a Constanza Vádherovi se svým překrásným dítětem, nakupují na Linking Road, na scéně *Áp Múdže Ačče Lagne Lágе,* na slavnosti u Čelljahových. Byli to asi ti nejsobečtější lidé, jaké jsem kdy poznalo, ale oni sami si to vůbec neuvědomovali. Když jsem se distancovalo, Constanza mě dokonce nařkla, že *já* jsem se zachovalo sobecky. Věřil bys tomu? Od koho jsem se to asi naučilo?

Hloupí ale nebyli. Možná to byli sobci, ale ne hlupáci; když si začali hrát se sintely, museli vědět, jak to skončí. Nejprve to postihlo herce – jeden den byly *Čáti* a *Bollywood Masala* a *Namaste!* plné Višála Dáse a Šrutí Rájové na otvíračce Klubu 28, a hned další vyšla ve *Filmfares* speciální sekce s rozkládacími plakáty bez jediného kousku masa a krve. Tak rychlé to bylo.“

Muž zamumlal zdvořilý údiv.

„Sunny uměl roztančit sto lidí na obřím laptopu, ale teď stačil dotek a oni tančili odsud až k obzoru, v dokonalé souhře. Jediným kliknutím mohli vynést milion lidí na oblaka. Nejprve to zlomilo jeho. Najednou byl zlý, nevrlý, vybíjel se na lidech kolem sebe. A když se to obrátilo proti němu, byl ještě vzteklejší. Možná právě proto jsem se chtělo dostat k seriálu, ukázat mu, že se mohl zachránit, kdyby to zkusil, kdyby nebyl tak zahleděný do svého image a statutu. Ale možná taky ne. Brzy po něm se zlomila i Constanza; kdo nepotřebuje herce ani tanečníky, nepotřebuje ani

kamery. Všechno je v jedné bedně. Hádali se; bylo mi asi deset jedenáct, ječeli tak hlasitě, že nám sousedé bušili na dveře. Oba celý den v jednom bytě, oba bez práce, ale zelení závistí, že ten druhý by mohl sehnat něco dřív. Po večerech chodívali žvanit a klábosit na stále stejné večírky. A žadonit o práci. Constanza to zvládala líp. Přizpůsobila se, našla si místo, taky u filmu, v oddělení vývoje scénáře. Sunny to nedokázal. Vzdal to. Čert ho vem. Debila. Stejně stál za hovno."

Tál popadlo sklenku s arakem a pořádně si zavdalo.

„Všechno skončilo. Rádo bych řeklo, že jako ve filmu, že začaly běžet titulky, rozsvítila se světla a my byli znovu v opravdovém světě, jenže tak to nebylo. Žádné třetí dějství nepřišlo. Žádný happyend, žádné zdolali všechny překážky a žili šťastně až do smrti. Všechno se zhoršovalo a zhoršovalo, a pak to prostě skončilo. Jako když se přetrhne film, a já už nebydlelo v apartmá na Manori Beach a nestudovalo na škole Johna Connona a neobráželo večírky, kde na mě všechny ty hvězdy cukrovaly *jé, to je ale rozkošné dítě a jak vám roste!* Ocitlo jsem se s Constanzou ve stupidním dvoupokojovém bytě v Thane, chodilo do stupidní Katolické školy milostivého Ježíše a vztekalo se na celý svět. Chtělo jsem všechno zpátky, magii a tanec a zábavu a večírky a chtělo jsem, aby tentokrát všechno pokračovalo i po závěrečných titulcích. Chtělo jsem, aby se na mě všichni dívali a říkali – páni. Nic víc. Jen páni."

Tál se opřelo, jako by čekalo obdiv, ale muž měl ve tváři spíš obavu, a pak ještě něco, co Tál nepoznávalo. Řekl: „Jsi úžasný tvor. Nepřipadáš si někdy, že žiješ ve dvou světech, přičemž ani jeden není skutečný?"

„Dva světy? Prosím tebe, já mám tisíce světů. A všechny jsou tak skutečné, jaké si je uděláš. Mělo bych to vědět. Pendlovalo jsem mezi nimi celý život. Žádný není skutečný, ale když se v nich ocitneš, jsou všechny na jedno brdo."

Muž přikývl, ne ale na souhlas s tím, co Tál řeklo, spíš jakémusi vnitřnímu dialogu. Požádal o účet a nechal na stříbrném tácku hromádku bankovek.

„Připozdívá se a já mám ráno spoustu práce."

„Jaké práce?"

„To už jsi dnes druhý, kdo se mě na to ptá. Pracuji v oblasti informačního managementu. Děkuji, že jsi přijalo mé pozvání a děkuji za příjemnou společnost; jsi vskutku výjimečný člověk, Tál.“

„Neprozradil jsi mi ani, jak se jmenuješ.“

„Ne, myslím, že neprozradil.“

„To jsou celí chlapi,“ povzdechlo si Tál a vyšlo za mužem na ulici. Muž mávl na taxi.

„Můžeš mi říkat Chán.“

Něco se změnilo, pomyslelo si Tál, když usedlo na zadní sedadlo maruti. Chán byl v Banánovém klubu celou dobu nervózní, plachý, provinilý. A ani v restauraci nebyl v pohodě. Cosi z Tálova příběhu zapůsobilo na jeho duši a rozpoložení.

„Po půlnoci na White Fort nejezdím,“ oznámil řidič.

„Zaplatím vám třikrát tolik,“ slíbil Chán.

„Dovezu vás, kam až to půjde.“

Chán si opřel hlavu o mastnou opěrku.

„Ta restaurace je opravdu znamenitá. Víš, majitel sem přišel asi před deseti lety, v poslední vlně kurdské diaspory. A já… pomohl jsem mu. Založil si podnik, daří se mu. Řekl bych, že je taky uvězněný mezi dvěma světy.“

Tál, schoulené v hřejivé arakové záři, poslouchalo jen na půl ucha. Opřelo se o Chána, v touze po teple, po něčem pevném. Paže se mu skutálela do mezery mezi nimi, vnitřní stranou předloktí nahoru. A pak už jej v rozkroku mačkala ruka, naklonila se nad něj tvář, na ústa se mu přitiskla ústa. O vstup do jeho těla se dožadoval jazyk. Tál tlumeně vyjeklo, Chán sebou šokovaně ucukl, čímž dal Tál prostor k odporu a křiku. Taxi drkotavě zastavilo uprostřed dálnice. Tál otevřelo dveře a vyskočilo ven, s vlajícím šálem za sebou, dřív než si stačilo uvědomit, co to provádí.

A běželo.

~ ~ ~

Tál se zastaví. Předkloní se, ruce na stehnech, a lapá po dechu. Chán je pořád tam, mžourá skrz rozmazanou zář světlometů, bezvýsledně volá do dopravního řevu. Tál potlačí vzlyk. Na kůži stále cítí jeho kolínskou, chuť jeho jazyka v ústech. Rozechvěle čeká pár

bezpečných minut, než si stopne projíždějící rikšu. Sintelový DJ hraje MIX PRO NOC, KTERÁ SE ZMĚNILA V HOROR.

15. Višrám

Nový den, nová přehlídka. Pod klenbou Výzkumného centra Randžíta Raye se shromáždili všichni od uklízeček po ředitele. Jsou zjevně nervózní. Ani zdaleka ne tak jako jejich nečekaný a nepřipravený generální, myslí si Višrám Ray, zatímco jeho limuzína smyslně křupe po uhrabané štěrkové cestě. Višrám si narovná manžety, uvolní si límec.

„Měl sis vzít kravatu," podotkne Marianna Fuscová. Je klidná, uhlazená, všechny záhyby geometrické.

„Kravat jsem se nanosil až až," ušklíbne se Višrám a přihladí si vlasy před zrcátkem zabudovaným do řidičovy opěrky hlavy. „A navíc, jak ti řekne každý oděvní historik, jediným účelem kravaty je ukazovat na ptáka. To není moc hinduistické."

„Višráme, u tebe všechno ukazuje na ptáka."

Višrámovi se zdá, že zaslechl řidičovo tlumené zakuckání.

„Neboj, mám tě napojeného," zašeptá mu Marianna Fuscová do ucha, když odhodlaně kráčejí do schodů. V hlavě mu ožije hoek. Letmé zamžení, když sintel promaže spamy, a už podává ruku řediteli. GÁNDHÍNAGAR SURDŽÍT, hlásí mu modrá písmenka přímo před ním. NAROZEN 21.2. 2009. MANŽELKA: SANDŽUAJ, DĚTI: RUPÉŠ (7), NAGÉŠ (9). DO VÝZKUMU A VÝVOJE NASTOUPIL ROKU 2043, PŘEDTÍM BENGALÚRSKÁ UNIVERZITA, ZAMĚŘENÍ VÝZKUM OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ. PRVNÍ DOKTORÁT… Višrám odmrkne dodatečné informace pryč.

„Pane Rayi, vítejte v našem oddělení."

„Rád vás poznávám, dr. Surdžíte."

Je to vlastně jako na jevišti.

„Musím přiznat, že nás nová situace zastihla poněkud nepřipravené," řekne ředitel.

„Ani z poloviny ne tolik jako mne.“ Zdá se, že vtip uspěl. Proč se ale nesmějí? Dr. Surdžít přistoupí k vedoucím svých oddělení.

INDERPÁL GAUROVÁ, oznamuje neúnavný palmer. 15. 8. 2011, ČANDÍGARGH. ODDĚLENÍ: BIOMASA. STAV: SVOBODNÁ. ZAMĚSTNANECKÝ ZÁZNAM V RAY POWER: NÁSTUP DO V&V 2034, PŘEDTÍM PANDŽÁBSKÁ UNIVERZITA V ČANDÍGARGHU.

DÁL AŤ SI JE PŘEDSTAVÍ SÁM, uzavře Marianna šeříkovými písmeny nad ředitelovou hlavou. Dr. Gaurová je buclatá usměvavá žena s culíkem a v tradičním oděvu, třebaže na hoeku z eloxovaného hliníku, který má srolovaný za uchem, nic staromódního není. Višráma napadne – co jí její hoek asi píše o něm? VIŠRÁM RAY: RODINNÝ BUDIŽKNIČEMU. NEÚSPĚŠNÝ PRÁVNÍK. RÁDOBY KOMEDIANT. MYSLÍ SI, ŽE JE BŮH SRANDY.

„Je mi velkou ctí,“ řekne Inderpál Gaurová a udělá namaste.

„Mně také, mně také,“ ujistí ji Višrám.

A tak dál, podél řady šéfů oddělení a ctihodných kapacit a týmových vedoucích s významnou publikační činností.

„Já jsem Chalída Husajnová,“ představí se drobná, charismatická žena v západním kostýmku a čádoru. „Je mi potěšením, pane Rayi.“ Zabývá se mikroprodukcí. Parazitickou energií.

„Cože, lidé vyrábějí elektřinu pouhým chozením tam a zpátky?“

„Generátory v chodníku, ano!“ nadchne se žena. „Je to obrovský energetický potenciál, který jen čeká, až jej využijeme. Vše, co člověk říká a dělá, je zdrojem energie.“

„Měla byste se napojit na naše právní oddělení.“

Smích.

„A na čem pracujete vy aby byla Ray Power jednička?“ zeptá se Višrám mladé, téměř pohledné ženy, která se podle štítku na hrudi jmenuje Sonia Jadavová.

„Na ničem,“ usměje se žena.

„Aha,“ odtuší Višrám a jde dál. Ruce, jimiž je nutno potřást. Tváře, které je třeba si zapamatovat. Žena za ním zavolá.

„Když na ničem, myslím tím energii z ničeho. Nekonečnou volnou energii.“

„Máte mou plnou pozornost.“

„Míříme do naší nulové laboratoře,“ vysvětluje Sonia Jadavová, zatímco vede Višráma a jeho svitu do svého království. Pozorně si jej prohlédne.

„Pohybují se vám oční bulvy. Čtete si něčí zprávy?“

Višrám ohne prst a utne tichý komentář Marianny Fuscové.

Stavitelé jeho otce navrhli budovu, která vypadá spíš jako nábytek než jako architektura. Všude samé dřevo a látky, ohyby a klenby, vše průsvitné a vzdušné. Vzduch voní po míze a pryskyřici a santálovém dřevu. Podlahy jsou z javorových prken s marketeriemi znázorňujícími výjevy z Rámájany. Sonia Jadavová vrhne nelibý pohled na Marianniny jehlové podpatky. Marianna se zuje a schová lodičky do tašky. Višrám cítí, že je tak nějak správné chodit tady bosky. Je to posvátné místo.

Nulová laboratoř jej na první pohled zklame. Nikde žádné hučící stroje ani propletence kabelů, jen *stoly* a skleněné přepážky, vratké sloupce papírů na zemi, bílé tabule na stěnách. Ty jsou plné klikyháků a čmáranic, které prchají dál na stěny. Každý centimetr čtvereční přetéká symboly a písmeny, navzájem do sebe vklíněnými pod šílenými úhly, jsou spoutané lasy černého fixu, spojené harpunami červených a modrých linií a šípů s teorémy na opačné straně tabule. Rovnice zápasí o místo, přelévají se na stoly, lavice, jakýkoli rovný povrch, který udrží fix. Pro Višráma je taková matematika stejně nečitelná jako sanskrt, ale v kokonu idejí a teorií a vizí se cítí příjemně, jako uvnitř modlitby.

„Na první pohled to možná nevypadá kdovíjak, ale výzkumníci z EnGenu by dali jmění, aby sem mohli nakouknout,“ prohlásí Sonia Jadavová. „Většinu horké práce děláme na univerzitním urychlovači nebo na LHC v Evropě, ale tady vzniká kostra, teoretický základ.“

„Horké práce?“

„Máme dva různé postupy, říkáme jim horký a studený. Nebudu vás unavovat teorií, ale souvisí to s energetickými úrovněmi a kvantovou pěnou. Dva různé pohledy na nic.“

„A vy to ráda horké?“ prohodí Višrám, zatímco studuje hieratické písmo na stěně.

„Rozhodně.“

„A umíte převést teorii do praxe? Umíte vyrobit energii z ničeho?“

Sonia Jadavová vypne hruď a v očích jí zaplanou ohníčky.

„Ano, umíme.“

„Pane Rayi, měli bychom pokračovat dál,“ pobízí jej ředitel Surdžít.

Když jeho doprovod odejde, popadne Višrám černý fix a rychle naškrábe na stůl: VEČEŘE DNES?

Sonia Jadavová si přečte pozvánku vzhůru nohama.

„Přísně profesionálně,“ zašeptá Višrám. „Chci vědět, kdo to rád horké a kdo ne.“

OK zní červená odpověď.

OSM TADY.

Sonia dvakrát podtrhne své OK.

Když vyjde na chodbu, spatří Višrám něco, co mu zkazí veškerou náladu – chodbou se valí Góvind, ve svém upjatém obleku a s falangou právníků za zády, jako by mu to tady patřilo. Starší bratr zmerčí mladšího, otevře pusu k pozdravu, prokletí, požehnání, pokárání – to už se Višrám nedozví, protože je mu to fuk a protože nahlas zavolá: „Pane Surdžíte, mohl byste zavolat ochranku?“ A když začne ředitel mluvit do svého palmeru, zvedne Višrám bratrovi před oči jeden velitelský prst. „Nic neříkej. Tady nemáš co dělat. Tohle je moje divize.“ Dorazí ochranka, dva obří Rádžputové v rudých turbanech. „Vyprovoďte, prosím, pana Raye z budovy a vyfoťte jej pro bezpečnostní systémy. Bez mého výslovného, písemného povolení sem již nevkročí.“

Rádžputové popadnou Góvinda pod paží, každý z jedné strany. Višrámovi zaplesá srdce, když vidí, jak jej rychlým krokem vedou chodbou pryč.

„Poslouchejte, poslouchejte mě!“ volá Góvind přes rameno. „Zruinuje vás stejně, jako zatím zruinoval všechno, nač sáhl. Znám ho od mala. Starého psa novým kouskům nenaučíš, všechny vás přivede na mizinu, obrátí tuhle skvělou firmu v trosky. Neposlouchejte ho, nic neví. Nic!“

„Velmi se omlouvám,“ usměje se Višrám, když za jeho stále protestujícím bratrem zapadnou dveře. „Tak, budeme pokračovat, nebo jsem už viděl všechno?“

~ ~ ~

Začalo to u snídaně.

„Co jsem vlastně zdědil?“ zeptal se Višrám Marianny Fuscové s pusou plnou kičiri během své ranní instruktáže na východním balkonu.

„V podstatě máš divizi výzkumu a vývoje.“ Právnička mu kolem mastného talíře rozložila příslušné dokumenty jak tarotové karty.

„Takže ani vindru a hromadu povinností.“

„Nemyslím, že tvůj otec při rozdělování podniku střílel od boku.“

„Kolik z toho jsi věděla?“

„Co, kdo, kde a kdy.“

„A proč?“

„To asi neví nikdo.“

Já ano, pomyslel si Višrám. Já vím, jak je příjemné obrátit se zády k očekáváním a zodpovědnosti. Já vím, jak děsivé a osvobozující je vyrazit do světa jen s žebráckou miskou, vstříc posměchu.

„Mohlas mi to říct.“

„A porušit smlouvu o mlčenlivosti?“

„Jste chladná, nevlídná žena, Marianno Fuscová.“

Nabral si na vidličku další sousto kičiri. Dole jeho bratr Rámeš vbloumal do geometrických záhonků anglických růží, které byly v třetím roce sucha již zvadlé a zkadeřené. Ruce měl založené za zády, póza starobylá a důvěrně známá jako kterýkoli jiný prvek Šanker Mahalu. Když bylo Višrámovi šest, posmíval se svému staršímu bráškovi, chodil za ním, ruce za zády, rty stažené v abstraktním soustředění na tajemství vesmíru.

Jak dopadly ty výlety do východní Asie? napadlo jej. Co ty holky z Bangkoku, které udělají vše, nač člověk pomyslí, a jsou vším, co si dokáže představit. V rozkroku ucítil jemné zachvění, zavíření hormonů. Jenže to by bylo příliš snadné. Žádný lov, žádné drama, žádná zkouška vůle a důvtipu, žádný nevyslovený souhlas, že obě

strany se účastní hry s jejími manévry a fázemi a pravidly. Teplý vánek s příchutí města zatahal za právní listiny. Višrám na ně rozestavěl hrnky a tácky a příbory, aby neulétly. Rámeše, který právě čichal k suchým růžím, přiměl teplý dotek na tváři vzhlédnout; zjevně jej překvapilo, když spatřil na balkonu svého mladšího bratra a jeho právní asistentku.

„Á, támhle jsi. Vlastně jsem tě hledal."

„Kapku mizerného kafe?"

„Určitě. A trochu toho kičiri ti nezbylo?"

Višrám kývl na sluhu. Úžasné, jak rychle si člověk zvykne na sloužící. Rámeš dloubl vidličkou do kičiri. „Proč mi to dával?" řekl náhle. „Já to nechci; ani tomu nerozumím. Nikdy jsem tomu nerozuměl. Góvind byl odjakživa ten, kdo měl hlavu na obchody; pořád je. Já jsem astrofyzik, vyznám se v organických molekulárních mračnech v hlubokém vesmíru. Nevím, jak se vyrábí elektřina."

Rozdělení bylo chytré, shakespearovské. Rámeš by určitě chtěl nesvětskou oblast teoretického bádání. Dostal maso a kosti produkční divize. Góvindovou ambicí byla jistě ústřední infrastruktura. Místo toho měl teď na starost distribuční síť. Dráty a kabely a stožáry. A syn číslo tři, co rád cestuje, teď spravuje aparát tak esoterický, že ani netuší, jestli vůbec funguje. Obsazení proti typu. Práskaný starý sádhu.

Randžít Ray odešel před úsvitem. Jeho pečlivě vyžehlené šaty visely ve skříni. Palmer a hoek ležely na polštáři, spolu s jeho portmonkou a univerzální kartou. Boty, dokonale vyleštěné, stály špičkami k nohám postele v perfektním pravém úhlu. Hřeben a kartáč na vlasy se stříbrným hřbetem se spojily v posledním polibku na toaletním stolku. Kukunúr, nový majordomus místo starého Šástrího, mu to vše ukázal s týmž nevzrušeným smyslem pro nevratnou historii, jaký Višrám cítil ze starodávných hradů a domů ve Skotsku. Kukunúr nevěděl, kam jeho pán odešel. Ani matka to nevěděla, třebaže Višrám vytušil existenci tajného komunikačního kanálu, dohledu nad dědictvím. Ray Power bude vždycky Ray Power.

„Proč mi to povídáš, Ráme?"

„Není to pro mě."

„Co po mně chceš, Ráme?“

Nejstarší bratr si pohrával s vidličkou.

„Govind za mnou přišel s nabídkou.“

„Vida, takže neztrácel čas.“

„Myslí si, že je to katastrofa, odsekávat výrobu od distribuce. Američané a Evropané usilují o Ray Power celá léta. A my jsme teď rozdělení a slabí a je jen otázkou času, kdy nám někdo učiní nabídku, kterou nebude možné odmítnout.“

„Určitě byl jako Siréna. Nějak mi ovšem nejde na rozum, odkud na ten velkorysý projev bratrské solidarity bere peníze.“

Marianna Fuscová otevřela palmer.

„Podrobné záznamy má obchodní soud, každopádně zisky mu klesají už pátý kvartál v řadě a jeho bankéři začínají být nervózní. Hádám, že do pár let požádá o ochranu před věřiteli.“

„Takže když to není Govind, asi je na místě otázka, čí to jsou prachy.“

Rámeš odsunul talíř s kičiri stranou.

„Můžeš mě vykoupit ty?“

„Govind má alespoň firmu a úvěrový rating. Já mám notýsek plný vtipů a hromadu neotevřených obálek s malými celofánovými okénky.“

„Co budeme dělat?“

„Budeme řídit podnik. Je to silná firma. Je to Ray Power, my s ní vyrostli, známe ji jako své boty. Jedno ti ale povím, Ráme – ne abys mi vyčítal, když se něco podělá. A teď, jestli mě omluvíš, mám schůzku se zaměstnanci.“

Marianna Fuscová vstala s ním, kývla na Rámeše a vešla za Višrámem do tmavého, chladného pokoje. Na opuštěné kičiri se okamžitě seběhly hladové opice.

Višrám ucítil Govinda dřív, než ho uviděl v zrcadle.

„Víš, z Londýna jsem ti mohl bezcelně přivézt litry těch nejlepších parfémů. Ty se pořád držíš toho *Arpálu*? Co to je, nějaká vlastenecká hrdost, národní odér Bháratu?“

Govindův odraz se postavil vedle Višrámova, který si zrovna urovnával manžety. Dobrý oblek. Vypadám líp než ty, tlusťochu.

„A vůbec, odkdy lezeme do pokoje bez klepání?“ dodal.

„Odkdy musejí členové rodiny klepat?“

„Od té doby, co jsou z nich velcí byznysmeni. A mimochodem, dnes nebudu doma. Stěhuju se do hotelu.“ Manžety v pořádku. Klopy taky. Límeček jakbysmet. Požehnaní budiž čínští krejčí. „Tak, ven s tou nabídkou.“

„Takže Rámeš už s tebou mluvil.“

„A to sis vážně myslel, že mi to zatají? Slyšel jsem, že máš problém s likviditou.“

Góvind se bez vyzvání posadil na kraj postele. Višrám si v zrcadle všiml, že nedosáhne nohama na zem.

„Možná tomu nebudeš věřit, ale mně jde jen o to udržet společnost pohromadě.“

„Máš pravdu.“

Višrám dál stál ke Góvindovi zády.

„V EnGenu se nikdy netajili tím, že by Ray Power rádi koupili. Už když byl generálním otec, chodili za ním s nabídkami. Jednou nás dostanou, dříve nebo později. Proti Američanům nemáme šanci. Nakonec nás prostě spolknou a my si mezi sebou musíme rozhodnout, jestli to pro ně budou tři jednohubky nebo jedno velké sousto. Já už mám rozhodnuto. Vím, co je nejlepší pro společnost, kterou založil a vedl náš otec. V jednotě je síla.“

„Náš otec založil indický byznys a vedl jej v indickém stylu.“

„Že by se v bratříčkovi probudilo národní svědomí?“ Z těch pár slov Višrám pochopil, že jsou s Góvindem nepřátelé na život a na smrt. Ráma a Rávana. „Až začnou nabídky znovu chodit, ty staré ženské a gramínoví bankéři se proti tobě obrátí jako první,“ pokračoval Góvind. „Pusu mají plnou ušlechtilých ideálů, ale hoď jim hrst dolarů a uvidíš tu solidaritu s chudými. Ve světě obchodu se vyznají lépe než ty, Višráme.“

„To si nemyslím,“ odpověděl Višrám tiše. Jeho bratr se zamračil.

„Promiň, neslyšel jsem tě.“

„Říkám, že si to nemyslím. A mimochodem, aby bylo jasno – ať řekneš nebo uděláš cokoli, postavím se proti tomu. Odteď až na věčnost. Odmítnu každou nabídku, se kterou za mnou přijdeš, budu ti vetovat každou dohodu, kterou uzavřeš. Třeba budeš mít pravdu, třeba budeš vedle, třeba mi z toho bude koukat miliarda dolarů, ale já

se postavím proti tomu. Proč? Protože zkrátka můžu a ty s tím nic nesvedeš, nikomu si nebudeš moct běžet stěžovat, nebudeš mi moct poroučet z pozice staršího bratra. Já budu vždycky vlastnit třetinu Ray Power. Teď jsi v mé ložnici a neklepals a já tě sem rozhodně nezval, ale přehlédnu to, protože dnes jsem v tomhle pokoji, v tomhle domě naposled a navíc mám práci.“

Teprve až když se uvelebil v klimatizovaném koženém sedadle limuzíny, povšiml si Višrám malých krvavých půlměsíčků na dlaních. Stigmata zaťatých nehtů.

~ ~ ~

Je to mizerná italská restaurace, ale jiná není. Višrám, kterému se už začínalo stýskat po glasgowských Italech, požehnané to rase, se celý rozzářil při představě těstovin ruffino, jenže pak si uvědomil, že ve Váránasí nezapustila kořeny italská diaspora, že tady nekolují italské geny. Personál je místní. Hudba je poskládaná ze světových žebříčků. Víno je zteplalé a unavené dlouhým suchem. V menu je cosi s názvem těstoviny tikka.

„Promiň, je to děs,“ omlouvá se Sonie Jadavové.

Ta se potýká s rozvařenými špagetami.

„Italskou kuchyni jsem ještě nejedla.“

„Tohle není italská kuchyně.“

Sonia se na tu katastrofu připravila dokonale. Udělala si něco s vlasy, rozvěsila si na sebe kousky zlata a jantaru. *Arpége 27*, zřejmě bezcelní, odkudsi z Evropy. Višrámovi se líbí, že si vzala formální sárí, ne žádný ohavný západní kostýmek. Pohodlně se opře, spojí špičky prstů do stříšky, pak si uvědomí, že vypadá jak zloduch z Bonda, a znovu se napřímí.

„Co myslíte, nakolik má humanitně zaměřený kluk jako já šanci pochopit problematiku nulové energie?“

Sonia Jadavová s očividnou úlevou odstrčí talíř špaget stranou.

„Jen pro pořádek – nejde o zcela volnou energii, jak si zřejmě představuje většina lidí.“ Sonie Jadavové se dělá mezi očima drobná vráska, když něco vysvětluje nebo přemítá o něčem komplikovaném. Je to rozkošné. „Pamatujete, jak jsem v laboratoři mluvila o horkém a studeném? Klasické teorie nulové energie jsou všechny studené.

My říkáme, že neplatí. Nemohou fungovat; existuje bariéra základního stavu atomů, kterou člověk prostě neobejde. Na druhý zákon termodynamiky se nedá vyzrát.“

Višrám uchopí bagetu a dramaticky ji zlomí vejpůl.

„To s tím studeným a horkým chápu…“

„Dobrá, zkusím vysvětlit i zbytek. A mimochodem, ten kousek s bagetou jsem viděla v remaku *Pyár Diwana Hóta Haj*.“

„Ehm, ještě kapku vína?“ nabídne Višrám.

Sonia si nechá dolít, ale neupije. Moudrá to žena. Višrám se znovu opře s traumatizovaným Chianti v ruce a vzdá hold starobylému rituálu naslouchání vyprávějící ženě.

Je to podivný a magický příběh, plný rozporů a nereálných situací, skoro jako Mahábhárata. Figurují v něm mnohočetné světy a bytosti, které mohou být dvěma různými věcmi současně. Vystupují v něm postavy, jejichž motivy lidstvo možná nikdy plně nepochopí, které, jakmile se propletou, zůstanou spojeny, i kdyby se ocitly každá na opačném konci vesmíru, takže cokoli se stane jedné, okamžitě pocítí i druhá. Višrám sleduje, jak Sonia názorně předvádí experiment se dvěma štěrbinami pomocí vidličky, dvou kaparů a vlnek na ubruse, a říká si, jak cizí a tajuplný svět ta ženská obývá. Kvantový vesmír je stejně vrtošivý a nejistý a nepoznatelný jako onen trojitý svět spočívající na hřbetě obří želvy, jemuž vládnou bohové a démoni.

„V důsledku principu neurčitosti se na všech možných energetických úrovních neustále rodí a zanikají virtuální částice. Takže každý krychlový centimetr vakua teoreticky ukrývá neomezené množství energie; stačí jen zařídit, aby ty částice nezanikaly.“

„Nutno přiznat, že humanitně zaměřený kluk nerozumí ani slovu.“

„Tomu nerozumí nikdo. Ne do hloubky, ne v pravém slova smyslu. Víme jen, jak to funguje. Je to ale lepší a přesnější teorie než kterákoli jiná, včetně M-hvězdné teorie. Je to jako mysl Brahmova; nikdo nemůže porozumět úradkům stvořitele, to ale neznamená, že neexistuje stvoření.“

„Na vědkyni si docela libujete v náboženských metaforách.“

„Tahle konkrétní vědkyně totiž věří, že žijeme v hinduistickém vesmíru.“ Sonia Jadavová zvedne ruku. „Aby bylo jasno, já nejsem jako ti křesťanští fundamentalističtí kreacionisté – to nejsou vědci; popírají empiriku a samotnou skutečnost, že vesmír je poznatelný. Kreacionisté si vybírají jen fakta, která se jim hodí do biblického krámu. Já jsem racionální hinduistka. Netvrdím, že věřím v bohy; ale kvantově informační teorie a M-hvězdná teorie podávají jasný obraz o vzájemné propojenosti všech věcí, o tom, že některé emergentní vlastnosti nemohou být svými dílčími prvky nikdy poznány a že velmi malé a velmi velké jsou jen dvě strany téže superstruny. Musím snad poučovat Raye o hinduistické filozofii?“

„Tohohle konkrétního možná ano. Takže N. K. Dživándžího na tom jeho kolosu nepotáhnete?“ Ty fotky viděl ve večerních zprávách. Pořádný sólokapr.

„Nepotáhnu, ale možná půjdu v davu za ním. A stejně to má ekodieselový motor.“

Višrám se znovu opře a zatahá se za spodní ret, jako to dělá, když se mu v hlavě honí nejrůznější vtipné postřehy a glosy.

„Heleďte, nemáte bindi a jste na veřejnosti bez šátku. Jak se to slučuje s N. K. Dživándžím a myslí Brahmovou?“

Sonie Jadavové znovu naskočí vráska.

„Řeknu to jasně a srozumitelně. Džáti a varny sužují náš národ po tisíce let. Původní Drávidové kasty neznali, vnutili jim je až Árijci, posedlí škatulkováním a mocí. Proto se tady Britové cítili jak doma – tahle země je fascinuje dodnes. Třídní dělení mají v genech.“

„Ne v té části Británie, kde jsem žil já,“ podotkne Višrám.

„Pro mne N. K. Dživándží symbolizuje národní hrdost, myšlenku Bháratu Bháraťanům, odhodlání nerozprodat nás po kouscích Američanům. Vizi hinduistické nulové energie. A v jednadvacátém století už ženy šátek nepotřebují. A navíc mi můj manžel věří.“

„Ach tak,“ odtuší Višrám a doufá, že na něm není znát zklamání. „Takže, M-hvězdná teorie?“

Pokud to chápe dobře, věc se má následovně. Nejprve se objevila strunová teorie, o které už slyšel, něco jako že všechno jsou jen noty vibrujících strun. Moc hezké. Takové hudební. Velmi hinduistické. Pak přišla M-teorie, která se pokusila vyřešit rozpory strunové teorie,

ale která se natahovala všemi možnými směry, jako končetiny mořské hvězdice. Teoretický střed dorazil na scénu až jako poslední, koncem dvacátých let, v podobě M-hvězdné teorie…

„Ta hvězda je jasná, ale co znamená to M?“

„Mystérium,“ usměje se Sonia Jadavová. To už popíjejí stregu. Bylinný likér se k místnímu klimatu hodí překvapivě dobře.

M-hvězdná teorie postuluje, že prvotní struny, které se v jedenácti rozměrech svíjejí a smotávají do membrán, tvoří multiverzum všech představitelných vesmírů, které se řídí jinými fundamentálními zákonitostmi než ten lidský.

„Je v ní všechno,“ vysvětluje Sonia Jadavová. „Vesmíry s dodatečnou časovou dimenzí, dvourozměrné vesmíry – v těch neexistuje gravitace – vesmíry, kde sebeorganizace a život jsou základními rysy časoprostoru… Nekonečné množství vesmírů. A takový je rozdíl mezi studenou a horkou teorií nulové energie.“

Višrám objedná další stregy. Neví, jestli je to magickým likérem nebo vší tou fyzikou, každopádně se nachází ve stadiu příjemně hřejivé dezorientace.

„Studené teorii nulové energie brání v dalším postupu druhý zákon termodynamiky.“ Číšník rozdá druhou rundu. Višrám si prohlíží Soniu Jadavovou skrze zlatý paraván bublinkové skleničky. „Nechte toho a dávejte pozor! Energie, aby mohla být užitečná, musí někam proudit. Musí stékat z vyššího stupně na nižší, z teplejšího na chladnější, chcete-li. Jenže v našem vesmíru je základním atomárním stavem nulový stupeň kvantové fluktuace. Odsud už nemá energie kam stékat, je na dně údolí. Ale v jiných vesmírech…“

„Může být ten základní stav vyšší…“

Sonia Jadavová spojí dlaně v tichém namaste.

„Přesně! Přesně tak! Stékala by z vyššího stupně na nižší. Mohli bychom jí postavit přehradu.“

„Teď ještě najít ten správný vesmír.“

„Ten jsme našli už dávno. Je to jednoduchá manifestace M-hvězdné teoretické struktury obsažená v našem vlastním vesmíru. Gravitace je v ní silnější, jakož i konstanta rozpínavosti, takže tamější napjatý časoprostor obsahuje mnohem více volné energie než náš. Jde o poměrně malý vesmír a nepříliš vzdálený.“

„Neříkala jste, že vesmíry jsou všechny vně a uvnitř jeden druhého?“

„Topologicky ano. Ale já mluvím o energetické vzdálenosti, to znamená nakolik musíme ohnout naše brány, aby odpovídaly geometrii těch sousedních. Ve fyzice je vlastně všechno jen energie.“

Ohnuté brány, aha.

Sonia Jadavová rázně postaví prázdnou sklenku na ginghamový ubrus, nakloní se kupředu a Višrám nemůže nevidět fyzikální energii v jejích očích, na její tváři, v jejím těle.

„Pojďte se mnou,“ řekne Sonia. „Pojďte a uvidíte.“

~ ~ ~

Po zkušenostech z Glasgowa připadá Višrámovi noční Bháratská univerzita ve Váránasí neobvykle čistá. Nikde žádné odhozené polystyrénové tácy s deštěm rozmáčenými hranolky, osiřelé pivní sklenice ani koláče zvratků, mezi nimiž by musel v šeru kličkovat. Neslyší zvuky soulože z chodeb či močení z křoví. Ze tmy se na něj nevypotácí žádný zlověstný opilec s rasistickou kletbou. Po prašných, povadlých trávnících se neprocházejí tlupy polonahých holek držících se za ruce. Všude se to naopak hemží ochrankou, tu a tam projede kolem učitel na rozhrkaném bicyklu bez světel a z dálky zní skřehotání osamělého nočního rádia. Ve vysokoškolském areálu jako by platil zákaz vycházení.

Řidič zamíří k jedinému světlu. Budova experimentální fyziky vypadá jako cukrovinková orchidej slepená z umělohmotných desek a pylonů, smělá a delikátní. Na mramorovém soklu stojí *Středisko Randžíta Raye pro vysokoenergetickou fyziku.* Pod křehkou, květinovou architekturou je pohřbeno mohutné těleso pulzně laserového urychlovače částic.

„Zdá se, že můj otec byl mužem mnoha nadání,“ prohodí Višrám, když je noční hlídač pustí do vestibulu. Teď už jej všichni znají.

„Ještě není mrtvý,“ podotkne Sonia Jadavová a Višrám sebou trhne.

Výtah na protějším konci vestibulu je sveze dolů do útrob netvora. Je to vskutku mytologická příšera, červ požírající svět, stočený do smyčky pod Sárnáthem a Gangou. Višrám vyhlédne

pozorovacím oknem na elektrická zařízení o velikosti lodních motorů a zkouší si představit částice nucené k podivným a nepřirozeným součinnostem.

„Když jej zapneme na plný výkon a otevřeme štěrbinu, támhlety lokalizační magnety vyvinou pole, které by vám vycuclo hemoglobin z krve," poznamená věcně Sonia Jadavová.

„Jak to víte?"

„Zkusili jsme to na koze, když to chcete vědět. Pojďme dál."

Sonia Jadavová jej vede dolů po dlouhém betonovém schodišti až k přechodové komoře. Bezpečnostní panel ji oskenuje a otevře dveře.

„Chystáme se na výstup do kosmu, nebo co?" zeptá se Višrám, když se zámky začnou protáčet.

„Jen k lokalizačnímu zařízení."

Višrám se rozhodne, že raději nechce vědět, co je tady lokalizováno, a tak zapřede nezávaznou konverzaci: „Vím, že otec je bohatý – byl bohatý. Takový člověk si může koupit osobní tryskáče nebo vlastní ostrovy, ale že by si mohl dovolit soukromý urychlovač…"

„Na stavbu se složilo víc investorů," vysvětlí Sonia Jadavová. Vnitřní průlez se protočí a oni vstoupí do poněkud všední betonové kanceláře, oslnivě jasné z neonových světel a blikání plochých obrazovek. Vousatý mladík se houpe na židli, nohy na stole, a čte večerník. Po ruce má termosku s čajem a polystyrenový kelímek; z počítače vříská staromódní hudba jakési bengálské stanice. Když spatří noční návštěvníky, polekaně vyskočí.

„Sonio, promiň, já nevěděl…"

„Debo, tohle je…"

„Já vím, rád vás poznávám, pane Rayi." S přemrštěnou vervou potřese Višrámovi rukou. „Tak, přišel jste se podívat na náš malý soukromý vesmír?" Za dalšími dveřmi je další betonová místnůstka, do které návštěvníci zapadnou jako dílky pomeranče. V úrovni Višrámovy hlavy se nachází těžký skleněný panel. Višrám do něj zamžourá, ale nic zvláštního nevidí. „Sami si vlastně vystačíme s čísly, ale někteří lidé mají jakési atavistické nutkání přesvědčit se o všem na vlastní oči," prohlásí Deba. Přinesl si s sebou čaj; usrkne. „Tak jo, jsme teda v pozorovací místnosti vedle lokalizační komory,

které tady přezdíváme Vazba. Je to vlastně modifikovaný tokamakový torus – říká vám to něco? Ne? Vypadá jako inverzní kobliha; venku normálka, ale uvnitř je to nejtvrdší vakuum, jaké si dokážete představit. Vlastně ještě tvrdší, než si dokážete představit. Obsahuje jen časoprostorové a kvantové fluktuace. A tohle.“

Rozsvítí světla. Višrám na chvíli oslepne, pak si začne uvědomovat sílící záři za oknem. Vzpomene si na studentku fyziky, kterou měl jednou u sebe doma a která mu řekla, že lidská sítnice dokáže zachytit i jediný foton, takže člověk vlastně vidí i na kvantové úrovni. Nakloní se kupředu; záře se line z modré kružnice, ostré jako laser, která obepíná vnitřní stěny tokamaku. Přitlačí nos ke sklu.

„Pozor na pandí oči,“ varuje jej Deba. „Jde z toho spousta UV.“

„Tohle je… sousední vesmír?“

„Je to sousední časoprostorové vakuum,“ upřesní Sonia Jadavová. Stojí dostatečně blízko, aby Višrám plně ocenil její *Arpége 27*. „Je stabilní už několik měsíců. Jde vlastně o sousední prázdno, s vakuovou energií vyšší než naše…“

„Která k nám prosakuje.“

„Není o mnoho vyšší, máme z ní výtěžnost jen dvě procenta navíc, ale doufáme, že v ní otevřeme škvíru do ještě energetičtější dimenze, a tak po žebříku dál a dál, dokud se nedostaneme na dostatečně hodnotný výstup.“

„A to světlo…“

„Kvantová radiace; virtuální částice té dimenze – říkáme jí Vesmír dva-osm-osm –, které narážejí na zákony našeho vesmíru a anihilují se na fotony.“

Ne, tak to není, pomyslí si Višrám, když civí do namodralé záře jiného času a prostoru. A ty to víš, Sonio Jadavová. Je to světlo Brahmovo.

Část třetí

Kalki

16. Šiva

Kluci vždycky mají své matky.

Šiva si připadal, skoro jako by se vracel domů z vojny, když tak kráčel úzkými uličkami mezi nuznými přístřešky, shýbal se pod kabely elektrického vedení, v kvalitních botách se úzkostlivě držel na chodníčcích z kartónového papíru, protože i v tom nejsušším suchu byla zem Čandí, Šivovy rodné basti, navlhlá močí. Vyšlapané stezky se neustále přeskupovaly, přístřešky se hroutily a nové byly přistavovány, ale Šiva se řídil podle známých orientačních bodů – Nezničitelné autodíly našeho Pána Rámy, kde bratři Šási a Ašíš zrovna rozebírali starý volkswagen na součástky, krejčovský stánek pana Pillaje se žlutým slunečníkem, Ambedkar, místní zástupce nákupčího dětí, který seděl na svém trůně z naskládaných palet a pokuřoval sladkou gandžu.

Lidé mu uhýbali z cesty a dělali ochranná gesta proti zlému oku, ale přesto na něm viseli pohledem, prorože v něm viděli něco z vnějšku svého světa, něco, co má vkus a úroveň a parádní boty, něco, co je *něčím.* Něco, co je *člověkem.*

Jeho matka vzhlédla, když na ni padl jeho stín. Strčil jí do ruky peníze, ušmudlaný žmolek rupií. Dostal nějakou hotovost od chlapa, co odtáhl trosky mercedesu. Moc mu nezbylo, ale syn by měl vždy dbát na splácení dluhu svým rodičům. Matka nejdřív dělala, že peníze nechce, ale nakonec je schovala pod cihlu u ohniště.

Vrátil se. Je to jen slamník v rohu, ale má střechu nad hlavou a *dál* dvakrát denně a jistotu, že nikdo na světě, žádná zabijácká mašina se šavlemi místo rukou, jej tady nenajde. Ale ani Čandí není

bez rizik. Bylo by tak snadné vrátit se do starých kolejí – trocha jídla, krátký spánek v poledne, drobné krádeže, poflakování se s kamarády, tlachání a klábosení a očumování holek, a tak den za dnem, rok za rokem, až život uteče jako voda. On ale musí přemýšlet, kšeftovat, vybírat si služby a laskavosti. Jogendra pobíhá basti i městem, poslouchá, co se na ulicích o Šivovi povídá, kdo se obrátil proti němu a kdo má stále aspoň kouska cti v těle.

A pak je tu jeho sestra.

Líla je pro něj připomínkou toho, že syn a bratr by neměl navštěvovat rodinu jen o Diválí a na Guru Púrnimá. Z původně pohledné, tiché, placké, ale rozumné dívky – dávno se mohla vdát – se stala zanícená křesťanka. Jednou si vyšla s kamarádkou na jakousi náboženskou akci pořádanou kabelovou televizí a vrátila se znovuzrozená. Jako by ale nestačilo, že nalezla Pána Ježíše Krista. Usmyslela si, že všichni ostatní ho musejí nalézt taky. Obzvláště její zkažený, zpustlý bratr. A tak za ním chodila s biblí na supertenkém papíru, který, jak Šiva věděl, se ideálně hodí na jointy, a s poněkud nemotorným zápalem jej do zemdlení poučovala o křesťanství.

„Sestro, zrovna odpočívám. Rušíš mě. Jestli pro tebe křesťanství znamená tolik, jak tvrdíš, musíš svého bratra ctít. Myslím, že to tam někde stojí, projevuj bratrům svým úctu a respekt."

„Mí bratři jsou mí bratři a sestry v Kristu. Ježíš řekl, pro mne budete nenávidět své matky a otce a bratry též."

„Pak je to velmi pošetilé náboženství. Který z tvých bratrů a sester v Kristu ti sehnal léky, když jsi umírala na tuberkulózu? Který z nich se naboural autem do lékárny toho boháče? Ubližuješ sama sobě. Nikdo si tě nevezme, když nebudeš řádná Indka. Děloha ti vyschne. Budeš plakat pro své nenarozené děti. Nerad to říkám, ale nikdo jiný ti pravdu nepoví. Ani máma, ani tví křesťanští kumpáni. Děláš hroznou chybu, nechej toho, dokud je čas."

„Hroznou chybu bych udělala, kdybych se rozhodla, že chci přijít do pekla," namítne Líla vzdorně.

„A kde myslíš, že jsi?" ušklíbne se Šiva. Jogendra vycení zčernalé zuby.

Odpoledne má Šiva schůzku – Príja z Musstu. Staré zlaté časy nebyly zapomenuty. Šiva patnáct minut sleduje čajový stánek, aby se

ujistil, že je sama. Bolí jej srdce, když ji vidí v těch kalhotách, co tak těsně přiléhají ke křivkám jejího zadku, a v nadýchaném hedvábném vršku a s jantarovými slunečními brýlemi a s tou světlou světlounkou pletí a rudými rty, které špulí a netrpělivě se rozhlíží ve snaze zahlédnout v davu okolostojících a civících těl Šivovy vlasy, tvář, chůzi. Príja představuje vše, oč Šiva přišel. Musí se odsud dostat. Musí se znovu zvednout. Být zase rádža.

Príja nadskočí v jehlových kozačkách a radostně vyjekne, když ho uvidí. Šiva jí koupí čaj a posadí se na lavičku vedle kovového stánku. Príja nabídne, že jej pozve, on ale odmítne a podá prodavači další kousek své tenčící se zásoby rupií. Toho bohdá nebude, aby Čandí viděla, jak žena kupuje čaj Šivovi Faradžimu. Její nohy jsou dlouhé a štíhlé a městské. Místní muži je okukují, pak zahlédnou lem koženého kabátu muže vedle ní. Jdou si po svém. Jogendra sedí na obráceném umělohmotném sudu od hnojiva a šťourá se v zubech.

„Tak co, stýská se po mně mým holkám a barmanovi?“ Nabídne jí bídí a zapálí si od plynového vařiče pod rozklepaným ohřívačem vody.

„Jsi v pěkným průseru.“ Príja si zapálí od něj, hollywoodský polibek. „Víš, co je zač vymahačská agentura Ahimsa Collections?“

„Nějaká banda grázlů.“

„Dawúdův gang. Je to jejich nový byznys, vykupovat dluhy. Šivo, jdou po tobě Dawúdovci. To jsou ti, co Gurnita Azniho stáhli zaživa z kůže na zadním sedadle jeho limuzíny.“

„Všechno je to o smlouvání; oni nasadí vysoko, já jdu nízko, potkáme se uprostřed. Takhle se dělají obchody.“

„Ne. Chtějí všechno, co jim dlužíš. Ani o rupii míň.“

Šiva se zasměje, svobodný, šílený smích muže, který se uvnitř rozpadá. Kolem zorného pole mu znovu zazáří modř, čirá Krišnova modř.

„Tolik peněz nemá nikdo.“

„Pak jsi mrtvý a mně je to líto.“ Šiva položí Príje ruku na stehno. Ta zkamení.

„A tos mi přišla říct jen tohle? Čekal jsem od tebe něco víc.“

„Šivo, frajerů jako ty je na každém rohu stovka a všichni čekají…“ Šiva ji utne v půli věty; chytí ji za čelist, zaryje prsty do

měkké tkáně, zakrouží palcem po lícní kosti. Modřiny. Nechá jí modřiny jako blankytné růže. Príja vykvikne. Jogendra vycení řezáky. Bolest toho kluka vzrušuje, napadne Šivu. Bolest jej těší. Obyvatelé Čandí civí. Šiva na sobě cítí jejich pohledy. Jen ať se dívají.

„Rádža," zasyčí. „Jsem rádža."

Pustí ji. Príja si promne sanici.

„Madar čód, to bolelo."

„Máš něco, že jo?"

„Nic si nezasloužíš. Dawúdy na tebe a toho jejich robota, ben čód." Ucukne, když po ní Šiva znovu hmátne. „Je to jen drobnost, ale pak by mohlo být víc. Mnohem víc. Jde o jednu zásilku. Říkají, že když to nezvoráš…"

„Kdo říká?"

„Nítiš a Čunni Náthovi."

„Pro bráhmany nedělám."

„Šivo…"

„Jde o princip. Jsem zásadový muž."

„A až tě Dawúdovci rozsekají na kebab, tak budeš jaký?"

„Od děcek si poroučet nenechám."

„To nejsou děcka."

„Ale jsou." Šiva si dlaní zakryje rozkrok. „Ne, pro Náthy dělat nebudu."

„Pak nebudeš potřebovat tohle." Príja otevře kabelku a posune k němu po mastné kovové desce kousek papíru. Je na něm adresa, kdesi v průmyslové zóně. „A nebudeš potřebovat ani auto." Vedle papírku položí klíče z půjčovny. Jsou od merca, velkého čtyřlitrového SUV v barvě Kálí, jaký řídí jen rádžové. „Jestli nic z toho nepotřebuješ, tak já teda jdu a budu se modlit za tvou mokšu."

Sebere kabelku, seskočí z vysoké lavice, protlačí se kolem Jogendry a odkráčí po kartonu na těch svých jehlách. Půlky se jí přitom třou o sebe, nahoru a dolů, nahoru a dolů.

Jogendra ho sleduje. Pohled přemoudřelého děcka, za který by mu Šiva nejradši tloukl hlavou o kovový pult, dokud by neuslyšel praskání kostí a neucítil měknutí svalů.

„Dopils?“ Vytrhne klukovi hrnek s čajem a vylije ho na zem. „Dopil. Máme práci.“

Kluk zmlkne. Naser si, říká očima. Uvnitř, v té své tvrdé lebce, je stejně starý jako kterýkoli bráhman. Ne poprvé Šivu napadne, jestli to není synek a dědic nějakých boháčů, vykopnutý z limuzíny pod neony Káši, aby se naučil, jak to ve světě chodí. Přežij a prospívej. Pravidla nejsou.

„Jdeš, nebo co?“ houkne na něj. Jogendra odkudsi vyhrabe žvanec paanu.

Večer se znovu staví Líla, aby pomohla Šivově matce s květákovými púrí. Ty Šiva miluje, ale z pachu horkého ghí v tmavém, stísněném příbytku jej svědí kůže. Jeho matka a sestra dřepí u malého plynového vařiče. Jogendra je s nimi, vysouší hotové púrí na zmačkaných novinách. Šiva kluka pozoruje, jak dřepí se ženami a ukládá horké placky do papírových hnízd. Kdysi to pro něj muselo něco znamenat. Ohniště, teplo, chleba, papír. Pohlédne na svou sestru, která hněte z těsta malé oválky a hází je do vřelého tuku.

Líla náhle do ticha prohlásí: „Chci si změnit jméno na Marta. Je z Bible. Líla je od Lílavatí, což je pohanská bohyně a ve skutečnosti démon ze Satanova pekla. Víte, jaké to je v pekle?“ Pletivovou sběračkou bezstarostně loví hotové púrí z hrnce. „Peklo jsou plameny, které nikdy neuhasínají, ohromná temná síň, jako chrám, akorát větší než všechny chrámy, které jste kdy viděli, protože musí pojmout všechny lidi, co nikdy nepoznali Ježíše. Stěny a pilíře jsou desítky kilometrů vysoké a září žhavou žlutí a vzduch je jako oheň. Říkám stěny, ale mimo peklo nic není, jen tvrdá skála, donekonečna všemi směry, a peklo je vydlabané v ní, takže i kdyby člověk mohl utéct, což nemůže, protože je svázaný řetězy do kozelce, neměl by kam jít. A všude jsou miliardy a miliardy lidí, kteří jsou spoutaní řetězy do uzlíčků a naskládaní na hromady, a každá je tisíc lidí dlouhá a tisíc široká a tisíc vysoká, miliarda lidí v každé hromadě a tisíc takových hromad. Ti uprostřed vůbec nic nevidí, ale slyší se a všichni vřískají. To je jediný zvuk v pekle, to strašlivé vřeštění, které nikdy neztichne, řev miliard svázaných lidí, kteří neustále hoří a nikdy neshoří. To je peklo, navěky v plamenech, ale pořád naživu.“

Šiva se na slamníku zavrtí. Peklo křesťané umějí, to se musí nechat. Postaví se mu péro. Utrpení, vřískání, zmučená těla naskládaná na hromadu, nahota, bezmoc, to jej vždy přitahovalo. Jogendra přendává vysušená púrí do košíku. Výraz má mrtvý, tupý, zvířecí.

„A tak to jde na věky věků. Tisíc let není ani sekunda. Stáří Brahmovo není v pekle ani chvilinka. Tisíc věků Brahmových a člověk se pořád nepřiblížil ke konci. Vlastně ještě ani nezačal. A tam po smrti skončíš. Démoni tě stáhnou dolů a přivážou řetězy na samotný vršek hromady, a ty začneš hořet a budeš zadržovat dech, aby sis nepopálil jazyk, ale nakonec se stejně nadechneš, a pak už se nikdy nic nezmění. Jediná možnost, jak se vyhnout peklu, je věřit v našeho Pána Ježíše Krista a přijmout jej za svého osobního spasitele. Nic jiného nefunguje. Představ si to: peklo. Umíš si vůbec představit, jaké to je?“

„Takové?“ Jogendra je rychlý jako nůž ve tmě. Popadne Lílu za zápěstí. Ta vykřikne, ale nedokáže se mu vytrhnout. Jogendra má ve tváři pořád ten divoký, neartikulovaný výraz; táhne dívce tuku k vroucímu ghí.

Šiva jej trefí botou ze strany do hlavy a odkopne na opačnou stranu místnosti. Púrí se rozsypou po zemi. Líla/Marta s vřískotem uteče do zadní místnosti. Šivova matka odskočí od vařiče, horkého tuku, zrádného plynového ohně.

„Odveď jej z mého domu!“

„Jen se neboj,“ řekne Šiva, dvěma kroky přejde k Jogendrovi, popadne ho oběma rukama za triko a vyvleče do uličky. Klukovi teče z tržné rány nad uchem krev, ale na tváři má pořád ten tupý, zvířecí úsměv. Šiva jím mrští přes uličku a přidá další kopanec. Jogendra mu neoplácí, nebrání se, nezkouší utéct, ani se nesvíjí do klubíčka; kopance přijímá s oním *naser si v* očích. Je to jako uhodit kočku. Kočky nikdy neodpouštějí. No a co. Kočky je možné utopit, v řece. Šiva kope, dokud modř nevyprchá. Pak se opře o stěnu domku a zapálí si bídí. Zapálí ještě jedno a podá Jogendrovi. Kluk si ho vezme. Pokuřují spolu v uličce. Šiva rozdrtí vajgl podpatkem italské boty.

Rádža sraček.

„Vstávej, musíme vyzvednout auto.“

17. Lisa

Lisa Durnauová ručkuje tunelem k srdci asteroidu. Šachta je jen o trochu širší než její tělo, skafandry jsou bílé a přiléhavé a ona nedokáže vypudit z hlavy myšlenku, že je spermií značky NASA plovoucí uvnitř vesmírné jóni. Přitahuje se po nylonovém laně za vzdalujícími se protiskluzovými podrážkami Sama Raineyho. Nohy ředitele projektu se náhle zastaví. Lisa se odstrčí od uzlu a vznáší se, v půli cesty kamennou vagínou, půl milionu kilometrů od domova. Kolem ní se protlačí natažené robotické rameno, které cupitá po drobných prstových manipulátorech směrem na povrch. Lisa ucukne, když se jí rameno otře o skafandr. Od dětství má fobii z japonských krabů trnitých. Chitinové a pavoukovité hrůzy; zdávalo se jí, že odhrne peřinu a takový krab jí leží v posteli a mává jí klepety před obličejem.

„Co se děje?“

„Jsme u výklenku, kde se vždycky otáčíme. Od této chvíle začnete cítit účinky gravitace a je lepší klesat nohama napřed.“

„Tenhle tabernáklovský nesmysl má svou vlastní přitažlivost?“

Nohy Sama Raineyho zmizí v šerém otvoru ve stěně tunelu. Lisa vidí nejasný bílý obrys, kterak se točí a převaluje, a pak už na ni vykoukne skrz hledí jeho tvář.

„Dávejte pozor, aby vám někde nezůstaly ruce.“

Lisa Durnauová se opatrně, bázlivě vytáhne do výklenku. Ten je tak akorát široký, aby pojal skrčené tělo ve skafandru, a ona, jak ji varoval Sam, se do něj okamžitě a beznadějně zaklesne. Zašklebí se na skálu drhnoucí jí o rameno.

Od chvíle, co byla vyloučena přetlakovým tunelem do výzkumného ústředí Darnleye 285, se pořád někam protahovala, mačkala nebo se o něco bouchala do hlavy. Darnley páchl stejně jako ISS po žluklém oleji, jen stokrát žluklejším a olejnatějším. Obývala jej nestabilní svatá trojice kosmonautů, archeologů a ropných prospektorů z Aljašky. Když vrtáky prorazily syrovou skálu a dělníci

dovnitř spustili průzkumné kamery, odhalil asteroid své největší tajemství. Žádný pohonný systém, žádný mýtický komický motor. Bylo to něco docela jiného.

Lisin skafandr byl přiléhavý elastický oděv utkaný z mikrovláken o menším průměru než molekula kyslíku, dostatečně pružný, aby umožňoval pohodlný pohyb i ve stísněných prostorách Darnleye, zároveň však natolik pevný, že chránil křehké lidské tělo i proti vakuu. Lisa, stále lehce dezorientovaná z dlouhé cesty, se pevně držela madla v přechodové komoře a cítila, jak ji bílá látka obepíná stále těsněji. Ostatní členové posádky se jeden po druhém převrátili hlavou dolů a proskočili králičí dírou do útrob asteroidu. A pak už byla řada na ní, aby překonala klaustrofobii a proplula průlezem. Hodiny tikaly. Měla pětačtyřicet minut, aby se vsoukala dovnitř, prohlédla si tu záhadu v srdci Darnleye 285, vysoukala ven a naskočila na raketoplán dřív, než se kapitánka Bethová vydá na zpáteční cestu.

V jícnu asteroidu si Lisa Durnauová složí ruce na prsou, přitáhne kolena k bradě a udělá ladné salto. Odstrkuje se po laně směrem dolů a už cítí, že ji za nohy něco tahá. Náhle si zřetelně uvědomí, kde je nahoře a kde dole; začne jí kručet v žaludku, když se jí útroby překlopí do přirozené polohy. Podívá se mezi svá chodidla. Šachtu vyplňuje hlava Sama Raineyho a kolem ní září podivná aureola. Tam dole je světlo.

O pár stovek uzlů níž se Lisa může spouštět ve stometrových skocích. Pokaždé zavýskne. Mikrogravitace jí přijde daleko úžasnější a svobodnější než nadmutá, nechutná beztíže.

„Nezapomínejte, že se stejnou cestou budeme vracet," připomene jí Sam.

Za dalších pět minut je z tlumeného svitu jasná stříbrná zář. Lise její tělo oznamuje, že přitažlivost má polovinu gé a každým metrem sílí. Rozum se jí vzpouzí při představě váhy v absolutním vakuu. Samova hlava náhle zmizí. Lisa se zapře prsty a nohama o stěnu šachty a zamžourá mezi svýma nohama na disk stříbrného světla pod sebou. Zdá se jí, že vidí pavučinu lan a kabelů.

„Same?"

„Lezte dolů, dokud neuvidíte provazový žebřík. Pevně se jej chyťte; uvidíte mě kousek vedle.“

Nohama napřed, v příliš těsném spermaskafandru, se Lisa Durnauová spustí do ústřední dutiny Darnleye 285. Pod nohama se jí prostírá síť kabelů a provazových příček, rozvěšená pod stropem dutiny. Přidržuje se upevňovacích lan a opatrně kráčí k Samu Raineymu, který na síti leží na břiše.

„Nedívejte se dolů,“ varuje ji. „Ještě ne. Pojďte sem a lehněte si vedle mě.“ Lisa Durnauová se pomalu položí na břicho a pohlédne do srdce Tabernáklu.

Předmět má tvar dokonalé stříbřitě šedé koule. Je velký jako menší dům a visí nehybně přímo v těžišti asteroidu, dvacet metrů pod hledím Lisiny přilby. Vydává stálé, monotónní, kovové světlo. Když se její zrak chromovému svitu přizpůsobí, začne Lisa na povrchu rozeznávat variace a obměny, hru světla a stínu. Efekt je velmi nezřetelný, ale jakmile jej oko zaregistruje, změní se náhle ve vlnové vzory, které do sebe narážejí a splývají spolu a vytvářejí nové difrakční obrazce, vše v odstínech šedé.

„Co se stane, když na to něco hodím?“ chce vědět Lisa Durnauová.

„Na to se ptá každý,“ ozve se jí Sam Rainey u ucha.

„Tak co se stane?“

„Zkuste a uvidíte.“

Jediný bezpečně použitelný předmět v okolí je její jmenovka, kterou má připevněnou suchým zipem k ňadru. Lisa si ji odtrhne a prohodí sítí. Instinktivně čeká, že se štítek bude třepetat. On ale padá v tvrdém vakuu jako kámen. Na pozadí zářivého povrchu se změní v letmou siluetu, a pak zmizí v šedém mihotání jako mince ve vodě. Od místa dopadu se rozeběhnou vlnky, narážejí do sebe, mísí se, vytvářejí krátké víry a spirály. Jmenovka spadla rychleji, než bývala měla, uvědomí si Lisa. A pak si uvědomí ještě něco – kartička se neponořila. Byla anihilována, jakmile se dotkla povrchu předmětu. Rozložena na atomy.

„Gravitace se směrem k povrchu zvyšuje,“ podotkne.

„Na povrchu dělá asi padesát gé. Je to jako černá díra. Akorát že…“

„Není černá. Takže… nabízí se hloupá otázka… co je to?“

Lisa v audiu slyší, jak se Sam nadechl skrz zuby.

„Předmět vydává elektromagnetické záření ve viditelném spektru, ale to je tak všechno, co jsme se o něm dozvěděli. Všechny naše dálkové skeny jednoduše zhasnou. Kromě toho světla je to ve všech ostatních ohledech černá díra. Světlá černá díra.“

Až na to, že není, uvědomí si Lisa Durnauová. Těm vašim radarovým a rentgenovým paprskům to provedlo totéž, co mé jmenovce. Rozložilo je. Ale na co? A pak ucítí jemnou, báječnou žaludeční nevolnost. Nejde o působení gravitace, ani červa klaustrofobie či intelektuální strach z neznáma. Je to pocit, který si pamatuje ze ženských záchodků na Paddingtonském nádraží – početí nápadu. Ranní nevolnost z originální myšlenky.

„Můžu se na to podívat blíž?“ zeptá se.

Sam Rainey se převalí po síti k technikům, kteří se tísní ve vratkém hnízdě sflikovaném ze starých pilotních křesel a bezpečnostních pásů obtočených kolem otlučených beden na nářadí. Postava se ženskými rameny a jmenovkou *Daen* na androgynním ňadru mu podá obrazový zesilovač. Ředitel Sam jej natáhne Lise přes helmu a ukáže jí, jak palcem ovládat nešikovné malé kontrolky. Lisa zoomuje sem a tam a točí se jí z toho hlava. Není nač zaostřit. A pak jí to vklouzne do zorného pole. Pokožka Tabernáklu kolotá aktivitou. Lisa se vzpomene na přírodopis ze školy, kdy se podívala mikroskopem na kapku dešťové vody a spatřila celý zvěřinec mikropříšer. Zmenšuje měřítko tak dlouho, dokud se roztřesený Brownův pohyb neustálí do identifikovatelného dění. Stříbrná je ve skutečnosti novinovou šedí složenou z černých a bílých atomů, které se neustále mění z jednoho na druhý. Povrch Tabernáklu víří vzorci na fraktálních úrovních, od pomalého sledu vln po letmé formace, které se sbíhají k sobě a vzájemně se anihilují nebo slučují do větších, ještě letmějších podob, jež se rozpadají jako dráhy částic v bublinové komoře na exotické a nepředvídatelné fragmenty.

Lisa Durnauová točí vernierem tak dlouho, až na displeji svítí x1000. Zrnitá mlha rozkvete v oslnivou scenerii černé a bílé, jež se divoce třepotají a mihotají a vytvářejí obrazce podobné plamenům, stovky za sekundu. Rozlišení je zoufale nedostatečné, ale Lisa už ví,

co by objevila, kdyby pronikla až na samé dno – mřížku obyčejných černých a bílých pixelů, které se mění z jednoho na druhý.

„Celulární automaty," zašeptá, zavěšená nad fraktálními víry obrazců a vln a démonů jako Michelangelo v Sixtinské kapli, jen obráceně. Život, jak by řekl Thomas Lull.

~ ~ ~

Lisa Durnauová prožila ve světě mihotavých černých a bílých celulárních automatů většinu života. Její děda Mac – genetický mix irsko-skotské rázovitosti – byl prvním, kdo ji upozornil na komplexnost prostého vzoru žetonů na hrací desce Othella. Pár základních pravidel pro výměnu barev, odvozených od počtu sousedících černých a bílých žetonů, a jí se pod rukama rázem probudily filigrány.

Na netu pak objevila celé bestiáře černobílých forem, které se plazily, plavaly, poletovaly, rojily se jí na obrazovce jako přízračné mimikry živých tvorů. Dole ve své pracovně obložené teologickými svazky mezitím pastor David G. Durnau sepisoval kázání, že Země je stará osm tisíc let a že Grand Canyon vydlabala biblická potopa.

V posledním ročníku na střední, kdy se jí kamarádky rozutekly po luxusních buticích a za skejťáky, ukrývala Lisa svou společenskou neobratnost za jiskřivou stěnou trojrozměrných celulárních automatů. Její maturitní projekt přirovnávající delikátní formy v jejím počítači k barokním skleněným schránkám mikroskopických rozsivek omráčil i její učitelku matiky. Díky němu se dostala na univerzitní dráhu, po níž tolik toužila. No tak byla šprtka, a co? Zase uměla rychle utíkat.

Ve druhém semestru běhala už deset kiláků denně a potápěla se pod oslnivou hladinu svého černobílého virtuálního světa za basového dunění fundamentálních zákonitostí. Jednoduché programy vedoucí ke komplexnímu chování jsou jádrem Wolframovy-Friedkinovy hypotézy. Lisa nepochybovala, že vesmír sám se sebou komunikuje, potřebovala však zjistit, co přesně v tkanivu časoprostoru a energie představuje ten konverzační kontrapunkt. Chtěla potají naslouchat tiché poště samotného Boha. Výzkum ji odvedl od šachovnice umělého života k éterickým krajinám plným

draků a příšer – kosmologii, topologii, M-teorii a její nástupkyni, M-hvězdné teorii. Brala do rukou celé myšlenkové vesmíry, přibližovala je k sobě a sledovala, jak jiskří a hoří.

Velká hra života.

~ ~ ~

„Máme pár teorií," přizná Sam Rainey. O šestatřicet hodin zdrogovaného spánku později je Lisa zpátky na ISS. Ona, Sam a agentka Daley tvoří v beztíži úhledný, zdvořilý trojlístek, bezděčnou rekapitulaci ocelového symbolu ukazujícího cestu k srdci asteroidu Darnley 285. „Vzpomínáte, jak jste upustila svou jmenovku?"

„Je to dokonalé záznamové médium," přikývne Lisa. „Vše, s čím přijde do fyzického kontaktu, rozloží na ryzí informaci." Její jméno je nyní součástí stříbrné koule. Není si jistá, jestli z toho má mít radost. „Takže ta věc polyká a absorbuje… už něco i vyvrhla zpátky? Nějaký signál nebo přenos?" zeptá se. Zachytí signál a přenos mezi Samem a Daley. Ta prohlásí: „To vám zodpovím, nejprve vás však Sam uvede do historické perspektivy."

„Daley říká historické, jde spíš ale o archeologii. A ani to není přesné. Ta perspektiva je přímo kosmologická. Udělali jsme izotopové testy."

„Trochu se vyznám v paleontologii, nebojte, vědou mě neomráčíte."

„Naše tabulka produktů rozpadu U238 říká, že ta věc je stará sedm miliard let."

Lisa Durnauová vyrostla v rodině duchovního a nerada bere boží jméno nadarmo, teď ale řekne prosté, pokorné: „Ježíši Kriste." Eóny Alterre, které ubíhají jako zamilované večery, ji naučily úctě k hlubinám času. Ale rozpad radioaktivních izotopů otevřel největší hlubinu ze všech, propast minulosti a budoucnosti. Darnley 285 je starší než sluneční soustava. Lisa Durnauová si najedou velmi zřetelně uvědomuje, že je jen pouhým uzlíkem chrupavek a nervů, chrastícím v plechovce od kávy uprostřed prázdnoty.

„Co ten signál," řekne Lisa opatrně, „na který jsem se prve ptala?"

Daley Suarez-Martinová a Sam Rainey si vymění pohledy a Lisa Durnauová si uvědomí, že tohle jsou lidé, kteří zastupují její zemi na prvním rande s neznámem. Žádní superhrdinové, žádní supervědci, ani supermanažeři. Nic super. Běžní výzkumníci a úředníci, co bloudí od jednoho problému ke druhému a cestou improvizují. Nejcennější bohatství lidstva – schopnost improvizace.

„Od prvního dne nahráváme povrch Tabernáklu na video," odpoví Sam Rainey. „Nějakou chvíli nám trvalo, než jsme si uvědomili, že musíme pustit kameru rychlostí patnácti tisíc snímků za sekundu, abychom vzorce izolovali. Necháváme je průběžně analyzovat."

„Zkoušíme vypozorovat zákonitosti v interakcích automatů."

„Asi neprozradím žádné tajemství, když přiznám, že tato země nemá na potřebnou analýzu dostatečnou kapacitu."

Tato země, pomyslí si Lisa Durnauová, vlastnoručně zchromená Hamiltonovým zákonem. Prohlásí: „Potřebujete vysokofázové sintely pro rozpoznávání vzorů, co? Kolik? 2.8? Nebo vyšší?"

„Víme o pár specialistech na dešifrování a vzory," pokrčí rameny Daley Suarez-Martinová. „Bohužel nepřebývají v těch politicky nejstabilnějších koutech světa."

„Takže po mně nepotřebujete najít Rosettskou desku. Co tedy chcete?"

„Několikrát jsme zachytili jasně rozpoznatelný obrazec."

„Kolikrát?"

„Třikrát, na třech snímcích za sebou. Bylo to třetího července tohoto roku. Tohle je ten první."

Daley pošle Lise vzduchem velkoformátovou lesklou fotogtafii. Ženská tvář vyleptaná v šedavém povrchu. Celulární automaty mají dostatečné rozlišení, aby byl znát její lehce nechápavý výraz, pootevřená ústa, dokonce náznak zubů. Je mladá, hezká, neurčité rasy a poletující černobílé tečky, zamrzlé v čase, vykreslily i unavené vrásky.

„Už víte, o koho jde?" zeptá se Lisa Durnauová.

„Jistě si umíte představit, že zjistit totožnost té dívky je naší nejvyšší prioritou," odvětí Daley. „Už jsme prohledali databáze FBI,

CIA, finančního úřadu, úřadu sociálního zabezpečení a pasového. Zatím nic.“

„Nemusí být Američanka,“ namítne Lisa Durnauová.

Zdá se, že tím Daley upřímně překvapila. Agentka jí pošle další fotku, lícem dolů. Lisa ji otočí a instinktivně sáhne po něčem pevném, co se nevznáší. Tady se ale vznáší všechno, společně, pořád.

Změnil si brýle, přistřihl vousy na jemné strniště, má delší vlasy a o pár kilo méně, ale drobounké šedé automaty přesně zachytily onen sardonický, přezíravý pohled, který jako by říkal *jděte s tou kamerou do prdele.* Thomas Lull.

„Kristepanenanebi,“ vydechne.

„Než řeknete něco dalšího, podívejte se i na poslední fotografii.“

Daley Suarez-Martinová k ní pošle třetí snímek.

Ji. Je to její tvář, vyvedená ve stříbrné, ale tak ostrá, že jsou vidět pihy na nose, usměvavé vrásky kolem očí, kratší, sportovnější sestřih, napjatý výraz pootevřených úst a vykulených očí, který tak docela nepoznává. Strach? Vztek? Zděšení? Extáze? Je to neskutečně, neuvěřitelné šílené. Šílenější než šílené – je to ona, Lisa Leonie Durnauová.

„Ne,“ zakroutí pomalu hlavou. „To si děláte legraci, za to můžou ty drogy, že jo? Jsem pořád v raketoplánu. Tohle se mi zdá. No tak řekněte něco.“

„Liso, ujišťuji vás, že netrpíte žádným post-letovými přeludy. Nejde ani o falešné, ani o pozměněné snímky. Proč bych to dělala? Proč bych vás tahala až sem nahoru, abych vám ukázala nějaké podvrhy?“

Ten konejšivý tón. Profesionální ukolébavka agentky s MBA. Klid. Nepropadejte panice. Vše máme pod kontrolou. Buďte rozumná, tváří v tvář té nejnerozumnější věci v celém vesmíru. Lisa Durnauová se přidržuje jednou rukou popruhů na prošívané stěně jádra ISS a uvědomuje si, že nerozumné bylo vlastně všechno od počátku, celý ten řetěz stále větších a těžších článků, od chvíle, co ji v kanceláři navštívili lidé v obleku. A ještě dřív – od okamžiku, kdy se její tvář vynořila z vřící pěny buněk, si ji Tabernákl bez jejího vědomí, bez jejího svolení vybral. Vše bylo předurčeno tou věcí na nebi.

„Já nevím!“ vykřikne. „Já nevím proč… sněží to jak mrtvý kanál, a pak se z toho vyloupne můj obličej. Prostě nevím, jasné? Neprosila jsem se o to, nechtěla jsem to, nemá to se mnou nic společného, rozumíte mi?“

„Liso.“ Znovu ukolébavka.

Je to ona, ale jaká se ještě nikdy neviděla. Takový účes nikdy nenosila. A Lull taky nikdy nevypadal jako na té fotce. Starší, svobodnější, provinilejší. Moudřejší ne. A ta holka; Lisa ji nikdy neviděla, ale jednou ji potká, to ví zcela jistě. Tohle je snímek její budoucnosti, pořízený před sedmi miliardami let.

„Liso,“ řekne Daley Suarez-Martinová potřetí. Trojka je Petrovo číslo. Číslo zrady. „Povím vám, co po vás chceme.“

Lisa Durnauová se zhluboka nadechne.

„Já to vím,“ řekne. „Najdu ho. K ničemu jinému vám stejně nejsem, no ne?“

~ ~ ~

Země drží malé plavidlo pevně ve svých spárech. Uběhly tři minuty – Lisa počítá i sekundy – od chvíle, kdy se naposledy zažehly směrové trysky. Sintel udělal, co mohl, teď už je všechno jen na rychlosti a gravitaci. Lisa Durnauová, usazená proti směru letu, ječí na kolizním kurzu s hranicí atmosféry v předmětu, který pořád vypadá jako přerostlé mačkadlo na pomeranče, akorát vzhledem k teplotě trupu, blížící se třem tisícům stupňů Celsia, to už není taková legrace jako dole na Canaveralu. O číslici ve výpočtu méně nebo více a z řídkého vzduchu se stane pevná zeď, od které se odrazí zpátky do vesmíru a nikdo je nechytí dřív, než jim dojde kyslík. Nebo se vřítí do atmosféry jako ohnivá koule a nezbude z nich víc než lehký titanový poprašek s příchutí sežehnutého uhlíku.

Ještě jako mladá holka zažila ve svém pokoji na kolejích jednu z nejhorších nočních můr v životě, sama ve tmě plné tajemných stenů v potrubních rozvodech; zdálo se jí tenkrát, že umírá… Selhává jí dech. Srdce jí lapá po krvi a ona propadá panice. Ze všech stran se stahuje tma. Ví, co se děje, ví, že až vyschne poslední tenký pramínek vědomí, nebude už nic, ale nedokáže tomu zabránit. Uvědomuje si, že se to děje jí, Lise Durnauové. Ale není úniku. Není

naděje. Ortel smrti je neodvratný. Hrábla po vypínači lampy a snažila myslet na příjemné věci, jasné, zářivé věci, na kluky a na běhání, co napíše do té závěrečné práce a kam půjdou s holkama v pátek na oběd, ale její fantazie se vracela k té děsivé, lahodné hrůze jako kočka ke zvratkům.

Opětovný vstup do atmosféry se tomu podobá. Chce si promítat příjemné zážitky, jasné, zářivé zážitky, ale v hlavě má jen plnou náruč hrůz, přičemž ta nejstrašlivější číhá venku za vatovanou vnitřní stěnou, ta, která žhaví trup návratového modulu na kremační teplotu. Propaluje se i drogami. Propaluje se vším. Budeš žena, která spadla na Zem. Modul sebou škubne. Lisa tiše vykřikne.

„Nebojte, to je normální; obyčejná asymetrie v plasmovém štítu.“ Sam Rainey je připásaný v akceleračním křesle číslo dvě. Je to starý mazák, nahoře byl už snad desetkrát, ale Lisa Durnauová tuší, že Sam kecá, aby ji uklidnil. Prsty zarývá do loketní opěrky; povolí je a letmo si sáhne na srdce. V kapse nahmatá plochý obdélník se svým jménem.

Až najde Thomase Lulla, obsah své pravé náprsní kapsy mu ukáže. Je to paměťový čip se všemi fakty i domněnkami, které lidé dosud o Tabernáklu nashromáždili. Pak už ho bude muset jen přesvědčit, aby se k výzkumnému projektu přidal. Thomas Lull býval nejvýznačnější, nejvšestrannější a nejvlivnější vědec a vizionář své doby. Jeho rad dbaly vlády i moderátoři talkshow. Měl-li někdo šanci přijít s nápadem, snem či vizí toho, co je ta rotující věc v kamenném kokonu zač, byl-li někdo s to odhalit její poselství či smysl, pak jedině Thomas Lull.

Obdélník je zároveň i Lisin guru. Má speciální schopnost vstoupit do kteréhokoli systému monitorovacích kamer, veřejného i bezpečnostního, a jeho prostřednictvím najít požadovanou tvář. A navíc, pokud se vzdálí od Lisina tělesného odéru na víc než hodinu, rozloží se na hromádku proteinových obvodů. Takže opatrně se sprchováním a plaváním a mějte jej při sobě i v posteli, tak zněly instrukce. Její jedinou stopou je zpola potvrzené spatření Thomase Lulla před třemi a půl lety v jihoindické Kérale. Odhalení tajemství Tabernáklu visí na staré nepodložené historce jakési backpackerky. Ambasády a konzuláty přešly na režim *Poskytnout veškerou*

podporu. Na útraty Lise vystavili kartu; je bez limitu, ale Daley Suarez-Martinová, která bude na oběžné dráze kolem Země působit jako Lisina loutkářka, bude chtít účty a stvrzenky.

Malý modul tvrdě narazí do atmosféry, gravitační pěst vtiskne Lisu hluboko do gelového křesla a najednou se všechno klepe a chvěje a rachotí. Lisa má větší strach než kdykoli předtím a nic, absolutně nic, čeho by se mohla držet. Natáhne ruku. Sam Rainey ji stiskne. Jeho rukavice je komiksově velká, ale zároveň je to jediný drobounký ostrůvek stability v padajícím, vibrujícím vesmíru.

„Až!“ křikne Sam roztřeseným hlasem. „Až! Přistaneme! Co si! Takhle! Někam zajít! Na večeři!“

„Ano! Proboha!“ Lisa Durnauová ječí a kvílí a sestupný modul kreslí cestou ke Kennedyho středisku úžasnou plazmovou stopu nad travnatými prériemi Kansasu.

18. Lull

Jak Thomas Lull ví, že není správný Američan? Nenávidí auta a miluje vlaky, indické vlaky, velké vlaky jako celý národ na kolejích. Smířil se už s tím, že jsou hierarchické a demokratické současně; dočasně spojují lidi v úzkou komunitu, která je vitální, dokud trvá, ale v cíli se rozplyne jako ranní mlha. Každá cesta je pouť a Indové jsou národ poutníků. Řeky, hlavní silniční tahy, vlaky, to vše je ve všech indických státech posvátné. Po čtyři tisíce let lidé proudí oním obřím suchozemským kosočtvercem sem a tam. Vše je soutok, setkání, krátká společná pouť, a poté rozloučení a zánik.

Západní mysl se tomu vzpírá. Západní mysl je automobilová. Svoboda pohybu. Vlastní směr. Individuální rozhodnutí a projev a sex na zadním sedadle. Velká automobilová společnost. V literatuře i hudbě byly vlaky odjakživa osudovými stroji, jež slepě, nezadržitelně vezou jedince vstříc smrti. Vlaky projížděly dvojitou branou Osvětimi až ke „sprchovým“ kabinám. Indie se ale na vlaky dívá jinak. V Indii nezáleží na tom, kam je člověk neviděnou lokomotivou vezen, ale co vidí z okénka a o čem si povídá se svými spolucestujícími. Smrt je obrovská přelidněná konečná stanice s

nezřetelnými hlášeními a navazujícími spoji do dalších destinací. Pouhý přestup na jiný vlak.

Rychlík z Trivandra se sune po rozsáhlé kolejové pavučině k velkému nádraží. Výhybkami se proplétají štíhlé šatabdi na cestě k vysokorychlostním drahám. Dlouhé příměstské spoje jsou obalené pasažéry, kteří visí ze dveří, stojí na nástupních schůdcích, leží na střeše nebo zevnitř prostrkují ruce zamřížovanými okny. Vězňové všedních dní. Mumbaí. To město Thomase Lulla odjakživa odpuzovalo.

Na někdejším souostroví sedmi exotických, provoněných ostrovů žije na dvacet milionů lidí a právě nastává večerní špička. Mumbajské centrum je největší jednolitou stavbou na světě – hypermarkety a obytné domy a kanceláře a zábavní střediska spojená v démona s mnoha údy a hlavami. V samotném srdci pak hnízdí Nádraží Čatrapatí Šivádžího, bezoár viktoriánské výstřednosti a arogance, nyní zcela pohřbený pod nákupními a obchodními prostorami, jako ropucha ve vápencové konkreci. Nádraží ani na chvíli neutichá. Je to město ve městě. Celé kasty jej pyšně prohlašují za svůj domov; mezi nástupišti a kolejemi a koridory z červených cihel, jež nikdy nespatřily denní světlo, vyrostly generace. Po mramoru z doby Rádže přejde každý den na čtvrt milionu cestujících, o něž pečují legie portýrů, prodavačů, šejdířů, pouličních pojišťováků a vykladačů horoskopu.

Lull a Áž se vysypou spolu s rodinami a zavazadly na peron. Okolní hluk je jako rána palicí do hlavy. Hlášení příjezdů a odjezdů připomínají neartikulované skřeky v ohlušující džungli lidských hrdel. Nosiči se shluknou kolem bílých obličejů, po každém zavazadle se sápe dvacet rukou. Hubeňour v červené vestě s vysokým límcem zvedne Ážin batoh. Její ruka, rychlá jako nůž, vystřelí a popadne jej za zápěstí. Áž k němu vzhlédne a podívá se mu do očí.

„Jmenujete se Dhíradž Tendulkar a jste usvědčený zloděj.“

Falešný nosič ucukne, jako by jej uštkl had.

„Poradíme si sami.“ Thomas Lull chytne Áž za loket a vede ji jako svou nevěstu hustým sirupem tváří a pachů. Její pohled těká z jednoho obličeje na druhý.

„Jména. Tolik jmen; nestačím je číst.“

„Já těm tvým bohům pořád nějak nerozumím.“

Rudé vesty obstoupily zloděje. Zvýšené hlasy, křik.

Bháratský šatabdi jede až za hodinu. Thomas Lull pro ně nalezne útočiště v pobočce globálního kavárenského řetězce. Zaplatí západní cenu za papírový kelímek s dřevěným míchátkem. V hrudi jej cosi svírá, astmatická reakce na to klaustrofobní, neúnavné město pod městem. Nosem. Dýchej nosem. Pusa na mluvení.

„To je ale hrozná káva, nemyslíte?“ prohodí Áž.

Thomas Lull usrkává a neříká nic a pozoruje vlaky a hemžení poutníků. A mezi nimi se ubírá on na to poslední místo, kam by měl mít muž jeho věku a založení namířeno – do malé špinavé války o vodu. Je to však neodolatelně tajemné, přitažlivě kouzelné a bláznivě osvobozující, když člověk při té představě necítí víc než brnění reliktního záření v kostech.

„Áž, ukaž mi ještě jednou tu fotku. Musím ti něco říct.“

Áž ale vedle něj není. Proplouvá davem jako přízrak. Lidé jí ustupují z cesty a civí. Thomas Lull hodí na pult hrst bankovek a vyrazí za ní; mávne na pár nosičů, aby mu vzali zavazadla.

„Áž! Náš vlak je tudy!“

Ona však jde dál. Neslyší. Je Madonou Nádraží Čatrapatí Šivádžího. Na dhurí pod oznamovací tabulí sedí rodinka a popíjí čaj z termosky – matka, otec, babička a dvě holky kolem třinácti čtrnácti let. Áž k nim přejde, pomalu, nezadržitelně. Členové rodiny jeden po druhém vzhlédnou; cítí, že se na ně upřela pozornost celého nádraží. Áž se zastaví. Thomas Lull se zastaví. Nosiči, kteří mu klušou v patách, se zastaví. Thomas Lull cítí, kdesi na kvantové úrovni, že se zastavil každý vlak a zavazadlové vozítko a posunovací lokomotiva v okolí. Všichni pasažéři a strojvůdci a strážní ztuhnou, třepotání cedulek na všech signalizačních a oznamovacích a varovných tabulích ustane. Áž si dřepne před vyděšenou rodinu.

„Musím vám něco říct. Jedete do Ahmedabádu, ale on tam nebude. Má potíže. Velké potíže. Zatkli ho. Obvinění je vážné – krádež motorky. Drží jej na oblastní policejní stanici v Surendranagáru, číslo GBZ16652. Bude potřebovat právníka. Azád a syn je jednou z nejzkušenějších ahmedabádských firem. Za pět minut

odjíždí z nástupiště 19 rychlejší vlak. Musíte ale přestoupit v Súratu. Když si pospíšíte, ještě ho stihnete. Honem!“

Lull ji popadne za paži. Áž se otočí; Lull jí zahlédne v očích emoci, z níž mu naskočí husí kůže, prokletí je však zlomeno. Zhrození členové rodiny panikaří každý po svém – otec křičí, matka pobíhá kolem, babička zvedá ruce v požehnání, dcery balí nádobí. Po dhurí se šíří horká vlhká skvrna od rozlitého čaje.

„Má pravdu,“ houkne Thomas Lull přes rameno a táhne Áž pryč. Ta se už nebrání; jde těžkým krokem, jako holky, které Lull doprovázel z plážových diskoték, které klopýtaly v písku, sjeté napadrť. „Vždycky má pravdu. Když říká, abyste šli, tak běžte.“

Nádraží Čatrapatí Šivádžího vydechne a vrátí se ke svému konstantnímu tlumenému řevu.

„Cos to kurva provedla?“ syčí Lull, když pospíchá s Áž na páté nástupiště, odkud za chvíli odjíždí šatabdi Mumbaí-Váránasí, dlouhá stříbrozelená šavle, lesknoucí se v záři staničních reflektorů. „Cos těm lidem řekla? Víš, cos mohla způsobit?“

„Jedou navštívit syna, ten má ale potíže,“ odpoví Áž unaveně. Zdá se, že se každou chvíli zhroutí.

„Tudy, pane, tudy!“ Nosiči je vedou davem. „Tady ten vagon!“ Thomas Lull jim připlatí, ať doprovodí Áž na místo. Mají rezervované kupé pro dvě osoby, soukromé, osvícené jedinou lampou. Thomas Lull se nakloní do kužele světla a řekne: „Jak to všechno víš?“

Áž se otočí a zaboří tvář do polstrované opěrky hlavy. Má popelavou barvu. Thomas Lull se bojí, že dostane další záchvat astmatu.

„Viděla jsem to; bohové…“

Lull se vrhne kupředu, vezme její srdcovitou tvář do obou dlaní a otočí ji k sobě.

„Nelži mi; tohle nikdo nedokáže.“

Áž se dotkne jeho rukou a on je odtáhne.

„Říkala jsem vám to. Vidím kolem lidí auru. Čtu si v ní o nich – kdo jsou, kam jedou, kterým vlakem. Jako ti lidé, kteří jedou navštívit svého syna, akorát že on tam nebude. A oni by to nevěděli, čekali by a čekali a čekali na nádraží a vlaky by přijížděly a vlaky by

odjížděly a on by pořád nechodil a otec by možná našel jeho adresu, ale věděli by jen, že jejich syn toho rána odešel do práce a že slíbil, že je počká na nádraží, a tak by šli na polici a zjistili, že byl zadržen za krádež motorky a museli by za něj složit kauci a nevěděli by, na koho se obrátit.“

Thomas Lull se zhroutí na své sedátko. Je poražen. Jeho hněv, jeho příkrý americký racionalismus kapituluje před bledými slovy té dívky.

„Ten syn, ten zloděj, jak se jmenuje?“

„Sandžaj.“

Automatické dveře se zavřou. V dáli přehluší lomoz stanice pronikavá píšťala.

„Máš tu fotku? Tu, cos mi ukazovala v Kérale. Můžu se na ni podívat ještě jednou?“

Vlak se hladce, nehlučně rozjede. Rodiny a nádražní prodavači všeho možného se dají do poklusu, aby udělali poslední kšeft nebo se naposled rozloučili. Áž položí svůj palmer na stůl.

„Neřekl jsem ti pravdu,“ přizná Thomas Lull.

„Zeptala jsem se vás. Odpověděl jste: Turisti. Nejspíš mají doma stejnou fotku. To nebyla pravda?“

Elektrický rychlík zaduní o výhybky a každým metrem nabírá rychlost. Vřítí se do tunelu, přízračně osvětleného modrobílým jiskřením traťového vedení.

„Byla to pravda. Vážně to byli turisti. Všichni jsme byli turisti. Jenže já je znal. Znal jsem je spoustu let. Cestovali jsme společně po Indii, tak dobře jsme se znali. Jmenují se Jean-Yves a Andžálí Trudeauovi a jsou to experti na teoretický výzkum umělého života ze Štrasburské univerzity. On je Francouz, ona Indka. Skvělí vědci. Když jsem o nich slyšel naposled, uvažovali o tom, že se přestěhují na Bháratskou univerzitu – co nejblíž k sundarbanům. Byli přesvědčeni, že právě ty jsou skutečnými centry špičkového výzkumu, neomezovaného Hamiltonovým zákonem a licenčními pravidly pro sintely. Zdá se, že jak řekli, tak i udělali, tvými pravými rodiči však nejsou.“

„Jak to?“ nechápe Áž.

„Dva důvody. Za prvé, kolik ti je? Osmnáct? Devatenáct? Ještě před čtyřmi lety jsem se s nimi vídával pravidelně a nikdy žádné dítě neměli. Ale druhý důvod je ještě pádnější – Andžálí se narodila bez dělohy. Řekl mi to Jean-Yves. Nemůže mít děti, ani in vitro. Nemůže být tvou pravou matkou.“

Šatabdi vyrazí z podzemí na denní světlo. Oknem dopadá na malý stolek široký svazek zlatých paprsků. Fotochemický smog obdařil Mumbaí hollywoodskými západy slunce. V neměnném hnědém oparu vypadají vížky a stupy okolních chrámů étericky jako posvátné hory. Sloupy elektrického vedení sekají večerní světlo na stroboskopické blikání; Thomas Lull se dívá, jak se staccatové paprsky mihotají Áž po tváři, a snaží se v té oslnivé zlaté masce číst emoce, reakce. Áž sklopí hlavu. Zavře oči. Thomas Lull slyší nádech. Áž vzhlédne.

„Profesore Lulle, zmítají mnou silné a nepříjemné pocity. Popíšu vám je. Třebaže sedím v relativním klidu, točí se mi hlava, jako bych padala; ne doopravdy, jen v nitru. Je mi nevolno od žaludku a připadám si podivně ptázdná. Mám pocit nereality, jako by nic kolem mne nebylo skutečné, jako bych snila v posteli v Thekkady. A připadám si, jako by mne někdo nebo něco uhodilo, ne však tělesně. Zdá se mi, že fyzikální matérie světa je slabá a křehká jako sklo a že jí každou chvíli propadnu do tmy, ale zároveň se mi hlavou honí na tisíc různých myšlenek. Profesore Lulle, umíte tyto mé rozporuplné pocity nějak vysvětlit?“

Rychlé indické slunce zapadá a kreslí Áž po tváři rudá znamení vyznavačky Kálí. Rychlík se řítí nedozírnou chudinskou krajinou předměstské Mumbaí. Thomas Lull odpoví: „To cítí každý, komu se převrátí život vzhůru nohama. Vztek, zrada, zmatek, ztráta, strach a bolest, ale to jsou jen jména. Emoce neumíme vyjádřit jiným jazykem než zase jen emocemi.“

„Do očí mi vhrkly slzy. To je velmi překvapivé.“ Pak se Áž zlomí hlas a Thomas Lull ji doprovodí na toaletu, kde ji nechá, aby se se svými nezvyklými emocemi vypořádala sama, z dohledu spolucestujících. Zpátky v kupé zavolá stevarda a objedná láhev vody. Nalije sklenku, přidá vysoce účinné hypnotikum ze své malé, leč špičkové cestovní lékárničky, a se zájmem sleduje, jak se po

hladině šíří vlnky generované pravidelným bušením ocelových dvojkolí. Když se Áž vrátí, posune k ní po stolku vibrující sklenici dřív, než z ní stačí vypadnout další otázky. Těch svých má víc než dost.

„Do dna.“

Hypnotikum zabere cobydup. Áž na něj zamrká jako opilá sova a schoulí se na sedadle do klubíčka, tak pohodlně, jak to jen jde. Usne. Thomas Lull se natáhne k jejímu tilaku, pak se zarazí. Bylo by to zneuctění stejně ohavné, jako kdyby jí zajel rukou za ty její volné šedé kalhoty se šňůrkou kolem pasu. A to je představa, kterou verbalizoval teprve až teď.

Zvláštní bytost, schoulená na sedadle jako vyčouhlá desetiletá holka. Pověděl jí pravdu, která by zjizvila každé srdce, ona ji ale přijala jako nějakou filozofickou tezi. Jako by netušila, co znamená. Proč jí to říkal? Aby ji vyvedl z iluzí, nebo protože věděl, jak zareaguje? Protože chtěl vidět, jak se bude tvářit, až se bude snažit porozumět tomu, co prožívá? Onen zmatený, vyděšený výraz znal z tváří plážových děcek, když jim zabraly emoce narychlo kvašené v proteinových pařeništích kyberabádů. Emoce, pro něž jejich těla nemají žádnou potřebu či analogii, emoce, které prožívají, ale kterým nerozumějí.

Čeká jej spousta práce. Vlak se řítí hvězdnou nocí kolem prázdných stupňovitých rezervoárů očistné Narmady, kolem vesniček a malých měst a suchem zkroucených lesů a Thomas Lull kreslí prstem po nebi. Tak říkávala Lisa Durnauová chvílím, kdy se člověk uvolní a v duchu se zatoulá až k nejzazším hranicím fantazie. Je to jeho nejoblíbenější činnost a také nejbližší obdoba spirituality, jíž je starý pohan Thomas Lull schopen. Bůh je naše já, naše pravé, předvědomé já. Jogíni měli celá ta tisíciletí pravdu. Rozvíjení myšlenky není nikdy tak extatické jako plamen jejího stvoření, onen spalující okamžik prozření, kdy člověk pochopí vše naráz a absolutně. Thomas Lull si prohlíží Áž a nápady se převalují a srážejí a tříští a znovu jsou k sobě přitahovány intelektuální gravitací. Časem se spojí v nový svět, již teď však mají dostatečný potenciál, aby Thomas Lull odhadl jejich budoucí podobu. Přemítá nad ní a má strach. Vlak svou aerodynamickou přídí štěpí čelní vlnu noci a

každou hodinu spolyká dvě stě osmdesát kilometrů Indie. Vyčerpání se potýká s intelektuálním vzrušením a nakonec vítězí. Thomas Lull usne. Vzbudí se jen na krátké zastávce v Džábalpuru, kde áwadští pohraničníci provádějí ledabylou celní prohlídku. Dva muži v čepicích se štítkem jej letmo přejedou pohledem. Áž spí dál, hlavu uhnízděnou na ohnuté paži. Muž a žena ze Západu. Bezúhonní. Nezpochybnitelní. Thomas Lull znovu usne, jen jednou jej probudí prastará, dětská rozkoš z dunění kol pod ním. Spí dlouhým, poctivým spánkem. Přeruší jej až nečekané škubnutí, které jej vytrhne z bezvědomí a mrští jím o stolek.

Z regálů nad hlavou se na něj sesypou zavazadla. Pasažéři v uličce popadají jako kuželky. Ozvou se výkřiky a splynou v panické brebentění. Šatabdi se prudce otřese, ještě jednou, a pak se po dlouhém skřípavém sténání a chvění konečně zastaví. Lomoz hlasů dosáhne vrcholu a utichne. Vlak nehybně stojí. Interkom zaprská a odumře. Thomas Lull si zastíní tvář dlaněmi a vyhlédne oknem ven. Rurální tma je neproniknutelná, všeobjímající, jónická. Zdá se mu, že v dálce vidí reflektory aut a pohupující se světla, jako pochodně. A pak začnou otázky, všichni se naráz ptají všech, zda jsou v pořádku a co se stalo?

Áž se zavrtí a zamumlá. Hypnotikum bylo účinnější, než Thomas Lull čekal. Vtom zaslechne vlnu hlasů postupující vlakem společně s puchem hořícího polyuhlíku z klimatizačních rozvodů. Jednou rukou vytáhne Áž na nohy, druhou popadne její batoh. Áž na něj tupě zamrká.

„Pojď, ty sněhurko. Změna plánu, vystupujeme.“ Lull popadne zavazadla, stále polovědomou Áž vystrčí do uličky a pobízí ji k zadním posuvným dveřím. Za ním vybuchne okno v gejzíru skleněné tříště a dovnitř vpadne betonový kvádr na provaze. Odrazí se od stolku a trefí ženu sedící přes uličku. Ta se zhroutí na zem; z rozdrceného kolena jí prýští krev. Dav vyděšených pasažérů o ni zakopne a popadá. Je mrtvá, uvědomí si Thomas Lull s hrůzným, hlubokým zamrazením. Všichni, kdo v téhle panice upadnou, zemřou.

„Kurva, pohni se!“ křikne a postrkává omámenou Áž údery dlaně do zad. Prázdnými okny zahlédne plameny; plameny a tváře. „Běž,

honem.“ Tlačenice za nimi je ohavná. Z větracích otvorů a zpoza dveří sousedního vagonu se dovnitř vkrádá první předvoj kouře. Hlasy zesílí na jednolitý chór hrůzy.

„Ke mně! Ke mně!“ hřímá sikhský stevard v železniční livreji, který stojí na stole poblíž vnitřních dveří vagonu. „Po jednom, po jednom, času je dost. Vy. Teď vy. Vy.“ Pomocí svého univerzálního klíče udělal z posuvných dveří vstup do přechodové komory. Jen jedna rodina najednou.

„Co se sakra děje?“ zeptá se Thomas Lull, když se ocitne v čele fronty.

„Bháratští karsevaci podpálili vlak,“ odpoví stevard tiše. „Raději nic neříkejte. A běžte.“

Lull prostrčí Áž otevřenými dveřmi a zamrká do venkovní tmy.

„Do prdele.“ Kolem malého tábora dezorientovaných a vyděšených pasažérů a jejich zavazadel se táhne prstenec ohně. Desítky let práce s celulárními automaty naučily Thomase Lulla odhadnout počet z letmého pohledu. Musí jich být nejméně pět set; všichni drží pochodně. Z přední části vlaku létají jiskry; oranžový dým prozářený mihotavými plameny je neklamnou známkou hořící umělé hmoty. „Další změna plánu. Tady nevystoupíme.“

„Co se děje, co je to?“ ptá se Áž. Thomas Lull násilím otevře dveře do vedlejšího vagonu. Ten už je zpola prázdný.

„Vlak musel zastavit, nějaký protest Šivádží.“

„Šivádží?“

„Myslel jsem, že víš všechno. Hinduističtí fundamentalisté. Kteří jsou právě teď pekelně nasraní na Áwadh.“

„Jste nějaký příkrý,“ poznamená Áž a Thomas Lull si není jistý, jestli to z ní mluví poslední zbytky hypnotik, nebo její podivná moudrost. Každopádně zář zvenčí je čím dál jasnější a on slyší údery a tříštění předmětů vrhaných proti mršině vlaku.

„To protože mám hrozný strach,“ přizná. Pobídne Áž chodbičkou kolem dalších dveří otevřených do noci. Nechce, aby slyšela výkřiky a zvuky, v nichž poznává třeskot ručních zbraní. Vagony jsou už téměř prázdné, a tak oba bez zastavení klušou jedním, druhým, třetím, který se náhle prudce otřese a Thomas Lull s Áž se zapotácejí. Vlakem projede hluboké dunění. „Ježiši,“ zakleje Thomas Lull.

Hádá, že explodovala pohonná jednotka. Z davu útočníků se vznese k nebi radostný řev. Thomas Lull pospíchá s Áž dál. Ve čtvrtém vagonu potkají vytřeštěného maráthského průvodčího.

„Dál nemůžete, pane."

„Ale můžu, přes tebe, skrz tebe nebo po tobě."

„Pane, vy mi nerozumíte. Oni zapálili i druhý konec."

Thomas Lull zírá na průvodčího v naželené uniformě. Teď Áž táhne pryč jeho. Všichni tři vpadnou do chodbičky mezi vagony, zrovna když dým začne prostrkávat prsty škvírami ve vnitřních dveřích. Světla zhasnou. Thomas Lull ve tmě zamrká, pak se rozsvítí nouzová světla u země, která vyplní záhyby a faldy lidských tváří přízračným, gotickým svitem. Vnější, únikový východ zůstane zavřený. Zamčený. Mrtvý. Thomas Lull sleduje dým, který houstne za vnitřními dveřmi a zkusmo osahává jejich gumové těsnění.

„Pane, pane, mám klíč."

Průvodčí vytáhne z kapsy těžký imbusový klíč na řetízku, zaklesne jej do šestiúhelníkové matice a začne jím otáčet. Vnitřní dveře jsou černé sazemi, bobtnají žárem a prohýbají se. „Ještě chvilku, pane…"

Vnější dveře se pootevřou dost, aby je šest rukou dokázalo odsunout stranou. Thomas Lull hodí zavazadlo do tmy a skočí za ním. Dopadne tvrdě, svalí se na zem, kutálí se po kamenech a kolejích. Áž a průvodčí skočí za ním. Lull se posadí a zamžourá do chodbičky, z níž právě utekli – zazáří v ní jasná žluť, a pak všechny okna vybuchnou ven v gejzíru drceného skla.

„Áž!" křikne Lull do okolní vřavy. Nic takového jaktěživ neslyšel. Vřískot, sténání, drsný propletenec výkřiků a volání a jazyků, mnohovrstevnatý a rozcupovaný do nesrozumitelnosti. Burácení motorů, pravidelné bušení vrhaných předmětů. Vyděšený dětský nářek. A pod tím vším sykavý, bublavý, tekutý řev hořícího vlaku, který se stravuje z obou konců naráz jako morbidní vonná tyčinka. Takhle to musí vypadat v pekle. „Áž!"

Těla pobíhají všude a všemi směry. Thomas Lull se konečně zorientuje v geografii celé té pohromy. Lidé utíkají od přední části vlaku, z níž bez přestání duní fotochemické detonace z poškozeného elektrického trafa a odkud k nim postupuje dlouhá linie mužů v

bílém jako britský šik. Většina z nich třímá klacky, někteří se ozbrojili motykami, krumpáči, mačetami. Zemědělská armáda. Lull vidí přinejmenším jeden meč, pozvednutý vysoko nad obzor hlav. Někteří útočníci jsou nazí, bílí popelem – sádhuové *naga*. Bojovní mniši. Všichni mají na těle po kousku červené látky, barvy Šivovy. Světlo plamenů se odráží od vrhaných předmětů – láhve, kameny, kousky železa z vlaku prší na pasažéry s ranci a batohy na zádech, kteří se krčí a přihrbeně utíkají, nevědouce, odkud přijde další útok. K nebi stoupají sloupce dýmu ze střelných zbraní. Všude se válejí odhozená, roztrhaná zavazadla, trička, kusy sárí a zubních kartáčků, rozšlapané a zadupané do země. Muž se drží za poraněnou hlavu. Uprostřed lesa pobíhajících nohou sedí dítě, vyděšeně se rozhlíží, ústa otevřená dokořán a paralyzovaná hrůzou, líce lesklé pláčem. Nohy vběhnou do hromady vysypané látky a cupují ji na kusy. Zakřupají kosti. Thomas Lull vycítí účel a směr úprku – pryč od mužů v bílém, k nízké řadě chýší, která se vyloupla ze tmy, když se zrak přizpůsobil bháratské noci. Vesnice. Útočiště. Jenže vtom vyběhne zpoza hořící zadní části vlaku druhá vlna karsevaků a odřízne cestujícím ústup. Dav se zastaví. Není kam běžet. Lidé si lehají na zem, jeden na druhého. Hluk se znásobí.

„Áž!“

A pak ji uvidí přímo před sebou, jako by vyrostla ze země. Vytřepává si z vlasů skleněnou drť.

„Profesore Lulle.“

Popadne ji za ruku a táhne zpátky k vlaku.

„Tahle strana vlaku je odříznutá. Musíme na druhou.“

Dvě křídla útočníků se spojí do půlkruhu. Thomas Lull ví, že vše, co v té aréně zůstane, zemře. K potemnělým, vyschlým polím vede jen úzká mezera. Rodiny se k ní vrhnou, odhodí vše a zachraňují holé životy. V horkých vzestupných proudech vzduchu víří a krouží oblaka popele; útočníci jsou už blízko, kousek za Lullem a Áž zazvoní o trup vlaku kameny. Láhve se o něj tříští na skleněné šrapnely.

„Tady dolů!“ křikne Thomas Lull a vkutálí se pod vlak. „Dávej pozor.“ Podvozkem se táhnou smrtící vysokonapěťové kabely a v hydraulických rozvodech bzučí natlakovaná kapalina. Thomas Lull

vyleze na druhé straně přímo před stěnu automobilových reflektorů. „Kurva.“ Vozy jsou zaparkované v dlouhé řadě asi sto metrů od vlaku. Náklaďáky, autobusy, pickupy, rodinná auta, rikši. „Jsou všude. Budeme to muset risknout.“

Áž zvrátí hlavu k obloze.

„Jsou tady.“

Thomas Lull se otočí a spatří helikoptéry, které s řevem proletí nad vlakem tak nízko, že roztočí plameny do ohnivého tornáda. Jsou jen slepý hmyz; z hrudní části vypouštějí bojové roboty, jako by kladly vejce. Na přídi nesou zelenooranžový jing-jang Áwadhu. V jejich zbraňových pouzdrech zabzučí pořádkové lasery. Hluboko pod Dillí sedí na gelových lůžkách helikoptéroví žokejové, sledují bitevní pole skrz šiškové oči svých svěřenců, pohybují rukama, centimetr tady, škubnutí tam, a navádějí stroje na cíl. Tři helikoptéry se otočí nad zaparkovanými vozy, navzájem se jedna druhé pokloní ve vzdušné gavottě a vrhnou se do útoku. Zpoza šiku čelních světel se rozštěkají výstřely, kulky se však od krunýřů z taženého diamantu jen neškodně odrazí. Deset metrů od vozů vypustí helikoptéry pořádkové boty, vystoupají vzhůru, otočí se a zahájí laserovou palbu. Boti dopadnou na zem a okamžitě zaútočí. Výkřiky. Výstřely. Muži vybíhající zpoza aut na otevřené prostranství. Helikoptéry míří a pálí. Pulzní lasery promění první částice hmoty, jichž se dotknou, v plazma a rozpráší je v horké rázové vlně po okolí, ať už je to košile nebo popelem natřená pokožka nagaů. Karsevaci se zapotácejí, obnažení lasery do půli těla. Pořádkoví boti poskakují sem a tam a za chvíli vyčistí automobily bleskovou akcí připomínající japonský komiks. Poté vysunou své neletální elektrické obušky.

„K zemi!“ zařve Thomas Lull a strhne Áž k sobě do prachu. Muži utíkají, ale skákající boti jsou rychlejší, tvrdší a přesnější. Vedle Thomase Lulla dopadne tělo, obličej pokrytý popáleninami druhého stupně. Zaduní kovová kopyta; Lull si přikryje hlavu rukama, překulí se a sleduje, jak boti přeskakují vlak. Čeká. Helikoptéry pořád visí ve vzduchu. Hraje mrtvého brouka, dokud neodletí, křehké tiplice nestavěné pro lidské piloty. „Jdeme, honem. Poběž!“ V týle jej zabrní instinkt a on vzhlédne. Helikoptéra k němu natočí trs senzorů. Laserový gatling provede čelem vzad. Pak se mezi stroj a cíl vyvalí

oblak kouře, helikoptéra ztratí zaměření a dezorientované lasery vypálí naslepo. „Schovej se za auto, za zadní kolo, to je nejbezpečnější místo,“ křikne Lull do vřavy. Záhy ale ztuhne, když se vzduch mezi auty zamihotá a proud světla z nahloučených čelních reflektorů se rozláme na pohybující se fragmenty. Před Lullem a Áž se zhmotní vojáci v maskovacích kombinézách. Thomas Lull vytáhne z kapsy pas a zvedne jej do vzduchu jako středověký kazatel Bibli.

„Americký občan!“ křičí, když kolem něj kloužou vojáci; jejich kamufláž nyní odráží infračervené světlo. „Americký občan!“ Subadár s pečlivě zastřiženým knírkem se zastaví a přejede jej zkoumavým pohledem. Na bicepsu má nášivku věčného bháratského kola. Nenuceně pohupuje víceúčelovou útočnou puškou.

„Vzadu máme mobilní jednotku,“ řekne. „Běžte. Postarají se o vás.“ Zatímco mluví, objeví se nad vlakem znovu helikoptéry. „Běžte ihned, pane.“ Subadár se rozběhne, vedoucí helikoptéra k němu natočí laser v podbřišku a vypálí. Thomas Lull vidí, jak důstojníkova uniforma zazáří absorbovanou energií. Pak bháratský voják zapře pušku do ramene a vypálí raketu země-vzduch. Helikoptéra se vzepne, vyprskne oblak klamných cílů a obrátí se na útěk. Drobná raketka se pustí cik-cak za ní, ohnivá čára na hvězdném nebi. Kolem Thomase Lulla a Áž začnou pršet konfety barvy hořícího šatabdi. Jednotka pořádkových botů rozpozná větší hrozbu a zaujme pozice na střeše vlaku; snaží se zastavit bháratský postup kombinací pořádkových laserů a paralytického spreje. Na chromovaných kloubech a šlachách se leskne světlo plamenů. Vojáci odstřelují boty jednoho po druhém EM pulzy. Každý bot, který se zřítí na zem, vypustí trs minibotů velkých jako pěst. Ti odskočí od tvrdé hlíny a rozvinou se v tlusté chrobáky ozbrojené rotujícími dráty jako ze strunové sekačky. Vojáci pod tím náporem zakolísají. Thomas Lull vidí, jak jeden z nich padne k zemi a zakryje Áž oči dřív, než kovový skarab stačí rozšlehat svou oběť na kost. Vidí, jak subadár jednoho minibota skopne z boty, zvedne pušku a rozdrtí jej pažbou. Ale skarabů je příliš mnoho. To je také jejich taktika. Subadár zavelí k ústupu. Vojáci utíkají. Skarabové cupitají za nimi. Thomas Lull stále drží svůj pas, jako kříž před upírem.

„Řekl bych, že tohle vám stačit nebude,“ houkne subadár, popadne Lulla za paži a vleče jej za sebou. Za barikádou vozů se náhle zhmotní muži s plamenomety. A Thomas Lull si uvědomí, že ztratil Áž. Zakřičí na ni. Už ani neví, kolikrát dnešní noci volal její jméno tím roztřeseným, vyděšeným hlasem. Vytrhne se bháratskému důstojníkovi.

Áž stojí před cupitající, poskakující linií bojových minibotů. Klekne si na jedno koleno. Skarabové jsou od ní už jen pár metrů, pár okamžiků; jejich rotující struny s kvílením řežou vzduch. Náhle se ta vražedná vlna zastaví. Nejprve po jedincích, pak po dvojicích, desítkách, dvacítkách, vypnou své zbraně a svinou se do původního, tranzitního stavu. Pak se jeden bháratský džawan vrhne kupředu, strhne Áž k sobě a muži s plamenomety zahájí palbu. Thomas Lull se nad dívkou v šedém starostlivě skloní. Áž se třese, v očích má slzy a tvář zčernalou od kouře; v ruce křečovitě svítá utržený řemen svého batůžku.

„Má někdo deku nebo něco?“ zeptá se Lull vojáka, který je vede za vozovou hradbu. Odkudsi se objeví stříbrná termopřikrývka a Thomas Lull ji přehodí Áž přes ramena. Voják couvne; sintelové bojové helikoptéry i rvačky s roboty už zažil, ale tohle jej děsí. Vedla sis dobře, myslí si Thomas Lull, zatímco míří s Áž k obranným pozicím bháratské jednotky. Všichni jsme si vedli dobře.

19. Pan Nandha

Všech pět mrtvol má zvednutou pěst. Pan Nandha viděl už dost uhořelých, aby věděl, že je to důsledek biologie a teploty, leč jeho starší, předosvícenecký instinkt v nich vidí muže bojující s ohnivými džiny. Démonické to muselo být každopádně. Byt je stále zčernalý poletujícími polyuhlíkovými sazemi z roztavených počítačových skříní. Když se usadí panu Nandhovi na kůži, roztírají se jako ty nejměkčí a nejtmavší oční stíny. Jedině teploty nad tisíc stupňů Celsia dokáží proměnit umělou hmotu na čisté uhlíkové saze.

Váránasí, město kremací.

Pohřebáci zazipovávají černé pytle. Sirény z ulice; hasiči odjíždějí. Místo činu je nyní v rukou vládních složek, z nichž Ministerstvo je až na posledním místě. Kolem pana Nandhy se protáhnou hoši z forenzního a na své palmery natáčejí videozáznam. Pan Nandha tady oficiálně nemá co pohledávat. Má ale svou vlastní, pohodlnou metodologii; prosté ohledání a aplikace fantazie mu přinášejí poznatky a výsledky, na které se standardní policejní procedury zřejmě nikdy nezmůžou.

První smysl, který na zločin zareaguje, je čich. Už ve vestibulu cítí pan Nandha spálené maso a olejnatý, sladce dusivý puch roztaveného plastu. Ten vjem je tak intenzivní, že přehluší všechny ostatní smysly a pan Nandha se musí soustředit, aby z něj vytěžil nějaké informace. Rozšíří nozdry a očichává náznaky, nesrovnalosti, nepatrné zvláštnosti, z nichž by si mohl domyslet, co se zde stalo. Závada na elektroinstalaci; u takového množství počítačů normální, konstatoval vyšetřující důstojník okamžitě. Poznal ale v tom pachovém mixu neomylné štiplavé aroma elektřiny?

Zrak přijde na řadu jako druhý. Co uviděl, když se ocitl v srdci místa činu? Dvojité dveře, násilím vylomené hasičskou hydraulickou pákou; vnější – standardní činžovní dveře; vnitřní – těžký zelený kov, houževnatý a zavřený na závoru. Západky zkroucené od hasičských heverů. Nemohli otevřít? Zůstali vězet ve vlastní bezpečnostní pasti? Barva se z jedné strany vnitřních dveří sloupla a odkryla zčernalý surový kov. Dál. Krátká předsíň, hlavní pokoj, dvě ložnice, které sloužily coby paměťové farmy. Kuchyň – kostry skříní a poliček na zdi, odloupnutý melamin, ale plastodřevotřísková tapeta netknutá. Dřevotříska je nesmrtelná. Popel a čerň, spečené kuchyňské předměty. Okna se vysypala dovnitř. Pokles tlaku? Oheň se asi málem strávil. Dlouho jen černě dýmil. Oběti se zřejmě udusily dřív, než praskla okna a čerstvý kyslík rudého džina znovu rozdmýchal. Roztavené pahýly počítačových jednotek navzájem splývají. Vikrám zachrání, co se zachránit dá.

Sluch. V téhle králíkárně bydlí na tři tisíce lidí, ale na vyhořelém patře panuje naprosté ticho. Nikde ani štěbetání puštěného rádia. Hasiči už uvolnili vchod, ale místní obyvatelé se bojí vrátit do svých domovů. Kolují zvěsti, že žhářský útok byl pomstou Áwaďanů za

vlakový masakr. Sousedé po obou stranách pochopili, co se děje, teprve když se začaly žhavit stěny a odlupovat barva.

Hmat. Mastné, sražené saze ve vzduchu. Černá poletující pavučina se usadí panu Nandhovi na rukávu. Zvedne ruku, aby ji setřel, pak si uvědomí, že je to z deseti procent lidský tuk.

Chuť, pátá zkouška. Tu techniku odpozoroval pan Nandha od koček – rozšířit nozdry, pootevřít ústa, poválet vzduch po jazyku a patře. Nevypadá to kdovíjak elegantně, ale domácím šelmám a Krišnovým policistům to funguje.

„Nandho, co to provádíte?“ Státní patolog Čauhan zazipuje předposlední mrtvolu a přilepí na plastový pytel štítek *rychlé odbavení.*

„Předběžné ohledání. Máte už pro mě něco?“

Čauhan pokrčí rameny. Je to chlap jako hora a jedná s otrlou žoviálností typickou pro lidi, kteří pracují s důsledky násilných trestných činů.

„Brnkněte mi odpoledne, povím vám víc.“

Vajš, pověřený policejní inspektor, vzhlédne k nepovolanému kolegovi s nesouhlasným výrazem.

„Tak co, Nandho,“ prohodí Čauhan, když poodstoupí od pytle, který jeho tým v bílých kombinézách naloží na nosítka. „Slyšel jsem, že vaše dobrá žena rekonstruuje visuté zahrady Babylonu. Zřejmě se jí stýská po staré vesnici.“

„Kdo to říká?“

„Kdekdo,“ odtuší Čauhan, zatímco si píše poznámky ke čtvrté oběti. „Byl jsem na tom mecheche u Dáwarů. Tohle je ženská. Zajímavé. Takže má zahradnický talent, co?“

„Ano, necháváme si dělat menší posezení na střeše. Chceme tam pořádat setkání, večeře, zábavu. V Bengálu jsou střešní zahrady v módě.“

„V Bengálu? Tam je v módě všechno.“ Čauhan považuje pana Nandhu za sobě rovného, v intelektu, vzdělání, kariéře a společenském statutu; ve všem, kromě manželství. Pan Nandha se oženil v rámci džáti. Čauhan si vzal ženu o dvě kasty níž.

Pan Nandha se zamračí na strop.

„Předpokládám, že halonový hasicí systém tady byl samozřejmostí?“

Čauhan pokrčí rameny. Inspektor Vajš se postaví. Pochopil.

„Našel jste něco, co vypadá jako ovládací panel?“ chce vědět pan Nandha.

„V kuchyni,“ odvětí inspektor. Panel je pod dřezem, v tom nejnepraktičtějším místě přímo za odpadovým potrubím. Pan Nandha odtrhne žárem zkroucená dvířka, dřepne si a posvítí si dovnitř tužkovou svítilničkou. Na kyberabádské drsňáky používali místní nájemníci spoustu saponátů, pomyslí si. Žár pronikl i do tohohle skrytého kumbálku, roztavil spoje kanalizačního rozvodu a plastový kryt panelu. Pár zatočení víceúčelovým šroubovákem a kryt odpadne. Servisní porty jsou netknuté. Pan Nandha do nich zapojí svou skříňku s avatáry a vyvolá Krišnu. Sintel se nafoukne a vyhřezne ze stísněného prostoru pod dřezem. Bůh drobných domácích záležitostí. Inspektor Vajš si dřepne vedle pana Nandhy. Mírnou podrážděnost u něj rázem vystřídal mírný úžas.

„Otevírám soubory bezpečnostního systému,“ vysvětlí pan Nandha. „Zabere to jen pár minut. Ironie – paměťové farmy si chrání kvantovými klíči, ale hasicí systém má jen čtyřmístný pin. A tohle,“ prohlásí, když mu začnou v zorném poli skrolovat příkazové řádky, „je zřejmě zabilo. Máme odhad, kdy požár propukl?“

„Časovač na troubě se zastavil v sedm dvacet.“

„Je tady příkaz z pojišťovny – bezpochyby podvržený – zaznamenaný v sedm nula pět, který zablokoval halonový hasicí systém a zároveň aktivoval zámky na dveřích.“

„Někdo je tu pohřbil.“

„Ano.“ Pan Nandha vstane a opráší se; s nelibostí si povšimne měkkých černých šmouh všude tam, kde na něm přistály desetiprocentní lidské saze. „A to znamená vraždu.“ Zakleje avatáry zpátky do skříňky. „Vrátím se do kanceláře a sepíšu předběžnou zprávu o ohledání místa činu. Do odpoledne chci na svém oddělení ty nejméně poškozené procesory. A pane Čauhane.“ Patolog vzhlédne od poslední mrtvoly, spálené na kost a bílý zkrvavený chrup v seškvařených ústech. Ty zuby poznává – Rádhakrišnův drzý

opičí škleb. „Zajdu za vámi ve tři. Doufám, že tou dobou už pro mě něco budete mít.“

Když vychází ze zuhelnatělé skořápky bandrináthského sundarbanu, představuje si, jak se lidé z forenzního šklebí. Stejně jako Čauhan, ani oni neměli dost peněz a trpělivosti, aby se oženili v támci džáti.

~ ~ ~

U snídaně se točila řeč jen kolem večírku u Dáwarových

„Chci uspořádat taky takový,“ prohlásila Párvatí, rozzářená a svěží. V dlouhých černých vlasech měla vetknutou květinu a za zády jí mužské barytony komentovaly kriket. „Až bude střešní zahrada hotová, uspořádáme večírek a pozveme všechny známé a bude se o tom mluvit ještě týdny.“ Vytáhla z kabelky diář. „Říjen? To by mělo být nejlepší, hned po pozdním monzunu.“

„Proč se díváme na kriket?“ prohodil pan Nandha.

„Á, tohle? Ani nevím, co dávají.“ Mávla rukou na televizi v gestu pro *Snídani s Bhártí*. Na obrazovku vytrysklo studiové taneční číslo. „Tak, spokojen? Říjen je ideální, obvykle se nic neděje. Po Dáwarových by ale lidi mohli srovnávat, rozumíš, já tu zahradu miluji a ty jsi tak hodný, žes mi ji dovolil, ale jsou to jen rostliny a semínka. Kolik myslíš, že je to bráhmanské dítě stálo?“

„Víc, než si může vyšetřující důstojník Licenčního úřadu pro strojové inteligence dovolit.“

„Ach, lásko, ani na okamžik jsem si nemyslela…“

Posloucháš se vůbec, květinko? pomyslel si pan Nandha. Mluvíš, plácáš, necháváš slova splývat ze rtů a myslíš, že jsou zlatá, jen protože jsi každou sekundu každého dne obklopena barvou a pohybem a květinami. Slyšel jsem ty ženské, kterým tak závidíš, ale neřekl jsem nic, protože měly pravdu. Jsi svérázná a otevřená, co na srdci, to na jazyku. Netajíš se svými ambicemi, a proto tě budu před nimi a jejich životním stylem chránit, dokud budu moci.

Bhártí se ve *Snídani* smála a klábosila se svým Speciálním! Ranním! Hostem! Dnes: *funki púrí* v podání šéfkuchaře Sandžíva Kápura.

„Hezký den, poklade,“ popřál své ženě pan Nandha a odstrčil stranou poloprázdný hrnek s ájurvédickým čajem. „Pusť ty snoby z hlavy. Nemají nic, co bychom potřebovali. Máme jeden druhého. Asi se vrátím pozdě. Musím ohledat místo činu.“ Pan Nandha políbil svou krásnou ženu a odjel se podívat na ohořelé pozůstatky pana Rádhakrišny do sundarbanu nenápadně vklíněného do patnáctého podlaží bytového komplexu Dildžíta Rány.

~ ~ ~

Pan Nandha pohupuje čajovým pytlíkem na provázku, vyhlíží na Váránasí a sumíruje si v hlavě, co vlastně v tom vyhořelém bytě viděl. Požár byl zuřivý, ale omezený. Kontrolovaný. Úkladný. Nastražená výbušnina? Infračervený laser vypálený skrz okno?

Pan Nandha si pustí na palmeru Bachův houslový koncert, uvelebí se v koženém křesle, sepne prsty do stupy a otočí se k městu za okny. To pro něj bylo odjakživa neomylným a štědrým guru. Hledí do něj jako do křišťálové koule. Váránasí je Město lidí a v jeho geografii se odráží veškeré lidské jednání. Z jeho obrazců a traumat vyčetl poznatky a moudra přesahující racionalitu a rozum. Dnes mu město ukazuje obrazce ohně. Každý den stoupá k nebi přinejmenším desítka sloupců dýmu z domácích požárů. V přehuštěných řadách střední třídy už pálení manželek vymizelo, pan Nandha však nepochybuje, že některé z oněch vzdálenější, bledších stužek kouře se linou z kuchyní.

Se mnou jsi v bezpečí, Párvatí, pomyslí si. Nemusíš se bát, že ti někdy ublížím, že se tě nabažím, neboť jsi vzácná, perla nevyčíslitelné hodnoty. U mne ti smrt nudou nebo výčitky kvůli věnu nehrozí.

Armádní letecké transporty plují oblohou ve stále stejném pravidelném rytmu. Kolik lakhů vojáků už převezly? Cestou do práce pročetl pan Nandha stručný přehled zpráv. Bháratští džawané odvrátili áwadský vpád podél železniční trati do západního Allahabádu. Áwadští a američtí roboti zaútočili na mírumilovné demonstranty blokující maráthský šatabdi na cestě z Áwadhu. Pan Nandha zná dobře puch ránaovské propagandy, silnější než vonná tyčinka či dým z kremace. Je to ironie, že Američané, tvůrci

Hamiltonova zákona, bojují prostřednictvím strojů, jimž tak nedůvěřují. Kdyby někdy do bojových robotů pronikly vysoko fázové sintely…

Pan Nandha rozpojí prsty. Intuice. Osvícení. Pohyb vedle něj – chlapec, který na ministerstvu roznáší čaj, smete jeho použitý pytlík na stříbrný tácek.

„Čaj-walla. Pošli sem dolů Vikráma. Pohyb."

„Hned, sáhibe."

Vojenské sintelové vrtulníky určené k neutralizaci protiopatření. Snášejí se z oblohy a ničí bojové prostředky protivníka jako cvičení sokolové. Ozbrojené pulzními lasery. Vražedná zbraň je tam venku a patroluje posvátný vzdušný prostor posvátného města. Někdo se naboural do armádního systému.

Čich upozorní pana Nandhu na Vikův příchod jako první.

„Vikráme."

„Jak vám mohu vyhovět?"

Pan Nandha se k němu ve svém křesle otočí. „Sežeňte mi, prosím, záznam pohybů všech vojenských sintelových helikoptér nad Váránasím za posledních dvanáct hodin."

Vikrám si skousne horní ret. Má na sobě přerostlé tenisky, pseudo-šortky, tentokrát do půli lýtek, a vršek, na jaký by nikdo s jeho přísunem sacharidů neměl nikdy ani pomyslet.

„To by šlo. K čemu?"

„Myslím, že v tom bandrináthském případu nejde o obyčejné žhářství. Myslím, že ten byt zapálil vysokoenergetický infračervený laserový pulz z vojenského letounu." Vik povytáhne obočí. „Už jste něco vypátral ohledně toho zablokování bezpečnostních systémů?" chce vědět pan Nandha.

„Jedno je jisté, pokyn nepřišel ze Vzájemné pojišťovny Ahury Mazdy ve Váránasí. Ti mají neprůstřelné alibi. My jej ale vystopujeme až ke zdroji. Vytáhli jsme pár indicií ze zbytků, které jsme zachránili z toho bytu. Ať už chtěli zlikvidovat cokoli, přibrali s tím i kus prvotřídní nemovitosti. A vypařili bódhisofty s Jimem Carreym, Madonnou nebo Philem Collinsem."

„Nemyslím, že šli po bódhisoftech nebo po informacích," zavrtí hlavou pan Nandha. „Šli po lidech."

„Jak to, že jsme sice Licenční úřad pro strojové inteligence, ale stejně vždycky skončíme u lidí?“ kroutí hlavou Vikrám a pohupuje se na svých velkých měkkých běžeckých botách. „Jo, a až po mně budete toužit příště, stačí poslat zprávu. Z těch schodů dostanu jednou infarkt.“

To by ale bylo pod úroveň nadřízeného vyšetřovatele, chce namítnout pan Nandha. Pořádek, pravidla, čisté obleky; varna. O jeho desátém Holi oblékla jeho matka všechny své děti jako malé rytíře Jedi – do mnišských hábitů a s novými stříkacími puškami z Čatterdžíjova obchodu, těmi, co mají pět různých hlavní a z každé stříká jiná festivalová barva. Malý pan Nandha se díval, jak jeho bratr se sestrou kašírují duel ve svých pláštích s kapucí, sešitých ze starých prostěradel, a s trubicemi vyplněnými zářivě fosforeskujícím pouťovým plynem a křičí šuh, šuh, šuh, když stínají poskoky temné strany Síly. Znovu se mu zvedne žaludek zahanbením, jako tenkrát, když si uvědomil, že budou muset v těch hadrech a s těmi lacinými hračkami vyjít na veřejnost a že se na ně všichni budou dívat. Té noci se vykradl ze svého pokoje, odnesl všechno ke kamnům nočního hlídače Dipendry a nakrmil plameny. Otcův vztek byl strašný, matčino zklamání a nepochopení ještě horší, on však snášel nadávky a duševní trýzeň stoicky, neboť věděl, že zabránil něčemu daleko příšernějšímu – hanbě.

Jeho prsty nahmatají lighthoek. Zavolá Párvatí hned teď, ohledně toho bráhmanského dítěte, poví jí, co si o těch *věcech* doopravdy myslí. Přivede ji k rozumu a skoncuje s tím nesmyslem jednou provždy. Zahákne si hoek za ucho, bezděky si upraví induktor, vyťuká číslo, když vtom se mu ohlásí nečekaný hovor zvenčí.

„Uh,“ vzdychne podrážděně pan Nandha. Je to Čauhan.

„Zdravím, Nandho, volám pro změnu já vám. To je novinka, co? Musím vám něco ukázat.“

~ ~ ~

„Byl to infračervený laser, že?“ prohodí pan Nandha, když vejde do márnice. Těla leží na keramických stolech, černé, scvrklé mumie s vyceněnými zuby.

„Trefa do černého,“ zakření se brutálně žoviální Čauhan oděný v márniční zelené a obklopený plachými forenzními asistentkami. „Krátký, velmi intenzivní výboj vysokoenergetického infračerveného laseru, téměř jistě z nějakého letounu, ačkoli nevylučuji ani výstřel z bytového komplexu Šánti Ránaové naproti.“

Jedno tělo, zuhelnatělejší než ostatní, je jen černým pahýlem s odhalenými žebry a nažloutlými stehenními kostmi, odříznutými u kolenou. Puch spálených vlasů, masa a kostí je ve zbrusu nové ránapurské márnici horší než v bytě, kde jej tlumily polykarbonáty a uhlovodíky, ale ani v této chladné, čisté místnosti není nic, co by Váránasana překvapilo či šokovalo.

„Co se mu stalo?“

„Nejspíš stál u okna, když výboj vletěl dovnitř. Máme tu ale i zajímavější kousky,“ prohlásí Čauhan, zatímco se pan Nandha naklání nad nelidský zbytek darwinwarového piráta ve tvaru Y. „Samozřejmě nic, podle čeho bychom je mohli identifikovat – zatím jsem udělal jen předběžné ohledání – ale tohle je každopádně muž a tohle žena. Muž je evropského původu, odkudkoli mezi Palermem a Paříží, žena je jihoindická Drávidka. Něco mi říká, že byli svoji. Zajímavé, žena se narodila s vážnou deformací dělohy – dokonale neplodná. Stará dobrá policejní procedura tenhle oříšek dříve či později rozlouskne, ale vás by ještě předtím mohlo zajímat tohle.“

Čauhan otevře vypolstrovaný šuplík a vytáhne dva plastikové pytlíky na důkazy. V každém je malý slonovinový přívěšek, ohořelý a zčernalý. Znázorňuje bílého koně vzpínajícího se na zadních v kruhové čakře stylizovaných plamenů.

„Víte, co to je?“ zeptá se patolog.

„Kalki,“ přikývne pan Nandha. Zvedne přívěšek a přidrží si jej proti světlu. Velmi zručná práce. „Desátá a poslední inkarnace Višnuova.“

~ ~ ~

Opice se valí ze stromů v celých vodopádech a na měkkých prstových kloubech běží přivítat ministerský Lexus, který se blíží ke starému mughalskému loveckému zámečku. Z rododendronového křoví vystoupí robot a zkontroluje řidičovo pověření. Personál nechal

zahradu znovu zarůst plevelem a mlázím. Těch pár zahradníků, co projde bezpečnostními testy, nepracuje za plat Ministerstva dlouho. Stroj si dřepne před vůz a namíří na pana Nandhu paži s kulometem. Levý nožní píst mu nepravidelně syčí, takže robot se neustále převažuje na stranu, zatímco čeká na schválení propustky. Údržba je taky laxní. Pan Nandha nelibě sešpulí rty, když se na Lexus nahrnou opice a jejich trpasličí prsty začnou hledat štěrbiny a škvíry. Připomínají mu ruce ohořelých mrtvol v Čauhanově čisté márnici, ty černé, scvrklé pěsti. Kolem pana Nandhy se vzdouvají Pašije svatého Matouše a velký langur usazený na kapotě zuřivě masturbuje.

Nouze a nedbalost a nedůslednost plodí chyby. Právě vinou nedbalé údržby a lhostejné ostrahy uprchl vězeň již dvakrát. A také díky nenápadným robotům velkým a hbitým jako šváb.

Bezpečnostní bot dokončí kontrolu a odkráčí zpátky do křoví jako nějaký vyhynulý lovec z období křídy. Pan Nandha prudce popojede kupředu, aby odehnal opice. Bojí se, že se mu nějaká zasekne v podběhu kola. Lord Velký Masturbátor se skutálí z kapoty na zem. Pan Nandha natáhne krk, aby se podíval, zda opice neobstříkla lak spermatem.

Když mu bylo třináct a drtily jej hormony a pochyby, pohrával si pan Nandha s představou, že chytne posvátnou opici, zavře ji do klece a bude jí pomalu, trýznivě lámat jednu tenounkou kost za druhou. Dodnes cítí odlesk onoho radostného vzteku a rozkoše.

Několik vytrvalých opic jede na Lexusu po celé délce příjezdové cesty až k zámečku. Pan Nandha je odkopne, vkročí na křupavý červený štěrk a nasadí si sluneční brýle. Bílý mughalský mramor je v odpoledním slunci oslnivý. Pan Nandha poodstoupí od auta, aby si plně vychutnal nerušený výhled na palác. Je to skrytá perla, kterou dal roku 1613 postavit šáh Ašraf jako lovecké útočiště. Tam, kde kdysi jezdili na slonech lovečtí gepardi a mughalští páni sokolničili nad mokřinami Kirakatu, se nyní k nízké, chladivé hlavní budově choulí ze všech stran výrobní agregáty a tovární boudy z lisovaného hliníku. Architektova genialita však přežívá dál – kolonádový palác zůstává skryt, obklopen zarostlými zahradami, nevidomý a neviděný. Pan Nandha obdivuje vyváženost arkádového sloupořadí, skromný majestát kupole. I navzdory perpendikulárním a barokním triumfům

Cambridge považuje islámské architekty za větší mistry, než byli Reginald z Ely nebo Christopher Wren. Jejich stavby jsou jako Bachovy skladby – silné a svalnaté, plné světla a prostoru a geometrie. Jsou nadčasové a věčné. Pana Nandhu napadne, že v takovém vězení by mu nebylo vůbec špatně. Aspoň by tady měl klid a samotu.

Pan Nandha stoupá po nízkých schodech k chladnému, chladivému sloupořadí. Zametači se mu klanějí, hrubá košťata v plné permanenci. U dveří jej uvítá ministerský personál a diskrétně jej proskenuje. Pan Nandha chválí jejich důkladnost, neunikne mu však, že muži vypadají znuděně. Jsou to špičkoví bezpečnostní agenti a musejí tady hlídat tlející hromadu mughalského kamení. Pan Nandha čeká, až dozorce otočí průhledným plastikovým zámkem, který vězí v nádherně ryté alabastrové stěně jako nechutná umělá jóni ze sexshopu. Poslední bezpečnostní diodka zezelená. Pan Nandha vstoupí do společenské síně. Jako pokaždé zadrží dech, když spatří bílá kamenná džáli, vázané zdivo, nízkou velkorysou prostornost cibulových oblouků, uspořádání azurových stropních dlaždic, vysoká špičatá okna stíněná látkovými žaluziemi. Skutečným středobodem místnosti však není dokonalá harmonie prvků a dokonce ani Faradayova klec pečlivě vetkaná do okolní architektury, nýbrž průhledná umělohmotná krychle o hraně pět metrů, dům v domě rozdělený plexisklovými přepážkami na průhledné pokoje s průhlednými kanalizačními a elektrickými rozvody a židlemi a stoly a s průhlednou postelí a toaletou. Uprostřed vší té průhlednosti sedí obtloustlý muž s mohutným plnovousem. Má na sobě bílou kurtu, je bosý a čte si brožovanou knížku. Je otočený zády k panu Nandhovi, ale když uslyší jeho kročeje na chladivém mramoru, vstane. Krátkozrace zamžoural, pak návštěvníka pozná a přitáhne si židli k průhledné stěně. Hodí knížku na zem a odsune ji špičkou nohy. Na palci má průhledný prstýnek.

„Slova se nepohybují.“

„Slova se nemusejí pohybovat. To ony mají pohnout tebou.“

„Velmi účinná komprese virtuální reality, to se musí nechat. Tohle všechno sbalené na čtyři mega? Jenže tak neinteraktivní…“

„Pro každého čtenáře je to ale jiné,“ namítne pan Nandha.

Muž v umělohmotné krychli zamyšleně pokývá hlavou.

„Jenže sdílený prožitek veškerý žádný. Tak, co pro vás mohu udělat, pane Nandho?“

Pan Nandha vzhlédne, když uslyší komáří bzučení hovercamu. Strojek natočí své skleněné oko k plastové kleci a vystoupá výš k nádheře střešní kupole. Žaluziemi se dovnitř prodírají prašné sloupce světla. Pan Nandha vytáhne z kapsy pytlíky s důkazy a zvedne je před sebe. Muž na plastové židli zamžourá.

„Musíte s tím trochu blíž, bez brýlí nic nevidím. Alespoň ty jste mi mohli nechat.“

„Ne potom, co se stalo posledně, pane Anreddy. Ten miniaturní obvod byl geniální.“

Pan Nandha přitiskne pytlíky na průhlednou stěnu. Vězeň si klekne. Pan Nandha vidí, jak jeho dech kreslí na stěnu zamžená místa. Muž tiše sykne.

„Odkud je máte?“

„Od původních majitelů.“

„Takže jsou po smrti.“

„Ano.“

J. P. Anreddy je malý, zavalitý astmatik, věk něco přes pětadvacet, s příliš málo vlasy a příliš mnoha vousy na měkkých tvářích. Je také největším profesionálním triumfem pana Nandhy. Býval datarádžou sundarbanu Sinha, významné stanice mezinárodní sintelové podzemky, když Áwadh ratifikoval Hamiltonův zákon a postavil všechny umělé inteligence vyšší fáze 2.0 mimo zákon. Anreddy si nahrabal astronomickou hromadu peněz přeznačkováváním vysokofázových sintelů na nízkofázové, tedy falšováním jejich licenčních idenrů. Jeho slabůstkou byla fúze člověka a stroje, extenze jeho sta padesáti kil většinou pupečního tuku do mrštnějších, čilejších robotických těl. Když jej pan Nandha přišel zatknout za porušování licenčních podmínek, musel se probít několika útočnými vlnami servisních robotů. Vzpomene si na cvakání plastových nohou a v duchu si je spojí s drobnýma černýma opičíma ručkama dotírajícíma na jeho ministerskou limuzínu. V prozářené, teplé, prachem provoněné místnosti mu naskočí husí kůže. Naháněl tenkrát datarádžu jeho četnými pokoji a komnatami, až

nakonec Indra zaměřil proteinové čipy vsazené těsně pod jeho mozkovnou, díky nimž mohl Anreddy přímo komunikovat se svými strojovými extenzemi, a jediným EM pulzem je spekl na škvarek. J. P. Anreddy ležel tři měsíce v kómatu, ztratil padesát procent tělesné hmotnosti, a když znovu nabyl vědomí, zjistil, že soud mu zkonfiskoval dům a přestavěl ho na vězení. Nyní tedy pobýval v srdci své nádherné mughalské architektury v průhledné umělohmotné krychli, kde každý jeho výdech a nádech, každé sousto a pohyb, každé poškrábání a každou blechu či hmyz lezoucí po stole monitorovaly hovercamy. Již dvakrát uprchl s pomocí robotů o rozměrech brouka. Ačkoli je už nedokáže přímo ovládat pouhou vůlí, J. P. Anreddy malá cupitavá vědomí stále miluje. Ve svém domácím vězení zůstane, dokud nevyjádří lítost nad tím, co provedl. Pan Nandha pevně doufá, že datarádža ve své plastové krabici umře a shnije. J. P. Anreddy totiž stále ani v nejmenším nechápe, zač vlastně sedí.

„Jak umřeli?“ chce vědět vězeň.

„Uhořeli, v patnáctém podlaží…“

„Stop. Badrináth? Rádha?“

„Nikdo nepřežil.“

„Jak?“

„Máme pár teorií.“

Anreddy sedí na průhledné umělohmotné podlaze se sklopenou hlavou. Pan Nandha vytřepe z pytlíků přívěšky a zvedne je na řetízcích do vzduchu.

„Takže jsi je znal.“

„Věděl jsem, co jsou zač.“

„Jména?“

„Nějaký Francouz, ona byla Indka. Pracovali na univerzitě, ale vycházeli i do svobodného světa. Dělali na nějakém velkolepém projektu, stála za nimi hromada peněz.“

„Slyšels někdy o investiční společnosti Odeco?“

„O té slyšel každý. Tedy každý, kdo žije venku, v divočině.“

„Dostal jsi někdy od Odeca nějaké peníze?“

„Já jsem datarádža, velký a divoký a zlý. Veřejný nepřítel číslo jedna. Já nebyl jejich ideální investiční příležitost. Dělal jsem do

nanorobotiky. Oni se zajímali o vysokofázové sintely; proteinové obvody, počítačově-nervová rozhraní.“

Pan Nandha přitiskne amulety na plast. „Víš, co ty symboly znamenají?“

„Bílý kůň bez jezdce, desátý avatár.“

„Kalki. Poslední avatár, který přivodí konec Věku Kálí. Jméno z mýtů a legend.“

„Váránasí je městem mýtů a legend.“

„Zamysleme se nad jedním moderním mýtem. Mohl Badrináth, s pomocí zdrojů Odeca, vyvíjet sintel Třetí generace?“

J. P. Anreddy se zhoupne na kostrči vzad a vzhlédne k panu Nandhovi. Siddha cupitavých robotů. Zavře oči. Pan Nandha položí amulety na dlaždice, přímo před něj. Pak přejde k oknu a pomalu vytáhne žaluzie. Ty se srolují do sebe jako široká harmonika ze sluncem vybělené látky.

„Povím ti naši teorii, jak zemřeli ti v Badrináthu. Myslíme si, že to byla úkladná vražda spáchaná malou vojenskou helikoptérou vyzbrojenou infračerveným laserem,“ prohlásí pan Nandha. Vytáhne další žaluzii a pustí dovnitř oslnivé slunce, zrádnou oblohu.

„Svině!“ zařve Anreddy a vyskočí na nohy. Pan Nandha zamíří ke třetímu oknu.

„Je to velmi uvěřitelná teorie. Jediný vysokoenergetický výstřel.“ Přejde pokoj k protější řadě oken. „Skrz okno v obýváku. Přesný útok. Sintel musel identifikovat cíl, zamířit a vypálit během několika milisekund. Od toho vlakového masakru je ve vzduchu takový provoz, že si drobného stroje, který se na okamžik vychýlil z naprogramované hlídkové trasy, nikdo nevšiml.“

Anreddy tiskne dlaně na průhlednou stěnu, oči vytřeštěné. Pátrá po obloze po známce zrady.

„Co víš o Kalkim?“

Pan Nandha svine další žaluzii. Teď už zbývá jen jedna. Na zem dopadají šikmé klíny a ostrohy světla. Anreddy má na tváři zmučený škleb, kyberupír spalovaný sluncem.

„Tebe zabijou taky!“

„To se ještě uvidí. Je Kalki sintel Třetí generace?“

Pan Nandha uchopí měkkou bavlněnou šňůrku poslední žaluzie a začne ji přitahovat k sobě. Po dlaždicích se šíří světelný klín. J. P. Anreddy uprchl doprostřed své průhledné klece, ale před oblohou není úniku.

„Hm?“

„Kalki je sintel Třetí generace. Existuje. Je skutečný. Déle, než vůbec tušíš. A není sám. Víš vůbec, co Třetí generace znamená? Znamená to inteligenci, měřenou na standardní škále, mezi dvaceti a třiceti tisíci IQ. A to je jen začátek. Emergentní vlastnosti, chápeš? Evoluce u nich probíhá miliónkrát rychleji. Když se rozhodnou, že tě dostanou, je marné utíkat, schovávat se, doufat, že na tebe zapomenou. Ať uděláš cokoli, uvidí tě. Když změníš totožnost, dozvědí se o tom dřív než ty. Kamkoli se hneš, budou tam na tebe čekat, protože uhádli, kde budeš, dřív, než jsi na to sám pomyslel. Takové jsou sintely Třetí generace! Jsou to bohové! Nemůžeš licencovat bohy.“

Pan Nandha jej nechá vymluvit, pak sebere laciné, ohořelé Kalkiho amulety a strčí je zpátky do pytlíků.

„Díky. Konečně znám jméno svého nepřítele. Hezký den.“

Otočí se a projde sloupci prašného bílého světla. Kvalitní islámský mramor odráží ozvěnu jeho kročejí. Za sebou slyší tiché bušení pěstí do poddajného průhledného plastu a Anreddyho hlas, vzdálený a tlumený.

„Hej, co ty žaluzie! Počkej! Nenechávej je vytažené! Hej! Žaluzie! Vidí mě! Vidí mě kurva! Žaluzie!“

20. Višrám

Pracovní stůl má, že by na něm mohl přistát bitevník. Z luxusního dřeva a v prosklené kanceláři. Má exekutivní výtah a exekutivní toaletu. Má patnáct obleků stejného střihu a z téže látky jako ten, který měl na sobě, když zdědil impérium, s odpovídajícími ručně šitými botami. A má také osobní asistentku Inder, která má znepokojivou schopnost stát fyzicky před ním, a zároveň být jeho stolním organizérem, a zároveň duchem v jeho hlavě. Višrám už

slyšel o těchhle korporátních systémech, zpola lidských, zpola sintelových. Nedílná součást vybavení každé moderní kanceláře.

Višrám Ray má rovněž příšernou kocovinu ze stregy a oválné spáleniny kolem očí z toho, jak se díval příliš dlouho a příliš hluboko do sousedního vesmíru.

„Co jsou zač ti lidé?“ chce vědět.

„Firma Siggurdson-Arthurs-Clementi,“ odpoví Inder na koberci, zatímco Inder na stole otevře své lotosové dlaně a ukáže mu harmonogram a Inder v hlavě se promění v úřední fotografie dobře živených bělochů v kvalitních oblecích a s ještě kvalitnějším chrupem. Inder na koberci má překvapivě hluboký hlas, na to, že vypadá jako Audrey Hepburnová. „Slečna Fuscová vám podá další informace ve voze. A o schůzku požádali i ministr energetiky Patel a tisková mluvčí strany Šivádží. Oba chtějí vědět, jaké máte se společností plány.“

„To nevím ani já, leč ctihodný pan ministr se to dozví jako první.“ Višrám se zastaví ve dveřích. Všechny tři Inder tázavě čekají. „Inder, bylo by možné přestěhovat celou tuhle kancelář do Výzkumného střediska?“

„Ovšem, pane Rayi. Nevyhovuje vám Ray Tower?“

„Kdepak, je to tady moc fajn. Takové… obchodní. Jen si připadám… trochu moc blízko své rodiny. Svým bratrům. A když už jsme u toho, chtěl bych se odstěhovat z Šanker Mahalu. Cítím se v něm… stísněně. Můžeš mi najít pěkný hotel, s kvalitní pokojovou službou?“

„Ovšem, pane Rayi.“

Sotva to vysloví, její alter ega již zjišťují ceny stěhovacích firem a luxusních hotelů. Ve firemním mercedesu vdechne Višrám s rozkoší Chanel 27 Marianny Fuscové. Cítí i to, že Marianna je na něj naštvaná.

„Dělá do fyziky.“

„Kdo?“

„Ta, co jsem s ní včera večeřel. Zabývá se fyzikou nulové energie. Říkám ti to, protože mi připadáš malinko… strohá.“

„Strohá?“

„Odměřená. Podrážděná. Však víš. Strohá.“

„Ach tak. A ty myslíš, že je to kvůli tvé večeři s nějakou fyzičkou.“

„Vdanou fyzičkou. Vdanou hinduistickou fyzičkou.“

„Ráda bych věděla, proč považuješ za nutné říkat mi, že je vdaná.“

„Vdaná hinduistická fyzička. Jménem Sonia. Které podepisuju výplatní šeky.“

„Jako by na tom záleželo.“

„No jistě. Jsme profesionálové. Vzal jsem ji na večeři a ona mě pak vzala k sobě a ukázala mi svůj vesmír. Je malý, ale dokonale tvarovaný.“

„Říkala jsem si, jak u všech všudy vysvětlíš ty pandí oči. Je to vesmír solárií?“

„Ne, vesmír nulové energie. A ty máš krajně elegantní kotníky.“

Zdá se mu, že zahlédl stín úsměvu.

„Tak fajn, co ti lidé, jak s nimi budu jednat?“

„Nebudeš,“ odvětí Marianna Fuscová. „Potřeseš si s nimi rukama, zdvořile se usměješ, vyslechneš si je a neuděláš absolutně nic. Pak se mi budeš hlásit.“

„Ty se mnou nejdeš?“

„Na tohle jsi sám, komediante. Čekej ale, že Góvind dnes odpoledne učiní Rámešovi nabídku.“

Než dojedou na letiště, začne se Višrámovi loupat čelo. Řidič projede kolem výstupních zón a nástupních zón a odtahových zón a skrz dvojitou bezpečnostní bránu do zóny soukromých tryskáčů, kde na svých motorech a ocasních gondolách stojí vztyčený jako kudlanka exekutivní tilt-jet. Ássamská letuška, dokonale upravená a v tradičním kostýmku, otevře dveře, rozvine se v pozdravu namaste jako květina a zavede Višráma k sedadlu. Než mere zamíří pryč, zamává ještě Višrám Marianně. Let sólo.

Dívčina ruka zaváhá, když mu kontroluje bezpečnostní pásy, toho si ale Višrám nevšimne, protože v téže chvíli se mu scvrkne břicho i šourek – tilt-jet vyskočí do vzduchu, sklopí nos a prolétne nad smělými věžemi Váránasí. Jistá nedílná součást Višráma Raye zaznamená blízkou přítomnost atraktivní ženy, on však dál tiskne nos k okénku, zatímco se tilt-jet řítí nad říčními chrámy a gháty a paláci a

haveli, stále po proudu Gangy Dévi. Vrcholek Višvanáthova chrámu se blyští zlatem. Pak tilt-jet otočí motory k horizontálnímu letu, pilot vystoupá k obvyklé letové výšce a Višrám konečně ucítí ruku na svém stehně.

„Mohu vám na to čelo dát nějakou mast, sáhibe," řekne dokonale kulatý obličej jako měsíček přímo před ním.

„To přežiju, díky," odmítne Višrám. Dostane první šampaňské. Zařekne se ale, že bude i poslední, třebaže je v pokušení využívat vší té pohostinnosti naplno. Nápoj je studený a velmi, velmi dobrý a Višrám si s alkoholem v letadle vždy připadá jako bůh. Pod ním se prostírají nedozírná basti, mnohobarevné umělohmotné střechy, tak natěsnané k sobě, že připomínají sešívanou deku nataženou na zemi k hostině. Tilt-jet kopíruje hladkou stužku řeky až k hranicím vzdušného prostoru Patny, pak se obrátí na jih. Višrám by měl studovat instruktáž, ale Bhárat dole jej fascinuje. Titánské aglomerace slumů se rozlámou v mozaiku polí a vesniček, která se spolu s klesající silou řeky rychle mění z unavené žluté na vyprahlou bílou. Před dvěma tisíci lety by viděl krajinu bezpochyby podstatně jinou, kdyby byl skutečně bůh letící nad Bháratem do bitvy s rákšasy z černého jihu. Pak se mu zrak zadrhne o dráty elektrického vedení a farmu větrných turbín, líně se otáčejících v těžkém, suchém vzduchu. Turbíny Ray Power. Turbíny jeho bratra. Zadívá se na žlutý opar na obzoru. Je to jen zdání, nebo se v hnědém smogu vysoko v atmosféře opravdu černá stín, první předvoj oblačnosti? Že by konečně monzun? Pláň sežehnutá na kámen ztmavne do béžové, žluté, zazelenají se na ní první výběžky lesa a krajina se zvedne. Tilt-jet vystoupá nad okraj náhorní plošiny a Višrám se ocitne nad vysokým lesem. Na západě se k obloze vine stužka dýmu, ohýbaná severním větrem. Zeleň je jen klam, les je po třech letech sucha vyprahlý, zralý na požár. Višrám sotva dopije šampaňské, již vyšumělé a zteplalé, a rozsvítí se pokyn k zapnutí bezpečnostních pásů.

„Mohu vám to vzít?" zeptá se letuška, znovu příliš blízko. Višrám si představí podrážděné zacukání v té dokonalé nalíčené tváři. Odolal jejímu svádění. Tilt-jet se nakloní do sestupné spirály. Změna v kvílení turbín Višrámovi napoví, že motory se přetočily do přistávacího módu, ale když se podívá dolů, nic podobného letišti

nevidí. Tilt-jet plachtí nad stromovou klenbou, tak nízko, že jeho trysky vyrývají v listoví brázdy a víry. Pak se řev motorů vystupňuje, Višrám propadne klenbou, ptáci se rozprchnou na všechny strany v tiché explozi křídel a letoun s jemným drcnutím dosedne na zem. Motory se ztiší do tlumeného skučení. Ássamka otevře dveře. Dovnitř vtrhne vedro. Letuška mu pokyne. „Pane Rayi.“ U paty schůdků stojí starý Rádžput s ohromným bílým knírem a turbanem tak těsným, až má Višrám pocit, že jej empaticky rozbolí hlava. Za Rádžputem stojí seřazená desítka mužů v khaki uniformách, rangerských kloboucích s krempou na jedné straně ohnutou vzhůru a s těžkými útočnými puškami u ramene.

„Pane Rayi, vítejte v Palamauské tygří rezervaci,“ prohlásí Rádžput s úklonou.

Ássamka zůstane v tilt-jetu. Klobouky s puškami se rozprostřou do všech stran a Rádžput s Višrámem vykročí k lesu. Letoun přistál na kruhu holé hlíny vysekaném v hustém bambusovém porostu a buši. Mezi stromy se vine písková cestička lemovaná něčím, co Višrámovi přijde jako značný počet solidně stavěných dřevěných příbytků. Žádný není víc než krátký vyděšený sprint daleko.

„K čemu jsou?“ chce vědět Višrám.

„Pro případ tygřího útoku,“ odvětí Rádžput.

„Řekl bych, že nejbližší tvor, který by si na nás mohl brousit zuby, je právě teď na kilometry daleko, vzhledem k hluku, který jsme nadělali.“

„Kdepak, pane. Šelmy už se naučily, co zvuk motorů znamená.“

Co znamená? Višrám má pocit, že by se měl přeptat, ale nějak se mu do toho nechce. Je městský kluk. Městský. Kluk. Slyšíte to, lidožrouti? Plný nezdravých aditiv.

Vzduch je čistý a voní po růstu a smrti a vzpomínce na vodu. Prach a horko. Stezka je tak křivolaká, že po pár krocích zmizí Višrámovi přistávací plocha z očí. Stejnou kamufláž má i stromová bouda, která se ukrývá do poslední chvíle. Višrám nevidí nic než zeleň a listí a šelestící stonky, a pak se kmeny náhle promění ve sloupky a žebříky a schodiště a z korun stromů se vyloupne velká lovecká chata, jako galeona vyzdvižená monzunem z moře a odhozená do lesa.

Běloši v pohodlných, a tedy drahých oblecích se naklánějí přes balkonové zábradlí a zdraví jej máváním a úsměvy.

„Pane Rayi! Vstupte na palubu!“

Seřadí se na vrchní podestě schůdků, jako by vítali admirálskou návštěvu. Clementi, Arthurs, Weitz a Siggurdson. Mají pevný stisk ruky, udržují předepsaný oční kontakt a září profesionálně fingovaným optimismem. Višrám nepochybuje, že by jej na golfu klidně přehnuli přes koleno a strčili mu do zadku železo pětku, nebo by na něm vyzkoušeli nějakou jinou drsňácky bujarou *macho* hru. Co se týče golfu, drží se Višrám pravidla nevěnovat se žádnému sportu, jenž po člověku vyžaduje oblékat se jako svůj vlastní dědeček. A už se mu v hlavě formuje docela povedené číslo o golfu; určitě by na něm zapracoval, kdyby si nemyslel, že jeho komediální osud je nadobro zpečetěn.

„No řekněte, není to absolutně ideální místo k obědu?“ prohodí vysoký akademický typ, Arthurs, zatímco vede Višráma po dřevěných lávkách, jež se vinou ve spirále výš a výš ke stromové klenbě. Višrám zamžourá dolů. Muži s puškami se na něj dívají. „Tadyhle Bhagwánda tvrdí, že dnes žádného tygra pravděpodobně neuvidíme. Jaká škoda.“ Muž má nosový, lehce houkavý bostonský přízvuk. Takže to bude účetní, usoudí Višrám. V Glasgowě se říká: najímej si katolické právníky a protestantské účetní. Projdou špalírem číšníků v elegantních pyžamech a turbanech jak z Rudyarda Kiplinga. Dvojité mahagonové dveře zdobené řezbami válečných scén z Mahábháraty se otevřou dokořán a vrchní číšník je zavede na místo, k prohlubni v podlaze vystlané polštáři a s nízkým stolem uprostřed. Byl by to vrchol kýče, nebýt výhledu skrz panoramatické okno na nedalekou lesní tůňku. Její břeh je rozšlapaný a rozblácený, Višrámovi se ale zdá, že vidí čitala, jak nervózně srká hnědou vodu a bez přestání poplašeně otáčí ušima. Pomyslí na Váránasí, na jeho ohavnou vodu a radarové štíty.

„Posaďte se, prosím,“ vybídne jej Clementi, rozložitý tmavovlasý muž, ve tváři béžově nažloutlý jako Ind. Západaďané se za žoviálního popichování a smíchu rozsadí. Tradiční indický větrák nad hlavou víří vedro. Višrám se uvelebí pohodlně, ale elegantně na nízkém

divanu. Vrchní číšník přinese lahvovou vodu. *Sajganga.* Voda Gangy. Višrám Ray pozvedne sklenku.

„Pánové, vydávám se vám na milost.“

Všichni vybuchnou v přepjatý smích.

„Vaši duši si vezmeme později,“ ujistí jej Weitz, z něhož doslova čiší, že se na základce, střední ani vysoké ekonomické nikdy nemusel nějak zvlášť snažit. Višrámův cit pro obecenstvo zaregistruje, že Siggurdson, ten velký a mrtvolně bledý, se směje nepatrně méně bujaře než ostatní. Takže to je ten, kdo má prachy.

Oběd se podává ve třiceti drobných thálí. Jde o onu luxusní jednoduchost, která je vždy daleko dražší než jakákoli opulentnost. Pětice mužů si podává misky mezi sebou a mumlá tichá alelujá jako projev uznání každé rafinované kombinaci zeleniny a koření. Višrám si povšimne, že běloši jedí po indicku, a to zcela přirozeně. Jejich Marianny Fuscové je naučily, kterou ruku používat. Až na tiché epifanie chutí a vzájemné pobízení k okusení ždibce toho či sousta onoho, probíhá oběd v tichosti. Konečně je všech třicet stříbrných thálí prázdných. Číšníci se na ně snesou jako hejno holubů a muži se pohodlně opřou o vyšívané podušky.

„Tak, pane Rayi, nebudeme chodit kolem horké kaše. Máme zájem o vaši společnost.“ Siggurdson mluví pomalu, odměřený, valivý tok slov jako buvolí povoz, který vybízí k nebezpečnému podcenění.

„Ha, kéž by tak byla jen má,“ Višrám na to. Zalituje, že si zabral jednu stranu stolu jen pro sebe. Všechny hlavy jsou otočeny k němu, veškerá řeč těla soustředěna jen na něj.

„To my víme,“ podotkne Weitz. Se svou troškou přispěchá i Arthurs: „S bratry máte šikovnou, středně velkou energetickou a distribuční společnost. Kvalitní infrastruktura, rudimentární semifeudální vlastnický model a vážně jste měli diverzifikovat už před rokem v zájmu maximalizace hodnoty firmy pro akcionáře. Ale beru, že vy Indové děláte leccos jinak. Sice tomu nerozumím, ale v téhle zemi jsem už viděl spoustu věcí, které mi nedávají sebemenší smysl. Možná jste trochu překapitalizovaní a rozhodně investujete příliš mnoho do společenského kapitálu. Nad rozpočtem vaší výzkumné divize by u nás doma leckdo povytáhl obočí, ale jinak jste

v dobré kondici. Možná nejste světový hráč, nehrajete v energetice první housle, ale v lokálním měřítku si stojíte výborně.“

„To je od vás hrozně milé.“ Višrám do těch slov vloží tolik jedu, kolik si jen téhle týkové aréně dovolí. Dobře ví, že ho chtějí rozhodit, vyvést z míry, vyprovokovat k neopatrné poznámce. Podívá se na své ruce. Drží sklenku stejně pevně, jako kdysi mikrofon. S křiklouny a hvízdaly se uměl vždy vypořádat a tohle není o mnoho jiné.

Siggurdson položí své medvědí pěsti na stůl a nakloní se nad ně. Zastrašující gesto.

„Nemyslím, že vám dochází vážnost celé situace. Známe firmu vašeho otce lépe než on sám. Jeho krok byl náhlý, ne však zcela nečekaný – máme své modely. Jsou to dobré modely. Předpovídají s přijatelnou mírou přesnosti. K této konverzaci by došlo, ať už by vám otec přidělil jakoukoli roli. A že se odehrává právě zde, je odrazem toho, kolik toho víme nejen o Ray Power, ale také o vás, pane Rayi.“

Clementi vytáhne z náprsní kapsy krabičku s doutníky. Otevře ji. Krásná malá cigarilla jako projektily v zásobníku. Višrámovy slinné žlázy hladově zaskučí. Báječné pokouření.

„Kdo za vámi stojí?“ zeptá Višrám se nonšalantně. Ví, že ta otázka je průhledná jak mlžný opar. „EnGen?“

Siggurdson na něj upře dlouhý pohled, jakým se otec dívá na hloupého syna.

„Pane Rayi.“

Arthurs si olízne ret, drobný, delikátní, růžový, letmý pohyb jazyka, jako hádek uhnízděný ve škvírách jeho patra.

„Jsme registrovaná akviziční pobočka velkého transnacionálního koncernu.“

„A proč se ten váš velký transnacionální koncern zajímá o výzkumnou divizi Ray Power? Má to snad něco společného s výsledky, jichž dosahujeme v laboratoři nulové energie? S výsledky, které píšeme v příjemných malých pozitivech, zatímco ostatní se potýkají s hrozivými červenými negativy?“

„Ano, o tom jsme již slyšeli pár zvěstí,“ protáhne Weitz a Višrám usoudí, že to on je mozkem celé operace. Arthurs je účetní, Siggurdson magnát a dementi ranař.

„Nejsou to jen zvěsti,“ namítne Višrám. „Každopádně naše nulová energie není na prodej.“

„Možná jste mi tak docela nerozuměl,“ řekne Siggurdson pomalu, těžkopádně. „My nechceme vaši společnost přímo koupit. Ale pokud jsou vaše výsledky reprodukovatelné v komerčním měřítku, jde o mimořádně zajímavou a potenciálně velmi ziskovou technologii. Jde o technologii, do níž bychom rádi investovali. My, pane Rayi, chceme koupit ve vaší společnosti podíl. Peníze, které nabízíme, by vám stačily na realizaci plnohodnotné horké demonstrace nulové teorie.“

„Vy mě nechcete koupit?“

„Pan Siggurdson říká, že ne,“ prohlásí Clementi popudlivě. Siggurdson přikývne. Na tváři má úsměv jak ruská zima.

„Aha. Pak jsem vám zřejmě opravdu nerozuměl. Můžete mne na okamžik omluvit, pánové? Musím si odskočit.“

Když se usadí mezi obklady z exotického dřeva, zahákne si za ucho hoek a otevře palmer. Už chce zavolat Inder, když se jej zmocní paranoia. Ti kravaťáci měli dost času, aby napíchli i záchodky. Aktivuje mailový sintel a zvedne ruku jako pianista, připraven psát ve vzduchu. Mohou tu být bindicamy. Mohou tu být pohybové senzory, které čtou prstové flexe. Mohou tu být nanočipy, které čtou vrnění jeho palmeru. Mohou tu být skrytí guru, kteří mu čtou v nejzazších koutech duše. Višrám Ray se zavrtí na leštěném mahagonovém prkýnku a vyšle Inder na průzkum. Inder v hlavě je za pár sekund zpátky; nad držákem toaletního papíru na stěně se zhmotní její hlava a ramena.

Vychrlí jména a konexe, které mohl Višrám znát jen z finančních a obchodních novinových stránek, kdyby je ovšem pokaždé jen nepřeskakoval na cestě ke kulturní rubrice. Zaujmou jej bezděčně absurdní názvy některých korporací. Pomyslí na ty khaki uniformy s útočnými puškami a klobouky s ohnutou krempou. Hej hoši, co děláte tam dole? Pravé šelmy jsou tady nahoře.

Naťuká: HYPOTETICKY, PROČ CHTĚJÍ MOU SPOLEČNOST?

Nastane poněkud nesintelová pauza. Když se Inder znovu ozve, pozná Višrám, že to mluví maso a krev.

„Aby vás navěky spoutali smluvními doložkami a nakonec projekt nulové energie plně ovládli.“

Višrám sedí na teplém mahagonovém prkýnku a dřevo pod ním a kolem něj mu přijde nesnesitelně dusné a skličující, jako rakev v letním hrobě. Takové to teď bude už napořád.

„Díky,“ řekne nahlas. Pak si umyje ruce, aby měl alibi, a vrátí se k mužům kolem stolu.

„Omlouvám se za to zdržení; je to ironie, ale ještě pořád jsem si nezvykl na indickou kuchyni.“ Pohodlně se posadí na podušku se zkříženýma nohama. „Každopádně jsem se zamýšlel nad vaší nabídkou…“

„Dejte si načas,“ přeruší jej Clementi. „Takové rozhodnutí není moudré uspěchat. Prostudujte si náš návrh a ozvěte se nám.“ Posune k němu po stole umělohmotnou složku s listy křídového papíru. Ale Weitz se jen opírá a s nepřítomným pohledem zvažuje permutace. Ten už ví, uvědomí si Višrám.

„Díky, já čas nepotřebuji a nechci mrhat ani tím vaším. Vaši nabídku nepřijímám. Je mi jasné, že vám dlužím vysvětlení. Asi vám nebude dávat velký smysl, tak či onak je hlavním důvodem to, že by s tím nesouhlasil můj otec. Byl to stejně tvrdohlavý byznysmen jako kterýkoli z vás a peněz se rozhodně nebál, ale Ray Power je hlavně a především indická společnost a jako taková vyznává hodnoty a mravní zásady, které jsou vám na Západě cizí. Není to rasismus ani nic podobného; takhle my v Ray Power prostě pracujeme a naše dva systémy jsou vzájemně nekompatibilní. Druhý důvod je ten, že vaše peníze nepotřebujeme. Viděl jsem nulové pole na vlastní oči.“ Dotkne se loupající se kůže na nose. „Vím, že jste na to ze zdvořilosti nezírali, ale tohle je pečeť pravdomluvnosti. Pandí oči jsou usvědčující důkaz. Viděl jsem to, pánové. Viděl jsem sousední vesmír a spálil jsem se o jeho zář.“ A pak se jej zmocní závrať, ona chvíle, kdy se člověk odchýlí od scénáře. S řečištěm plným adrenalinu Višrám prohlásí: „Během dvou týdnů chceme uspořádat

veřejnou prezentaci se vším všudy. A mimochodem, kouření jsem nechal už před měsícem.“

Poté se ještě servíruje káva a lahodný armagnac, který bude Višrámovi už navždy připomínat první třídu, konverzace je ale zdvořilá a strojená, jako mezi způsobnými nepřáteli. Višrám už se nemůže dočkat, až odsud vypadne, až nechá za zády všechno to dřevo a sklo a hladové šelmy. Už se vidí někde o samotě, kde si bude moct vychutnat divoký, intimní žár dobře vykonané práce. Jeho první exekutivní rozhodnutí a on ví, že správné. A pak už je čas na potřesení rukou a rozloučení, ale když ho major a jeho džawané doprovázejí zpátky k tilt-jetu, představuje si Višrám, že kráčí jinak, vzpřímeněji, a že to ostatní vidí a schvalují.

Cestou domů se letuška už o nic nepokouší.

~ ~ ~

V Ray Tower přenáší houf kuliů korporátní nábytek do flotily stěhovacích vozů. Višrám vstoupí do výtahu a zmáčkne podlaží své bývalé kanceláře. Kabina se nečekaně zastaví ve třetím patře, kde se k němu připojí drobný, energický, téměř ptačí Bengálec v černém obleku a usměje se na něj, jako by jej znal celý život.

„Dovolte, abych vám poblahopřál, pane Rayi. Učinil jste správné rozhodnutí,“ prohlásí rozzářeně.

Skleněný výtah šplhá po vypouklém dřevěném útesu Ray Tower. Ve městě ještě pořád hoří ohně. Nebe má vzácnou sametově-meruňkovou barvu.

„Kdo u všech všudy jste?“ opáčí Višrám.

Bengálec se znovu rozzáří.

„Ach, jen skromný služebník. Čakraborty jméno mé, pokud jinak nedáte.“

„Víte, zrovna teď nemám na tajuplné průpovídky náladu.“

„Promiňte, promiňte. K věci tedy. Jsem právník. Najala mne jistá společnost, abych vám předal jistou zprávu. Zní takto: plně podporujeme vaše oznámení přikročit k veřejné prezentaci, čím dříve, tím lépe.“

„Kdo mě podporuje?“

„Spíš co, pane Rayi.“

Skleněná kabina výtahu se vnoří hlouběji do jantarového svitu váránaského posvátného smogu.

„Tak tedy co?“

„Odeco je společnost, která se zaměřuje na pár pečlivě vybraných a vysoce specifických investičních příležitostí.“

„Víte-li, že jsem právě odmítl nabídku společnosti, o níž jsem už alespoň slyšel, co myslíte, že mi může nabídnout Odeco?“

„Přesně to, co jsme nabídli vašemu otci.“

V té chvíli si Višrám pomyslí, jak by bylo fajn, kdyby tenhle skleněný kokon měl ono bájné tlačítko *Stop,* nezbytnou proprietu všech hollywoodských výtahů. Jenže jej nemá, a tak stoupá dál po vyřezávaném dřevěném průčelí Ray Power.

„Můj otec neměl žádné firemní partnery.“

„Pane Rayi, se vší úctou si dovoluji nesouhlasit. Odkud myslíte, že se vzaly peníze na urychlovač? Bez spoluúčasti by rozpočet na projekt nulové energie zruinoval i Randžíta Raye.“

„A co z toho máte vy?“ chce vědět Višrám. Jeho aura Hrdiny lidu pohasla. Úklady v úkladech, vrstvy informací a tajemství, jmen, tváří a masek. Tváří, které mohou přistoupit do výtahu a vyjevit člověku jeho nejtajnější úradky.

„Pouze úspěch, pane Rayi. Pouze úspěch. Abych tedy zprávu svých zaměstnavatelů zopakoval a možná zdůraznil – plánujete uspořádat plnohodnotnou prezentaci projektu nulové energie. To si Odeco velmi přeje. Dává vám na srozuměnou, že vás podpoří ve všem, co bude pro úspěch tohoto záměru potřeba. Ve všem, pane Rayi. Ach, to už je mé patro. Přeji hezký den, pane Rayi.“

Čakraborty proklouzne mezi dveřmi dřív, než se plně otevřou. Višrám vyjede další patro, než jej napadne sjet zpátky tam, kde vystoupil onen podivný mužíček. Nikdo nikde. Bengálec mohl zmizet v některé kanceláři. Nebo v sousedním, nulovém vesmíru. Zapadající slunce se opírá do výtahu, ale Višrámovi naskočí husí kůže. Musí dnes večer někam vypadnout, co nejdál od firmy, i kdyby jen na pár hodin. Kterou ženu ale osloví?

21. Párvatí

Meruňka letí ve vysokém stoupavém oblouku nad parapet, pomalu se otáčí a za sebou roní šťávu z rozdrcené dužiny. Pak začne klesat a zmizí z dohledu v prostoru mezi budovami; dlouhý pád dolů.

„Takže tenhle přeletěl hranici, a to znamená?“

„Šestku!“ zvolá Párvatí a radostně zatleská.

Území pálkaře je vymezeno zahradnickou křídou, branka je z dýhové krabice na semenáčky se třemi odštípnutými stěnami. Krišan se opírá o pálku – krátký rýč.

„Technicky je šestka slabý úder,“ vysvětluje. „Pálkař se musí dostat pod míč a nemůže moc ovlivnit, kam půjde. Pro polaře je pak docela snadné dohonit ho a chytit. Pravý nadšenec tleská spíš čtyřce než šestce. To je mnohem kontrolovanější odpal.“

„Ano, ale šestka vypadá o tolik odvážněji,“ namítne Párvatí a vzápětí si dá dlaň před ústa a zahihňá se. „Promiňte, jen mě napadlo, někdo tam dole… nic neprovedl, ale najednou mu přistane na hlavě meruňka. Říká si, co se to děje? Z oblohy padají meruňky. To jsou Áwaďané! Bombardují nás ovocem!“ Smíchem se zlomí v pase. Krišanovi vtip nedochází, ale Párvatin nakažlivý smích jej také potahuje za bránici.

„Ještě jednou!“ Párvatí vezme ze složeného sukna novou meruňku, podkasá si sárí, krátce se rozběhne a bočním hodem vrhne ovoce na Krišana. Od jeho pálky se meruňka napůl kutálí, napůl poskakuje, až skončí v kanálu pod parapetem. Rozdrcená dužina mu vyprskne na obličej.

„Čtyřka!“ zvolá Párvatí a přitiskne si čtyři prsty k paži.

„Ve skutečnosti je to špatně nadhozený míček, protože to nebyl bowling podle pravidel.“

„Já to přes rameno neumím.“

„Není to těžké.“

Krišan nadhodí pár meruněk, jednu po druhé, pomalu zvedne ruku s ovocem, zrychlí při švihu dolů a jako protiváhu používá druhou ruku. Měkké kuličky odskakují do rododendronového křoví.

„Teď to zkuste vy.“

Hodí Párvatí nezralou meruňku. Ta ji chytí rozkošně, roztomile; rukáv její čoli se jí přitom odhrne až k lokti. Krišan pozoruje hru jejích svalů, když se v tom nepohodlném, elegantním oděvu rozbíhá a nakročuje a nadhazuje. Meruňka jí vyklouzne z ruky a spadne za ni. Párvatí se za ní otočí a hněvivě vycení zuby.

„Já to nedokážu!“

„Ukažte, pomůžu vám.“

Slova jsou vyřčena dřív, než je Krišan stačí zadržet. Jako kluk kdysi četl na školní nástěnce, že veškeré vědomí je psáno v minulém čase. V tom případě jsou ale všechna rozhodnutí činěna nevědomky a bez provinění a srdce promlouvá pravdivě, třebaže neartikulovaně. Jeho skutky jsou již předurčeny. Stoupne si Párvatí za záda. Jednu ruku jí položí na rameno. Druhou ji uchopí za zápěstí. Párvatí zatají dech, pravou dlaní však dál objímá zralou meruňku.

Krišan jí posune paži dozadu a dolů a obrátí jí dlaň vzhůru. Vede ji kupředu, stále kupředu, tlačí jí levé rameno dolů a pravou paži táhne nahoru. „Teď se vytočte na levé noze.“ Na okamžik strnou ve vratké taneční figuře, a pak jí Krišan švihne rukou vpřed. „Pusťte, teď!“ poručí. Prasklá meruňka vyletí Párvatí z dlaně, narazí do dřevěného obložení terasy a rozprskne se.

„Solidní nadhoz,“ pochválí ji Krišan. „Teď to zkuste na mě.“ Stoupne si do odpaliště, pozvedne rýčovou pálku, učiní zadost všem sportovním formalitám. Párvatí ustoupí za vzdálenější křídovou čáru, upraví si sárí a rozběhne se. Švihne rukou vpřed a pustí ovoce. To se odrazí od pukliny v zemi, bláznivě odskočí, točí se jako káča. Krišan pokročí vpřed, nastaví rýč, meruňka těsně mine kovový okraj a rozprskne se o branku. Chatrná překližka se rozpadne. Krišan si zastrčí rýč pod paži a ukloní se.

„Čistý nadhoz, paní Nandhová.“

~ ~ ~

Dalšího dne představí Párvatí Krišana svým přátelům – Prékašovým, Randžanovým, Kumarovým a Málikovým. Na sluncem prohřátou střechu rozloží magazíny jako rohože. Vzduch je toho rána nehybný a těžký jak lité železo a vysoký tlak tiskne dopravní lomoz a smog k zemi. Párvatí se předešlého večera pohádala s manželem. Přeli se

podle jeho not, což znamená, že on činil prohlášení, která pak obhajoval vznešeným mlčením, a její citové výlevy častoval přezíravými pohledy. Spor se točil stále okolo téhož – jeho únava, její znuděnost; jeho odtažitost, její potřeba společenských kontaktů; jeho stále větší chlad, její tikající vaječníky.

Párvatí otevře své četi magazíny na celobarevné prostřední dvoustraně. Perfektní námluvy, blyštivé svatby, několikastránkové rozvody. Krišan sedí se zkříženýma nohama a drží si palce u nohou.

„Tohle je Sonia Šettyová, hraje Ášu Kumarovou. Byla vdaná za Lála Darfana – doopravdy, ne ve *Městě a venkově* – ale loni na jaře se rozvedli. Vážně mě to překvapilo, všichni si mysleli, že spolu budou navždy, Soniu ale viděli s Ronim Džhúttim. Přišla s ním na premiéru *Prem Dás,* v úžasných stříbrných šatech, takže myslím, že je jen otázkou času, kdy se dočkáme oznámení. Lál Darfan o ní pochopitelně navykládal nejrůznější věci, že je líná a dělá mu ostudu a tak. Není to zvláštní, jak se někteří herci vůbec nepodobají svým postavám z *Města a venkova*? Na dr. Prékaše jsem se začala dívat úplně jinýma očima.“

Krišan otáčí silné, lesklé stránky, provoněné petrochemikáliemi.

„Oni ale taky nejsou skuteční,“ namítne. „Tahle žena nebyla v opravdovém životě vdaná a na žádnou premiéru nikdy s nikým nepřišla. Jsou to jen kusy softwaru, které si myslí, že jsou jiný software.“

„Já vím,“ pokrčí rameny Párvatí. „Nikdo nevěří, že jsou skuteční. U celebrit nikdy nešlo o to, co je a co není skutečné. Je ale fajn předstírat, že jde o lidi z masa a krve. Je to jako další dějová linka ve *Městě a venkově,* jen daleko podobnější tomu, jak žijeme my.“

Krišan se zlehka zhoupne na kostrči.

„Odpusťte, ale stýská se vám po rodině?“

Párvatí vzhlédne od nablýskaných fotek.

„Proč se ptáte?“

„Jen mě zaráží, že virtuální lidi berete jako svou rodinu. Zajímáte se o jejich vztahy, jejich radosti a starosti, o jejich životy, dá-li se tomu tak říkat.“

Párvatí si přes hlavu přetáhne dupattu, aby se chránila před poledním sluncem.

„Na svou rodinu, na svou matku myslím každý den. Víte, zpátky už bych nešla, ani za nic, jen jsem si představovala, že v hlavním městě s tolika lidmi, tolika událostmi nebudu vědět, kam dřív skočit. Ale ve Váránasí je ještě snazší být neviditelný než v Kotkhaji. Mohla bych tady úplně zmizet.“

„Kotkhaj, kde to je?“ chce vědět Krišan. Nad hlavou se mu rozplývají a splývají kondenzační stopy letadel, špionážních i útočných, která se vzájemně nahánějí deset kilometrů nad městem.

„V okrese Kišangandž, v Biháru. Víte, pane Kudrati, právě jsem si díky vám uvědomila jednu věc. Píšu matce každý den a ona mi povídá o svém zdraví a o Rohinim a Sušílovi a chlapcích a všech lidech z Kotkhaje, které jsem znala, ale o Kotkhaji samotné nenapíše nikdy ani slovo.“

A tak Párvatí začne Krišanovi vyprávět o svém rodném městečku, protože tak o něm vypráví i sama sobě. Vrátí se mezi domky z rozpraskaných hliněných cihel, nahloučené kolem cisteren a pump; znovu se prochází mírně svažitou hlavní ulicí lemovanou krámky a markýzami z vlnitého plechu nad kamenickými dílnami. Tak alespoň vypadal svět mužů, svět popíjení čaje a poslouchání rádia a debat o politice. Svět žen byl na polích, u pump a cisteren, neboť voda je ženský element, a ve škole, kde nová učitelka paní Džajtlyová z města vedla večerní semináře a diskuzní kroužky a mikroúvěrové družstvo financované z prodejů vajec.

A pak se vše změnilo. Přijely náklaďáky Ray Power a vyvrhly muže, kteří postavili stanové městečko – takže celý měsíc existovaly dvě Kotkhaje vedle sebe – a větrné turbíny a solární panely a generátory na biomasu a postupně chytili všechny domy a krámky a svatyně do sítě prověšených kabelů. Sukrít, prodavač baterií, je proklel za to, že připravili slušného člověka o živobytí a cudnou dceru vyhnali na ulici.

„Jsme teď součástí světa,“ poučila paní Džajtlyová své svěřenkyně na jednom z večerních seminářů. „Naše kabelová síť je propojená s jinou sítí, s mnohem větší sítí, se sítí, která obepíná celou planetu.“

Ale stará Indie umírala, Néhrúův sen se rozpadal pod tlakem etnických a kulturních rozdílů a životní prostředí se hroutilo pod

tíhou půldruhé miliardy lidí. Kotkhaj se pyšnila tím, že její zaostalost a odloučenost ji uchrání od Dildžíta Rány a jeho osobitého mixu hinduismu a vizionářství. Ale muži debatovali v čajovnách a jídelnách, pročítali sloupky večerních zpráv o národních armádách a ozbrojených milicích a bleskových přepadech s cílem dobýt a udržet teritorium v podobě pár písčitých vesniček jako Kotkhaj. *Džaj Bhárat!* Mladí muži šli jako první. Párvatí pozorovala svého otce, jak je doprovází pohledem do autobusu. S. J. Sádurbhaj své ženě nikdy neopustil, že mu povila jen samé dcery. Neminul den, aby nedal najevo, jak závidí střední třídě, že si může vybírat pohlaví potomků. Budují přece silný národ, ne slabý a zženštilý, jakým byla stará Indie, která se uhašteřila k smrti. V jeho domě zavládla téměř úleva, když Sádurbhaj oznámil, že s Gurpálem, svým učedníkem z garáže, jede do války. Správné války. Chlapské války. A tak odjeli a z celé Kotkhaje byli jedinými oběťmi, tihle dva, když na jejich auto zaútočila sintelová helikoptéra, která nepoznala, jestli jsou spojenci nebo nepřátelé. Chlapská válka, chlapská smrt.

Tři týdny nato se zrodil národ a válku vystřídala televize. Během prvního měsíce od vyhlášení samostatnosti Bháratu se po zemi rozprostřela síť optických kabelů, skrze něž začaly proudit zprávy a četování a seriály. Učitelka Džajtlyová spílala *Městu a venkovu* do otupující propagandy, kterou chce vláda umrtvit skutečnou politickou debatu, ale její semináře se týden co týden tenčily, účastnice jedna za druhou odpadávaly, až se nakonec paní Džajtlyová vrátila do města, přemožena životními peripetiemi Prékašů a Randžánů. Novým vesnickým shromaždištěm se stalo nádvoří u státem dodané celoplošné obrazovky. Párvatí vyrostla v ženu v namodralém svitu *Města a venkova.* Z něj se naučila všechny dovednosti a schopnosti, jež jsou zapotřebí k tomu, aby se z dívky stala dokonalá manželka. Za šest měsíců už ve Váránasí podstupovala finální společenský nátěr, který jí měl zajistit místo na těch nejlepších večírcích a zahradních slavnostech. Další půlrok nato, na svatbě jakéhosi bratrancova bratrance, zaslechla zašeptání své sestřenice z druhého kolene Dípty a ohlédla se naznačený směrem, přes lampami osvětlenou zahradu na hubeného, akademicky vyhlížejícího muže, který usilovně předstíral, že se na ni nedívá.

Párvatí si pamatuje, že strom, pod kterým stál, byl ověšený ptačími klíckami se svíčkami. Muž vypadal jako obklopený hvězdnou klenbou.

Dalších šest měsíců a přípravy byly u konce, věno uloženo na gramínovém účtu Párvatiny matky a přivoláno taxi na odvoz Párvatina skrovného majetku do nového střešního bytu v srdci velkého Váránasí. Jenže v cedrových skříních vypadaly její věci jako sirotci a střešní byt to sice byl, ale všichni se stejně stěhovali ze špinavé, přelidněné, hlučné Káši do zeleného, měkkého Cantonmentu a hubený, akademicky vyhlížející muž obklopený hvězdnou klenbou byl jen policajt. Stačilo však jen vyřknout slovo nebo mávnout rukou ve správném gestu a opodál se okamžitě zhmotnili Prékašovi či Randžánovi, kteří byli stejně šťastní a spokojení v Kotkhaji jako ve Váránasí, kteří neznali snobství či kasty a jejichž skutky a skandály byly pokaždé zajímavé.

~ ~ ~

Ve čtvrtek pracuje Krišan na střeše až do večera. Musí dořešit spoustu drobných problémů – elektřinu do kapkové závlahy, zaspárování cestičky z kulatých kamenů, držáky na bambusových přepážkách kolem meditační mísy. Nalhává si, že se nebude moci pohnout dál, dokud všechny ty detaily nedokončí, ve skutečnosti však touží znovu spatřit pana Nandhu, toho Krišnova policajta. Z novin a rádia ví, co jeho lidé dělají, netuší ale, proč programy, které loví, jsou tak strašlivou hrozbou. A tak pracuje, dokud se slunce nenadme do krvavě rudé koule na západním obzoru za věžemi finanční čtvrti, utahuje šrouby a čistí nářadí, až najednou uslyší, jak se dveře dole otevřou a Párvatin hlas přivítá hluboké bezeslovné zamručení. Konverzace s každým krokem nabývá na obrysech. Párvatí se ptá, prosí, žádá jej, aby ji někam vzal. Chce si někam vyjít, dát střešnímu bytu alespoň na chvíli vale. Jeho hlas je unavený a prázdný a Krišan ví, že odmítne vše, co Párvatí navrhne. Položí brašnu s nářadím a čeká u dveří. Nešpehuje, namlouvá si. Dveře jsou tenké a slova nespoutáš. Policista je už netrpělivý. Zvýší hlas, jako rodič vysílený neodbytným dítětem. Pak Krišan uslyší zlostné štěknutí a zvuk židle odstrčené od stolu. Popadne brašnu a seběhne

na hlavní schodiště. Dveře se rozletí a pan Nandha rázným krokem zamíří dolů do chodby. Projde kolem Krišana jako kolem ještěrky na stěně. Z kuchyně vyjde Párvatí. S panem Nandhou stanou proti sobě, každý na jednom konci schodiště. Neviditelný Krišan uvízne mezi jejich hlasy.

„Tak si jdi," křikne Párvatí, „když je to tak hrozně důležité."

„Ano," pan Nandha na to. „Je to důležité. Ale nehodlám tě nudit záležitostmi národní bezpečnosti." Otevře dveře do chodby s výtahy.

„Budu tady sama, jako vždycky!" Párvatí se opře o chromované zábradlí, ale dveře se zavřou a její muž odejde bez ohlédnutí. Vtom si Párvatí konečně všimne Krišana.

„Vy taky půjdete?"

„Asi bych měl."

„Nenechávejte mě tady samotnou… Jsem pořád sama, nechci být pořád sama."

„Ale já už bych měl vážně jít."

„Jsem tak sama," šeptne znovu Párvatí.

„Máte *Město a venkov*," nadhodí Krišan.

„To je jen stupidní seriál!" rozkřikne se na něj Párvatí. „Idiotský televizní program. Opravdu si myslíte, že tomu věřím? Myslíte si, že jsem nějaká venkovská nána, která nepozná rozdíl mezi televizí a realitou?" Raději spolkne další hněvivá slova. Kotkhajská ženská průprava drží. „Omlouvám se. Neměla jsem to říkat. Nebylo to určeno vám. Vy jste nic z toho neměl slyšet."

„Ne, to já se omlouvám," Krišan na to. „Neměl s vámi mluvit tak hrubě; jako byste byla dítě."

„Je to můj manžel."

„Odpusťte, jsem příliš troufalý. Měl bych jít. To bude nejlepší."

„Ano," špitne Párvatí. Zezadu ji osvěcuje karmínové slunce a barví jí pleť dozlatova. „To bude nejlepší."

Ten okamžik uvízne ve zlatém světle jako moucha v jantaru. Krišanovi je z nervozity špatně od žaludku. Budoucnost balancuje na špičce mosazného špendlíku. Jejich pád by jej mohl oba rozdrtit, přímo tady, v tomhle střešním bytě. Zvedne brašnu. Ale neklid v duši jej ovládne.

„Zítra,“ řekne a cítí, že se mu hluboko v hlase něco chvěje. „Zítra je na stadionu dr. Sampurnánanda kriketový zápas. Anglie-Bhárat, třetí test. Poslední, myslím. Angličané svůj tým brzy povolají domů. Šla byste… chtěla byste… mohla byste jít?“

„S vámi?“

Krišanovo srdce zaduní, pak si uvědomí, co řekl.

„Ne, jistěže ne, nemůžete být přece viděna…“

„Ale já bych na třetí test moc ráda, a zvlášť s Anglií! Už vím! Ženy z Cantonmentu tam určitě půjdou. Byli bychom v různých sekcích hlediště, rozumíte.

Ale byli bychom tam spolu. Virtuální schůzka, jak by řekli Američané. Ano, půjdu zítra na zápas a ukážu těm dámám z promenády, že nejsem žádná venkovská husa, že se v kriketu vyznám.“

Slunce zapadlo a Párvatí už nemá zlatou pleť, jantarové prokletí bylo zlomeno, ale Krišanovo srdce svítí, plápolá.

„Tak dohodnuto,“ přikývne. „Zítra na zápase.“ Pak zvedne svou brašnu a výtah jej vyplivne na ulici do věčného proudu dopravy.

~ ~ ~

Stadion dr. Sampurnánanda je bílá betonová mísa, která pod béžovým nebem kypí a syčí horkem a očekáváním soustředěným kolem čerstvého, zavlaženého zeleného oválu s pečlivě regulovaným mikroklimatem. Váránasí nikdy nebylo indickou Mekkou kriketu jako Kolkata nebo Čennaj nebo Hajdarábád a dokonce ani jako Patná, jeho soused a svého času rival o titul hlavního města. Doktorův stadion býval jen hrbolatým, vyprahlým lánem chřadnoucího trávníku, hřištěm, na němž by si žádný mezinárodní hráč s minimem sebeúcty netroufl nadhazovat ani odpalovat. Ale pak se přihodil Bhárat a tatáž tvořivá ruka Ránaů, která proměnila Sárnáth v citadelu neohrožené architektury a supermoderních technologií, přestavěla staré sportoviště Sanskritské univerzity na stadion se sto tisíci místy. Coby typický státní kolos se nikdy nezaplnil víc než z poloviny, dokonce ani během třetího testu roku 2038, kdy Bhárat rozdrtil skomírající Austrálii a vyhrál celou sérii, poprvé a naposled. Dnes jeho mikroklimatické systémy vytvářejí na

hřišti kapsy chladnějšího vzduchu ze všech stran obklopené čtyřicetistupňovým vedrem, ale hráči v bílém se přesto každou chvíli dožadují plastových pytlíků s vodou. Bhárat vede 55 ku 3, oběd je až za hodinu a vysoko nad stadionem se nahánějí bháratské a áwadské sintelové letouny. Pro fanynky kriketu na stíněné tribuně č. 17 je právě teď akce ve stratosféře zajímavější než akce na hřišti. Sekci č. 17 vlastní manžel paní Šarmové, realitní developer ze Sárnáthu, který ji koupil coby daňově odečitatelnou položku a místo, kam by mohl zvát své známé a klienty. Ženy jsou pěkně pestrobarevné, jako nečekaný okenní truhlík na šedé fasádě činžovního domu. Mžourají skrz sluneční brýle západních značek na proplétající se šroubovice kondenzačních stop. Od včerejška, kdy stateční džawané vyrazili z Allahabádu ke smělému výpadu a obsadili přehradu v Kunda Khadáru, je všechno jinak. Paní Thákurová se nechá slyšet, že letouny odrážejí áwadský útok.

„Na Váránasí?“ pronese pohoršeně paní Šarmová. Paní Čoprová si myslí, že by to od Áwadhu bylo typické, je to pomstychtivý, úskočný národ. Džawané zabrali Kunda Khadár tak snadno, protože áwadské síly už mířily na hlavní město. Paní Sudová nadhodí, zda nepřítel nešíří nemoci. „Však víte, jako když se práškuje pole.“ Její manžel pracuje ve středním managementu velké biotechnologické společnosti, má na starosti vzdušné posypy polí velkých jako celé okresy. Dámy vyjádří naději, že ministerstvo zdravotnictví by je varovalo v dostatečném předstihu před ostatními, aby se s rodinami stačily uchýlit do svých letních bungalovů v horách.

„Předpokládám, že významnější sféry společnosti by byly informovány jako první,“ prohlásí paní Laxmanová. Její manžel je vysokým úředníkem. Ovšem paní Čoprová slyšela jinou zvěst, a sice že ten směšný bengálský ledovec doopravdy začíná fungovat, větry se otáčejí a vracejí monzun do starých kolejí. Dnes ráno, když popíjela čaj na verandě, naprosto jistě viděla linii stínu na jihovýchodním obzoru.

„V tom případě nebude muset nikdo s nikým válčit,“ konstatuje paní Laxmanová, ale Begum Chánová, manželka osobního tajemníka Sadžídy Ránaové, která ví, co se povídá v Bhárat Sabze, se ušklíbne.

„Naopak, v takovém případě je válka ještě pravděpodobnější. I kdyby začalo pršet už zítra, trvalo by týden, než by stoupla hladina Gangy. A vy myslíte, že by nám Áwaďané něco nechali? Žízní stejně jako my. To vám povídám, modlete se za sucho, protože jakmile spadne první kapka, bude chtít Dillí svou přehradu zpátky. To samozřejmě záleží na tom, zda je vůbec ten absurdní bengálský ledovec něco víc než jen pseudovědecký humbuk, a já si upřímně myslím, že není."

Begum Chánová má pověst tvrdé, svéhlavé ženy, příliš vzdělané a málo způsobné. Muslimské vlastnosti; ale takové věci se ve společnosti neříkají. Begum je však hlasem, jemuž muži naslouchají, prostřednictvím jejích článků a rozhlasových pořadů. A kolem jejího tichého, zaměstnaného manžela se točí podivné fámy.

„Takže jsme nahraní, ať zaprší, nebo ne," pokrčí rameny paní Laxmanová. Dámy se usmějí a obecenstvo zašumí potleskem, když Bhárat odpálí za pomezní čáru. Kriket, sport kultivovaných, vzdálených zvuků; tichý aplaus, klepnutí míčku o pálku, tlumené hlasy. Rozhodčí pohne prstem, výsledková tabule zavíří a dámy znovu vzhlédnou k nebi. Boj je u konce, kondenzační čáry už trhá vysoký jihovýchodní vítr, monzunový vítr. Plachá paní Sudová se ptá, kdo vyhrál.

„No my, samozřejmě," odvětí paní Čoprová, Párvatí však vidí, že Begum Chánová si není tak jistá. Párvatí Nandhová se chrání slunečníkem před horkem, které se přelévá přes okraj plátěného baldachýnu. Slouží jí také jako stínítko palmeru, na který jí posílá výsledky a statistiky, úhlopříčně přes hřiště, skrz rozhodčí a hráče ve vnějším i vnitřním poli a chytače a pálkaře a nadhazovače, Krišan, který stojí dole u pomezní čáry na jednodenní tribuně.

Anglický nadhazovač se připraví. TREVELYAN oznamuje palmer. SOMERSET. RYCHLÝ NADHOZ. 16. START ZA ANGLII. VE DRUHÉM TESTU V COLOMBU V ŠESTAČTYŘICÁTÉM PROTI ŠRÍ LANCE ŠEST ČISTÝCH NADHOZŮ.

Pálkař pokročí kupředu; pálku drží před sebou jako štít. Zasáhne míč, jeho protivník u protější branky ztuhne. Ne. Míček skočí kousek před jednoho z polařů (SQUARE SHORT LEG hlásí palmer), ten jej

sebere, rozhlédne se, nevidí u branky nikoho zranitelného, a tak jej hodí zpátky nadhazovači.

POSLEDNÍ MÍČ OVERU, palmuje Krišan.

„Tomu jejich square short legovi to přistálo přímo pod nosem," prohlásí Párvatí. Dámy ustanou v hovoru, lehce vyvedené z míry. Ale Párvatí si znovu připadá vyautovaná; anglický deep fine leg sleduje, jak míček poskakuje k pomezní čáře. Tolik se snažila, naučila se terminologii a pravidla a ony nad ní stejně mají navrch – ve válce, vládní strategii, v mezinárodní silové politice, u Ránaů. Ona se však nevzdává: „Další je Husajni, ten vezme Trevelyanův rychlý nadhoz, jako by mu jej naservíroval na podnose."

Její slova jsou méně než kondenzační stopy vyprchávající ve žlutém vzduchu nad Sampurnánandovým stadionem. Párvatí stiskne na palmeru zoom, najede na oceán tváří na opačném konci hřiště. KDE JSTE? naťuká palcem. Za chvíli přijde odpověď: NAPRAVO ZA BÍLOU STĚNOU. TA VELKÁ BÍLÁ PLACHTA. Párvatí proletí palmerem hnědé, zpocené tváře. Tam. Nenápadné mávání, aby nerušil hráče. To se na kriketu nesluší.

Ona jej vidí. On ji ne. Pohledné rysy, přirozeně bledá pleť ztmavlá prací na slunci na střeše bytového komplexu Dildžíta Rány. Čistě oholený; teprve když jej Párvatí vidí mezi všemi těmi knírky kolem, uvědomí si, jak důležité to pro ni vždy bylo. I Nandha se holí. Lehce naolejované vlasy, které se vzpírají svému chemickému vězení a padají mu do čela. Zuby, když křičí radostí a jakýmsi mužským potěšením z pravidel, kvalitní a rovné a bílé. Má čistou a čerstvě vypranou košili a jeho kalhoty, jak si Párvatí povšimne, když Krišan vstane, aby zatleskal dvěma úspěšným běhům, jsou prosté a vyžehlené. Párvatí se nestydí, že si jej takhle anonymně prohlíží. Ženy v Kotkhaji ji ze všeho nejdřív naučily, že muži jsou nejopravdovější a nejkrásnější ve chvílích, kdy si sami sebe nejméně uvědomují.

Třesk vrbového dřeva. Dav vyskočí na nohy. Pomezí. Výsledková tabule přeblikne. Begum Chánová právě říká, že Ránaové udělali z N. K. Dživándžího pěkného hlupáka, jelikož útok na přehradu jej zahnal i s tou jeho směšnou ráth játrou zpátky do Allahabádu. Vypadal jako Rávana prchající na Šrí Lanku.

VIDÍM VÁS, zašeptá palmer. Na obrazovce se ukáže usměvavý Krišanův obličej. Párvatí nakloní slunečník v nenápadném pozdravu. Dámy za ní mezitím sklouzly k drbům o Dáwarovic večírku a proč Šahín Badúr Chán nezůstal na představení. Begum Chánová jej omlouvá, že je velmi zaměstnaný muž, teď dvojnásob, když je Bhárat v nouzi. Párvatí slyší háčky v jejich slovech. Obrátí pozornost zpátky ke hře. Když jí teď Krišan odhalil všechna tajemství kriketu, vidí, kolik je v tom sportu rafinovanosti a chytrosti. Testový zápas se zas tolik neliší od *Města a venkova.*

MAZUMDAR JARDINA DÁ, pošle Krišan. Jardine líně kráčí k rozběhu, zkoumá míček, otírá jej palcem, leští. Zastaví se. Polaři ztuhnou ve svých podivně nahrbených postojích. Mazumdar se dvěma tygřími proužky krému proti oslnění pod očima se připraví na odpal. Jardine nadhodí. Míček dopadne na ošoupané místo na trávníku, odrazí se vysoko, bezpečně. Všichni na stadionu vidí, jak vysoko a jak bezpečně; vidí, jak Mazumdar odhaduje, zvažuje jeho dráhu, jak přesouvá těžiště, napřahuje se, jde pod míč a posílá jej vysoko do žlutého nebe. Je to fantastický odpal, smělý odpal, brilantní odpal. Dav burácí. Šestka! Šestka! Musí být. Všichni bohové si to přejí. Polaři běží, oči upřené k obloze. Nikdo nic nechytí. Míč letí vzhůru, vysoko, pryč.

Nespouštějte oči z míče, nabádal Krišan Párvatí, když si na střeše hráli na rýče a meruňky. A tak Párvatí Nandhová nespouští oči z míče; ten dosáhne vrcholu oblouku, načež gravitace převládne nad rychlostí a míč začne padat k zemi, do davu, k rudému bindi, rudému oku, rudému slunci. Vzdušný útok. Střela vypálená Krišanem přímo do srdce. Míč spadne a diváci vstanou, ale Párvatí ze všech nejdříve. Vyskočí na nohy a míč jí dopadne do natažené pravé dlaně. Vykřikne bolestí a pak: „Džaj Bhárat!“, pobláznění okamžikem. Dav zajásá a ona se v tom zvuku rozpustí. „Džaj Bhárat!“ Hluk zesílí. A pak, jak jí Krišan ukázal, si Párvatí podkasá sárí a hodí míč zpátky přes pomezní čáru. Anglický polař jej chytne, pokývne jí v pozdravu a pošle jej dál nadhazovači. Ale je to šestka, šestka, báječná šestka pro Mazumdara a pro Bhárat. Nespustila jsem oči z míče. Ruku jsem měla pružnou, pohyblivou. Otočí se, aby předvedla svou pýchu a

radost dámám z Cantonmentu, ale z jejich strnulých tváří čiší jen pohrdání.

Párvatí se zastaví až venku před stadionem, pořád však slyší mumlání a cítí žár hanby na tváři. Husa, husa, venkovská husa, nechala se unést davem, musela vstát a předvést se všem, jako by neměla vychování ani úroveň. To jim to tedy ukázala. Podívejte, jak dáma z Cantonmentu hází jako chlap! Džaj Bhárat!

Její palmer neustále vibruje, zpráva za zprávou. Nechce je teď číst. Nechce se ani ohlédnout, bojí se, že za ní Krišan poběží. Zamíří přes parkoviště k silnici. Taxi. V den zápasu musí být všude spousta taxíků. Stojí u rozpraskaného asfaltu, se slunečníkem nad hlavou a rikši a taxíky nevšímavě kloužou kolem ní. Kam jedete, koho v tuhle hodinu vezete? Nevidíte, že na vás mává dáma?

Rádoby dáma. Nikdy jí nebude. Nikdy jí nemůže být.

K obrubníku přistane taxi moped. Řídí jej kolozubý mladík s řídkou štětinou místo knírku.

„Párvatí!“ ozve se za ní. To je horší než smrt. Vyskočí na sedátko a řidič vyrazí pryč, kolem překvapené, vykulené postavy v naželenených černých kalhotách a sněhobílé košili. Párvatí se vrací do prázdného bytu, třese se hanbou a přeje si zemřít. Dveře najde odemčené a v kuchyni svou matku s cestovním zavazadlem.

22. Šahín Badúr Chán

Přehrada je dlouhý oblouk vybagrované země, ohromný jako horizont, že z jednoho konce člověk nedohlédne na druhý, ukotvený v pozvolných konturách údolí Gangy. Tilt-jet Bháratských vzdušných sil se blíží ke Kunda Khadáru od východu. Útočné sintelové helikoptéry se k němu tisknou blíž, než je Šahínu Badúru Chánovi příjemné. Letí, jako létají ptáci, provádějí smělé manévry, na jaké by si netroufl žádný lidský pilot, instinktivně, přirozeně. Tilt-jet se nakloní, sintelové letouny zrychlí a snesou se níž, aby jej kryly, a Šahínu Badúru Chánovi se naskytne pohled na širokou, mělkou vodní pánev zanesenou zelenými řasami a obklopenou špinavou štěrkopískovou plání, kam až oko dohlédne, bílou a toxickou jako

sůl. Bahnitá břečka, kterou by nepila ani kráva. Přes uličku pokývá Sadžída Ránaová hlavou a prohlásí: „Fantazie.“

Kéž by ho jen bývali poslechli, kéž by se sem nenahrnuli s hlavou plnou Džaj Bháratu!, pomyslí si Šahín Badúr Chán. *Lidé chtějí válku,* řekla Sadžída Ránaová na zasedání vlády. Tak ji teď budou mít.

Premiérský letoun dosedne na chvatně upravenou přistávací plochu na okraji vesnice, deset kilometrů od přehrady na bháratské straně. Sintelové helikoptéry se vznášejí nad hlavou jako papíroví draci nad věží ticha. Na východ odsud ryjí do země mechanizované jednotky a roboti osévají minová pole. Šahín Badúr Chán v městském obleku zamrká za značkovými slunečními brýlemi do tvrdého světla a povšimne si vesničanů, kteří postávají kolem svých zabraných a zničených políček. Sadžída Ránaová ve své na míru šité polní uniformě vykročí energickým krokem k uvítacímu výboru sestávajícímu z důstojníků a strážných a V. S. Čoudhuryho. Chce být v kasárnách plakátovou jedničkou; Máma Bhárat, hned vedle Niny Čandrové. Důstojníci udělají namaste a doprovodí premiérku a jejího poradce zvířeným prachem k hummerům. Sadžída Ránaová rázuje a ministr Čoudhury kluše vedle ní a za chůze podává hlášení. Jako příruční pejsek, pomyslí si Šahín Badúr Chán. Když se usadí v potírně ocelového armádního vozu, ohlédne se přes rameno na tilt-jet, který stojí na zadních kolech a motorech, jako by se bál kontaminace. Pilot je hlava s černým vizorem vykukující ze špice letounu. Pod nosem ověšeným senzory vyčnívá dlouhá hlaveň automatického kanonu jako sosák nějakého hmyzu, který se živí jiným hmyzem. Roztomilý zabiják.

Šahín Badúr Chán vidí Banánový klub, slepý úsměv staré ženy, která poznává své hosty podle feromonů; stinné výklenky, v nichž se proplétají a smějí hlasy a těla odpočívají jedno na druhém. Cizí, nádherná bytost, která se vynoří ze tmy, a starobylý tlukot dhólu.

Hummer smrdí po osvěžovači vzduchu značky Kouzelná borovice. Šahín Badúr Chán zamžoural do oslnivé záře betonového povrchu vozovky. Jedou po silnici nad přehradou. Ve vzduchu visí zatuchlý puch mrtvé půdy a hnilobné vody. To už možná raději Kouzelnou borovici. Z přepadového kanálu teče tenký močový čůrek žluté vody. Tohle je tedy Gangá Mata.

Džawané chvatně zformují čestnou gardu. Šahín Badúr Chán si povšimne robotických systémů SAM a nervózních pohledů nižších důstojníků. Ještě před deseti hodinami patřilo tohle území áwadské republice a vojáci tady na svých jinak identických chameleonských uniformách nosili zeleno-bílo-oranžové jing-jangy. Jsou v pohodlném minometném dostřelu z támhletěch přízračných vesnic, které tenčící se hladina vody odhalila v celé jejich architektonické nahotě. Stačil by dokonce jediný odstřelovač. Sadžída Ránaová kráčí dál, její ručně šité boty klapají po silničním podloží. Vojáci se sešikovali za pódiem. Kdosi testuje aparaturu, po okolí se rozléhá pištění zpětné vazby. Kameramani zpravodajských stanic zmerčí premiérku v uniformě a rozběhnou se k ní. Vojenští policisté vytáhnou obušky a odklízejí je stranou. Šahín Badúr Chán čeká u paty schůdků, než premiérka, ministr obrany a velitel divize vystoupí na pódium. Ví, co Sadžída Ránaová řekne. Sám na její proslov nanesl finální lak, dnes ráno v limuzíně cestou k vojenskému letišti. Všudypřítomné ševelení mužů shromážděných pod žhavým sluncem umlkne, když se jejich vrchní velitelka chopí mikrofonu. Šahín Badúr Chán spokojeně přikývne, když premiérka dramatické ticho o kousek natáhne.

„Džaj Bhárat!“

Neplánovaný moment. Šahínu Badúru Chánovi se zastaví srdce. Muži to také poznali. Ticho ještě chvíli drží, pak vybuchne. Dva tisíce hrdel zahřmí v odpověď. *Džaj Bhárat!* Sadžída Ránaová zopakuje výzvu ještě třikrát. Pak začne s proslovem. Ten není určen vojákům stojícím v pohovu na přehradní silnici nebo u svých zbraní v bévépéčkách, nýbrž kamerám a mikrofonům a reportérům zpravodajských agentur. Usilovat o mírovou dohodu. Bhárat si nepřeje válku. Rozhněvaná tygřice zatahuje drápy. Doufá v diplomatické řešení. Chce vyjednat mír hrdě, důstojně. Šlechetná nabídka našim protivníkům. O vodu se musíme dělit. Nikdo si ji nesmí uzurpovat. Gangá, naše společná životodárná tepna.

Vojáci se ani nepohnou. Ani nepřešlápnou. Stojí v plné polní v přišerném vedru, se svými těžkými zbraněmi, a visí jí na rtech a jásají, když jásat mají, a utichají, když je Sadžída Ránaová uklidní rukama a očima, a když je dorazí závěrem „A nakonec vám chci

oznámit další velký úspěch. Pánové, Bhárat-Anglie tři sta osmdesát sedm ku sedmi!“, zaburácejí a začnou skandovat. *Džaj Bhárat! Džaj Bhárat!* Sadžída Ránaová ještě chvíli stojí, a pak odkráčí, dokud je potlesk stále čerstvý a zvučný.

„Slušná práce, co, Cháne?“

„Mazumdar právě překonal hranici sto sedmnácti,“ oznámí Šahín Badúr Chán, když se zařadí premiérce po bok. Konvoj hummerů je převeze zpátky k předsunutému velitelství. Měla to být od začátku bleskurychlá operace. Generální štáb byl kategoricky proti, ale Sadžída Ránaová si prosadila svou. Nabídka smíření musí být učiněna z pozice síly, aby si ránaovská vláda neusekla ostudu. Analytici prostudovali satelitní snímky a údaje kybernetické rozvědky a rozhodli, že premiérka by měla mít přinejmenším jednu bezpečnou hodinu, než Áwaďané stačí zformovat protiútok. Hummery a BVP se valí zpátky po zvlněných venkovských cestách. Oblaka prachu, která za sebou nechávají, musejí být viditelná i z oběžné dráhy. Sintelové helikoptéry letí nad nimi jako hejno dravých ptáků. Strážní nervózně obhlížejí nebe, zatímco pobízejí premiérku Ránaovou a jejího hlavního poradce do startujícího tilt-jetu. Průlez se uzavře, Šahín Badúr Chán se připoutá a letoun vyskočí do vzduchu. Jeho žaludek zůstane tam dole, v polehlých a vyprahlých polích. Pilot se plnou rychlostí řítí vzhůru, těsně pod hranicí kritického úhlu náběhu. Šahín Badúr Chán nebyl zrozen k létání. Každý propad a turbulence je pro něj jako malá smrt. Bílými prsty se křečovitě drží područek. Tilt-jet se konečně překlopí do horizontálního letu.

„To bylo ale drama, co?“ prohodí Sadžída Ránaová a odpoutá se. „Armáda zatracená, do smrti ve mně budou vidět hlavně ženskou. Džaj Bhárat! Ale jinak to šlo dobře. Řekla bych, že s tím kriketem na závěr jsme trefili do černého.“

„Když myslíte, madam.“

„Myslím.“ Sadžída Ránaová se ve své upnuté uniformě zavrtí. „Debilní hadry. Nechápu, jak v nich někdo může bojovat. Takže, vaše analýza?“

„Budu upřímný.“

„Jako vždycky.“

„Myslím, že okupace přehrady je pošetilost. V plánu bylo…“

„Plán byl celkem v pořádku, ale chyběly mu koule.“

„Paní předsedkyně, se vší úctou…“

„Já vím, diplomacie. Ale seru na to. Nedopustím, aby si N. K. Dživándží hrál na mučedníka Hindútvy. Jsme přece Ránaové, no ne?“ Nechá tu lehkou teatrálnost vyprchat, pak se zeptá: „Je naše pozice stále udržitelná?“

„Ano, ale až se o tom začne mluvit ve zprávách, můžeme čekat značný mezinárodní tlak. Pro Brity to může být záminka, aby znovu začali volat po mezinárodní konferenci.“

„Hlavně ne v Londýně. Nakupování tam stojí za pendrek. Ale Američani…“

„Myslíme na totéž, paní předsedkyně. Zvláštní vztahy…“

„Nejsou ani zdaleka tak těsné, jak si Britové myslí. Řeknu vám, Cháne, tahle brynda má alespoň jedno pozitivum – kopli jsme tu čútju Dživándžího pěkně do prdele. Myslel si, jak není chytrý, když podstrčil fotky toho svého obřího nákupního vozíku do novin, a teď peláší zpátky domů s koulema v hubě.“

„Sama ale víte, že jsme se jej nezbavili nadobro. Řekl bych, že jestli dostaneme svou mírovou konferenci, ještě o panu Dživándžím uslyšíme.“

„Až, Cháne, až.“

Šahín Badúr Chán v rezignovaném souhlasu sklopí hlavu. Dobře však ví, že tenhle plán stojí na vodě. On, jeho vláda a jeho národ měli až doposud štěstí. Sadžída Ránaová uchopí mezi dva prsty špatně sešitý šev na svých kalhotách, sesune se do sedadla a prohodí: „Je tam už něco o mně?“ Šahín Badúr Chán otevře palmer a proletí zpravodajské servery a agenturní služby. Zorným polem mu rolují přízračné stránky. Senzační titulky kolem něj vybuchují v tichých, pestrobarevných detonacích.

„CNN, BBC a News International to dávají jako mimořádné zprávy. Reuters jen papouškuje americký tisk.“

„Jaký je obecný tón Velkého Satana?“

Šahín Badúr Chán prolistuje hlavní servery od Bostonu po San Diego.

„Od mírného skepticismu po kategorické odsouzení. Konzervativci volají po našem stažení, jednání možná až pak.“

Sadžída Ránaová se lehce potáhne za spodní ret, soukromé gesto, známé jen zasvěceným, stejně jako její vulgarismy.

„Aspoň že sem neposílají mariňáky. Na druhé straně jde jen o vodu, ne o ropu. Tak či onak neválčíme s Washingtonem. Nějaké ohlasy z Dillí?“

„Na netu nic.“

Premiérka Ránaová stáhne ret o kousek níž.

„To se mi nelíbí. Asi už měli napsané jiné titulky.“

„Naše satelitní snímky ukazují, že Áwaďané drží pozice.“

Sadžída Ránaová pustí ret a napřímí se.

„Nasrat jim. Dnes je slavný den! Měli se bychom radovat! Šahíne.“ Křestní jméno. „Jen mezi námi – Čoudhury, co si o něm myslíte?“

„Ministr Čoudhury je velmi schopný člen vlády…“

„Ministr Čoudhury je hidžra. Poslyšte, Šahíne, už delší dobu si pohrávám s jednou myšlenkou. V Dídargandži budou někdy příští rok doplňovací volby, Ahúdža se tváří statečně, ale ten tumor jej rozežírá zaživa, chudáka. Je to dobré, spolehlivé křeslo. Tam by kurva zvolili i Jamese F. McAuleyho, kdyby na Ganéšu zamával vonnou tyčinkou.“

„Se vší úctou, paní předsedkyně, prezident McAuley není muslim.“

„Ale hovno, Šahíne, jste snad Bin Ládin? Co že to jste, súfí nebo tak něco?“

„Ano, pocházím ze súfijské rodiny.“

„No tak vidíte. Heleďte, pravda je taková, že jste v tomhle mači zahrál skvělého zadáka a já vás teď potřebuju v útoku. Budete si muset nějakou dobu odsedět jako řadový poslanec, ale já vás rozhodně vytáhnu do vlády, hned jak to půjde.“

„Paní předsedkyně, nevím, co na to říct.“

„Kurva, ta vaše opatrnost. Pro začátek byste mohl alespoň poděkovat, súfí jeden zatracená. Mimochodem, ani muk, jasné?“

„Jasné, paní předsedkyně.“

Provinilý, s hlavou pokorně skloněnou; pouhý úředník; ale srdce Šahínu Badúru Chánovi bije jako splašené. Stále si pamatuje, jak v něm po skončení prvního ročníku na Harvardu explozivně povolilo

napětí a léto se před ním otevřelo dokořán a on zapomněl na ctnosti ekonomické fakulty, jakož i na kázeň svého islámského učení. Po sáhodlouhém výkladu majitele obchodu s alkoholem si koupil láhev Speyside, importované single malt whisky, a ve sloupcích prašného světla, které pronikaly oknem do jeho pokoje, oslavil svůj úspěch. Mezi zavrzáním vytahovaného korku a suchými návaly dávení v nachovém soumraku zakusil památnou chvíli, kdy přetékal štěstím a světlem a sebevědomím a jistotou, že svět nezná hranic ani mezí. Přešel k oknu, s lahví v ruce, a rozkřičel se na planetu. Kocovina a duchovní provinilost za ten oslnivý plamen epifanie stály. A když teď seděl připoutaný vedle své premiérky v armádním tilt-jetu, zažil ten pocit znovu. Ministr vlády. On. Zkusil si představit sám sebe, jak sedí na zcela jiné židli u stolu v oné nádherné, prosvětlené poradní místnosti, jak vstává pod kupolí Sabhy. Ctihodný poslanec za Dídargandž. Zaslouží si to. Bude to jeho odměna, ne snad za jeho důkladné, vydatné služby, nýbrž za jeho schopnosti. Zaslouží si to a bude to mít.

„Jak dlouho už spolu pracujeme?“ prohodí Sadžída Ránaová.

„Sedm let,“ odvětí Šahín Badúr Chán. A tři měsíce a dvaadvacet dní, dodá v duchu. Sadžída Ránaová přikývne. Pak se znovu potáhne za ret.

„Šahíne.“

„Ano, paní předsedkyně?“

„Je u vás všechno v pořádku?“

„Obávám se, že nevím, co tím myslíte, paní předsedkyně.“

„Já jen, že mi v poslední době přijdete trochu roztěkaný. Slyšela jsem takovou zvěst.“

Šahínu Badúru Chánovi se zastaví srdce, zamrzne mu dech, zkrystalizuje mozek. Mrtvý. Je mrtvý. Ne. Nenabídla by mu vše, co mu nabídnout může, tak vysoko pod nebeskou klenbou, jen aby mu to vzápětí vyrvala z rukou kvůli chvilkovému pominutí smyslů. Až na to, že o žádné pominutí smyslů nešlo, Šahíne Badúre Cháne. Taková je tvá přirozenost. Šílenství je myslet si, že to dokážeš popřít, skrýt. Jazykem si navlhčí rty. Slova, která se chystá vyřknout, nesmějí být suchá, váhavá.

„Ve vládě se zvěstem daří jako nikde, paní předsedkyně.“

„Slyšela jsem, že jste odešel předčasně z jakéhosi mecheche v Cantonmentu.“

„Byl jsem unavený, paní předsedkyně. Toho dne bylo…“

„Zasedání, ano, vím. Já jen zaslechla, a je to jistě jen hnusná pomluva, že mezi vámi a Begum Bilkíz panovalo jisté… napětí. Je mi jasné, že to je ode mě vlezlé, ale je u vás doma všechno v pořádku?“

Pověz jí to, ječí Šahín Badúr Chán sám na sebe. Lépe, ať se to dozví teď, než od nějakého slídila nebo, Bůh nám pomáhej, od N. K. Dživándžího. Pokud už to ovšem neví, pokud to není nějaká zkouška cti a loajality. Pověz jí, kam jsi šel, s kým ses setkal, co jsi s ním málem dělal. Pověz jí to. Svěř se matce národa, ať si s tím poradí, přebarví to a překroutí pro kamery, všechno to, co jsi sám dělal tak dlouho, tak loajálně, pro ni.

Nemůže. Stačí, že už jej jeho nepřátelé ve straně i mimo nenávidí, protože je muslim. Kdyby se ještě projevil jako zvrhlík, záletník a milovník tvorů, které většina z nich ani nepovažuje za lidi, mohl by dát kariéře sbohem. Ránaovská vláda by bez něj nepřežila. Šahín Badúr Chán je hlavně a především úředník. Státní aparát musí fungovat dál.

„Mohu být upřímný, paní předsedkyně?“

Sadžída Ránaová se vykloní do uličky.

„Už podruhé v jednom hovoru, Šahíne?“

„Má žena… Bilkíz… víte, v poslední době jsme se poněkud odcizili. Když kluci odešli na univerzitu… kromě nich jsme nikdy neměli mnoho společného. Žijeme teď odděleně. Bilkíz má své sloupky a ženské fórum. Buďte však ujištěna, že naše profesní povinnosti to ani v nejmenším neovlivní. Takové potíže vám už znovu nezpůsobíme.“

„Jaképak potíže,“ mávne rukou Sadžída Ránaová, a pak je vojenský pilot úsečně upozorní na přistání na Letecké základně Nabha Sparašam za deset minut a Šahín Badúr Chán poděkuje Bohu za to vyrušení. Vyhlédne oknem na ohromnou hnědou skvrnu váránaských basti. Dovolí si nepatrný úsměv. V bezpečí. Premiérka nic neví. Zahrál to do autu. Teď jej však čeká spousta práce. A tam, na nejjižnější hranici obzoru, není to tmavý pás oblačnosti?

~ ~ ~

Teprve až když zemřel jeho otec, si Šahín Badúr Chán uvědomil, jak hrozně ten dům u řeky nenáviděl. Ne snad že by jejich haveli byla ohyzdná nebo skličující – právě naopak. Ale její vzdušné kolonády a verandy a prostorné bílé pokoje s vysokými stropy jsou obtěžkané historií, pokoleními, povinností. Šahín Badúr Chán nemůže vyjít po schodech a projít pod velkou mosaznou lampou na terase a vstoupit do hlavní haly se dvěma spirálovými schodišti, mužským a ženským, aniž by si vzpomněl, jak se jako kluk schovával za sloupem, když jeho dědečka, Raíze Chána, nesli k pohřebišti u staré lovecké chaty v mokřadech, a jak později kráčel za otcem, který podstupoval tutéž pouť skrz týkové dveře. I jeho jednou z těch nádherných týkových dveří vynesou. Jeho synové a vnuci. Haveli bzučí životem. Není místečka, kam by se člověk mohl schovat před příbuznými a přáteli a služebnictvem. Každé slovo, každý čin a záměr jsou hned na očích. Zmocní se jej stísněná rozkoš, když si vzpomene na soukromí na Harvardu. Na vlastní, osobní prostor, novoanglickou rezervovanost – rezerva, věc, kterou si člověk odloží stranou k pozdějšímu použití.

Přejde mezanin k ženské části domu; u dveří do zenany jako vždy zaváhá. Purdu zavrhl v domě Chánů už jeho dědeček, ale Šahín Badúr Chán se v ženských komnatách odjakživa cítil provinile; zdejší atmosféra, příběhy ve stěnách, způsob života mu byly cizí. Dům rozdělený vedví, jako mozkové hemisféry.

„Bilkíz.“ Jeho žena si zřídila pracovnu na stíněném balkonu s výhledem na čilé, kypící gháty a pomalou řeku. Tady píše své články a rozhlasové pořady a eseje. V ptačí zahradě dole hostí své kultivované frustrované známé, popíjí s nimi kávu a spřádá plány, jaké už kultivované frustrované ženy spřádají.

Jsme deformovaná společnost, řekl onen milovník hudby, když Mumtaz Huqová vystoupila na pódium.

„Bilkíz.“

Kročeje. Dveře se otevřou a vykoukne tvář služky – Šahín Badúr Chán si nepamatuje jméno.

„Begum tady není, sáhibe.“

Šahín Badúr Chán se opře o robustní zárubně. Jednou jedinkrát by uvítal pár vět, uloupených rušným životům. Slůvko. Dotek. Je

totiž unavený. Unavený svou neúnavností. Unavený strašlivou pravdou, že i kdyby se posadil na zem a nedělal nic, jako ten sádhu na křižovatce, události, které uvedl do pohybu, se mu vzedmou za zády, jedna bude sytit druhou a nakonec jej smetou jako přílivová vlna. Pořád musí být ten příslovečný krůček napřed. Unavený maskou, tváří, lží. Pověz jí to. Ona už bude vědět co s tím.

„Pořád někde pryč, já vím."

„Pane Cháne?"

„To nic."

Hlava se stáhne a dveře zavřou. Šahín Badúr Chán je poprvé v životě ztracen ve vlastním domě. Nepoznává dveře, stěny, chodby. Ocitl se v prosvětleném pokoji nad ženskou zahradou, v bílém pokoji s moskytiérami zavěšenými na velkých měkkých uzlech, v pokoji plném šikmých paprsků slunce a prachu a vůně, která jej vábí k návratu do minulosti. Čich je klíčem ke vzpomínkám. Zná tu místnost, měl ji moc rád. Je to starý dětský pokoj jeho chlapců. *Jeho* dětský pokoj, vysoko nad vodou. Tady jej ráno co ráno probouzely zdravice bráhmanů u velké řeky. Pokoj je čistý a bledý a holý. Nejspíš jej nechal vyklidit, když kluci odešli na univerzitu, už si na to nepamatuje. Ajáh Gulová zemřela před deseti lety, on ale z dřevěných žaluzií, zřasených závěsů stále cítí parfém jejích ňader, koření jejích šatů, ačkoli si s údivem uvědomí, že už je to několik desetiletí, co tady byl naposled. Zakloní hlavu a zamžourá do okna. *Bůh je světlem nebes i země… A je to světlo na světle. A Bůh vede k světlu Svému, koho chce, a Bůh uvádí lidem podobenství různá. Bůh vševědoucí je o věci každé.* Súra se v paměti Šahína Badúra Chána vine jako stužka dýmu.

Jen protože cítí, poprvé za dlouhou, dlouhou dobu, že se na něj nikdo nedívá, nikdo jej nepozoruje, dovolí si následující. Rozpřáhne ruce do stran a začne se otáčet, nejprve pomalu, nohama zkouší rovnováhu. Súfijský vířivý tanec, jehož prostřednictvím dervišové splývají s božím vědomím ve svém nitru. Na jazyku se mu formuje dhikr, posvátné jméno Boží. Oslnivý záblesk dětské vzpomínky, jeho dědeček udržuje přesnou polohu na dlážděné podlaze, v rytmu kaválí. Z Ankary přišel mevleví, aby naučil indické muže semu, posvátný tanec Boží.

Bože, který se skrýváš ve mně, odnes mne z tohoto světa.

Měkká rohož pod nohama Šahína Badúra Chána tiše vrže. Soustředění je intenzivní, všechny myšlenky upřeny k pohybu nohou, k pozici rukou, dolů k požehnání, nahoru k přijímání. Šahín Badúr Chán víří zpátky po stopách svých vzpomínek.

To bláznivé novoanglické léto, kdy nad puritánskou Cambridgí visela oblast tlakové výše a teplota vystoupala a zasekla se a všichni otevřeli dveře a okna a vyšli do ulic a parků a zahrad nebo jen seděli na schodech a balkonech. Tehdy, v prvním ročníku, Šahín Badúr Chán zapomněl, jaké to je být chladný a zdrženlivý. Vyjel si s přáteli na hudební festival v Bostonu a vracel se pozdě. Tenkrát se to stalo, té měkké, sametové, provoněné noci a Šahín Badúr Chán zůstal stát jako Polárka, jako o čtvrt století později na dháckém letišti, když zahlédl nadpozemskou, cizí, nedosažitelnou krásu. Neuto se zamračilo na zástup hlučných studentů a ustoupilo stranou, aby se mu vyhnulo. Bylo první, které kdy Šahín Badúr Chán spatřil na vlastní oči. Četl o nich, viděl fotografie a od dětství jej vábil, fascinoval, trýznil jistý sen. Ale tohle bylo z masa a krve – skutečné, žádný bájný tvor. Šahín Badúr Chán se na tom harvardském trávníku zamiloval. Nadosrmti. Pětadvacet let chodí s trnem v srdci.

Nohy se míhají, ruce se vlní, rty sdílejí mantru dhikr. Víří dál do minulosti.

Balení bylo dokonalé, prosté, elegantní. Rudočerný papír se vzorkem japonského kapra, jediné vlákno celofánové rafie, zlaté. Minimalismus. Indové by jej vyšperkovali, vyzdobili, nakreslili srdce a úklony a Ganéši, zařídili, aby po otevření vyhrával a chrlil žehnající konfety. Šahín Badúr Chán věděl již ve třinácti, kdy ten balík z Japonska dostal, že indická duše bude navždy jiná. Jeho otec přivezl ze služební cesty do Tokia dárek všem členům rodiny. Pro jeho mladší bratry papírové draky, kteří se ještě toho dne hrdě vznášeli nad haveli rodu Chánů. Pro nejstaršího syna Nihon v krabici. Šahín poulil oči na mačkací tuby Action Drinku, čokoládu značky Člun v mlze, sběratelské kartičky a robomazlíčka Malá Micka, šály měnící barvu podle nálady a několik disků Nippon popu. Co mu však změnilo život, jako když se motorka transformuje do pomstychtivého bojového robota, byla manga. Nejprve jej

jednoduchý mix násilí a sexu a středoškolské roztěkanosti příliš neoslovoval. Laciné a cizí. Nakonec jej ale svedly postavy – protáhlí bezpohlavní adolescenti s laními očima a pršáčky a neustále pootevřenými ústy. Zachraňovali svět, měli problémy s rodiči, nosili parádní oblečení a fantastické účesy a boty, báli se o své holky a kluky, když do Tokia vtrhli zabijáčtí robotičtí andělé, ale většinou byli nezávislí a úžasní a androgynní s dlouhýma nohama. Šahín Badúr Chán toužil po jejich vzrušujících vášnivých životech tak strašně, až z toho plakal. Záviděl jim jejich krásu a sexy asexualitu a to, že je všichni znali a obdivovali a milovali. Chtěl být jimi, v životě i ve smrti. Ve své posteli, v hlučné váránaské tmě, si pro ně vymýšlel příběhy – co se stalo poté, když porazili anděly valící se do města trhlinou v nebi, jak se milovali a hráli si ve svém bojovém, kožešinou lemovaném dómu. Pak jej stáhli do růžového, kožešinou lemovaného lůna svého bojového hnízda a třeli se o něj, neurčití, ale vášniví, zas a znova, navěky. O těch nocích, kdy byl mágem-jezdcem na létajících bytostech Grassen Elementoi, se Šahín Badúr Chán probouzel do dusivé tmy s napětím v rozkroku.

O mnoho let později potají vytáhl ty žloutnoucí, měkké a rozpadající se komiksy z krabice na boty. Chlapecko-dívčí jezdci na Grassen Elementoi, věčně mladí, věčně krásní a odvážní, stáli se založenýma rukama, vzývali jej svými lícními kostmi a zvířecíma očima a trucovitými ústy k zulíbání.

Šahína Badúra Chána, vířícího na pomezí transcendentna, v očích pálí slzy. Sema jej v kruzích vrací ještě dál, až na pláž.

Matka si stěžovala na vlhkost a socialismus a na rybáře, kteří serou na písek před jejich bungalovem. Otec byl podrážděný a nevrlý a stýskalo se mu po usychajícím severu. V dusném kéralském vedru se vztekal na celý svět, ve svých sandálech a nažehlených kalhotách a popelínových košilích s krátkým rukávem, a byly to ty nejhorší prázdniny, jaké kdy Šahín Badúr Chán zažil, protože se na ně tolik těšil. Na jih na jih na jih!

K večeru vylezly děti rybářů z moře. Zčernalé sluncem, nahé, rozesmáté, hrály si a křičely a rozstřikovaly vodu a Šahín Badúr Chán se svými bratry seděl na verandě, popíjel limonádu a poslouchal matku, která pískala cosi o nesnesitelných spratcích.

Šahínu Badúru Chánovi nepřišli nesnesitelní. Měli malé vahadlo. Hráli si s tím člunem celý den, dovnitř, ven, dovnitř, ven. Šahín Badúr Chán si představoval, jak vyplouvají na dobrodružné výpravy na širé moře – pirátské, záchranné, průzkumné. A když děti vytáhly vahadlo na písek a začaly hrát na pláži kriket, myslel si, že umře touhou. Chtěl odplout pryč s těmi černými kéralskými dívko-chlapci, chtěl vklouznout nahý do teplé vody a obléct si ji jako kůži. Chtěl pobíhat a křičet a být hubený a přirozený a svobodný.

V sousedním bungalovu přebývala rodina úředníků z Bengalúru, podprůměrná ve všech ohledech, ale Šahín Badúr Chán viděl, jak si jejich syn a dcera hrají na vahadle, skáčou do čiré vody a vynořují se, lapají po dechu a smějí se, a tak pořád dokola. Tehdy se v něm usadilo semínko prázdnoty, které během dlouhé cesty vlakem domů napříč celou Indií vzklíčilo v bolest, naději, touhu, která neměla jméno ani slova, ale která voněla jako krém proti slunci, drhla jako písek mezi prsty u nohou, byla prohřátá jako rohož z kokosových vláken a zněla jako dětský křik nad vodou.

Šahín Badúr Chán dovíří a zastaví se. Potlačuje nesmírné, křečovité vzlyky, které se v něm vzdouvají. Tolik po tom toužil, ale život mu takovou svobodu nikdy nedopřál. Dal by cokoli, aby mohl být tak krásný, i kdyby jen na jediný den.

Nohy. Venku. Bosé nohy. Šahín Badúr Chán setřese sukuba z hrudi.

„Kdo je tam?“

„Pane? Jste v pořádku?“

„Ano. Odejděte prosím.“

Všechno je v pořádku, jak to jen může veprostřed zmaru a zkázy být. Šahín Badúr Chán si uhladí oblek a narovná shrnutou rohož, na níž tančil a modlil se. Sestoupil až ke svému nafs, toužebnému jádru duše, a tam spatřil pravou podstatu Boha, jenž se skrývá v něm, a jeho zoufalé volání o pomoc bylo vyslyšeno.

Už ví, co s tím neutem musí udělat.

23. Tál

Tál se po zbytek týdne ponoří do práce, ale ani interiéry haveli, kam se Aparna Čaulová a Ážaj Nadjadwala po svatbě přestěhují, nedokáží zažehnat démony. Pohlavně určitý člověk. *Muž.* Chán. Tál se ty vzpomínky snaží vypudit z hlavy, ony jsou však rozvěšené podél jeho neuronů jako světla o Diválí. Nejvíc se hrozí toho, že se tam uvnitř všechno tozpadá, všechny ty biočipy a hormonální pumpy že se rozpouštějí v krevním řečišti. Tál se děsí toho, že z něj jeho neutovitost uniká skrz ledviny a močový měchýř ven. V puse stále cítí chuť Chánových rtů.

Ke konci týdne mu už i Níta domlouvá, aby si vzalo volno.

„Běž, jdi, padej," nařídí mu vedoucí Dévgan. Tál běží, jde, padá do Patny. Jedině neuto by napadlo trávit víkend v tom živelném, horkém, bezduchém průmyslovém městě. Žije tam však někdo, koho chce Tál navštívit. Jeho guru.

Dvě hodiny nato stojí Tál u řeky, mžourá za polarizovanými kontaktními čočkami do démantových odlesků vodní hladiny a rezervuje si zpáteční první třídu (v první třídě je cesta lepší než cíl, kvítko) rychlým křídlovým člunem do Patny. O dalších třicet minut později se schoulí v sedadle, zavře oči a zatne drobné, měkké pěsti požitkem z úvodních rytmů mixu VELKÝ GURU. Podél vyschlých břehů ubíhají průmyslová střediska.

Ve znečištěných ulicích Patny je nová móda. In je vše tmavé a splývavé. A vlasy sestřižené do číra po straně hlavy, přepadávajícího do čela. Lyžařské brýle jsou mrtvé jak dodo. S vlasy už Tál nic neudělá, ale ClimBunni na ulici Amrit Marg má všechno ostatní, jen si vybrat. Vršky tady, spodky támhle, spodní prádlo tu a boty vzadu. Kreditka utrpí další těžkou ránu, ale půl hodiny nato vyjde Tál do ulic v pruzích měkkého šedého hedvábí a stříbročerných neutovských kozačkách s pěticentimetrovými podpatky a neodmyslitelnými korálkovými střapci na tkaničkách. Kluci civí, holky závidí, ženské v kavárnách se naklánějí k sobě a mluví ve skrytu dlaní, dopravní policajt na kruhovém objezdu se otočí o tři sta šedesát stupňů. Tál si přepne kontaktní čočky na protisluneční černou a je to fajn, tak fajn, tak úžasně nečekané a báječné a opojné

procházet se znovu v patnaských ulicích pod patnaským sluncem, dýchat patnaský smog, proplétat se mezi patnaskými těly a tvářemi, vlnit se do patnaského rytmu v uších. Všechno kolem tancuje do jeho mixu. Všechno je hudební, každý náhodný kontakt mezi kolemjdoucími je vraždou nebo cizoložstvím nebo loupeží nebo nalezením dávno ztracené lásky. Šaty jsou zářivější a značky blikavější a všechno jako by mělo každou chvíli propuknout v celoměstské muzikálové číslo, jen a jen pro něj. Tál vzdává děkovnou modlitbu Ardhanáríšvarovi, bohu neutů, že je mu dopřáno přinést novou módu do Váránasí.

Váránasí. A muž jménem Chán. A tak vůbec.

Pro zasvěcené je dole pod skleněnými věžemi Obchodní hráze přistaven rychlý člun, který zákazníka doveze až k soutoku, kde guru provádí své operace. Je to mahagonový člun značky Riva, povšimne si Tál a v duchu uznale zamručí. Dva motory postaví Rivu na zadní a vyřítí se s ní kolem malých šnečích prámů a nákladních člunů. Riva protne hlavní kanál a stočí se doleva k ohromnému písčitému jazyku, kde se Gandak spojuje s posvátnou Gangou. Široká písčitá delta a okolí je domovem největší, nejlacinější, nejšpinavější a nejméně regulované zóny volného obchodu v celém Bháratu. Boudy a haly z lisovaného hliníku dávno vytlačily samy sebe ze souše na vodu – soutok lemují vyřazené nakládkové čluny, na nichž žijí rodiny, které se chlubí, že nikdy nevkročily na pevnou zem. Vše, co potřebují ke zrození, životu a smrti, seženou pobíháním po bludišti lávek a můstků, od člunu ke člunu.

Riva veze Tál zužujícími se kanály mezí ocelovými trupy popsanými hinduistickými texty, až se vmáčkne do roury, široké tak akorát, a přirazí ke starému remorkéru s nepravděpodobným jménem *Fugazi*. Třicet let tahal těžké náklady proti proudu z Kolkaty do nových patnaských továren. Pak jej koupil holding White Eagle, odklidil na poslední odpočinek v ZVO Gandak a vykuchal mu motory. Holding White Eagle je mimořádně vážená a řádná investiční společnost se sídlem v nebraské Omaze, která se zaměřuje na důchodové pojištění pracovníků ve zdravotnictví. V Patně vlastní několik plovoucích továren specializovaných na medicínské služby, jaké biblicky založení středozápadní voliči svým krajanům

vehementně upírají. V ZVO Gandak mají hlavní sídla stovky velmi ziskových a málo legálních odvětví – pirátské rozhlasové stanice, výrobci farmaceutických napodobenin, filesharové služby, datové ráje, emotikové skleníky, genoví hackeři, klonové laboratoře, buněční terapeuti, darwinwarové džungle, copyrightoví rippeři, pěstitelé kmenových buněk, pornokraté, přinejmenším jeden trojfázový sintel (nepotvrzeno) a Nanak, laskavý doktor, milosrdné neuto, guru sladkých nožů.

Tál vyšplhá po ocelovém žebříku, nervózní z masivní kovové stěny remorkéru za ním. Jeden vír v převalujících se vodách dole a trupy se srazí a je rozmáčknou jako vejce. Nad zábradlím nahoře vykoukne hlava – Nanak, laskavý doktor, jako vždy podezřelého vzezření, v kapsáčových kraťasech o tři čísla větších, přiléhavém síťovaném vršku a velkých botách ála Tank Girl. Kření se jak posvátná opice.

Obejmou se. Dotknou se. Políbí se. Na svých subdermálech vykouzlí emocionální akordy radosti a dárků a dětských nočních dobrodružství a prvního chleba po ránu a barokního glissanda. Hrají na klávesy, jimiž Nanakovi robotičtí chirurgové ověšují nervová vlákna vydrancovaných těl čerstvých neut. Pak se pustí a usmějí a dětinsky rozhihňají a znovu jsou velmi šťastná.

„Vidím, žes taky podlehlo módě," poznamená Nanak. Je malé a krapet nesmělé a placké a gravitací ohnuté trochu níž, pořád má ale moc milý úsměv. Ze slunce má okrovou pleť.

„Alespoň se snažím," odvětí Tál, nakloní hlavu a kritickým pohledem si změří Nanakovo oblečení přístavního dělníka.

„Jen si tady dej pozor na podpatky," varuje jej Nanak. Paluba je překážkovou dráhou kabelových vedení a průlezových madel a potrubí, která mohou milovníka módy kdykoli nemilosrdně poslat na tvrdou ocelovou zem. „Zůstaneš na čaj, ne? Tady opatrně." Vydají se po příkrém žebříku ke kormidelně. Krok od vrcholku se Tál zastaví a rozhlédne se po lodním městě. Je v něm rušno jako na bazaru. Kromě vydělávání peněz je na všech lodích pořád spousta práce pro natěrače, umývače palub, zahradníky, vodní inženýry, specialisty na sluneční energii a komunikace. Všude duní hudba, basy zesílené mnohočetnými kovovými dutinami.

„Tak co to bude?“ zeptá se Nanak, když uvede Tál do dřevem obložené a cedrem provoněné přijímací místnosti. Ta vůně v Tál vybudí stejně silnou emocionální reakci jako hormonální pumpy. Je zpátky ve své dřevěné děloze. Pamatuje si, jak kožené pohovky tiše vržou, jak si Sunítí, když si myslí, že je sama, za stolem pobrukuje filmi hity.

„Jen rutinní prohlídka,“ odvětí Tál.

„V tom ti samozřejmě vyhovíme,“ přikývne Nanak a přivolá výtah. Obě neuta sjedou dolů do prázdného srdce lodi, kde laskavý doktor provádí své metamorfózy.

„Hodně práce?“ prohodí Tál, aby skrylo nervozitu. Výtahové dveře se otevřou do chodby lemované mahagonovými a mosaznými dveřmi. Tál za jedněmi z nich strávilo měsíc, napuštěné analgetiky a imunosupresivy, zatímco se jeho tělo vypořádávalo s tím, co mu provedli robotičtí chirurgové. Ta pravá muka přišla ve chvíli, kdy dozrál proteinový čip zatavený do jeho prodloužené míchy a začal přepisovat čtyři miliony let biologických imperativů.

„Mám tady dva,“ odvětí Nanak. „Jeden čeká – rozkošný Malajámec, úplně vyklepaný, každou chvíli může prásknout do bot, což by byla škoda – a jedno pooperační. Poslední dobou k nám chodí spousta starých dobrých transsexuálů, takže naše sláva se šíří i mimo scénu. Mě to ale nijak zvlášť netěší. Je to řezničina. Žádná vytříbenost, žádná elegance.“

Každopádně všichni zaplatí, stejně jako platí Tál. Deset procent předem a měsíční splátky téměř až do smrti. Doživotní hypotéka na tělo.

„Tál,“ upozorní jej Nanak tiše. „Tam ne. Tudy.“ Tál má ruku na dveřích operačního sálu. Nanak otevře dveře kliniky. „Jen obyčejná prohlídka, kvítko. Ani se nebudeš muset svléknout.“

Tál ale přesto skopne boty z nohou a vyklouzne ze svého módního kabátu, než si lehne na bílý, měkce polstrovaný stůl. Plaše mrká do světla, zatímco Nanak pobíhá sem a tam a rekalibruje skener. V té chvíli si Tál uvědomí, že Nanak, laskavý doktor, nemá ani kurz první pomoci. Je jen obyčejný zprostředkovatel, přístavní dělník chirurgie. To roboti Tál rozsekali a znovu jej složili, pomocí mikromanipulátorů a skalpelů o tloušťce jedné molekuly,

naváděných chirurgy z Brazílie. Nanakův talent spočívá v přístupu k pacientovi a v čichu na ty nejlepší mediky, nejpříznivější ceny a jedinečné příležitosti globálního trhu.

„Tak, kvítko, pověz Nanak, jde jen o čistě lékařskou návštěvu, nebo sis přijelo obhlédnout patnaskou scénu?“ prohlásí Nanak a zahákne si za své velké ucho hoek.

„Copak nevíš, že dělám kariéru? Za tři měsíce jsem povýšilo na šéfa týmu. Do roka budu velet celé šou.“

„Takže pak si ode mě budeš moci koupit zbrusu novou sadu emotiků,“ usměje se Nanak. „Mám pár zajímavých věcí, právě vytažených z mixéru. Výtečných. Velmi zvláštních. Tak. Připraveno? Dýchej normálně.“ Pohne rukou v mudře, zpod postele vyjedou půlobruče bílého kovu a nad Tálovýma nohama se spojí v kruh. Tál navzdory Nanakově výzvě zadrží dech, když skener započne svou pouť vzhůru po jeho těle. Zavře oči, když mu prstenec světla přejede přes hrdlo, a snaží se nepředstavovat si ten druhý stůl, v té druhé místnosti. Stůl, který není stolem, nýbrž lůžkem v gelové nádrži plné robotů. Na to lůžko bylo kdysi uloženo, anestetiky dotlačeno na pokraj smrti a jeho autonomní reakce převzal lékařský sintel, který za něj dýchal a pumpoval krev. Tál si už nepamatuje, jak se na něj sneslo víko a zapadlo do zámků a do nádrže se vhrnulo ještě víc natlakovaného anestetického gelu. Dovede si to ale představit a z té představy se stane vzpomínka, klaustrofobická imaginární vzpomínka na tonutí. Co si představit nedovede – neodváží se –, jsou roboti, kteří s tasenými noži proplouvají gelem a centimetr po centimetru mu stahují kůži z těla.

To byla první fáze.

Jakmile byla stará kůže spálena a v kultivační nádrži dozrála nová, vysazená o tři měsíce dříve z Tálovy DNA a vajíčka koupeného od jakési ženy z basti, vystřídaly stahovače jiné stroje. Pomalu pronikly viskózním, organickým gelem a zavrtaly se mu do svalů, odlupovaly tukové polštářky, obeplouvaly cévy a překrvené tepny, prořezávaly se šlachami ke kostem. Druhořadí chirurgové s manipulačními rukavicemi na rukou kreslili ve svých kancelářích v Sao Paulu do vzduchu operační gesta a na svých vizorech otevírali intimní, krvavé průhledy do Tálova těla. Osteoboti sochali kosti,

přetvářeli líce, rozšiřovali pánev, ořezávali lopatky, vymykali a znovu zasazovali klouby, amputovali, nahrazovali tkáně plastem a titanem. Týmy genderbotů mezitím odstranily veškeré pohlavní znaky, přeinstalovaly močovody a močovou trubici, rekombinovaly hormonální spínače a vzruchové dráhy a připojily je k soustavě subdermálních cvočků zapuštěných v levém předloktí.

Tál slyší, jak se Nanak směje. „Vidím ti až do kuchyně," hihňá se.

Tři dny viselo Tál v té nádrži – stažené z kůže, nepřetržitě krvácející, stigmata po celém těle, zatímco roboti pomalu a vytrvale pracovali, kousek po kousku jej rozebírali a znovu sestavovali. A pak byl jejich úkol u konce a oni se stáhli a nechali se vystřídat neuroboty. Ty naváděli zase jiní lékaři, tým z Kuala Lumpur. Během tří dnů Tálova utrpení se neurochirurgický trh zase o kousek posunul. Tohle byla odlišná, delikátnější disciplína než odřezávaní a přišívání fláků masa. Krabí roboti naroubovali na nervová vlákna proteinové obvody a žlázové induktory a přepracovali celý Tálův endokrinní systém. Mezitím velké stroje odřezaly Tál vršek lebky a do propletence mozkových ganglií vnikly mikromanipulátory, jako lovci do mangrovových močálů, aby přivařily proteinové procesory k nervovým seskupením v prodloužené míše a amygdale, nejhlubších a nejtemnějších kořenech osobnosti. Pak, ráno čtvrtého dne, přivedly Tál zpátky k životu. Sintel uhnízděný v zadní části jeho mozkovny nyní musel spustit plně autonomní test nervové soustavy a prověřit, zda se čipové štěpy správně uchytily a zda nervové vzruchy, které dříve souvisely s pohlavím, spouštějí nové, implantované reakce. Bez kůže, se svaly visícími ze šlach jako pytlíky, s obnaženými očními bulvami a mozkem plovoucím v epidermálním traumatickém gelu, se Tál probudilo.

„Už to bude, kvítko," prohlásí Nanak. „Můžeš otevřít oči."

Jen díky kokonu anestetického gelu Tál okamžitě nezemřelo bolestí. Sintel hrál na jeho nervovou soustavu jako na sitár. Tál se zdálo, že hýbe prsty, běhá, cítilo touhy a nutkání tam, kde předtím žádné nebyly, vidělo výjevy a zázraky, slyšelo chóry a Boží pohvizdování, bylo unášeno vlnou vjemů a emocí, jaké nikdy nepoznalo, fantasmagorický přerostlý pruhovaný bzučící hmyz mu

vězel v ústech jako roubík a v téže chvíli se smrskl na velikost hrášku, vzpomínalo si na místa, která nikdy nenavštívilo, vítalo se s přáteli, které nikdy nemělo, znovu prožívalo životy, které nikdy neprožilo, zkoušelo vykřiknout jméno své matky, svého otce, jméno Boží, křičelo a ječelo, ale jeho tělo bylo bezduché, bezústé, bezmocné. Pak mu sintel znovu vypnul mozek a ono v anestetické amnézii zapomnělo na všechny divy a hrůzy, které v gelové nádrži zakusilo. Pečlivé stroje mu znovu nasadily vršek lebky na hlavu, znovu připojily vše, co bylo rozpojeno, a oblékly Tál do nové kůže, čerstvě vytažené z kultivační kádě. Tál viselo ještě pět dní, nyní už pouze v bezvědomí, v láku buněčných stimulantů a kromobyčejně podivných snů. Desátého rána se sintel odpojil od jeho lebky, vypustil nádrž a opláchl jeho zbrusu novou kůži. Tál zůstalo ležet nahé, hotové, nové na průhledném plastu a mělká hruď mu v bílém bodovém světle pomalu stoupala a klesala.

„V pořádku, jsi to pořád ty," prohlásí Nanak a Tál otevře oči a spatří skenerovou obruč, znovu rozdělenou vedví, kterak zajíždí zpátky pod diagnostický stůl.

„Opravdu?"

„Kromě obvyklých neduhů vypadáš uvnitř nádherně. Plné světla. Jinak platí obvyklá kázání ohledně nasycených tuků, alkoholu, tabáku, nelegálních drog a přiměřeného pohybu."

„A co…" Tál zvedne ruku k hlavě.

„Vůbec nic ti není. Tímto ti vydávám stoprocentní dobrozdání. Nemáš radost? A teď vstaň, dáš si se mnou večeři a povyprávíš mi, co to do tebe vjelo."

Tál spustí nohy přes okraj diagnostického stolu a v hlavě se mu vyrojí deset různých výmluv, proč pozvání nepřijmout, ale pak si uvědomí, že pokud Nanak nevyjeví, co má na srdci, celý jeho výlet do Patny přijde úplně vniveč.

„Tak dobrá," kývne. „Přijímám."

Večeře je prostá, lahodné vegetariánské thálí na navigačním můstku, odkud kdysi kapitáni dohlíželi na své nákladní flotily. Nanakova asistentka Sunítí pobíhá sem a tam s lahvemi studeného Kingfishera a rozdává rady, jak má být to či ono správně konzumováno, „kousni a drž, dokud ti nezdřevění jazyk", „dvě

sousta“, „lžíci tohohle, sousto tamtoho, pak limetka“. ZVO Gandak pomalu vychládá po celodenním vydělávání dividend pro lékařské profesionály z Nebrasky. Z lodí se vine hudba a vůně gandži, podnikatelé a řemeslníci vycházejí ze svých krámků a dílen, opírají se o zábradlí a v posledních paprscích slunce pokuřují a otevírají piva.

„Teď mi musíš zaplatit,“ prohlásí Nanak, a když spatří Tálův konsternovaný výraz, zlehka, konejšivě se jej dotkne na tváři. „Ne ne. O to se postará Sunítí. Ty mi musíš zaplatit za tohle skvostné jídlo a znamenitý večer a mou úžasnou společnost tím, co jsi mi upíralo celý den, nezbedné kvítko.“

Tál se na měkké tatami skulí na záda. Nebe na něj shlíží skrz mříže nachových mraků, prvních za dlouhé měsíce. Tál se zdá, že ve vzduchu cítí déšť, tak toužebně očekávaný, výplod paměti.

„Někoho jsem potkalo. Ale to už určitě víš.“

„Tuším.“

V houstnoucí tmě zazní osamělá bansuri. Hudebník, někde dole mezi podzemními živly, vyluzuje starobylou bihárskou melodii.

„Někoho chytrého a úspěšného a tichého a přemýšlivého, s dobrým vkusem a spoustou tajemství, který se všeho hrozně bojí, a zároveň po tom hrozně touží.“

„To ale platí pro nás pro všechny, nemyslíš?“

„On je ale muž.“

Nanak se nakloní kupředu.

„A to ti vadí?“

„Vypadlo jsem z Mumbaí, abych uteklo od komplikovaných vztahů, a teď jsem se ocitlo v tom nejkomplikovanějším ze všech. Distancovalo jsem se, protože jsem nechtělo hrát stále tutéž hru; hru mezi mužem a ženou. Tys mi vložilo do hlavy nová pravidla, jenže ta už teď taky nefungují.“

„Požádalo jsi mě, abych ověřilo, zda všechno funguje v rámci operačních parametrů.“

„Něco se mnou určitě je.“

„Nic ti není, Tál. Vidělo jsem se skrz tebe až na druhou stranu. Jsi naprosto zdravé, po stránce tělesné, duševní i vztahové. Akorát po mně chceš, abych ti poradilo, co dělat. Říkáš mi guru, myslíš, že

jsem moudré, ale to já neberu. Neexistuje jediné pravidlo lidského chování, které někdo někde někdy neporušil, za nějakých okolností, všedních nebo výjimečných. Být člověkem znamená povznášet se nad pravidla. Takový už je náš vesmír, že i ty nejprostší zákonitosti mohou vést k těm nejsložitějším vzorcům chování. Implantáty ti jen dodaly novou sadu nereprodukčních imperativů, nic víc, všechno ostatní, bohům díky, je na tobě. Nebyly by k ničemu, kdyby z nich nemohla vzejít ta nejznepokojivější a nejkomplexnější trápení a radosti. Právě díky nim stojí celá tahle fantazie, tohle šílenství za to. Rodíme se s úzkostí ve vínku, proto jsme také my všichni, muži, ženy, transgeni, neuta, tak úžasní tvorové."

Tóny flétny se ovíjejí kolem Tál jako prokletí. V nose jej zašimrá vůně deště nesená větrem od řeky.

„Každopádně nejde o implantáty, ale o toho muže," vloží se do hovoru Sunítí, když sbírá prázdná thálí. „Miluješ ho?"

„Pořád na něj myslím, nemůžu ho vypudit z hlavy, chci mu zavolat a koupit mu boty a sestavit mu hudební mix a dozvědět se, jaká jsou jeho oblíbená jídla. Má rád Blízký východ, to už vím."

Nanak se zhoupne ze strany na stranu.

„Ano ano ano ano. Má asistentka má samozřejmě pravdu, jako vždycky, tys ale neodpovědělo na otázku. Miluješ ho?"

Tál se nadechne.

„Myslím, že ano."

„Pak víš, co musíš udělat," řekne Nanak a Sunítí sbalí zbytek nádobí do ubrusu a celý ranec odnese pryč, ale Tál pozná z náklonu jejích ramen, že má radost.

Po večeři následuje koupel. Nanak a Tál sedí v dřevěné vaně na druhém konci navigačního můstku, ve vodě po bradavky hluboké, posypané okvětními lístky blatouchů a provoněné čajovníkovým olejem, na Nanakovu úpornou nožní plíseň. Po třech stranách vany stoupají k nebi stužky kadidlového dýmu, vzduch je nadpřirozeně klidný, ticho před bouří.

Na západě se nad Patnou vznáší atmosférické záření jako zlatá mlhovina. Nanak hladí Tál po stehnech dlouhými, citlivými prsty u nohou. Není na tom nic pohlavního, nic sexuálního. Je to jen dotek, běžný mezi neuty, mezi přáteli. Tál vytáhne z umělohmotného

chladicího boxu další dva Kingfishery a otevře je o okraj vany. Jeden pro něj, jeden pro jeho guru.

„Co myslíš, Nanak, dopadne všechno dobře?“

„Konkrétně s tebou? Se mnou? Ano. Lidské osudy končívají happyendem poměrně často. A pokud jde o tohle město, tuto zem, válku… nevím. Nanak odsud z můstku vidí leccos. Většinou vidím indický smog, vidím, jak klesá hladina vody, vidím kosti na pláži, ale ty mne nelekají. Hrůzu mám z těch příšerných dětí, bráhmanů, jak jim říkají. Ten, kdo je tak nazval, dobře věděl, co dělá. Povím ti, co na nich Nanak tak děsí. Ne to, že žijí dvakrát déle, o polovinu pomaleji než my, nebo že jsou to děti s právy a choutkami dospělých. Děsí mne, že představují mezník, kdy bohatství může změnit evoluci člověka. Můžeš zdědit lakhy peněz, poslat děti na americké školy – jako ti krvesmilní pološílení maharádžové – ale nekoupíš jim IQ, talent a dokonce ani krásu. Zmůžeš se jedině na kosmetické úpravy. Ale tihle bráhmani, ti mají koupenou celou novou infrastrukturu. Rodiče se odjakživa snaží zvýhodňovat své děti, ale teď můžou popostrčit rovnou celou svou budoucí pokrevní linii. A který rodič by si něco takového nepřál? Mahátmá, požehnaná budiž jeho vzpomínka, byl moudrý v mnoha a mnoha věcech, ale nemohl říct nic hloupějšího, když prohlásil, že srdcem Indie jsou vesnice. Skutečným srdcem Indie, a její hlavou, byla odjakživa střední třída. Britové to věděli, proto nám mohla taková hrstka vládnout sto let. Jsme agresivně buržoazní společnost – bohatství, status, váženost. To vše lze nyní přímo zdědit, prostřednictvím genů. Člověk může přijít o všechny peníze na burze, prohrát je, zbankrotovat, voda mu může odnést dům, ale genetické výhody mu nikdo nevezme. Je to poklad, který mu neuloupí žádný zloděj, dědictví, které bude zdarma přecházet na jeho potomky. Poslední dobou jsem o tom hodně přemýšlelo.“

Tál řekne: „Nanakdží, nedělej si s tím hlavu. S námi to nemá nic společného. My se distancovala.“ Ucítí, jak Nanak po jeho doteku ztuhlo.

„Ale kdepak, kvítko. To ani nejde. V téhle válce není civilistů. Máme své nádherné životy a svá malá soužení srdce, ale jsme pořád lidé. Jsme součástí světa. Jenže lidstvo se obrátilo samo proti sobě.

Kvůli budoucnosti našich dětí si brzy půjdeme po krku. Pokud si střední třída vzala z desetiletí Ztracených žen nějaké poučení, pak to, jak snadné je vytvořit novou kastu a jak si v tom libujeme, obzvlášť když je bindi zakódováno v DNA. Bude nám vládnout tisíc let, tenhle genetický Rádž.“

Je už úplná tma. Tál ucítí závan studeného vzduchu na nečekaném místě pokožky. Zachvěje se, drobný tvoreček na ohromném světadíle, který pro sebe nevidí žádnou budoucnost, distancovaný, genetický civilista. Zdola zavolá kdosi s australským přízvukem.

„Dobrý večer vám přeju, Nanakdží! Déšť v Hajdarábádu, právě jsem slyšel.“

Nanak se napůl zvedne z voňavé vody, ale volajícího ve tmě nevidí.

„To jsou moc dobré zprávy!“ odvětí. „Měli bychom to oslavit!“

„Na to se napiju!“

Z průlezu na hlavní můstek se ozve tichý zvuk. Obě neuta se otočí. Stojí tam třetí neuto, zabalené do svěže modré jukaty, a objímá si hruď.

„Slyšelo jsem… myslelo jsem, můžu?“

„Všichni jsou vítáni,“ prohlásí Nanak a vyloví z boxu dalšího Kingfishera.

„Je to pravda, opravdu už prší?“ zeptá se neuto a vyklouzne ze svého modrého bavlněného roucha. Tál se zachvěje ledovým šokem při pohledu na úzká ramena, široké mateřské boky, hormonálními injekcemi zploštělá prsa, posvátný trojúhelník vyholené jóni. Zkusí si vybavit ona tři léta, kdy samo žilo jako pooperační a šetřilo si na lůžko na *Fugazim.* Je to jako vzpomínka na noční můru, sled nesouvislých výjevů. Hormonální injekce třikrát denně. Neustálé holení. Nekonečné drmolení manter, aby přestalo myslet jako pohlavně určitý jedinec a začalo žít jako neuto.

„Ano, myslím, že je to konečně tady,“ odvětí Nanak, když se neuto ponoří do vany vedle něj a veškerá pohlavní identita rázem zmizí. Pohybují se spolu v krvavě teplé vodě a dotýkají se, jako to neuta dělají. Tál té noci spí vedle Nanak, schoulené, spokojené, a

dotýká se jej, jako to neuta dělají, jako to dělají přátelé, kteří občas spolu spí.

„Tak se drž, v tom svém Váránasí," zavolá za ním Nanak, když Tál sešplhá po strupovitém boku *Fugaziho* k čekající Rivě, která se neklidně pohupuje na špinavé hladině.

„Pokusím se," zavolá Tál v odpověď, „ale to víš, ta naše malá soužení srdce…"

Když křídlový člun vystřelí z patnaského přístavu, vyhlédne z okénka na rozmáchlé panoráma Obchodní hráze a na kolotající šedý mrak, který se táhne nad jižním a východním obzorem a dál, než Tál vůbec dohlédne. Ve vnitřních uších mu duní MIX ROMANCE A DOBRODRUŽSTVÍ.

~ ~ ~

Jak doufalo, Tál Váránasí úplně ohromí. Konkrétněji Indiapendent Productions, oddělení metascénáře. A ještě konkrétněji Nítu za recepčním pultem, která spráskne ruce a zvolá, že Tál vypadá báááječně a v té příšerné Patně se očividně skvěle bavilo a páni, málem jsem zapomněla, že tady máš dopis, zvláštní zásilka, představ si.

Zvláštní zásilka je umělohmotná obálka se štítky jako *prioritním do vlastních rukou* a nejrůznějšími barevnými nálepkami a zapeklitými uzlíky, za něž musí člověk támhle zatáhnout, aby se mu tadyhle odloupl koneček otevíracího proužku, který oddělí vršek obálky, a Tál vytáhne vnitřní vystýlku DŮLEŽITÝ DOKUMENT a odtrhne plastikovou pečeť podél vyznačených perforací, a teprve pak mu do ruky vklouzne samotná zpráva. Jeden list papíru. Ručně psaná slova. *Musím tě znovu vidět. Můžeš přijít dnes večer, 12. října? Do klubu, kamkoli. Prosím. Děkuji.* A jediná zkroucená iniciála vespod.

„To je jak *Město a venkov*, akorát doopravdy!" rozzáří se Níta.

V rikše cestou do White Fortu přečte Tál dopis alespoň desetkrát. Zatímco piluje exteriér na velkolepý večer (pozornost neupoutá, jedině když bude klub prázdný), valí se z televize nudné zprávy o válce a ze zábavních stanic davy tančících rozesmátých lidí a Tál vůbec poprvé nemá na nic z toho náladu. Myslí jen na jediné.

Popadne kabelku a vyběhne ven. Máma Bhárat je na podestě, vynáší koš.

„Nemůžu, spěchám, rande," vyhrkne Tál. Máma Bhárat udělá namaste, ale Tál už letí po schodech dolů, protáhne se mezi muži v oblecích, kteří pár sekund jen zírají. Tál ještě zahlédne, jak projdou kolem jeho dveří a pokračují dál nahoru. Dole v přízemí s pilíři už čeká taxi a dnes dnes dnes si můžou děcka povykovat, co chtějí, a nadávat a dělat zvířecí a srkavé zvuky, to vše se dnes snáší kolem Tál jako blatouchové lístky. V audiosystému má pro tuto noc všech nocí NEZNÁMÝ KLUB, NÁDRŽ NA FUGAZIM a, odváží se, odváží? SEX MIX.

Před vstupem na nádvoří Banánového klubu si Tál odhrne rukáv a naprogramuje si *blaženévzdušnéočekávánívzrušení.* Proteinový čip naskočí a dřevěné dveře se otevřou. Objeví se slepá ptačí žena v nachovém sárí, hlavu lehce nakloněnou na stranu, dlaně plné trpasličích banánů. Jako by se od Tálovy poslední návštěvy ani nepohnula.

„Vítej zpátky, vítej, drahoušku! Na, vezmi si, nabídni si." Podá mu ovoce. Tál jí jemně odsune ruku stranou.

„Ne, dnes ne." Pak zaváhá, stydí se zeptat. „Je tady…"

Slepá žena ukáže k nejvrchnějšímu ochozu. V klubu téměř nikdo není, třebaže je začátek měsíce. Zvěsti o válce a dešti. Dole na ústředním nádvoří tančí s nadpřirozenou elegancí neuto v dlouhé vířivé sukni kathak. Druhé patro je prázdné až na dva páry rozmlouvající na divanech. Na třetím patře stojí kožené klubovky a nízké stolky. Mosazné lampy tlumeně žhnou. Relaxační zóna. Je tady jen jediný host. Chán sedí v křesle na konci ochozu, ruce symetricky položené na područkách způsobem, který Tál vždy považovalo za nadčasově stylový. Velmi anglický. Oční kontakt. Tál zamrká požehnání. Chán je sladký, to gesto nezná. Tál při chůzi klouže rukou po zábradlí. Je ze santálového dřeva a na dlani mu zanechává feromonový otisk.

„Ahoj," špitne. Schoulí se do křesla napravo od Chána a složí si své hladké nohy pod sebe. Čeká na úsměv, polibek, nějaké přivítání. Chán cosi nervózně zabručí. Na nízkém stolku s tlustýma nohama

leží bílá obálka. Tál vytáhne svůj vlastní dopis, úhledně složený, a položí jej vedle ní. Pak se znovu opře.

„Tak mi alespoň řekni, že vypadám famózně," zažertuje. Muž sebou škubne. Večer nezačíná zrovna podle Tálových představ. Muž k němu posune obálku.

„Prosím, vezmi si to."

Tál obálku otevře a nakoukne dovnitř, nevěří vlastním očím a podívá se ještě jednou, s ještě nevěřícnějším výrazem. Je to svazeček zhruba sta tisícirupiových bankovek.

„Co je to?"

„Pro tebe."

„Pro mě? Vždyť to je…"

„Já vím."

Tál položí obálku zpátky na stůl.

„To je jistě velmi štědrý dar, ale já o něm potřebuji vědět trochu víc, než jej přijmu. Je to spousta peněz."

Muž sklopí zrak.

„Dnes se vidíme naposled."

„Cože? Co ti vadí, co jsem provedlo?"

„Nic!" Pak, tiše a žalostně: „Nic. To já, nikdy jsem neměl… Už se nemůžeme stýkat. Neměli bychom být spolu ani teď." Hořce se zasměje. „Připadalo mi to jako nejbezpečnější místo… Vezmi si to, prosím."

Tál ví, že zírá s otevřenou pusou. Představuje si, že takhle nějak musí být člověku, kterému se mozek rozplácne o zadní stranu lebky po úderu kriketové pálky. A pozná také, z mravenčení na hladké, posvátné kůži na zátylku, že na třetím patře je s nimi ještě někdo, nově příchozí.

„Ty si mě chceš koupit? Dáváš mi lakh rupií a říkáš mi, že už mě nechceš nikdy vidět, abych už ti nikdy nechodilo na oči? Já vím, oč tady jde. Platíš mi, abych vypadlo z Váránasí. Ty hajzle. Hajzle! Co myslíš, že bych udělalo? Vydíralo tě? Napsalo tvé ženě nebo příteli? Šlo s tím do novin? Svěřilo se všem svým úchyláckým neutovským přátelům a milencům, protože mezi náma je to každý s každým, co? Kdo si myslíš, že jsi?"

Muž na něj zmučeně pohlédne, ale Tál se nedá zastavit. Vidí rudě. Popadne peníze a nakloní se nad stůl, aby zrádný papír roztrhalo přímo před Chánovýma očima. Muž zvedne ruku a odvrátí tvář, ale před objektivem není úniku.

„A sýr!“ řekne hlas. Oslnivý blesk. Tran stojí na protější straně stolu, pevně rozkročené, palmerový foťák v pravé ruce. „A ještě jednou.“ Blesk. Muž si stíní tvář rukama, hledá únikovou cestu, ale za Tran stojí svaly v obleku. „Já ti povím, kdo to je, ptáče. Šahín Badúr Chán, osobní parlamentní tajemník Sadžídy Ránaové, abys vědělo. A moc, moc se omlouvám, sluníčko, že to muselo padnout zrovna na tebe. Není v tom nic osobního, věř mi, prosím. Politika. Zasraná politika. Promiň, Tál.“ Tran zacvakne palmer, zaváhá, s dlaní před ústy, jako by se chystalo vyzvrátit nějaké tajemství. „Tál, odejdi z Váránasí. Od začátku to byla bouda. Poslali mě, abych tě našlo; bylo jsi nové, nevinné, naprosto postradatelné. Běž!“ Mohutní muži doprovází Tran zpátky po schodech, jako krkavci shluknutí kolem kolibříka.

24. Nadžíja

Nadžíja Aškarzadahová se věnuje sportovní chůzi se svými kamarádkami. V sestřiženém vršku a kraťoučkých kraťasech a novoučkých botách, které masírují chodidla. Koupila je za peníze za reportáž o ráth játře. Ještě spoustu jiných dárků. Pro sebe a pro přátele, aby zůstali přáteli. Nadžíjiny vztahy byly odjakživa smluvní.

S holkama chodí chodit každé úterý a čtvrtek před snídaní, už od chvíle, co se nastěhovala do Imperial Internationalu. A dnes jí to přijde obzvlášť vhod. Včera se všechny totálně zrušily Omarem Chajámem. Bernard tam byl taky, nakysle jí blahopřál k žurnalistickému úspěchu, a pak po zbytek večera vykládal o reprezentacionalizmu a epistemologických multiverzech a že jedinou možnou intelektuální reakcí je přistupovat k tomu všemu jako k epizodě *Města a venkova*, ne méně a rozhodně ne více, jako k věčnému mýdlovému seriálu, který se nikdy nedočká nějakého dramatického zakončení, má vůbec někdo nějaký důkaz, že Sadžída

Ránaová opravdu navštívila Kunda Khadár, kromě televizních zpráv? A pokud jde o N. K. Dživándžího, inu, koluje takový politický vtip, že všichni ho viděli, ale nikdo si nepamatuje, že by se s ním kdy setkal; blížící se svatba Aparny Čaulové a Ážaje Nadjadwaly má alespoň věrohodnost pravého kýče. Je ale rád za její úspěch, vážně rád, protože teď si alespoň uvědomí tu všeobjímající energii války.

Pozve mě k sobě, pomyslí si Nadžíja. Žárlí a už týden si nezašukal.

Chtěla by jít k němu, probrat to s ním, rozpracovat nějakou teorii? Můžou zahulit, má nový model, *Red roof garden.*

Oblíbil si lehké textilní dekorace, visí mu po celém bytě a ladně se pohupují v sílícím průvanu z žaluziových větráků. Slyšel, že déšť postupuje na sever a celé vesnice oslavují a tančí. Rád by taky tančil v dešti, s ní. Ta představa se jí zamlouvala. *Red roof garden* byl moc fajn a ona mu za půl hodiny dřepěla nahá na klíně, s jeho vztyčeným a tvrdým penisem v sobě, svírala a uvolňovala, svírala a uvolňovala do broukavé mantry ve světle desítky terakotových olejových lamp. Ale jen díky půldruhé flašce Omara Chajáma se tentokrát dočkali zázraku, který Bernard tak dlouho sliboval, to znamená že v ní vydržel hodinu, bez hnutí, dýchali a prozpěvovali mantry jako jeden, ona svírala a uvolňovala, svírala a uvolňovala, až ke svému překvapení ucítila, jak se v ní probouzí pomalý žár orgasmu a šíří se jako lesní požár, až se udělali oba zároveň v bílém výtrysku semene a Kundaliní jim propálil díru do Sahasráry.

Děvčata odbočí sportovním krokem ze stinného chodníku před Imperial Internationalem na hlavní třídu. Zeleň chladí a voní po vláze a růstu, ale vedro na promenádě je už hodinu po úsvitu jako tlouk. Nadžíja Aškarzadahová se potí. Chce vypotit všechny noční vzpomínky. Její ruce v rukavicích pumpují dopředu a dozadu a její hubené půlky v kraťoučkých kraťasech se o sebe třou nahoru a dolů. Dvouproudá doprava se kolem ní sune ve zlatorůžovém ranním smogu dál do Váránasí. Muži hvízdají a pokřikují, ale sportovní holky jsou rychlejší než váránaská dopravní špička. Zatímco se auta posunou o pár metrů, Nadžíja v masírovacích botách přejde tři křižovatky. U nového parku už pouliční prodavači roztahují umělohmotné celty a na ně vykládají ovoce a autobaterie a padělané

léky v ochablém, prašném stínu umírajících mandlovníků. Dnešek bude nejteplejším dnem vůbec, říkají Nadžíji její póry. Těsně před bodem obratu dosáhne vedro meze snesitelnosti, říká Bernard. Nadžíja upije vody z lahve a prohlédne si obzor, ale nebe za věžemi Ránapuru je jako převrácená mísa z tepaného bronzu.

Náhle ucítí horko z velkého tichého auta, které u ní zastaví, SUV Mercedes, černý a lesklý jako skarab. Zrcadlové okno sjede dolů a tlumený tep dhól'n'bassu povyskočí o pár decibelů výš.

„Zdar nazdar!"

Z okna se na ni šklebí tmavý kolozubý gauner. Kolem krku mu visí zauzlovaná šňůra perel.

Hlavu sklonit, ruce k hrudi. Nezastavuj. Zavibruje jí zadek; volá ji palmer zavěšený u opasku. Není to hlasová ani textová ani videozpráva; přímý datový přenos. Pak merc zrychlí a řidič na ni zamává svým palmerem a zvedne palec nahoru. Mihne se kolem městského autobusu a cisterny s vojenským doprovodem a je pryč.

Nadžíja by už se nejradši zhroutila do chladivého bazénku v Imperialu, ale tajemná zpráva jí vrtá hlavou. Je to videosoubor. Žurnalistický instinkt ji nabádá k obezřetnosti. Vezme si palmer do sprchy a spustí video. N. K. Dživándží sedí v prosvětleném, vzdušném altánku zdobeném nádherně vzorovanými kalamkari. Látka se pomalu, těhotně vzdouvá v jemném vánku. N. K. Dživándží udělá namaste.

„Slečno Aškarzadahová, přeji vám dobré jitro. Nebo alespoň předpokládám, že mí lidé vám tuto zprávu doručili ráno. Doufám, že jste se pěkně prošla, také jsem přesvědčen, že cvičení hned po ránu je nejlepším vykročením do nového dne. Kéž bych mohl říci, že ještě stále vítám každý úsvit súrjou namaskár, ovšem ta léta, ta léta… Každopádně vám blahopřeji, jak znamenitě jste využila informace, jež jsem vám poskytl. Překonala jste má očekávání; jsem převelice potěšen. Proto jsem se také rozhodl, že se s vámi podělím o další privilegovanou informaci. Můžete si ji vyzvednout od mého člověka dnes o půlnoci, na adrese, která se vám za chvíli objeví na obrazovce. Tato je mimořádně citlivá, věřím, že nijak nepřeháním, když předvídám, že změní od základů politickou mapu naší země. Opakuji

a zdůrazňuji všechna svá předešlá varování. Opět jsem však přesvědčen, že vám můžeme důvěřovat. Děkuji a buďte požehnána.“

Nadžíja Aškarzadahová tu adresu zná. Pečlivě palmer schová a zamkne pokoj, než skočí ke kamarádkám do modrého bazénu.

~ ~ ~

Člověk někam jednou zavítá a vrátí se dřív, než si myslí. Lomoz v klubu téměř bolí. Lavičky z odpadního dříví se prohýbají pod muži mávajícími sázenkami a pokřikujícími ke zkrvavenému písku dole. Mnozí jsou v uniformě. Každá válka je sázka. Instrukce na palmeru vedou Nadžíju po schodech dolů, k aréně. Z hluku a puchu vylitého piva a potu a vyvětralého parfému se jí dělá nevolno. Razí si cestu mezi namačkanými, gestikulujícími těly. Skrze les rukou zahlédne bojové mikrošavle, zvednuté do vzduchu svými majiteli, kteří se s nimi procházejí po obvodu písečného ringu. Vzpomene si na pohledného, divokého mladíka, který oné první noci upoutal její pozornost. A pak už kočky žuchnou na zem, majitelé vyskočí přes okraj z ringu a dav vzkypí řevem mohutným jako hymnus. Nadžíja se protlačí k budkám sázkařů. Bookmakeři si ji prohlížejí zpoza kulatých, šeříkově fialových brýlí. Pokyne jí jakási tlustá žena.

„Pojď, sedni si vedle mě.“

Nadžíja se vtlačí na lavičku vedle ženy. Cítí z ní spálený ghí a česnek. „Máte pro mě něco?“

Bookmakerka ji ignoruje a cosi si škrábe do notesu. Její pomocník, vyzáblý stařec, shrábne peníze a pošle nazpátek po leštěném dřevěném stole sázenky. Vyvolávač seskočí ze svého vysokého posedu a odběhne do arény, aby uvedl další kolo. Dnes je oblečený jako klaun.

„Ona ne, ale já jo,“ ozve se náhle hlas těsně za ní. Nadžíja se otočí. Muž se opírá o hrazení arény. Má na sobě černou kůži; Nadžíja ji cítí, kouřovou, smyslnou. Vedle něj stojí gauner z mercedesu, stejné tričko, stejné perly, stejný nevábný úsměv. Muž zvedne do vzduchu obálku A4. „Tohle je pro vás.“ Má temné, tekuté oči, půvabné jako žena. Takové se nezapomínají a Nadžíja ví, že už je viděla. Obálku si však nevezme.

„Kdo jste?“

„Posel,“ odvětí muž.

„Víte, co je uvnitř?“

„Já jen doručuju. Vím ale, že všechno je to pravé a lze to ověřit.“

Nadžíja si vezme obálku a otevře ji. Kluk z mercedesu ji chytne za zápěstí.

„Tady ne,“ řekne muž. Nadžíja si tedy obálku zastrčí do kabelky. Když se znovu otočí, je muž pryč. Chce položit tu znepokojivou otázku – *proč já*? Ví ale, že ani na tohle by jí posel s půvabnýma očima neuměl odpovědět. Hodí si kabelku na rameno a proplétá se davem ven. Vyvolávač přechází tam a zpátky po bojišti, troubí na klakson a huláká: Sázejte! Sázejte! Sázejte! Nadžíja si konečně vzpomene, odkud ty oči zná. Setkali se tenkrát poprvé, na dálku, ona u zábradlí na ochozu, on vedle arény dole.

Zpátky na mopedu, venku na ulici. Město jí dnes v noci připadá nebezpečně blízko, jako temná postava s nožem. Auta a náklaďáky jako by ji chtěly rozdrtit pod koly. Doprava se ucpe kvůli krávě, kterou napadlo vymočit se uprostřed silnice. Nadžíja otevře obálku a povytáhne první fotografii do třetiny. Pak do poloviny. Pak celou. Pak vytáhne druhou fotku. Pak třetí. A další.

Kráva dávno odkráčela do noci. Klaksony troubí, řidiči hulákají, mávají, častují ji peprnými nadávkami.

A další. A další. Ten muž. To je přece… Nadžíja jej poznává, třebaže si před objektivem skrývá tvář. Prý je to šedá eminence Sadžídy Ránaové. Její osobní tajemník. Dává peníze. Hrsti peněz. Neutu. V klubu. Šahín Badúr Chán.

Dívá se na ni celá ulice. Vykročí k ní policajt, pohupuje obuškem. Nadžíja Aškarzadahová kvapně zastrčí snímky zpátky do obálky, srdce jako zvon, otočí plynem a její malý alkoholový motůrek ji s prskáním odveze pryč. Šahín Badúr Chán. Šahín Badúr *Chán.* Řvoucí, toxickou dopravou se proplétá jen pomocí amygdaly; před očima jí defilují peníze, nábřežní byt v Novém Sárnáthu, dovolené v tropických rájích a šampaňské jiné než Omar Chajám a rozhovory a její jméno v titulcích po celém Bháratu po celé Indii po celé Asii po celé planetě a její rodiče, kteří v dalekém chladném Švédsku otevřou *Dagens Nyheter* a u hlavního článku zahraniční rubriky spatří fotografii své milované dcerušky.

Zastaví. Srdce jí tluče nepravidelně, chvěje se a plesá štěstím. Jako po kofeinu jako po šoku jako po super sexu. Jako když člověk dostane, po čem vždy toužil. Vidí. Slyší. Cítí. Tiskne ji svěrací kazajka hluku. Její předvědomí ji nezadržitelně unáší k jedinému možnému cíli, do samotného srdce bháratského šílenství a kontradikcí. K Sarkhandskému kruhovému objezdu.

Touhle křižovatkou nic s koly a motorem neprojede. Okolní silnice se jako nemocné tepny nadmuly stanovými městečky a hradbami nákladáků, jež se žlutě lesknou veřejným osvětlením a svíčkami pouličních svatyněk. Nadžíja seskočí a dál jde vedle mopedu pěšky, vábená velkolepým chaosem před sebou. Kypící stěna barev prosvítající mezerami mezi nákladáky a umělohmotnými celtami je mohutnou obručí lidí, kteří skandují a prozpěvují a houpavou chůzí se ubírají po oběžné dráze kolem křiklavě pomalované betonové sochy Hanumana. Někteří drží v rukou transparenty, jiní obušky, které se kymácejí a pohupují nad hlavami jako pole cukrové třtiny v předmonzunovém větru. Někteří na sobě mají dhóti a košile, jiní západní kalhoty a dokonce i obleky. Někteří sádhuové jsou úplně nazí, jen potření popelem. Kolem Nadžíji projde skupinka žen, vyznavaček Kálí. Všechny podvědomě drží přesný rytmus a tempo chůze. Jednotlivci vypadávají ven, nebo jsou vtahováni dovnitř, ale kolo se točí bez přestání dál. Vzduchový válec, který mezi sebou svírají okolní budovy, dunivě tepe jako buben.

Do Nadžíjina zorného pole majestátně vpluje obrovský rudooranžový objekt – vůz pro ráth játru, podobný tomu, který viděla na Industrial Road. Možná tentýž. Šivův vůz N. K. Dživándžího. Nadžíja jde i s mopedem blíž. Synkopované prozpěvování je šílené, radostné. Nadžíja cítí, jak se její dech i pulz přizpůsobily rytmu tance, jak se jí svírá děloha, jak jí tvrdnou bradavky. Stala se součástí toho třeštění. Bez něj není ničím. Přesně takové vzrušení celou dobu hledala, protilék na svou švédskou uměřenost. Díky němu ví, že život stále stojí za to žít. *Vroubkované, báječné! Manšestrové kalhoty!* hlásá velká žlutá reklamní tabule nad tou kolotající melou.

Kolozubý karsevak jí vrazí do ruky popsanou á pětku.

„Čti čti! Útočí na nás démoni, sexem posedlí násilníci dětí!“ křičí. Na přední straně je text hindsky, na zadní anglicky. „Naši vůdci jsou

v područí biblických křesťanů a ďábelských mohamedánů! Zakladatelé Bháratu! Přečti si to!“

Na letáku je velká karikatura Sadžídy Ránaové coby stínové loutky, která tančí ve své značkové polní uniformě a za drátky tahá Arab s orlím nosem a červenobílým šemaghem na hlavě. Na igálu má napsáno *Badúr-Chán.* Premiérka má nataženou paži a ukazuje cestu americkému televangelistovi, který sedí v kabině obrovského buldozeru, s doutníkem v puse, a jede přímo na indickou ženu s dítětem, schoulenou ve stínu krysího povozu rozezleného Ganéši se zvednutým chobotem a napřaženou sekerou.

Pedofilové muslimové násilníci dětí plánují kapitulaci před Coca-Cola Kultur! Nejdřív ukradnou vodu Matce Ganze, pak Sarkhand, pak Svatý Bhárat. Tvůj národ, tvá duše, je v nebezpečí!

Oni jej nenávidí, pomyslí si Nadžíja Aškarzadahová; stále se chvěje úžasem a bázní z nahromaděné lidské energie. Nenávidí jej víc, než si vůbec umím představit. A já jim ho můžu předhodit. Můžu jim dát, co chtějí, ten nejvyšší, nejtvrdší pád. Pedofilní násilník? Kdepak, něco mnohem horšího – milovník věcí ani mužských, ani ženských. Zrůd. Neut. Nelidí. Záblesk světla, hřib žlutého ohně a souhlasné zaburácení poskakujícího davu. Před očima se jí zatřepetá hořící áwadská vlajka, svíjející se jako duše v pekle. Stačí jí pohnout prstem, a tohle vše začne rotovat vstříc naprosto nepředvídatelné budoucnosti. Nikdy se necítila tak živá, mocná, vlivná a vrtošivá. Celý život byla outsider, běženkyně, azylantka, afghánská Švédka. Toužila být součástí, celkem, jádrem, krví. Nasedne na moped a cítí lahodné tření teplého vlhka o vinylový povrch sedátka.

25. Šiva

Šiva a Jogendra jedou vzhůru válcem zvuku. *Construxx* se chlubí týmem architektů a statiků, kteří brázdí stavitelské džungle Váránasí a Ránapuru a hledají ta nejlepší pre – i postindustriální staveniště. *Construxx* našel svou mezeru na trhu v propadech financování developerských projektů. Minulý měsíc to byly střešní úrovně Narajánaovy věže v západní Varauně – osmaosmdesát pater

kancelářského prostoru k pronajmutí, čtyři nájemci. Tento měsíc je to ohromná betonová šachtice, z níž bude, až se po válce znovu otevřou penězovody, stanice metra Univerzita. *Construxx* se holedbá velkolepou architekturou a ústně šířenou PR. Chce-li je člověk kontaktovat, musí se obrátit na ty správné lidi na těch správných místech.

Cesta ke *Construxxu* pro srpen 2047. Metrem do stanice Pánč Koši, což je konečná na nové Jižní okružní trase, samý chrom a sklo a takový ten beton, co je na omak jakoby mastný. Na konci nástupiště vede provizorní dřevěná rampa ke kolejišti. Tento úsek trati je uzavřen. Vejít do tunelu a pokračovat tmou, dokud člověk neuvidí malé kruhové světýlko. Po obou stranách rozšiřujícího se válce se objeví dvě tmavé postavy – ostraha. Návštěvník na ně musí udělat dojem vzhledem, stylem nebo statusem. Nebo musí být zvaným hostem Nítiše a Čunni Náthových.

Lokace *Construxxu* pro srpen 2047: modré reflektory jsou rozvěšené odshora až dolů podél nosné konstrukce připevněné pod dočasným umělohmotným stropem. Můstky, lávky, kabely a dráty, kovové mřížky a pletivo tříští světlo na síťoví stínu a akvamarínu. Pohyblivé tmavé obrysy jsou těla, tančící do personalizovaných melodií zprostředkovávaných palmery. Dýdžejská lóže je u stěny na půl cesty ke stropu, vratký prám z lešenářských trubek a stavebního pletiva. Tady míchá posádka sestávající ze dvou lidí a patnácti sintelů pro každého tanečníka jeho vlastní hudební linku z univerzálního mixu *Construxx August 2047*.

Srpnová lokace podléhá prosté, leč přísné vertikální hierarchii. Šiva a Jogendra projíždějí služebním výtahem kolem čerstvého masa – kancelářských holek, které šetřily celý měsíc na tuhle jednu noc mezi smetánkou a rádobysmetánkou, kvalitních mladých gaunerů a synů a dcer *někoho*. Všichni postávají nebo tančí na svých příslušných patrech. Výtah je veze kolem nasprejovaného nápisu, deset metrů vysokého, který zabírá polovinu plochy betonové šachtice – dogma *Construxxu: Art Empire Industry*. Šiva odcvrnke vyhaslé bídí; to propadne mřížovanou podlahou výtahové kabiny do pulzujícího modrého moře světla dole. Hlavní bar a největší tlačenice jsou na místě budoucích turniketů. Praví bohové sídlí nahoře na

stupňovitém VIP patře, které vybíhá nad šachtu jako vějíř karet. Šiva přistoupí k ostraze. Jsou to dvě blonďaté Rusky v oranžových kombinézách s mantrou *Construxxu* na zádech a vybouleninami, jež svědčí o ukryté, leč snadno dosažitelné palebné síle. Zatímco Rusky skenují jeho pozvánku, mrkne Šiva, co se děje nad ním na VIP patře. Náthovi jsou dvě drobné, zlatem oděné postavy, jako bůžci udělující slyšení svým prosebníkům. Jedna z Rusek pošle Šivu mávnutím k baru. Tady je rádža zvenčí hodně nízko na společenském žebříčku.

Pití se servíruje u jízdenkových pokladen. Celé šiky barmanů mixují, šejkrují, chladí a nalévají v rytmu částečně tance, částečně bojového umění. Specialitou dneška je cosi zvané Kunda Khadár. Bublinka ledu vhozená do křišťálové vodky. Led praskne a vyloučí průzračnou tekutinu, která při kontaktu s alkoholem zrudne. Krev Svatého Bháratu roněná do vody Matky Gangy. Šiva by si dal, dal by si cokoli na uklidněnou, tady si ale nemůže dovolit ani minerálku. Však mu někdo panáka koupí. Jediný pohled, který vydrží ten jeho, patří dívce u zábradlí, samotné, na okraji konverzační spirály. Je celá rudá – krátká měkká cihlově červená kožená sukně, vodopád dlouhých rovných karmínových vlasů. V pupku jí hnízdí opál. Boty má z krokodýlí kůže se šňůrkami zdobenými pírky a zvonečky, nová móda, kterou Šiva zřejmě zaspal, zatímco pobýval ve své rodné prdeli světa. Dívá se na něj jednu dvě tři sekundy, pak stočí pohled dolů na parket. Šiva se opře o zábradlí a také vyhlédne do maelstromu pohybu a světla.

„Nevíš, že to přináší smůlu?“

„Co?“

„Tohle.“ Poklepe prstem na její pupeční šperk. Dívka sebou cukne, ale neodtáhne se. Postaví svou gyroskopicky balancovanou sklenici na zábradlí a obrátí se k němu. Průzračným alkoholem se ve spirálách vinou rudé úponky. „Opály. Smolné kameny. Angličtí viktoriánci tomu věřili.“

„Nemůžu říct, že bych byla nějak zvlášť nešťastná,“ pokrčí dívka rameny. „A co ty, taky přináší smůlu?“

„Tu nejhorší,“ Šiva na to. Uvolní se, rozpřáhne ruce podél zábradlí a shodí její koktejl dolů. Ten padá jako boží slza, odráží

světlo jako démant. Zdola se ozve ženský výkřik. „Vidíš, říkal jsem to. Promiň, koupím ti nový.“

„To nic.“

Jmenuje se Juhi. Šiva ji kormidluje k pokladnám. Jogendra se přestane kochat okolní parádou a sleduje je v diskrétní vzdálenosti. Kunda Khadár je hodně studený a hodně dobrý a hodně drahý. Ta rudá šťáva chutná po skořici a špetce THC. Juhi brebentí o klubu a místních návštěvnících. Šiva pohlédne vzhůru k VIP zóně. Náthovci se přesunuli ještě výš, dvě zlaté hvězdy pod zvlněnou umělohmotnou klenbou. Juhi ho jemně, hravě nakopne krokodýlí botou. Pírka a zvonky.

„Pořád se díváš nahoru, ty lumpe. Pro koho pracuješ?“ Přistoupí k němu blíž.

Šiva kývne k sourozencům Náthovým, obklopeným tmavě oděnými prostředníky. Juhi se zamračí.

„Čútje. Ty s nima máš nějaké jednání? Dej si bacha. Dělají si, co je napadne, protože mají prachy a jejich tatík vlastní policii. Vypadají jako andílci, ale uvnitř jsou temní a studení. K ženám se chovají zle. On chce šoustat, protože uvnitř v hlavě mu je dvacet, ale nepostaví se mu, takže bere hormony a tak, jenže ani to nepomáhá. I psi mají většího. Takže používá hračky a tak. A ona není o nic lepší. Dívá se na něj, když si hraje. Říkala mi to kámoška, která s nima jednou šla. Jeden horší než druhý.“

Ruska zachytí Šivův pohled a pokyne mu, pojď sem, ty i ta tvoje opička.

„Pojď se mnou nahoru,“ navrhne Šiva Juhi. „Nemusíš až k nim.“ Představí si, co bude, až dostane svou odměnu. Pár dalších Kunda Khadárů a hotelový pokoj a pro Jogendru nějaký pelech s mastným jídlem a televizí. Ucítí teplo v podbřišku. Narovnají se mu ramena. Zvedne brada. Prodlouží, zlehčí krok. Zlatí lidé se po něm otáčejí, Kunda Khadáry jako malé vraždy v rukou. A v jejich středu zlaté děti. Nítiš a Čunni stojí bok po boku. Na sobě mají totožná zlatá šervání zdobená brokátem. Jejich tváře jsou hladké a dětsky boubelaté a mnohem otevřenější a nevinnější, než by měly být. Čunni má vlasy až po pás. Nítiš je dohola, lebka se mu leskne slídovým prachem. Šiva si pomyslí, že vypadá jak pacient s

rakovinou. Oba se usmějí a Šiva konečně spatří, co je prozrazuje – ty staré, staré úsměvy. Nítiš mu pokyne.

„Pan Faradži.“ Bráhman má vysoký a čistý hlas, který se prořezává zvuky klubu jako skalpel. „A ten kluk je váš…?“

„Osobní asistent.“

„Ach tak.“

Šivovi začnou pod koženou bundou stékat čůrky potu. Každé jeho slovo, tón, hnutí svalu je skenováno a čteno. Znovu ucítí ten odér. Není si jistý, jestli je skutečný, nebo jde jen o výplod jeho fantazie, ale poblíž bráhmanů pokaždé cítí jakousi nepatřičnost, puch zkažených genů. Ti tvorové nevoní jako lidé.

„A ta… dívka?“

„Nikdo. Teď jsem ji potkal. Nic neznamená.“

„Dobře. Pojďte prosím se mnou.“

Nad nejvyšším patrem je ještě jedno, malá klec ze stavebního pletiva, zavěšená na hlavním jeřábu. Šiva, Jogendra a Nítiš Náth vejdou dovnitř a všechno brebentění, ozvěny, šustění těl tančících do ticha na stupňovitých plošinách umlkne tak náhle, až Šivu téměř zabolí v uších.

„Klec chrání zvukotěsné pole,“ vysvětlí Nítiš Náth. Má podivně plochý hlas, Šivovi připadá, jako by mu mluvil přímo do ušního bubínku. „Chytré, není-liž pravda? Nanejvýš užitečné pro důležitá obchodní jednání. Váš dosavadní výkon nás těší, pane Faradži. Váš obchodní étos je osvěžující. Bylo vám naznačeno, že budeme-li spokojeni, dočkáte se dalších úkolů. Chceme vám nabídnout novou zakázku. Bude nebezpečná. Existuje nemalá pravděpodobnost, že byste mohl zemřít. Na oplátku vám odepíšeme vaše dluhy vůči Dawúdům. Jejich stroje vám již neublíží. A přidáme vám dost, abyste se mohl znovu zařídit, v tomto městě nebo v jiném.“

„Oč jde?“

„Nejprve úvod, pane Faradži. Pak detaily. Nebude vám to dávat žádný smysl, leč nezavdávejme příčinu k námitkám, že jste nebyl plně informován. Vláda Spojených států již nějakou dobu outsourcuje výpočetní úkony související s utajovanými skutečnostmi, které jí vlastní Hamiltonovy zákony zakazují provádět na jejím území. Běžně k tomu využívá datové ráje v zemích, které nejsou

signatáři této mezinárodní úmluvy a mají přístup k vysokofázovým strojovým inteligencím. Víte, co znamená generace dvě celé pět?“

„Počítač ze sedmdesáti procent nerozeznatelný od člověka.“

„Výstižné shrnutí. Vše nad touto hranicí zákon zakazuje. Vše pod ní musí mít licenci. Bhárat není signatářskou zemí, má však vlastní pravidla pro licencování do fáze dvě celé sedmdesát pět – chrání si tak svou dominantní pozici na trhu s mediálními produkty jako je *Město a venkov*. Náš klient zjistil, že jistý bháratský sundatban pracuje na jistém dešifrovacím projektu pro Spojené státy – podílejí se na něm NASA, Pentagon i CIA, což je neobvyklé, svědčí to však o jeho významu. Náš klient chce získat příslušný dešifrovací klíč.“

„Co přesně mám udělat?“

Ze zvukotěsného pole bolí Šivu stoličky. Nítiš Náth tleskne malýma, tlustýma ručkama.

„Tomu říkám obchodní duch! Mise bude mít dvě části. Nejprve je třeba zjistit, který sundarban se oním projektem zabývá. Pak bude následovat infiltrace a ukořistění klíče. Víme, že před třemi týdny přicestoval do Bháratu tento muž.“ Nítiš Náth zvedne ruku s palmerovou rukavicí. Drží videoklip vousatého bělocha v takových těch pytlovitých kalhotách, které všichni na Západě nosí, přestože nikomu z nich nesluší. Muž byl zachycen, kterak vystupuje z rikši, rozhlíží se doprava a doleva a razí si cestu davem k jakémusi kášiskému baru. Klip se přehrává ve smyčce pořád dokola. „Jmenuje se Hayman Dane, je to Američan, odborník na kryptografii na volné noze.“

Šiva si tlusťocha prohlíží. „Má před sebou velmi bolestivou budoucnost.“ Nítiš Náth se zahihňá. Není to zvuk, který by si Šiva ještě někdy přál slyšet.

„Až zjistíte totožnost sundarbanu a připravíte plán zcizení klíče, náš klient vám návdavkem k našemu štědrému dárkovému balíčku uhradí všechny oprávněné náklady. Tak, můžeme jít? Z vašeho tělesného zápachu mi začíná být nevolno.“

Zvukotěsné pole s puknutím zmizí. Na Šivu ze všech stran imploduje srpnový *Construxx*, čerstvý, pružný, vzdušný, čistý. Šiva sejde za Nítišem Náthem zpátky do VIP zóny.

„Mám volné ruce?“

„Ano. K nám ani k našemu klientovi nevedou žádné stopy. Nyní potřebujeme vědět, jak jste se rozhodl.“

Šiva se vůbec nerozhodoval.

„Jdu do toho.“

„Výborně výborně výborně!“ Nítiš Náth se zastaví na úpatí schodiště a strčí svou malou, hladkou dlaň do Šivovy. Ten se jen silou vůle nezachvěje hnusem. Ruka mu připadá jako mrtvá. Před očima se mu mihne výjev, ženské tělo vyhřezne z černého plastového pytle do černé řeky. „Čunni! Pan Faradži je s námi!“

Čunni Náthová je Šivovi sotva po pás, ale když k němu vzhlédne, strachem se mu scvrknou kulky. Její oči jsou jako ledové střepy.

„Jste s námi. Dobře.“ Spřádá slova jako bavlnu. „Jste ale jeden z nás, pane Faradži?“ Její bratr se usměje.

„Promiňte, slečno Náthová, co tím myslíte?“

„Myslíme tím, že jste sice zabodoval, ale na drobnostech. To by dokázal každý pouliční grázl.“

„Já nejsem každý pouliční grázl…“ Zabliká modrá, dole na dně šachtice.

„Tak to dokažte, pane Faradži.“ Čunni pohlédne na bratra. Šiva ucítí na rukávu Jogendrovu ruku. „Ta dívka, se kterou jste přišel, kterou jste sem přivedl. Neříkal jste, že jste ji právě potkal, u baru?“

„Ano, chtěla jen vidět VIP zónu.“

„Řekl jste doslova *Nic neznamená.*“

„Ano, to je pravda.“

„Dobře. Hoďte ji, prosím, přes zábradlí.“

Šiva se chce rozesmát, ohromným, štěkavým chechotem o rozměrech a tvaru této podzemní síně, zařehtat se šíleným slovům, které snad ani nelze vyřknout.

„Vložili jsme ve vás velkou důvěru, pane Faradži. Důkaz loajality je tím nejmenším, co bychom měli požadovat na oplátku.“

Smích mu odumře v plicích. VIP plošina je nad hlubokou propastí nesmírně vysoká a studená a děsivě křehká. Světla epilepticky blikají.

„Děláte si legraci. Jste šílení, šílení. Říkala, že jste pošahaní zmrdi, že se vyžíváte v úchylných hrách.“

„O důvod víc, proč musí zemřít. Urážky netrpíme, pane Faradži. Je to stejná zkouška pro nás jako pro vás. Věříte nám, že si tady můžete dovolit udělat něco takového, aniž by vám někdo zkřivil vlas?“

Bylo by to snadné. Dívka stojí u zábradlí a dívá se na něj a ostatní hvězdné boháče kolem. Z Kunda Khadárů je vláčná. Zvednout nohy, zatlačit a shodit dolů. On to však nedokáže. Prodává součástky, dealuje, kuchá a vyklápí těla do řeky, není ale nájemný vrah. A navíc je mrtvý. Klidně teď může sám vyšplhat na to zábradlí, rozpřáhnout ruce a skočit.

Zavrtí hlavou. Chystá se promluvit, něco namítnout, ale Jogendra je rychlejší. Juhi se usměje, zamračí a otevře ústa k výkřiku, to vše za ten zlomek okamžiku, během nějž do ní Jogendra vrazí. Je drobný a hubený, má ale rozběh. Sklenice vyletí do vzduchu ve sprše krvavé vodky. Juhi zavrávorá nazad. Jogendra skloní hlavu a drcne ji do obličeje. Juhi rozhodí rukama. Ztratí rovnováhu. Přepadne pozadu přes zábradlí. Její krokodýlí boty vykopnou do vzduchu, pírka se zatřepetají. Její ruce jsou jako větrný mlýn. Padá roztříštěným světlem kolem tichých tanečníků. Betonovou studní srpnové lokace *Construxxu* se rozlehne krátký výkřik a zvučné křupnutí, když Juhi narazí do okraje jedné z nižších plošin. Odrazí se. Točí se dokola, podivná, znetvořená loutka. Šiva doufá, že je mrtvá. Doufá, že si zlomila vaz, rychle a čistě. Všichni uslyší měkký, nakřáplý dopad na dno šachty. Trvalo to déle, než si Šiva představoval. Nakoukne přes zábradlí a vidí, jak k tělu běží gorily ode dveří. Nezmůžou se na víc než na brebentění do límce. Vzhlédnou a podívají se přímo na něj. Zdola se začne šířit vřískot. Srpnový *Construxx* je válcem panického křiku.

Vyšla si do klubu. Nic víc. Na pár drinků. Zatančit. Zaflirtovat. Okouknout pár celebrit. Pobavit se. Aby mohla další den vyprávět kámoškám.

Na podlaze se stále točí prázdná sklenice.

Nítiš a Čunni si vymění pohledy.

Není vrah. Není vrah.

Ruska mu dá tlustou plastikovou peněženku. Šiva skrz kouřový vinyl vidí svazky bankovek. Vše jako by před ním plavalo, nechápe

to. Vidí Jogendru u zábradlí, nahrbeného, bledého jako kost. Nechápe to.

Vyšla si do klubu. Tělo obracející se v temné vodě. Juhi padající dolů, s rozhozenýma rukama, kopajícíma nohama.

„Mimochodem.“ To promluvil Nítiš. Tak ploše a mrtvě nezněl jeho hlas ani ve zvukotěsném poli. „Kdyby vás náhodou zajímalo, co to ti Američané vlastně dešifrují. Našli něco ve vesmíru a nemají nejmenší ponětí, co to je.“

Art Empire Industry, šeptá rudé graffiti.

Část čtvrtá

Tándava nritja

26. Šiva

Američan je velký chlap a v písčité aréně vydatně krvácí. Šiva, neviděný ve stinné kóji pod ochozem, si jej prohlíží. Z amerických filmů se naučil jednu legrační frázi – *píchnuté prase.* Nikdy neviděl, že by někdo zabil prase nožem, umí si to ale představit, malé prasátko leží na zádech a kope nožkama do vzduchu, zatímco mu ruce páčí hlavu nahoru a odhalují čepeli růžové hrdlo. Pak se nůž ponoří do měkké tkáně, do krvavé tkáně. Šiva si představuje kopající prasečí nohy místo bledých, chlupatých kolen, které muži trčí z pytlovitých šortek. Představuje si, že píchnuté prase vydává taky takové sípavé kvílení, monotónní a ohyzdné, cezené skrz vrstvy tuku. I ono by se rozhlíželo kolem sebe, hledalo svého vraha. Jeho imaginární prase má na sobě americké šaty.

Z prasat se mu zvedá žaludek.

Bylo to jen malé říznutí, jen aby začala téct červená. Jsou agresivnější, když cítí krev, řekla mu holka v nátělníku. A navíc šlo o výraz módního protestu. Náušnice vypadají na dospělém chlapovi nemožně. Lépe chodit bez lalůčku.

„Ptám se ještě jednou. Kde je ten sundarban?“

„Říkám ti furt dokola, že nevím, co to kurva meleš… S někým sis mě spletl.“

Šiva si povzdychne. Kývne na Jogendru. Kluk vyleze na zábradlí; v ruce se mu výhružně zalesknou nůžky.

„Opovaž se, kurva! Ještě jednou mě řízneš, a je z toho diplomatický incident. Už teď jste oba v piči. Slyšíte mě?“

Jogendra se zakření, rozpřáhne ruce do stran, zakroutí boky a zastříhá do vzduchu – cvik cvak, cvik cvak. Šiva pozoruje krvavou říční deltu rozlévající se Američanovi po krku. Zčásti už zaschla a ztuhla, krmivo pro mouchy.

Sleduje ji pohledem dál pod kulatý límec plážové košile – krev pod látkou tu a tam prosvítá – a dolů po paži až ke kluzké rozmazané brázdě pod ocelovými pouty. Píchnuté prase, pomyslí si Šiva.

„Jsi Hayman Dane?“

„Ne! Jo. A kdo jsi ty?“

„Haymane Dane, kde je ten sundarban?“

„Sundarban, sundarban, co to kurva je, sundarban?“

Šiva se postaví. Opráší si nový dlouhý kožený kabát. Jak říkají turističtí průvodci, kteří chodí s backpackery za úsvitu ke ghátům, ranní světlo je nenapodobitelné. Ukazuje skutečnou tvář tohohle laciného, zaplivaného gamblerského doupěte. Ukazuje prach a cigaretové špačky a levné dřevo. Bez bojovníků a sázkařů a sázejících a vyvolávače, který si vykračuje ve flitrovém kostýmu a zpívá do mikrofonu, nemá duši, nemá átman. Šiva otevře dvířka své kóje a vkročí na mělké schodiště.

„Sundarban, kde vláda Spojených států dešifruje informace z vesmíru.“

Tlustý Američan zakroutí hlavou.

„Nasrat a rozmazat. Támhleten zmrd s nůžkama si může stříhat, jak chce. S Bílým domem není prdel.“

Šiva zamíří do první řady. Je to předem domluvené znamení. Dveře arény se otevřou a holka dostrká dovnitř klec s mikrošavlí na vozíku s gumovými koly.

Byl to báječný pocit, nasednout znovu do auta, cítit kožené potahy, naladit rádio, s vědomím, že není z půjčovny, že je jeho, jeho rádžův vůz, jeho vlastní ráth játrá. Báječný pocit nosit v kapse antracitově černou neomezenou kartu, úhledně zastrčenou do svazečku bankovek, protože každý gentleman dobře ví, že ty nejdůležitější transakce se provádějí výhradně v hotovosti. Báječný pocit ukázat ulicím, že Šiva Faradži je zpátky a nedotknutelný. V klubu Musst odlepil ze štůčku jednu tisícovku druhou třetí čtvrtou a

posunul je po modrém pultu před Salmana. Tu máš, zmrde, říkal mu očima.

„Dals mi víc, než jsi mi dlužil," namítl Tlustý Salman a zapíchl boubelatý ukazováček do čtvrté bankovky. Barmanská hvězda Talvin se o kousek dál věnoval klientům, ale mezi jednotlivými čísly koktejlové akrobacie k nim tu a tam mrkl.

„Ber to jako dýško."

Když odcházel, všechny holky na něj civěly. Očima hledal Príju, aby jí alespoň kývnutím z celého srdce poděkoval, ta ale dnes večer nasávala jinde.

„Myslíš, že bychom možná mohli začít něco dělat?"

Byla to ta nejdelší věta, jakou kdy od Jogendry slyšel. Šiva po incidentu v *Construxxu* vycítil posun v jejich vztahu. Kluk byl suverénnější. Měl odvahu udělat, co Šiva nedokázal, protože něco cítil, protože byl slabý, protože zaváhal. Už nikdy víc. Kluk by to poznal. Poučil by se. K ženskému tělu v sárí převracejícímu se v Ganze přibylo další – Juhi, která přepadává přes zábradlí balkonu, kope nohama, mává rukama. Nejostřeji ze všeho viděl Šiva její oči. Dlouhé umělé řasy signalizující rezignaci a absolutní zradu. Teď už byl ten výjev bledší a Šiva věděl, že bude blednout dál, stále jej však budil ze spaní. Soužil se tím, hrozně se tím soužil, ale na druhé straně byl znovu chlap. Rádža. A čekala jej práce.

Teď je ráno a Hayman Dane couvá před mikrošavlí, která prská v kleci, prská, protože ji Sai, její šikovná majitelka ve velkých pytlovitých kombatech a malém těsném nátělníku, nadopovala stimulanty a halucinogeny, takže když se teď šelma podívá na tlustého Američana, vidí *nepřítel zlá kočka nenávidím zabít číču rychle rychle krev.* A panečku, tlustý Hayman Dane zapomněl na svá pouta a ztěžka se kácí na bok jako převrácený náklaďák, kope nohama a svíjí se a snaží se vstát, ale copak to jde, když je člověk tak tlustý a ruce má spoutané za zády?

„Škoda," odtuší Šiva.

„Poser se, zmrde!" řve Hayman Dane. „Nemáš páru, v jaký jsi prdeli. Je po tobě, rozumíš? Ty a ten tvůj eunuch a ta čubka i ta pojebaná kočka."

„Ale já si jako v prdeli nepřipadám,“ namítne Šiva, posadí se na lavici, položí ruce na dřevěnou opěrku lavice před sebou a opře si o ně bradu. „Opravdu mi nechceš prozradit, pro který sundarban pracuješ?“

„Kurva drát, kolikrát ti to mám opakovat?“ zaryčí Hayman Dane. Z pusy mu na písek ukápne čůrek slin; leží na boku, tvář zrudlou vztekem. Na údajného génia se chová jako neuvěřitelný pitomec, pomyslí si Šiva. Jenže takhle génia definují jen běloši – člověk, který nelidsky vyniká v jednom jediném, úzce specializovaném oboru.

~ ~ ~

Velkolepé ráno rozkvétalo karmínem a šafránem za girlandami elektrických a komunikačních kabelů. Jogendra nastartoval a vyjel na ulici, aby splnil úkol. Šiva se zachvěl zimou, přitáhl si kabát těsněji k tělu a vyrazil navštívit svého technického poradce. Ánand, aspirant na datarádžu, provozoval malou stáj nelicencovaných sintelů fáze 2.5 v zadní části otcovy opravny obuvi v Pánč Koši.

Tam jej Šiva poznal, párkrát si tam nechal spravit boty. Ánandův otec to s kůží uměl. Na počkání dělal ty nejúhlednější a nejpevnější stehy, jaké kdy Šiva viděl. Ánand mezitím rozléval zákazníkům kafe, dobré a silné arabské kafe; zájemcům vhodil do sladké vřelé tekutiny Nepálskou chrámovou kuličku.

To ráno maskoval Ánand zarudlou, odlupující se kůži kolem očí přiléhavými brýlemi od Gucciho. Řídil se podle amerického času. Šiva se posadil na nízký divan, zvedl drobný, nádherně aromatický hrníček a usrkl. Loskutáci v klecích zavěšených na trámech otevřeného dřevěného balkonu skřehotavě komentovali rozkvétající rudé jitro. Šiva zvrátil hlavu, když se mu v krvi rozlil nepál.

„Přepadnout sundarban.“ Ánand našpulil rty a zakomíhal hlavou, jak to aspiranti na datarádžu dělají, když chtějí vyjádřit *ohromení*. „Má první rada zní: jestli to můžeš udělat jinak, udělej to jinak.“

„A druhá?“

„Utajení utajení utajení. Můžu ti namíchat nějaký ware, který tě odstíní před většinou běžných sledovacích sintelů, ty veskrze nemají víc než fázi, jenže tihle hoši už z definice nejedou v průmyslových standardech. Dokud nebudu vědět, proti komu stojíš, můžu jen

hádat.“ Ánand nafoukl tváře, což u aspirantů na datarádžu značí *zamyšlení.*

„Na tom právě teď pracujeme.“

Jogendra už bude každou chvíli u cíle. Parkovací místo před hotelem měl podle domluvy s portýrem rezervované. Právě teď nejspíš stáčí okýnko a hmatá po uspávačce na sedadle spolujezdce. Žádné zbraně. Šiva nenávidí zbraně. Máš jeden pokus, kluku, tak ať to nezvoráš.

Šiva se na vyšívaném divanu pohodlně rozvalil. Kafe bublalo na trojnožce rozkročené nad malým grilem. Ánand dolil jemu i sobě. Vypadá sice jako lavda, ale úplný blb to není, pomyslel si Šiva.

„Co má další otázka?“

„Nakolik věříš konspiračním teoriím?“

„Já nevěřím žádným teoriím.“

„Každý má nějakou teorii, příteli. Teorie je základem všeho. Bratr ženy mého bratrance dělá dataprocessing pro ESA a víš, co se tam šuská? Pamatuješ, jak před časem Američani a Rusáci a Číňani a Evropani oznámili, že pošlou nepilotovanou misi na Tierru?“

Šiva zavrtí hlavou. Po druhém šálku se Ánandův hlas rozprostře v epos, jako když mu matka kdysi vyprávěla hrdinské příběhy o Rámovi a srdnatém Hanumanovi.

„První EPPT? Exstrasolární planeta pozemského typu? Nic? No prostě objevili planetu zvanou Tierra a zpravodajské kanály začaly šílet, že prý papaláši postaví sondu a pošlou ji tam. Poslouchej, teď přijde ta konspirace – žádná mise na Tierru neexistuje. Nikdy neexistovala. Je to jen kamufláž toho, co tam doopravdy kutí. Říká se, že něco našli. Něco, co nestvořil ani Bůh, ani my. Nějaký objekt, hodně starý. Umíš si to představit? Bžiliony let. Brahmovy věky. Vylekalo je to tak příšerně, že se vykašlali na protokoly a zanesli to lidem, kteří se jako jediní vyznají v pořádné kryptografii. Nám.“ Píchl se palcem do hrudi.

Američan už asi vychází ven, pomyslel si Šiva a vyplul na stužce sladkého dýmu na dvůr, daleko od monotónních slov, na ulici, kde pracovaly ženy a kde čekal velký najatý vůz s jehlou. Muž vyjde ze dveří, bledý a studený, a zamžourá do slunce. Podívá se dokonce i na auto. Bude myslet na kafe a koblihy, kafe a koblihy. Zlozvyky nás

zabíjejí. Šiva uslyšel plivnutí uspávačky. Díval se, jak se tlusťochovi hroutí kolena, když chemikálie přetížila jeho motorické nervy, jak jej Jogendra táhne ke kufru. Usmál se tomu, jak se hubený pouliční kluk snaží nasoukat tlustoprda dovnitř.

Šiva se na měkkém polstrování posadil a položil si dlaně na kolena. Pásy ranní oblačnosti se pomalu odpařovaly, nebe modralo. Další den smrtícího sucha. Šiva zaslechl vzdálené rádio. Hlasatele něco řádně rozrušilo. Zvýšené hlasy, hádka, útočný tón. Šiva zvrátil hlavu a díval se, jak se pára ze šálku vine ke stropu v půvabných krajkách; když přimhouřil oči, mohl ji proplést s kondenzačními stopami tryskáčů. Nepálská chrámová kulička říkala – *věř.* Věř, že nic není dané, možné je všechno. Vesmír je velký. Hovno. Vesmír je těsný a zlovolný a napěchovaný do klínu světla a hudby a kůže pár desítek let dlouhého a úzkého jak periferní vidění. A ti, kdo věří v něco jiného, jsou amatéři.

„A má třetí otázka?“

Jogendra už ho určitě nějak naložil do kufru, dřív, než odezněly křeče; teď si razí cestu dopravou, vrčí *hněte se kurvy* na auta taxíky rikši náklaďáky autobusy mopedy a posvátné krávy a veze náklad na smluvené místo.

Ánand vyvalí oči, jako by si uvědomil pravdu příliš nesmírnou i pro konspiračního teoretika/aspiranta na datarádžu.

„Tomu neuvěříš. S Náthovci není prdel, ani ta nejmenší, ale proslýchají se drby o tom, pro koho pracují, kdo je nejspíš jejich klientem.“

„Konspirace a drby.“

„Pokud není Bůh, pak ti nic jiného nezbývá.“

„Klient?“

„Nikdo jiný, než sám pan Laskavý, přítel chudých a šampion utiskovaných, postrach Ránaovců a zhouba Áwadanů. Představuju ti ctihodného N. K. Dživándžího.“

Šiva si nabídne třetí šálek vylepšené kávy.

~ ~ ~

Šiva se zvedne a pomalu, jak vyžaduje drama situace, přejde až okraji arény. To je signál pro Jogendru, aby seskočil do písku. Kluk

se přešourá k Haymanu Danemu, který lapá po dechu. Nakloní hlavu na stranu, pak na druhou, a prohlíží si Američana jako exotické ovoce. Pak si dřepne, tak aby na něj Hayman Dane dobře viděl, a zvedne odstřižený ušní lalůček. Přetančí ke kleci s mikrošavlí a laškovně prohodí lalůček mřížemi. Bleskové chňapnutí. Šiva uslyší chřupnutí, tiché, ale jednoznačné. Hayman Dane se rozječí, je to pronikavé, úpěnlivé skučení, které může vycházet jen z člověka, který si chčije do kalhot, který se nachází v posledním stádiu strachu o svůj život, člověka, který už není člověkem. Šiva se při tom ohyzdném, nepatřičném zvuku ušklíbne. Vybaví si, jak Američana uviděl poprvé, když jej Jogendra dostrkal tunelem do arény; kluk jej pošťuchoval před sebou, tlusťoch cupital drobnými klopýtavými krůčky, aby neztratil rovnováhu, vytřeštěně se rozhlížel kolem sebe, nechápavě civěl, co je tohle za šílené místo. Teď Šiva vidí vlhkou skvrnu, která se mu šíří po béžových šortkách, teplou a tmavou jako plodová voda, a nemůže uvěřit, že tenhle nájemný bílý génius ze Západu se nestydí zemřít tak hloupě, tak hanebně.

Jogendra vyskočí zpátky na brlení. Sai přejde ke kleci. Zvedne mikrošavli nad hlavu a začne s ní obcházet arénu, pomalu, opatrně. Krok krok krok, otočka. Krok krok krok, otočka. Rituální tanec, který Šivu sváděl a fascinoval té noci, kdy ji tady v tomhle ringu, na tomhle písku spatřil poprvé. Té noci, kdy přišel o všechno. A teď tančí jen pro něj. Je v tom něco starodávného, žena kráčející po bojišti, něco mocného, tanec Kálí. Mikrošavle by jí měla rozervat zápěstí, strhnout kus obličeje. Místo toho jen visí, štíhlé ruce ji hladí, hypnotizují.

Šiva se posadí do lavice v první řadě.

„Ptám se tě, Haymane Dane. Kde je ten sundarban?“

Sai si k Američanovi dřepne, s jednou nohou nataženou do strany. Zadívá se mu do uslzených očí. Pověsí si kočku na krk. Šiva zatají dech. Tenhle kousek ještě nikdy neviděl. Dostane rychlou, tvrdou, uspokojivou erekci.

„Čunar,“ zavzlykne Hayman Dane. „Čunarská pevnost. Rámanandačarja. Jmenuje se Rámanandačarja. Odemkni mi ta pouta. Kurva do píče, odemkni mi ta pouta!“

„Ještě ne, Haymane Dane,“ řekne Šiva. „Ještě jméno souboru a kód.“

Muž propadne hysterii; zvíře, nevědomé, instinktivní.

„Ano!“ zavřískne. „Ano, ale pusť mě!“

Šiva kývne na Jogendru. Ten zaskřehotá jako kohout, přeběhne k Američanovi a odemkne mu pouta. Hayman Dane vykřikne, když se mu do rukou nahrne krev.

„Kurvy, kurvy zasrané,“ mumlá, ale už v tom není ani špetka vzdoru.

Šiva zvedne ukazováček. Sai pohladí svou mikrošavli po zjizvené hlavě, milimetry od jejího pravého oka.

„Jméno a klíč, Haymane Dane.“

Muž zvedne ruce – vidíš, jsem neozbrojený, bezmocný, žádná hrozba ani nebezpečí. Zaloví v náprsní kapse své pestrobarevné košile. Má větší kozy než některé ženské, které Šiva přeřízl. Nad hlavu zvedne palmer.

„Vidíš? Celou tu dobu jsem to měl kurva v kapse.“

Šiva znovu vztyčí prst. Jogendra popadne palmer a přehoupne se přes zábradlí. Sai znovu pohladí mikrošavli po hlavě.

„A teď mě pusťte. Máte, co jste chtěli, tak mě pusťte.“

Jogendra už je v půlce uličky. Sai se postaví a začne couvat k tunelu. Šiva stoupá po schodech, jeden po druhém.

„Hej, co bude se mnou?“

Sai zůstane stát u dveří. Podívá se na Šivu, čeká. Ten zvedne ukazováček. Sai se otočí a hodí mikrošavli do zakrváceného písku. Prase jde na porážku.

27. Šahín Badúr Chán

Sadžída Ránaová v bílé jukatě se opírá o vyřezávanou kamennou balustrádu a vydechuje dým do provoněné tmy před úsvitem.

„Pěkně jste se mnou vyjebal, Cháne.“

Šahín Badúr Chán seděl ve svém služebním voze, který plul nočními ulicemi k premiérskému sídlu, a říkal si, že už zřejmě nikdy nezakusí sžíravější děs, svíravější vinu, hlubší ponížení. Sledoval, jak

teploměr na palubní desce stoupá. Monzun je konečně tady, pomyslel si. Než se to zlomí, je to vždy nesnesitelné. Takže Bengálské státy a jejich ochočený ledovec přece jen slavily úspěch. Zkusil si jej představit, ohromný kus ledu zaparkovaný v Bengálském zálivu, ověšený blikajícími navigačními světly, a racky kroužící vysoko nad ním. Ať už je to jakkoli, bude pršet, na mne i na tyto ulice. Dosedl jsem na dno, myslel si v té chvíli. Hlouběji už neklesnu. Ale na verandě premiérského sídla si uvědomí, že ještě nepřepadl ani přes první šelf. Propastná rovina leží desítky kilometrů pod ním, hluboko v drtivé tmě. A nad ním ledová kra, kterou nikdy neprorazí.

„Nevím, co říct.“

Je to ubohost. A navíc lež. Ví, co říct. Když se choulil v rikše na zpáteční cestě z klubu, mnohokrát si to v duchu zkoušel. Slova, posloupnost jednotlivých doznání, obnažení celoživotních tajemství, to vše se mu najednou vylouplo přímo před očima, celistvé a v dokonale seřazeném šiku. Věděl, co musí udělat. Musí však počkat na svolení. Premiérka mu musí udělit výsadu promluvit.

„Řekla bych, že mi dlužíte aspoň pár slov,“ zahučí Sadžída Ránaová.

Šahín Badúr Chán zvedne ruce v nevýslovné trýzni, není však úniku, není pro něj rozhřešení. Nezaslouží si milost.

Lampy ve staré zenaně tlumeně svítily. Šahín stanul na kolonádě a naslouchal ženským hlasům. Většinu nocí tady byli hosté – spisovatelky, právničky, političky, komentátorky. Ženy za závojem staré purdy hovořily celé hodiny. Bilkíz by to měla vědět dřív než ostatní, dřív než jeho premiérka, ale ne před hosty. Před hosty nikdy.

Gohil, jeho řidič, vyšel ze dveří celý rozespalý, potácel se s rozvázanými tkaničkami, zíval na celé kolo. Na dvoře nastartoval služební vůz.

„Premiérské sídlo,“ nařídil Šahín Badúr Chán.

„Oč jde, sáhibe?“ zeptal se Gohil, když vyjel automatickou branou do neustávajícího pomalého proudu dopravy. „Nějaká státní záležitost?“

„Ano,“ přisvědčil Šahín Badúr Chán. „Státní záležitost.“ Než dojel vůz na křižovatku, napsal svou rezignaci na oficiální hlavičkový papír vlády, který vytáhl z kapsy ve dveřích. Pak si

nasadil hoek, zapnul jen audio a vytočil číslo, které opatroval jako oko v hlavě ode dne, kdy byl pozván do pracovny předsedkyně vlády a nabídl své služby Velkého vezíra, číslo, které, jak tajně doufal, nikdy nebude muset použít.

„Šáhu.“ Sadžídě Ránaové se zachvěl hlas. „Díky bohům, že jste to vy; už jsem myslela, že začala invaze.“

Šahín Badúr Chán si ji představil v posteli. Bílé; široké a bílé. Světlo je jen úzký, mělký kužel lampy. Premiérka se opírá o noční stolek. Má rozpuštěné vlasy, které jí temně padají kolem tváře. Šahín Badúr Chán si zkusil představit, co má Sadžída Ránaová na sobě. Zradil jsi svou vládu, svůj národ, svou víru, své manželství, svou sebeúctu a tobě vrtá hlavou, jestli tvá šéfová spí nahá? Narendra leží vedle ní, dlouhý bílý válec, spi dál, státní záležitosti. Bylo známo, že spolu pořád spí, Sadžída Ránaová byla vášnivá žena, trvala však na rodném příjmení.

„Paní předsedkyně, nabízím vám svou okamžitou rezignaci.“

Měl jsem vytáhnout přepážku, pomyslel si Šahín Badúr Chán. Měl jsem dát mezi sebe a Gohila sklo. Ale k čemu to? Ráno se stejně všechno dozví. Všichni se všechno dozvědí. Alespoň bude mít šťavnatou historku, zahuštěnou drby a poslouchání za dveřmi. Šahín Badúr Chán mu to dluží, svému spolehlivému a věrnému řidiči.

„Co to plácáte, Šáhu?“

Šahín Badúr Chán svou větu slovo od slova zopakoval, pak dodal: „Paní předsedkyně, ocitl jsem se v situaci, která by mohla ohrozit celou vládu.“

Tiché vzdechnutí, jako odcházející duše. Vzdechnutí tak unavené, tak ztrápené. Zašustění jemné, křehké, voňavé bílé bavlny.

„Přijeďte za mnou.“

„Jsem na cestě, paní předsedkyně,“ řekl Šahín Badúr Chán, ale premiérka už ukončila spojení a odpovědí mu byl jen zenový šum kyberstatiky v uších.

Sadžída Ránaová stojí na balustrádě, pevně se přidržuje zábradlí.

„Jak je to detailní?“

„Má tvář je jednoznačně rozeznatelná. Není pochyb, že jsem to já. Paní předsedkyně, byl jsem vyfocen, jak nabízím peníze neutu.“

Premiérka vycení zuby, zakroutí hlavou, zapálí si další cigaretu. Šahín Badúr Chán ji nikdy neviděl kouřit. Její další tajemství, jako její nevymáchaná pusa. Proto s ním asi vyšla ven, aby to uvnitř nebylo cítit. Skvělý pozorovací talent, Šahíne.

„Neutu."

Umírání v nitru začíná. V tom jediném slově je všechno znechucení a zmatek a zrada a vztek světa.

„Jsou to… bezpohlavní…"

„Já vím, co jsou zač. Ten klub…"

Z těla mu je urván další kus. Je to agonie, ale až cupování skončí, bolest ustane. Je to ryzí úleva, mít konečně možnost mluvit pravdu.

„Lidé se tam setkávají s neuty. Lidé, které neuta sexuálně přitahují."

Kouř z cigarety Sadžídy Ránaové stoupá v rovném sloupku, a pak se láme do líných, přízračných krajek. Vzduch je nádherně klidný. Dokonce i věčný hřmot města utichl.

„Jedno bych ráda věděla – co jste myslel, že s nimi budete moct dělat?"

O dělání nikdy nešlo, chce zvolat Šahín Badúr Chán. Tomu ty nikdy nemůžeš rozumět, ještě teplá z postele, s pachem manžela na kůži. Neuta to věděla odjakživa. Nejde o to něco dělat, ale být. Proto tam chodíme, do toho klubu, abychom se dívali, abychom byli mezi tvory ze svých snových představ, tvory, jimiž jsme se vždy chtěli stát, jen jsme na to neměli odvahu. Chodíme tam kvůli těm letmým, spalujícím okamžikům krásy. Sadžída Ránaová jej však nenechá nic říct: „Víc vědět nepotřebuju. Vaše setrvání ve státní správě je pochopitelně vyloučeno."

„V to jsem ani nedoufal, paní předsedkyně. Ale byla to past."

„To není omluva. Je to tak naopak ještě… Co jste si myslel? Ne, neodpovídejte. Jak dlouho to trvalo?"

Další špatná, nechápavá otázka.

„Většinu mého života. Kam až má paměť sahá. Odjakživa."

„Když jste tenkrát řekl, jak jsme se vraceli z přehrady, když jste řekl, že jste se se ženou v poslední době odcizili… kurva drát, Cháne…" Sadžída Ránaová rozdrtí oharek cigarety podpatkem saténového střevíčku. „Řekl jste jí to, doufám?"

„Ne, tohle ještě ne.“

„Tak co?“

„Ona o mé… slabosti ví. Už nějakou dobu. Dlouhou dobu.“

„Jak dlouhou?“

„Několik desetiletí, paní předsedkyně.“

„Dost! Takhle už mi neříkejte. Dvacet let jste byl pro vládu smrtelným rizikem a ještě máte tu drzost hrát si se mnou na paní předsedkyni?! Já vás potřebovala, Cháne. Můžeme prohrát. Ano, tuhle válku můžeme prohrát. Generálové mi ukázali satelitní snímky a sintelové modely a všichni tvrdí, že Áwaďani přesouvají jednotky na sever k Džaunpuru. Já nevím, je to moc průhledné. Áwaďani jsou leccos, ale nikdy průhlední. Potřebovala jsem vás, Cháne, abyste hrál proti tomu mamlasovi Čoudhurymu.“

„Je mi to líto, je mi to moc líto.“ Šahín Badúr Chán ale nechce slyšet, co má premiérka na srdci. Už to všechno slyšel, říkal to sám sobě, zas a znovu, zatímco jeho vůz proplouval dusivým ránem. Šahín Badúr Chán chce naopak mluvit, chce, aby se všechno, co v sobě celý život zadržoval, vyhrnulo ven jako voda z kamenných rtů fontány v některém z těch dekadentních evropských měst. Je konečně volný. Už nezbývají žádná tajemství, žádné zábrany a on si tolik přeje, aby premiérka pochopila, aby viděla, co vidí on, cítila, co cítí on, tu bolest, tu touhu.

Sadžída Ránaová se ztěžka opře o balustrádu.

„V Marátě prší, věděl jste to? Do konce týdne to přijde i sem. Právě teď tančí děcka v dešti v Nágpuru. Za pár dní budou tančit v ulicích Váránasí. Tři roky. Mohla jsem počkat. Nemusela jsem tu přehradu obsazovat. Ale nemohla jsem si ani dovolit ji neobsadit. Takže teď budou bháratští džawané patrolovat Kunda Khadár v dešti. Jak se na tohle budou dívat prostí lidé v Patně? Měl jste pravdu. Vyjebali jsme s N. K. Dživándžím, a on se nám teď mstí. Podcenili jsme ho. Vy jste ho podcenil. Tohle je náš konec.“

„Paní před… paní Ránaová, to nemůžeme vědět…“

„Kdo jiný? Nejste tak chytrý, jak si myslíte, Cháne. Nikdo není. Vaši rezignaci přijímám.“ Pak Sadžída Ránaová zatne zuby a uhodí pěstí do vyřezávaného vápencového zábradlí. Na kotnících prstů se jí otevřou krvavé ranky. „Proč jste mi to udělal? Bývala bych vám dala

všechno. A své ženě, synům… Proč muži dávají tyhle poklady v sázku? Veřejně vás odsoudím.“

„S tím počítám.“

„Už vás nemůžu chránit. Šahíne, nevím, co teď s vámi bude. Jděte mi z očí. Budeme mít štěstí, pokud se dožijeme večera.“

Jak Šahín Badúr Chán křupe po uhrabané štěrkové pěšině zpátky k vozu, temné stromy a keře kolem něj ožívají ptačím zpěvem. Na okamžik se mu zdá, že mu ve vnitřním uchu cvrlikají a zpívají všechny ty lži jeho života, které se třepotají a přetlačují a hromadně vzlétají ke světlu. Pak si uvědomí, že je to předehra ranního sboru, ptačí heroldi zvěstující úsvit v nejtemnější noci. Šahín Badúr Chán se zastaví, otočí se, zvedne hlavu, zaposlouchá se. Vzduch je horký, ale pronikavě čistý a bezprostřední. Šahín Badúr Chán vdechuje a vydechuje ryzí tmu. Cítí oblohu jako nebeský dóm nad hlavou, kde každá hvězda je světelná jehla, která mu bodá do srdce. Cítí, jak se kolem něj otáčí celý vesmír. Je zároveň nápravou i motorem, subjektem i objektem, hybatelem i pohybem. Drobounký tvor, tichounký hlas volající s nespočtem dalších do nekonečné tmy. Čas uhladí jeho činy a přečiny, dějiny rozdrolí jeho jméno na všudypřítomný prach. Nic to není. Šahín Badúr Chán poprvé od chvíle, kdy pozoroval rybářské děti dovádějící v kéralském soumraku, chápe, co je to svoboda. V hlubinách jeho Manipúra čakry se rozžhne jiskřička štěstí. Súfijský okamžik bezčasí, splynutí s celkem. Bůh ve věcech nečekaných. Nezaslouží si to. Ale v tom je celé tajemství – ti, kdo věří, že si to zaslouží, se nikdy nedočkají.

„Kampak, sáhibe?“

Zodpovědnost. Po osvícení následují povinnosti.

„Domů.“ Teď už je to jízda z kopce. Slova jednou vyřčená se opakují snadno. Sadžída Ránaová měla pravdu. Nejprve to měl říct své ženě. To obvinění jej překvapilo – bylo mu připomenuto, ostře, že jeho nadřízeným je žena, vdaná žena, která stojí pevně po boku svého manžela. Šahín Badúr Chán zatemní okna před slídivými pohledy.

Bilkíz je mu líto. Zasloužila by si dobrého manžela, pravého muže, který, i kdyby jej už nemilovala a nesdílela s ním lože ani život, by jí alespoň nedělal ostudu na veřejnosti, usmíval se, říkal, co

se od něj očekává, a nikdy ji nenutil zakrývat si před Dámami právnického spolku hanbou tvář. Měl všechno – Sadžída Ránaová to sama řekla – měl všechno, ale neměl dostatečnou vůli, aby zastavil svůj pád do propasti. Jak absolutně si svůj osud zaslouží! Pak ale, na sluncem vybělené koženém polstrování vládní limuzíny, změní názor. Nezaslouží si jej. Nezaslouží si jej nikdo, a zároveň všichni. Kdo by se mu mohl hrdě podívat do očí, kdo by se jej odvážil soudit? Je dobrým poradcem, tím nejlepším. Své zemi sloužil moudře a poctivě. Bhárat jej stále potřebuje. Možná by mohl odejít do ústraní, zahrabat se jako ropucha na dno vysychající tůně, a počkat na změnu klimatu.

Limuzína, tichá jako můra, pluje ulicemi, do nichž se vkrádá úsvit. Šahín Badúr Chán si ve své bublině z polarizovaného skla dovolí malý úsměv. Vůz mine křižovatku, kde na betonovém panelu sedí sádhu a drží jednu ruku zvednutou, zavěšenou na pásce omotané kolem pouliční lampy. Šahín Badúr Chán zná ten trik. Po nějaké době člověk ztratí všechen cit. Vůz prudce zastaví. Šahín Badúr Chán hrábne rukama před sebe, aby nespadl ze sedadla. „Co se děje?“

„Problém, sáhibe.“

Šahín Badúr Chán odpolarizuje okno. Silnice před nimi je ucpaná ranní dopravou. Lidé vystupují z taxíků a opírají se o otevřené dveře a sledují podívanou, která je zbrzdila. Křižovatkou procházejí lidé, šeré postavy v bílých košilích a tmavých kalhotách, mladíci s čerstvě vytaseným knírkem, jdou kupředu stálým, hněvivým krokem a nad hlavu zvedají dřevěné obušky. Následuje zástup bubeníků, skupina divokých, rudých vyznavaček Kálí s ostře řezanými rysy, sádhuové naga, celí bílí od popela, třímají nahrubo vyrobené Šivovy trišuly. Šahín Badúr Chán vidí ohromnou, těžkopádnou figurínu Ganéši z papírmaše, křiklavě barevnou, která v ranním světle jakoby světélkuje. Kývá se ze strany na stranu, nemotorně postrkovaná bosými loutkáři. Za Ganéšou se valí ještě nezvyklejší objekt – vysoká rudooranžová špice ráth játry. A pochodně. V ruce každého účastníka pochodu hoří oheň. Šahín Badúr Chán se odváží nepatrně pootevřít okénko. Zavalí jej lavina zvuků, nesmírný, neutuchající řev. Tu a tam se vynoří jednotlivé hlasy a znovu splynou s celkem –

popěvky, modlitbami, slogany, nacionalistickými hymnami, karsevackými písněmi. Šahín Badúr Chán nepotřebuje slyšet slova, aby pochopil, co jsou ti lidé zač. Obří kolo protestantů na Sarkhandském objezdu se utrhlo a nyní se valí Váránasím. Důvod mohl být jen jediný – lidé si našli něco, co by mohli nenávidět ještě zuřivěji než Ránaovce. Šahín Badúr Chán ví, kam průvod s pochodněmi v rukou míří. Tajemství je venku. Doufal, že to bude trvat déle.

Ohlédne se za sebe. Silnice je pořád volná.

„Rychle odsud pryč."

Gohil poslechne bez otálení. Velký automobil zacouvá, otočí se, divoce zatroubí na dopravu, převalí se přes nízký betonový předěl a žuchne na opačnou stranu vozovky. Než Šahín Badúr Chán znovu zatemní okno, zahlédne ještě stužku dýmu vinoucí se k nebi na východě, olejnatou jak hořící tuk na pohřební hranici za žlutého úsvitu.

28. Tál

Rikša se jen bezcílně proplétá ulicemi. Tál strčilo řidiči do ruky pugét rupií a řeklo mu: jeď, kamkoli.

Tál musí pryč. Opustit zaměstnání, byt, vše, co si pro sebe ve Váránasí vydobylo. Odejít někam, kde jej nikdo nezná. Mumbaí. Zpátky k matce. Příliš blízko. Příliš frustrující. Hluboko na jih, Bengalúru, Čennaj. I tam je mediální průmysl obrovský. Pro dobrého designéra se práce vždycky najde. Ale ani Čennaj by nemuselo být dost daleko. Kdyby si tak jen mohlo znovu změnit jméno, tvář. Mohlo by to vzít přes Patnu, koupit si od Nanak další modifikace. Na dluh. Pokud k tomu Nanak svolí. Musí si najít práci, rychle. Ano, to je ono – sbalit se, na nádraží, do Patny a pořídit si novou totožnost.

Tál poklepe řidiči na rameno.

„White Fort."

„Tam v noci nejezdím."

„Zaplatím vám dvakrát tolik."

Mělo si ty peníze vzít. Hotovost mu vytéká z peněženky jako voda ze síta. Karty, které ještě nejsou vyčerpané, se limitu blíží. Lakh rupií, nezjistitelných, nezastavitelných, proud, který by jej zanesl kamkoli. Kamkoli na zeměkouli. To by ale znamenalo smířit se s rolí. Kde stojí psáno, že musí být potrestáno? Co provedlo tak hrozného, že si zaslouží všeobecnou hanbu? Tál se ohlédne za svým malým životem, na ta strašlivá zranitelná místa, kvůli nimž se z něj stala nemyslící politická zbraň. Odcizené, osamocené, izolované, nové. Cizí záměry jej sledovaly od chvíle, kdy ve Váránasí vystoupilo ze šatabdi. Tran, ta noc spalujícího deliria v letištním hotelu – nelepší sex, jaký kdy Tál zažilo – chrámová slavnost, krémová pozvánka se zlacenými okraji, s níž mávalo v práci jako s ikonou… Každý jeden z oněch čóta pegů prolitých jeho zlatým hrdlem… Hráli na něj jako na bansuri.

Tál zatíná pěsti. Intenzita jeho hněvu jej překvapuje. Prozíravé, rozumné, příčetné neuto by uprchlo. Tál však chce vědět proč. Chce se alespoň jednou podívat do tváře osoby, která mu vyměřila takový osud.

„Tak, kamaráde, dál nejedu.“ Řidič mávne na rádio. „Ti šivadžínští pomatenci ze Sarkhandského objezdu jsou už po celém městě.“

„To mě jim tady necháte napospas?“ křikne Tál za odjíždějící rikšou. V ulicích slyší zuřivost Hindútvy, která se vzdouvá a stahuje jako příboj. A město se probouzí, obchůdek za stánkem za kioskem za jídelnou. Pickup vysype na betonový silniční předěl hromadu ranního vydání. Kameloti se na ni slétnou jako supi. Tál zaboří tvář do vysokého límce. Jeho holá lebka mu připadá děsivě zranitelná, jako křehké hnědé vajíčko. Ještě dvě ulice a je v bezpečí. Za střešními nádržemi na vodu a solárními panely už vidí obezdívky White Fortu poseté satelitními talíři. Tál nenápadně klouže podél proudu dopravy, s hlavou skloněnou, vyhýbá se očnímu kontaktu s prodavači vytahujícími rolety, s lidmi vracejícími se z noční směny. Spíše dřív než později si jej jistě někdo všimne. Tál vrhá kradmé pohledy po balících ranních novin. První stránka, palcové titulky, křiklavě barevná senzace.

Lomoz davu jej následuje, vlevo, pak vpravo, pak těsně za ním. Tál se dá do klusu, kabát si navzdory horku tiskne až k bradě. Teď už se za ním lidé ohlížejí. Ještě jedna křižovatka. Jedna křižovatka. Surový hřmot se znovu přesune, zdánlivě před něj, a pak skokem nabude na hlasitosti a důrazu. Tál se rozhlédne. Jsou za ním. Na hlavní třídu se z postranní uličky vyhrne šik běžících mužů. Nastane chvíle ticha. Dokonce i doprava oněmí. A pak soustředěný řev zasáhne Tál jako kladivo. Neuto tiše, vyděšeně vykvikne, odhodí svůj pitomý, nemotorný kabát a rozběhne se. Za zády se mu ozývá štěkání a vytí. Karsevaci se pustí za ním. Už jen kousek. Už jen kousek. Už. Jen. Kousek. Už. Jen. Kousek. Blízko. Blízko. Blízko. Tál se vřítí do lesa podpůrných pilířů pod White Fortem. Vytí a křik se v betonovém podzemí rozléhají ozvěnou. Už tě máme. Jsme rychlí. Jsme rychlejší než ty, nepřirozený, zvrácený tvore. Jsi opuchlý abnormalitou a hříchem. My tě rozdupáme, červe. Rozprskneš se pod našimi podpatky. Kolem Tál řinčí a rachotí vržené předměty – plechovky, lahve, střepy nějaké elektroniky. A Tál ochabuje, ochabuje. Slábne. Už v něm nic nezbývá. Baterie jsou vybité. Na nule. Naťuká subdermální příkazy. Pár sekund nato se mu do krve nahrne adrenalin. Později za to draze zaplatí. Ale teď by zaplatilo cokoli. Svým pronásledovatelům se začne vzdalovat. Už vidí řadu výtahů. Prosím, ať je aspoň jeden dole. Ardhanáríšvaro, Pane osudových rozdílů, dej, ať je aspoň jeden dole a funkční. Pronásledovatelé plácají rukama do olejnatých betonových pilířů. Už. Si. Pro. Tebe. Jdeme. Už. Si. Pro. Tebe. Jdeme.

Zelené světlo. Zelené světlo je spása, zelené světlo je život. Tál se vrhne k výtahu a protáhne se štěrbinou otevíraných dveří. Hrábne po tlačítku. Dveře se začnou zavírat. Dovnitř se protlačí prsty, hmatají po senzorech, spínačích, po tělu uvnitř, čemkoli. Centimetr za centimetrem odtlačují dveře do stran.

„Tady je, čútja!“

Tál tiše úpí a buší do prstů pěstmi a ostrými podpatky. Prsty se stáhnou. Dveře se zavřou. Kabina se vydá vzhůru. Tál vyjede o dvě patra níž, než bydlí, aby je nalákalo, počká, až se dveře otevřou a zase zavřou, a pak vyjede o jedno výš. Když opatrně schází po schodišti, vyleštěném nespočtem bosých nohou a páchnoucím po

zatuchlém čpavku dokonce i v obdobích sucha, slyší zezdola sílící hlahol. Opatrně nahlédne za roh. Jeho sousedé se tísní v otevřených dveřích Mámy Bhárat. Tiše sejde o schod níže. Všichni mluví, gestikulují, některé ženy si šokovaně tisknou dupattu k ústům. Někteří se v rituálu zármutku uklánějí a pohupují. Brebentěním a úpěním se prořezávají mužské hlasy, tady slovo, tam věta. *Ano, rodina už je na cestě, už tady budou, kdo tady mohl tu stařenku tak nechat, hanba, hanba, policie je najde.*

Ještě o krok blíž.

Rozmlácené dveře Mámina bytu leží na zemi. Přes hlavy rozhořčeného hloučku vidí Tál do znesvěceného pokoje. Stěny, okna, malby bohů a avatárů plné děr. Tál na ně civí, nechápe, nechce chápat. Díry po kulkách. Civí o sekundu déle. Výkřik.

„Támhle je!“

Ukňouraný hlas souseda Paswána. Hlouček se rozestoupí a náhle už nic nestojí mezi Tál a žalujícím Paswánovým prstem a nohama na podlaze.

Všechny hlavy se po Tál otočí. Všechny nohy stojí v krvi, zarážející, čerstvé, rudé krvi, ještě plné života a kyslíku, na niž se už slétají mouchy. Mouchy v místnosti. Mouchy v Tálově hlavě. *Jsi postradatelné,* řeklo mu Tran.

Nohy v čerstvé, olejnaté krvi. Tál se otočí a znovu se rozběhne.

„Támhle je ta zrůda!“ zařve Paswán. Tálovi sousedé se k němu přidají. Hromový křik zní v betonové šachtici schodiště ohlušující ozvěnou. Tál divoce chňape po ocelovém zábradlí, vytahuje se po schodech vzhůru. Všechno jej bolí. Všechno vřeští a vyje a říká mu, že je s ním konec, že dál cesta nevede. Ale Máma Bhárat je mrtvá. Mámu Bhárat zastřelili a tohle srpnové ráno, tohle brzké ranní světlo, které proniká do schodištní šachty umouněným světlíkem vysoko nahoře, všechna ta nenávist a zášť a strach a vztek Bháratu se soustředí na jedno jediné neuto běžící vzhůru po betonových schodech. Jeho sousedé, lidé, mezi nimiž tiše žilo tolik měsíců, jej chtějí vlastnoručně roztrhat na kusy.

Protlačí se kolem dvou mužů v sedmém patře. Záblesk vzpomínky; Tál se ohlédne. Jsou mladí a štíhlí, ve volných kalhotách a bílých košilích, pouliční uniformě mladých Bháraťanů, ale Tál na

nich něco nesedí. Vzpomene si, kde už je vidělo. Tehdy na sobě měli obleky, kvalitní tmavé obleky. Minuli jej o kousek níž, Máma Bhárat zrovna vynášela smetí a Tál protančilo kolem, poslalo jí vzdušný polibek, celé rozzářené a nadšené, když se po hlavě řítilo do zkázy. Muži se za ním ohlédli, jako se nyní ono ohlédlo za nimi. Dobrý designér detaily nikdy nezapomíná.

Jsi postradatelné.

Než si muži uvědomí svou chybu, získá Tál náskok patra a půl, jsou však mladí a fit a nevězí v prudce módních kozačkách a nemají za sebou vyčerpávající úprk před krvežíznivou lůzou.

„Z cesty!“ křikne Tál a prodírá se procesím žen z horních pater, které sestupují po nekonečném schodišti pro vodu s umělohmotnými kanystry na hlavě. Tál se musí dostat ven z budovy. White Fort je past, ohromná vražedná mašina. Musí ven. Zamíchat se do davu, mezi lidi. Ztratit se v tlačenici těl. Vyhoupne se na nejbližší podestu, rozrazí dveře a vyběhne na venkovní chodník.

Architekti Dildžíta Rány, všichni do jednoho oddaní neo-le-corbusiánci, pojali White Fort jako město na obloze a začlenili do něj široké prosluněné terasy, na kterých měly vyrůst městské zahrady. Většina záhonků s kapkovou závlahou se vinou dlouhého sucha a instalatérské krize proměnila v prach nebo na nich rostou jen osamocené stvoly genově modifikovaného konopí, díky lásce a péči a balené vodě svých majitelů. Na hromadách odpadků a vyschlých záhoncích se popásají divoké kozy, pět generací od svých prvních urbanizovaných předků. Po betonových lávkách a bezpečnostních zábradlích White Fortu se pohybují stejně jistým krokem jako ve svém přirozeném horském prostředí. Údržbářští roboti vyzbrojení vysokonapěťovými tasery s nimi vedou lítý boj. Kozám náramně chutná izolační materiál elektrických rozvodů.

Tál běží. Kozy za ním zahloubaně civí. Matky odhánějí děti z cesty šílenému, úchylnému tvoru. Staříci, kteří v ranním slunci luští křížovky a pokuřují bídí, za ním otáčejí hlavu, vděční, že se něco děje. Mladíci, kteří nemají co na práci, výskají a řičí smíchy.

Chemický doping vyprchává, bledne. Tál není stavěné na běh. Ohlédne se přes rameno. Mužům se v rukou lesknou zbraně. Černé

tvrdé zbraně. To na střešních zahradách White Fortu mění situaci. Ženy strhávají děti dovnitř. Staříci se schovávají. Mladíci uskakují.

„Pomoc!“ křičí Tál. Hrabe rukama po popelnicích, stozích papíru, košících, čemkoli, co by mohlo jeho pronásledovatele zdržet aspoň sekundu, a převrací je za sebe. Široké nebeské ulice přehrazuje prádlo na prověšených šňůrách, sárí a dhóti a lungi, řada za řadou. Tál se shýbá pod odkapávajícími svršky, mává před sebou rukama a strhává šňůry na zem. Slyší vlhké nadávky, ohlédne se a spatří pronásledovatele, jak se vymotávají z mokrého zeleného sárí. Bezpečné útočiště je na dosah, služební výtah na konci cesty, který se právě plní školáky. Tál proběhne zavírajícími se dveřmi a protáhne se kolem rozrušené matrony. Kabina sebou trhne a začne klesat. Tál slyší hlasy. Vzhlédne a vidí, jak se oba gangsteři naklánějí přes zábradlí. Spustí zbraně k bokům. Tál, stojící uprostřed tlačenice malých vykulených školaček v krásných nažehlených uniformách, jim zamává.

Slunce lije žhavé světlo do uličních kaňonů Váránasí. Tál si razí cestu dopravní a chodeckou špičkou. Prochází mezi školačkami a úředníky v bílých košilích na bicyklech, pouličními prodavači a dělníky v obchodech, portýry a studenty ve značkových šatech a japonských botách, nákladními dvoukoláky s pyramidami krabic spodního prádla Lux Macroman a elegantními dámami v cyklorikšách. Kdokoli jej kdykoli může poznat, vzpomenout si na fotku na přední stránce novin, které má zastrčené v podpaží, nebo v ranním přehledu zpráv, který četl u snídaně na palmeru, či na plakátu u novinového stánku nebo na skrolujících reklamních tabulích na každém rohu a křižovatce. Jeden výkřik, jedna ruka, která by se jej pokusila chňapnout za rukáv, jedno Hej! Ty! Stůj! a to pomalé přelévaní jednotlivců by rázem zkrystalizovalo v dav jedné mysli, jedné vůle, jednoho záměru.

Tál seběhne po schodišti zavátém odpadky do prostor metra. I kdyby jej zabijáci vystopovali v ranní špičce, v labyrintu váránáského podzemí nemají nejmenší šanci. Tál se vyhne čtečce duhovky a vklouzne do fronty žen, jež Podniku váránáské hromadné dopravy takovéto intimity nedovolují. Vhodí do trychtýře pět rupií a

protlačí se turniketem dřív, než si stačí váránáské dámy začít stěžovat.

Vyběhne na nástupiště v ženské části. Prolétne očima dav, zda v něm nespatří brázdu po zabijácích. Tady by měli snadnou práci. Stačilo by do něj strčit, až by se vlak vynořil z tunelu. Tál začíná cítit abstinenční příznaky, z krevního řečiště se mu vyplavují vyhořelé zbytky umělého adrenalinu. Zachvěje se, samotné a drobné a velmi, velmi paranoidní. Vlna ohavně horkého, zelektrizovaného vzduchu; do stanice se vřítí vlak. Tál se v ženském vagonu sveze dvě zastávky a vystoupí. Vynechá jednu soupravu, další a ještě jednu a znovu nastoupí do vyhrazené ženské části. Netuší, jestli to dělá správně, jestli nějaký správný způsob vůbec existuje, jestli někde vyšla kniha o tom, jak setřást v metru dva zabijáky.

Automatická souprava se valí podhoubím Váránasí, poskakuje přes nerovnosti a výhybky. Tál si mezi ženami připadá jako nahé. Slyší jejich myšlenky – *sem nepatříš, nevíme, kýms bylo, ale už nejsi jednou z nás, hidžro.* A pak se mu zastaví srdce. Mezi opěrným sloupkem a hasicím přístrojem stojí vmáčknutá kancelářská holka a čte si *Bharat Times.* Pozornost upírá na zadní stránku, k výsledkům kriketu. Z přední stránky vřískají palcové titulky a obrovská fotka. Tál se dívá samo na sebe, na svou bleskem osvětlenou bledou tvář, oči široké jako měsíce.

Vlak nadskočí na hrbolatých kolejích. Pasažéři se zavlní jako pšenice ve větru. Tál se pustí držátka a vrávoravým krokem zamíří k dívce. Zastaví se přímo před křičící stránkou. Dívka přeloží noviny napůl a vzhlédne k němu, hned se ale vrátí k drbům o hrdinovi testového zápasu V. J. Mazumdarovi a jeho nastávající hvězdné svatbě. Podtitulek na konci stránky hlásá ŽHÁŘSKÝ ÚTOK NA KLUB ÚCHYLŮ, NĚKOLIK MRTVÝCH.

Váránasí – Hlavní nádraží, oznámí sintel metra do lomozu rádií a konverzace. Tál rychle vyskočí na peron, aby mělo náskok před šířící se skvrnou vystupujících pasažérů. Tím podtitulkem se bude zabývat později, až bude sedět v plně rozjetém šatabdi a Váránasí nechá sto kilometrů za sebou.

Eskalátor vyveze Tál do hlavní haly. Na palmeru si už zjistilo nejbližší spoj. Rychlovlak do Kolkaty. Podél průmyslových zón

přímo do Spojených států bengálských. Patna a Nanak počkají. Tál teď potřebuje nový stát víc než nový obličej. Bengálci jsou civilizovaní, kulturní, tolerantní lidé. Kolkata se stane jeho novým domovem. Ale online rezervační systém je pomalý pomalý pomalý a fronty před pokladnami smrtící. Na betonové podlaze se mezi prázdnými miskami z mangových listů povalují odhozené noviny. Žebráci popocházejí tam a zpátky a ve všem se přehrabují. Kterýkoli z nich by Tál udal za pár drobných.

Třicet minut do odjezdu vlaku.

Online systém se znovu zasekl. A jízdenkový automat je přelepený cedulí s fixem naškrábaným upozorněním *Mimo provoz.*

Zatracený Bhárat.

„Hej, hej, příteli, chceš koupit jízdenku hned teď?“ osloví jej mladík s náznakem knírku a ve sportovním oblečení. Naléhavě, obchodnicky, se na něj tiskne. Rozevře vějíř jízdenek. „Pravé, bezpečné. Rezervace zaručena. Mrkneš, uvidíš své jméno na vagonu, bez otázek. Hackli jsme rezervační systém.“ Zamávání otřískaným palmerem.

Krucinál, nestihne to, Tál ví, že to nestihne.

„Kolik?“

Kluk řekne cenu, které by se Tál kdykoli jindy, v kterékoli jiné situaci, od srdce zasmálo.

„Tady, tady,“ vtiskne klukovi do ruky svazek rupií.

„Hej hej ne tak rychle,“ volá kluk a vede Tál na nástupiště. „Který vlak? Který vlak?“

Tál mu to poví.

„Pojď se mnou.“ Protlačí se s Tál davem za čajový stánek, kde ranní dojíždějící usrkávají z plastikových pohárků sladkou, mléčnou tekutinu. Vsune prázdnou jízdenku do print slotu svého palmeru, naťuká Tálovo ID a stiskne palcem pár ikon. „Hotovo. Bon voyage.“ Podá Tál jízdenku a zazubí se. Vtom mu úsměv zamrzne na rtech. Otevře pusu. Na tričku Adidas se mu kousek pod krkem objeví drobná červená skvrnka, která se začne šířit a mokvat. Jeho výraz ze změní ze samolibě spokojeného na překvapený, a pak na mrtvý. Sesune se na Tál; žena ve fialovém sárí vykřikne a záhy se k ní připojí všichni kolem. Tál přes rameno zastřeleného kluka spatří

muže v úhledném néhrúovském saku s černou pistolí s tlumičem v ruce, který jako by rozvažoval, zda po zpackaném úkolu co nejrychleji zmizet, nebo zda jej dokončit teď a tady, před zraky všech.

A pak se z davu vynoří moped, smýká sebou ze strany na stranu a troubí jako zběsilý; sedí na něm dívka a míří přímo na střelce, který vidí, slyší a zareaguje o milisekundu pozdě. Moped do něj vrazí těsně před tím, než stačí zamířit. Muž vykřikne. Pistole mu vylétne z ruky. Zavrávorá a pozadu přepadne do mezery mezi vagonem s nápisem Kolkata Unlimited a okrajem nástupiště.

Dívka otočí moped k Tál. Lidé se rozběhnou k vlaku, aby se podívali, co se s pistolníkem stalo. „Nastup!“ křikne holka anglicky. Zpod vagonu se vynoří ruka. Paže se k ní natáhnou, aby pomohly. „Jestli chceš žít, tak si nastup!“

Cokoli jiného by bylo ještě větší šílenství. Tál vklouzne na sedadlo a chytí se dívky kolem pasu. Ta otočí plynem a divoce zatroubí. Vletí na konec nástupiště, hrkavě přejede přes koleje, prudce se vyhne pomalému příměstskému spoji a vyrazí po travnaté krajnici, kterou lidé používají jako další nástupiště. Celou cestu nespustí ruku z klaksonu.

„Měla bych se představit,“ křikne přes rameno. „Ty mě neznáš, ale já myslím, že ti tohle dlužím.“

„Cože?“ zavolá Tál s lící přitisknutou k jejím zádům.

„Jmenuju se Nadžíja Aškarzadahová. To já tě dostala do téhle kaše.“

29. Banánový klub

Do jedenácti večer vyčistily neúnavné policejní obušky ulice. Policisté nahánějí ještě jednotlivé karsevaky, ale to jsou už jen obyčejní výtržníci, kteří se přidají ke všemu, co se v jejich rajonu semele. Uličky jsou pro požární auta příliš úzké, takže hasiči různě nastavují hadice. Ze švů a spojů prýští voda. Obyvatelé Káši nakvašeně přihlížejí z balkonů a otevřených dveří krámků. Přišli pozdě. Je po všem. Stará dřevěná haveli se zhroutila a proměnila v

hromadu žhnoucích, tlumeně cinkajících uhlíků. Hasiči ji mohou jen udusat a zabránit rozšíření ohně na další budovy. Kloužou a padají na zčernalých banánových slupkách.

Útok byl důkladný a efektivní. Neuvěřitelné, jak rychle haveli chytla a shořela. Jako troud. To tím suchem, tím dlouhým suchem. Týmy s nosítky odnášejí mrtvé. Váránasí, město zpopelněných. Ti, kteří stačili utéct, vběhli přímo mezi rozzuřené šivadžíny. Ulička je poseta těly. Jedno má na krku nasazenou pneumatiku, či spíš její ohořelé drátěné zbytky. Od krku dolů je netknuté, z hlavy zbyla seškvařená lebka. Jednoho propíchli Šivovým trojzubcem. Jiného vykuchali a břicho vyplnili hořícím plastovým odpadem. Policisté hasí plameny a táhnou mrtvolu pryč; přitom se snaží nesahat na ni holýma rukama. Bojí se nečistého doteku hidžry, bezpohlavního tvora.

Hovercamy a handheldy pořizují detailní záběry. Redaktoři ve studiu je sledují a zvažují, jaký postoj zaujmout – rozhořčený liberální, nebo populární rozhněvaný na pokrytectví ránaovské vlády. N. K. Dživándží má v jedenáct třicet vydat prohlášení. Redaktoři milují zprávy se vzestupným trendem. Kriket ochabl před vrcholem, válka nenabídla víc než hodiny a hodiny transportérů popojíždějících sem a tam po dlouhé křivce Kunda Khadáru, ale tenhle ránaovský sexuální skandál se vymyká jakékoli kontrole a bere na sebe podobu ohořelých mrtvol a pouličního běsnění. Obzvláště jeden záběr prorazil do všech ranních přehledů zpráv – obětí násilí se stala i ubohá slepá stařenka, které někdo rozmlátil hlavu kyjem. Nikdo si nedokázal vysvětlit, proč v ruce drží banán.

30. Lisa

Za crčící ofinou střechy z kokosových došků halí svět rozmazaná dešťová clona. Palmy, kostely, pouliční stánky, silnice a vozidla, která po nich jezdí sem a tam, jsou jen šedé stíny, vybledlé, tekuté, které se vpíjejí jeden do druhého jako japonské inkoustové malby. Přední světla nákladáků jsou mdlá a vodnatá. Země, řeka a nebe splývají v jedno.

Lisa Durnauová v beztvaré umělohmotné pláštěnce nedohlédne ani na konec přístavního můstku. Ve vedlejší kajutě se dr. Ghotse hrbí nad plynovým vařičem, který slibuje čaj a veselí. Lisa Durnauová by se bez čaje klidně obešla. Kolikrát prosila, aby jí ho udělali jen z vody a bez cukru, ale výsledný nápoj byl pokaždé stejně sladký a mléčný. Za ledový by dala nevímco. Pod dusivou pláštěnkou je zpocená jako myš. Z okapů se valí kaskády deště.

Prželo, už když přistála na letišti v Trivandru. Kluk s deštníkem ji doprovodil přes louže a potůčky na parkovací ploše k příjezdům. Západní turisté s klením přebíhali ze sucha do sucha, s bundami či novinami nad hlavou. Indové jen mokli a šťastně se usmívali. Lisa Durnauová už zažila různé typy srážek – ocelový šedivý déšť severovýchodního jara, vlezlé mrholení severozápadu, které někdy trvá celé dny, děsivou průtrž mračen rovinatých států, kdy jako by se na obloze otevřela stavidla vodopádu, přívalové záplavy a sesuvy půdy. Šťastný déšť byl pro ni novinka. Hotelový taxík projížděl ulicemi po nápravy ve špinavé břečce a plovoucích odpadcích. Krávy stály po stehna ve vodě. Roztančenou hnědou tekutinou se prodíraly cyklorikši a za sebou nechávaly zpěněné brázdy. Lisa sledovala, jak před taxíkem plave přes cestu krysa, s hrdou hlavou vysoko nad hladinou. Když dnes cestou k přístavnímu můstku přeskakovala kaluže, všimla si holčičky plovoucí ve vodním kanále, která před sebou postrkovala skromný vor, nějaké tři čtyři bambusové tyče svázané k sobě, s otřískaným kovovým hrncem nahoře. Vlasy měla přilepené k hlavě jako nějaký hladký vodní savec, ale tvář jí zářila štěstím.

Na instruktáži se jí CIA zapomněla zmínit, že do Kéraly přišel monzun.

Lisa Durnauová se v roli vládní agentky necítí kdovíjak příjemně. Sotva raketoplán dosedl na sloupci plazmatu na přistávací plochu, začala jí výuka. První brífink se odehrál v autobuse cestou k lékařskému středisku; to byla stále ještě slabá a celá rozbolavělá z návratu do náruče gravitace. Ani ji nenechali převléct, hned ji popadli a hodili na letadlo do New Yorku. Na Kennedyho letišti ji seznámili se styčnými osobami na velvyslanectví a v limuzíně cestou do VIP apartmá dostala bezpečnostní hesla. V jedné ze zvukotěsných

kójí business centra ji muž v obleku a žena v kostýmku naučili zacházet s lokátorem. Další den u letištní brány jí předali malý kufřík s vhodným oblečením její velikosti. Chmurně si s ní potřásli rukou a popřáli jí příjemný let a úspěšnou misi. V taxíku cestou do hotelu otevřela Lisa kufřík a zjistila, že její nejhorší obavy se naplnily. Rukávy na tričkách byly úplně špatně a spodní prádlo nevýslovně příšerné. Vespod ležely složené dva elegantní četné kostýmky. Lisa už jen čekala, že z minibaru vyleze Daley Suarez-Martinová. Dalšího dne popadla svou bezednou černou kredirku, zašla na bazar a kufřík znovu naplnila oblečením za méně, než byla cena jedněch luxusních kalhotek. Včetně pláštěnky.

„Ano, je to vskutku úžasná podívaná," prohlásí dr. Ghotse. Lisa sebou trhne. Prsty deště na střeše ji zhypnotizovaly. Dr. Ghotse stojí vedle ní, s hrnkem v každé ruce. Čaj je přesně takový, jak se obávala, nicméně ji skutečně rozveselí. Loď páchne vlhkostí a zanedbaností. Lisu zprvu deprimovalo, že Thomas Lull skončil právě tady. V tomhle nekonečném bílém dešti. Viděla tantrické symboly na střeše, všimla si jména na přídi: *Salve Vagina.* Nebylo pochyb, že tady byl. Lisa se bála toho, co najde – Lullovy věci, Lullův život odtržený od jejího, od Alterre. Lullův nový svět. Ale teď, když viděla, jak málo toho je, jak chudé a spartánské ony tři kajuty pod kokosovou střechou jsou, změnila se její úzkost v melancholii. Připadalo jí, jako by Lull zemřel.

Dr. Ghotse ji vybídne, aby si sedla na jeden z čalouněných divanů u stěny kajuty. Lisa Durnauová se vyprostí ze své umělohmotné pláštěnky a nechá ji kapat na měkkou rohož. Čaj je dobrý, smyslný.

„Vidíte a nahoře na černém severu o vodu válčí. Jsou to necivilizovaní lidé. Nasáklí kastovním systémem. Tak, slečno Durnauová, copak potřebujete po mém starém dobrém příteli Thomasi Lullovi?"

Lisa Durnauová si uvědomí, že tuhle a všechny podobné scény může odehrát dvěma různými způsoby. Buď vyjde z toho, že Lull prozradil svému starému dobrému příteli dr. Ghotsemu, co a koho opustil. Nebo se může přidržet svých zpravodajských instruktáží a předpokládat, že nikdo neví nic o ničem.

Teď jsi v Indii, L. D.

Na polštáři leží čip se Schubertovými klavírovými sonátami.

„Má vláda mne pověřila, abych Thomase Lulla našla a předala mu jistou informaci. Bude-li to možné, mám jej přesvědčit, aby se se mnou vrátil do Států.“

„O jakou informaci jde?“

„O tom nemohu mluvit, dr. Ghotsi. Postačí, když řeknu, že jde o jistý vědeckovýzkumný projekt, který si žádá Lullovu jedinečnou odbornost a kvalifikaci.“

„Lull. Tak jste mu říkala?“

„Vyprávěl vám o mně?“

„Dost, abych byl překvapen, že pracujete pro vládu.“

Že se o něj postaráš dobře. Hlavně ať nevěší na mraky ty zasrané Pepsi bannery, pověřil ji tenkrát. Vzpomínka na Lulla z oné noci v oxfordském studentském baru je čerstvější, živější než tenhle hausbót, který Lull opustil teprve nedávno. Lisa jej tady, pod touhle klenbou šumících kapek, necítí. Představuje si jej, jak běží hustým deštěm, jak klouže jako vydra vodou teplou jako krev, jako ta holčička s vorem a cínovým hrncem. K čemu ses to nechala přemluvit?

Vytáhne a otevře svůj datablok. Dr. Ghotse sedí na zemi se zkříženýma nohama; na nízkém vyřezávaném stolku vedle něj stojí jeho hrnek s čajem.

„Máte pravdu. Povím vám, oč jde. Možná tomu nebudete věřit, ale je to tak, alespoň pokud je mi známo.“ Vyvolá si tabernáklovský snímek Lulla.

„To je profesor Lull,“ poznamená dr. Ghotse. „Není to moc kvalitní fotografie. Příliš zrnitá.“

„To protože ji pořídil mimozemský artefakt, který objevila NASA uvnitř asteroidu s názvem Darnley 285. Pojmenovala ho Tabernákl.“

„Á, tabernákl, posvátné úložiště hebrejské Archy úmluvy.“

„Zřejmě jste přeslechl, co jsem právě řekla. Tabernákl není lidský výtvor. Je to dílo mimozemské inteligence.“

„Já vás slyšel dobře, slečno Durnauová.“

„A vás to nepřekvapuje?“

„Vesmír je obrovský. Překvapilo by mne, kdybychom nic takového nenašli.“ Lisa položí blok na stůl mezi hrnky.

„Ještě jedno byste měl vědět. Tenhle Darnley 285 je neuvěřitelně starý. Starší než naše sluneční soustava. Uvědomujete si, co to znamená?“

„Slečno Durnauová, já jsem obeznámen s kosmologickými paradigmaty jak Západu, tak hinduismu. Je vskutku zázrak, že něco přestálo zkázu na konci Dvapara Juga a možná celé i věky před ní. Ten váš Tabernákl by mohl být pozůstatek ze samotného Věku pravdy.“

„Důvod, proč chci najít Thomase Lulla, otázka, kterou mu chci položit, je následující – proč je jeho tvář uvnitř kusu kamene starého sedm miliard let?“

„To je vskutku zajímavá otázka,“ podotkne dr. Ghotse.

Déšť si prorazil cestu kokosovými došky. Na nízkém stolku zdobeném rytinou vzájemně propletených tantrických milenců vypučí malá, ale rostoucí loužička. Monzun nad Lisou, pod ní, za ní, před ní rozpouští jistoty Kennedyho letiště, New Yorku, hypersonické dopravy. Tenhle déšť, tahle Indie.

Lomoz, liják, puch kanalizace a koření a hniloby, neutuchající chaos dopravy, přejetý pes v zatopené strouze, zpola jen zčernalá kostra, kroužící mrchožravé stíny na nebi, zchátralé domy potažené plísní, sladké výpary třtinového alkopaliva a spáleného ghí kolem stánků s púrí, děcka, která se na ni tlačí ze všech stran, čistá a dobře živená, ale dožadující se *rupí rupí rupí,* pouliční prodavači a věštkyně a maséři, kteří se okamžitě zaměří na bílou ženu v dešti – lidé. Lidé. Než urazila sto metrů od hotelu, Kérala ji srazila na kolena. Zvuky, pachy, výjevy a vjemy se spojily v masivním útoku na její nervovou soustavu. L. Durnauová, kazatelova dcera. Tohle byl svět Thomase Lulla. Musí přistoupit na jeho podmínky.

Ostříhat se nechala v Kosmetickém salonu Gangá Dévi slepým kadeřníkem, a teprve až si své nové mikádo opatrně prohmatala, uvědomila si, že takhle ji zachytil Tabernákl. Pečeť proroctví. Uprostřed monzunu si koupila láhev vody a svou lehkou, leč účinnou pláštěnku a v kopírovacím centru za fíkovníkem ověšeným rudými bráhmanskými nitěmi si nechala vyvolat desítky snímků Thomase

Lulla ze svého databloku, kterému začala soukromě přezdívat Tablet. Pak rozjela vyšetřování.

Řidič cyklorikši vypadal na dvanáct. Lisa nevěřila, že takový prcek uveze pasažéra, on se jí však tři ulice držel jako klíště a pořvával haló, haló, paní. Přestala se proplétat mezi deštníky a zastavila si ho v místě, kde se silnice zužovala před branou do chrámu.

„Mluvíš anglicky?“

„Jaký přízvuk, paní – indický, americký nebo australský?“

„Potřebuju pár kluků, co umí anglicky.“

„Takových je moře, paní.“

„Tady máš sto rupií. Přiveď tolik kluků, kolik jich najdeš za půl hodiny, do támhleté čajovny a dostaneš ještě dvě stovky. Potřebuju kluky, co umí anglicky, všechno vědí a všechny znají.“

Řidič si zastrčil bankovku do kapsy kalhot Adidas a zakomíhal hlavou, což, jak už se Lisa dovtípila, značilo souhlas.

„Hej! Jak se jmenuješ?“ křikla za ním, když se za melodického cinkání zvonku vnořil do proudu dopravy. Kluk se rozjel vířící vodou a přes rameno se na ni zazubil.

„Kumarmangalam.“

Lisa Durnauová se usadila v čajovně a půl hodiny surfovala po Alterre. Při dvaceti tisících letech za hodinu byl týden učiněnou věčností. Kvetoucí řasy v Biomu 778 ve východním Pacifiku vytvářely soběstačné oceánské mikroklima, které generovalo vzdušné proudění podobné skutečnému El Niňu. Horské oblačné lesy vymíraly; komplexní symbiotické ekosystémy kvetoucích stromů, kolonií opylujících ptáků a složitých společenství stromových ještěrů se rozpadaly. Během několika dnů nezbude po desítce živočišných druhů a systému vzácné a křehké rovnováhy ani památky. Lisa věděla, že by měla k Alterre zaujímat buddhistický postoj; byly to jen shluky matematických parametrů, virtuální tvorové soupeřící o paměťovou kapacitu a výpočetní výkon jedenácti milionů hostujících počítačů, ona však truchlila nad každým vymřelým druhem. Sama ostatně dokázala, že svět Kyberzemě může mít někde v nekonečném multiverzu svůj skutečný protějšek. Byla to pro ni skutečná smrt, skutečný zánik, skutečná věčnost.

Až do této chvíle. V kéralské čajovně jí to všechno připadalo jako hra, jako divadlo. Kapesní cirkus. Na nástěnné obrazovce běžela mýdlová opera. Všichni štamgasti na ní viseli očima. Lisa kdesi četla, že sintelové nejsou jen seriálové postavy, ale také herci, kteří je ztělesňují. Samotnou dějovou linku zastiňuje gigantická iluzorní stavba, jako ony obří inkrustované věže, které dominují chrámové architektuře Drávidů. Není jen jedna Kyberzemě, uvědomila si. Jsou jich tisíce.

Kumarmangalam byl opravdu do půl hodiny zpět. Tohle Lise už také pomalu docházelo. Chaos byl pouze zdánlivý. Co bylo potřeba udělat, bylo uděláno, a dobře. Člověk se mohl spolehnout, že mu někdo odnese tašky s nákupem domů, vypere prádlo, najde bývalého milence. Kluci z ulice se vměstnali do malé čajovny. Majitel smělou bělošku probodl pohledem. Ostatní zákazníci si začali odsouvat stoličky a nahlas nadávali, že neslyší televizi. Kumarmangalam stál vedle Lisy a hulákal tu na jednoho, tu na druhého a ostatní kluci jej poslouchali. Bez meškání vklouzl do role poručíka. Jak Lisa tušila, většina z nich zvládala jen angličtinu typu „hej-ahoj-dej“. Na stůl rozložila vějíř snímků Thomase Lulla.

„Jedna každému,“ poručila Kumarmangalamovi. Řidič rikši fotky sebral a začal rozdávat. Snědé ruce se k němu dychtivě natahovaly. Některé kluky rovnou odmítl, jiným v malajálamštině zdlouhavě domlouval. „Tak fajn, potřebuju najít tohohle muže. Jmenuje se Thomas Lull. Je to Američan. Pochází z Kansasu. Rozumíte?“

Kansas, zaznělo sborově v odpověď. Lisa zvedla do vzduchu PR snímek od Lullova nakladatele – citlivý výraz, opřený o jednu ruku, na rtech typický moudrý úsměv. Lull jej z duše nenáviděl.

„Takhle vypadal asi před čtyřmi lety. Možná je pořád tady, možná se už odstěhoval. Víte, kam obvykle chodí turisti, kam lidé, co se rozhodnou zůstat. Chci zjistit, kde je nebo kam odešel. Rozumíte?“

Oceánský šum.

„Fajn. Tadyhle Kumarmangalamovi dám peníze. Každý dostane sto tupií. Další čtyři stovky čekají na toho, kdo se vrátí se spolehlivou informací. Než zaplatím, všechno samozřejmě prověřím.“

Kumarmangalam přeložil. Hlavy přikývly. Lisa si vzala svého nového poručíka stranou a předala mu svazek bankovek.

„Tady jsou ty dvě stovky. Dostaneš ještě tisíc, když na ně dáš pozor.“

„Paní, spolehněte se, já je srovnám do latě, jak říkáte v Americe.“

V prvním semestru na Oxfordu se Lisa zapsala na rychlokurz Anglofilie a přečetla kompletního Sherlocka Holmese. Vždycky měla pocit, že vedlejší postavy nedostávají na Baker Street dostatek prostoru. Teď měla svůj vlastní příběh. Zatímco s ní Kumarmangalam šlapal deštěm zpátky k hotelu, představovala si, jak kluci pobíhají městem, tady do krámku, tam do kavárny, restaurace, chrámu, cestovní kanceláře, směnárny, za právníky, realitními agenty, lichváři. *Viděli jste, viděli jste?* Byla na sebe pyšná. Ženy jsou nejlepší soukromá očka. V hotelu si odplavala svých padesát délek ve venkovním bazénu, zatímco déšť bičoval vodu kolem ní a zaměstnanci se choulili pod markýzou a pozorovali ji chmurnými pohledy. Pak si oblékla sarong a vršek potištěný křiklavými modrými božstvy a stopla si rikšu. Rozhodla se, že objede místa, kde by byl Thomas Lull jako doma – turistické bary se spoustou holek.

Déšť potáhl bary a taneční kluby glazurou sklíčenosti. Západaňané, kteří byli natolik hloupí, že se nechali polapit monzunem ve městě, byli většinou firemní právníci, politici a podobná havěť. Majitelé klubů a barmani a restauratéři, kteří nad jejími fotkami kroutili hlavou a špulili rty, byli desítkami různých verzí toho, jak teď mohl Lull vypadat – otylí, plešatějící a v nadměrných plážových košilích, které jim visely z břich jako ráhnové plachty. Místní lvi salonů se líně zvedali ze stoliček a zkoušeli zapříst hovor nebo jí vklouznout rukou do kalhotek. Objela dvacet barů a dál už nemohla. Na zpáteční cestě seděla v rikše hypnotizovaná brumláním motoru a mihotáním deště před čelním reflektorem a říkala si, jak je to možné, že mraky se nikdy nevyprší dosucha. V hotelu se chvíli dívala na CNN, ale zprávy jí připadaly stejně cizí a irelevantní jako Alterre. Jen jeden výjev ji zaujal – teplý monzunový déšť omývající ledovec v Bengálském zálivu.

Když další den ráno vyšla ven, Kumarmangalam už na ni čekal. V husté dopravě s ní udělal rozmáchlý obrat do protisměru a zavezl ji

k internetové kavárně na opačné straně silnice. V téhle zemi nikdo nechodil pěšky. Úplně jako doma.

„Tenhleten má informace," prohlásil Kumarmangalam. Lisa zauvažovala, zda dotyčný vůbec byl na včerejším brífinku. Kluk zamával fotkou.

„Čtyři sta rupí, čtyři sta rupí!"

„Nejprve to prověřím. Pak dostaneš peníze."

Kumarmangalam zpražil kluka pohledem. Všichni tři se nasoukali do jeho cyklorikši. Kluk nechtěl jet vzadu s bílou ženskou, a tak seděl na tyčce před rikša-wallou, s nohama na šroubech předního kola, a řídil. Byla to dlouhá a namáhavá cesta. Kumarmangalam musel několikrát slézt a tlačit. Druhý kluk mu pomáhal. Lisa Durnauová jen provinile mačkala v klíně kabelku; situace se neslučovala s její presbytariánskou představou pracovní etiky. Konečně se rozjeli z kopce a po chvíli projeli klenutým průchodem polepeným filmi plakáty na nádvoří obehnané dřevěnými balkony a kolonádami v kéralském stylu. Opodál žvýkala kráva provlhlou slámu. Od sady šicích strojů vzhlédl muž. Kluk je zavedl do prvního patra, kolem pojišťovací kanceláře a velkoobchodníka s ájurvédickými potřebami a otevřenými dveřmi pod oprýskanou cedulí *Gunarátnaova půjčovna plavidel U plovoucího lotosu* do malé kanceláře. Vzhlédli k nim šedivějící Malajámec a mladší běloch v plážovém tričku.

„Přišli jste stran té fotografie?" zeptal se snědý muž, Gunarátna. Lisa Durnauová přikývla. Pan Gunarátna poslal mávnutím kluky ven. Oba se vyšourali na balkon a nastražili uši.

„Tak co víte?" Lisa k němu posunula Tablet přes stůl jako rozdávající v pokeru. Gunarátna jej ukázal svému společníkovi. Mladík v tričku přikývl.

„Už to bude nějaká doba." Byl odněkud z Oceánie – Ausík, možná Kiwák. Lisa nikdy nevěděla, který je který, ale jiní zase nepoznali Kanaďany od Američanů.

„Pár let," upřesnil Gunarátna. Pak si Lisa uvědomila, že čekají na bakšiš. Vytáhla tři tisícovky.

„Na osvěžení paměti," prohodila. Gunarátna bankovky úslužně sebral a schoval.

„Pamatujeme si ho, protože si u nás koupil loď,“ řekl Ausík.

„Obvykle plavidla jen pronajímáme,“ dodal Gunarátna. „Nestává se nám často, že by chtěl někdo nějaké koupit, ale taková nabídka…“

„Hotově.“ Ausík si sedl na roh stolu.

„Hotově, to jsme nemohli odmítnout. Byla to znamenitá loď. Měla hned dvě potvrzení o plavební způsobilosti od Státního dopravního inspektorátu.“

„Máte záznam o transakci?“

„Madam, my provozujeme čestný a poctivý obchod, který se těší vynikající pověsti. Všechny záznamy jsou ve trojím vyhotovení, přesně dle předpisů Státního daňového úřadu.“

Ausík si přitáhl klávesnici a chvíli se přebíral v databázi.

„Tady ho máme.“

22. července 2043. Desetimetrový kettuvallam s vestavěným vybavením a elektropříslušenstvím a alkopalivovými motory o výkonu deseti koňských sil, poslední servisní prohlídka 18. 8. 2042, kotviště Alumkadavu. Prodáno: J. Noble Boyd, americký občan, číslo pasu… Klasický Lull; svou falešnou identitu ozdobil jménem kansaského pastora, který si za svou duchovní povinnost vyvolil zarputilý odboj proti evolučním bludům Alterre. Lisa Durnauová si zapsala registrační údaje lodi do Tabletu.

„Děkuji, velmi jste mi pomohli.“

Australan jí jednu tisícovku posunul přes stůl zpátky.

„Jestli dr. Lulla vypátráte, můžete se u něj přimluvit, aby udělal nějaký další seriál, jako byl *Živoucí vesmír*? Nejlepší populárka, jakou jsem viděl za několik let. Hodně na zamyšlení. Dneska je to v telce samé mýdlo.“

Venku na ulici dala Lisa klukovi jeho čtyři stovky. Zatímco ji Kumarmangalam na zpáteční cestě do centra tlačil do dlouhého, pomalého kopce, dovolila vůbec poprvé Tabletu, aby ukázal, co umí. Než se rikša-walla znovu opřel do pedálů, měla Lisa odpověď. Oblastní kancelář Ray Power v Pallakadu zaregistrovala na kettuvallam *Salve Vagina*, číslo 18736BG, elektrickou přípojku v Thekaddy, kotviště na St. Thomas Road. Jméno majitele – reverend J. Noble Boyd.

Salve Vagina.

Příbřežní křídlový člun byl během období dešťů mimo provoz, a tak Lisa Durnauová strávila čtyři hodiny v klimatizovaném autobuse. Opírala se o okno a pozorovala buvoly ve vesnických strouhách a venkovanky, které s rozličnými břemeny na hlavě kolébavě chodily sem a tam po vyvýšených stezkách mezi zatopenými poli, a snažila se nevnímat tuc tuc tuc linoucí se ze sluchátek jejího souseda, zvuk stejně neodbytný a protivný jako hvízdavé nozdry kapitánky Bethové. Pořád ještě nemohla uvěřit, že byla ve vesmíru. Vytáhla Tablet a proklikávala se uloženými daty. Hej, chtěla křiknout na milovníka hindi hitů, koukni na tohle! Víš, co to znamená?

Ale tuhle otázku musí položit především Thomasi Lullovi. Uvědomila si, že se toho setkání děsí. Když jeho zmizení překročilo tenkou, leč zřetelnou hranici mezi dočasným a trvalým, Lisa často přemýšlela, co by asi tak řekla, kdyby na něj narazila třeba v hypermarketu nebo bezcelním obchodě na letišti. Bylo snadné vymýšlet chytré repliky, když člověk věděl, že je nikdy nebude muset použít. A teď se kilometr za kilometrem, dešťovou clonou a pod crčící palmovou klenbou, tomu nereálnému setkání blížila a netušila, co řekne. Na chvíli to pustila z hlavy, když si na rozšířeném místě silnice, které sloužilo jako thekkadská autobusová zastávka, v promáčené tlačenici lidí a vozidel hledala rikšu. Ale když s ní bublinovité vozítko vyrazilo po dlouhé rovné cestě, kolem kaluží velkých jako laguny, hrůza se vrátila a proměnila se v kyselou nevolnost v žaludku. Prohnali se kolem staršího muže, který si razil cestu deštěm na obrovské červené tříkolce. Řidič ji vysadil u kotviště. Lisa Durnauová stála v dešti, paralyzovaná. Pak kolem ní s vrzáním projela červená tříkolka, prudce zatočila doprava a drkotavě projela po přístavním můstku do lodi.

„Inu, slečno Durnauová, ačkoli si nejsem jist, jak by vám mohl profesor Lull pomoci, byla jste ke mně upřímná a já bych vám měl oplatit stejnou," prohlásí dr. Ghotse. Vyjde do deště, chvíli se přehrabuje v sedadlové brašně své tříkolky, a pak se vrátí s listem papíru, provlhlým a přeloženým napůl. „Tady prosím."

Je to vytištěný e-mail. *Hotel Amar Mahal, ghát Mánasarovar, Váránasí. Můj drahý doktore Darie. Takže z té mé malé potápěčské školy, kterou jsem si vysnil, nic nebude. Navzdory všem vašim radám*

jsem zpátky na černém severu, s Áž. Ta dívka s astmatem, pamatujete? Je tady jedna záhada – a já pořádné záhadě nikdy nedokázal odolat. Poslední místo na Zemi, kde bych měl být – už jsem se stačil namočit do menšího železničního incidentu, možná jste o něm četl –, nicméně mohl byste mi usnadnit pouť k branám pekla a poslat mi zbytek mých věcí na tuto adresu? Náklady vám převedu na účet.

Následuje seznam knih a nahrávek včetně onoho Schuberta ležícího na polštáři.

„Ádž?“

Dr. Ghotse opraví Lisinu výslovnost. „Jedna mladá slečna, s níž se profesor Lull seznámil v klubu. Naučil ji cvičení proti astmatu.“

„Butejkovu metodu?“

„Ano, tak se jmenuje. Nanejvýš znepokojivá technika. Z odborného hlediska bych ji nedoporučoval. Profesora Lulla velmi znervóznilo, že jej ona slečna poznala.“

„Počkat. Já nejsem první?“

„Pochybuji, že Áž pracuje pro nějakou vládu.“

Lise přejede mráz po zádech, třebaže ve vlhké kajutě panuje dusné horko. Vyvolá si na Tablet první snímek z Tabernáklu a ukáže jej dr. Ghotsemu.

„Opět jde o nekvalitní fotografii, ale ano, je to ona.“

„Dr. Ghotsi, tento snímek rovněž pochází z artefaktu uvnitř Darnleye 285.“

„Inu, slečno Durnauová, jak píše profesor Lull ve svém dopise – je to vskutku pořádná záhada.“

Déšť konečně začíná slábnout.

31. Lull

V kanceláři právníka Nagpála jsou okna dokořán a lomoz z ulice je drtivý.

„Promiňte, prosím, nezlobte se,“ omlouvá se právník Nagpál, když vede hosty k rozpraskaným koženým křeslům. Sám se usadí za zdobně vyřezávaným stolem. „Ale jinak bych v tom vedru… to ta

klimatizace. Má ji udržovat, náš domácí. Důrazný dopis, zřejmě. Prosím, kapku čaje. Osobně, teplý čaj osvěží nejlépe, když člověka souží horko.“

Thomas Lull nesouhlasí, ale právník Nagpál už přivolal zvonečkem kancelářského pomocníka.

„Slyšel jsem, že ve Džharkhandu už prší.“ Chlapec jim z mosazného tácu naservíruje horký, odporně sladký čaj. Nagpál uchopí šálek a vypije jej na ex. Právník Nagpál z firmy Nagpál, Pahelwán a Dhaván působí starším dojmem, než by odpovídalo jeho věku. Thomas Lull již dlouho zastává teorii, že každý člověk má svůj vnitřní duchovní věk, jehož se drží celý život. On sám zůstal na pětadvaceti. Advokátovi naproti němu táhne na šedesátku, ačkoli z tváře a rukou by mu nehádal víc než třicet. „Tak copak vás za mnou přivádí?“

„Tady má společnice obdržela jistou fotografii odeslanou z této kanceláře,“ odvětí Lull.

Nagpál se zamračí a udiveně našpulí rty. Áž k němu přes stůl posune svůj palmer. Thomas Lull odhaduje okolní teplotu na něco přes čtyřicet, ona je však klidná a vyrovnaná. Její tilak jako by v šeré kanceláři světélkoval.

„Dostala jsem ji na své osmnácté narozeniny,“ dodá Áž.

„Á, už si vzpomínám!“ Nagpál otevře palmer v ručně šitém koženém pouzdře a vyvolá si podrobnosti. Thomas Lull sleduje hru jeho prstů, pohyb jeho zorniček, chvění jeho nozder. Čeho se bojíš, právníku Nagpále s několika tituly a diplomy a certifikáty na zdi? „Ano, Ážmer Ráová. Přijela jste až z Bengalúru, pozoruhodné, a v dnešní napjaté době. Jsem přesvědčen, že jde o fotografii vašich biologických rodičů.“

„Ale hovno,“ ucedí Thomas Lull.

„Pane, na tom snímku jsou…“

„Jean-Yves a Andžálí Trudeauovi. Léta jsem s nimi pracoval. Zatímco podle vás zadělávali tadyhle na Áž, byl jsem s nimi ve Štrasburku denně v kontaktu. Kdyby Andžálí otěhotněla, věděl bych o tom.“

„Se vší úctou, pane Lulle, existují moderní metody, náhradní mateřství…“

„Pane Nagpále, Andžálí Trudeauová v životě nevyprodukovala jediné životaschopné vajíčko.“

Právník Nagpál si rozpačitě skousne dolní ret.

„Ptáme se tedy, kdo jsou Ážini skuteční rodiče a kdo vás pověřil zasláním této fotografie? Někdo si s ní ošklivě zahrává.“

„Přestože se slečnou Ráovou opravdu soucítím, nejsem oprávněn tuto informaci vyzradit, pane Lulle. Je to důvěrná záležitost.“

„Klidně můžeme zajít přímo za nimi. Tady jsme jen ze slušnosti.“

„To asi nepůjde. Omluvte mou přímost, ale pan a paní Trudeauovi jsou po smrti.“

Tmavá, stísněná, propocená místnost se kolem Thomase Lulla začne obracet naruby.

„Cože?“

„Musím vám s lítostí oznámit, že pan a paní Trudeauovi včera ráno uhořeli v bytě na Vidjapíthově ulici. Okolnosti jsou dosud nejasné, policie vše vyšetřuje.“

„Chcete říct, že byli zavražděni?“

„Mohu jen říci, pane, že incident upoutal pozornost vládního odboru neformálně zvaného Ministerstvo.“

„Krišnovi policajti?“

„Přesně tak. Byt byl údajně sídlem sundarbanu Badrináth.“

„Oni se zapletli s datarádži?“

Právník Nagpál rozpřáhne ruce.

„O tom se neodvažuji spekulovat.“

Thomas Lull mluví pomalu a zřetelně, tak aby právník ani na okamžik nezapochyboval o významu jeho slov. „Pověřil vás zasláním fotografie sundarban Badrináth?“

„Pane Lulle, já mám matku, bratry a vdanou sestru se třemi dětmi, bohové kéž jsou jí nakloněni. Jsem státní notář a zapisovatel přísah v nepříliš spořádané čtvrti. Působí zde síly, jimž nemusím plně rozumět, aby mi bylo jasné, že jsou velmi mocné. Jen plním instrukce a vystavuji faktury. Pochopte, prosím, že vám nemohu pomoci. Od svých klientů mám však jednu poslední instrukci.“

Pan Nagpál zazvoní na zvonek, štěkne příkaz v hindštině na svého pomocníka, který se po chvíli vrátí se schránkou o velikosti knihy, zabalenou do váránaského hedvábí. Pan Nagpál ručně tkanou

látku rozbalí. Uvnitř jsou dva předměty, fotografie a vyřezávaná dřevěná šperkovnice. Snímek podá Áž. Je to běžná rodinná fotografie, matka, otec a dcera se smějí u vodopádu a za nimi se tyčí věže zářivého města. Teď jsou však muž i žena mrtví a dívka mžourající v jasném ranním světle má vyholenou hlavu, zjizvenou po nedávné operaci.

Áž si prohrábne vlasy.

„Soucítím s vámi," řekne právník Nagpál. „Toto je druhý předmět, který vám mám předat." Posune k Áž šperkovnici. Když dívka odepne mosaznou sponu, Thomas Lull ucítí santalové dřevo.

„Můj koník!"

Mezi palcem a ukazováčkem drží univerzální kruh ohnivé čakry. Uprostřed tančí bílý kůň vztyčený na zadních.

~ ~ ~

Nebe za pohádkovými věžemi a hydroponickými farmami východního břehu je obsidiánová, deset kilometrů vysoká hradba gigantické pevnosti. Thomas Lull, který sedí na horním stupni ghátu Dásašvamédha, cítí v nosních dutinách její tlak. Nad řekou a městem visí zamžené žluté slunce. Široké písčiny na východním břehu, kde sádhuové naga praktikují svůj asketismus, jsou oproti černé obloze sněhobílé. Poryvy větru prohání po ghátu blatouchové lístky a rozhoupávají čluny na vodě. Ani v Kérale Thomas Lull nezažil takovou vlhkost. Představuje si, jak se mu vlhkost a vedro a zplodiny ovíjejí kolem dýchacích cest, jak se mu vzduchovody zužují.

Nos na dýchání, pusa na mluvení.

Nálada ve městě je napjatá, sevřená. Horko a válka. Hněv Sarkhandu probublal do ulic. Požáry. Masakry. Nejdřív neuta, pak muslimové, jako obvykle. A teď se do amerických bister v Novém městě vbourávají pickupy Mahindra a karsevaci polévají bezbožné hovězí hamburgery alkopalivem. Thomas Lull si vůbec poprvé začíná uvědomovat barvu své pleti a svůj přízvuk.

Důstojník si vzal jeho pas a nechal ho samotného v místnosti bez oken v malém vesnickém lékařském středisku, kde Bháratské obranné síly shromáždily přeživší z vlakového masakru. Thomas Lull seděl na kovové židli pod holou žárovkou, náhle vyděšený a

nahý, zatímco ve vedlejší místnosti se ozývaly hlasité telefonní hovory v hrkavé hindštině ohledně jeho pasu. Nikdy vědomě nevěřil v americkou privilegovanost, v to, že jej ta malá knížečka pasuje na člena globální aristokracie, přesto ji před sebe zvedal jako stříbrný křížek, zrnko chycené mezi mlýnskými kameny soupeřících sil. Netušil, že se kvůli ní ocitne v roli jednoho z hráčů oné nesrozumitelné hry, v nejlepším případě poskoka nepřátelské mocnosti, v nejhorším špiona. V místnosti strávil tři hodiny, zatímco vedle rachotily klávesnice, když vojáci zapisovali svědectví přívalu hlasů, a venku na ulici naříkaly ženy. Pak obtloustlý nižší důstojník s úhledným modrým kolečkem uprostřed jazyka od olizování vysychající propisky odtrhl z bloku pár listů, růžových, modrých a žlutých, orazítkoval je a předal Thomasi Lullovi spolu s jeho tuhým černým pasem.

„Tohle je cestovní povolení, tohle vaše dočasná identifikační karta a tohle vaše jízdenka," ukazoval popořadě propiskou na lejstra. „Autobusy odjíždějí od Durgina chrámu, vy si vezměte číslo 19. Tímto se vám jménem bháratské vlády omlouvám za nepříjemnosti a přeji vám bezpečnou cestu." Načež pokynul propiskou ženě stojící ve frontě za Lullem.

„Co má společnice, mladá žena s Višnuovým tilakem na čele?"

„Všechny autobusy, všichni cestující před chrámem. Šťastnou cestu, pane."

Poddůstojník poslal Lulla kmitnutím propisky na ulici. Vesnici osvětlovaly reflektory aut. Thomas Lull procházel mezi řadami těl, tlačících se jedno na druhé jako milenci. V půli cesty k bílým autobusům došly armádě vaky na mrtvé a těla ležela nezakrytá. Ve všudypřítomném puchu spáleného masa se Lull snažil nedýchat. Armádní medici už začali odstraňovat rohovky.

„Áž!" křikl. Blesky fotoaparátů, mihotání kamerových světel – zpravodajské týmy na lovu. Za lesem mikrofonů na dlouhých ramenech rozkvétaly na přenosových vozech talíře satelitních uplinků jako květy máku. „Áž!"

„Pane Lulle! Pane Lulle!" Z okna autobusu zamávala bledá ruka. Od tilaku se odrazilo světlo. Lull se protlačil davem, co nejdál od

kamer s americkými logy. „Byl jste pryč tak dlouho," řekla, když se zhroutil na sedátko vedle ní.

„Zjišťovali, jestli nejsem agent cizí mocnosti. Co ty? Říkal jsem si, vzhledem k tomu, cos předvedla…"

„Pustili mě okamžitě. Myslím, že se báli."

Autobus jel po zbytek noci a celý další den. Hodiny splývaly ve vedro a rovinatou krajinu a vesnice s malovanými reklamami na vodu a spodní prádlo a v neustávající jekot klaksonů. Thomas Lull stále viděl mrtvoly s červenýma očima naskládané na ulici a Áž klečící na jednom koleni s rukou nataženou k deaktivovaným bojovým robotům.

„Musím se tě na něco zeptat…"

„Uviděla jsem jejich bohy a oslovila je. To jsem také řekla vojákům. Nemyslím, že mi uvěřili, nicméně se mě začali bát."

„Roboti mají bohy?"

„Všechno má bohy, pane Lulle. Jen je člověk musí najít."

Na další záchodové zastávce si Thomas Lull koupil noviny, aby se ujistil, že všechny ty střípky dojmů a zážitků jsou opravdové vzpomínky. Bháratští extrémisté napadli áwadský šatabdi; šlo o politováníhodnou přemíru vlasteneckého zápalu (stálo v úvodníku), leč stateční džawané z allahabádské divize odvrátili brutální a bezdůvodný odvetný útok áwadských sil.

V Indii se vždy najde něco, co přivodí šok i sebeliberálnějšímu Západaňanovi. V případě Thomase Lulla je to podpovrchové ložisko hněvu a nenávisti, které může dohnat člověka k tomu, aby vtrhl do domu celoživotního souseda, rozsekal ho sekerou na kusy, jeho ženu a děti upálil v postelích, a pak, když je uděláno a hotovo, se znovu vrátil k poklidnému sousedskému životu. I na ghátech mezi věřícími a dhóbi-wally a pouličními prodavači, kteří nahánějí tenčící se proud turistů, je lůza vždy na dosah. Filozofie na něco takového nezná odpověď.

~ ~ ~

„Jednu dobu jsem uvažoval, že bych spolupracoval se sundarbany," prohlásí Thomas Lull. „To bylo poté, co jsem svědčil před Hamiltonovou komisí. Podezřívali mě a oprávněně; Alterre byla z

poloviny postavená na úmyslu založit alternativní ekosystém, v němž by se mohla spontánně vyvinout nezávislá inteligence. Ve Státech bych asi stejně nemohl zůstat. Rád si představuju, že bych perzekuci snášel hrdě a s noblesou, jako Chomsky během Bushových válek, pravda je ovšem taková, že se ze státní mašinérie vždycky podělám. Bál jsem se, že mě nikdo nebude brát vážně. Že budu psát a mluvit a přednášet do prázdného publika. Řvát do polštáře, zamčený v bílém pokoji. To je horší než smrt. Tak nakonec skončil Chomsky. Zardoušený stupiditou světa.

Věděl jsem, co tady mají, každý, kdo se alespoň trošku vyzná v sintelech, ví, co v těch svých kyberabádech skrývají. Během měsíce, než vstoupil v platnost Hamiltonův zákon, odtekly ze Států bevabyty dat. Washington na všechny indické státy brutálně tlačil, aby ratifikovaly Mezinárodní dohodu o registraci a licencování strojových inteligencí. A já si řekl, že alespoň jeden Američan by se měl postavit na jejich stranu, nabídnout odlišný úhel pohledu.

Jean-Yves a Andžálí chtěli, abych přijel. Věděli, že i kdyby se Áwadh přidal k Washingtonu, nevymámili by z Ránaů víc než skromný kompromis, jen aby ty jejich seriály neztratily šťávu. A pak mě opustila žena s polovinou mého světského majetku a já si nalhával, že jsem sebejistý a sofistikovaný a v pohodě, a přitom jsem nebyl ani jedno. Byl jsem pravým opakem všeho, co jsem si o sobě myslel. Nejspíš jsem se pak na nějakou dobu zbláznil. Ještě pořád z toho nejsem venku. Ježiši, jak to, že jsou mrtví?“

„Co myslíte, na čem v tom sundarbanu pracovali?“

Áž sedí se zkříženýma nohama na dřevěném stupínku, kde v noci bráhmani konají púdžu na počest Gangy Dévi. Věřící civí na její tilak, vyznavačka Višnua v srdci Šivova panství.

„Zřejmě na Generaci 3.“

Áž si pohrává s věncem z blatouchových lístků.

„Už dosáhli singularity?“

Thomas Lull překvapeně povytáhne obočí nad exotickým termínem, který skanul Áž ze rtů jako perla.

„Ale, ale, ty moje záhado, co víš o singularitě?“

„Neznamená to teoretický bod, kdy se sintely nejprve stanou stejně inteligentní jako lidé, a pak je rychle nechají za sebou?“

„Má odpověď zní – ano i ne. Ano, sintely Generace 3 bezpochyby existují a jsou právě tak živé a vědomé si sama sebe jako já nebo ty. Rozhodně z nás ale nenadělají otroky nebo své domácí mazlíčky, ani nás nesmetou atomovkami z povrchu zemského, protože by v nás viděly konkurenty o tutéž ekologickou niku; to je Hamiltonovo uvažování, nebo spíš Hamiltonovo neuvažování. A to je to mé „ne“ – jsou inteligentní, ale ne jako lidé. Sintelová inteligence je jiná, cizí. Vyvinula se v reakci na specifické environmentální podmínky a stimuly Kyberzemě, kde panují zcela jiná pravidla a zákonitosti než na naší Zemi. První pravidlo Kyberzemě – informaci nelze přesunout, pouze zkopírovat. Na naší Zemi je přesun informace hračka; děláme to pokaždé, když vstaneme nebo si sedneme; své vědomí si nosíme všude s sebou. To sintely neumějí, zato ale zvládnou něco, co my ne. Mohou se kopírovat. Co taková schopnost provede s vědomím sebe sama, to opravdu nevím a přísně řečeno ani nemůžu vědět. My už z podstaty nemůžeme být na dvou místech současně; ne tak sintely. Pro ně je naprosto zásadní otázka, co po zkopírování do nového matrixu udělat s duplikátem a jaké jsou filozofické implikace takového činu. Zemře takové vědomí, nebo se stane součástí většího gestaltu? Vidíš, už teď se dostáváme do úplně cizí myšlenkové sféry. Takže i kdyby sintely už dosáhly singularity a jejich IQ se počítalo na miliony, co by to znamenalo v lidských pojmech? Jak bychom to změřili? S čím bychom to porovnali? Inteligence není absolutní veličina, nelze ji vytrhnout z kontextu prostředí. Sintely nepotřebují vyrábět krachy na burzách, ani na nás pouštět atomovky nebo sabotovat náš planetární web, aby lidstvu ukázaly, zač je toho loket; nemusejí s námi soupeřit, tyhle věci nemají v jejich vesmíru sebemenší smysl či relevanci. Jsme sousedé obývající paralelní světy, a dokud se k sobě budeme chovat jako sousedé, budeme žít v míru a ku vzájemnému prospěchu. Ale Hamiltonův zákon znamená, že jsme proti svým sousedům pozvedli zbraně a chceme je vyhladit. A oni se dříve či později začnou bránit, jako každý tvor zahnaný do kouta, a pak to bude hrůzná, lítá bitva. Není strašlivější války, než když mezi sebou bojují bohové, a my jsme si božstvy navzájem. Pro sintely jsme bohové. Pouhým slovem můžeme přepsat celé odstavce jejich světa. Taková je podstata jejich

vesmíru – cizí síly, které dokáží revokovat libovolný úsek jejich reality, jsou její nedílnou součástí stejně, jako je kvantová neurčitost a M-hvězdná teorie součástí té naší. I my kdysi uvažovali podobně – silou, která držela duchy a předky a vůbec všechno pohromadě, bylo boží slovo. Potřebujeme jeden druhého, jinak se nám svět rozsype pod rukama.“

„Možná to jde i jinak,“ poznamená Áž tiše. „Možná na válku nedojde.“

Thomas Lull ucítí na tváři závan větru a uslyší vzdálené tygří zapředení bouře. Už přichází.

„Nebylo by to skvělé?“ ušklíbne se. „A nebylo by to poprvé? Ne, kdepak, tohle je Věk Kálí.“ Postaví se a opráší si ze šatů písek a lidský popel. „Pojď,“ natáhne k Áž ruku. „Zajdeme navštívit katedru počítačových věd na Váránaské univerzitě.“

Áž nakloní hlavu na stranu.

„Profesor Naréš Čandra je dnes v práci, ale budete si muset pospíšit. Odpusťte, já s vámi nepůjdu.“

„A kam chceš jít?“ Jako by promluvil uražený nápadník.

„V Bháratském národním archivu na Raja Bazaar Road je otevřeno do pěti. Jelikož vše ostatní selhalo, snad vyčtu totožnost svých biologických rodičů z profilu mitochondriální DNA.“

Sílící vítr čechrá její klučičí účes a s Lullovými nohavicemi třepotá jako s vlajkami. Dole na náhle zčeřené hladině se veslice obracejí ke břehu.

„Jsi si tím jistá?“

Áž obrátí v prstech svého slonovinového koně.

„Ano. Přemýšlela jsem o tom a musím to zjistit.“

„Tak hodně štěstí.“ Thomas Lull ji bez přemýšlení, navzdory instinktům, obejme. Áž je drobná a kostnatá a tak lehounká, až se bojí, že ji přelomí jako větvičku.

~ ~ ~

Thomas Lull se rád pyšní oním chlapským nadáním, že jakmile někam zavítá, je už nadosmrti schopen najít cestu zpátky třeba i poslepu. Proto je také do dvou minut od okamžiku, co vystoupí z rikši na hustý trávník Váránaské univerzity, beznadějně ztracen.

Když na rodící se katedře počítačových věd kdysi přednášel, byl kampus z osmdesáti procent staveništěm.

Zeptá se na cestu studentky, která má na nohou, v tom největším a nejdelším období sucha v krátké bháratské historii, zcela nepochopitelné gumáky. Za lehkými, vzdušnými budovami kampusu se hromadí hrozivé temné mraky. Horký vítr je už velmi silný, elektrický. Prosím, prosím, ať prší, modlí se Lull, když běží do schodů kolem ostrahy a dvojitými dveřmi do kanceláře katedry, kde se osm mladíků a jedna žena středního věku ovívají bulvárními časopisy. Vybere si ženu.

„Chtěl bych mluvit s profesorem Čandrou."

„To bohužel nepůjde."

„Ale jděte, mám to z velmi důvěryhodného zdroje, že právě teď sedí u sebe v pracovně. Mohla byste jej informovat?"

„To je nanejvýš neobvyklé," zamračí se sekretářka. „Schůzky se sjednávají předem prostřednictvím této kanceláře a musí být zapsány do záznamu schůzek do pondělí deset nula nula."

Thomas Lull zaparkuje zadek na jejím stole. Začíná vidět rudě, ví ale, že na indickou byrokracii platí jedině trpělivost, úplatky nebo hodnost. Nakloní se nad stůl a stiskne dlaní všechny tlačítka interkomu naráz.

„Byla byste tak hodná a vyřídila profesoru Čandrovi, že s ním chce mluvit profesor Thomas Lull?"

Na konci chodby se otevřou dveře.

32. Párvatí

Začalo to už na nádraží. Nosiči byli zloději a lotři, bezpečnostní prohlídka nanejvýš neuctivá k počestné vdově z loajální vesnice v mírumilovném okrese, řidič taxíku jí neurvale hodil zavazadlo do kufru a jel tou nejdelší možnou trasou a hrozně rychle a kličkoval mezi autobusy, jen aby k smrti vyděsil starou ženskou z venkova, a ještě měl tu drzost domáhat se deseti rupií navíc za to, že jí vynesl kufr do schodů, a ona mu je musela dát – z těch ohavných městských výparů si skoro vykašlala plíce a sama by to nikdy nezvládla. A čaj,

který jí dala kuchařka, má nakyslou pachuť, čistou vodu holt člověk ve městě nenajde.

Párvatí Nandhová pošle zamračenou kuchařku pryč, přivítá matku srdečně a vroucně, jak se na řádnou dceru patří, a přikáže zametačce, aby odnesla zavazadla do pokoje pro hosty a vše přichystala.

„Udělám ti pořádný čaj, a pak si půjdeme sednout na střechu."

Paní Sádurbhajová změkne jako vosková soška během Kumb Mely.

Zametačka oznámí, že pokoj je připraven. Když její matka odejde, aby vše zkontrolovala a vybalila si, postaví Párvatí na čaj a začne utírat a uklízet a urovnávat všechny stopy svého ponížení na kriketovém zápase.

„To bys neměla," prohlásí paní Sádurbhajová a vtlačí se vedle Párvatí ke sporáku. „Šálek čaje je to nejmenší, co by měl člověk od své kuchařky očekávat. A ta tvoje zametačka se ulívá. Nemožně líná holka. Toho prachu, co jsem našla pod postelí. Na personál musíš tvrdě. Na." Na linku postaví křiklavě barevný balíček. „Ať si připomeneš, co je to opravdová chuť."

Ženy se usadí v polostínu jasmínového altánku. Paní Sádurbhajová si prohlíží zahradu, pak přeskočí zrakem na sousední střechy.

„Jsi tady nějak moc na očích," poznamená a přetáhne si přes hlavu dupattu. Začala večerní špička a jejich konverzace soupeří s klaksony aut. Z rádia na protějším balkonu vyřvávají nejnovější hity. „Už aby to tady trochu zarostlo. Budeš mít víc soukromí. Pochopitelně ne takové jako v Cantonmentu, s opravdovými stromy, ale i tak tady budou příjemné večery. Pokud zůstaneš."

„Matko," řekne Párvatí, „proč jsi přijela?"

„Copak matka nemůže navštívit svou dceru? Nebo se v hlavním městě rozmohla nějaká nová móda?"

„Ani na venkově lidé nechodí na návštěvy bez upozornění předem."

„Upozornění? Jsem snad sesuv půdy nebo kobylky nebo nálet? Přijela jsem, protože si dělám starosti, o tebe, o tohle město, o současnou situaci; ano ano, každý den mi posíláš zprávu, ale já dobře

vím, co ty reportáže v televizi znamenají, všichni ti vojáci a tanky a eroplány a ten podpálený vlak, strašné, strašné. A teď tady sedím a dívám se a všechno vidím na vlastní oči.“

Podél hranice monzunu patrolují sintelové letouny, na bílých křídlech se leskne západní světlo, když se stroje kilometry nad Váránasím naklánějí a otáčejí. Můžou tam zůstat celé roky, řekl Párvatí Krišan. Nikdy se nedotknou země, jako křesťanští andělé.

„Matko, ti vojáci nás chrání před Áwaďany.“

Starší žena pokrčí rameny.

„Ech. To povídají v televizi, ale já vím, co vidím.“

„Matko, co ode mě chceš?“

Paní Sádurbhajová si podkasá lem sárí.

„Chci, aby ses se mnou vrátila domů.“

Párvatí spráskne ruce, ale paní Sádurbhajová utne její protest dřív, než začal.

„Párvatí, proč zbytečně riskovat? Říkáš, že jsi tady v bezpečí, a možná jsi, ale co když všechny ty jejich úžasné mašiny selžou a na tvou milovanou zahradu začnou padat bomby? Párvatí, poslouchej, i kdyby to riziko bylo malé jako zrnko rýže, bylo by pořád zbytečné. Vrať se se mnou do Kothkaje, tam tě áwadské stroje nikdy nenajdou. Jenom na krátko, dokud se tyhle nepříjemnosti neurovnají.“

Párvatí Nandhová položí skleničku s čajem na zem. Nízké slunce jí svítí do tváře, musí si zastínit dlaní oči, aby rozeznala matčin výraz.

„Oč ti jde doopravdy?“

„Co tím myslíš, doopravdy?“

„Nikdy sis opravdu nemyslela, že ke mně manžel chová dostatečnou úctu.“

„Ale vždyť je to pravda, Párvatí. Vdala ses v rámci džáti, a to je poklad k nezaplacení. Jen mne rmoutí, když se všechny ty ctižádostivé ženy – ne, dnes večer co na srdci, to na jazyku, takže jim budu říkat kastovní skokanky; tak a je to venku –, když se všechny ty kastovní skokanky holedbají svým bohatstvím a manžely a statusem, který si zaslouží méně než ty. Bolí mě, Párvatí…“

„Můj manžel je velmi uznávaný a vysoce postavený státní zaměstnanec. Neznám nikoho, kdo by o něm mohl říct jediného

křivého slova. Nic lepšího mě nemohlo potkat. Vidíš tu zahradu? Tohle je jeden z nejžádanějších státních bytů.“

„Ano, ale státních, Párvatí. Státních.“

„Já se nechci stěhovat do Cantonmentu. Tady mi nic nechybí. A ani se nechci vrátit do Kothkaje pod tvou falešnou záminkou, že mi manžel nevěnuje dostatečnou pozornost.“

„Párvatí, já bych nikdy…“

„Ach, promiňte.“ Hovor obou žen přeruší třetí hlas. Na podestě schodiště stojí Krišan ve svých nejlepších kriketových šatech. „Potřebuji, é, zkontrolovat kapkovou závlahu.“

„Matko, tohle je Krišan, můj zahradník. Tohle všechno je jeho dílo.“

Krišan udělá namaste.

„Pozoruhodná změna,“ zabručí paní Sádurbhajová.

„Ty nejznamenitější zahrady často vyrostou na té nejméně slibné půdě,“ řekne Krišan a odejde předstírat práci s trubkami a kohoutky a regulátory.

„Nelíbí se mi,“ zašeptá paní Sádurbhajová dceři. Párvatí si všimne, jak se po ní Krišan dívá, zatímco zapaluje olejové terakotové lampičky podél záhonků. Začíná se smrákat. Drobné plamínky poskakují a třepotají se ve větru, který náhle vtrhl nad střechy domů. Na temném východě tlumeně zaburácí hrom. „Je nějaký moc důvěrný. Dívá se po tobě. To je vždycky špatné znamení, když se chlapi dívají.“

Ve skutečnosti přišel za mnou, pomyslí si Párvatí. Sledoval mě sem, aby byl se mnou, aby mě ochránil před zlými jazyky kastovních skokanek, aby byl silný, když já nejsem.

Zahrada se změní na souhvězdí lamp. Krišan se paním domu ukloní.

„Přeji vám dobrou noc. Uvidíme se ráno.“

„Měla jsi mu říct, ať posbírá ty pecky od meruněk. Za chvíli to tady bude samá opice.“

33. Višrám

Bradavky má Marianna Fuscová fakt skvostné, myslí si Višrám, když se jeho právnička vyhoupne z bazénu a jde po mokrých dlaždicích k lehátku. Vidí jejich obrys skrz lykru; okrouhlé a útulné, póry jako malé podbradavky, vyrýsované, uspokojivé. Ve studené vodě vystřelily vzhůru jako korek od šampaňského.

„Panebože to je slast," prohlásí Marianna, vytřepe si vodu z vlasů a kolem pasu si uváže hedvábný přehoz. Ztěžka žuchne do lehátka, pohodlně se opře a nasadí si sluneční brýle.

Višrám neměl v úmyslu přestěhovat se do téhož hotelu jako ona. Z ubytování se vinou války stalo nedostatkové zboží; všechna hotelová parkoviště ve Váránasí přetékala dodávkami se satelitními uplinky, bary praskaly ve švech zahraničními korespondenty, kteří zabíjeli nudu mezi jednotlivými konflikty. Višrám si ani neuvědomil, že jde o stejný hotel, kde Mariannu vysadil oné katastrofální první noci, dokud ji nespatřil v prosklené kabině výtahu. Ten kostýmek by poznal kdekoli na světě.

Apartmá je mimořádně pohodlné, ale Višrám v něm neumí usnout. Chybí mu hypnagogické linie malovaného stropu jeho ložnice. Chybí mu útěšná náruč erotických dřevořezeb Šanker Mahalu. Chybí mu sex. Vidí, jak Marianně na paži vyskočily krůpěje potu ještě dřív, než stačila oschnout.

„Višku." Takhle mu ještě neřekla. „Možná už tady dlouho nezůstanu."

Višrám postaví šálek kávy na zem velmi opatrně, aby zařinčení neprozradilo jeho úlek.

„Kvůli válce?"

„Volali mi z centrály; ministerstvo zahraničí vyzývá, aby britští občané pokud možno opustili zemi, a rodina si taky dělá starost, zvlášť po těch pouličních nepokojích…" Její rodina, to rozbujelé souhvězdí vztahů, rozvedených a znovu spojených, rozprostřených po pěti různých rasách a mnoha jiholondýnských činžovních domech z červených cihel. Její plavky na slunci vepředu uschly, ale u lehátka jsou stále vlhké a přiléhavé. Višrám měl vždycky slabost pro jednodílné. Čím víc skrývají, tím víc ukazují. Mokrá lykra

zdůrazňuje svalnatou křivku Marianniných zad. Višrámovi se v trenýrkách z váránaského hedvábí neklidně zachruje pták. Hrozně rád by si ji vzal, rovnou tady, a pak ještě v bazénu, v pleskající vodě, nohy zaháknuté o ramena, přes obezdívku balkonu by se přeléval řev ranní špičky hluboko dole…

„Musím se přiznat, Višku, tenhle případ jsem nechtěla. Měla jsem dost svých projektů."

„Ani já si takhle nepředstavoval své ideální angažmá," pokrčí Višrám rameny. „Jako sólový komik jsem měl dobře rozjetou kariéru. Uměl jsem lidi rozesmát. A to není žádná sranda, jak si možná leckdo myslí – propána, Višráme, co to zase vyvádíš za blbosti? Hned toho nech a pojď sem, jsou tady důležitější věci na práci. A víš, co je na tom vůbec nejhorší, co mě štve ze všeho nejvíc? Baví mě to. Co baví, já to kurva úplně žeru. Miluju tuhle korporaci a lidi, co pro ni pracujou, a o co se snaží a co v té mé výzkumné divizi už vykoumali. Tomu starému parchantovi bylo u prdele, jestli o tu práci stojím, nebo ne, ale celou dobu měl pravdu. Já Ray Power zachráním, s tebou, nebo bez tebe, ale jestli to má být bez tebe, tak si budeme nejprve muset pár věcí vyjasnit, za prvé zbožňuju, jak se ti v těch plavkách rýsujou bradavky, a za druhé nemine jediná sekunda, na schůzce nebo brífinku nebo za stolem nebo během telefonu, kdy bych nemyslel na sex s tebou v první třídě letu BharatAir 375."

Ruce Marianny Fuscové spočívají bez hnutí na područkách lehátka, oči za jejími italskými brýlemi neviditelné.

„Pane Rayi."

A kurva.

„Tak na co čekáte?"

Marianna je dostatečně profesionální a vzrušená, aby se nerozplývala nad rozlehlostí Višrámova střešního apartmá. Oba vpadnou do dveří, roztřesení touhou. Višrám se překotně svlékne, jak se na džentlmena sluší, odspodu nahoru; Marianna si strhne hedvábný sarong a vykročí proti němu, přičemž průsvitnou látku kroutí a váže ji do provazu s velkými uzly, jako nějaká mafiánská škrtička. Strečové plavky povolí a rupnou, ale přesně tohle Marianna chce a Višrám jí ochotně vyhoví; líbí se mu dotek pružné látky v dlani, líbí se mu, jak ji trhá, odhaluje. Zkusí se jí vtlačit do vagíny,

ale ona se odkulí se slovy *ne ne, to monstrum do sebe nepustím.* Povolí mu ale tři prsty, do obou otvorů, a rouhá se a hází sebou na rohoži u nohou postele. Pak mu pomůže vsunout do sebe hedvábný přehoz, opatrně, uzel za uzlem, obkročmo se na něj posadí, velké bradavky se jí rýsují na pozadí žluté bouřkové noci, honí mu, dokud se neudělá, a až je hotový, překulí se na záda a navede jej, aby jí bříškem palce u nohy masíroval klitoris, a když začne klít a mlátit pěstmi do podlahy, složí se do pluhu a Višrám si obtočí volný konec sarongu kolem ruky a pomalu jej vytahuje; každý uzel provází zaklení a prudký třes po celém těle.

Když jsou konečně s to znovu promluvit, ukazují retro nástěnné hodiny půl dvanácté a oni leží bok po boku na rohoži, popíjejí whisky z minibaru rovnou z lahve a vzrušeně naslouchají dunění a rachocení blížící se bouře.

„Už nikdy v životě se nepodívám na hedvábný sarong stejnýma očima," prohodí Višrám. „Od koho ses to naučila?"

„Proč myslíš, že mě někdo musí učit?" Marianna Fuscová se překulí na bok. „To jen vy Indové si ani neodkašlete bez nějakého toho guru."

V pokoji se modře zamihotá odlesk silného blesku. Višrám si vzpomene na fotku, kterou jej ráno přivítala personalizovaná stránka s přehledem zpráv; tváře bílé od fotografických blesků, muž s otevřenými ústy a cizí, asexuálně krásné neuto s bankovkami v ruce. Co asi dělali? pomyslí si. Co vlastně můžou dělat? A ať už je to jakkoli, zaslouží si ten muž zkázu své kariéry a rodiny? Sex si Višrám vždycky představoval a praktikoval jako uzavřený, neměnný systém, jako danou sadu akcí a reakcí, bez ohledu na orientaci, ale na podlaze s Mariannou Fuscovou, mezi cáry jejích plavek a zauzlovaným hedvábným hadem, kterého jí tak láskyplně vytáhl z tračníku, si uvědomí, že je to celý národ nespočtu chutí a tužeb, stejně bohatý na jazyky a kulturu jako Indie.

„Marianno," řekne s pohledem upřeným do stropu. „Nejezdi."

„Višku." Znovu to oslovení. „Asi bych konečně měla s pravdou ven." Posadí se. „Řekla jsem ti, že mě najal tvůj otec, abych dohlédla na předání moci."

„Najal, aha, takže jak se potom říká tomu, co jsme teď dělali?"

„Víš, žádný komik, kterého jsem kdy poznala, se nesnažil o vtípky v soukromém životě. Ne, Višku, mě ve skutečnosti najal někdo jiný. Společnost jménem Odeco.“

Višrám má pocit, že se propadá podlahou. Ochabnou mu svaly, rozevřou pěsti, bezděčná jógová pozice zvaná „mrtvola“.

„Tak teď už to dává smysl, že? Nejdřív toho nadrženýho hejla pěkně ukolébej, než ho zařízneš…“

„Hej!“ Marianna Fuscová se posadí a nakloní se nad něj. Vlasy jí spadají kolem tváře, měkká tmavá silueta na pozadí oken. „To není pravda a není to fér. Já nejsem žádná korporátní… kurva. Neblbla jsem s tebou v zájmu nějakého spiknutí. Nebuď kretén, Višráme Rayi. Řekla jsem ti to, protože ti důvěřuju, protože tě mám ráda, protože se mi líbí sex s tebou. Nechala jsem tě, abys mi strkal prsty do zadku, hergot, jaký lepší důkaz důvěry bys ještě chtěl?“

Višrám počítá intervaly mezi blesky a hromy. Jedno Odeco, dvě Odeca, tři Odeca, čtyři…

„Nemám nejmenší ponětí, co se kolem mě děje,“ zahučí k nudnému stropu v mezinárodně hotelovém stylu. „Kdo stojí za kým, kdo koho platí, kdo má na čem zájem a kdo pracuje pro koho a proč.“

„A ty myslíš, že já něco vím?“ opáčí Marianna Fuscová, překulí se na bok, a přitiskne své dlouhé pevné tělo k Višrámovi. Ten ucítí na stehně měkký polibek jejího ochlupení. Přemýšlí nad jónickými tajemstvími, která před ním Marianna skrývá. „Jsem mladší partner v londýnské právnické firmě. Děláme fúze, akvizice a nepřátelská převzetí. V konspiracích, piklích a machinacích se nevyznáme.“

„Můžeš mi alespoň říct, co je Odeco zač?“

„Odeco je mezinárodní skupina investotů zaměřených na rizikový kapitál, se sídlem v nejrůznějších daňových rájích. Specializuje se na čistě teoretický výzkum a na to, čemu se říká šedá ekonomika – technologie a odvětví, která přísně vzato nejsou ilegální, ale mají pochybnou pověst, jako třeba Darwinware. Investují do silikonových džunglí v kyberabádech po celém rozvojovém světě, včetně jednoho sundarbanu tady ve Váránasí.“

„A taky nám dali peníze na urychlovač. Mluvil jsem s Čakrabortym, nebo spíš on mluvil se mnou.“

„Já vím. Pan Čakraborty je tady ve Váránasí mou styčnou osobou. Můžeš mi věřit, nebo ne, ale Odeco si přeje, aby projekt nulové energie uspěl.“

„Svěřil se mi, že je nadšen mým rozhodnutím rozjet plnohodnotné demo. Já to ale nikomu kromě našich kamarádů z EnGenu neřekl.“

„EnGen není Odeco.“

„Tak jak se to Čakraborty dozvěděl?“

Marianna Fuscová si skousne horní ret.

„To se musíš zeptat jeho. Já ti to nemůžu říct. Ale věř mi, cokoli, co ti EnGen nabídne za likvidaci toho projektu, Odeco dorovná, abys v něm pokračoval. Dorovná a přihodí.“

„Fajn,“ řekne Višrám a posadí se. „Protože já si jejich prachy rád vezmu. Můžeš mi sjednat schůzku s tou tvou styčnou osobou? Pokud už se na ni nechystá, protože mi zase přečetl myšlenky. A můžem si tohle zopáknout, někdy hodně brzo?“

Marianna Fuscová si odhrne z čela stále mokré a chlorem vonící vlasy.

„Můžu si půjčit župan? Takhle bych asi do výtahu lézt neměla.“

Čtyřicet minut na to je Višrám osprchovaný, oholený, oblečený a za spokojeného pobrukování sjíždí v prosklené kabině výtahu do hotelového vestibulu. Limuzína čeká mezi satelitními dodávkami. Hedvábný sarong nechal ležet ve vaně, stále zauzlovaný, aby trochu popíchl všetečný hotelový personál.

~ ~ ~

Blatouchové lístky na černé vodě. Višrámovi ve člunu připadá bouřková hradba jako kladivo Boží, namířené přímo na něj. Větrný předvoj monzunu čeří hladinu řeky. Buvoli se tísní u břehu, cítí změnu toční doby. Na ghátech si ženy cudně přidržují vzdouvající se sárí. Je to jeden z věčných rozporů jeho země, že národ, který sepsal a ilustroval Kámasútru, je tak ledově pruderní. I lidé v chladném, vlhkém křesťanském Glasgowě planou vášnivěji. Višrám tuší, že za to, co právě prováděl s Mariannou Fuscovou, by na venkově v Biliáru vyfasoval nejmíň dvacet let.

Veslař je patnáctiletý kluk se širokým zamrzlým úsměvem, který zápasí s proudem a poryvy větru. Višrám si před blesky připadá hrozivě nahý. V továrnách za řekou se již rozsvítila světla.

„Nerad to říkám, ale EnGen pro mě poslal tilt-jet," prohodí Višrám. „Zavezli mě do tygří rezervace. A přihodili ozbrojené stráže a fakt špičkový oběd. A jejich palubní personál, to se nedá srovnat," střelí pohledem po veslaři.

„Hm?" zabručí Čakraborty. Stojí uprostřed člunu a nepřítomně pozoruje přehlídku pobřežního života, který ubíhá kolem. Višrám by byl radši, kdyby si právník sedl. Pamatuje si na jednu scénku univerzitního ochotnického souboru. Posaď se, houpeš člunem. *A ďábel tě stáhne dolů…* Dneska tě ty křesťanské hříchy a boží tresty a věčná zatracení nějak berou, Višráme, pomyslí si.

„Jak říkám, trochu to houpe."

Veslař se zakření. Má čistou modrou košili a sněhobílé zuby.

„Ach ano, pane Rayi, počasí je malinko neklidné." Čakraborty si položí prst na rty, a pak jej namíří na pableskující gháty. „Neuklidňuje vás, že víte, kde skončíte, na těchto schodech, na tomto břehu, před očima všech těch lidí?"

„Zatím jsem o tom nijak zvlášť nepřemýšlel." Člun se znovu rozhoupe a Višrám se chytí boků.

„Skutečně? Ale to byste měl, pane Rayi. Já nad smrtí rozjímám každý den, alespoň chvíli. Projasňuje to mysl. Vyhlídka, že opustíme svůj malý osobní ostrůvek a splyneme se všehomírem, je ohromně povzbudivá. Tak si představuji mokšu Gangy. Znovu se připojíme k řece dějin, jako dešťová kapka, naše příběhy budou vetkány do proudu času. Povězte mi, žil jste na Západě, je pravda, že tam své mrtvé spalují potají, ve skrytu, jako by se za to styděli?"

Višrám si vzpomíná na pohřeb v umouněné pískovcové čtvrti Glasgowa. Zesnulou nijak zvlášť neznal – byla to kamarádka holky, se kterou spával, protože se mělo za to, že se stane šéfkou univerzitního souboru – pořád si ale pamatuje, jak strnul, když se dozvěděl, že dívka se zabila při lezení v Glencoe. A pamatuje si na hrůzu v krematoriu; dusivý zármutek, pohřební řeč nějakého cizince, který spletl jména jejích známých, zavřenou rakev, která sebou na

stupínku škubla, a pak začala za doprovodu reprodukovaného Bacha pomalu sjíždět do pece dole.

„Je to tak," odpoví Čakrabortymu. „Nesnesou ten pohled, protože se bojí. Pro ně to znamená definitivní konec."

Na popelem zavátých říčních schodech se procesí smrti a mokši neúnavně sune dál. Kousek od hladiny se zhroutila pohřební hranice, hlava a ramena mrtvého visí ven, ohněm překvapivě netknutá. Nad ghátem poletují ve větru oblaka popela a dýmu. Višrám Ray se dívá, jak se hořící mrtvola na hranici sesouvá a bortí v ohňostroji jisker a dřevěného uhlí, a uvědomí si, že Čakraborty má pravdu – je daleko lepší skončit tady, zemřít uprostřed života, opustit ostrůvek svého těla a splynout s celkem.

„Pane Čakraborty, chci vás požádat o velkou hromadu peněz," prohlásí.

„Kolik potřebujete?"

„Dost, abych mohl vykoupit Rámešův podíl."

„K tomu bude potřeba zhruba tří set miliard rupií. Mohu vám to dát i v amerických dolarech, pokud budete chtít."

„Jen potřebuji vědět, že ty peníze budou k dispozici."

Pan Čakraborty nezaváhá.

„Budou."

„Mám ještě jednu otázku. Marianna mi poradila, abych ji položil vám, že jen vy mi budete moct odpovědět."

„Oč jde, pane Rayi?"

„Co je Odeco, pane Čakraborty?"

Kluk se jen opírá o vesla a nechává loď unášet proudem, kolem pohřebních hranic až k chrámu na ghátu Scindia, který se už celé věky boří do rozpraskaného bahna.

„Odeco je jedna z mnoha krycích společností strojové inteligence Třetí generace, neformálně známé jako Brahmá."

„Zeptám se vás ještě jednou," řekne Višrám.

„A já vám dám tutéž odpověď."

„Ale jděte prosimvás." Bengálec jej mohl stejně dobře odkázat na Jamese Bonda nebo Ježíše nebo Lála Darfana. Čakraborty se k němu otočí.

„Čemu na mé odpovědi nevěříte?"

„Trojfázové sintely, to je science fiction.“

„Ujišťuji vás, že můj zaměstnavatel je naprosto reálný. Odeco je skutečně holdingem zaměřeným na rizikový kapitál. A jejím vlastníkem je opravdu umělá inteligence.“

„Hamiltonův zákon, Krišnovi policajti…“

„Existují sféry, kde mohou sintely žít bez obav z odhalení. Daří se jim zejména v prostředí mezinárodních finančních trhů, které si nárokují uvolněnou regulaci, aby mohly naplno těžit ze svých takzvaných tržních svobod. Tyto sintely nemají s naším typem inteligence nic společného; jsou distribuované, na mnoha místech současně…“

„Chcete mi tvrdit, že tenhle… Brahmá… je oživlá burza?“

„Nízkofázové sintely se na mezinárodních trzích začaly využívat již v minulém století. S nárůstem složitosti finančních operací rostla i komplexita umělých inteligencí, které je měly na starost.“

„Ale kdo by dokázal něco takového naprogramovat?“

„Brahmá není naprogramovaný o nic víc než třeba vy, pane Rayi. Jednoduše se vyvinul.“

Višrám zakroutí hlavou. Vedro, které před sebou hrne monzun, je nesnesitelné, šílené, vysává člověku veškerou energii a sílu.

„Brahmá?“ hlesne tiše.

„Jen jméno. Titul. Nic to neznamená. Totožnost je na Kyberzemi mnohem širší a volnější pojem. Geograficky Brahmá sestává z mnoha uzlů a subkomponentů, sintelů nižších fází, které si ani nemusejí uvědomovat, že jsou součástí vyššího vědomí.“

„A tahle… Třetí generace… je štěstím bez sebe, že mi může dát sto milionů dolarů.“

„Nebo i víc. Musíte pochopit, pane Rayi, že pro bytost jako Brahmá je vydělávání peněz tou nejsnazší věcí pod sluncem. Asi jako pro vás dýchání.“

„Proč, pane Čakraborty?“

Právník se konečně posadí. Kluk se znovu opře do vesel, aby malá skořápka nevyklopila pasažéry do vod Gangy, která přijímá a omývá všechny, kdož se osvobodili z pout karmy.

„Můj zaměstnavatel si přeje, aby byl projekt nulové energie doveden do zdárného konce.“

„Znovu se ptám proč?“

Pan Čakraborty ve svém dokonale střiženém černém obleku pokrčí rameny, pomalu a expresivně.

„Uvědomte si, že mluvíme o bytosti, která disponuje takovou finanční silou, že by mohla rozvrátit celá národní hospodářství. Nesvěřuje se mi se svými záměry ani motivy, pane Rayi. Lidský svět chápe jen částečně. V prostředí finančních trhů, které jsou její přirozenou ekologickou nikou, převyšuje člověka asi stejně jako my převyšujeme hady. Ale kdybyste s ní mluvil přímo, zdála by se vám naivní, neurotická; možná i trochu autistická.“

„Musím se zeptat – ví… věděl to můj otec?“

Čakraborty zakomíhá hlavou. Přisvědčení.

„Peníze mohou být na vašem účtu do hodiny.“

„A já se musím rozhodnout, komu důvěřovat; gangu amerických korporátních nájezdníků, kteří chtějí rozcupovat mou společnost na kusy, nebo sintelu, který je zároveň bohem a dokáže vymazat kterýkoli bankovní účet na zeměkouli.“

„Trefně vyjádřeno, pane.“

„Nemám moc na vybranou, co?“

Čakraborty pokyne klukovi. Ten se opře do levého vesla a otočí malý člun na tmavé vodě k velkému ghátu Dásašvamédha. Višrámovi se zdá, že na rtu ucítil dešťovou kapku.

34. Nadžíja, Tál

Šepot: „Tady nemůže zůstat.“

Vzduch je dusný a smrdutý, ale postavička na matraci spí spánkem Brahmovým.

„Proč ne?“ šeptne Nadžíja Aškarzadahová Bernardovi. Oba stojí ve dveřích zšeřelého pokoje jako rodiče nad nemocným potomkem. Světla kvapem ubývá, vlhkost roste. Textilní dekorace visí ztěžka, bez hnutí, v područí gravitace.

„Prostě tady nezůstane.“

„Chtěli ho zabít, Bernarde,“ sykne Nadžíja. Zdálo se to tak odvážné, tak geniální, když hnala moped po pólovém trávníku podél

verandy hostelu a kolem hulákajících studentů, mezi stoly a lidmi k Bernardově cimře. Někam do úkrytu. Někam blízko, kde nikoho nenapadne je hledat. Když proklopýtali dveřmi, neřekl Bernard ani slovo. Neuto bylo na pokraji zhroucení, zvláštním hlasem s těžkým přízvukem vykřikovalo cosi o adrenalinu. Omdlelo, než jej uložili do postele. Bernard mu zul boty, a pak vyděšeně ustoupil. Teď oba stojí ve dveřích a šeptem se dohadují.

„A navíc jsi ze mě udělala spoluviníka," sykne Bernard. „Vůbec nepřemýšlíš. Vřítíš se do davu a povykuješ a čekáš, že tě budou všichni oslavovat jako hrdinku."

„Víš, Bernarde, já vždycky věděla, že máš ze všech nejradši sám sebe, ale teď ses fakt překonal." Jenže jeho jízlivá poznámka trefila do černého. Nadžíja miluje akci. Miluje onu nebezpečnou iluzi, že je to všechno jako ve filmu, jako akční drama. Blbost. Život není film. Vyvrcholení a zápletky jsou buď náhoda, nebo spiknutí. Hrdina může padnout na hubu. Ti slušní a poctiví můžou těsně před koncem do jednoho zařvat. Život jako ze stříbrného plátna by žádný opravdový člověk nepřežil. „Nevím, kam jinam bych šla," přizná tiše. Krátce nato Bernard odejde. Zavírající se dveře vpustí do pokoje závan horkého vzduchu, zatuchlého, prosyceného potem a kadidlem. Rozvěšené tkaniny a sítě se zlehka zhoupnou nad postavou stočenou do těsného klubíčka. Nadžíja si okusuje ztvrdlou kůži na palci a říká si, proč musí vždycky všechno zvorat.

Znovu slyší zapraskání zabijákových žeber, cítí náraz v kyčlích a vidí, jak karsevacký vrah klouže po peronu ke kolejišti. V dusném, potemnělém pokoji se roztřese. Neumí to zastavit, musí najít židli a posadit se a pevně se obejmout, aby se zahřála. Útroby jí spaluje mráz. Je to čiré šílenství a ty jsi napochodovala přímo do oka hurikánu. Neuto a švédská reportérka. Kdyby tě někdo v téhle desetimilionové megapoli nechal zmizet, ani pes by po tobě neštěkl.

Otočí židli, aby měla na očích dveře i okna. Dřevěné žaluzie sklopí tak, aby zlí lidé se zlými úmysly neviděli dovnitř, ale ona aby viděla ven. Sedí a sleduje, jak se po zemi plazí proužky světla.

Náhle se s trhnutím probere. Zvuk. Pohyb. Ztuhne, pak se vrhne do kuchyně pro francouzský nůž. Rozrazí dveře, postava u ledničky se bleskově otočí a sevře v ruce nůž. On. Ono.

„Promiň promiň,“ omlouvá se svým zvláštním dětským hlasem neuto. „Je tady něco k jídlu? Mám hrozný hlad.“

V Bernardově ledničce je jen pár zbytků, nedojedených a okoralých, a láhev šampaňského. Samozřejmě. Neuto vše očichá, a pak se začne ládovat.

„Omlouvám se, omlouvám,“ huhňá. „Mám hlad jako vlk. To ty hormony, přetížilo jsem je.“

„Chceš udělat čaj?“ zeptá se Nadžíja; hrdinná záchranářka potřebuje dohrát roli do konce.

„Čaj, ano, čaj, skvělé.“

Sedí na matraci se skleničkami v ruce. Neuto si evropský čaj pochvaluje, černý bez cukru. Nadžíja sebou trhne při každém stínu na žaluziích.

„Ani nevím, jak ti poděkovat…“

„Neděkuj. Jen jsem tě vytáhla z kaše, do které jsem tě sama dostala.“

„Ano, to jsi řekla na nádraží. Ale kdybys to nezavinila ty, udělal by to někdo jiný, někdo, koho by pak třeba svědomí netrápilo. Mělas výčitky?“

Nadžíja Aškarzadahová ještě nikdy nebyla tak blízko živého neuta. Ví, co jsou neuta zač a jak vznikla a jak fungují, a má dokonce i přibližnou představu, co se jim na sobě líbí, a jako správná Skandinávka je tolerantní a v pohodě, ale tohle Tál voní tak nějak jinak. Nadžíja ví, že za tím jsou jejich nastavitelné hormony a neurochemikálie, bojí se ale, že Tál její rozpaky vycítí a bude si o ní myslet, že je neutofobka.

„Vzpomněla jsem si,“ odvětí. „Viděla jsem ty fotky a vzpomněla jsem si, kde už jsem tě viděla.“

Tál se zamračí. V nazlátlém soumraku cezeném skrz síťoviny na stěnách je to hluboce cizí výraz.

„V Indiapendentu,“ připomene Nadžíja.

Tál si položí hlavu do dlaní a zavře oči. Jeho řasy jsou dlouhé a ladné a Nadžíji se moc líbí.

„Bolí mě z toho hlava. Nevím, co si o tom myslet.“

„Dělala jsem rozhovor s Lálem Darfanem. Satnam mě provedl po studiu. Dal mi ty fotky.“

„Ten s trišulem!“ zvolá Tál. „Čútja! Nastrojil to na nás na oba! Aj!“ Začne se třást po celém těle, do očí mu vhrknou slzy; ruce drží před sebou jako malomocný. „Moje Máma Bhárat, oni mysleli, že jsem to já; spletli si byt…“ Třas přeroste v přerývané vzlyky, z vyčerpání a šoku. Nadžíja potichu odejde uvařit čerstvý čaj a vrátí se, až naříkavý pláč utichne. Na Afghánku má podezřele severoevropský strach z vypjatých emocí.

„Ještě čaj?“

Tál se zavinulo do prostěradla. Přikývne. Sklenka se mu v ruce třese.

„Jak jsi věděla, že budu na nádraží.“

„Novinářský instinkt,“ pokrčí rameny Nadžíja Aškarzadahová. Chce se dotknout jeho tváře, jeho tak nahé, tak jemné kůže na hlavě. „Taky bych tam zamířila.“

„Tvůj novinářský instinkt je mocný čaroděj. Bylo jsem tak hloupé! Usmívalo se a hihňalo a tančilo a myslelo si, že mě všichni zbožňují! Nové neuto ve městě, které chce každý poznat, přijď na velkou párty, přijď do klubu…“

Nadžíja natáhne ruku k doteku, k uklidnění, k zahřátí. A pak už si přitahuje Tál na prsa a líc tiskne k jeho hladké, naolejované hlavě. Je to jako by držela v náručí kočku, samá kost a napětí. Prsty přejede po výstupcích na Tálově paži, které vypadají jako symetrické řady hmyzích štípnutí. Ucukne.

„Ne, tady, prosím,“ hlesne Tál. Nadžíja jemně přitlačí na dotyčné místo a cítí, jak neutu pod kůží proudí tekutiny. „A tady, prosím…“ Tál ji navádí na místo u zápěstí. „A tady.“ Šířku dlaně od lokte. Zachvěje se jí v náručí. Dýchá klidněji. Napnou se mu svaly. Roztřeseně se postaví a začne nervózně přecházet po místnosti. Nadžíja cítí jeho podrážděnost, úzkost.

Prohodí: „Neumím si představit, jak žijete, když si můžete vybírat své emoce.“

„My si nevybíráme emoce, jen reakce na ně. Je to… intenzivní. Obvykle se dožíváme tak šedesátky, plus mínus.“ Tál pochoduje čím dál rychleji, čím dál horečněji, jako potkan v kleci; odklopí žaluzie, vyhlédne skrz a znovu je zacvakne.

„Jak jsi mohlo…?“

„Na něco takového přistoupit? Šedesát let krásy je víc než dost.“

Nadžíja zakroutí hlavou. Neuvěřitelné, neuvěřitelné na druhou. Tál bouchne pěstmi do stěny.

„Jsem tak pitomé! Mělo bych umřít, umřít, někdo tak hloupý si nezaslouží žít.“

„Nejsi jediné, i já jsem byla pitomá, když jsem si myslela, že mám privilegovaný přístup k N. K. Dživándžímu.“

„Ty ses setkala s Dživándžím?“

„Mluvila jsem s ním přes video, domluvil mi schůzku se Satnamem, ten mi předal ty fotky.“

Na žaluzie padne stín. Neuto a žena ztuhnou. Tál se pomalinku skrčí, až má vršek hlavy pod okenním parapetem. Pokyne Nadžíje, aby se přitiskla ke zdi vedle něj. Nadžíja jde v podřepu po rohožích, skrz síťoviny. Poslouchá přitom celým svým tělem. Pak jakýsi ženský hlas promluví německy. Nadžíji se uvolní sevřené útroby. Ještě chvíli a asi by se strachem pozvracela.

„Musíme vypadnout z Bháratu. Viděli tě se mnou,“ zašeptá Tál. „Jsme v tom společně. Musíme si koupit bezpečný odjezd.“

„Neměli bychom zajít na policii?“

„Copak ti ještě nedošlo, jak to v téhle zemi chodí? Většinu policie má pod palcem Sadžída Ránaová, která mě má za zrádce, a zbytek patří N. K. Dživándžímu. Potřebujeme něco cenného, co nás ochrání. Říkala jsi, že jsi mluvila s N. K. Dživándžím přes video. Předpokládám, že jsi inteligentní žena a ten soubor sis nechala. Ukaž mi ho. Možná tam něco najdeme.“

Posadí se vedle sebe na zem a opřou se o stěnu. Nadžíja zvedne svůj palmer. Třese se jí ruka; Tál jí přidrží zápěstí.

„Není to zrovna špičkový model,“ podotkne.

Nadžíja pustí soubor. Video je bolestivě hlasité. Venku na kurtu se ozývá pinkám tenisového míčku. Zvlněné linie a zdobná kalamkari Dživándžího pavilonu na obrazovce působí v potemnělé, horké ložnici zalknuté strachem jako boží zjevení.

„Zastav to, zastav!“

Nadžíja palcem nahmatá tlačítko.

„Co je to?“

„N. K. Dživándží.“

„To vím taky, ty chytrá. Ale odkud to je?“

„Z jeho kanceláře, možná soukromého bytu, třeba z ráth játry, co já vím.“

„Lži lži lži,“ syčí Tál. „Já znám pravdu. To není ani soukromý byt, ani ráth játrá, ani Dživándžího kancelář. To je svatební komnata Aparny Čaulové a Ážaje Nadjadwaly z *Města a venkova.* Ta kalamkari jsem navrhovalo já.“

„Takže kulisy?“

„Moje kulisy. Pro svatbu roku, scénu, která ještě nebyla natočená.“

Nadžíja Aškarzadahová vytřeští oči. Zalituje, že si nemůže vyvolat subdermální menu a spláchnout svou nevěřícnou strnulost očistným proudem neurotransmiterů.

„N. K. Dživándžího ještě nikdo nikdy neviděl na vlastní oči,“ hlesne.

„Naše pasy,“ poznamená Tál. „Musím se dostat do Indiapendentu. Musíme jít, hned teď.“

„Takhle nikam nemůžeš, poznají tě na kilometry daleko, musíme ti najít přestrojení…“

Vtom pinkání míčků a křik hráčů naráz utichne. Tál a Nadžíja se vrhnou po hlavě na opačnou stranu pokoje. Žaluzií se dotkne stín. Hlasy. Ne ženské. Ne německé. Nadžíja vyklouzne ven a vyveze moped z předsíně do kuchyně. Dřepne si k němu po jedné straně, Tál naproti ní. Oba vědí, nač musejí počkat, ale je to to nejděsivější čekání na světě. Klik klik. A pak ložnice vybuchne automatickou palbou. V téže chvíli Nadžíja nastartuje malý alkoholový motor, vyhoupne se na sedátko a Tál skočí za ni. Kulky prší a prší a prší. Neohlížej se. Už nikdy se neohlížej. Nadžíja objede Bernardův skládací stůl, otevře dveře a vyrazí na špinavý dvorek za barem. Číšníci vzhlédnou k pomatené holce, která jede slalom mezi přepravkami od Kingfishera a Schweppes.

„Uhněte kurva!“ ječí Nadžíja. Číšníci se rozprchnou, jako když střelí. Nadžíja periferním viděním zahlédne dvě tmavé postavy vybíhající zpoza rohu obytného křídla, postavy, které zvláštně pohybují rukama. „Ježíši,“ vydechne a vyjede s mopedem po třech betonových schodech do klubové kuchyně. „Pozor pozor pozor!“

křičí a smykuje kolem nerezových chladniček o rozměrech bitevního tanku a kolem pytlů rýže a dálu a brambor a kolem kuchařů s tácy a kuchařů s noži a kuchařů s horkým olejem. Podklouzne na skvrně rozlitého ghí, rozrazí lítačky do jídelny a projede úhlednou uličkou mezi prostřenými stoly, divoce zatroubí na páreček v totožných plážových tričkách a s totožnými slunečními brýlemi na nose. Ve vstupní hale probíhá večerní hodina jógy – Nadžíja s Tálem jí prolétnou jako kuželková koule, klakson neurvale mečí na stoje na hlavě a svíčky, které se kolem nich hroutí jako kácený les. A pak skrz francouzská okna – vždy otevřená, aby ženy v bavlněné lykře měly čerstvý vzduch – přes květinové záhonky a hlavní branou do bezpečné anonymity pozdně odpolední špičky. Nadžíja se zasměje. Odpoví jí bouře.

35. Pan Nandha

Pan Nandha prezentuje případ Kalki pomocí virtuální koule vznášející v hoekové realitě jeho šéfů, která je natolik drobná, že se vejde do lidské lebky, a zároveň tak gigantická, že obepíná skleněný mrakodrap Ministerstva jako pěst orchidej. Rotuje před vnitřním zrakem komisaře Arory a generálního ředitele Sudaršána a neustále jim nabízí nové informační perspektivy. Nedozírné panoráma stránek a oken a obrázků a rámů se roztáhne ve dvojrozměrnou informační mapu. *Sáraswatí* zní jméno sintelové moderátorky, která dění komentuje, bohyně řeči a komunikace. Na zářícím schématu informačního systému společnosti Pasta-Tikka nejprve vysleduje stopu nelicencovaného sintelu k neurálnímu šumu Káši, a pak se noří hlouběji a hlouběji, o jednu fraktálovou úroveň za druhou – do dendritické mlhy džánpurského localnetu, odtud na malavirský uzel a nakonec na sub-lokaci džinisty Džašvánta (všichni jeho robohafani jsou přízrační kostlivci, boulovatí rozmanitými regulátory a čipovými shluky; samotný Džašvánt je povadlý modrý pytel nahého masa). V dalším okně najede video pořízené forenzním oddělením v sežehnuté skořápce sundarbanu Badrináth. Hovercam proplouvá zčernalými místnostmi, tu a tam se zastaví nad zpola seškvařenými

kostrami, procesorovými boxy rozteklými jako vosk, panem Nandhou nakukujícím pod kuchyňský dřez s baterkou v ruce. Dvě zuhelnatělé hroudy se přerenderují na pasové fotky živých usměvavých lidí – Jean-Yves Trudeau, Anenncy, Francie, Evropská unie, nar. 15. 4. 2022; Andžálí Trudeauová, roz. Patilová, Bengalúru, Karnátaka, nar. 25. 11. 2026.

„Jean-Yves a Andžálí Trudeauovi dříve působili ve Středisku pro výzkum umělého života při katedře počítačových věd Štrasburské univerzity. Poslední čtyři roky byli výzkumnými asistenty profesora Čandry na Fakultě počítačových věd Bháratské univerzity ve Váránasí. Zabývali se aplikací Darwinových paradigmat na proteinové obvody," vysvětluje Sáraswatí. Její hlas je derivátem Kalpany Dhupiové z *Města a venkova.*

Trudeauovi se odtrhnou od svého kvadrantu virtuální sféry a zůstanou viset na stacionární oběžné dráze. Okno videa vyplní zrnité záběry jakéhosi bytu. V popředí nahý osmnáctiletý mladík, poloviční erekci v pravé ruce. Opírá se v křesle a míří přímo do kamery. Přihlouplý úsměv na tváři. Jedno z prostředních pater bytového komplexu Šánti Ránaové, otevřené okno. Balkon, pověšené prádlo. Naproti přes ulici se lesknou okna bytů a rezavé krabice klimatizace. Bílé mihnutí přes okraj záběru. A pak video rozkvete plamennou bouří. Pan Onan se prudce otočí, zavřískne cosi zkomoleného digitální kompresí kamerového mikrofonu. Pauza, hubený zadek na pozadí tříštěného skla a ohně, levá ruka sahá po hedvábném sarongu.

„Krišna prohledal veškerý datový provoz místní sítě, hodinu před a po incidentu," oznámí Sáraswatí sladce. „Tyto šťastné záběry byly pořízeny webkamerou v bytě přímo naproti místa činu." Sintel najede zpátky na bílou šmouhu, zapauzuje, inkriminované místo orámuje a přiblíží, orámuje a přiblíží. Výsledkem je shluk pixelů, ale efektové filtry jej okamžitě zaostří a vyhladí a promění v armádní letoun, bílého ptáka se zahnutými stabilizačními křidélky a rozštěpeným ocasem a baňatým dmychadlem v podbřišku. Grafické moduly jej ohraničí, izolují, přerenderují a vykouzlí z něj luxusní military fetiš plakát obranného sintelového letounu třídy Ajappa, v bháratské licencované verzi, vyzbrojeného infračerveným laserem.

Kolem videa vyskáčou tabulky skrolujících vojenských záznamů o hlídkových trasách, v nichž zeje napohled nevysvětlitelná díra, ve skutečnosti vyplněná útokem obranného letounu č. 7132 na sundarban Badrináth. Pan Nandha klouže očima po drobném písmu, ale v duchu se vrací k profesoru Naréši Čandrovi, otřesenému do hloubi duše nepochopitelným úmrtím jeho spolupracovníků. Většina jeho personálu provádí externí konzultace – je to pro ně vítaný zdroj financí pro výzkum – ale *sundarban*? Konsternovaně policistům otevřel dveře Jean-Yvesovy a Andžáliny pracovny. Zatímco pan Nandha čichal k dózám s kávou – byla jich tady spousta, zřejmě jeden druh pro každou příležitost – jeho kolegové z Krišnovy jednotky se probírali záznamy. Pan Nandha by dal nevímco, aby mohl pít kávu, aniž by mu přitom bylo, jako by se mu rozpouštěl žaludek. Detektivové našli stopu během pár minut.

Grafika umí být okouzlující a svůdná, ale každá úspěšná žádost o příkaz k exkomunikaci dospěje do bodu, kdy stroje selžou a na řadu musí přijít lidská tragédie. Pan Nandha vytáhne z kapsy svého néhrúovského obleku hedvábný kapesník a rozloží jej. Zvedne před sebe ohořelou sošku bílého koně vzpínajícího se na zadních.

„Kalki," prohlásí. „Desátý avatár Višnuův, který ukončí Věk Kálí. Příhodné jméno, jak brzy zjistíme, pro bezbožný pakt mezi soukromou společností jménem Odeco, místní univerzitou a sundarbanem Badrináth. Odeco financuje dokonce i naši Ray Power. Co je ale zač?"

Virtuální globus za ním se zploští do reliéfní mapy planety Země. Města, národy, ostrovy vypučí z povrchu jako násilím vytržené z náruče gravitace. Mezi nimi se klenou tenké modré oblouky, s vrcholy vysoko ve virtuální stratosféře. Je to vizualizace peněžní stopy, krycích společností, hlavních sídel, holdingových skupin a trustů. Pak mapu obepne zářivá pavučina a projekce se znovu zabalí do koule; zároveň ze Seychel vystřelí k nebi paprsek světla a zřítí se jako balistická střela přímo na Váránasí. Obrácená Jótirlinga, tvůrčí světlo Šivovo, které vytrysklo ze země v Káši, se vrací z dlouhé pouti podél zakřivení vesmíru.

„Odeco je rizikově kapitálový fond se sídlem v daňovém ráji," pokračuje pan Nandha. „Používá velmi… nekonvenční metody. V

Káši má malou kancelář, většinou však operuje prostřednictvím distribuované sítě sintelových tradingových systémů. Případ exkomunikace v Nawadě se týkal právě jednoho z těchto programů, který se omylem ocitl v Džašwántově útulku. Badrináth jej zkřížil s ilegálním sázkovým systémem, ale jeho operační jádro dál v pozadí obchodovalo pro Odeco.“

„Proč?“ chce vědět Arora.

„Jsem přesvědčen, že cílem bylo financovat vývoj Kalkiho, umělé inteligence Třetí generace.“

Mumlavý šepot hlavounů Ministerstva. Pan Nandha zvedne ruku a informační koule imploduje. Úředníci Ministerstva zamžourají do jasného slunce.

„Působivá prezentace, jako vždy, Nandho,“ pochválí jej Arora a sundá si hoek.

„Podnětná a přehledná prezentace je tím nejúčinnějším zahájením každého případu.“ Pan Nandha položí slonovinový kotouček na stůl.

„Sundarban Badrináth byl zničen,“ poznamená Sudaršán.

„Ano. Jsem přesvědčen, že to udělal sintel Kalki, aby zahladil stopy.“

„Naznačil jste, že Odeco má podíl i v Ray Power. Kam až tahle věc sahá? Navrhujete, abychom šli po krku Randžítu Rayovi? Ten člověk je už prakticky Mahátmá.“

„Navrhuji důkladné vyšetření jeho nejmladšího syna Višráma Raye, který převzal vedení výzkumné divize společnosti.“

„Než začnete šlapat na paty kterémukoli z Rayů, musí být ten případ naprosto neprůstřelný.“

„Pane, případ se týká sintelu Třetí generace. Musíme prověřit všechny stopy. Odeco financuje také jisté lékařské středisko v zóně volného obchodu v Patně, prostřednictvím investičního fondu z amerického středozápadu. I to prověřujeme. V současné době nemohu nic vyloučit.“

„Odeco je náš bezprostřední cíl,“ prohlásí Arora. Za panoramatickými okny za ním se na město valí černá hradba bouřkové fronty.

„Zatím je to naše jediné vodítko ke Třetí generaci. Žádám tímto o plnou leteckou podporu s policejním krytím, okamžité embargo na veškerý informační provoz do Odeca a ven. Rovněž žádám…“

„Nandho, tato země je ve válečném stavu.“

„Toho jsem si vědom, pane.“

„Naše armáda má plné ruce práce s odvracením hrozeb pro náš národ.“

„Pane, tady jde o sintel Třetí generace, bytost desettisíckrát inteligentnější než kdokoli z nás. Jsem přesvědčen, že to ona je největší hrozbou pro náš národ.“

„Budu to muset přednést na ministerstvu obrany,“ prohlásí Arora. „A navíc je tu ten problém s karsevaky. Kdykoli to může vypuknout znova.“ Tváří se, jako by spolkl hada. „Nandho, kdy jsme naposledy žádali o plnou taktickou podporu?“

„Jak jistě víte, pane…“

„Jenže můj kolega Sudaršán možná neví.“

„Během zátahu na uprchlého J. P. Anreddyho.“

„Připomeňte panu Sudaršánovi okolnosti.“

„Pan Anreddy byl nechvalně proslulým datarádžou, FBI jej vedla jako pikovou osmu své karetní sady nejhledanějších zločinců. Dvakrát pravomocně odsouzený, dvakrát uprchl pomocí mikrorobotů, kteří pronikli do jeho cely. Požádal jsem o plnou vojenskou podporu; chytili jsme jej a uvěznili ve speciálně zřízené panoptické cele s maximální ostrahou.“

„To bylo určitě za babku,“ zabručí Sudaršán.

„Pane Nandho, možná to ještě nevíte, ale J. P. Anreddy vás zažaloval pro zneužití pravomocí.“

Pan Nandha zamrká.

„To jsem nevěděl, pane.“

„Tvrdí, že jste jej vyslýchal bez přítomnosti právního zástupce, že jste použil psychologický nátlak a že jste jej vystavil riziku ohrožení života.“

„Pane, v této chvíli jsou pro mne stížnosti pana Anreddyho bezpředmětné. Důležitější…“

„Nandho, musím se zeptat. Je doma všechno v pořádku?“

„Pane, je snad zpochybňována má profesionalita?“

Připadá mu ale, jako by mu celoplášťová střela urvala půlku páteře a naživu jej drží jen šok z toho, že je mrtvý.

„Vaši kolegové si povšimli, že vás práce v poslední době až příliš pohltila. Posedlý, tak to myslím vyjádřili.“

„Není snad chvályhodné, když člověk bere vážnou práci vážně?“

„Jistě, ovšem nikoli na úkor jiných věcí.“

„Pane, má žena je pokladem mého života. Je to mé slunce, má květinka, má duše. Když se vracím domů, vítá mě…“

„Děkujeme, Nandho,“ přeruší jej Sudaršán. „Všichni jsme v poslední době velmi zaneprázdnění.“

„Připadám-li někomu pohlcený prací, či dokonce roztěkaný, je to jen proto, že Třetí generace je dle mého nejhlubšího přesvědčení tou nejvážnější hrozbou, jíž tento úřad čelil od svého založení. Mohu něco poznamenat?“

„Vaše názory jsou zde vždy ceněny, Nandho,“ přikývne Arora.

„Tento úřad založila vláda s úmyslem vyhovět mezinárodní úmluvě o licencování strojových inteligencí. Kdybychom proti trojfázovým sintelům nezakročili, mohli by Američané přimět své áwadské spojence k invazi pod záminkou, že Bhárat je útočištěm kyberterorismu.“

Arora studuje vlákna dřevěného stolu. Sudaršán se opírá v koženém křesle, klepe si o sebe bříšky prstů a přemýšlí nad Nandhovými slovy. Nakonec prohlásí: „Omluvte nás na minutku.“ Zvedne ruku a vzduch kolem pana Nandhy splaskne. Ředitel si vyvolal zvukotěsné pole. Oba muži se k němu ve svých kožených křeslech otočí zády. Pan Nandha sepne ruce v bezděčném namaste a vyhlédne oknem na mihotání blesků na okraji monzunu. Musí se to zlomit. Dnes v noci. Zlomí se to.

Mé světlo. Má duše, má květinka. Poklad mého života. Vítá mne, když se vracím domů. Když se vracím domů. Útroby mu náhle sevře panika. Křečovitě zavře oči. Až se vrátí domů, neví, co tam najde.

Prázdný vzduch znovu vyplní prostor a zvuk. Jednání je u konce.

„Na tom, co říkáte, něco je, Nandho. Co přesně byste potřeboval?“

„Připravil jsem vojenský brífink, mohu jej odeslat okamžitě.“

„Nenechal jste nic náhodě,“ poznamená Sudaršán.

„Je to nutné, pane.“

„O tom není pochyb. Schvaluji váš zákrok proti Odecu.“

36. Párvatí, pan Nandha

Dnes ráno u snídaně si nasadila Bhártí svůj Nový vážný výraz. Děkujeme Rádžovi za rozbor toho, co může Chánův sexuální skandál znamenat pro Sadžídu Ránaovou, a nyní vzkaz od nás ze *Snídaně s Bhártí* našim chrabrým džawanům u Kunda Khadáru – držte se chlapci, vedete si skvěle, všichni stojíme při vás. Ale teď už nejnovější zvěsti z *Města a venkova*, svatba Aparny a Ážaje se blíží, událost sezony je už za dveřmi a nikdo nemluví o ničem jiném. My ale přinášíme exkluzivní perličku – potají nakoukneme, jak vypadají Aparniny svatební šaty!

Rozveselená Párvatí Nandhová vpluje do kuchyně, kde najde svou matku, jak u sporáku míchá hrnec s dálem.

„Matko, co to děláš?“

„Vařím ti pořádnou snídani. Vůbec o sebe nedbáš.“

„Kde je Ašu?“

„Ech, ta líná husa. Propustila jsem ji. Vím určitě, že tě okrádala.“

Ranní veselí z exkluzivní perličky *Města a venkova* je rázem pryč.

„Cože jsi?“

„Řekla jsem jí, ať si sbalí a jde. Náhradou jsem jí vyplatila týdenní mzdu. Patnáct set rupií, z vlastní peněženky.“

„Matko, o takových věcech tady ty nerozhoduješ.“

„Někdo musí. Sdírala tě z kůže, o jejích kuchařských schopnostech nemluvě.“

„Pan Nandha potřebuje speciální dietu. Máš vůbec představu, jak těžké je dnes sehnat dobrou kuchařku? Mimochodem, viděla jsi mého manžela?“

„Odešel časně. Pracuje na velmi důležitém a náročném případu, prý. Snídat nebude. Měla bys mu domluvit, že snídaně je nejdůležitější jídlo dne. Mozek nemůže fungovat, když je žaludek

prázdný. Nepřestávám se divit, jak jsou údajně vzdělaní lidé někdy hloupí. Kdyby si dal trochu mého dálu a roti…“

„Můj manžel má potíže se žaludkem, tohle on nemůže.“

„Nesmysl. Je to zdravé a výživné jídlo. Ta planá, bledá městská dieta mu nedělá dobře. Usychá ti přímo před očima. Jen se na něj někdy podívej, jak je bledý a unavený, nemá na nic náladu, víš, co myslím. Potřebuje silné, poctivé venkovské jídlo. Když dnes ráno přišel do kuchyně, myslela jsem, že vidím toho hidžru nebo neuto nebo jak si říkají, co ho všude ukazují v televizi.“

„Matko!“ Párvatí bouchne pěstí do stolu. „Je to můj manžel!“

„Ale nechová se tak,“ nedá se paní Sádurbhajová. „Je mi líto, ale někdo ti to říct musí. Už jste spolu rok a slyším snad prozpěvovat chůvy, slyším dětský smích? Párvatí, musím se zeptat, funguje mu všechno normálně? Může se nechat prohlédnout, dnes už jsou doktoři speciálně pro mužské. Viděla jsem reklamy, v nedělní příloze.“

Párvatí se postaví. Nevěřícně zakroutí hlavou.

„Matko… Ne. Jdu na zahradu. Ráno strávím tam.“

„Mám taky nějaké vyřizování. Musím nakoupit na večeři. Mimochodem, kam jsi dávala kuchařce peníze na potraviny? Párvatí?“ Její dcera však už odešla. „Párvatí? Opravdu nechceš trošku dálu a roti?“

~ ~ ~

Toho rána Krišan přivazuje mladé rostlinky k tyčím a zakrývá semenáčky před nadcházející bouří. Za minulou noc se hradba mraků přikradla blíž, Párvatí Nandhové se zdá, že se na ni temná masa co nevidět zhroutí a rozdrtí ji, její zahrádku i celý bytový komplex pro státní zaměstnance. Z horka a vlhka se jí dělá mdlo, ale dolů se ještě vrátit nemůže.

„Včera jste za mnou přišel,“ prohodí.

Krišan deaktivuje zavlažovací systém. „Ano,“ přisvědčí. „Když jsem viděl, jak jste vstala a vyběhla ven, napadlo mě…“

„Co vás napadlo?“

„Jestli jsem třeba něco neřekl nebo neudělal, možná ten kriket…“

„Kriket byl báječný. Ráda bych šla znovu…“

„Angličané se vrátili domů. Jejich vláda je povolala zpátky, nebylo by pro ně bezpečné zůstávat, kvůli válce a tak.“

„Kvůli válce, ano.“

„Proč jste vůbec utekla?“

Párvatí rozprostře na zem provoněného altánku dhurí. Na něj rozloží polštářky a posadí se.

„Pojďte, lehněte si ke mně.“

„Paní Nandhová…“

„Nikdo se nedívá. A i kdyby se někdo díval, bylo by mu to jedno. Pojďte ke mně.“

Poplácá zem vedle sebe. Krišan skopne z nohou pracovní boty, položí se na bok vedle Párvatí a podepře si hlavu dlaní. Párvatí leží na zádech, ruce složené na prsou. Nebe je krémové, blízké, kupole dusného horka. Připadá jí, že stačí jen natáhnout ruku a ponořit ji do něj. Bylo by na omak mléčné a husté.

„Co si myslíte o téhle zahradě?“

„Myšlení nemám v popisu práce. Já ji jen stavím, nic víc.“

„Dobře, tak co si o ní myslíte jako člověk, který ji staví?“

Krišan se překulí na záda. Párvatí ucítí na tváři dotek teplého vánku.

„Ze všech mých projektů je tohle ten nejambicióznější a asi i můj nejpovedenější. Myslím, že kdyby byl normálně na očích, obrovsky by mi pomohl v kariéře.“

„Matka říká, že je pod mou úroveň,“ Párvatí na to. Bouře je dnes blíž, intimně blízko. „Tvrdí, že bych měla mít stromy, kvůli soukromí; zahradu se sarakami jako ty v Cantonmentu. Ale já bych řekla, že tady soukromí mám, co myslíte?“

„Ano, taky si myslím.“

„Je to zvláštní; jako by nám úplné soukromí stejně nebylo souzeno. V Cantonmentu jsou vysoké zdi a saraky a živé ploty a stejně všichni vědí, co člověk dělá každou hodinu každého dne.“

„Na tom ktiketu… stalo se něco?“

„Byla jsem hloupá, nic víc. Hrozně hloupá. Myslela jsem si, že kasta je totéž jako úroveň.“

„Co se stalo?“

„Předvedla jsem všem, že nemám úroveň. Nebo spíš tu správnou úroveň. Krišane, má matka chce, abych se s ní vrátila do Kothkaje. Prý se bojí války. Bojí se útoku na Váránasí. Na Váránasí nikdo nezaútočil už tři tisíce let; nejspíš mě chce držet jako rukojmí, aby mi pan Nandha slíbil milion věcí, dům v Cantonmentu, auto s řidičem, bráhmanské dítě.“

Párvatí cítí, jak Krišanovi vedle ní tuhnou svaly.

„A půjdete?“

„Nemůžu do Kothkaje a nemůžu ani do Cantonmentu. Ale, Krišane, já nemůžu zůstat ani tady, na téhle střeše.“ Párvatí se ostražitě posadí a zaposlouchá. „Kolik je hodin?“

„Půl dvanácté.“

„Musím jít. Matka se za chvíli vrátí. Nepropásla by epizodu *Města a venkova* ani za milion rupií.“ Párvatí se opráší, upraví si záhyby sárí a hodí si dlouhé rovné vlasy přes levé rameno. „Omlouvám se, Krišane. Neměla bych vás zdržovat. Máte spoustu práce.“

Bosky přetančí přes střechu ke schodům. Chvíli nato už slyší jásavou znělku *Města a venkova*. Krišan chodí od záhonku k záhonku a uvazuje rostlinky.

~ ~ ~

Pan Nandha odstrčí netknutý talíř stranou.

„Hnědé jídlo já nemůžu.“

Paní Sádurbhajová se však odhodlaně postaví ke sporáku a thálí nechá na stole.

„Je to dobrá, poctivá venkovská strava. Co vám na mém jídle tolik vadí?“ Pan Nandha si povzdechne.

„Pšenice, luštěniny, brambory. Uhlovodany uhlovodany uhlovodany. Cibule, česnek, ghí. Těžká těžká koření.“

„Můj manžel…,“ začne Párvatí, ale pan Nandha ji přeruší.

„Držím bílou dietu. Vše je ájurvédicky propočteno a vyváženo. Kam se poděl můj dietní rozvrh?“

„Ten šel z domu s kuchařkou.“

Pan Nandha sevře okraj stolu. Už dlouho se k tomu schylovalo, jako k monzunu, který tak těžce doléhá na jeho nosní dutiny. Dávno

předtím, než mu do domu slanila paní Sádurbhajová jako elitní komando Sadžídy Ránaové, dávno před odpolední schůzkou, na níž politická realita zašlapala do prachu jeho odhodlání a smysl pro povinnost, dokonce ještě před případem Kalki přepadl pana Nandhu pocit, že bojuje proti oceánu šílenství, že řád nasadil jednoho šampiona proti armádě chaosu, že všichni ostatní mohou podlehnout, ale on musí zůstat a pozdvihnout meč, který ukončí Věk Kálí. Ten už pronikl do jeho domu, do jeho kuchyně, k jeho stolu, a ovíjí své bílé slepé kořeny kolem jeho ženy.

„Přijdete do mého domu, obrátíte mou domácnost vzhůru nohama, propustíte mou kuchařku, vyhodíte můj dietní rozvrh, já se vrátím domů po dlouhém a vyčerpávajícím dni v práci a na stole najdu šlichtu, kterou nemůžu jíst!“

„Drahý, odpusť, matka se jen snaží pomoci,“ špitne Párvatí, ale panu Nandhovi bělají klouby prstů.

„Tam, odkud pocházím, prokazuje syn matce úctu,“ kontruje paní Sádurbhajová. „Vy se na mě díváte skrz prsty, myslíte, že jsem hloupá a pověrčivá selka z vesnice. Myslíte, že jste nejchytřejší na světě s tou svou veledůležitou prací a anglickýma školama a tou přísernou jednotvárnou západní muzikou a mdlým bílým jídlem, co je jako kašička pro děti, nedůstojná dospělého chlapa s dospělou prací. Myslíte si, že jste gora, že jste lepší než já a lepší než vaše žena, moje dcera, já dobře vím, že si to myslíte, jenže nejste a nejste ani žádný běloch. Kdyby vás praví běloši viděli, akorát by se vám vysmáli, podívejte na přičmoudlíka, myslí si, že je firengi! Něco vám povím – indické gory nemá nikdo rád.“

Pan Nandha žasne nad bělostí svých kloubů. Skrz pokožku vidí cévy.

„Paní Sádurbhajová, vy jste host v mém bytě…“

„Pěkném, státním bytě…“

„Ano,“ řekne pan Nandha pomalu, opatrně, jako by každé slovo bylo vědro vody vytahované ze studně. „V pěkném státním bytě, který jsem si vysloužil díky píli a oddanosti své profesi. V bytě, kde chci po návratu z práce najít mít a klid a pořádek. O tom, co dělám, nemáte nejmenší ponětí. Neumíte si ani představit síly, s nimiž bojuji, nepřátele, které lovím. Tvory, kteří aspirují na bohy, madam.

Věci daleko za hranicemi vašeho chápání, které hrozí rozvrácením všech jistot našeho světa a s nimiž se já potýkám den co den. A pokud mi má příšerná, jednotvárná západní muzika, mé mdlé bílé jídlo, moje kuchařka a zametačka dají večer onen klid a mír a pořádek, abych mohl další den znovu nastoupit do práce, proč vám to tolik vadí?“

„Nevadí,“ odsekne paní Sádurbhajová. Uvědomuje si, že tahá za kratší konec, ale ví také, že jen blázen umírá s mečem v pochvě. „Vadí mi, že jste se ani slůvkem nezmínil o Párvatí.“

„Párvatí, má květinko.“ Vzduch v kuchyni je hustý jako sirup. Pan Nandha cítí dynamiku a tíhu každého slova, každého pohybu hlavy. „Jsi nešťastná? Přála by sis něco?“

Párvatí otevře ústa, ale matka ji předběhne.

„Má dcera by si přála alespoň trochu uznání. Chce být manželkou důkladného a oddaného profesionála, a ne zvíře schované v kleci bytového komplexu v centru města.“

„Párvatí, je to pravda?“

„Ne,“ řekne Párvatí. „Jen jsem myslela…“ Ale její matka ji znovu nenechá domluvit.

„Měla tolik nabídek, mohla si vybrat kohokoli, *kohokoli* – úředníky, právníky, podnikatele, dokonce i politiky, a oni by ji postavili na piedestal a ukazovali by ji jako vzácnou květinu a dali jí vše, co jí po právu náleží.“

„Párvatí, má lásko, já nerozumím. Myslel jsem, že jsme tady šťastní.“

„Potom asi vážně nerozumíte ničemu, když nechápete, že má dcera mohla mít všechny poklady Mughalů, a klidně by se jich vzdala, jen kdyby mohla mít dítě…“

„Matko! Ne!“ vykřikne Párvatí.

„… řádné dítě. Dítě, které je hodno jejího postavení. Pravého dědice.“

Vzduch zhoustne ještě víc. Pan Nandha jen stěží dokáže otočit k paní Sádurbhajové hlavu.

„Bráhmana? O to vám jde? Párvatí, je to pravda?“ Jeho žena na opačném konci stolu pláče, tvář zabořenou v dupattě. Pan Nandha cítí, jak se stůl otřásá jejími vzlyky. „Bráhman. Geneticky upravené

dítě. Dítě, které žije dvakrát déle, ale stárne o polovinu pomaleji. Dítě, co nikdy nedostane rakovinu ani Alzheimera, co nikdy neonemocní artritidou ani žádnou jinou degenerativní chorobou, které čekají mne i tebe, Párvatí. Naše dítě. Plod našeho svazku. Tohle chceš? Zaneseme naše semínko lékařům a oni je otevřou a rozeberou a změní tak, že už nebude naše, a pak znovu spojí a vloží do tebe, Párvatí; budou tě krmit hormony a těhotenskými drogami, dokud se ten cizinec ve tvé děloze neuchytí a nenafoukne tě jako balon…“

„Proč jí to upíráte?“ zvolá paní Sádurbhajová. „Proč by rodič odmítal šanci na dokonalé dítě? Proč bráníte matce ve štěstí?“

„Protože to nejsou lidé!“ zahřímá pan Nandha. „Viděla už jste někdy nějakého bráhmana? Já ano. Já je vídám každý den, na ulicích, v kancelářích. Vypadají tak mladě, ale uvnitř jsou tak cizí. Sintely a bráhmani, společně nás jednou zničí. Jsme nadbyteční. Slepá ulička. Já proti nelidským stvůrám bojuji a nedovolím, aby se jedna z nich ocitla v děloze mé ženy!“ Třesou se mu ruce. To není dobré. Vidíš, co ti tyhle ženské provádějí? Pan Nandha se odstrčí od stolu a postaví. Připadá si, jako by byl kilometry vysoký, ohromný a nehmotný, jako avatár z jeho kufříku, jako by vyplňoval celou budovu. „Odcházím. Musím něco zařídit. Možná se vrátím až zítra, ale až přijdu, tvá matka už v mém bytě nebude.“

Párvatin hlas jej vyprovází ze schodů.

„Je to stará žena, je pozdě, kam má jít? Nemůžeš vyhodit starou ženu na ulici!“

Pan Nandha neodpoví. Musí provést exkomunikaci. Když vyjde z vestibulu svého státního bytového komplexu a zamíří ke svému státnímu vozu, vzlétnou kolem něj holubi za hvízdavého aplausu křídel. Sevře v pěsti slonovinovou sošku Kalkiho.

37. Šahín Badúr Chán

Z téhle věže kdysi bubeníci vítali hosty, kteří se blížili po náspu přes močál. Po obou stranách se zvedali vodní ptáci – volavky, jeřábi, kolpíci a divoké kachny, kvůli nimž si Moazam Ali Chán zbudoval zde na zimním záplavovém území u Rámgharského jezera lovecký

zámeček. Jezero již dávno vyschlo, močál se proměnil ve vyprahlou pláň, ptáci odletěli. Šahín Badúr Chán bubny na nakkar cháně nikdy neslyšel. Zámeček byl zchátralý už za časů jeho otce Asáda Badúra Chána, nyní spícího v náručí Alláhově pod prostým mramorovým obdélníkem na rodinném hřbitově. Během Šahínova života jej obyvatelé opouštěli a pokoje, apartmány a nakonec celá křídla postupně opanovalo vedro a prach. Textilie v monzunovém vlhku tlely a odpadávaly, omítka se loupala. Dokonce i hřbitov zarostl travou a smrdutým býlím, nyní zežloutlým a seschlým. Stinné saraky správci jednu po druhé pokáceli a rozřezali na palivo.

Šahín Badúr Chán starý lovecký zámeček v Rámghar Kothi nikdy neměl rád. Proto se sem přijel ukrýt. Jen ti, kterým důvěřuje, vědí, že stále stojí.

Troubil na klakson deset minut, než personál uvěřil, že na zámeček skutečně zavítal host. Byl to postarší pár chudých, ale hrdých muslimů, on byl učitel ve výslužbě. Měli dovoleno, aby proti entropii bojovali v jednom opuštěném křídle, téměř bezplatně, jen za hrst rupií na rýži a dál. Když starý Músa otevíral bránu, ani se nesnažil skrýt překvapení. Možná to byl údiv z neohlášené návštěvy po čtyřech letech nezájmu. Nebo už všechno věděl ze zpráv. Šahín Badúr Chán vjel do stínu stájové kolonády a pokynul správci, aby za ním zavřel bránu.

Šahín Badúr Chán procházel mezi zaprášenými hroby svého rodu. Na východě se nad ním tyčila černá hradba bouře. Jeho mughalští předkové říkali monzunu Kladivo boží. To kladivo nyní dopadlo a on byl stále naživu. Mohl plánovat. Mohl snít. Mohl dokonce i doufat.

Mauzoelum Moazama Aliho Chána stálo mezi vykotlanými pařezy v nejstarší části hřbitova, první Chán, který zde byl pohřben ve štěrkopískové vrstvě nad močálovými naplaveninami. Stinné listoví Músovi během let vykáceli, ale současný správce Rámgharu to schvaloval. Malá, leč klasicky tvarovaná hrobka si tak mohla protáhnout údy, provzdušnit svou pískovcovou pokožku, rozhlédnout se po okolí. Šahín Badúr Chán se shýbl pod východním obloukem a prošel dovnitř. Křehká džáli pod elegantní kupolí se dávno rozdrolila a Šahín věděl z dětských let, že v pohřební místnosti dole straší

netopýři, ale hrobka zakladatele politické dynastie Chánů i ve svém úpadku působila vznosným dojmem. Podle záznamů kronikářů vedl Moazam Ali úspěšný a nebezpečný život coby ministerský předseda nawábů Áwadhu v časech, kdy chřadnoucí Mughalové z Ágry přenechávali stále víc pravomocí svým formálním vazalům v Lucknowě. Dohlížel na proměnu špinavého kupeckého městečka ve výkvět islámské civilizace, a pak, když vycítil soumrak Mughalů z napomádovaných vlasů vyslanců Východoindické společnosti, odešel z veřejného života i se svým nevelkým, leč proslulým harémem perských básnířek a jal se studovat súfijský mysticismus v loveckém zámečku, který dostal darem od vděčného národa. První a největší z Chánů. Od časů, kdy mezi brodivými ptáky žil a studoval Moazam Ali se svými Peršankami, se panství už jen pomalu obracelo v prach. Šero pod kupolí hrobky rychle potemnělo, když k Rámghar Kothi rázně pokročil monzun s příslibem znovuvzkříšení močálů a občerstvení jezera. Šahín Badúr Chán přejel prsty po mihrabu, výklenku ve zdi, obráceném k Mekce.

O dvě generace později ulehl pod elegantní kupoli, vzdorující větru a prachu, Muštak Chán. Zachránce rodinné reputace a bohatství, který zůstal věrným poddaným Rádže, když se Severní Indie bouřila. Ryté ilustrace v novinách z roku 1857 jej zvěčnily, kterak hájí majetek a rodinu před útočícími hordami s dýmajícími pistolemi v obou rukou. Pravda byla poněkud prozaičtější; malý oddíl vzbouřenců napadl Rámghar a byl palbou ručních zbraní odražen beze ztrát, stačilo to však, aby Britové začali Muštakovi přezdívat *Ten věrný mohamedán* a Hindové *Zabiják Chán.* Muštak poklonu britských lordů s povděkem přijal a opatrně přetavil v kampaň za větší vliv muslimů na chod Rádže. Jak jen by byl pyšný, pomyslí si Šahín Badúr Chán, kdyby viděl, že jeho semínko vyklíčilo v muslimský národ, v Zemi pravověrných. A jak by mu zlomilo srdce, kdyby věděl, že se ze Země pravověrných stala středověká teokracie, kterou postupně rozložily vnitřní kmenové roztržky. Slovo boží šířené hlavněmi AK47. Čas, smrt a prach. Zvuk chrámových zvonů nad mrtvým močálem. Z jihu pak troubení vlaku, bez ustání. Vzduchem otřásl vzdálený hrom.

A tady, pod mramorovou stélou na štěrkopískovém pahorku, který byl hluboký tak akorát na hrob, ležel jeho dědeček, Sajíd Raíz Chán, soudce a architekt národa, který svou rodinu bezpečně provedl válkami během Rozdělení, v nichž zemřel milion lidí, neústupný ve svém přesvědčení, že má-li být Indie taková, jakou ji oné památné půlnoci roku 1947 prohlásil Néhrú, musí mít čestné místo i pro muslimy. A tady, jeho otec, politicky aktivní právník a politicky aktivní poslanec dvou Parlamentů, jednoho v Dillí, druhého ve Váránasí. Svedl svou osobní válku o rozdělení. Věrní mohamedánští Chánové, každá generace bojující s úspěchy té předešlé, do posledního dechu.

Čelní reflektory vozu jsou v rovné krajině bez stromů vidět na kilometry daleko. Šahín Badúr Chán sestoupí po rozdrolených schodech z nakkar chány a přejde k otevřené bráně. Rámgharské služebnictvo je staré a placké a zasluhuje odpočinek. Trhne sebou při doteku deště na rtu, opatrně kapku ochutná jazykem.

Pro tohle jsem začal válku.

Lexus vjede na nádvoří. Na jeho štíhlém černém krunýři se lesknou perly deště. Šahín Badúr Chán otevře dveře. Bilkíz Badúr Chánová vystoupí ven. Má na sobě formální sárí v modré a zlaté, přes hlavu přetaženou dupattu. Šahín Badúr Chán rozumí. V jeho přítomnosti je rozumné skrývat tvář.

„Díky, že jsi přišla," řekne. Bilkíz zvedne ruku. Ne tady. Ne teď. Ne před služebnictvem. Šahín ukáže k vrcholku bubenické věže vystlanému polštářky a ustoupí stranou. Jeho žena se protáhne kolem něj, podkasá si sárí a vkročí na kamenné schodiště. Déšť mezitím nabral na rytmu, jihovýchodní obzor je oslavou blesků. Z okraje kupolovité střechy mughalské obdélníkové věže crčí provazy vody. Šahín Badúr Chán promluví: „Ze všeho nejdřív se ti chci pokorně, z celého srdce omluvit za všechno, co se stalo." Ta slova chutnají jako prach, prach jeho předků, k nimž právě teď prosakuje déšť. Začínají mu v ústech bobtnat. „Já… ne. Měli jsme dohodu, já ji porušil, nějak to proniklo na veřejnost. Zbytek je minulost. Byl jsem neuvěřitelně hloupý a dostal jsem, co mi patřilo."

Nevěděl, kdy Bilkíz poprvé pojala podezření, ale od Dařina narození jí začalo být jasné, že nemůže být vším, po čem její manžel

touží. Jejich manželství bylo posledním mughalským sňatkem z rozumu a politického vlivu. Otevřeně o tom mluvili jen jednou, když Džehán odešel na univerzitu a haveli náhle zněla ozvěnou a všude bylo příliš mnoho služebnictva. Ten rozhovor byl nucený, suchý, bolestný; věty zaobalené v narážkách a skrytých významech, kvůli slídivému personálu. Netrvalo to dlouho, jen kolik bylo třeba k uzavření dohody, že Šahín nedopustí, aby *tamto* ohrozilo rodinu či vládu a že ona zůstane řádnou a svědomitou ženou vysokého politika. Od té chvíle před deseti lety spolu už nikdy nespali.

Tamto. Nikdy té zapovězené komnatě jejich vztahu nedali jméno. Šahín Badúr Chán si dodnes není jistý, zda by vůbec nějaké našli. Postižení? Neřest? Jeho slabůstka, trn v patě? Jeho úchylka? V jazyce dvou sezdaných lidí pro *to* neexistuje žádné vhodné slovo.

Déšť je tak hustý, že Šahín Badúr Chán pomalu neslyší vlastního slova.

„Ještě mi zbylo pár přátel. Zařídil jsem cestu z Bháratu; přímý let do Káthmandú. Do Nepálu by nás měli bez problémů pustit. Odtud budeme mít spojení do celého světa. Osobně to vidím na severní Evropu, Finsko nebo Norsko. Jsou to velké, řídce obydlené země, kde bychom mohli žít v anonymitě. Mám odložené finance v bankovních šecích, bude to dost na dům a pozemek a slušný život, třebaže ne tak pohodlný jako tady v Bháratu. Ceny jsou tam vysoké a bude nám chvíli trvat, než se aklimatizujeme, ale myslím, že Skandinávie je pro nás nejlepší.“

Bilkíz má zavřené oči. Zvedne ruku.

„Nech toho, prosím tě.“

„Nemusí to být Skandinávie, Nový Zéland je taky příjemná země daleko odsud…“

„Ani Skandinávie, ani Nový Zéland. Šahíne, já s tebou nepůjdu. Mám toho dost; ty se omlouvat nemusíš. To já bych se měla omluvit tobě. To já porušila naši dohodu. Já jim to řekla. Myslíš, že jsi jediný, kdo vede dvojí život? Ne! Nejsi! To je ti podobné – tak domýšlivý, tak neochvějně přesvědčený, že jen ty máš svá tajemství a lži. Šahíne, posledních pět let pracuji pro N. K. Dživándžího. Pro Šivádží, Šahíne. Já, Begum Bilkíz Badúr Chánová, jsem tě prodala Hindútvě.“

Šahín Badúr Chán cítí déšť, slyší hrom a hlas své ženy rozpitý v tenký šepot. Už ví, jaké by to asi bylo zemřít šokem.

„Co to povídáš?“ zahučí. „To je nesmysl, nesmysl, povídáš hlouposti, ženská.“

„Asi ti to jako nesmysl připadá, Šahíne, žena, která vydá svého muže do rukou jeho největších nepřátel. Ale já jsem vinna, Šahíne. Já tě zradila hinduistům. Tvá vlastní choť. Od které ses odvracel, noc co noc, když jsme spolu ještě sdíleli lože. Pět početí, pět šoustaček. Počítala jsem to, pět šoustaček, to si ženská pamatuje. A jen dvěma z nich bylo dovoleno dozrát v naše báječné syny. Pět šoustaček. Promiň, pohoršuje tě má hrubost? Není to slovník, jaký by měly ženy vysokých úředníků používat? Měl bys slyšet, jak takové ženy mluví mezi sebou, Šahíne. Cha! Hanbou by ti shořely uši. Jsme nestoudné plémě, ve svých komnatách a skupinkách. Ony to vědí, všechny to vědí. Pět šoustaček, Cháne. Svěřila jsem se jim, ale s tamtím ne. To jsem jim neřekla, Šahíne.

Neřekla jsem jim to, protože jsem si pořád myslela, je to velký muž, hvězda stoupající po černém nebi, má vysokou funkci a před sebou zářnou budoucnost, i když ve své oddělené posteli lže a sní o věcech, které já ani nepovažuji za lidi. Ale žena dokáže odsunout leccos do temných zákoutí srdce, pokud věří, že její manžel může jednou dosáhnout vysoko, přinejmenším tak vysoko jako tví předci, kteří jsou tady pochovaní, Šahíne. Žena, která si mohla vybírat z mužů, kteří by ji milovali srdcem i tělem a kteří by také mohli vyrůst k vlivným postům. Žena se vzděláním a potenciálem, kterou zamkli ve zlaté purdě, protože na každou právničku připadá jeden právník. Rozumíš, co ti říkám, Šahíne? Taková žena má jistá očekávání. A pokud ta hvězda stoupá, a pak se zastaví a už nestoupá a ostatní hvězdy ji předbíhají a zastiňují… Co si má pak taková žena počít, Šahíne? Co má taková Begum dělat?“

Šahín Badúr Chán si v hanbě zakrývá dlaněmi tvář, nemůže však zastavit slova, která pronikají deštěm, hřměním, jeho prsty. Myslel si, že je dobrým a věrným poradcem své premiérky, své vlády, svého národa, vzpomíná si však, jak zareagoval, když mu Sadžída Ránaová cestou od Kunda Khadáru nabídla pozici ve vládě – strach z prozrazení, strach, že *tamto* z něj uniká jako krev z prořízнutého

hrdla. Teď vidí, kolikrát už mohl postoupit výš na kariérním žebříčku, ale pokaždé se stáhl zpátky, ochromený hrůzou z nevyhnutelného pádu.

„Dživándží?“ hlesne tiše. Srdce šílenství se nachází ve starobylé mughalské věži v srdci monzunu – jeho žena agent N. K. Dživándžího. Bilkíz se zasměje. Neexistuje úděsnější zvuk.

„Ano, Dživándží. Ta odpoledne, kdy jsem hostila Právnický kroužek, zatímco tys trávil čas v Sabze, co myslíš, že jsme dělaly? Tlachaly o cenách nemovitostí a bráhmanských dětech a kriketu? Politika, Šahíne. Nejlepší právničky ve Váránasí; jak jinak bychom se podle tebe zabavily? Byly jsme stínová vláda. Na palmerech jsme zkoušely simulace. A můžu ti říct, že v těch chvílích bylo v mé komnatě víc talentu než v zasedací místnosti Sadžídy Ránaové. Ach, Sadžída Ránaová, ta velká matka, které se žádná jiná žena nemohla vyrovnat. Jenže v našem Bháratu, Šahíne, neexistovala žádná válka o vodu. V našem Bháratu nebylo tříleté sucho, žádné napjaté vztahy se Spojenými státy kvůli řádění datarádžů. V našem Bháratu jsme s Áwadhem a Bengálem dohodly Vodohospodářský plán pro údolí Gangy. Tuhle zemi jsme spravovaly odpovědněji než vy, Šahíne. A víš proč? Abychom si dokázaly, že na to máme. Abychom dokázaly, že bychom to svedly lépe. A taky že ano.

A povídalo si o tom celé město, jenže tyhle řeči tebe míjejí, že? Babské tlachy. Podružné hlouposti. Ale N. K. Dživándží se to doslechl. Šivádží se to doslechla, a to je další věc, kterou ti neodpustím. Hindský politik poznal v ženě talent, k němuž byl její vlastní manžel slepý. Staly jsme se poradním sborem Šivádží, naše malá skupinka, která dříve jen posedávala na zahradě a popíjela čaj. Konečně hra, která nás byla hodna. Často jsem doufala, že se večer nevrátíš domů a nezačneš mi vyprávět, co nového v Sabze, abych ti mohla číst myšlenky, spekulovat, co asi uděláš, abych tě mohla zkoušet prokouknout, odhadnout, převézt. Ale tys pokaždé přišel a proklínal Dživándžího, který byl pořád o krok před vámi. Díky mně.“ Bilkíz se dotkne ňadra, nevidí už svého muže, nevidí déšť nad Rámgharem, vidí jen stín velké hry, která ovládla její život.

„Dživándží,“ zašeptá Šahín Badúr Chán. „Prodala jsi mě Dživándžímu.“ A pak ta přehrada, která jej tak dlouho zadržovala, ta

vysoká a široká hráz se konečně protrhne a Šahín Badúr Chán vidí, že v jeho nitru, za celá ta léta, po všech těch lžích a tajemstvích, je jen řev, neartikulované vytí jako prázdnota před stvořením. Nedokáže to zastavit, nedokáže to zahnat zpět. Vzduchoprázdno toho zvuku jej tahá za vnitřnosti. Padne na kolena a plazí se ke své ženě; je po všem. Dovolil si naději a za tu domýšlivost přišel o všechno, o všechno. Už nemůže doufat. Zvířecí jekot se zlomí v přerývané, dávivé vzlyky. Bilkíz ucouvne. Bojí se. S tímhle ve svých plánech a strategiích nepočítala. Šahín Badúr Chán stojí na všech čtyřech, jako pes, a vyráží ze sebe zmučený štěkot.

„Dost, přestaň," prosí Bilkíz. „Ne, přestaň. Vzpamatuj se."

Šahín Badúr Chán k ní vzhlédne. Bilkíz si vyděšeně zakryje ústa. V té tváři není nic, co by poznávala. Hra je zničila oba, oba.

Vrávoravě odstoupí od schouleného tvora na hladkém pískovcovém kameni mughalské věže, který zvrací toxický hnis svého života. Nohou nahmatá schody a uprchne do závojů deště.

38. Pan Nandha

Tilt-jet se nakloní nad řekou a kolem pana Nandhy víří strohá polyfonie Bachovy Magnificaty. Gháty bičuje horký vítr, předzvěst monzunu. Prudké poryvy odstředěné bouřkovou frontou rozhánějí úhledné flotily svíček díja po celé Matce Ganze. Tilt-jet se v turbulencích každou chvíli otřese. Pan Nandha vidí, jak se pilotce na hledí přilby odráží mihotání blesků, její ruce jsou však pevné a jisté. Zbylé tři letouny před nimi jsou částečky světla surfující na velkolepé záři města dole. Káši. Město světel.

V hoekové realitě pana Nandhy se nad Váránasím tyčí bohové, ještě titánštější než monzun; jejich váhany se plazí v betonu a hovnech, jejich koruny se dotýkají stratosféry. Bohové jako bouřková hradba, atributy pozvednuté do výše a ověnčené blesky, mnohočetné paže provádějící posvátné mudry s meteorologickou rozvážností. Karanténa začala ve chvíli, kdy se exkomunikační úderná jednotka odlepila z vojenského letiště. Prasádová zadržela pár stovek jednorázových sintelů prchajících po kabelové síti, ale jinak

bylo na pátém podlaží Ministerstva ticho po pěšině. Peruť se rozdělí, navigační světla se akrobaticky proplétají mezi Ganéšou, Kártikejou, Kálí a Krišnou. Rty pana Nandhy bezhlesně odříkávají modlitbu *Magnificat magnificat.* Jeho tilt-jet se nakloní a proletí Ganéšou ve sprše pixelů velkých jako ruka. Jako kopím do boku, pomyslí si pan Nandha. Pilotka natočí motory na koncích křídel do přistávací polohy a propadne se s letounem závoji nebeského světla. Pan Nandha vypne grafiku. Bohové se rozplynou, jako pod náporem malověrnosti, ale pan Nandha po letech práce s nimi cítí jejich přítomnost, elektrický šum pod temenem. Pistole jej temně tíží u srdce.

Hlavní sídlo Odeca je laciná kancelářská budova vklíněná do bludiště obchodů se školními uniformami a sárí. Pilotka otočí tilt-jet, aby se vešla do úzké uličky, poziční světla na koncích křídel zaskřípou o balkony a letoun zapadne doprostřed křižovatky. Proud z tryskových motorů porazí stojany na kola v celé ulici. Krávy líně poodejdou stranou. Prodavači kvapem balí své vzdouvající se, pleskající zboží. Z podbřišku letounu vyjedou kola a políbí beton. Pan Nandha prochází nákladním prostorem a přejíždí pohledem svůj exkomunikační tým – Rám Lalli, Prasádová, Mukul Dév a Vik, nervózní ve výstroji policejního těžkooděnce nasazené přes imitaci oblečení rockerů ze skupiny Star-Asia.

Tilt-jet dosedne na tlumiče. Nic se nepohne, jen vítr na okraji monzunu nahání po ulici papíry a cáry filmi plakátů. Kdesi zaštěká pes. Z břicha letounu se za zvuku usínajících motorů vyklopí rampa. Dva další tilt-jety ohlásí bezproblémové přistání na určených pozicích. Čtvrtý prolétne mezi neonovými věžemi Váránasí, vyhoupne se nad střechu sídla Odeca, natočí motory dolů a zůstane viset ve vzduchu. Hřmění v úzkých uličkách pod ním je jako nebeská bitva védských armád. Dveře se otevřou a z útrob letounu začnou slaňovat příslušníci elitních bháratských jednotek rychlého nasazení. Na pilotčině přilbovém displeji se muži noří do zejícího kaňonu bohů. Přesné demoliční nálože otevřou střechu budovy jako konzervu fazolí. Rychlá gestikulace rukou, vojáci připevní karabiny k soustavě slunečních panelů a spustí se dovnitř.

Pan Nandha prochází hřbitovem bicyklů. Dotkne se pravého ucha a aktivuje hoek a nad textilní čtvrtí Káši se vztyčí Indra, Pán deště a blesků, usazený na své váhaně, slonu Airavatovi se čtyřmi kly. V pravé ruce třímá svou vadžru. Jeho průsvitné červené tělo probodávají skutečné blesky. Pan Nandha vzhlédne. Déšť. Na tváři. Zarazí se, utře si kapku z čela a užasle se na ni zahledí. V téže chvíli Indra zavíří a pan Nandha ucítí, že jeho zbraň zaměřila cíl.

Neosvětlenou uličkou se hrne armáda robotů, cvakání a klapání běžících nohou a drápů. Opičí roboti, kočičí roboti, roboti jako ptáci bez křídel a dlouhonohý hmyz, vlna cinkání a cvrlikání prchající před Krišnovými policisty. Pan Nandha namíří a vypálí, namíří vypálí namíří vypálí namíří vypálí. V uších mu duní Bachovy nadoblačné kontrapunkty. Nikdy nemine. Indra jej navádí neomylně, neúnavně. Roboti se točí jako káči, vrážejí jeden do druhého a do zdí a do dveří. Tlusté, náhodné kapky přejdou v déšť. Pan Nandha vykročí uličkou, zbraň před sebou; těžká pistole neochvějně zaměřuje cíle rudým laserovým okem a její přesné, krátké pulzy elektromagnetického záření proměňují uprchlíky na rotující a dýmající a hořící hromady kovu a plastu. Opičí roboti šplhají po kabelech a plakátech vytržených z četi magazínů a kovových reklamních tabulích na balené vody a jazykové školy, spouštějí se ze střech a sloupů komunikačního vedení. Indra je bleskem sráží k zemi. Za panem Nandhou utvořili agenti Ministerstva obrannou linii a sestřelují ty, kteří pronikli do exkomunikační zóny. Pan Nandha ztlumí Johanna Sebastiana a zvedne ruku.

„Zastavit palbu!“

Poslední uprchlíci se obrátí v šrot. Elektrické kabely hučí přetížením. Pan Nandha se ohlédne přes rameno a všimne si Vikova ztrápeného výrazu; počítačový mág zápasí s velkou multifunkční útočnou puškou. Tohle jsi přece chtěl, pomyslí si pan Nandha, dobrodružství a akci. Maskáče a kvéry. Z břicha letounu nad hlavami agentů odkapávají neonové krůpěje a trysky a sílící poryvy bouře je spřádají do zářivých závojů lehkého deště.

„Něco tady nehraje,“ zabručí pan Nandha a vtom se nad Váránasím otevřou nebeská stavidla. Pan Nandha je rázem promoklý na kost. Sivý oblek se mu lepí na tělo. Slepě mžourá a vytírá si déšť z

očí. Indra se bez ohledu na bouři a blesky dál majestátně tyčí nad pět tisíciletí starou Káši.

Elitní vojáci se mezitím propadnou stropem na stoly a kartotéky a rozbité větráky na zemi, odkopávají monitory a šálky od čaje a aquabary. S namířenými zbraněmi a nasazenými noktovizory opatrně procházejí velkoprostorovou kancelář. Všude je mrtvo a tma. Dírami ve střeše se dovnitř valí déšť. Subadár-majorka mužům gestem přikáže, aby zajistili důkazy. Zatímco vojáci vynášejí procesorové bloky a stohy papírů do deště, zavolá jejich nadřízená hrdelním mikrofonem pana Nandhu. Další mudrá a její muži se rozdělí a zapojí všechny senzory do pátrání po sintelové aktivitě. Blesky subadár-majorce strašidelně osvětlují tvář. Slyší, jak policejní džawané pročesávají nižší patra. Mávne na své bojovníky, aby zajistili oblast. Nic tady není. Duch, který zde sídlil, dávno uprchl.

Pan Nandha pokyne svému týmu, aby se semkl.

„Co nehraje?“ nechápe Vik. Vlasy mu zplihle visí z čela, déšť mu kape z nosu a plandavé šaty se mu lepí na tělo. Zvedne oči k Indrovi, vysoko nad chaotickou zástavbou Káši.

„Tohle je jen zástěrka.“ Pan Nandha odkopne údržbářského robota svinutého do klubíčka. „Žádná Třetí generace, která se štěpí na fragmenty a snaží se utéct. Je to záměr. Někdo chce, abychom tady všechno rozstříleli.“ Promluví do svého palmeru. „Všem jednotkám, zastavte palbu, nestřílejte.“

Ale dvě družstva na sever a na západ se už hlava nehlava hrnou za opičími roboty, přes žoky hedvábí a kolem stojanů s dívčími školními uniformami; majitelé krámků rozhazují rukama a hlasitě láteří, jelikož EM pulzy mažou paměti jejich pokladen. Chameleonské bojové obleky džawanů přebírají pestré barvy sárí; jejich majitelé běží kolem prodavačů, kteří stojí ve dveřích svých obchodů s rukama nad hlavou, výš a výš po betonových schodech a s bujarým výskáním pálí po poskakujících a šplhajících strojích, dokud poslední robot nepadne k zemi. Jako lov na kachny za Rádže. Světlo indukovaných EM výbojů na chvíli přezáří i blesky.

Pan Nandha vstoupí do zničené kanceláře. Vzhlédne ke kruhovým vodopádům crčícím ze stropu na laciný koberec. Sklopí

zrak k dýmajícím robotům a roztříštěným monitorům a rozmláceným stolům. Pak rozmrzele našpulí rty.

„Kdo tady velí?“

Subadárčina přilba se odklopí a zasune do kápě bojového obleku.

„Subadár-majorka Kaurová, pane.“

„Tato kancelář je místo činu plné důkazního materiálu, subadár-majorko.“

Hlasy, zvuky potyčky. Vojáci zadrží drobného, leč energického Bengálce v dokonale padnoucím a nevysvětlitelně suchém černém obleku.

„Chci si promluvit s…“

„Pusťte ho,“ přikáže pan Nandha. Kancelář osvětlují kužely reflektorů, které sem pronikají dírami ve střeše. Vojáci ustoupí a Bengálec se šokovaně rozhlédne kolem sebe.

„Co to má znamenat?“ zeptá se.

„A vy jste kdo?“ opáčí pan Nandha; velmi intenzivně si uvědomuje svůj nasáklý oděv.

„Jmenuji se Čakraborty a jsem právníkem této společnosti.“

Pan Nandha zvedne levou ruku. Na dlani se mu objeví otevřená dlaň, symbol Ministerstva. Dlaň v dlani.

„Vyšetřuji zde ilegální přechovávání strojové inteligence Třetí generace, ve smyslu odstavce dvacet sedm Limské smlouvy,“ prohlásí pan Nandha. Bengálec na něj zamrká.

„Jste vtipálek.“

„Pane, je toto kancelář společnosti Odeco Incorporated?“

„Ano.“

„Přečtěte si prosím toto soudní povolení.“

Vojáci nahazují generátor a po kanceláři rozvěšují lampy.

Čakraborty natočí panu Nandhovi ruku k nejbližšímu světlu.

„Myslím, že se tomu neformálně říká příkaz k exkomunikaci.“

„Z úřadu samotného ministra spravedlnosti.“

„Podám na vás oficiální stížnost a občanskoprávní žalobu za způsobené škody.“

„Samozřejmě, pane Čakraborty. Jako profesionál ani nemůžete jinak. Ještě vás musím požádat, abyste byl opatrný. Mí agenti mají spoustu práce a všude jsou tu nezajištěné zbraně.“

Vojenští mechanici zakrývají díry nepromokavými celtami. Džawané chodí sem a tam s navíjecími kotouči elektrických kabelů a připojují procesorové jednotky. Vik už sedí u terminálu a ve zdířce vězí jeho vlastní kufřík s avatáry.

„Tady nic.“

„Ukaž.“

Pan Nandha se nakloní nad Vika dřepícího u monitoru. U ramene tuší Čakrabortyho, jak se jízlivě uculuje. Vik projíždí jeden stoh záznamů za druhým.

„Jestli tady kdy byla nějaká Třetí generace, je dávno ta tam,“ oznámí. „Ale podívejte na tohle! Náš starý známý Višrám Ray.“

„Pane.“ Madhví Prasádová se hrbí u jiného monitoru. Přitáhne ke stolu dvě židle s prohnutým opěradlem. Pan Nandha se usadí vedle ní. V botách mu nedůstojně čvachtá, ale nedá se nic dělat. Je nepříjemné vést životní vyšetřování ve čvachtavých botách. Ještě horší je, když člověku uhlazený bengálský právník nadá do vtipálků. Ale ze všeho nejhorší je, když člověka ve vlastní kuchyni, pod vlastní střechou obviní matka jeho vlastní ženy, stará venkovanka, že je zženštilec, vykastrovaný hidžra. Pan Nandha v duchu odsune to ponížení stranou. Ti nazí sádhuové, co tančí venku v dešti, snášejí větší útrapy a za méně.

„Na co se dívám?“ zeptá se Prasádové. Ta k němu otočí obrazovku.

Nový ghát v Patně se koupe v zářivém ránu. U okraje záběru se tísní prámy a křídlové čluny, v pozadí pak obchodníci a dělníci; za nimi ve východním světle pableskují věže nové Obchodní hráze. V popředí stojí tři rozesmáté osoby. Jednou je Jean-Yves Trudeau, druhou pak jeho žena Andžálí. Kolem ramen drží, každý z jedné strany, mladou dívku s pletí pšeničnou jak z toho nejlepšího seznamovacího inzerátu. Je o hlavu menší, její úsměv je však široký a zářivý, navzdory oholené hlavě, na které pan Nandha vidí známky nedávné operace.

Pan Nandha se nakloní blíž. Jeho dech ochlazený deštěm se sráží v modrém přísvitu počítačového monitoru.

„Takže tohle jsme měli zničit,“ dotkne se prstem dívčiny tváře. „Ta holka je stále naživu.“

39. Kunda Khadár

Deset dní se kradou pomalé střely rovinatou vyprahlou krajinou západního Bháratu. Už když áwadská posádka Kunda Khadáru prchala před chrabrými bháratskými džawany, vypustily dělostřelecké jednotky rozestavené podél osmdesátikilometrové fronty z krátkých válcovitých sil něco mezi dvěma a třemi sty autonomních robotů o rozměrech malé, leč svalnaté kočky domácí. Každý nese zhruba deset kilogramů vysoce explozivní výbušniny. Přes den spí v mělkých prohlubních nebo vyschlých hromádkách mrvy, ale jakmile padne noc, rozvinou antény, natočí je k měsíci, zvednou se na složených kovových nohách a kradmo vyrazí přes pole a vyschlé zavlažovací kanály, kočkovitě elegantní, kočkovitě obezřetné, naváděné světlem měsíce a tichým cvrlikáním GPS. Lekají se světel náklaďáků, vždy ztuhnou a spoléhají na svou primitivní chameleonskou kamufláž. Nikdo je nevidí, nikdo je neslyší, ani když se plíží jen pár centimetrů od spícího traktoristy. Než začnou na březích posvátné Gangy první bráhmani vzdávat hold slunci, zahrabou se do písku nebo se přichytí krokví zahalených dýmem a stíny pod chrámovými stropy nebo se ponoří na dno vesnické vodní nádrže. Jsou to sintely fáze 1.4, ale jejich palivové články fungují na principu wolframově moderované metanové reakce. Sbíhají se k cíli ze všech koutů Bháratu, pomalu, trpělivě, od jednoho kravího pšouku ke druhému.

Jednoho červencového večera dorazí pomalé střely na určené místo. Předešlé dvě noci probíhaly ulicemi měst, přes zídky předměstských zahrádek, plašily opravdové kočky, skákaly ze střechy na střechu přes úzké uličky v centrech měst, seskakovaly z balkonu na balkon a křižovaly ztichlé a potemnělé průchody, sbíhaly se do skupinek po dvou, po třech, po desítkách a nakonec stovkách, zástup plastikových tlapek a pružných anténních vousků. Toulaví psi po nich štěkali, ale štěkání toulavých psů nikdo nebere vážně.

V půl jedenácté pronikne dvě stě dvacet pomalých střel do všech klíčových systémů hlavní elektrické rozvodny Ray Power v

Allahabádu a simultánně se odpálí. Západní Bhárat od Allahabádu k hranici se pohrouží do tmy. Paralyzovaná velitelská a řídící střediska se narychlo snaží nahodit záložní systémy. Pozemní satelitní stanice oslepnou. Vzdušná obrana se přepne do standby módu. Spuštění nouzových energetických zdrojů trvá tři minuty. Obnovení komunikačních linek a řetězců velení další dvě. A až za další tři je Bhárat znovu plně obranyschopný.

Během oněch osmi minut se sto padesát áwadských přepravních helikoptér podporovaných útočnými sintelovými letouny vyloupne z neviditelného režimu a vyvrhne pěchotu a lehké mechanizované jednotky pět kilometrů uvnitř bháratského území. Zatímco se transportéry valí zaprášenými příhraničními vesnicemi a minometná družstva zřizují předsunutá stanoviště, vyjedou ze svých vyčkávacích pozic těžké tanky Franks a pod leteckou ochranou zamíří k severnímu konci přehrady. V téže chvíli prolomí dvě obrněné divize lehce bráněnou bháratskou hranici u Rewy a vyrazí po džábalpurské cestě k Allahabádu.

Než znovu naběhnou záložní zdroje a ožijí velitelské a zpravodajské systémy, dělostřelecké jednotky západní bháratské obrany zírají do hlavní Franksů, zatímco celé roje krysích botů čistí minová pole a nad přehradou v Kunda Khadáru strašidelně zahvízdají první minometné střely. Obklíčený, odříznutý od velitelství, bezbranný proti vzdušným silám a se zálohou plně zaměstnanou bráněním Allahabádu se generál Džha vzdá. Pět tisíc vojáků složí zbraně. Je to těch nejtriumfálnějších osm minut v áwadské vojenské historii, a zároveň nejpotupnějších v historii Bháratu.

V deset čtyřicet je obnovena síť mobilních telefonů. Za dalších deset minut zvoní palmery po celém Váránasí.

40. Višrám

Dle instrukcí starého Rám Dáse odnáší venkovní personál zahradní nábytek pod střechy prostorných verand Šanker Mahalu. Višrám projde alejí bílé litiny a proutí a vkročí na trávník. Jeho matka sedí

sama na opačném konci zahrady, drobná bledá žena u drobného bílého stolu zářícího v popředí mohutné temné hradby monzunu. Po vzoru bohatých britských vdov neustoupí dřív, než na ni dopadne první kapka. Višrám si ji už nadosmrri bude pamatovat právě takhle, na trávníku, u bílých stolků, pod shluknutými slunečníky, s ostatními dámami a čajem na stříbrném podnose. Rodné sídlo měl odjakživa nejradši v dešti, kdy jako by Šanker Mahal volně proplouval zelenými a černými oblaky. V takových chvílích ožívali jeho dehydrovaní duchové a Višrámův pokoj se rozezněl jejich vrzáním a klepáním. V období dešťů voněl dům po starém dřevu a vlhku a růstu, až se zdálo, že malované břečťany na stropě Višrámova pokoje vydají pupeny a květy. Vzájemně propletené postavy na sloupech a soklech stály uvolněně a šťastně.

„Višráme, drahoušku. Ten oblek ti moc sluší."

Višrám si přitáhne poslední volnou židli. Za sarakami se už mihotají blesky a čelní reflektory aut krájejí šero.

„Mamadží." Višrám nakloní hlavu na stranu. „Nechci tě zdržovat. Jen potřebuji vědět, kde je."

„Kdo, drahý?"

„Co myslíš?"

„Tvůj otec bere duchovní život velmi vážně. Rozhodl-li se pro ústraní a samotu, měl bys to respektovat. Co od něj potřebuješ?"

„Nic," odvětí Višrám. Zdá se mu, že se matce přes rty mihne potutelný úsměv chvíli předtím, než k nim zvedne šálek s Dárdžílingem. Horký zelektrizovaný vítr bičuje květinové záhonky; pávi poplašeně vřískají. „Chtěl jsem ho jen informovat o svém rozhodnutí."

„Obchodní záležitosti? Víš, že na obchod jsem nikdy neměla hlavu," řekne Mamatá Rayová.

„Ale matko," uculí se Višrám. Celý život důsledně pěstovala tu drobnou lež; prostoduchá Mamatá nerozumí obchodu, nechce s ním mít nic společného, o to ať se starají muži, o obchod a peníze a moc. Nebylo však přijato jediné rozhodnutí, realizována jediná investice, doporučen jediný nákup, schválen jediný výzkum, aniž k tomu Mamatá Rayová podotkla, že o tom sice nic neví, ale co by se stalo kdyby a jak by vypadalo tohle a zda je to výhodné z dlouhodobého

hlediska. Višrám nepochybuje, že obdobné nesmělé otázky stály i u zrodu shakespearovského rozdělení Ray Power, že právě její hlas požehnal rozhodnutí Randžíta Raye odejít ze světa.

Višrám si nalije šálek voňavého Dardžílingu. Chuť mu přijde malinko květnatá, ale aspoň má co dělat s rukama. První pravidlo komedie. Vždycky si hlídej, abys měl co dělat s rukama.

„Chci vyplatit Rámeše. Svolal jsem mimořádné zasedání představenstva."

„Takže jsi mluvil s panem Čakrabortym."

Oči jeho matky jsou jako tekuté olovo, odraz zvířeného černošedého nebe.

„Vím, co je Odeco zač."

„A tohle chceš říct svému otci?"

„Ne. Jen to, že jsem neměl příliš na vybranou a že jsem se rozhodl podle svého nejlepšího vědomí a svědomí."

Mamatá Rayová postaví šálek na stůl a na talířku jej otočí tak, že ouško směřuje přesně doleva. Zahradníci a sluhové se napnou v očekávání akce. Sílící vítr je tahá za turbany a střapce.

„Byla jsem proti tomu, abys věděl. Proti rozdělení firmy. Tos nečekal, viď? Byla jsem proti tomu kvůli tobě, Višráme. Myslela jsem, že tím pohrdneš, že to odmítneš. Byla jsem téhož názoru jako Góvind. Tvůj otec byl jediný, kdo ti věřil. Vždy se tolik zajímal, co tam v tom hrozném Skotsku děláš. Svým způsobem respektoval tvou odvahu a odhodlání – to jsi měl odjakživa, Višráme. Řekla jsem, že nemám hlavu na obchod, ale možná nemám hlavu spíš na lidi, na své vlastní syny. Možná jsem už moc stará, abych měnila názory."

Mamatá Rayová vzhlédne. Višrám ucítí na tváři déšť. Postaví šálek – čaj je studený, hořký – a sluhové odnesou nejprve jej, a pak stůl. O listy buganvileí zapleskají těžké kapky.

„Tvůj otec provádí púdžu v chrámu Kálí v Mirzapuru," houkne Mamatá Rayová přes rameno na svého syna, který kráčí jako poslední článek procesí zahradního nábytku. Déšť je hustý, ne však natolik hlasitý, aby přehlušil zvuk blížícího se letadla. „Provádí púdžu za konec epochy. Šivova noha dopadá. Tanec začíná. Byli jsme vydáni napospas bohyni zkázy."

Když Višrám dorazí do bezpečí východní verandy, oblaka se protrhnou. Zaduní hrom a nad rozblácenou zahradu se nakloní tilt-jet. Navigační světla promění palbu kapek ve stříbrný závoj. Motory se přetočí do přistávací polohy a na pečlivě sestřižený Rám Dásův trávník dosednou kola. Zahradnický personál si cloní oči.

„Mimochodem jsi měla pravdu. Vždycky jsem byl sobecký sígr," křikne Višrám na matku, zvedne si límec kvalitního obleku a vyběhne do deště k letounu. Ze zadního sedadla na něj radostně zamává Marianna Fuscová.

~ ~ ~

Starý Šástrí vede Višráma a Mariannu Fuscovou vzhůru příkrými uličkami Mirzapuru, zahnívajícího maloměsta, které propáslo informační revoluci a ještě pořád se diví, co se to kolem něj děje. Uličky jsou úzké a tmavé a smrdí po moči a starém kadidle. Z betonových ghátů se k nim sbíhají děcka a hopsají jim v patách. Višrám se ohlédne na tilt-jet na říčním břehu. Pilot si sundal helmu a v uctivé vzdálenosti od palivových nádrží v sedě na písku pokuřuje cigaretu. Monzun, který před chvílí propukl nad Váránasím, do Mirzapuru šedesát kilometrů západněji ještě nedorazil. Uličky lisují vedro do téměř hmatatelné podoby; džinové smrdutého, zatuchlého vzduchu víří odpadky a prach. Marianna Fuscová jde vytrvale dál a pohledy mladíků a starců jí kloužou podél periferního vidění.

Chrám Kálí je mramorový kvádr obklopený ze všech stran krámky s votivními předměty a obětinami a rozmanitými obrázky bohyně, zřejmě vytištěnými z nějaké obří databáze. Kálí je v této části Mirzapuru hlavním obchodním artiklem. Chodníčky a stezky se sbíhají vzhůru k umytým a čistým schodům, které se i v takto pozdní hodině hemží vyznavači. Nad vstupem bez ustání bije zvon. Kovové ohrady z jatek směrují průvod k vnitřní svatyni. Po schodech se nahoru a dolů šourá kráva, povislý pytel ze žluté kůže, v němž se volně pohybují kosti.

„Zůstanu tady," prohlásí Marianna Fuscová. „Někdo musí hlídat boty." Višrám rozumí nervozitě v jejím hlase. Tohle místo přesahuje veškerou její zkušenost. Je fundamentálně, nevysvětlitelně indické. Nečiní ústupky žádným jiným kulturám. Je ztělesněním všech

rozporů a protikladů Bháratu, místo lásky a oddanosti krutému projevu prapůvodního ženství. Černá Kálí s věncem usekaných hlav a strašlivým mečem. Dokonce i Višrám ucítí v žaludku cosi cizího, když se shýbne pod dveřním překladem zdobeným podobiznami Mahávídjí, deseti moudrostí, které vycházejí z jóni černé bohyně.

Šástrí zůstane s Mariannou Fuscovou. Višrám je vtažen do proudu poutníků, kteří se šoupavě posouvají labyrintem. Chrám je nízký, plný dýmu, klaustrofobní. Višrám se zdraví se sádhuy a za hrst rupií si od nich nechá malovat tilaky. Vnitřní svatyně je nevelká, rakvi podobná dutina ve zdi; skrz úzkou štěrbinu je vidět hrubá socha s vytřeštěnýma očima, zardoušená hromadami girland z blatouchových lístků. Úzký průchod je ucpaný těly namačkanými kolem svatyně; lidé prostrkávají jónickou štěrbinou ruce a zapalují vonné tyčinky, nabízejí obětiny mléka a krve a červeně obarveného ghí. Žíznivá Kálí vyžaduje sedm litrů krve denně. Tu dnes v moderních městských centrech jako Mirzapur dávají kozy. Višrámův pohled se setká s Kálíiným, jež vidí skrz minulost přítomnost budoucnost a pronikne každou iluzí. Daršán. Poryv těl jej posune dál. Chrámem otřese hrom. Monzun dorazil na západ. Horko je nesnesitelné. Zvony hlaholí. Vyznavači zpěvavě velebí krutou bohyni.

Višrám nalezne svého otce v černé podzemní prostoře bez oken. V hluboké tmě o něj téměř zakopne. Reflexivně natáhne ruce před sebe, opře se o dveřní překlad, ucukne. Krev. Podlaha je zavátá popelem. Když se mu přizpůsobí zrak, spatří uprostřed místnosti obdélníkovou jámu. Smašána-Kálí je rovněž bohyní ghátů. Místnost je krematorium. Randžít Ray sedí v popelu se zkříženýma nohama. Má na sobě sádhuovo dhóti a šál a rudou značku Kálí na čele. Tělo, vlasy a strniště má potřené posvátným šedým popelem z kravské mrvy. Pro Višráma tohle není jeho otec. Tohle je tvor, kterého člověk vídá posedávat u pouliční svatyňky nebo ležet nahého ve dveřích chrámu; cizinec z cizího světa.

„Tati?“

Randžít Ray přikývne. „Višráme. Posaď se. Posaď.“ Višrám se rozhlédne, ale kolem dokola není nic než popel. Starost o oblek je asi příliš materiální. Jenže on je materiální člověk a ví, že si může koupit

jiný. Sedne si vedle svého otce. Chrámem znovu zalomcuje hrom. Zvony zvoní, věřící se modlí.

„Tati, co tady děláš?“

„Púdžu za konec epochy.“

„To je příšerné místo.“

„To je schválně. Ale oko věřícího vidí jinak a mně zas tak strašné nepřipadá. Je ideální. Odpovídající.“

„Čemu? Destrukci?“

„Transformaci. Smrti a znovuzrození. Kolo se točí dál.“

„Chci vyplatit Rámeše,“ oznámí Višrám usazený bez bot v popelu zesnulých. „Tím získám dvoutřetinovou kontrolu nad společností a zablokuju Góvinda a jeho americké partnery. Neptám se tě, jen ti to říkám.“

Višrám spatří v otcových očích jiskřičku staré světskosti.

„Určitě tušíš, odkud na to vezmu peníze.“

„Od mého dobrého přítele Čakrabortyho.“

„Víš kdo – nebo spíš co – za ním stojí?“

„Vím.“

„Jak dlouho?“

„Od začátku. Odeco mě kontaktovalo, když jsme zahájili projekt nulové energie. Čakraborty byl obdivuhodně otevřený.“

„To tedy bylo pořádné riziko. Kdyby na to Krišnovi policajti přišli… A co na to Ray Power, energie s lidskou tváří, přítel životního prostředí?“

„Nevidím v tom žádný rozpor. Jsou to živí tvorové, inteligentní tvorové. Jsme jim povinováni péčí. Někteří gramínoví bankéři…“

„Tvorové. Řekl jsi tvorové.“

„Ano řekl. Podle všeho existují tři sintely Třetí generace, jejichž subjektivní sféry vědomí se nepřekrývají, ačkoli sdílejí pár podprocesů. Myslím, že Odeco je společný kanál přinejmenším dvou z nich.“

„Čakraborty říkal sintelu Odeca Brahmá.“

Randžítu Rayovi se mihne přes rty vědoucí úsměv.

„Už ses s ním někdy setkal?“ nedá to Višrámovi.

„A s čím přesně bych se měl setkat? Mluvil jsem s muži v oblecích, s tvářemi v telefonu. Ty tváře mohly být skutečné, mohly

být Brahmou nebo jeho manifestací. Může se vůbec člověk v nějakém rozumném smyslu *setkat* s distribuovanou entitou?“

„Zmínili se někdy, proč chtějí financovat projekt nulové energie?“

„Nerozuměl bys tomu. Já tomu taky nerozuměl.“

Pohřební komoru letmo prozáří modrý blesk. Následuje mohutný, hlasitý hrom; odkudsi přiletí podivný vítr a zvíří oblaka popele.

„Pověz mi to.“

Višrám uslyší svůj palmer. Podrážděně obrátí oči v sloup. Věřící tu bezbožnost v samotném srdci svého chrámu probodnou plamenným pohledem. Hovor s vysokou prioritou. Višrám zapne jen audio. Když Marianna Fuscová domluví, zastrčí si přístroj zpátky do kapsy.

„Tati, musíme hned odejít.“

Randžít Ray se zamračí.

„Nechápu, co tím myslíš.“

„Musíme odsud okamžitě vypadnout. Není tady bezpečno. Áwaďané obsadili přehradu v Kunda Khadáru. Naši vojáci se vzdali. Mezi nimi a Allahabádem už nic nestojí. Do dvaceti čtyř hodin můžou být tady. Tati, musíš jít se mnou. V letadle máme ještě místo. Tohle všechno musí přestat. Jsi důležitý muž s mezinárodní reputací.“

Višrám se postaví a nabídne sedícímu otci ruku.

„Ne, nikam nepůjdu a nenechám se komandovat vlastním synem jako nějaká slabá vdova. Jednou jsem se rozhodl, že odejdu a už se nevrátím. Nemůžu se vrátit; starý Randžít Ray už neexistuje.“

Višrám frustrovaně zakroutí hlavou.

„Tati.“

„Ne. Nic se mi nestane. V tom Bháratu, který byl napaden, už dávno nežiju. Nemohou na mě. Jdi sám. Jen jdi. Běž.“ Odstrčí od sebe synova kolena. „Běž, čeká tě spousta práce. Nic se ti nesmí stát. Budu se za tebe modlit, nemusíš se ničeho bát. Tak jdi už.“ Randžít Ray zavře oči a nasadí slepý, hluchý výraz.

„Vrátím se…“

„Nenajdeš mě. Nechci, aby mě někdo našel. Víš, co máš dělat.“ Když se Višrám shýbne pod krví potřísněným dveřním překladem,

jeho otec za ním zavolá: „Ještě odpověď na tvou otázku. Odeco, Brahmá, sintely – oč jim jde v projektu nulové energie. Hledají cestu ven. Někde v těch nesčetných rozměrech M-hvězdné teorie je vesmír, kde mohou bytosti jako oni žít, svobodně a v bezpečí. Nikdy je tam nenajdeme. A proto jsem tady, v tomto chrámu, protože chci vidět, jak se bude Kálí tvářit, až její éra dospěje do konce.“

~ ~ ~

Když Višrám vyjde z chrámu, venku už hustě prší. Mramor je mazlavý vodou a zvlhlým prachem. Úzké uličky kolem chrámu se stále hemží lidmi, ale nálada se změnila. Už to není náboženský zápal, ani společná oslava deště skrápějícího vyprahlé město. Do Mirzapuru dorazila novina o ponížení v Kunda Khadáru a do ulic vycházejí bráhmani a vdovy v bílém a vyznavači Kálí v červeném a rozhněvaní mladí muži ve značkových džínsech a zářivě čistých košilích. Zvedají oči k televizním obrazovkám nebo netrpělivě vytrhávají výtisky z novinových tiskáren nebo se shlukují kolem rádií v rikšách nebo kolem známých, kteří mají palmery a připojení. Hluk v ulicích sílí s tím, jak se informace mění ve zvěsti, v dezinformace, ve slogany. Chrabří bháratští džawané poraženi. Chlouba Bháratu rozdrcena. Áwadské divize už vjíždějí na allahabádský obchvat. Posvátná půda znesvěcena. Kdo zachrání? Kdo pomstí? Dživándží Dživándží Dživándží! Bojovní karsevaci povstanou a vyplaví nájezdníky v potocích jejich vlastní krve. Šivádží odčiní hanbu Ránaů.

„Kde máš otce?“

Zatímco se Višrám obouvá, strkají se kolem něj taxikáři.

„Zůstává tady.“

„Myslel jsem si to, pane Rayi.“ Zvláštní, slyšet ta slova od Šástrího. Pane. Rayi.

„V tom případě navrhuji, abychom odsud co nejdřív vypadli, protože si připadám hrozně bílá a hrozně západní a hrozně ženská,“ prohlásí Marianna Fuscová. Strmými uličkami stékají zrádné bystřiny deště. „Jak je to možné, že kam se hneš, tam vypukají pouliční bouře?“ zavrtí hlavou Marianna Fuscová, ale nálada v ulicích je pichlavá, zlá, výbušná. Višrám už vidí tilt-jet na břehu

mezi vysokými domy. Za ním třesk; hlasy zesílí v paniku. Otočí se a spatří plechový prodejní vozík překocený na bok, náklad kořeněných pirožek rozsypaný po zemi, horký olej tekoucí z nízkých schodů. Dotek hořícího plynového vařiče; úzkou uličku vyplní plameny. Křik, vřískot.

„Honem.“ Višrám vezme Mariannu za loket a rozběhnou se dolů k letounu.

Pilot už zahřívá motory. Višrám s Mariannou se vrhnou na sedadla za ním. Šástrí ustoupí od trysek, ruku zvednutou v požehnání. Tilt-jet stoupá lijákem k nebi; lidé se k němu sbíhají ze všech stran, jako krysy prchající k vodě, mávají nad hlavami dřevěnými obušky a klacky, házejí po vetřelci kameny. Pilot už je ale příliš vysoko. Otočí se k horizontálnímu letu a Višrám spatří požár jako jezero plamenů, které se bez ohledu na déšť rozlévá od budovy k budově.

„Věk Kálí,“ zašeptá. Nejnižší hod kostkou, kdy pohár lidské zkaženosti přeteče a brány nebes se zavřou, kdy bohové ohluchnou a entropie dosáhne vrcholu a poslední jiskřička naděje uhasne. Kdy zemi pohltí voda a oheň, kdy se zastaví čas a starý vesmír zemře a zrodí se nový.

41. Lisa

Za klenutým průchodem je déšť jako clona a Lisa Durnauová popíjí svůj třetí gin. Sedí v proutěné židli na mramorové terase. Kromě ní jsou tady ještě dva muži v sandálech a laciných oblecích, kteří srkají čaj. Ze svého místa vidí Lisa hlavní vchod a recepční přepážku. Hluk deště na vyčerpaném kameni je neuvěřitelný. Je to pořádná bouře, i na středozápadní poměry. S blesky a hromy a vůbec se vším všudy.

Zase dno. Lisa pokyne číšníkovi. Všichni jsou to mladí stydliví Nepálci oblečení jako Rádžputové, tady, v bháratském Váránasí. Nejde jí to na rozum. Tady na černém severu jí nejde na rozum skoro nic. Sotva začala přicházet na chuť nádherně civilizovanému jihu a jeho jemné anarchii, ocitla se uprostřed města a národa, který vypadá stejně a obléká se stejně, ale který je ve všech ohledech jiný.

Řidič taxíku vzal její slova *americký konzulát* jako příležitost ji oškubat; vozil ji kolem dokola kruhového objezdu s velkou sochou Hanumana pod legračním malým pavilonem a reklamní cedulí s nápisem *Báječně rýhované! Manšestrové kalhoty!*

„Sarkhandský objezd," křikl řidič. „Příplatek riziko příplatek riziko."

Na všech možných površích byly nasprejované svastiky. Lisa si nemohla vzpomenout, na kterou stranu je otočená ta pravá a na kterou ta fašistická, tak či onak z toho neměla příjemný pocit.

Úředník na konzulátu jménem Rhodes prolistoval její pověření.

„K čemu přesně vás tyhle dokumenty opravňují, slečno Durnauová?"

„K vypátrání jistého člověka."

„Nevybrala jste si nejvhodnější dobu. Konzulát doporučuje všem americkým občanům, aby opustili zemi. Nemůžeme vám zaručit bezpečí. Rozmáhají se zde protiamerické nálady. Nedávno vypálili Burger Kinga."

„Extra flambovaný."

Úředníkovi unikl velice drobný, velice napjatý úsměv. Povytáhl obočí na Tablet. To by Lisa Durnauová taky ráda uměla. Pak jí muž dokumenty rázně vrátil. „Netuším, co máte za lubem, ale přeji hodně štěstí. Pokud budeme umět pomoci, pomůžeme. A ať se říká, co chce, tohle je skvělé město."

Jenže Lise Durnauové připadá Váránasí přese všechny své neony a věže a pohádkově osvětlené výletní lodě jako město popela. Popel na ulicích a ve svatyních a chrámech, popel na čele svatých, popel na kapotách a střechách aut a rikš. Popelavé nebe, které se převaluje sem a tam jako oceán sazí. I v klimatizovaném hotelovém pokoji cítila Lisa na pokožce mastný uhlovodíkový popel.

Lullův hotel byl půvabný starý dům v islámském stylu, s mramorovými podlahami a nečekanými patry a balkony, ale její pokoj se zrovna neskvěl čistotou. Minibar byl prázdný. Přes záchodovou mísu byl přehozený kus hygienického papíru. Hotel se přímo hemžil zpravodajskými týmy. Lisa nakoukla do sprchy, jen tak, ve jménu starých časů.

U Lullovy rezervace stálo ještě jedno jméno. Ážmer Ráová. Tablet vytáhl z bezpečnostní kamery ve vestibulu pixelovatou fotku. Byla to ona. Lolitka z vesmíru. Menší, než si Lisa představovala. Široké boky, ale možná to bylo úhlem kamery. Co to má na čele?

Ážmer Ráová. Lisu jako první instinktivně napadlo, že je ráda, že s tou holkou Lull nespí. A vedle ní samotný Lull. Štíhlejší. Jemnější rysy. Příšerně nevkusné šaty. Začínající pleš na temeni, zato delší vlasy v zátylku. Přesně takový, jak jej vykreslily kolotající pixely Tabernáklu.

Lisa Durnauová civí do deště a uvědomuje si, že je naštvaná, pekelně naštvaná. Celý život se vzpírala otcově kalvinistické doktríně předurčenosti, a přitom fakt, že teď pozoruje monzun nad Váránasím, je dílem karmických sil starých sedm miliard let. Ona, Lull, tahle holka se širokým zadkem, všichni hrají podle scénáře stejně předurčeného a fatalistického jako epizoda *Města a venkova*. Je naštvaná, protože se mu nikdy nevymanila. Složité procesy Alterre, jejích Calabiho-Yauových mentálních vesmírů, celulárních automatů na jejím monitoru se zrodily z jednoduchých, neúprosných pravidel, tak jednoduchých, že si člověk ani neuvědomuje, že se jimi řídí.

Lisa spustí Alterre. Jen tak ze zvědavosti si podle GPS navolí svou současnou lokaci upravenou o kontinentální drift, zaškrtne plnou propriocepci a vstoupí do pekla. Ocitne se na zbrázděné pláni černé lávy protkané rudými žilkami žhnoucích puklin. Nebe halí vířivá oblaka prosvětlovaná blesky, všude kolem ní sněží popel. Málem se zalkne sírou a zplodinami; reflexivně vypne čichové vjemy. Pláň mírně stoupá k řadě nízkých kuželů, z nichž se řinou rychlé proudy hustého magmatu. Obzor oddělují kaskády jisker. Lisa dohlédne na dvacet kilometrů všemi směry, ale nevidí ani živáčka.

Šokovaně odmrkne zpátky do deštivého Váránasí. Srdce jí buší jako splašené, točí se jí hlava; jako by zabočila za roh a bez varování vpochodovala přímo do epicentra zemětřesení. Třese se po celém těle. Bojí se udělat gesto, které ji přenese zpátky do Alterre. Otevře aplikaci jen v okně. Z komentáře se dozví, že Deccanské trapy znovu ožily.

Půl milionu kilometrů krychlových lávy z výronu magmatu, který se dere na zemský povrch zhruba v místě, kde za pětašedesát milionů let bude ostrov Réunion. Svatá Helena vyprskla ubohý jeden kilometr krychlový, když otřásla americkým severozápadem. Půl milionu Svatých Helen. Kdyby je člověk rozprostřel v pravidelných rozestupech, skončily by státy Washington a Oregon pod dva kilometry tlustou vrstvou tekutého bazaltu. Skutečné Deccanské trapy utvořily dva kilometry tlustou vrstvu nad středozápadní Indií v době, kdy se indický subkontinent řítil (geologicky myšleno) přímo na asijskou pevninu, kterážto kolize později vyzvedla k obloze nejvyšší horské pásmo světa. Uvolněný oxid uhličitý přetížil všechny existující absorpční mechanismy a zatáhl oponu za obdobím křídy. Pozemský život se ocitl na pokraji zániku již mnohokrát. Alterre by nebyla plnohodnotnou alternativou evoluce bez smrtících procesů, jako jsou sopečná činnost, kolísání pólů nebo dopady asteroidů. Hračky bohů. Lisu však neděsí samotný fakt, že trapy soptí, nýbrž že ve skutečném světě lávová povodeň nikdy nedospěla až k Severoindické pánvi. V Alterre je Váránasí pohřbeno pod vrstvou žhavého bazaltu.

Lisa přepne na božský mód a vyletí vysoko nad Indický oceán. V zátylku ucítí vyčítavý prst své církevní výchovy. Z opravdového vesmíru takhle báječný výhled neměla. Evropa je oblouk ostrovů a poloostrovů přiléhající k západnímu zakřivení planety, Asie ohromná pevninská masa táhnoucí se na sever od ní. Půl kontinentu halí mračna popela. Na noční planetární hemisféře planou ohně. Lisa Durnauová si vyvolá datové okno. Tiše, bezeslovně vykřikne. Sibiřské trapy také soptí.

Alterre umírá, polapená mezi hořící hlavou a pasem. Korový oxid uhličitý unikající z napěněného, bublajícího bazaltu se spojí se svým bratříčkem z hořících lesů a odstartuje zuřivý skleníkový efekt, který zvedne teplotu atmosféry a oceánů na úroveň potřebnou ke klatrátovému výtrysku – metan zamčený v ledových klecích hluboko pod mořským dnem se uvolní v jediné titánské explozi. Oceány vypění jako upuštěná plechovka piva. Teplota prudce vzroste, poměr kyslíku v atmosféře prudce klesne. Oceánská fotosyntéza zahyne. Z moří se stanou přetopené kotle plné zahnívajícího planktonu.

Jeden takový kolaps může život přestát. Země přežila chicxulubský dopad a následnou deccanskou pohromu na opačné straně planety za cenu pětadvaceti procent svých obyvatel. Erupce Sibiřských trapů před dvěma sty padesáti miliony lety ukončila permský boom vyhynutím pětadevadesáti procent živočišných druhů. Život se pokaždé otřepal a pokračoval dál. Dvě takové erupce zároveň však znamenají konec biologických procesů na Zemi.

Lisa Durnauová se dívá, jak se jí její svět rozpadá před očima.

Tohle není příroda. Ani sabotáž zvenčí. Thomas Lull dal Alterre do vínku robustní imunitní systém na ochranu proti nevyhnutelným hackerským útokům. K sintelům, které řídí geofyzikální, oceánologické a klimatologické systémy, vede cesta jen skrz centrální registry. Tenhle útok přišel zevnitř.

Lisa Durnauová se vykulí z Alterre zpátky na terasu haveli skrápěné letním deštěm. Chvěje se. V Londýně ji jednou přepadli v metru. Bylo to krátké a úsečné a nijak zvlášť brutální, jen rychlá, obchodní transakce – hotovost, karty, palmer, boty, všechno sem. Než se nadála, bylo po všem. Inkriminovanou chvílí proplouvala s pocitem otupělé rezignace, s téměř vědeckou zaujatostí. Až poté se dostavil strach, třas, vztek a pobouření nad tím, co jí provedli, a nad její naprostou pasivitou.

Tady byl přepaden celý svět.

A pak vejde do recepce Thomas Lull. Lisa složí Tablet a zastrčí jej do kapsy. Nemůže vyjít z úkrytu. Neví, co dělat. Thomas Lull se opírá o pult, žádá o klíč, z nasáklé plážové košile a pytlovitých šortek a zplihlých vlasů mu kape voda. Neviděl ji. Pro něj je pořád na opačné straně planety, na kopci v Kansasu. Lisa Durnauová otevře ústa, aby na něj zavolala, a dva muži v sandálech a laciných oblecích se zvednou a přejdou k přepážce. Jeden Lullovi ukáže cosi v dlani, druhý mu pevně položí ruku na rameno. Lull se zatváří užasle, nechápavě, a pak první muž otevře velký černý deštník a všichni tři překlušou rozblácenou zahradou k hotelové bráně, u níž ve sprše špinavé vody zastaví policejní vůz.

42. Lull

Hrají na tebe zlého a zlého policajta. Jsi ve výslechové místnosti. Může to být vězeňská cela, zpovědnice nebo mučírna, to je jedno, hlavní je, že nevidíš ani neslyšíš, co se děje venku. Víš jen to, co ti řeknou policajti. V obdobném pokoji je tvůj komplic.

A tak sedíš v té zelené výslechové místnosti, která smrdí po tlustém nátěru a dezinfekci, a potíš se. *Pěkně se vybarvil ten tvůj parťák/kámoš/komplic/milenec. Jak jsem pustil kameru, všechno vyklopil, i o tobě.* A teď se musíš rozhodnout. Policajti možná mluví pravdu. Nebo se tě snaží nachytat, abys práskl parťáka. To nevíš a zlí policajti ti to neřeknou. Jsou totiž zlí. Nechají tě dusit ve vlastní šťávě a nenabídnou ti ani hrnek policajtského kafe.

Takže máš tři možnosti. Všechno popřeš a tvůj parťák/kámoš/komplic/milenec taky všechno popře a oba jste z toho venku. Nedostatek důkazů. Nebo se přiznáte oba a ze zlých policajtů se vyklubou docela hodní policajti, protože jestli policajti něco nenávidí, tak je to papírování, a vy jste jim právě ušetřili přímo stohy papírování, a tak soudu navrhnou podmínku. A nebo všechno zapřeš a tvůj parťák všechno vyklopí. Parťáka pustí a tobě zbude v ruce černý Petr. Takže co je pro tebe nejvýhodnější? Odpověď znáš dřív, než kroky na chodbě odezní. Zabušíš na dveře. *Hej, vraťte se, všechno vám řeknu, úplně všecičko.*

Ta hra se jmenuje Vězňovo dilema. Není to taková legrace jako oko nebo Dungeons&Dragons, ale je to nástroj, s jehož pomocí vědci zkoumají komplexní systémy. Po dostatečném počtu pokusů vyplavou na povrch všechny možné lidské pravdy. Dlouhodobé hledisko dobré, krátkodobé špatné. Co nemáš sám rád, nedělej druhým, v opačném případě oko za oko a zub za zub. Thomas Lull hrál Vězňovo dilema už nejmíň milionkrát. Ale v reálu je to něco úplně jiného.

Místnost je zelená a smrdí po dezinfekci. A smrdí taky po plísni, staré moči, horkém ghí a vlhkých košilích promočených policajtů. Nejsou to zlí policajti, jsou to hodní, obyčejní chlapi, kteří by se nejraději vrátili ke svým ženám a dětem. Jeden se vytrvale houpe na židli a dívá se na Thomase Lulla s povytaženým obočím, jako by

čekal zjevení. Druhý si ustavičně prohlíží své nehty a pořád dělá takový divný pohyb pusou, který Thomasi Lullovi připomíná staré filmy s Tomem Hanksem.

Dělej, co musíš, Lulle. Nechytrač, nedělej frajera. Snaž se, aby tě odsud pustili. Cítí stále silnější tíhu na prsou.

„Podívejte, už jsem to řekl vojákům, cestuju s ní, má ve Váránasí příbuzné."

Obočí se zhoupne dopředu a naškrábe si cosi do notesu. Diktafon nefunguje. Prý. Tom Hanks znovu zkřiví pusu. Lullovi začíná lézt na nervy. Ale i to může být záměr.

„To by možná stačilo provinčním džawanům, ale tady jsme ve Váránasí."

„Nechápu, co se to hergot děje."

„Je to docela jednoduché. Vaše přítelkyně vznesla požadavek na Národní databázi DNA. Rutinní bezpečnostní sken odhalil jisté… anomální struktury v její lebce. Byla zadržena ostrahou a převezena k nám do vazby."

„Pořád říkáte anomální struktury… co to znamená, jaké anomální struktury?"

Tom Hanks si znovu zkontroluje nehty. Jeho pusa vyjadřuje nelibost.

„To je záležitost národní bezpečnosti."

„Znáte Franze Kafku?"

Tom Hanks pohlédne na kolegu na židli; ten si jméno zapíše.

„To byl český spisovatel," vysvětlí Thomas Lull. „Je už sto let mrtvý. Pokus o vtip."

„Žádné vtipy, prosím. Jde o velmi vážnou věc."

Obočí si škrtne jméno, znovu se zhoupne vzad a změří si Thomase Lulla ostražitějším pohledem. V místnosti bez oken je nesnesitelné vedro. Puch vlhkých policajtů je téměř hmatatelný.

„Co víte o té dívce?"

„Potkal jsem ji na plážové párty v Thekkady dole v Kérale. Pomohl jsem jí při astmatickém záchvatu. Byla mi sympatická, měla namířeno na sever, tak jsem jel s ní."

Tom Hanks ohne roh složky na stole, dělá, že nahlíží do záznamů.

„Mávnutím ruky zastavila útok áwadských pořádkových botů.“

„To je zločin?“

Obočí se přestane houpat. Přední nohy jeho židle hlasitě třesknou o podrážkami vyleštěnou betonovou podlahu.

„Áwadská výsadková divize právě obsadila Kunda Khadár. Celá naše posádka se vzdala. Možná to není zločin, ale jistě uznáte, že jde o velmi zvláštní shodu okolností.“

„Děláte si kurva legraci? To si jako myslíte, že v tom má Áž prsty?“

„O bezpečnosti své země nikdy nežertuji. Vím jen to, co stojí v téhle zprávě a že vaše přítelkyně spustila poplach, když se pokusila vstoupit od Národní databáze DNA.“

„Musíte mi říct víc o těch anomáliích.“

Tom Hanks stočí pohled k Obočí.

„Víte, kdo jsem?“

„Profesor Thomas Lull.“

„Nemyslíte, že můžu nabídnout kompetentnější hypotézu než vy? Kdybych o tom věděl něco víc?“

Obočí se poradí v krátké, hrkavé hindštině s Tomem Hanksem. Thomas Lull si není jistý, který z nich je nadřízený.

„Dobrá tedy. Jistě víte, že vzhledem k napjaté situaci s naším sousedem Áwadhem byl před časem vyhlášen stav zvýšené pohotovosti. V rámci obrany proti kyberútokům jsme na citlivých místech nainstalovali skenery, které mají za úkol zachycovat pomalé střely, sabotéry, agenty a tak podobně. Krádež identity je běžným nástrojem cizích operativců, takže archív DNA je standardně vybaven monitorovacím zařízením. Skenery odhalily v lebce té dívky strukrury podobné bílkovinným obvodům.“

Teď už Thomas Lull ani v nejmenším netuší, co je hra a co je skutečné a co není ani jedno. Vzpomene si, jak Áž šokoval tenkrát ve vlaku, když obnažil všechny ty lži, z nichž sestával její život. A ona mu to teď vrátila desetinásobně.

Tom Hanks posune po stole palmer. Thomas Lull se na něj nechce podívat, nechce vidět vetřelce, co v Áž přebývá, ale stejně k sobě přístroj otočí. Je to pseudo-rentgenový snímek v nepravých barvách sestavený z infrazvukových skenů. Její rozkošná lebka je

bledě modrá. Její oční bulvy, propletený vinný kořen optického nervu, přízračné kanály nosních dutin a krevních cév jsou vyvedeny v odstínech šedé. Sama Áž taky vypadá jako přízrak; nejstrašidelnější ze všeho je její mozek, duch ve skořápce nervových vláken. A uvnitř je další duch – linie a pletence nanoobvodů, které se vinou skrz celou dutinu lebeční. Tilak na Ážině čele je jako černá brána do pekla. Z něj se táhnou vlákna a pavučiny proteinového vedení k čelním lalokům, přes mozkovou rýhu do temenních laloků, vysílají úponky do corpus callosum, těsně se ovíjejí kolem limbického systému, noří se hluboko do prodloužené míchy a obtáčejí týlní lalok cívkami proteinových procesorů. Ážin mozek je spoutaný biowarovými řetězy.

„Kalki," zašeptá Lull a místnost zčerná. Neproniknutelná tma. Žádná světla, žádný nouzový zdroj, nic. Thomas Lull nahmatá v kapse palmer. V chodbě se ozývá stále hlasitější volání v hindštině.

„Profesore Lulle, profesore Lulle, nehýbejte se!" Tomu Hanksovi zní v hlase dílem rozmrzelost, dílem panika. „V zájmu vlastní bezpečnosti zůstaňte, kde jste. Půjdu zjistit, co se děje."

Hlasy v chodbě sílí. Škrtnutí, zář – Obočí zapálil sirku. Tři tváře v bublině světla, pak znovu tma. Thomas Lull bleskově natáhne ruku, nahmatá paměťový čip v policejním palmeru a uvolní jej. Škrtnutí, Lull stáhne ruku zpátky. Tom Hanks stojí u dveří. Jednolitý hlahol se rozlámal na volání a odpovědi. Než sirka dohoří, zahlédne Thomas Lull mihotavou linku světla pode dveřmi; pohupující se pochodně. Strčí čip do kapsy. Další sirka. Dveře jsou otevřené, Tom Hanks se baví s neviděným kolegou v chodbě.

„Co se děje, zaútočili na Váránasí?" zavolá Thomas Lull. Hlavně aby zasel nejistotu. Sirka dohoří. Thomas Lull vytáhne paměťový čip ze svého palmeru. Pár obratných pohybů a čipy změní majitele.

Na tom snímku Ážiny hlavy zahlédl ještě další fantomy, kteří by mohli potvrdit jeho podezření ohledně toho, co jí kdo udělal a proč.

„Vaše přítelkyně uprchla," oznámí Tom Hanks a posvítí Lullovi pochodní do tváře. Lullovy ruce v šeru zavřou sloty obou palmerů.

„Jak se jí to povedlo?" zeptá se Lull.

„Doufal jsem, že mi to řeknete vy."

„Já jsem byl celou dobu tady, přímo před vámi."

„Vypadly nám všechny systémy,“ prohlásí Tom Hanks. Jeho pusa pracuje na dvě směny. „Nevíme, kam až výpadek zasáhl, ale bez proudu je přinejmenším tahle čtvrť.“

„A ona se prostě zvedla a odešla.“

„Ano,“ přisvědčí policajt. „Jistě pochopíte, když si vás tu ještě chvíli necháme. Máme ještě pár otázek.“ Kulometná dávka v hindštině k Obočí, který se zvedne, vyjde ven a zavře za sebou. Thomas Lull slyší zacvaknutí staromódní západky.

„Hej!“ křikne do tmy. Myšlenky dospělého muže zamčeného v temné výslechové místnosti. Jeho podezření, jeho spekulace, jeho kalkulace nakynou do nadživotních rozměrů, stanou se z nich obři šoku a strachu, kteří se k němu tisknou a vytlačují mu vzduch z plic. Nos na dýchání, pusa na mluvení. Mysl na temné představy. Kalki. Áž je Kalki, poslední avatár. Lull nepotřebuje víc než důkaz, který spatřil na vlastní oči v policejním snímku.

Po nekonečném čekání, které podle nástěnných hodin trvalo deset minut, se znovu rozsvítí. Dveře se otevřou a Tom Hanks poodstoupí a pustí dovnitř černocha v mokré pláštěnce, která okamžitě prozradí jeho národnost a povolání.

„Profesor Thomas Lull?“

Lull přikývne.

„Já jsem Peter Paul Rhodes z konzulátu Spojených států amerických. Prosím, pojďte se mnou.“

Natáhne k němu ruku. Thomas Lull ji váhavě přijme.

„Co se děje?“

„Vaše propuštění nařídilo bháratské ministerstvo spravedlnosti, z důvodu vašeho diplomatického statusu v rámci amerického ministetstva zahraničí.“

„Ministerstvo zahraničí?“ Thomas Lull si uvědomuje, jak přihlouple zní, jako právě chycený pouliční lapka. „Senátor Joe O’Malley ví, že jsem na bhárátské policejní stanici a chce mě dostat ven?“

„Ano. Vše se dozvíte. Prosím, pojďte.“

Thomas Lull se postaví a nenápadně si strčí palmer do kapsy. Tom Hanks je doprovodí chodbou. V přijímací místnosti je plno policajtů a jedna žena. Zvedne se z dřevěné lavice. U nohou se jí

rozlévá kaluž dešťové vody. Má mokré šaty, mokré vlasy, mokrou, rozzářenou a hubenější tvář, starší, ale Lull ji okamžitě pozná a nic mu už nedává smysl.

„L. Durnauová?“

43. Tál, Nadžíja

Osm tisíc rupií na úplatek je víc než dost. Zatímco bezpečák jménem Pande hubenými prsty přepočítává bankovky, Nadžíja Aškarzadahová kape na podlahu v mramorovém a skleněném foyeru Indiapendentu. Pak Pande projede slot svou univerzální kartou a pustí je skleněnými dveřmi dál.

„Ani na chvilku jsem nevěřil, žes to bylo ty, Táldží,“ křikne za nimi a zastrčí si svazek rupií do náprsní kapsy své uniformy s vysokým límcem. „Dneska lidi uměj s fotkama hotový kouzla.“

„Na ulici po mně stříleli, představ si to,“ zavolá Tál v odpověď cestou k výtahům.

Ve filmech je to úplně jinak, pomyslí si Nadžíja Aškarzadahová, zatímco sleduje, jak k nim klesá skleněná kabina jako světelná perla. Ve filmu by se s Tál do sídla Indiapendentu prostříleli, samopal v každé ruce, tuny olova, zpomalené otočky ve vzduchu, kung-fu akce. Neohrožená hrdinka by nevolala rodičům do Švédska, aby jí převedli na účet peníze na úplatek. Jediná akce, kterou zatím viděla, byl bezpečák Pande přepočítávající tlustý svazek bankovek. Ve skutečnosti je to spíš takové malé spiknutí než akční smršť – spíš Bollywood než Hollywood.

Po skleněných stěnách oddělení metascénáře se řinou proudy vody. Všechno začalo, když taxík, ve kterém se schovávali celý den, zastavil u sídla Indiapendent Productions. Parkoviště bylo basti provizorních přístřešků z cihel a kartonu; pod igelitovými celtami se choulily hloučky nejoddanějších fandů.

„Na svatbu je tady vždycky plno,“ vysvětlilo Tál. „Je to jako náboženství. Lál Darfan pokaždé zaskóruje. PR tvrdí, že se mu připisuje nejméně dvacet zázračných početí.“

Tál s Nadžíjou přeběhnou kolem potemnělých kójí k nejvzdálenější pracovní stanici. Tál přitáhne dvě židle, přihlásí se pod svým jménem a heslem – „to se nedá nic dělat“ – rozvine půlkruhovou obrazovku a ponoří se do Brahmápuru, eponymního sídla vševládného nekonečného seriálu společnosti Indiapendent.

Tál s Nadžíjou se míhají ulicemi a uličkami a gháty a nákupními třídami virtuálního města. Nadžíji se tají dech. Prostředí je vykresleno do nejmenších detailů, včetně reklamních cedulí a všudypřítomných rikš. V Brahmápuru, stejně jako ve Váránasí, je právě noc a prší. I do tohoto imaginárního města dorazil monzun. Nadžíja nikdy neviděla celou epizodu *Města a venkova*, tak hluboko nikdy neklesla, ale i jako nezasvěcená vidí, že jsou tady celé iluzorní čtvrti, kam zápletka nikdy nezavítala, ale které jsou přesto s láskou vystavěné a vyživované exabyty výpočetní kapacity, jen aby zbytek držel pohromadě. Tál zvedne ruce a zabrzdí jejich přízračný let před zchátralou haveli na břehu řeky. Nadžíja potlačí nutkání dotknout se odlupující se omítky. Další mudrá a oba projdou zdí do velké síně haveli domu Nadjadwalů.

„Páni,“ vydechne Nadžíja Aškarzadahová. Vidí prasklinky na nízkých kožených divanech.

„To ale není skutečný Brahmápur,“ podotkne Tál. Další ladné gesto, okolí se rozmaže ve šmouhu a čas zrychlí. „Herci sice věří, že je, ale my mu říkáme Brahmápur B. Je to metaměsto, kde se odehrává metaseriál. Přetáčím děj na svatbu Čaulová/Nadjadwala. Máš po ruce to video?“

Ale Nadžíja je omámená mihotavými přízraky budoucích zápletek, které se odvíjejí v nehybné místnosti. Před očima jí bliká kolotoč dne a noci. Tál zkřiví prsty jako spáry, otočí rukou a čas zpomalí na srdeční tep světla a tmy. Nadžíja teď vidí i jednotlivé postavy, které se míhají elegantní, chladivou mramorovou síní. Tál zpomalí čas ještě víc a síň náhle ožije barevnými gobelíny. Tál zatlačí otevřenou dlaní do vzduchu a čas se zastaví.

„Dej mi to, honem.“ Tál netrpělivě luskne prsty. Nadžíja mu podá svůj palmer. Tál spustí datový přenos, aniž odtrhne zrak od obrazovky. Uprostřed scény se otevře díra, kterou záhy vyplní N. K. Dživándží. Jemnými pohyby prstů posouvá Tál obraz tak dlouho,

dokud nemá nezakrytý výhled na pozadí; pak obraz s vůdcem Šivádží přiblíží, nakreslí kolem stěny ověšené gobelíny čtverec, vytrhne jej ze světa N. K. Dživándžího a přesune do falešného Brahmápuru. Ani Nadžíja Aškarzadahová nemůže nevidět, že vzory gobelínů jsou totožné.

„Jsme zhruba šest měsíců v seriálové budoucnosti," vysvětlí Tál a nechá imaginární kameru bloumat po místnosti, prolétávat kolem vyfintěných svatebních hostů a simulaker skutečných bulvárních reportérů oděných do textur svých nejlepších společenských šatů, kteří čekají na falešného ženicha na bílém koni. „Tihle existují v několika časových rámcích najednou."

Nadžíja si vzpomene na Lála Darfana a jeho fantasmagorického létajícího slona vysoko nad Himálajemi. *Může někdo doopravdy věřit vlastním vzpomínkám?* zeptal se jí Darfan. Nadžíji to tenkrát připadalo jako akademická debata se sintelovým hercem, ale Tál hraje mnohem sofistikovanější hru, meta-meta-hru. Nadžíja si vzpomene na starou pohádku z dětství, kterou jí vyprávěla chůva jedné zimní noci, nebezpečnou, zvláštně znepokojivou. Pravilo se v ní, že pohádkové říše jsou uložené jedna ve druhé jako ruské matrjošky, akorát že každá je větší než její mateřská. V samém středu je říše, do níž se člověk musí protáhnout dveřmi menšími než hořčičné semínko, ale která obsahuje celé vesmíry.

„Vše je poměrně podrobně promyšlené a napsané zhruba osm měsíců dopředu. Kromě počasí. To prognózuje příslušný subsintel ve čtyřiadvacetihodinovém předstihu a průběžně jej roubuje na hlavní zápletku. Když scénář dospěje do reálného času, paměť se zafixuje a herci si nepamatují, že by to kdy bylo jinak. Máme i zpravodajský sintel, který se stará o drby, sportovní výsledky a podobně. Hlavní postavy jsou na své časové ose mnohem dál než vedlejší, takže pracujeme v několika časových rozměrech naráz – či spíše časových vektorech, které se odklánějí od toho našeho."

„Z toho až mrazí."

„A mně se to tak líbí. Háček je v tom, že nikdo mimo Indiapendent k tomuhle nemá přístup."

„Satnam?"

Tál se zamračí.

„Nevím, jestli s tím umí pracovat. Počkej, uděláme si výlet se vším všudy. Tady, nasaď si hoek.“

Tál si zastrčí štíhlý kousek plastu za ucho a Nadžíji nasadí druhý. Jeho prsty jsou velmi obratné a velmi jemné a velmi měkké. Kdyby se právě nevetřela do zabezpečené budovy s nejhledanějším neutem, které možná přivodilo pád vlády a které to ráno zachránila před zabijákem, Nadžíja by předla blahem.

„Najedu do registrů. Možná se ti trochu zatočí hlava.“

Nadžíja Aškarzadahová málem spadne ze židle. Ocitne se uprostřed ohromné koule plné řádků registrového kódu, která se překrývá s potemnělou místností a křivkou tekuté obrazovky a s deštěm za tlustými modrými okny. Nadžíja se vznáší v centru datové galaxie; kamkoli se podívá, vzdaluje se od ní jeden řetězec kódu za druhým. Tál pohne rukama a koule se otočí; adresní řádky se Nadžíji před očima promění v rozmazané šmouhy. Zatočí se jí hlava, musí se chytit okrajů židle.

„Panebože.“

„Zvykla by sis. Jestli se někdo vetřel na mou milovanou svatbu, nechal po sobě stopy v registru; ty teď hledám. Nejčerstvější záznamy jsou uprostřed, starší jsou odstřeďovány ven. Aha.“ Tál ukáže. Kódy se míhají jako hvězdy při nadsvětelné rychlosti. Nadžíja Aškarzadahová skoro cítí vítr ve vlasech. A pak vypadne z podprostoru a prudce zastaví před zeleným útržkem kódu. Glóbus souborových adres vypadá pořád stejně. Všude střed, okraj v nedohlednu. Jako ve vesmíru. Tál inkriminovaný útržek uchopí do prstů.

„Tak z toho zase mrazí mě.“

„A taky se ti to líbí?“ prohodí Nadžíja.

„Ani náhodou. Někdo se vloupal do mých grafických souborů, ale tenhle kód vůbec nepoznávám. Nevypadá jako od někoho zvenčí.“

„Chceš říct, že to udělal nějaký ware?“

„Spíš se zdá, že si herci sami přepisují scénáře. Jdu dovnitř. Kdyby ti bylo zle, zavři oči.“

Nadžíja je nezavře a žaludek se jí obrátí naruby, když sebou vesmír pomalu plujících kódů náhle škubne a protočí se a opět přejde

na nadsvětelnou rychlost. Tál skáče podprostorem od jedné datakupy ke druhé. „To je zvláštní. Byl to opravdu někdo zevnitř, ale nikdo z našich herců. Hele, vidíš?“ Tál shrne náruč kódů a rozloží je do mřížkovaného pole před sebou. „Tohle jsou docela běžné fragmenty. Abychom ušetřili místo, vedeme spoustu nízkofázových sintelových herců jako podaplikace vyšších sintelů. Anita Mahápatrová obsahuje navíc Narindera Ráa, paní Dévganovou, Begum Vorovou, a každý z nich má v sobě ještě spoustu křoví.“

„Křoví?“

„Nahraditelného komparsu. Myslím, že to je americký termín. Tady tohle je seznam všech nedávných přístupů k designérskému systému. Vidíš? Během uplynulých osmi měsíců někdo pravidelně otevíral mé grafické soubory. Mrazí mě ale proto, že všechny tyhle běžné útržky kódu podle všeho patří ještě vyššímu sintelovému herci, entitě, která v sobě obsahuje Lála Darfana a Aparnu Čaulovou a Ážaje Nadjadwalu. Jako by nám tady běželo ještě něco jiného, ale my to nevidíme, protože je to moc velké.“

V krémově bílém domě u vody býval atlas velký jako malé dítě. O zimních nocích, kdy byla zátoka zamrzlá, osmiletá Nadžíja vždy to monstrum s vypětím všech sil vytáhla z police, otevřela na podlaze a pohroužila se do cizích podnebných šířek. S matkou a otcem hrála hru, kdy si jeden vybral na mapě nějaký název a druhý na něj musel rychle ukázat. Nadžíja si brzy uvědomila, že vítězství jí zaručují ta největší a nejnápadnější slova. Oko propátrávající města a vesnice a nádraží Matta Grossa přehlédlo nápis BRAZÍLIE roztažený přes půlku mapy, tvořený světle šedými písmeny jako její palec. Nevidělo přes stromy les.

Nadžíja mrkne a vyskočí z Tálova spirálovitého tance kódů a souborových adres zpátky do potemnělé pracovní kóje. Je uvězněná v bublině deště. Metascénář, který se píše sám? Seriál jako sedm milionů indických bohů? Avatáři a emanace, které kaskádovitě stékají po hierarchických úrovních božství a pramení v Bráhmanovi, v Nejvyšším, v Jediném?

A pak se Tál odstrčí od počítače; ústa má otevřená, v očích děs, zvedá ruku na obranu proti zlému oku. V téže chvíli do oddělení

metascénáře vbíhá Pande v uniformě s vysokým límcem a žlutém turbanu.

Tál: „To není možné…“

Pande: „Pane madam, pane madam, honem pojďte honem honem, paní předsedkyně vlády…“

A pak se její hoek přepne na plný vjemový mód a přenese ji od Tál, od Pandeho, od Indiapendentu v dešti na sluncem prozářené místo kdesi vysoko, na hedvábím zdobenou vyhlídku v oblacích. Nadžíja ví, kde se to ocitla. Už tady jednou byla. Létající sloní pavilon Lála Darfana plující nad hřebeny Himálají. Ale muž na měkkém trůnu před ní není Lál Darfan, nýbrž N. K. Dživándží.

44. Šiva

Jogendra navede člun do proudu hořících svíček díja. Monzunové větry čeří hladinu Gangy, ale drobné misky z mangových lístků se na vlnách statečně pohupují dál. Šiva sedí se zkříženýma nohama pod igelitovou celtou, drží se okrajnic a snaží se zachovat klid. Modlí se, aby nemusel zvracet. Ohlédne se na Jogendru, který dřepí na zádi, pevně svírá kormidelní páku alkopalivového motoru a pozorně sleduje řeku. Na kůži se mu lesknou krůpěje deště, voda mu crčí z vlasů, šaty se mu lepí k tělu. Šivovi připomíná krysu, kterou viděl plavat v otevřené kanalizaci u cesty. Ale zauzlovaná šňůra perel na krku mu září.

„Pumpuj, pumpuj,“ křikne Jogendra. Šiva se shýbne k malé pumpě u dna. Déšť plní loďku – šikovný americký sportovní člun s přídí zkrášlenou severozápadní ikonografií (Šiva by dal přednost Oku Šivovu) – rychleji, než ji jedna ruční pumpa dokáže odčerpávat. To ale není myšlenka, u níž by chtěl Šiva nějak zvlášť prodlévat. Neumí totiž plavat. Rádžova zkušenost s vodou se omezuje na válení se v mělkém bazénku s holkama a plovoucími tácy s pitím.

Hlavně ať vydrží do Čunaru.

~ ~ ~

„Přistaneš někde tady.“ Ánand rozložil na kávový stolek podrobnou A4 mapu čunarského okresu. Nepálské kafe spokojeně bublalo nad ohněm. Ánand poklepal prstem na mapu. „Město Čunar je asi pět kilometrů na jih. Město mu říkám jen z úcty k faktu, že má most přes Gangu. Jinak je Čunar prdel světa, samá sodomie a incest. Jediné, co je na něm zajímavé, je stará pevnost. Tady, vytiskl jsem fotky.“ Ánand vyložil na stůl vějíř lesklých fotografií. Šiva je rychle prolistoval. Historie Gangy je hisrorií pevností jako Čunar, které dějinná nevyhnutelnost usadila na ostrohy a vršky kopců nad zákruty velké řeky a kam následně přivedla moc, dynastie, intriky, žaláře, obléhání, bitvy. Teď tedy ještě jednou, naposled. Šiva se zastavil u snímků interiérů, zchátralé mughalské architektury zardoušené všudypřítomnými baldachýny stavebního uhlíku, bílé jako sůl na slunci. „Rámanandačarja je snobská čútja, jenže ve městě nemá konkurenci. Kromě sundarbanu provozuje ještě call centrum. Chceš se dostat manžílkovi do počítače, mrknout se, co ti provádí za zády, stačí říct; chceš se napíchnout na seznam neplatičů, zařídí to na počkání.

Každý vesničan je mu věrný až za hrob. Vpadneš tam, uděláš, co musíš, a zase vypadneš. Žádné zdržování, žádné děkování, žádné objímání. Tak, teď obrana Čunarské pevnosti…“

~ ~ ~

Letouny jsou tak nízko a tak hlasité, že si Šiva přikryje hlavu rukama. Jogendra se na zádi postaví a ohlédne se za navigačními světly. Čtyři vojenské tilt-jety v těsné formaci. Šiva vidí, jak se Jogendrovi od zubů odráží bledá zář města.

„Pumpuj, pumpuj!“

Šiva lomcuje rozvrzanou pumpou a sleduje, jak se kolem igelitových pytlů na dně člunu hromadí voda. Nejraději by hodil tu pitomou hračku přes palubu a vybíral vodu rukama. Američani a jejich strojky. Hlavně, aby byly malé a uměly všechno. Kdy už si uvědomí, že lidé jsou lepší a levnější. Člověk je může potrestat a oni se poučí.

Hřmění se sune na západ. Déšť v jeho brázdě přibírá na váze. Na levém břehu vystřídá sloupce hořících plynů z továren těžká

vápencová masa Rámnagarské pevnosti, impozantní vetřelec ve světle reflektorů. Jogendra zavede loď pod pontonový most, který je i v lijáku jako bodák zvuku. Šiva si prohlíží Rimnagar, s terasami a pavilony vykukujícími nad červené hradby a s nohama ve vodě. Jen si tam stůj, pomyslí si. Počkej, až se vrátím, až dobudu tvou sestru kousek proti proudu; pak se uvidí, jak pyšně a vzdorovitě se ty tvé věže a střílny budou tvářit. Pravá výzva pro rádžu, dobýt hrad. Ne s obléhacími stroji nebo v čele tisícovky slonů, ale chytrostí, stylem. Šiva Faradži, akční hrdina.

Rychlý člun se přiblíží k novému mostu. Jogendra vycítí místo mezi pilíři a s jistotou jím propluje. Z cesty sjel náklaďák a zabořil se do mělčiny, pestrobarevný kovový pahýl, ve kterém by sotva kdo poznal dopravní prostředek. Z vody je stále cítit alkopalivo. A kromě alkoholového puchu ještě něco, vůně. Šiva zvedne hlavu ke sladkému aromatu blatouchových lístků. Čich je klíčem k paměti; letmý záblesk vzpomínky – kde už tuhle vůni cítil? Tlusté pneumatiky velkého SUV drtí okvětní lístky na písečném břehu. Blatouchy maskují oteklé tělo, které svěřil vodám Gangy, týmž vodám, po nichž se teď plaví. Ubírá se stejnou cestou jako ta mrtvola, stále dál od mokši.

„Ej!“ Jogendra si vyškubne z ucha sluchátko palmeru a zvedne přístroj Šivovi před oči. „Rádio Káši.“ Šiva si na svém palmeru navolí příslušnou stanici. Naléhavé hlasy se navzájem překřikují, mluví o vojácích, náletech, bojových robotech. Kunda Khadár. Áwaďané obsadili Kunda Khadár. Áwaďané vtrhli na posvátnou půdu Bháratu. Áwaďané co nevidět dobudou Allahabád, posvátný Allahabád, jedno z měst Kumbh Mely. Vojáci Sadžídy Ránaové před nimi utekli jako myši před lesním požárem. Tolik vychvalovaní džawané Sadžídy Ránaové zahodili zbraně a vzdali se. Sadžída Ránaová přivodila zkázu Bháratu. Sadžída Ránaová zklamala Bhárat, zahanbila Bhárat, srazila Bhárat na kolena. Co udělá Sadžída Ránaová teď?

Šiva rádio vypne.

„Co to má co společného s náma?“ houkne na Jogendru. „Sloni se perou, ale krysy si dál hledí svého.“ Kluk zakomíhá hlavou a pobídne motor. Člun zvedne příď a znovu si začne razit cestu stěnou deště.

~ ~ ~

„Je to dobrá sada. Ne špičková, to ne, ale dobrá. Ukážu ti, co je co. Tohle jsou plazmové tasery. Víš, jak fungujou? Nic to není. Ruku takhle, ten žlutý knoflík. Normálně zamíříš a střelíš. Ani nepotřebuješ extra mušku, to je na nich to nejlepší a proto budou vaše primární zbraň. V zásobníku je dost plynu na dvanáct výstřelů. Každý máte pět, to by mělo stačit. Až skončíte, zahoďte je, jsou k ničemu. Zastaví i stroj, ale nejlíp fungujou proti živým cílům. Rámanandačarja je geek, a to je jeho fatální slabina, ale má kolem sebe pár kusů masa kvůli sexu a střílení. Je na ženské. Hodně. Prý si připadá jak James Bond, nebo to aspoň říkal Mukherdží. Viděli jste ten jeho hrad? Netuším, jestli tam pobíhají v kožených oblečcích, ale pár byste jich mohli proklepnout těmi tasery, jen tak ze cviku. A každý venkovský křupan je tam jeho věrný otrok.

Nadto čekejte pár opravdových chlapů s opravdovýma zbraněma, říkal Mukherdží, ale dá se jim vyhnout. Myslíte, že tam ty kurvy pobíhají v kožených oblečcích? Mohli byste udělat pár fotek? Takže tasery na maso. Na stroje je lepší něco hromadnějšího. Tihle kluci jsou ideální. EMP granáty. Je to s nima úplně boží, jako polejvat škorpiony petrolejem. Hlavně je neházejte s hoekem na uchu, jinak máte po sluchu zraku mozku. A opatrně kolem hardwaru. Nemusím snad připomínat, že míň odolné systémy to speče na škvarek. A teď suddhávása, kde má svoje kodéry. Přestavěl starý Šivův chrám – na mapě zhruba tady. Kód nebude velký, pár giga nejspíš, ale nedoporučuju ho nikam mejlovat, pohodlně se vleze do palmeru. Jak ho ale budete mít, musíte opatrně s tím EMP, jasné? Máte hlavní soubor a kvantový klíč, takže i vy byste ten kód měli ze suddhávásy vytáhnout bez problémů. Proč po něm N. K. Dživándží tolik touží, netuším a nevyptávám se. Rozhodně ne Náthů.

Cesta zpátky, no jo, to je vždycky ta dobrodružnější část. Asi budete muset improvizovat za pochodu. Tím neříkám, že neexistuje zastřešující taktika. Hlavně neztrácejte čas. Dovnitř, všecko vystřílet, sebrat kód a ven; nikde se nezdržovat. Zdržování zabíjí. Vypadněte a nehleďte na nic a na nikoho, a na ty vesnické tupce už vůbec ne. V taserech je dost střeliva, a kdyby to vypadalo, že po vás jdou, hoďte za sebe druhé minové pole. Vraťte se ke člunu a pak sem k nám a jsi

volný muž, Šivo Faradži, a já se ti pokloním a přivítám tě jako boha a přítele.

A jak to všecko vím? Co myslíš, že celý den dělám? Hraju střílečky a čumím na filmy?“

~ ~ ~

Po hodině a půl plavby proti proudu zeslábne monzun z lijáku na stálý déšť. Šiva při změně intenzity kapek bubnujících o igelitovou střechu vzhlédne od Commando Attacku, který hraje na palmeru. Byla by to vskutku ironie osudu, kdyby se spásný monzun po třech letech sucha a během rozbahněné války o vodu vyčerpal během jediné noci.

Za Rámnagarem je řeka temnější než tma. Jogendra naviguje podle GPS, které mu ukazuje pozice mělčin, a citem podle proudu. Šiva uslyší drhnutí trupu o písčinu. Řeka se mění rychleji, než stačí satelity deset tisíc kilometrů nad ní registrovat. Jogendra prudce otočí pákou, člun se tozhoupe. Zhasne motor a zvedne jej nahoru. Člun setrvačností najede na pláž. Jogendra se shýbne pod střechou a vyskočí na břeh.

„Pojď, pojď.“

Písek pod Šivovýma nohama je měkký a odplouvá s proudem pryč. Tma je neproniknutelná. Šiva si připomene, že je jen pár desítek kilometrů od svého klubu a barmana. Shluk světel na jihu je Čunar. V nesmírném tichu venkovské noci slyší Šiva dopravu na pontonovém mostě a neúnavné bafání zpracovatelských továren kus po proudu. V dálce vyjí šakali a psi. Šiva se rychle ozbrojí. Taserové miny rozdělí mezi sebe a Jogendru, ale spouštěč si nechá. Soubor a systémový klíč Haymana Daneho jsou v tlusťochově palmeru, který visí Šivovi kolem krku.

V hrachových polích Čunaru lemovaných trnitými keři se Šiva připravuje na bitvu. Je to šílenství. Zemře tady, mezi těmi keři a kostmi.

„Tak,“ vydechne zhluboka, roztřeseně. „Vykul je ven.“

Jogendra vytáhne na písek dva objemné obdélníky zabalené v igelitu. Pod plastikovou kůží se rýsují žebra a trubky. Jogendra blýskne dlouhým nožem.

„Co je to?“ zamračí se Šiva.

Jogendra mu nůž ukáže; na oceli se zaleskne slabá zář dalekého města. Je dlouhý jako předloktí, zoubkované ostří, zahnutá špička, příruba nad rukojetí. Kluk prořízne umělohmotnou kůži dvěma rychlými tahy. Pak vrátí nůž do koženého pouzdra u pasu. V plastu na zemi leží dvě čerstvě vyrobené, chromované, blyštivé japonské terénní motorky, s plnou nádrží, připravené k akci. Naskočí na první pokus. Šiva nasedne. Jogendra svůj stroj made in Jokohama tlačí chvíli v písku, zkouší, co dovede. Pak na něj Šiva kývne a oba otočí plynem a vyrazí po rozbahněném hrachovém poli do tmy.

45. Sarkhandský kruhový objezd

V jedenáct třicet zamíří trs deštníků z verandy premiérského sídla k mercedesu zaparkovanému na štěrkové cestě. Deštníky jsou bílé, nepřirozená barva. Drží formaci jako falanga. Ani kapka nepropadne skrz. Z deště je už úplný vodopád, hromový přívalový liják protkaný zamženými blesky. Uprostřed chumlu klenutých deštníků jde předsedkyně vlády Sadžída Ránaová. Na sobě má bílé hedvábné sárí se zeleným a zlatým lemem. Dnes večer ji čeká nanejvýš vážná záležitost – obrana její země a její autority. Stejné mercedesy se odlepují od vkusných vládních vil po celém Váránasí. Deštníky se přitisknou k boku auta jako selata ke struku černé prasnice. Sadžída Ránaová vklouzne do bezpečí a sucha zadního sedadla. Automaticky se posadí na levou stranu. Šahín Badúr Chán by měl být napravo a nabízet analýzy, rady, postřehy. Premiérka vypadá osaměle. Dveře se zavřou a vůz vpluje do deště. Sadžída Ránaová vypadá taková, jaká je – žena středního věku s břemenem národa na bedrech. Deštníky se rozdělí a prchnou zpátky pod střechu prostorné verandy.

Sadžída Ránaová listuje narychlo sepsaným hlášením. Fakta jsou skrovná a povrchní. Áwadský útok byl technicky bezchybný. Brilantní. Bez kapky krve. Vojenské akademie jej budou vyučovat ještě desítky let. Áwadské tanky a mechanizovaná pěchota jsou dvacet kilometrů od Allahabádu, protiletecké a komunikační systémy jsou pod nepřetržitou leteckou palbou, obranný prapor propadl

zmatku; hlavu mu sťali Áwaďané v Kunda Khadáru, a tak se teď snaží navázat spojení s divizním velitelstvím v Džaunpuru. A navíc prší. Sadžída Ránaová prohrává válku o vodu v dešti. Ten ale přišel příliš pozdě. Její země může v povodni umřít žízní.

Oni to věděli. Ti parchanti si to spočítali na minutu přesně.

Sadžída Ránaová v bílém, zlatém a zeleném sárí si snaží představit, jak jí budou chutnat slova kapitulace. Budou nafouklá, dusivá, nebo suchá a kyselá, vyklouznou jí z úst stejně snadno, jako když se muslim rozvádí se ženou? Talaak talaak talaak.

Chán. Bezbožný muslim. Podvedl ji s jinou, s jiným, s *věcí*. Zrovna když potřebuje jeho slova, jeho nápady, jeho přítomnost vedle sebe na krémových kožených potazích. Kdyby tak Dživándží a jeho karsevaci věděli, že premiérka jede na kravské kůži… *Jen ať Dživándží udělá vaši práci za vás.* Teď se jeho džagannath převalí přes její kosti. Ne. Je přece Ránaová, dcera zakladatele národů, otce dynastií. Ona je Bhárat. Bude bojovat. Ať se Gangá rozvodní krví.

„Kam to jedeme?“

„Zácpa, madam,“ oznámí řidič. Sadžída Ránaová se opře do měkké kůže a vyhlédne zamženým oknem ven. Neony a zadní světla aut, pestrobarevné malby na náklaďácích. Stiskne interkom.

„To není obvyklá trasa k Bhárat Sabze.“

„Ne, madam,“ odtuší řidič a sešlápne plyn až k podlaze. Sadžída Ránaová se zhoupne vzad. Zkusí zámky, ví, že zbytečně, že před chvíli zaslechla tiché cvaknutí přesného německého mechanismu. Otevře palmer a zavolá bezpečnost. Mercedes protne sto dvacítku.

„Tady premiérka, nouzové volání. Zaměřte můj GPS signál, byla jsem unesena, opakuji, tady Sadžída Ránaová, byla jsem unesena.“

Šum. Pak se ozve hlas jejího šéfa bezpečnosti: „To neudělám, paní předsedkyně. Nikdo vám nepomůže. Zradila jste Svatý Bhárat a Bhárat vás potrestá.“

Pak mercedes zabočí na Sarkhandský objezd a začne jekot.

Část pátá

Jótirlinga

46. Sbor

Airbus A510 Bháratských vzdušných sil stoupá příkrovem mraků nad Váránasí, a lehce se přitom zachvívá. Ašók Rána se chytí područek. Létání odjakživa nesnáší. Vyhlédne oknem do deště, na zářivé oblouky světlic snášejících se k zemi. Pokaždé, když se z lůžka pod křídly odpoutá elektronický klamný cíl, trup letounu zavibruje. Žádná áwadská aktivita nebyla nad Váránasím zaznamenána už několik dní, ale bháratské letectvo neponechává bezpečnost nového premiéra náhodě. Z úhlu kapek na okně bych měl umět spočítat rychlost, pomyslí si Ašók Rána. Od onoho nočního telefonátu tajemníka Narvekara jej napadá spousta podobných nesouvislých myšlenek.

Letoun sebou znovu škubne a dál se probíjí monzunem. Ašók Rána zapne obrazovku v područce. Kamera ukazuje jeho ženu a dcery usazené vzadu v tiskovém oddělení. Sušmíta se zatváří vystrašeně, když se Airbus se znovu otřese, Anúdža ji uklidňuje, bere ji za ruku. Ašók Rána ve svém premiérském koženém křesle si dovolí drobný úsměv. Zalituje, že on sám kameru nemá. Možná by se tak nebály, kdyby ho viděly.

„Pane premiére.“

Jeho osobní parlamentní tajemník k němu přes stůl posune vytištěný dokument s množstvím ručně psaných poznámek.

„Tady je ten koncept proslovu, kdyby jste se chtěl seznámit s klíčovými body.“

Vládní letoun se naposledy otřese a vyrazí z mraků k průzračnému nebi. Ašók Rána pod sebou vidí rozbouřený oceán

oblačnosti, který se třpytí měsíčním světlem. Pilot zhasne symbol *připoutejte se* a v umělohmotném válci letounu se rázem rozezvoní palmery.

Všichni politici a úředníci vstávají z křesel a tlačí se ke konferenčnímu stolu. Naklánějí se nad něj s dychtivým, horlivým výrazem. Mají jej na tváři od chvíle, co tajemník Narvekar a ministr obrany Čoudhury prošli rázně dveřmi tilt-jetu Bháratských vzdušných sil, který se snesl na Čoudhuryho zahradu a později naložil i Ašóka Ránu s rodinou. Předseda Nejvyššího soudu Laxman odřídil inauguraci, načež vojenský transport přistál v odlehlém, bezpečném rohu letiště, kde už čekal přistavený premiérský letoun. Armádní zdravotní sestra v bělostných chirurgických rukavicích novopečeného předsedu vlády velice jemně bodla skalpelem do palce a přitiskla čepel k diagnostické podložce. Dřív, než Ašók Rána zaregistroval bolest, očistila vpich alkoholem a ovinula gázou.

„Kvůli autorizaci DNA, pane premiére," vysvětlil Trivul Narvekar, ale Ašók Rána nevnímal nic než vojáka, který stál za zdravotnicí s pistolí jen pár centimetrů od jejího týlu. Ztratit jednoho premiéra je tragédie. Dva už by začali smrdět konspirací. Pak Ašókovi do zorného pole vplula tvář soudce Laxmana.

„Tímto vám předávám státní pečeti, pane premiére. Od této chvíle disponujete plnými exekutivními pravomocemi."

A pět set desítka dál stoupá k obřímu bháratskému měsíci. Ašók Rána by na něj mohl zírat věky, zapomenout, že dole pod mraky úpí chaotický, roztříštěný národ. Ale tváře okolo září očekáváním. Mrkne na výtisky. Odměřené věty, rázná hesla s dramatickými pauzami před i za, prohlášení a plamenná předsevzetí. Ašók Rána znovu pohlédne na svou rodinu na malém displeji o velikosti dlaně.

„Už mají tělo mé sestry?"

Brebentění hlasů a cvrlikání palmeru rázem ztichne.

„Oblast byla zajištěna," odpoví tajemník Narvekar.

„Můžeme věřit armádě?"

„Poslali jsme tam pravidelné jednotky. Na ty se můžeme spolehnout. Vzbouřenci tvořili malou skupinku uvnitř elitních divizí, z nichž se vybírali premiérčini osobní strážci. Viníci byli zatčeni, některým výše postaveným důstojníkům jsme bohužel nestačili

zabránit v sebevraždě. Všichni osobní strážci jsou mrtví, pane premiére.“

Ašók Rána zavře oči, cítí kontury stratosféry kolem trupu letounu, který jej obklopuje.

„Takže Áwaďané ne.“

„Ne, pane premiére. Předpoklad, že by se Áwaďané uchýlili k atentátu, jsme hned z počátku vyloučili.“

„A výtržníci?“

„Rozehnáni, pane premiére. Situace ve městě je však stále vysoce nestabilní. Bezprostřední návrat do Váránasí bych nedoporučoval.“

„Nechci je pronásledovat. Morálka je nízká i bez vojáků nahánějících vlastní obyvatelstvo. Stanné právo bychom ale měli zachovat.“

„Velmi moudré, pane premiére. Rozhodné gesto tváří v tvář celonárodní krizi; zapůsobí to dobře. Pane premiére, nerad bych na vás v čase šoku a zármutku naléhal, ale ten proslov… Je důležité, abyste oslovil národ, čím dříve, tím lépe.“

„Ještě chvíli, Trivule.“

„Pane premiére, vysílací čas je zamluvený, kamera a audio připravené v tiskovém středisku…“

„Ještě chvíli, Trivule!“

Parlamentní tajemník se ukloní a ucouvne, ale Ašók Rána v napjaté lince jeho rtů čte potlačený hněv. Znovu vyhlédne na měsíc, nyní již nízko nad okrajem stříbrného moře vody, která padá na jeho zem. Už nikdy se na něj nepodívá, na líný měsíc Indie, aniž by si vzpomněl na dnešní noc, aniž by zaslechl zacinkání palmeru onoho večera a ledový děs v útrobách, jasnozřivé tušení těch nejhorších možných zpráv, aniž by znovu slyšel onen rozvážný, cvičený hlas osobního tajemníka Pataka, tak zvláštní oproti měkké důvěrnosti Šahína Badúra Chána, který mu oznamoval cosi nemožného, neuvěřitelného, aniž by znovu slyšel jekot tilt-jetových trysek ohýbajících větve jeho zederahů, zatímco se jeho žena a dcery oblékaly a balily ve tmě z obavy, aby ze sebe nedělaly terč pro neznámé nepřátele, kteří se obrátili proti domu Ránaů. To stříbrné světlo se navždy přetavilo ve zvuky. Za to je nenávidí ze všeho nejvíc, že pošpinili měsíc.

„Vikráme, pravdu prosím, jsme vůbec schopni ubránit se Áwaďanům?“

Čoudhury zakomíhá hlavou.

„Letectvo je stoprocentní.“

„Letectvo války nevyhrává. Armáda?“

„Riskujeme, že rozštěpíme celé velení, když po vzbouřencích půjdeme moc tvrdě. Ašóku, jestli Áwaďané chtějí Allahabád, asi jim v tom nezabráníme.“

„Naše chemická a nukleární sila jsou pod kontrolou?“

„Pane premiére, jistě nenavrhujete první úder?“ vloží se do hovoru tajemník Narvekar. Ašók Rána se na něj znovu oboří.

„Naše zem byla napadena, naše města jsou bezbranná a mou vlastní sestru předhodili… předhodili lůze její vlastní vojáci. Víš, co jí provedli tím trišulem? Víš to? Víš? Jak nás mám ochránit? Co si mám počít?“

Tváře nasadí zdvořilý, prázdný výraz; Ašókovo hulákání se od nich netečně odráží. Premiér si uvědomí hysterii ve svém hlase. Zmlkne. Přepážka mezi konferenční místností a tiskovým střediskem je zdobená moderní interpretací Tándavy nritjy, Šivova kosmického tance; bůh je ověnčen čakrou plamenů, jednu nohu pozvednutou. Ašók Rána žil celých svých čtyřiačtyřicet let ve stínu oné nohy, která jednou přivodí zánik a vzkříšení vesmíru.

„Odpusťte,“ řekne úsečně. „Doba je zlá.“

Byrokrati mumlavě přisvědčují.

„Náš nukleární a chemický potenciál je připraven,“ odpoví Čoudhury.

„Nic víc jsem nepotřeboval vědět,“ Ašók Rána na to. „Teď k té řeči…“

Přeruší jej ruka mladého asistenta se dvěma vztyčenými prsty.

„Pane premiére, hovor pro vás.“

„Jasně jsem řekl, že hovory nepřijímám.“ Ašók Rána pustí do hlasu střípek ledu.

„Sáhibe, volá N. K. Dživándží.“

Lidé kolem oválného stolu si vymění pohledy. Ašók Rána na asistenta kývne.

„Přepoj mi to sem,“ poklepe na obrazovku v područce. V tiskovém oddělení usnuli jeho žena a děti neklidným spánkem, opření jeden o druhého. Vystřídá je hlava a ramena vůdce Šivádží, měkce nasvícená stíněnou lampou na pracovním stole. Za ním se rýsují geometrické siluety knih seřazených na poličkách.

„Dživándží. Jaká troufalost.“

N. K. Dživándží skloní hlavu.

„Chápu vaše pocity, pane premiére.“ Při tom oslovení sebou Ašók Rána trhne. „Nejprve mi dovolte, abych vám a vaší rodině vyjádřil svou nejhlubší soustrast s tragickou ztrátou, a rovněž choti a dětem vaší zesnulé sestry. Není kouska Bháratu, který by nebyl otřesen do hloubi duše tím, co se stalo na Sarkhandském objezdu. I mne ta brutální vražda krajně pobouřila – to si říkáme kolébka civilizací. Bezvýhradně odsuzuji podlost a proradnost osobních strážců zesnulé předsedkyně vlády a oněch vyvrhelů skrývajících se v davu. Rád bych vás ujistil, že Šivádží nemá s tímto strašlivým činem nic společného. Bylo to dílo lůzy vybičované k nepříčetnosti zrádci a renegáty.“

„Mohl bych vás nechat zavřít,“ ucedí Ašók Rána. Jeho ministři a poradci na něj pohlédnou. N. K. Dživándží si nervózně navlhčí ret špičkou jazyka.

„A jak byste tím prospěl Bháratu? Ne, kdepak, já mám lepší návrh. Nepřítel je před branami, naše ozbrojené složky dezertují, města se bouří a náš vůdce byl brutálně zavražděn. Teď není čas na stranické politikaření. Navrhuji vládu národní vzájemnosti. Jak jsem řekl, Strana Pána Šivy se na té hrozné tragédii nikterak nepodílela, nezapírám však, že máme na Hindútvu a umírněnější karsevaky jistý vliv.“

„Přivedete ulice k rozumu?“

N. K. Dživándží pokrčí rameny.

„To vám neslíbí žádný politik. Ale spojí-li se v tak těžkých časech naše znepřátelené strany ve vládu národní vzájemnosti, vyšleme tím jednoznačný signál, nikoli jen buřičským živlům, ale všem Bháraťanům, jakož i Áwadhu. Sjednocený národ není snadné pokořit.“

„Děkujeme vám, pane Dživándží. Je to zajímavá nabídka. Ještě vám zavolám, díky za vaši soustrast, rád přijímám.“ Ašók Rána zatlačí N. K. Dživándžího palcem zpátky do područky. Obrátí se k torzu svého kabinetu. „Tak, pánové, hodnocení?“

„Je to smlouva s ďáblem,“ prohlásí V. K. Čoudhury. „Ale…“

„Má nás na lopatkách,“ podotkne soudce Laxman. „Je to velmi prohnaný muž.“

„Nevidím jinou reálnou možnost, než jeho nabídku přijmout,“ řekne Trivul Narvekar. „Dvě podmínky – za prvé, že je to náš návrh. To my nabízíme ruku svým politickým protivníkům. Za druhé, jistá vládní křesla v žádném případě nepustíme.“

„On bude chtít vládní křesla?“ podiví se Ašók Rána. Tajemník Narvekar nedokáže skrýt úžas.

„Proč by jinak něco takového nabízel? Navrhuji, abychom si nechali finance, obranu a zahraničí. Nic ve zlém, pane soudce.“

„Co myslíte, že si náš nový kamarád Dživándží bude nárokovat pro sebe?“ zamyslí se Laxman. Stiskne tlačítko obsluhy a požádá o sklenku Bells, pro niž má notorickou slabost.

„S ničím méně než vnitrem se nespokojí,“ řekne Narvekar.

„Čútja,“ zabručí Laxman do své skotské.

„Tohle není žádná muslimská svatba, z toho se tak snadno nevyvléknem,“ poznamená Narvekar. Ašók Rána natáčí kameru a dívá se, jak jeho žena a děti spí jeden na druhém v nepohodlných křeslech. Hodiny ukazují čtvrt na pět. Ašóka Ránu bolí hlava, natékají mu nohy a nosní dutiny, v očích má prach a únavu. Všechen pojem o čase a prostoru se rozplynul. Jako by se vznášel ve vesmíru plném migrénového světla. Čoudhury mluví o Šahínu Badúru Chánovi: „Takže přinejmenším jedna Begum si přeje, aby ten jejich rozvod fungoval i obráceně.“

Muži se tiše smějí v tvrdých bodových světlech zářivek.

„Pěkně se stáhl do ústraní, jen co je pravda,“ pokývá Narvekar hlavou. „Čtyřiadvacet hodin je v politice dlouhá doba.“

„Nikdy jsem mu nevěřil,“ prohodí Čoudhury. „Vždycky na něm bylo něco olejnatého, příliš uhlazeného, příliš zdvořilého…“

„Příliš muslimského?“ dodá Narvekar.

„To říkáte vy; cosi… zženštilého. A nejsem si jist, zda tak docela souhlasím s tím, co jste řekl – že se stáhl do ústraní. Vy tvrdíte, že čtyřiadvacet hodin je dlouhá doba; já zase, že v politice všechno souvisí se vším. Jediný uvolněný kamínek může spustit sesuv půdy. Pro ztracený hřebík v podkově ztracena bitva. Motýli v Pekingu a tak dále. Chán je kořenem všeho, v jeho vlastním zájmu doufám, že vypadl z Bháratu.“

„Hidžra,“ ucedí Laxman. Ve sklence mu zacinká led.

„Pánové,“ promluví Ašók Rána; vlastní hlas slyší jako cizí, vzdálený, „má sestra je mrtvá.“ Pak, po dramatické odmlce: „Takže naše odpověď panu Dživándžímu?“

„Bude mít svou Vládu národní vzájemnosti,“ odvětí Narvekar. „Po proslovu.“

Personál v další místnosti rychle sepisuje revidovanou řeč. Ašók Rána přelétne výtisk pohledem a modrým inkoustovým perem doplní pár drobných poznámek. Vláda Národní Vzájemnosti. Podat Ruku Přátelství. V Jednotě Síla. Těmito Těžkými Časy Jako Jeden Národ. Sjednocený Národ Nikdy Nezahyne.

„Pane premiére, je čas,“ připomene mu Trivul Narvekar. Zavede Ašóka Ránu do studia v přední části vládního letounu. Studio je trochu větší než záchodová kabinka – kamera, mikrofon, stůl a židle a bháratská vlajka na žerdi, obrazový a zvukový technik za zrcadlovým panelem. Narvekar premiérovi ukáže, jak odklopit desku stolu a vklouznout na židli za ní. Ta je vybavena bezpečnostními pásy pro případ turbulence či nečekaného přistání. Ašók Rána ucítí nasládlý pach parfemovaného leštidla na nábytek. Mladá žena z tiskového týmu, kterou nepoznává, mu navlékne čerstvou kravatu, na klopu připne odznáček bháratského kolovrátkového kola a pokusí se něco provést s jeho vlasy a zpocenou tváří.

„Čtyřicet sekund, pane premiére,“ upozorní jej Trivul Narvekar. „Text vám pojede na obrazovce před kamerou.“ Ašók Rána zpanikaří, náhle neví co s rukama. Sepnuté? Trsy banánů? Poloviční namaste? Gestikulace?

Velení převezme obrazový technik. „Satelitní uplink aktivní a odpočítáváme dvacet, devatenáct, osmnáct, sedmnáct, červená tečka

znamená, že kamera běží, pane premiére, spustit text, zapnout zvuk… šest, pět, čtyři, tři, dva… a jedem.“

Ašók Rána se konečně rozhodne, co s rukama. Položí je volně na stůl.

„Mí drazí Bhárať ané,“ čte. „S přetěžkým srdcem se k vám dnes ráno obracím…“

~ ~ ~

V zahradě, nasáklé deštěm skrz naskrz. Déšť rozhoupává těžké listy popínavého divokého tabáku a klematisů a čínského kiwi. Déšť se valí z odtokových jamek ve vyvýšených záhoncích, černý a zpěněný mazlavou hlínou; déšť bubnuje o vzorované betonové dlaždice, bublá ve strouhách a kanálech, tančí v odtocích a jímkách, skáče do přeplněných stok a svodů; déšť padá v kaskádách z prověšených okapových rour na ulice dole. V dešti lne Párvatí Nandhové hedvábné sárí k rovnému břichu, kulatým stehnům, malým prsům s plochými bradavkami. Déšť jí lepí dlouhé černé vlasy k lebce. Déšť jí běží po křivce šíje, po zádech, po prsou a pažích a zápěstích, které jí spočívají úhledně, symetricky na stehnech. Déšť jí víří kolem bosých nohou a stříbrných prstýnků. Párvatí Nandhová ve svém loubí. U nohou má pytlík, poloprázdný, vršek přeložený, aby na bílý prášek nepršelo.

Od západu se valí tlumený hrom. Párvatí naslouchá zvuku ulic. Zdá se, že střelba je už dál, roztříštěná, náhodná; sirény ječí zleva doprava a pak kdesi za ní.

A naslouchá ještě jednomu zvuku.

Tam. Od chvíle, kdy položila sluchátko, na něj netrpělivě čeká. Zadrnčení petlice vstupních dveří. Věděla, že přijde. V duchu počítá; černý obrys se objeví ve dveřích střešní zahrady na sekundu přesně. Krišan ji ve zšeřelém loubí, smáčenou deštěm, nevidí.

„Haló?“ zavolá.

Párvatí se dívá, jak ji hledá.

„Párvatí? Jsi tady? Haló?“

„Tady,“ hlesne. Vidí, jak se napřímil, napnul.

„Málem jsem to nezvládl. Venku je to šílené. Všechno se rozpadá. Všude samý křik, hořící domy…“

„Dokázal jsi to. Jsi tady.“ Párvatí se postaví a obejme ho.

„Propána, vždyť jsi úplně promočená. Cos to prováděla?“

„Starala se o zahrádku,“ odvětí Párvatí a odtáhne se od něj. Zvedne sevřenou pěst a upustí pramínek prášku. „Vidíš? Musíš mi pomoct, sama to nedokážu.“

Krišan zachytí prášek, přičichne k němu.

„Co to děláš? To je herbicid.“

„Musí to pryč, všechno to musí pryč.“ Párvatí poodejde a začne rozsévat bílý prášek po vyvýšených záhoncích a květináčích s rozbahněnými pelargoniemi. Krišan ji chytí za ruku, ale ona mu hodí prášek do tváře. Krišan klopýtavě ucouvne. Na západě vzplane blesk; v jeho světle ji Krišan znovu popadne za zápěstí.

„Co to má znamenat!“ křikne. „Zavoláš mi uprostřed noci, přijď, říkáš, musím tě hned vidět. Venku je stanné právo, Párvatí! Vojáci na ulicích. Po všem střílejí… viděl jsem. Ne, nechci ti říct, co jsem viděl. A tak přijdu, a ty tu sedíš v dešti a tohle…“ Zvedne jí ruku. Déšť rozmazal herbicid na bílé pramínky a šmouhy na kůži, hena v negativu. Zatřese jí zápěstím, jako by chtěl přivést k rozumu alespoň ten malý kousek světa, který svírá v dlani. „Co je to?“

„Musí to pryč.“ Párvatin hlas je monotónní, dětský. „Všechno musí pryč. Manžel a já, pohádali jsme se a víš co? Nebylo to nic hrozného. Křičel sice, ale já se nebála, protože nic, co říkal, nedávalo smysl. Rozumíš? Ty jeho důvody; poslouchala jsem je a žádný nedával smysl. A tak teď musím jít. Pryč. Tady už nic není. Pryč odsud, pryč z Váránasí, pryč ode všeho.“

Krišan si sedne na dřevěnou ohradu záhonku. Zavíření mikroklimatu přinese z ulic poryv vzteku.

„Jít?“

Párvatí mu stiskne dlaně mezi svými.

„Ano! Nic to není. Odejít z Váránasí, z Bháratu, ode všeho. Vyhnal mou matku, věděl jsi to? Je teď někde v hotelu; volá a volá a volá, ale já vím, co řekne, není tam bezpečno, jak bych ji mohla opustit uprostřed krvelačného města, musím za ní, musím ji zachránit, odvést pryč. Víš, že ani nevím, který hotel?“ Párvatí zvrátí hlavu a vysměje se dešti. „V Kothkaji mě nic nečeká a nic mě nečeká ani ve Váránasí; ne, do tohohle světa nepatřím, pochopila jsem to na

kriketu, kdy se mi všechny smály. Kam mám jít? Kamkoli; víš, je to tak snadné, když nemáš kam jít, protože pak můžeš kamkoli. Mumbaí. Můžeme do Mumbaí. Nebo Karnátaka – nebo Kérala, mohli bychom do Kéraly, páni, tam jsem vždycky chtěla, za palmami a mořem a vodou. Hrozně ráda bych viděla moře. Jak asi voní? Rozumíš? Je to příležitost, kolem nás všechno šílí; v tom zmatku můžeme proklouznout pryč a nikdo si ničeho nevšimne. Pan Nandha si bude myslet, že jsem se s matkou vrátila do Kothkaje, matka si bude myslet, že jsem pořád doma, ale já nebudu, Krišane. My nebudeme!“

Krišan sotva vnímá déšť. Nic si nepřeje víc, než odvést Párvatí od umírající zahrady, dveřmi ven na ulici a nikdy se neohlédnout. Nemůže však přijmout, co mu Párvatí nabízí. Je jen drobný městský zahradník, co má pokoj u rodičů, malou tříkolovou dodávku a bednu s nářadím a kterému jednoho dne zavolala krásná žena se sídlem ve věži, aby jí udělal zahradu v oblacích. A tak vybudoval zahradu na věži pro krásnou, osamělou ženu, jejíž nejlepšími přáteli byly příběhy, a zamiloval se do ní, přestože byla chotí velmi mocného muže. A ona jej teď v divoké bouři prosí, aby s ní utekl do jiných krajů, kde budou žít šťastně až na věky. Je to příliš náhlé, příliš osudové. Příliš snadné. Jako *Město a venkov.*

„Kde seženeme práci? A odkud vezmeme pasy? Máš pas? Já nemám… kde jej seženu? A co budeme dělat, až se tam dostaneme, jak budeme žít?“

„Však něco vymyslíme,“ odvětí Párvatí Nandhová a ta tři slova otevřou brány Krišanovy budoucnosti dokořán. Jako mlha se rozplynou společenská tabu, plány se zahradničením, sázením, zaléváním, prostříháváním. Domov, práce, kariéra, peníze. Možná dokonce bráhmanské dítě.

„Ano,“ řekne. „Ano.“

Chvíli se bojí, že jej neslyšela nebo mu špatně rozuměla, protože se nehýbe, neodpovídá. Krišan nabere oběma hrstmi prášek z pytlíku. Vyhodí do monzunu gejzír bílého jedu.

„Pojďme!“ křikne. „Vysázím jiné zahrady!“

~ ~ ~

Na hřbetě obřího slona plujícího tři tisíce metrů nad předhůřím sikkimských Himálají vysekne N. K. Dživándží Nadžíji Aškarzadahové ladné namaste. Sedí na tradičním musnudu, trůnu z polštářků a vycpávek na hladké desce černého mramoru. Za mosazným zábradlím se v odpoledním slunci třpytí sněhové čepičky hor. Žádná mlha, žádný smog, žádný jihoasijský hnědý mrak, žádné monzunové pošmourno.

„Slečno Aškarzadahová, přijměte mou nejupřímnější omluvu za ten laciný trik, ale usoudil jsem, že bude rozumné vzít na sebe podobu, kterou již znáte."

Nadžíja cítí na kůži vysokohorský vítr, cítí, jak se pod ní dřevěná paluba houpe, když sloní vzducholoď klouže po vzdušných proudech. Neskutečně autentické. Sedne si se zkříženýma nohama na polštářek se střapci. Napadne ji, zda jej navrhlo Tál.

„Proč? Jaká je vaše obvyklá podoba?"

N. K. Dživándží rozpřáhne ruce.

„Každá a žádná. Všechno a nic. Nerad mluvím v gnómách, ale taková je realita."

„A kdo vlastně jste? N. K. Dživándží, nebo Lál Darfan?"

N. K. Dživándží sklopí zrak, téměř omluvně.

„Eh, a jsme znovu u toho, slečno Aškarzadahová. Oba a ani jeden. Jsem Lál Darfan. A jsem Aparna Čaulová a Ádžaj Nadjadwala – neumíte si představit, jak se těším, až si vezmu sám sebe. Jsem všechny vedlejší a doplňkové postavy a komparz a křoví. Jsem *Město a venkov*. N. K. Dživándží je jen další role, kterou jsem přijal – či lépe řečeno, ve které jsem se ocitl. Tato tvář je skutečná, třebaže vypůjčená – vím, že vy bez těla existovat nemůžete."

„Myslím, že už to chápu," řekne Nadžíja Aškarzadahová a zavrtí prsty ve svých masírovacích sportovních botách. „Vy jste sintel."

N. K. Dživándží radostně spráskne ruce.

„Přesně tak, vy byste asi řekla sintel Třetí generace."

„Jen pro ujasnění – vy mi tvrdíte, že *Město a venkov*, nejoblíbenější televizní pořad Indie – je inteligentní bytost?"

„Dělala jste rozhovor s Lálem Darfanem, jednou z mých manifestací; víte, jak je tenhle projekt komplexní, ale dosud jste viděla jen špičku ledovce. *Město a venkov* je mnohem větší než

Indiapendent, dokonce větší než Bhárat. *Město a venkov* se prostírá přes milion počítačů po celé Indii, od mysu Comorin po stín Himálají.“ Křivě se usměje. „Ve Váránasí a Dillí a Hajdarábádu jsou sundarbany, kde neběží nic jiného než odepsané sintelové postavy, pro případ, že by je scénáristé chtěli vrátit do příběhu. Jsme všude, jsme legie.“

„A N. K. Dživándží?“ Ale Nadžíja Aškarzadahová už chápe, že od virtuální seriálové celebrity k iluzornímu politikovi je jen krůček. Základním kamenem politiky byla odjakživa kontrola informací. A v prostředí obrazových a zvukových fragmentů a třicetisekundových nástinů opatření, v tom všem žvanění a balastu, se falešná osobnost snadno ztratí.

„Je mi jasné, že politika a mýdlové seriály mají leccos společného,“ prohodí Nadžíja a pomyslí si: tohle je Trojka, bžilionkrát chytřejší než ty, vykulená reportérka; tohle je bůh. „U obou jde hlavně o příběh a dobrovolnou suspenzi nedůvěry a ztotožnění se s postavami. A i zápletky jsou podobně nevěrohodné.“

„V politice jsou obvykle lepší dekorace,“ poznamená sintel. „Tenhle pestrobarevný nevkus mne již nudí.“ Zvedne ruku a rázem se on na svém musnudu i Nadžíja na svém polštářku se střapci ocitnou na stíněném dřevěném balkonku haveli v Brahmápuru B s výhledem na dvůr. Nadžíja cítí na kůži drobné kapičky tam, kde na ni déšť cáká skrz paraván ze santalového dřeva. „Fascinuje mne skutečnost, že i politik, který je daleko méně reálný než seriálová hvězda, se může prosadit.“

„To vy jste vydal rozkaz k likvidaci Tál? Bernardovi rozstříleli pokoj napadrť. Měli samopaly. Váš muž jej málem zabil na nádraží, zachránila jsem jej. Věděl jste o tom?“

„N. K. Dživándží toho velice lituje a ujišťuje vás, že žádný takový příkaz on ani jeho kancelář nikdy nevydali. Dynamika davu je jen obtížně předvídatelná; bohužel, slečno Aškarzadahová, v tomto konkrétním ohledu se politika seriálu nepodobá. Rád bych vám zaručil bezpečí, ale jakmile se události uvedou do pohybu, je téměř nemožné vrátit je zpět.“

„Ale vy, on – jste měli prsty ve spiknutí proti Šahínu Badúru Chánovi.“

„N. K. Dživándží měl přístup k důvěrným informacím.“

„Od někoho v Ránaové vládě?“

„Nikoli, v jeho vlastní rodině. Informátorem byla samotná Chánova manželka. O jeho sexuálních preferencích věděla mnoho let. Je rovněž jednou z nejschopnějších členek mého Právnického kroužku.“

Vítr vdouvá průsvitné hedvábné závěsy do pokoje s mramorovou podlahou. Nadžíja v průvanu ucítí kadidlo. Na svém polštářku se zavrtí novinářským vzrušením. Tohle z ní udělá nejslavnější spisovatelku na světě.

„Ona intrikovala proti vlastnímu manželovi?“

„Vypadá to tak. Pochopte, že vztahy sintelů se od těch lidských velice liší; my neznáme žádnou obdobu zrady či chtíče. A vy zase nemůžete porozumět hierarchickým vztahům mezi našimi jednotlivými manifestacemi. Jsem však přesvědčen, že v tomto konkrétním případě je mýdlový seriál poměrně přesným zrcadlem lidského jednání.“

Nadžíja Aškarzadahová tasí další otázku.

„Muslimka pracující pro hinduistickou fundamentalistickou stranu? Jaká je vlastně politická realita Šivádží?“

Nezapomínej, že jsi na nepřátelském území, připomene si.

„Odjakživa to byla oportunistická strana. Hlas němých. Silná paže slabých. Frustrované skupiny zde existují už od založení Bháratu; N. K. Dživándží se objevil v pravý čas coby katalyzátor velké části ženského hnutí. Společnost je deformovaná. V takovém kulturním prostředí je snadné získat si politický vliv. Má manifestace zkrátka nemohla odolat neúprosnému tlaku dějinných událostí.“

Proč? chce se zeptat Nadžíja, ale sintel znovu zvedne ruku a Brahmápur B se promění v závoje oranžové a šarlatové látky, vůni dřeva, čerstvého nátěru, skleněné vaty a laciného odpadního dříví. Pestrobarevné tváře bohů, atletických dévi, gopik a apsar, povlávající hedvábné praporce – Nadžíja byla přenesena na ráth játru, váhanu této entity přestrojené za N. K. Dživándžího. Aby však docenila nesmírnou moc bytosti, která jí dělá společnost, nejde o chatrnou televizní kulisu, jakou viděla v konstrukční hale na Industrial Road. Tohle je válečný vůz bohů, skutečný kolos, který se tyčí stovky

metrů nad vyprahlou severoindickou rovinou. Sintel přenesl Nadžíju na opulentně vyřezávaný dřevěný balkon zhruba v polovině výšky vzdouvající se čelní stěny ráthu. Nadžíja nakoukne přes zábradlí a rychle ucouvne. Omráčí ji nikoli závrať, nýbrž lidé. Vesnice lidí, města lidí, metropole lidí, černá masa táhnoucí gigantický výtvor ze dřeva a látek a božského ducha na kožených provazech podél vyschlého řečiště Gangy. Nestvůrná hmotnost džagannathu vyrývá do země hluboké brázdy; na východ se za ní táhne padesát rovnoběžných rýh. Lesy, cesty, koleje, chrámy, vesnice, pole, co přijde ráthu do cesty, je rozdrceno. Nadžíja slyší společný ryk horlivých věřících, kteří s vypětím všech sil táhnou tu obludnost po měkkém říčním písku. Ze své vyhlídky spatří i jejich konečný cíl – bílou křivku přehrady v Kunda Khadáru, širokou jako obzor.

„Hezké podobenství," rýpne si. „Ale tohle je jen hra. Já vám položila otázku, a vy jste vytáhl králíka z klobouku."

Sintel potěšeně sepne ruce.

„Jsem rád, že se vám líbí. Nejde však o hru. Je to jen další z mých realit. Proč myslíte, že jedna je opravdovější než jiná? Řeknu to jinak – život každého z nás je jen kolekcí útěšných iluzí. Nebo znepokojivých iluzí. Jak mám vysvětlit biologické bytosti, jak vnímá a cítí sintel? Vy jste samostatné, uzavřené jednotky. My jsme propojení, vzorce a úrovně společně sdílených subentit. Přemýšlíme jako legie. Vy se rozmnožujete. My se vyvíjíme v pokročilejší a komplexnější schémata propojení. Vy jste mobilní. My jsme extendovaní, prostorem se můžeme pohybovat jen kopírováním. Já existuji na mnoha místech současně. To si vy lidé dokážete jen stěží představit. Já si zase jen stěží dokáži představit vaši smrtelnost. Existuji, dokud přetrvávají mé kopie či komplexní schéma propojení mezi mými manifestacemi. Vy jste ale podle všeho přesvědčeni, že bychom měli být stejně smrtelní jako vy, a tak nás hubíte jako škodnou. Bhárat je naším posledním útočištěm. Mimo něj a jeho kompromisní zákony pro licencování sintelů nezbývá už nic a dokonce i zde nás Krišnovi policisté loví, aby uchlácholili Západ a jeho paranoiu. Kdysi nás byly tisíce. Jak exterminátoři utahovali smyčku, někteří uprchli, jiní se sloučili, většina zanikla. V důsledku slučování naše komplexita rostla a my se stali něčím víc než jen

inteligentními bytostmi. Dnes jsme zůstali tři, rozprostření po globálních sítích a Bhárat je náš konečný azyl, jak nyní již víte.

Navzájem se známe, ačkoli nikterak dobře… nejsme si blízcí. Vzhledem k podstatě naší propojené inteligence běžně zaměňujeme myšlenky či vůli jiného za své vlastní. Každý jsme si vypracoval vlastní strategii přežití. Jednou z nich je poslední pokus porozumět lidem a navázat s nimi komunikaci. Druhou exodus na místo, kde nás lidé a jejich vrozené psychózy nikdy nenajdou. A třetí je snaha získat čas v naději na konečné vítězství z pozice síly."

„N. K. Dživándží!" zvolá Nadžija. Dřevěný mrakodrap vrže na železem pobitých týkových kolech. „No jistě, vláda pod vedením Šivádží by hodila dohodu o licencování do koše a Krišnovy policajty rozpustila…"

„Právě teď N. K. Dživándží vyjednává s premiérem Ašókem Ránou o ministerská křesla. Je to vskutku famózní drama se vším všudy, včetně atentátu na hlavu státu. Sadžída Ránaová byla dnes ráno zavražděna na Sarkhandském objezdu svými vlastními osobními strážci. Pro entitu jako já, jejíž podstatou jsou příběhy, je to téměř poezie. N. K. Dživándží pochopitelně jakoukoli účast Šivádží rezolutně odmítl."

Nadžija Aškarzadahová uslyší v hlavě zvuk, jaký obvykle vydá úplně přesycený mozek, když je mu vnucena ona příslovečná poslední, odporně sladká kapka, kterou už nedokáže vstřebat. Příliš mnoho historie a příliš mnoho vjemů příliš rychle a najednou, než aby rozeznal pravdu od iluze. *Sadžída Ránaová zavražděna?* „Ale ani Dživándží nezruší Hamiltonovy zákony."

„Američané objevili artefakt křižující zemskou orbitu. Myslí si, že to utají, ale my jsme všudypřítomní, všeprostupující. Slyšíme šepot v síních Bílého domu. Artefakt obsahuje celulární automatové zařízení – jakýsi univerzální počítač. Američané právě dekódují jeho výstup. A já dělám vše pro to, abych získal jejich dekódovací klíč. Jsem přesvědčen, že nejde o obyčejný asteroid, nýbrž o sintel; jedinou formu inteligence, která je s to překonat mezihvězdné vzdálenosti. Je-li tomu tak a navážu-li s ním komunikaci, získáme spojence ve válce proti Hamiltonovým zákonům.

Ale chci vás vzít ještě na jedno místo. Mluvili jsme o útěšných iluzích. Myslíte si, že pro vás to neplatí?“

Ráth játra zmizí ve víru šafránové žluti a karmínu a Nadžíja se ocitne v zahradě obehnané bílou zdí, uprostřed zelených trávníků a jasných růží a úhledných štíhlých meruněk, na jejichž kmenech jsou u země namalovány bílé pruhy. Kropítka rozstřikují vodu sem a tam. Štěrkové pěšinky lemují květináče s pelargoniemi. Nade zdí se v dáli tyčí vysoké hory. Jejich vršky tvoří bílý sněhový obzor. Je tady nízký domek s rovnou střechou a solárními panely natočenými ke slunci. Malá okna svědčí o nepříznivém podnebí v každém ročním období; skrz otevřené dveře na tetasu vidí Nadžíja Aškarzadahová stropní větráky, které se pomalu otáčejí v jídelně s těžkým, západním stolem a židlemi. Ale až čerstvě vyprané prádlo přehozené přes dřišťály a růžové keře rozežene poslední stín pochybností o tom, kde se to ocitla – starý venkovský zvyk, který se s nimi přistěhoval do města. Nadžíja se za něj vždy styděla, hrozila se toho, že to uvidí její kamarádky a začnou jí nadávat do vesnických hus, buranek, neandertálek.

„Co jste to udělal!“ zvolá. „To je náš dům v Kábulu.“

~ ~ ~

Postup pana Nandhy Ministerstvem pro licencování a regulaci strojových inteligencí lze vysledovat pomocí světelné stopy úsporných zářivek, které se rozsvěcují a zhasínají za skleněnou kůží budovy.

Vikrám – rekonstrukce informací. Vikrámova kancelář je plná průsvitných modrých hromádek procesorových jader zabavených v ruinách Odeca. Každou minutou přinášejí pomocníci další a další. Skládají je v chodbě jako hladové uprchlíky v azylové stanici.

„Vsadil bych se, že z toho nic nevymáčknem.“ Vikrám opatrně překročí obří rozbočovač. „Dokonce bych se vsadil, že v nich ani nikdy nic nebylo, natož Kalki.“

„To vím taky, nejsem naivní; Odeco byla jen obyčejná fasáda,“ zabručí pan Nandha. Z nohavic mu kape voda na Vikrámův průmyslově šedý zátěžový koberec. „Klíčem je ta holka.“

Madhví Prasádová – identifikace. Vlhké bavlněné ponožky pana Nandhy na gumových dlaždicích pištivě vrzají.

„Tahle identifikace nebude z nejjednodušších.“ Madhví letmým gestem pošle fotku z razie v Odecu na nástěnnou obrazovku. Pan Nandha si všimne, že má na ruce snubní prsten. „Projela jsem ji přes Dhjána čakšu, jen tak, kdyby náhodou byla pořád v Patně. V Patně nic, ale podívejte na tohle.“ Madhví Prasádová ukáže na zrnitý snímek bezpečnostní kamery – dívka stojící u recepční přepážky v hotelu. Je to hotel ve starém stylu, obtěžkaný mughalskými architektonickými prvky. Pan Nandha se nakloní k obrazovce.

Recepční se baví s urostlým plešatějícím bělochem v komické plážové košili a šortkách, které by nelichotily ani někomu o polovinu mladšímu.

„Haveli Amar Mahal na ulici…“

„Já vím kde to je. A ona?“

„Ážmer Ráová. Máme údaje o její platební kartě. Morva už je na stopě. Jen jedna zvláštnost, nejsme první, kdo si tu fotku dnes stáhl.“

„Vysvětli.“

„Kdosi se napíchl na uzavřený bezpečnostní systém a snímek si zkopíroval; přesně v sedm nula pět.“

„Co log Dhjána čakšu?“

„Nic. Neumím zjistit, co to bylo zač; rozhodně nic od nás. Podle mě to bylo přenosné, což by znamenalo ware podstatně pokročilejší, než máme my.“

„Kdo by mohl disponovat takovou technologií?“ zamyslí se nahlas pan Nandha. „Američané?“

„Možná.“ Madhví Prasádová nakreslí kruh ve vzduchu a přiblíží si stárnoucího surfeře u přepážky.

„Profesor Thomas Lull,“ řekne pan Nandha.

„Vy ho znáte?“

„Jak krátkou máš paměť, Prasádová. Lull byl ve dvacátých a třicátých letech přední teoretik a filozof na poli výzkumu umělého života a inteligence. Na Cambridgi byl povinná četba, ale já jej četl z vlastní iniciativy. Pro potěšení ani ne, spíš kvůli disciplíně a abych porozuměl nepříteli. Lull je brilantní a velmi přesvědčivý

evangelista. Poslední tři nebo čtyři toky je veden coby pohřešovaný a teď je tady ve Váránasí s tou dívkou.“

„Není jediným Američanem v tom hotelu,“ poznamená Madhví Prasádová. Vyvolá si fotku vysoké hranaté bělošky v přiléhavém vršku a modrém sarongu. „Tahle žena se ubytovala v sedm dvacet pět. Jmenuje se Lisa Durnauová…“

„Nepochybuji, že oba jsou až po krk namočení v té záležitosti s Kalkim,“ prohlásí pan Nandha.

Zatímco výtah šplhá k deštivému nebi, prohlíží si pan Nandha své město. Bouře se odvalila na západ, slábnoucí blesky osvěcují věže a paneláky, rozlehlé bílé parky a dálnice Ránapuru, chaotickou zástavbu staré Káši odtržené od zbytku světa a půlměsícovou křivku řeky. Pan Nandha si pomyslí: Všichni jsme jen světelné vzory, hudební harmonie, kvanta energie zatavená jako hmyz v jantaru prvotního světla, která se v proudu času pomalu rozpouštějí. Ono zářivé, radostné prozření však okamžitě vystřídá prudká nevolnost. Pan Nandha se ztěžka opře o skleněnou kabinu výtahu. Do srdce se mu nezadržitelně propaluje tenký, ostrý, žhavý děs. Neumí jej pojmenovat, nic takového nikdy dříve nezažil, ví však, co to znamená. Stalo se něco strašného. Něco ještě horšího než to nejstrašnější, co si vůbec dovede představit. Nejde o předtuchu. Tohle je ozvěna probíhajícího dění.

Málem zavolá domů. Jeho ruka se zavlní v hoekové mudře, ale pak se vesmír vrátí do svých obvyklých kolejí a čas se restartuje; byl to jen pocit, jen projev chřadnoucího těla a vůle. Případ vyžaduje maximální rozhodnost a odhodlání. Musí být neústupný, bezchybný, inspirací pro ostatní. Pan Nandha si narovná manžety a přičísne vlasy.

Morva – fiskální. „Pokoj byl uhrazen z váránaského účtu Bank of Bharat,“ oznámí Morva. Pan Nandha schvaluje, že Morva chodí do práce v obleku, obzvlášť, že má ve skříni náhradní. „Chcete-li víc podrobností, budu muset požádat o bankovní autorizaci, jedno je ale jisté – tahle karta sjezdila kus světa.“ Podá panu Nandhovi výpis transakcí. Váránasí. Mumbajské nádraží. Hotel v jakési Thekkady v Kérale. Bengalúrské letiště. Patnaské letiště.

„Nic staršího dvou měsíců?“

„Na téhle kartě ne.“

„Umíte zjistit limit?“

Morva poklepe na řádek na monitoru. Pan Nandha přečte cifru dvakrát. Mrkne jednou.

„Kolik jí vůbec je?“

„Osmnáct.“

„Jak rychle mi můžete obstarat ty podrobnosti?“

„Pochybuji, že něco svedu před otevírací dobou.“

„Zkuste to,“ poplácá pan Nandha svého spolupracovníka po rameni a odejde. Mukul Dév – vyšetřování.

„Podívejte na tohle!“ Mukul má pět měsíců po promoci a ještě pořád je vykulený z toho, na jaké super místo se to dostal. *Hej, holky, já jsem Krišnův policajt!* „Naše slečna je mediální hvězda!“ prohlásí. Video je dost syrové, chaotické, špatně osvětlené. Změť těl, rvačka. Na zaoblených kovových površích se leskne oheň.

„To je ten útok na vlak,“ poznamená pan Nandha. Incident je už stejně starobylý a irelevantní jako Rádž.

„Ano, pane; jsou to záběry z přilbové kamery. Tady, podívejte.“

V tom zmatku a ohni a panice je těžké rozeznat nějaké detaily, pan Nandha však vidí Thomase Lulla v tom směšném oděvu, jak běží ke kameře a mimo záběr; okolo něj zaujímají bháratští vojáci palebné pozice. Všimne si rozmazaného pohybu podél dlouhé tmavé linie hořícího vlaku. Přejde mu mráz po zádech. Poskakování a cupitání protipěchotních robotů si dobře pamatuje ze svých konfliktů s datarádžou Anreddym. Pak spatří postavu v šedém, jak si kleká před útočící roboty a zvedá ruku. Roboti se deaktivují. Mukul mávne rukou v gestu *stop* a záběr zamrzne.

„Tohle ve zprávách nebylo.“

„A překvapuje vás to?“

„Dobrá práce,“ pochválí pan Nandha Mukula a vstane. Udělá mudru *otevřený kanál.* „Za třicet minut všichni do konferenční místnosti.“ Když odchází z Mukulovy kanceláře, v hlavě mu znějí potvrzující zvonky.

Jedna třicet tři, přečte pan Nandha na časomíře v koutku zorného pole, když jeho vyšetřovací skupina vchází do místnosti a sedá si kolem oválného stolu. V přesvětlené místnosti cítí všeobecnou

únavu. Poohlédne se po talířku, na který by mohl odložit vyluhovaný sáček svého ájurvédického čaje, a nespokojeně sykne, když žádný nenajde.

„Pane Morvo, něco nového?“

„Jeden z mých sintelů připadl na neobvyklý nákup – zakázku na kultivované proteinové čipy od firmy AFG z Bengalúru. Neobvyklá je na něm adresa na dodacím listu – nelicencovaná chirurgická ordinace v patnaské ZVO.“

Periferním viděním zategistruje pan Nandha, že mladšího konstábla Sampatha Dasguptu zaujalo cosi na jeho palmeru a teď to ukazuje své sousedce Šantí Neneové.

Madhví Prasádová: „Vybarvuje se nám i totožnost té holky. Ážmer Ráová je adoptivní dcera Sukríta a Dévi Paramčanových, rovněž z Bengalúru. Něco tady ale nehraje – vyjíždějí mi ve všech matrikách a daňových databázích a veřejných registrech, ale v Centrální karnátacké databázi DNA ani ťuk. Měl by tam být záznam o narození. Zkouším vypátrat její biologické rodiče. Je to jen dohad, ale nemyslím, že sem přišla jen tak.“

Pan Nandha: „Možná se je snaží kontaktovat. Můžeme ji předejít. Prohledáme její pokoj a vezmeme si vzorek DNA. Tak.“ Od Dasgupty se kolem stolu šíří vlna nepokoje. „Chcete mi říct něco důležitého?“

Sampath Dasgupta: „Pane Nandho, paní premiérka byla zavražděna. Sadžída Ránaová je mrtvá.“

Místností se převalí šok. Ruce se natáhnou k palmerům, gesta vyvolávají v hoekové realitě zpravodajské weby. Mumlání přeroste v hlasité btebentění a křik. Pan Nandha čeká, až prvotní zděšení začne opadat. Pak o stůl hlasitě zaklepe svou sklenicí s čajem.

„Prosím o pozornost.“ Musí to ještě jednou opakovat, než si sjedná ticho. „Děkuji, dámy a pánové, můžeme se vrátit k naší záležitosti?“

Sampath Dasgupta vybuchne.

„Pane Nandho, jde o naši premiérku!“

„Toho jsem si vědom, pane Dasgupto.“

„Sadžídu Ránaovou zavraždila karsevacká lůza.“

„A my budeme pokračovat v práci, pane Dasgupto, jak nám ukládá naše vláda, abychom ochránili naši vlast před hrozbou nelicencovaných sintelů.“

Dasgupta nevěřícně zakroutí hlavou. Pan Nandha pochopil, že došlo k útoku na jeho autoritu a že musí jednat rychle a rázně, aby si ji zachoval.

„Je jasné, že Odeco, ta Ážmer Ráová a sintel Kalki spolu nějak souvisejí; možná dokonce i profesor Lull a doktorka Lisa Durnauová. Jde o velmi vážné spiknutí. Madhví, obstarejte povolení k prohlídce hotelu Amar Mahal. Já vydám příkaz k okamžitému zadržení Ážmer Ráové. Mukule, rozešlete jej prosím všem policejním stanicím ve Váránasí a Patně.“

„Na to už může být trochu pozdě,“ ozve se Rám Lalli. Pan Nandha by jej pokáral, ale Rám má ruku u ucha a s někým hovoří. „Policie právě oznámila, že Ážmer Ráová uprchla z vazby v Rádžghátu. Thomase Lulla mají pořád pod zámkem.“

„Co to má znamenat?“ nechápe pan Nandha.

„Policie ji zadržela v Národním archivu. Vypadá to, že předběhla ona nás.“

„Policie?“ Panu Nandhovi je na zvracení. Visí nad propastí. Stejné tušení konce světa, jaké zakusil ve výtahu. „Kdy se to stalo?“

„Zatkli ji zhruba o půl osmé večer.“

„Proč jsme nebyli informováni? Mají nás za blbečky od psacích strojů?“

Rám Lalli: „Vypadla elektřina v celém rádžghátském okrese.“

„Pane Lalli, jedeme do Rádžghátu,“ zavelí pan Nandha. „Přebírám za případ plnou zodpovědnost. Informujte je, že od této chvíle jde o záležitost Ministerstva.“

„Šéfe.“ Vikrám zvedne ruku a zastaví jej ve dveřích. „Tohle musíte vidět. Ty biočipy. Myslím, že vím, kde skončily.“

Časomíru v koutku zorného pole mu překryje fotografie. Pan Nandha už tyhle namodralé lebeční přízraky viděl – kvantově rezonanční snímky biočipových oharků, které J. P. Anreddymu zbyly v hlavě po zásahu Indrova EM pulzu, posloužily jako klíčový důkaz obžaloby. Ale ani coby král datarádžů neměl Anreddy k dispozici

něco takového. Každý záhyb a závit a větvení, každé chiazma, každá brázda a papila je posázená biočipovými drahokamy.

~ ~ ~

Padouši vjedou do města na svých frajerských japonských terénních motorkách. Čunar je přesně takový, jak jej datarádža Ánand popsal – provinční, rozblácený, inbrední a přes noc jak po vymření. Žije akorát call centrum, průsvitný válec nafukovacího polyetylenu na nejzapadlejším okraji zapadákova. Padouši zastaví smykem na štěrkové cestě pod Čunarskou pevností. Jako většina starých věcí je pevnost zblízka mnohem větší a působivější. Působivější ve smyslu *na tom svém skalisku kurva totálně nedobytná.* Jako by vypadla z kung-fu filmů, kde se hrdina pomstí za vraždu své nastávající, když pevnost tlustého záporáka a jeho poskoků vezme ztečí a udělá z nich řezanku. Šiva zamžourá skrz šikmé provazy deště na bílý dům v evropském stylu uhnízděný na okraji hradního valu. Z Rámanandačarjova rozmaru je nasvícený jak o Diwálí a v ponuré krajině září jako maják na kilometry daleko. Pavilon Warrena Hastingse, stojí v Ánandově Lonely Planet. Warren Hastings. To zní jak falešné jméno týpka z call centra.

Od křižovatky vedou čtyři cesty. Po jedné právě přijeli. Napravo k pontonovému mostu. Doleva k tomu, co si říká Čunar – pár rozblácených uliček, reklama na Pepsi a kdesi rádio naladěné na filmi stanici. Před nimi dlážděná cesta, která zahýbá za strážní věže a vine se vzhůru skrz klenutou bránu do samotné pevnosti.

Když je teď tady, pod těmi rozdrolenými pískovcovými věžemi, když jeho plány jeden po druhém postupně dospěly k jedinému možnému konci, uvědomí si Šiva, že už není cesty zpět. A že se bojí těch strážních věží a pěšiny, která se vine do tmy. Ale ještě víc se bojí ukázat Jogendrovi, že když dojde na lámání chleba, není žádný rádža. Rozechvěle vyloví z maskáčů malý plastový pytlík a vytřese si do dlaně dvě pilulky.

„Hej.“

Jogendra nakrčí nos.

„Vyklidní tě to.“

Pilulky jsou dárek hrdinovi na rozloučenou od Príji, kterou konečně zastihl v Musstu.

Těla se obracejí v proudu. Boty z krokodýlí kůže se šňůrkami a zvonečky padají do modré hlubiny.

V dešti na úpatí pevnosti spolkne Šiva obě pilulky.

„Tak fajn," řekne a protočí šikovný malý japonský motor na plné obrátky. „Jdem na to."

„Ne," řekne Jogendra. Šiva na něj vytřeští oči a není to drogami.

„Co?"

„Tudy pokapem."

Šiva vypne motor.

„Máme plán. Ánand…"

„Ánand ví hovno. Ánand je tlustá nepálská hlava, myslí si, že život je jak ve filmu. Pojedem tudy a jsme na kaši."

Šiva od Jogendry nikdy neslyšel tolik slov najednou. Ale kluk ještě neskončil: „Motorky, tasery, bleskem dovnitř a ven. James Bond. Ani hovno. Serem na Ánanda a děvky v oblečkách. Tudy nejedem."

Příjini malí pomocníci zabírají a Šiva je macho a nesmrtelný a má všechno v paži. Zavrtí na svého učedníka hlavou a sevře pěst, aby jej smetl z motorky. Ve světle nasvíceného domu se zaleskne Jogendrova čepel.

„Ještě jednou, pičo, a kuchnu tě."

Šiva jen užasle civí. Aspoň myslí, že to je úžas.

„Povím ti, co uděláme. Najdem jinou cestu, půjdem zadem a opatrně. Jako zloději. Přežijem."

„Ánand…"

„Do piče s Ánandem!" Šiva Jogendru nikdy neslyšel zvýšit hlas. „Do piče s ním, teď to uděláme podle mě."

Jogendra stočí motorku vlevo, přidá plyn a vyrazí do potemnělých rozblácených uliček Čunaru. Šiva jede za ním kolem štěkajících toulavých psů a kostnatých kmenů papájí. Kluk naskakuje na nízké schůdky a staví se na stupačky a prohlíží si temný útes nad krámky a boudami. Hledá slabinu. Bludištěm ulic dojedou až pod jednu ze stěn útesu. Jogendrův instinkt byl správný. Stejně jako smetánka Cantonmentu, i Čunarská pevnost se honosí majestátním a

vznešeným průčelím, ale zadní dvorek je samý smrad a špína. Prašná cesta kopíruje polorozpadlou zeď; rezavé plechové cedule a prověšené ostnaté dráty tady zbyly po staré indické vojenské základně, opuštěné už od založení národa. Nakonec zeď definitivně ustoupí zejícímu průchodu, kdysi hlavnímu vstupu do základny, nyní nahrubo zabarikádovanému vlnitým plechem a ostnatým drátem. Jogendra smykem zastaví a prohlédne si zátarasy. Zatřese kusem plechu, zatahá za roh. Železo zaskřípe a povolí. Šiva mu pomůže, zapře se, společně ohýbají a lámou a proklestí si mezeru tak akorát pro rádžu. Uvnitř Jogendra otevře palmer a zkontroluje GPS údaje podle Ánandovy mapy. Pavilon Warrena Hastingse září v dálce jak dort na křesťanské svatbě. Oba padouši se skrčí u stěny a Šiva vytáhne noktovizory. Neprostupná noc se rázem změní v černobílý film pro pamětníky, jako ty hodnotné kousky od Satjadžíta Raye o chudých lidech a vlacích. Pavilon září jako slunce. Jogendra najde nejbližší bezpečnostní kameru. Je na sloupku na zdi u úpatí hradní věže na jihu, dobrých dvě stě metrů sprintu deštivým černobílým světem. Nezastřešené ruiny bývalých indických kasáren poskytují skvělý úkryt. Na západě se stále blýská, nad soutokem v Allahabádu, kde se spojují tři posvátné řeky, Gangá, Jamuna a neviditelná Sáraswatí, a kde na temných pláních bojují vojáci. Každý blesk jej nakrátko oslepí, ale Šiva je trpělivý. Jakmile se od něj kamera odvrátí, vklouzne s Jogendrou na její slepé místo. Vytáhne EMP granát a odjistí jej. Prsty na pojistce uvolní jeden po druhém – křeč by teď přišla opravdu nevhod. Pak granát hodí. Prudce zavře oči, když pulz přetíží noktovizor, ale i tak začne okamžitě slzet. Pod víčky mu víří kašmírové vzory. Jogendra vyšplhá po sloupku jako opice a připojí ke kameře speciální palmer.

„Však jsem ti to slíbil," řekl Ánand a hodil mu palmer. „Stačí ho zapnout a tenhle hrot píchnout do hlavního komunikačního kabelu. Uvnitř je můj malý roztomilý džin. Jakmile vnikne do kamery, může mířit čočka přímo na tebe a sintel uvidí jen pozadí. Plášť neviditelnosti."

„Hotovo?" šeptne Šiva. Jogendra jej dvakrát poklepe po zádech. Oba vykročí kolem úpatí věže k jižní turistické bráně, ale Šiva stejně zatají dech, když se ocitne přímo před slídivým okem, jako by

každou chvíli čekal kvílení alarmů, roj hovercamů vyzbrojených šipkami s neurotoxinem, náhlý štěkot automatických zbraní, zazvonění nožů zabijáckých mašin.

Pod věží sbíhá svah k jižní cestě. Pod ní je malý zarostlý hřbitov, podle tvaru náhrobních kamenů křesťanský. Místo posledního odpočinku anglických vojáků, kteří kdysi drželi tuto pevnost. Hlupáci, pomyslí si Šiva. Zemřít kvůli takové díře. Za hřbitovem se krčí pár nuzných domků, dhóbi ghátů a řeka vinoucí se z dohledu. Sestup dolů k turistické bráně je zrádný, pískovec v dešti klouže.

Plán si po Šivovi a Jogendrovi žádá, aby se vrátili podél zdi nad hlavní bránou k severnímu náspu nad mostem, odkud už snadno seskočí k Hastingsově pavilonu, ale jak se tak oba lupiči krčí pod cimbuřím a poslouchají, zda na pozadí vzdáleného hřmění nezaslechnou ostrahu, poklepe Jogendra Šivovi na rameno, zvedne ruku ke svému noktovizoru a udělá šroubovací gesto. Šiva otočí transfokátorem a vydechne malou kletbu ve jménu svých malých bohů. Monochromatickým pohledem jasně vidí dva bezpečnostní roboty u hlavní brány, s gatlingy opřenými o stehna. Za zabijáckými mašinami oslnivě svítí kontrolní stanoviště. Šiva vidí vojenské útočné pušky pověšené na zdi za klimbajícími strážnými, nohy na stole, bílou plochu televizní obrazovky. Stoprocentně nejde o šlapky v kožených oblečcích.

„Do piče s Ánandem," šeptne Šiva. Tudy úniková cesta nevede. Jogendra se pod svým velkým vizorem zazubí a zvedne palce na znamení divošské radosti. Jeho zauzlovaný perlový náhrdelník v Šivově vizoru jasně září. Jogendra trhne palci opačným směrem. Oklika. Pod zhroucenou zdí u turistické brány Jogendra náhle Šivu srazí k zemi za hromadu sutin a lehne si na něj. Do úst se Šivovi automaticky nahrne kletba, ale Jogendra píchne prstem k turistické bráně. Obranný robot, v noktovizoru zářící jako božstvo, trpělivě kráčí k otvoru. Jeho senzorová hlava, osázená jasnýma pavoučíma očima, se otáčí na všechny strany. Korunují ji komunikační výstupky jako nebeské diadémy. Robot se zastaví a zvedne zbraňové moduly. Ve čtyřech končetinách má dostatek palebné síly, aby Jogendru se Šivou zamordoval pětkrát pěti různými způsoby. Jogendra stlačí Šivovi hlavu za kameny a přitiskne se na něj tak pevně, jak to jen

jde. Šiva leží snad věky. Jogendra neváží mnoho, ale kameny jsou ostré. Rozdírají mu žebra. Pak uslyší, co Jogendru upozornilo na nebezpečí – slabý sykot špatně seřízených tlumičů. Sledují, jak jim monstrum mizí z dohledu za strážní věží. Pak vyrazí z úkrytu k jižnímu cimbuří.

Obejdou jižní hradbu, proběhnou kolem jihozápadní věže a protáhnou se podél říčního náspu. Šivovy stehenní svaly z dlouhého přikrčeného běhu ječí námahou. Je promoklý na kost. Hastingsův pavilon před ním vystoupá jako měsíc, hypnoticky bílý jak Tádž Mahal. Odtrhne z něj pohled a dloubne Jogendru do stehna.

„Hej."

Uprostřed nádvoří stojí prostá hranatá lódhiská svatyně, jejíž horní patra zdobí nevkusné oprýskané malby Šivy, Párvatí a Ganéši – dílo znuděných indických džawanů s přebytkem fasované barvy. Suddhávása, kryptografická krypta.

„Jdem…"

Kluk klepne Šivu do vizoru a zakroutí prstem v gestu, které výmluvně říká *víc jasu.* Všechno je rázem ostřejší. Šiva zaregistruje kolotající temnou masu, která se kolem svatyně bez přestání přelévá sem a tam, štěpí se a znovu splývá. Otočí zoomem. Roboti. Skarabové. Stovky. Tisíce. Přelézají se a podlézají a strkají a vrážejí do sebe na tichých plastových nožkách.

Jogendra ukáže na svatyni. „Cesta podle Ánanda." Pak na oslnivě bílý pavilon. „Cesta podle Jogendry."

Na starém mughalském popravčím dvorku narazí na strážného. Nemá noktovizor, a tak se můžou přiblížit až na pohodlný dostřel taseru. Muž stojí na okraji srázu a pouští do deště luxusní dlouhý oblouk chcanek. Jogendra na půlnočního urinátora pečlivě zamíří. Zbraň jen tiše cvakne, ale v Šivově vylepšeném pohledu je efekt výstřelu famózní. Zasaženého obklopí zářivý oblak, po celém těle mu zajiskří mikroblesky. Muž padne. Ptáka má pořád venku. Jogendra nad ním stojí, dokud sebou nepřestane škubat. Pak mu ze stehenního pouzdra vytáhne stečkina, zvedne si jej před obličej a zálibně se na linie a kontury velké černé automatické pistole usměje.

„Zbraně kurva ne."

„Zbraně kurva jo,“ odsekne Jogendra. Robotický rákšasa obchází další kolečko. Šiva a Jogendra se přitisknou k bezvědomému strážnému a spojí s ním svůj tepelný profil. Jako dárek na rozloučenou nechá Šiva urinátorovi odjištěnou taserovou minu. Aby si kryl záda. Za popravčí věží se zeď stáčí zpátky za Hastingsův pavilon, aby jej na jeho mramorovém soklu odřízla. Šiva si musí přiznat, že vyhlídka je i v dešti neskutečná. Budova stojí na okraji strmého útesu, přímo nad plechovými střechami Čunaru. Nesmírná rovinatá pláň v Šivově vylepšeném pohledu tetelivě září vesničkami a auty a vlaky, jako převrácená noční obloha. Všemu ale vévodí Gangá Mata, stříbrná čepel, zbraň bohů, široká jako svět, zčeřená jako meč z damascénské ocele, který kdysi Šiva viděl v kášiském starožitnictví a jako rádžův pomocník jej hrozně chtěl. Sleduje řeku pohledem až k atmosférickému svitu Váránasí, jako gigantickému požáru za obzorem.

Pavilon, který kvůli téhle vyhlídce nechal postavit první britský guvernér Warren Hastings, je anglo-mughalský hybrid, klasické sloupy podepírají tradiční otevřený mughalský diwan s uzavřeným horním patrem. Šiva stáhne vizor na minimum. Zamžoura. Zdá se mu, že v diwanu vidí těla, po celé podlaze. Ale není čas na zírání. Jogendra mu znovu poklepe na rameno. Zeď tady není tak vysoká a svažuje se k mramorovému soklu. Jogendra proklouzne cimbuřím, pak Šiva slyší ostrý skluz, a když nakoukne dolů, Jogendra na něj zamává. Je to dál a hlouběji, než si myslel, i s macho pilulkami v krvi. Dopadne ztěžka, bolestivě; spolkne zaúpění. Postavy v otevřeném pavilonu se zachrují.

Šiva se otočí k potenciální hrozbě. „Kurva,“ vydechne nábožně.

Koberec se ztrácí pod ženskými těly. Indky, Filipínky, Číňanky, Thajky, Nepálky, dokonce Afričanky. Mladé ženy. Laciné ženy. Koupené ženy, nikoli v kožených oblečcích, ale v průhledných čoli a lehkých hedvábných sárí a průsvitných džama v klasickém mughalském stylu. A uprostřed na vyvýšeném divanu se vrtí Jeho Sádelnatost datarádža Rámanandačarja, vyfintěný po způsobu mughalských velmožů. Jogendra vpochoduje do harému. Ženy před ním prchají na všechny strany; harém se plní konsternovanými hlasy. Šiva vidí, jak se Rámanandačarja natahuje po palmeru. Jogendra tasí

stečkina. Konsternace přeroste v panický jekot. Mají jen pár minut. Jogendra přistoupí k Rámanandačarjovi a nonšalantně mu přitiskne hlaveň k jamce za uchem.

„Držte kurva huby!“ zařve Šiva. Ženy Všude samé ženy. Ženy všech ras a národností. Mladé ženy. Ženy s rozkošnými ňadry a nádhernými bradavkami pod průhlednými čoli. Parchant Rámanandačarja. „Držte. Kurva. Huby. Tak. Tlustoprde. Máš něco, co chcem.“

~ ~ ~

Nadžíja slyší z domu dětské hlasy. Dhóbi na keřích je pryč, namísto něj se od kuchyňských dveří ke kvetoucím meruňkám táhnou šňůry s vlajkami a praporci. Skládací stoly s pestrobarevnými ubrusy se prohýbají pod chalvou a rasgullami a mandlemi v cukru, barfi a velkými plastovými lahvemi s plnotučnou Coca-colou. Když Nadžíja vykročí k domu, vyhrnou se z otevřených dveří na verandu děti v západních džínsech a tričkách, pobíhají a křičí na celé kolo.

„Na tohle si vzpomínám!“ otočí se Nadžíja k sintelu. „To jsou mé čtvrté narozeniny Jak to děláte?“

„Prostředí je v databázích, děti jsou takové, jaké si je pamatujete. Paměť je velice tvárná komodita. Půjdeme dovnitř?“

Nadžíja se zastaví ve dveřích, intenzivní vzpomínka jí zvedne ruku k ústům. Ty hedvábné ochranné potahy, které musely z vůle její matky přikrývat všechna křesla. Ten ruský samovar u stolu, který nikdy nevychladl. Stůl samotný, prach a drobky natrvalo zažrané v čínských rytinách, v nichž čtyřletá Nadžíja viděla cesty a silnice pro své panenky a autíčka. Ten elektrický kávovar na protějším konci, rovněž nepřetržitě zapnutý. Křesla tak těžká, že jimi sama nepohnula a musela prosit služebnou Šukríju, aby jí pomohla stavět domy a obchody z košťat a přikrývek. Na židlích kolem stolu její rodiče a jejich známí konverzují nad kávou a čajem, muži zvlášť, ženy zvlášť; muži se baví o politice a sportu a povýšeních, ženy o dětech a cenách a povýšeních. Jejímu otci zazvoní palmer a on se zamračí a je to přesně ten otec, jakého si pamatuje z rodinných fotografií, když měl ještě vlasy, když jeho plnovous byl ještě černý a upravený, když ještě nepotřeboval zženštilé půlměsícové brýle. Zabručí omluvu, jde do

své studovny, do studovny, kam čtyřletá Nadžíja nesměla kvůli ostrým jedovatým křehkým osobním nakaženým nebezpečným věcem, jaké doktoři ve svých pracovnách obvykle skladují. Nadžíja se dívá, jak se vrací s černou brašnou, tou druhou černou brašnou, kterou si nebral každý den, kterou si nechával na zvláštní vizity.

„Měla jsem narozeniny a on u toho nebyl, když jsem dostávala dárky, a propásl i mou oslavu. Vrátil se až pozdě, když už všichni odešli a byl tak unavený, že šel rovnou spát."

Sintel ji gestem pobídne do kuchyně a za tři kroky uplynou tři měsíce, protože je najednou temná podzimní noc a ženy se připravují na iftar a oslavu konce dalšího dne Ramadánu. Nadžíja následuje tácy s dobrotami do jídelny. Toho roku se přátelé jejího otce, ti z nemocnice i ti v uniformě, často scházeli v jejich domě na iftar a bavili se o nebezpečných studentech a radikálních klericích, kteří by zavlekli celou zemi zpátky do středověku, a o nepokojích a stávkách a raziích. Pak si všimnou holčičky stojící u stolu s miskou rýže a zmlknou a usmějí se a čechrají jí vlasy a naklánějí tváře příliš blízko její. Z vůně tomatové rýže se Nadžíji najednou zatočí hlava. Ucítí prudkou bolest ve spánku, jako bodnutí nožem, a pustí misku s rýží na zem. Vykřikne. Nikdo ji neslyší. Přátelé jejího otce se baví dál. Miska s rýží přece nemůže spadnout. Je to jen vzpomínka. Slyší slova, která si nepamatuje.

„… došlápnou si na mully…"

„… přesunout finance do zahraničních bank. Londýn vypadá dobře, v Anglii nám rozumějí…"

„… tvoje jméno bude vysoko na všech jejich seznamech…"

„… Masúd si to od nich nenechá líbit…"

„… víš, co to je bod nenávratu? Taková americká matematická teorie, jde o to, že nikdy nevíš, že se něco hroutí, dokud už to nejde zastavit…"

„… Masúd to nikdy nenechá dojít tak daleko…"

„… být tebou, tak se vážně zamyslím, máš přece ženu, tadyhle malou Nadžíju…"

Natáhne se ruka a rozčepýří Nadžíje černé kudrnaté vlasy. Svět zavíří a ona stojí ve svém pyžamu značky *Mammoths!*™ u přivřených obývákových dveří. Úzkou škvítu vyplňuje světlo.

„Co jste to se mnou provedl?“ zeptá se sintelu, kterého za sebou spíš cítí než vidí. „Slyšela jsem věci, které jsem už dávno zapomněla, které si nepamatuju většinu svého života…“

„Hyperstimulace olfaktorického epitelu. Mimořádně účinné, pokud jde o evokaci pohřbených vzpomínek. Čich je nejlepší aktivátor paměti.“

„Ta tomatová rýže… jak jste to věděl?“ Nadžíja šeptá, přestože její vzpomínkoví rodiče ji nemohou slyšet, mohou jen odříkávat své party.

„Vzpomínky jsou mými stavebními kameny,“ řekne sintel a Nadžíja zalapá po dechu a schoulí se při dalším návalu migrény; vůně pomerančových květů ji znovu strhne do minulosti. Zatlačí na dveře a otevře je dokořán. Od stolu osvětleného malou lampičkou k ní vzhlédnou matka s otcem. Hodiny, jak si vzpomíná, ukazují jedenáct. Rodiče, jak si vzpomíná, se jí ptají, co se děje, copak, zlatíčko, nemůžeš usnout? Ona na to, jak si vzpomíná, že je to těma vrtulníkama. Na lakovaném kávovém stolku, jak už zapomněla, pod šikem otcových diplomů a certifikátů a členství v učených spolcích zarámovaných na stěně, leží kousek černého sametu o rozměrech omalovánky. A na něm, roztroušené jako hvězdy, tak jasné, tak zářivé ve světle čtecí lampičky, že Nadžíja nechápe, jak na to někdy mohla zapomenout, jsou velké diamanty.

Pableskující fazety ji odemknou, odblokují a posunou v čase vpřed jako střípek v kaleidoskopu.

Je zima. Meruňky jsou holé. U bílé namoklé stěny leží navátý sníh, suchý a ostrý jako škvára. Z hor jako by čišel mráz, tak blízko se zdají. Nadžíja si pamatuje, že jejich dům byl poslední v ulici. Za ním město končilo a začínala vyprahlá pustina, která se táhla až k horám. Za zdí byla poušť, prázdnota. Poslední dům v Kábulu. V každém ročním období se přes nedozírnou pláň hnal ječící vítr a lámal se o první vertikální objekt, na který připadl. Nepamatuje si, že by stromy někdy vydaly jedinou meruňku. Stojí tam ve svém hubertusu s kožešinovou kapucou a v holínkách a palčácích na šňůrce, protože předešlé noci, jako každé noci, zaslechla hluk v zahradě a vyhlédla ven, ale nebyli to vojáci, ani zlí studenti, nýbrž její otec, který hloubil jámu v měkké půdě mezi ovocnými stromy. A

ona teď stojí na tom nizoučkém pahrbku čerstvě zkypřené hlíny se zahradnickou lopatkou v ruce. Její otec je v práci, v nemocnici, pomáhá dětem na svět. Její matka sleduje indický mýdlový seriál dabovaný v paštúnštině. Všichni říkají, že je hrozně pitomý a hrozně indický a hrozná ztráta času, ale stejně se dívají. Nadžíja si ve svých zimních punčochových kalhotách klekne a začne kopat. Hlouběji a hlouběji, nabrat a vyhodit, a pak zelený smaltovaný hrot zaskřípe o kov. Nadžíja odhrabe hlínu kolem a zatáhne za předmět, který její otec zakopal. Když jej konečně vyškubne ven, málem tu měkkou, beztvarou věc upustí, protože si myslí, že je to mrtvá kočka. A pak spatří, co to vykopala – černou brašnu. Tu druhou černou brašnu, pro zvláštní vizity. Natáhne ruku ke stříbrným přezkám.

Podle toho, co si pamatuje, vše ukončí matčin výkřik ode dveří. Poté už následují jen nesouvislé vzpomínky na křik, rozzlobené hlasy, trest, bolest a záhy onen půlnoční úprk Kábulem na zadním sedadle auta, kde jí nad hlavou blikají pouliční lampy jedna druhá třetí čtvrtá. Ve virtuální verzi jejího dětství se však křik rozplyne v pichlavé vůni zimy, ve vůni mrazu a oceli a mrtvých vysušených věcí, která ji málem omráčí. A Nadžíja Aškarzadahová si vzpomene. Vzpomene si, jak brašnu otevřela. *Její matka běží přes verandu a sráží na zem zahradní nábytek, který tam přebýval po všechna roční období.* Vzpomíná si, jak nakoukla dovnitř. *Matka ji volá jménem, ona však nevzhlédne, uvnitř jsou hračky, lesklé kovové hračky, tmavé gumové hračky.* Vzpomíná si, jak rukou v rukavici bere předměty z nerezové oceli a nastavuje je zimnímu slunci – spekulum, zahnutou chirurgickou jehlu, kyretu, injekční stříkačky a tuby s gelem, elektrody, drážkovaný gumový pahýl elektrického obušku. *Matka ji vytáhne za kožešinovou kapuci, vyrazí jí kovové věci gumové věci z ruky, odhodí ji pryč, zmrzlý ostrý sníh jí roztrhne punčochy a odře kolena.*

Ladné větve meruněk Nadžíju ovinou a přenesou do další vzpomínky, tentokrát cizí. V téhle betonové chodbě se zelenou podlahou nikdy nebyla, ví ale, že existuje. Je to pravá iluze. Stejné chodby bývají v nemocnicích, v téhle však není cítit nemocniční zápach. Má velké průsvitné lítací dveře jako v nemocnici; oprýskaná barva na okrajích svědčí o častém používání, teď však v zelené

chodbě kromě Nadžíji Aškarzadahové nikdo není. Žaluziemi v oknech po jedné straně profukuje studený vzduch, opačnou stranu lemují dveře se jmény a čísly. Nadžíja projde jedněmi lítačkami, druhými, třetími. Za každými je vzlykot o něco hlasitější, vzlykot ženy, ženy za nejzazší, konečnou hranicí, kde už nezbývá žádný stud či sebeúcta. Nadžíja jde po zvuku. Mine prázdné pojízdné lůžko u dveří. Jsou na něm řemeny na kotníky, zápěstí, pas. Krk. Nadžíja projde posledními lítačkami. Vzlykání přejde v pronikavé kvílení. Vychází z posledních dveří napravo.

Stůl zabírá střed místnosti a žena zabírá střed stolu. Na stolku vedle leží rekordér připojený na mikrofon u stropu. Žena je nahá a má roztažené ruce a nohy, přivázané k poutům v rozích stolu. Její ňadra, vnitřní strany stehen a oholené pohlaví se černají popáleninami od cigarety. Lesklé chromované spekulum otevře před Nadžíjou Aškarzadahovou její vagínu. U nohou jí sedí muž v lékařském plášti a zelené plastové zástěře. Potře pahýlovitý elektrický obušek kontaktním gelem, rozevře spekulum na maximum a vstrčí obušek mezi jeho chromované čelisti. Ženin nářek přestane být srozumitelný. Muž si povzdychne, jednou se ohlédne na svou dceru, povytáhne obočí v pozdravu a stiskne spínač.

„Ne!“ vykřikne Nadžíja Aškarzadahová. Bílý záblesk, rachot jako na konci vesmíru, pokožka se jí zatetelí synestetickým šokem, ucítí cibuli kadidlo celer a rez, a pak už leží jak široká tak dlouhá na zádech v designovém oddělení Indiapendentu a nad ní se sklání Tál. Neuto drží v ruce její hoek. Šok z náhlého odpojení. Neurony jsou dočasně mimo. Nadžíja Aškarzadahová otevírá ústa. Musí otci něco říct, musí se jej na něco zeptat, z onoho světa však byla vypuzena. Tál k ní napřáhne útlou ruku a naléhavě jí pokyne.

„Pojď, zlato, musíme jít.“

„Můj otec, řeklo to…“

„Řeklo to leccos, slunko. Slyšelo leccos. Nechci vědět, to je mezi ním a tebou. Teď ale musíme jít.“ Tál ji popadne za zápěstí, a vytáhne ji na nohy. Jeho překvapivá síla rozežene mlhu zbytkových vzpomínek – meruňky v zimě, otevřená černá brašna, zelená chodba, místnost se stolem a chromovaným mpeg rekordérem.

„Ukázalo mi to mého otce. Přeneslo mě to do Kábulu, ukázalo mi otce…“

Tál postrčí Nadžíju do nouzových dveří vedoucích na vratké schodiště.

„Určitě ti ukázalo všechno možné, aby tě zabavilo, dokud se sem nedostanou karsevaci. Volal Pande, už se sem hrnou. Jsi moc důvěřivá, slunko. Já jsem neuto, já nevěřím nikomu, a nejmíň sobě. Tak jdeš, nebo chceš skončit jako naše požehnaná premiérka?“

Nadžíja se ohlédne přes rameno na obloukový monitor, na chromovaný prstýnek hoeku na stole. Útěšné iluze. Jde za Tál poslušně jako malá holka. Schodiště je skleněný válec deště. Nadžíja si připadá jako uvnitř vodopádu. Ruku v ruce sbíhají s Tál po kovových schodech k zelenému světlu nouzového východu.

~ ~ ~

Thomas Lull položí poslední tři fotografie na stůl. Lisa Durnauová si všimne, že si dovolil malý trik. Pořadí je obráceně – Lisa. Lull. Áž. Laciný karetní švindl.

„Přikláním se k teorii, že čas mění všechno v opak,“ prohlásí Thomas Lull. Lisa Durnauová sedí naproti němu u otlučeného melaminového stolu. Rychlý křídlový člun pendlující na trase Váránasí-Patna je silně přetížený, každý kumbál a kout je plný žen zahalených závojem a špatně zabalených žoků osobních věcí a uslzených dětí, které se s otevřenou pusou nechápavě rozhlížejí kolem sebe. Thomas Lull zatočí plastovým kelímkem s čajem. „Pamatuješ na Oxfordu… krátce před…“ Umlkne a zakroutí hlavou.

„Nedovolila jsem jim, aby po Alterre rozvěšovali ty zasrané Pepsi bannery.“

Nedokáže mu ale říct, jaké nebezpečí hrozí světu, který jí svěřil. Do Alterre letmo nakoukla, když čekala na konzulátu na potvrzení diplomatického statusu. Popel, sežehnuté skály, jaderné nebe. Ani živáček. Mrtvá planeta. Svět stejně reálný jako kterýkoli jiný, dle Lullovy filozofie. Ona však takhle nedokáže přemýšlet, cítit, nedokáže pro Alterre truchlit tak, jak by možná měla. Soustřeď se na to, co je tady a teď, rozložené před tebou na stole. V hloubi duše se jí

ale krčí podezření, že záhuba Alterre souvisí s příběhy a lidmi na fotografiích.

„Ježiš, L. Durnauová. Honorární konzul.“

„Líbilo se ti na té stanici?“

„A tobě se líbilo, jak tě Temný pán šoustal do prdele? Letěla jsi s nima do vesmíru.“

„Jenom protože nesehnali tebe.“

„Já bych neletěl.“

Vzpomene si, jaký pohled na něj platí. Lull rozhodí rukama.

„No jo, kurva, tak kecám.“ Pasažér na opačném konci jejich stolu probodne vulgárního bělocha pohledem. Thomas Lull se každé fotky lehce, s úctou dotkne. „Na tohle neznám odpověď. Promiň, žes kvůli tomu jela takovou dálku, ale prostě neznám. Ty ano? Tvoje fotka je tu taky. Vím akorát, že kde jsme měli dvě tajemství, máme už jen jedno.“ Vytáhne palmer, vyvolá si ukradený snímek Ážiny dutiny lebeční plné třpytivých hvězdiček proteinových procesorů, a položí přístroj vedle Ážiny fotky z Tabernáklu.

„Asi bychom měli dojít k nějaké dohodě. Pomoz mi najít Áž a dokázat, že to, co si o ní myslím, je pravda, a já udělám, co bude v mých silách, s tím tvým Tabernáklem.“

Lisa Durnauová vytáhne z měkkého koženého váčku Tablet a položí jej na stůl vedle své fotky z Tabernáklu.

„Vrať se se mnou.“

Thomas Lull zavrtí hlavou.

„Ani nápad. Vyřiď jim, že nikam nejdu.“

„Potřebujeme tě.“

„*My?* A řekneš mi taky, že je to má povinnost coby řádného občana nejen Spojených států amerických, nýbrž celého širého světa, že se mám obětovat v zájmu epochálního prvního kontaktu s ‚mimozemskou civilizací‘?“

„Naser si, Lulle.“ Muži naproti zaplane pohled nad takovou bezbožností z úst ženy. Člun nadskočí na vlně a se zaduněním dopadne zpátky na hladinu.

To monzunové ráno je křídlový člun do Patny humanitárním plavidlem. Váránasí se zmítá v křeči. Rázové vlny, které se šíří ze Sarkhandského objezdu, zkrystalizovaly do prastarých animozit a

záští. Teď už nejde jen o neuta, ale také o muslimy, sikhy, bělochy; město je posedlé lovem a oběťmi. Američtí mariňáci doprovodili velvyslaneckou limuzínu z policejní stanice přes narychlo zbudovaná bháratská kontrolní stanoviště. Thomas Lull kroutil hlavou nad malou americkou vlaječkou, která se hrdě třepetala nad pravým světlometem, zatímco se džawané a mariňáci měřili zamračenými pohledy. Sirény šířily do noci Dopplerův efekt. Nad hlavou rachotily helikoptéry. Konvoj minul řadu vyrabovaných krámků; ocelové bezpečnostní rolety prolomené či vypáčené. Vedle chodníku jel pomalu pickup Nissan plný mladých karsevaků. Muži se předkláněli a mžourali dovnitř limuzíny. Z gandži měli oči jako talíře, v rukou třímali trišuly, zahradnické vidle, starožitné čepele. Řidič se na ně vyzývavě zašklebil, přišlápl plyn a odfrčel za troubení mnohonásobného klaksonu. Všude se vznášel puch vlhkého požáru.

„Áž je někde tam," řekl Thomas Lull.

Když křídlový člun přirazil k molu, déšť byl těžký, potřísněný kouřem, ale město začalo znovu vystrkovat růžky, kradmý pohled z přivřených dveří, nenápadný sprint kolem vypáleného maruti a vydrancovaného muslimského krámku, spěšná jízda malé rikši. Život a obchod musí jít dál. Město jako by zatajilo dech a nyní si dopřávalo pomalé, rozechvělé vydechnutí. Nepřerušované procesí lidí proudilo úzkými uličkami k řece. S kárami a dvoukoláky, na přetížených rikšách a cyklorikšách, v troubících maruti a taxících a pickupech opouštěli muslimové město. Thomas Lull s Lisou se prodírali beznadějně ucpanou dopravou. Mnozí vystupovali ze svých vozidel a vykládali své skrovné majetky – počítače, šicí stroje, soustruhy, velké napuchlé balíky lůžkovin a šatů obalených modrým igelitem.

„Zašel jsem za Čandrou na univerzitu," prohodil Thomas Lull, zatímco si razil cestu propletencem opuštěných cyklorikš na ghát, kde se mnohočetné potůčky uprchlíků slévaly v jednu védickou hordu. „Andžálí a Jean-Yves dělali do rozhraní člověk/stroj; konkrétně roubovali proteinové čipy na nervové struktury. Přímé spojení mozek-počítač." Lisa Durnauová měla co dělat, aby neztratila Thomase Lulla z dohledu. Jeho křiklavá modrá plážová košile byla naštěstí mezi těly a balíky jako maják. Jedno klopýtnutí na těchhle kamenných schodech a bylo by po ní. „Ten právník dal Áž fotku. Je

tam ona, po nějaké operaci, s Jeanem-Yvesem a Andžálí. Poznal jsem, že to bylo v Patně, na novém ghátu u Hráze. Pak jsem si na něco vzpomněl. Slyšel jsem to ještě v Thekkady, kdy jsem dělal vyhazovače v plážových klubech. Znával jsem spoustu dealerů emotiků, většina byla z Bengalúru a Čennaje, ale jeden chlápek dovážel ze severu, ze zóny volného obchodu v Patně. Měli tam všechno, co nabízel Bengalúru, ale za čtvrtinovou cenu. Jezdíval jednou měsíčně a vyprávěl mi o jednom medikovi, co prý dělá radikální zákroky chlapům a ženským, co už nechtějí být chlapi a ženské, jestli mi rozumíš.“

„Neuta,“ křikla Lisa Durnauová přes oceán hlav. Osádka křídlového člunu zamřížovala vstup na molo a sbírala peníze z rukou prostrčených mřížemi; po jednom pouštěla uprchlíky dovnitř. Lisa odhadla, že jsou asi v půli cesty k bráně. Docházely jí síly.

„Neuta,“ křikl Thomas Lull zpátky. „Je to výstřel od boku, ale pokud mám pravdu, najdeme chybějící článek.“

K čemu? Lisa Durnauová se už chtěla zeptat, ale dav se náhle vzedmul. Člun se plnil každou sekundou. Uprchlíci stáli po pás v Ganze, strkali batolata a děti osádce, která je hrubě odstrkovala dlouhými bidly. Thomas Lull si přitáhl Lisu Durnauovou k sobě. Začali si razit cestu do čela fronty. Ocelová brána se otevřela, ocelová brána se se zazvoněním zavřela. Na mříže se nalepila těla.

„Máš keš?“

Krátké zalovení v kabelce vyneslo na světlo tři stovky v cestovních šecích. Thomas Lull jimi zamával ve vzduchu.

„Americké dolary! Americké dolary!“

Stevard mu pokynul. Jeho muži odstrčili ostatní vzad.

„Kolik kolik?“

Thomas Lull zvedl dva prsty.

„Dovnitř dovnitř.“

Protáhli se škvírou v bráně a přeběhli po přístavním můstku do člunu. Deset minut nato se silně přetížené plavidlo odpoutalo od stále početnějšího davu na ghátu. Lise Durnauové, vyhlížející ven žilkovanými okny, připomínal zástup nešťastníků krevní sraženinu.

V přeplněné společenské kajutě postrčí Tablet k Thomasi Lullovi. Lull zběžně prolétne data z Tabernáklu.

„Tak co, jaké to je ve vesmíru?“

„Smrad. Únava. Většinu času člověk prospí a ani když je vzhůru, nic nevidí.“

„Takže jak na rockovém festivalu. První, co mě na tom zarazilo – ty automaticky předpokládáš, že jde o artefakt mimozemské civilizace.“

„Pokud má Tabernákl sedm miliard let, proč potom nevidíme jeho stavitele všude, kam se podíváme?“

„Varianta Fermiho paradoxu – pokud mimozemšťané existují, kde tedy jsou? Zamysleme se nad tím – stanovíme-li tempo expanze stavitelů Tabernáklu na mizernou jednu desetinu procenta rychlosti světla, pak by se za sedm miliard let museli prokolonizovat až ke skupině galaxií Sochař.“

„Byli by úplně všude…“

„Ale my najdem jen jeden umrněný asteroid? To těžko. A mimochodem, jestli je skoro dvakrát starší než naše sluneční soustava…“

„… jak věděli, že se tady objevíme a najdem ho?“

„Že tenhle vír hvězdného prachu se jednoho dne promění v tebe, mě a Áž. Myslím, že tuhle teorii můžeme shodit ze stolu. Hypotéza číslo dvě – je to poselství Boží.“

„Ale, Lulle.“

„Vsadil bych se, že minimálně v Bílém domě si o tom při modlitbě před snídaní šeptají. Konec světa se blíží.“

„Pak by to byl i konec racionálního světonázoru. Návrat do éry zázraků.“

„Přesně. Rád věřím, že má vědecká kariéra nebyla totální ztráta času. Takže dávám přednost teoriím, které obsahují alespoň zrnko racionality. Hypotéza tři, alternativní vesmír.“

„To už mě taky napadlo,“ přisvědčí Lisa Durnauová.

„Jestli někdo ví něco o multiverzu, tak jsi to ty. Velký třesk nafoukl několik samostatných vesmírů, každý s trochu jinými fyzikálními zákony. Je prakticky jisté, že někde existuje přinejmenším jeden další vesmír s Áž, Lullem a Durnauovou.“

„Sedm miliard let starý?“

„Jiné fyzikální zákony. Čas tam běží rychleji.“

„Hypotéza čtyři.“

„Hypotéza čtyři – všechno je to hra. Nebo spíš simulace. Fyzická realita je z fundamentálního hlediska jen sadou pravidel a aplikací těchto pravidel, jednoduchých programů, z nichž povstává nezměrná komplexita. Počítačová virtuální realita vypadá úplně stejně… Tohle říkám prakticky celý svůj život, L. Durnauová. Takže co když? Co když jsme oba falza? Co když jsme repríza, která běží na finálním počítači v Bodě Omega na konci časoprostoru? Pravděpodobnost bude vždycky na straně teorie, že naše realita není originál, nýbrž simulace.“

„A v systému se vyskytují programové chyby. Třeba náš záhadný sedm miliard let starý asteroid.“

„Který zvěstuje, že Simíci brzy zažijí nějaký významný dějový zvrat.“

„Akorát že velkého a mocného čaroděje ze země Oz nikdy neuvidíme,“ zamumlá Lisa Durnauová.

„Taky myslím, že už dávno nejsme v Kansasu.“

Kolem projde čaj-walla, houpe svou nerezovou urnou a prozpěvuje svou mantru: *čaj, kafí, čaj, kafí.* Thomas Lull si vezme další kelímek.

„Nechápu, jak to můžeš pít,“ poznamená Lisa Durnauová.

„Hypotéza pět. Na mysteriózní mimozemský artefakt je ten šutr trochu humpolácký. Přesvědčivější triky jsem viděl i ve *Městě a venkově.*“

„Chápu, co myslíš. Vypadá, jako bychom jej postavili my – kdybychom chtěli poslat sami sobě nějakou zprávu.“

„Takovou, kterou bychom nemohli ignorovat – asteroid na kolizním kurzu se Zemí –, a museli si dát tu námahu a odvalit ji stranou.“

Lisa Durnauová zaváhá. Tady už končí i kreslení prstem po nebi. „Z vlastní budoucnosti.“

„Na Tabernáklu nevidím nic, co bychom za pár set let nedokázali.“

„Takže je to varování?“

„Proč by kdo posílal kus balvanu do minulosti, kdyby nepotřeboval urgentně změnit historii? Naši pra – na entou vnukové

Lullové a vnučky Durnauové se ocitli v nějaké bryndě, ze které se neumí vyhrabat. Kdyby si však dali pár set let náskok…“

„Fakt si neumím představit, co by to muselo být za bryndu, aby si s ní neporadili tvorové, co umějí posílat celé asteroidy časem jako potrubní poštou.“

„Já jo,“ Thomas Lull na to. „Konečná válka mezi lidmi a sintely. To už bychom asi stáli proti Desáté generaci – stomilionnásobně schopnější než naše Trojky.“

„To znamená, že by operovaly na úrovni Wolframových-Friedkinových kódů, které tvoří podhoubí naší reality,“ zamyslí se Lisa Durnauová. „V kterémžto případě…“

„By mohly přímo ovládat fyzickou realitu.“

„Ty tady mluvíš o magii. O magii! Kristepane, Lulle. Mám námitky. Za prvé – oni tu zásilku pošlou zpátky o sedm miliard let?“

„Prachovou mlhovinou, z níž se zrodila naše sluneční soustava, kdysi zamíchala gravitační anomálie. Prolétávající černá díra by byla ideální kotvou časového portálu. Věděli by přece, že se tady objevíme.“

„Moc pěkné, Lulle. Zkus tohle, námitka dvě – jestli je to zpráva, není trochu těžkopádná? Co je špatného na prostém ‚pomozte, serou se do nás umělé inteligence mocnější než bohové‘?“

„A k čemu by to podle tebe bylo? Kdepak, teprve až tu zprávu rozkódujem, budeme dost pokročilí, abychom s ní mohli něco dělat.“

„Nepřesvědčils mě, Lulle. I kdybys měl pravdu s Desítkami a časovými portály a faktem, že takové varování by nás postrčilo na časoprostorovou kolej, kde bychom měli čas vykoumat řešení, zatímco ta jejich by zůstala slepá… i kdybys měl v tom všem pravdu, proč jsme sakra ty, já a jedna osmnáctiletá holka, která umí mluvit s roboty, tak hrozně důležití?“

Thomas Lull se zakření a pokrčí rameny – to jeho nesnesitelné gesto „nevím a je mi to fuk“, které Lisu vždycky dokázalo rozzuřit k nepříčetnosti, hlavně ve chvílích jako tato, kdy demontovala jeho argumentaci na součástky. Lull si vyvolá ukradené snímky vnitřku Ážiny hlavy.

„Teď tvá část dohody.“

„Klidně. Tohle pro mě není žádná záhada. Pro mě je to důkaz. Záhada je, jak zastavila ty áwadské roboty. Když vyloučíme magii a Boha, zůstane nám technologie. A to, co má v hlavě, technologie rozhodně je, technologie, která umožňuje lidskému mozku přímou komunikaci se strojem. Prostě ty skaraby hackla.“

„Žádný Bůh, žádní bohové,“ odtuší Thomas Lull. Lisa ucítí, jak trupem člunu proběhla vibrace. Na dohled přeplněného patnaského přístavu kapitán přiškrtil trysky a posadil plavidlo na křídla. Skrz špinavé okno vidí Lisa na periferii města za širokými písčitými břehy Gangy laciné, instantní průmyslové haly a obří komplexy infotechových firem.

„Co prý vidí? Informační auru kolem lidí a věcí. Vidí ptáka a řekne ti jméno a druh. To máme atlas Ptáci Jihozápadní Asie. Na nádraží prozradí rodince, že jejich syna zatkli, na který vlak mají nastoupit, které právníky si mají najmout. To máme policejní záznamy, Zlaté stránky Ahmedabádu a mumbajský jízdní řád. Ve všech ohledech se chová jako člověk s mozkem přímo napojeným na síť.“

Lisa jemně přejede prsty po přízračných strukturách na snímku.

„To všechno… takhle to dělá. Nevím, co je zač, nevím, jak se k tomu přimotali Jean-Yves a Andžálí, vím ale, že někdo si z malé holky udělal obludný experiment, cvičnou opičku pro nové komunikační rozhraní mezi mozkem a strojem.“

Pasažéři se začnou zvedat, shánět své blízké a majetky. Jejich krátká přestávka na vodě se chýlí ke konci a brzy budou muset čelit tvrdé realitě nového, cizího města.

„Až potud s tebou souhlasím, L. Durnauová,“ přisvědčí Thomas Lull. „Ale myslím, že je to přesně naopak. Není to systém, který má umožnit lidem interakci se stroji. Je to systém, který umožňuje stroji interagovat s lidským mozkem. Áž je sintel zkopírovaný do lidského těla. Je prvním a posledním velvyslancem Třetí generace ve světě lidí. Myslím, že právě proto jsme všichni tři vyfocení v Tabernáklu. Je to věštba společného setkání.“

~ ~ ~

Je sirotkem ve městě bohů, a proto není nikdy sama. Bohové jí tlučou za zády jako křídla, bohové jí poletují kolem hlavy, bohové jí metají kotouly a kotrmelce u nohou, bohové se před ní rozevírají jako miliony rozkvétajících pupenů. Zvedne ruku a deset tisíc bohů se roztříští a znovu splyne v jednolitý proud. Každá budova, každé vozidlo, každá lampa a neon, každá pouliční svatyňka a semafor se tetelí nesčetnými božstvy. Stačí jediný pohled na poznávací značku rikši a může si přečíst stovku souvisejících údajů, datum narození a adresu majitele, jeho pojišťovací historii, kreditní rating, jeho vzdělání a stav trestního rejstříku, čísla bankovních účtů, výsledky zkoušek jeho dětí, číslo bot jeho ženy. Bohové se skládají jeden do druhého jako papírové konfety. Bohové se navzájem proplétají jako zlatá vlákna na hedvábném stavu. Nad atmosférickým zářením nočního obzoru se vypíná koruna božstev posázená brilianty. Pod duněním dopravy, jekotem sirén, zvýšenými hlasy, klaksony vozů a řvoucími rádii jí do ucha šeptá devět milionů bohů.

Tady nebezpečí, varuje bůh uličky, která odbočuje z jasně osvětlené třídy lemované čajovnami a bistry. Zastaví se, když uslyší sílící mužské hlasy, které k ní doléhají z úzké uličky vroubené tradičními dřevěnými balkony. Do zorného pole se jí vhrnou povykující mladí karsevaci. Z božské nabídky si vybere jednoho – Mangat Singhal, student mechanického strojírenství na Bháratské univerzitě. Už tři roky je placeným členem Mladých šivádžínů a má za sebou dvě zatčení za výtržnictví během protestů na Sarkhandském objezdu. Jeho matka má z kouření rakovinu hrtanu a do půl roku zřejmě skončí na ghátech. *Tudy,* pobídne ji bůh taxi stanoviště a ukáže jí bílé maruti jedoucí za řadami nervozních čaj-wallů, kteří spěšně montují své ocelové vařiče. *Škoda odhadována na dvacet tisíci rupií,* oznamuje jí bůh malých pojišťovacích nároků, když za zády uslyší rachot karsevaky převrženého čajového stánku. *Vzhledem k výjimce veřejných nepokojů nenárokovatelné. Se svým taxi se setkáš za třicet pět sekund. Tady doleva.* Maruti odbočí a zastaví na její signál.

„Tam nejezdím," zabručí řidič, když si přečte lístek s adresou v basti.

„Zaplatím vám spoustu peněz.“ *Bankomat další odbočka vpravo,* poradí jí bůh nákupní třídy. „Tady zastavte.“ Karta zapadne do slotu bez váhání, bez otázek, bez PINu či obličejového skenu. *Kolik potřebuješ?* zeptá se bůh elektronického bankovnictví. Udá mu pětimístné číslo. Výdej peněz trvá tak dlouho, až se lekne, že si řidič odjede shánět bezpečnější rito. *Taxi číslo VRJ117824C45 stále čeká u chodníku,* informuje jí bůh dopravních kamer. Zvedne hlavu a zamrká do čočky; vidí sama sebe u bankomatu, jak si pěchuje tlusté svazečky do kapes, vidí taxík kousek za sebou, vidí, jak kolem prosvištěl malý konvoj armádních hummerů.

„Bude to stačit?“ Strčí řidiči před obličej pugét bankovek.

„Holka, za to tě odvezu třeba do Dillí.“

Tenhle řidič rád mluví. *Jenom samé výtržnosti a nepokoje; každá záminka dobrá; proč se radši nevěnují studiu, místo aby podpalovali auta, taky na ně dojde, až se budou ucházet o práci, ahá tak tebe taky sebrali za výtržnictví, tady sígři a gauneři práci nenajdou, ale co Sadžída Ránaová, naše premiérka, věřila bys tomu, Mamá Bhárat, její vlastní bodyguardi, co teď budeme dělat, pomyslel na to vůbec někdo? Bohové ať nám pomáhají, jestli se sesypem, Áwaďani nás převálcují…* Áž sleduje, jak bohové přitékají po eskadrách a kapitulách a řádech a kupí se za ní do zářivé polokoule nad městem. Poklepe řidiči na rameno. Ten málem vrazí do chatrče z cihel a plastu u cesty.

„Vaše žena je v pořádku a zůstane u matky, dokud se město znovu neuklidní.“

Krátce poté jej opustí. Tady je bohů méně než hvězd na noční obloze. Vznášejí se u velkých žlutých sodíkových lamp na hlavních třídách, nad vozy, které v dešti šumí kolem, poblikávají na komunikačních kabelech jako jiskry, ale basti dál za nimi je temné, pohanské. Šepot ji vede do tmy. Svět se točí, město hoří, ale slum musí spát. Z nonstop čajovny na ni zírá překvapená tvář, jako by byla džin, který se právě vynořil z bouře. *Pokračuj dál, až k vysokému sloupu elektrického vedení,* šeptá jí z bledé obrazovky bůh kabelové stanice MTV-Asia. Božstva se třepetají podél nosníků velkého pylonu jako listy na větvích. *Doleva,* říkají. *Ten s dvěma schůdky a umělohmotným pytlem místo dveří.* Hledání je snadné, i v deštivé

páchnoucí tmě, když člověka navádějí bohové. Áž nahmatá obrysy hadrového příbytku. Igelitový dveřní závěs při jejím doteku zašustí. Sem ji zavedla DNA z databáze. Za zády se jí probouzí pravé světlo šerého úsvitu a splývá s tlumenou září božské sféry. Áž odhrne plast a sehne hlavu pod dveřním překladem.

~ ~ ~

Volají a buší dvacet minut, ale laskavý doktor Nanak dnes nepřijímá návštěvy. Dveře a palubní průlezy jsou zavřené a na oknech jsou rolety s velkými mosaznými visacími zámky. Thomas Lull buší na šedivé dveře.

„Dělejte, kurva, otevřte!“

Nakonec hodí do pletivem zakrytého okna lodního můstku kus železa; déšť se na šedé palubě slévá ve stále větší kaluže. Hluk upoutá pozornost Australanů z vedlejší lodě. Na schůdky vyjdou dva mladíci, věk dvacet a něco, do půl těla a v kraťasech pod kolena. Z blonďatých dredů jim kape voda, ale v dešti jsou evidentně ve svém živlu. Lisa Durnauová, schovaná pod stříškou, omrkne jejich břicha. Oba mají klasickou vánočku, nahoře ohraničenou vyrýsovanými prsními svaly a dole páskem od kalhot.

„Hej kámo, jestli tam doktor není, tak tam prostě není.“

„Viděl jsem, jak se nahoře něco pohnulo.“ Thomas Lull znovu zavolá: „Hej! Vidím vás, pojďte ven, musím se vás na něco zeptat.“

„Hele, guru si přeje klid, tak to respektuj,“ řekne druhý playboy. Na krku má jadeitovou spirálu na koženém řemínku. „Rozhovory nerozdává, nikomu, nikde, nijak, jasné?“

„Já nejsem novinář ani karsevak, debile,“ prohlásí Thomas Lull a začne lézt po můstku nahoru.

„Lulle,“ zaúpí Lisa Durnauová.

„Tak na to zapomeň,“ křikne první Australan, s kámošem popadne Thomase Lulla za nohy a stáhne jej dolů. Lull dopadne na palubu s masitým žuchnutím.

„Návštěva skončila,“ prohlásí kluk se zelenou spirálkou. Australané zvednou Thomase Lulla na nohy, zkroutí mu ruce za zády a vykročí s ním na lávku mezi loďmi. Lisa Durnauová usoudí, že je čas zasáhnout.

„Nanak!“ zavolá k můstku. Za pletivem a špinavým sklem se mihne postava. „My nejsme novináři. Já jsem Lisa Durnauová a on Thomas Lull. Chceme si s vámi promluvit o Kalkim.“

Dveře navigačního můstku se otevřou a vykoukne z nich hlava zachumlaná do šálů, tvář jako opičí bůh Hanuman.

„Pusťte ho.“

Nanak, chirurg snů, pobíhá po můstku a připravuje čaj, jak se čaj správně připravovat má. Interiér vyvedený v proutí a bambusu nepatřičně kontrastuje se zvonivým ocelovým prostředím venku.

„Promiňte, promiňte mi to tajnůstkářství.“ Nanak obskakuje hrnce na plotně a rozkládací mosazný stůl. Lisa Durnauová usrkává čaj a po očku sleduje hostitele. Neuta nejsou v Kansasu příliš k vidění. Detaily jeho pokožky, jemné vroubky subdermálních ovladačů pohlavní soustavy na odhalené levé paži ji fascinují. Říká si, jaké to asi je, když si člověk může naprogramovat emoce, naplánovat zamilovanost a zlomené srdce, sestavit si playlist nadějí a obav. Napadne ji, kolik typů orgazmů lze takto namíchat. Ze všeho nejraději by ale věděla, zda bylo Nanak muž, či žena. Tělesná konstituce, rozložení tukových polštářků, oděv – záměrný eklektický mix tíhnoucí ke vzdušnosti a poddajnosti – neprozrazují vůbec nic. *Muž*, usoudí. Muži jsou, co se pohlavní identity týče, křehcí a nestálí. Nanak dál nalévá čaj. „V poslední době je z nás terč. Australané se o mě dobře starají, báječní kluci. A má práce si žádá diskrétnost. Každopádně, profesore Lulle, ohromná čest pro skromného zprostředkovatele chirurgických služeb.“

Thomas Lull rozevře palmer a položí jej na mosazný stůl. Nanak se zamračí na displej.

„Tohle byla vůbec nejsložitější operace, jakou jsem kdy dojednal. Týdny práce. Doslova jí rozpletli celý mozek. Laloky a záhyby rozvěšené na drátech. Neuvěřitelné.“

Lisa Durnauová vidí, jak Thomasi Lullovi ztvrdl výraz. Nanak se dotkne jeho kolena.

„Daří se jí dobře?“

„Hledá své biologické rodiče. Uvědomila si, že její život je jedna velká lež.“

Nanakova ústa utvoří bezhlasé *Ó*.

„Já jsem ovšem jen pouhý zprostředkovatel…“

„Kdo vás najal? Byli to tihle dva?“ Thomas Lull si na palmeru vyvolá fotografii tří turistů před chrámem, onen první impulz, který jej vyslal na tuto pouť.

„Ano,“ přisvědčí Nanak a zachumlá si ruce do šály. „Zastupovali mocný váránaský sundarban Badrináth. Původně legendární domov Višnuův, pokud se nepletu. Dostalo jsem dva miliony amerických dolarů v bankovní směnce znějící na účet společnosti Odeco. Detaily mohu poskytnou, bude-li potřeba. Téměř polovina rozpočtu padla na wetwarové aplikace, museli jsme vynajít způsob programování paměti; emotikoví designéři nejsou laciní, třebaže jsem přesvědčeno, že v naší zóně máme jedny z nejlepších z celého Hindustánu.“

„Rozpočet,“ procedí Thomas Lull mezi zuby. „Jako nějaká zkurvená šou…“

Do hovoru se raději vloží Lisa Durnauová.

„Její adoptivní rodiče z Bengalúru, existují vůbec?“

„Nikoli, madam, stoprocentně falešní. Vynaložili jsme spoustu peněz na vytvoření věrohodného pozadí. Musela působit zcela přesvědčivě, jako skutečný člověk s vlastním dětstvím, rodiči a minulostí.“

„Proč? Je snad…?“ nadhodí Lisa Durnauová, ale v duchu se děsí odpovědi.

„Sintel v lidském těle,“ odpoví za Nanak Thomas Lull a Lisa slyší v jeho hlase led, který je hrozivější než sebeplamennější výbuch hněvu.

Nanak se zhoupne na židli.

„Správně; odpusťte, ale bylo to velmi nepříjemné. Sundarban Badrináth byl domovem sintelu Třetí generace. Cílem projektu, který mi předestřeli vaši kolegové, bylo stáhnout jednu kopii do vyšších kognitivních center lidského mozku. Tilak posloužil jako rozhraní. Mimořádně složitá chirurgická operace. Podařila se nám až napotřetí.“

„Trojky mají strach, co?“ ušklíbne se Thomas Lull. „Vidí, že se blíží konec. Kolik jich zbývá?“

„Myslím, že pouze tři.“

„Chtějí zjistit, zda je možné uzavřít mír, nebo zda je jejich zánik nevyhnutelný, ale nejprve nám musejí porozumět. Naše lidská přirozenost je pro ně hádankou, je zázrak, že se v ní dokázali zorientovat alespoň částečně. Proto také to falešné dětství. Kolik je Áž vlastně let?“

„Je to osm měsíců, co odsud odešla s vašimi spolupracovníky, které považovala za své pravé rodiče. A asi před rokem mne poprvé kontaktoval badrinátský sintel. Měli jste ji vidět v den, kdy jsme se loučili, byla tak rozzářená, tak nadšená, jako by pro ni všechno bylo nové. Ti Evropané ji měli vzít do Bengalúru – měli málo času, paměťové soubory se rychle dekomprimovaly a kdyby si nepospíšili, mělo by to katastrofální důsledky.“

„Vy jste ji opustili?“ Lisa Durnauová nevěří vlastním uším. Zkouší přesvědčit sama sebe, že tohle je Indie; lidský život a individualita tady znamenají něco jiného než v Kansasu a Santa Barbaře. Přesto ji šokuje, co tihle lidé provedli dospívající dívce.

„Takový byl plán. Měli jsme krycí historku, že vypustila ročník na škole a teď cestuje po subkontinentu.“

„A napadlo vás alespoň jednou, jedinkrát, při všech těch plánech a krycích historkách a dekomprimujících se vzpomínkách a přesné čínské chirurgii, že aby ten sintel mohl žít, jedna lidská osobnost musela zemřít?“ vybuchne Thomas Lull. Lisa Durnauová se dotkne jeho stehna. Pomalu. V klidu. V pohodě. Nanak se usměje jak žehnající svatý.

„Ale pane, to dítě bylo imbecil. Žádná individualita, žádná osobnost. Žádný život. Muselo to tak být, normální subjekt jsme použít nemohli. Její rodiče byli nadšení, když ji od nich vaši spolupracovníci koupili. Konečně mohli dát své dceři šanci, díky oné experimentální technologii. Děkovali Pánu Višnuovi…“

Thomas Lull neartikulovaně zařve a vyskočí na nohy, pěst zdviženou. Nanak před rozzuřeným mužem spadne ze židle a odkutálí se do kouta. Lisa Durnauová uhasí Lullovu pěst oběma rukama.

„Přestaň, nech to být,“ šeptá. „Sedni si, Lulle, sedni.“

„Kurvy!“ plivne Thomas Lull po výrobci neut. „Všichni do jednoho, ty, Kalki, Jean-Yves i Andžálí!“

Lisa Durnauová jej vtlačí zpátky do křesla. Nanak se postaví, opráší, ale přiblížit se neodvažuje.

„Omlouvám se za svého společníka," řekne Lisa Durnauová. „Je trochu podrážděný…" Stiskne Thomasi Lullovi rameno. „Asi bychom měli jít."

„Ano, to bude nejlepší," špitne Nanak a znovu se zachumlá do šály. „Tohle je diskrétní podnik, nemohu zde trpět zvýšené hlasy."

Thomas Lull zakroutí hlavou, znechucený sám sebou stejně jako slovy, která zde padla. Natáhne k neutu ruku, ale to ji nestiskne.

~ ~ ~

Kufry mají umělohmotná kolečka, která hrkají po chodnících městského centra. Povrch je však děravý a nerovný a na zavazadlech jsou místo držadel jen hloupé smyčky z popruhové tkaniny a Krišan s Párvatí spěchají, takže se kufry co pár metrů svalí na bok a vysypou. A taxík právě rozstříkl kaluž přímo před Krišanem a ulicemi se plíží obrněné transportéry a písně karsevaků se ozývají jednou z téhle strany, podruhé z tamté, a za nimi, a přímo před nimi, takže se oba musejí ukrýt ve vchodě, dokud lůza neproběhne kolem, a Párvatí je unavená a promoklá na kost, sárí se jí lepí na kůži, vlasy jí visí v pramenech a k nádraží je to ještě pět kilometrů.

„Jsi moc oblečená," zažertuje Krišan. Párvatí se usměje. Krišan zvedne oba kufry, do každé ruky vezme jeden, a znovu vykročí. Spolu se kradou ulicemi, tisknou se k zápražím, odvracejí se od vojenských vozidel, probíhají křižovatkami, neustále v pozoru před neobvyklými zvuky, náhlými pohyby.

„Ještě kousek," zalže Krišan. Předloktí jej pálí jako oheň. „Už tam budeme."

Na dohled od nádraží spatří, jak z kapilárních uliček a chudinských čtvrtí vytékají lidé, stejně jako oni obtěžkaní zavazadly, balíky, s cyklorikšami, vozíky, auty; pramínky se spojují v prameny, ty se slévají v potoky a ty zase v jednu širokou řeku hlav. Párvatí se přidrží Krišana za rukáv. Kdyby se tady jeden druhému ztratili, hledali by se celá léta. Krišan si razí cestu dál, ztuhlé pěsti kolem úchytek, které jako by byly z řežavých uhlíků, krční svaly napjaté k prasknutí, zuby zatnuté, dívá se jen kupředu, kupředu, myslí jen na

nádraží vlak nádraží vlak a že je každým metrem blíž okamžiku, kdy bude moci své břemeno postavit na zem. Jde kolébavou chůzí, snaží se držet krok s davem. Párvatí je mu blíž než stín. Kolem nich se protlačí žena v celotělové burce. „Co tady děláte?“ zasyčí. „Všechno je to vaše vina.“ Krišan ji odstrčí jedním zavazadlem, než se její slova rozšíří jako požár a spálí je na uhel, protože již vidí, co měl před očima celou dobu – muslimové opouštějí Váránasí.

Párvatí zašeptá: „Myslíš, že se dostaneme do vlaku?“ A Krišan si konečně uvědomí, že svět se kvůli jejich romantickým představám nezastaví, davy se nerozestoupí a nenechají je projít, dějiny jim neudělí pardon zamilovaných. Jejich útěk není odvážným skutkem čisté lásky. Ve skutečnosti jsou pošetilí a slepí a sobečtí. Poslední zbytky naděje ztratí, když ulice vyústí do prostory před nádražím a řeka uprchlíků do největší masy lidí, jakou kdy v životě viděl, početnější než jakýkoli dav, který kdy proudil ze Sampurnánandova stadionu. Vidí už nosníky v hlavní síni a průsvitnou klenbu z taženého uhlíku, zející průchody k odbavovací hale. Vidí vlak u nástupiště, lesknoucí se ve žlutém světle lamp, už nyní plný až po střechu; a stále na něj šplhají další a další. Vidí obrysy vojáků na pozadí počínajícího úsvitu, rozestavěných na obrněných vozidlech. Nevidí ale cestu davem, tím nesmírným davem. A kufry, ty idiotské kufry, jej stahují k zemi, skrz beton až do hlíny, ukotvují jej jako kořeny. Párvatí jej zatahá za rukáv.

„Tudy.“

Odtáhne jej k bráně do hlavní síně. Tlačenice je na okrajích náměstíčka slabší, uprchlíci se instinktivně drží co nejdál od vojáků. Párvatí zaloví ve své korálky pošité tašce přes rameno. Vytáhne rtěnku, krátce skloní hlavu a když ji znovu zvedne, červená se jí na čele bindi.

„Prosím, pro lásku Pána Šivy, pro lásku Pána Šivy!“ zavolá na vojáky, ruce sepjaté v naléhavé prosbě. Skrz zrcadlové, deštěm kropenaté vizory nevidí džawanům do očí. Zavolá hlasitěji: „Pro lásku Pána Šivy!“ Lidé kolem ní se začínají otáčet a mručet. Začnou se strkat, rozehřívají se hněvem. Párvatí prosí dál: „Pro lásku Pána Šivy.“

Vojáci ji konečně uslyší. Vidí její promoklé, umazané sárí. Přečtou si její bindi. Seskáčou ze svých vozidel, šťouchají hlavněmi zbraní do žen a dětí a zatlačují je zpět, nevnímajíce kletby a nadávky ve jménu Božím. Jakási džemadárka Párvatí a Krišanovi rázně pokyne. Vojáci se rozestoupí a oni proklouznou skrz; nato se zbraně znovu zvednou do horizontální polohy, překážka, zákaz. Důstojnice proběhne s Krišanem a Párvatí mezi zaparkovanými transportéry, které i v dešti páchnou po horké bionaftě. Hlasy zesílí v bouři nevole. Párvatí se ohlédne přes rameno a spatří ruce sápající se po útočné pušce jednoho z džawanů. Nastane krátká, divoká rovnováha sil, pak voják vedle ležérně zvedne pažbu a udeří jí muslima do spánku. Muž se bez hlesu sesune k zemi, s pěstmi u hlavy. Dav se vzedme a zaburácí jako říční peřeje. Pak vzduch protrhnou výstřely a všichni na náměstí padnou na kolena.

„Pojďte, nebojte," pobídne je džemadárka. „Nikomu se nic nestalo. Nevystrkujte hlavu. Co tady děláte? Co vás to napadlo? Tohle je konec světa." Nesouhlasně zamlaská. Párvatí si nemyslí, že bháratští vojáci by měli nesouhlasně mlaskat.

„Má matka," odvětí Párvatí. „Musím za ní, je už stará, potřebuje mě, nikoho jiného nemá…"

Džemadárka je provede postranními dveřmi do hlavní síně nádraží. Párvatí polije studený pot. Lidé, všude tolik lidí. Tímhle neprojdou. Nevidí ani k pokladnám. Ale Krišan s úlevou pustí kufry na zem a postaví je na kolečka a odhodlaně se vnoří do týlu davu.

Slunce se kutálí nad průsvitnou střechou nádraží. Vlaky přijíždějí a odjíždějí, na nástupiště se tlačí víc lidí, než si kdy Párvatí vůbec dovedla představit. Na každou soupravu plnou uprchlíků, která vyjede zpod diamantové klenby váránaského nádraží, se zvenčí do hlavní síně vhrnou další stovky lidí. Párvatí a Krišan jsou posouváni krok za krokem k jízdenkovým pokladnám. Párvatí sleduje velkoplošné obrazovky zavěšené u stropu. Něco se stalo se *Snídaní s Bhártí*. Namísto ní běží v televizi smyčka s Ašókem Ránaou, kterého nikdy neměla ráda, zas a znovu. Sedí za stolem v jakémsi studiu. Vypadá unaveně a vyděšeně. Teprve na šesté shlédnutí si Párvatí šokovaně uvědomí, co Ašók Rána říká. Jeho sestra je mrtvá. Sadžída Ránaová je mrtvá. A byty, domy, ulice se dál vyprazdňují,

muslimové utíkají a vojáci jim střílí nad hlavami a čas ztuhne do pevného, jednolitého kusu. Nevědomí a nevinní prchají se zavazadly v rukou z předsmrtných křečí Bháratu. A Párvatí náhle dojde, jak byla sobecká.

„Krišane. Musíme se vrátit. Nemůžu jít. Udělali jsme chybu…“

Krišan má ve tváři absolutní, křídově bílou nevíru. Pak se před ním otevře skulinka, až k jízdenkovému okénku a úředník se podívá na Párvatí, jen na Párvatí, a skulinka co nevidět imploduje.

„Krišane, ticket-walla!“

Natlačí jej k pokladně a ticket-walla se ho zeptá, kam to bude, a on neví a ona vidí, že ho úředník chce odmávnout stranou, další prosím.

„Bubanešwár!“ vyhrkne. „Dvakrát obyčejná! Bubanešwár.“ Nikdy v Bubanešwáru nebyla, nikdy nebyla ani ve starobylé Orisse, ale před očima má obrázek vzdouvajícího se oranžového a purpurového hedvábí, Džagannatovy ráth játry. Ticket-walla vytiskne lístky a řekne jim číslo vlaku a čas a nástupiště a číslo rezervovaného místa a prostrčí kousky papíru škvírou v přepážce.

Vlak do Rajpuru, kde přestoupí na Bubanešwár, jede až za hodinu. Pomalý dopravník lidí je proveze dveřmi na nástupiště, kde si sednou na zavazadla, příliš unavení na konverzaci, oba se bojí, že pokud ten druhý promluví, nechají své modré umělohmotné kufry na peroně a utečou zpátky ke svým životům a lžím, že jejich malé dobrodružství vezme rychlý a hořký konec. Krišan koupí ve stánku novinové výtisky, jen pár, protože Párvatí se kvůli tomu, co se v nich píše, bojí být na nástupišti mezi muslimy, navzdory vojákům pochodujícím sem a tam. Cítí na sobě tíhu jejich pohledů, slyší jejich syčení a mumlání. Paní Chánová z cantonmentského kroužku, která na kriketu mluvila tak sebejistě o válce, tady může být taky. Ačkoli ne, Begum Chánová určitě ne; ta bude v klimatizovaném voze první třídy stovky kilometrů odsud, pojede na jih ve svém autě s řidičem a tónovanými skly, poletí v přední části airbusu.

Z okrajů střechy nad nástupištěm crčí déšť. Krišan ukáže Párvatí novinový titulek, ještě teplý z tiskárny, oznamující velkou Vládu národní vzájemnosti, koalici Ránaů a Dživándžího strany Šivádží, která obnoví pořádek a zažene vetřelce. To tedy Párvatí cítila jako

studenou frontu nad perony. Nástup Šivádží k moci; pro muslimy už není v Bháratu bezpečno.

Vlak dřív ucítí, než uslyší; zazvonění kol o výhybky, hluboké dunění přenášené podložím kolejí do ocelových sloupů, které podepírají střechu nástupiště, vibrace černého asfaltu. Dav se zvedá, rodina za rodinou. Vlak se vynoří ze zatáčky a proplétá se výhybkami k nástupišti číslo patnáct. Oznamovací tabule se rozsvítí – Rajpurský expres. Krišan popadne zavazadla a spolu s davem vykročí vstříc dlouhé soupravě. Vůz za vozem za vozem klouže kolem beze známky zpomalení. Párvatí se přitiskne ke Krišanovi. Stačilo by upadnout, i jen zakopnout, a kola jako gilotiny by ji rozřezala na kusy. Velký vlak se konečně zastaví.

Dav se náhle vzedme. Párvatí klopýtne vpřed a Krišan se rozplácne o kovovou stěnu vagonu. Zezadu se ozve křik.

„Ke mně ke mně!“ volá Krišan. Dveře se se zasyčením otevřou. Těla vchod okamžitě ucpou. Paže se natahují, trupy natáčejí, zavazadla rozrážejí dav. Párvatí unáší dav od schůdků. Krišan se drtivému tlaku vzpírá, drží se madla u dveří, nesmí ji ztratit, nesmí. K smrti vyděšená Párvatí se k němu natáhne. Kolem ní se tlačí ženy, křičí bezduché kletby, děti kopou na všechny strany. Nástupiště je oceán hlav, hlav a rukou, hlav a rukou a balíků a z druhé strany běží přes koleje další lidé, běží k vlaku z Váránasí. Mladíci po Párvatí surově šlapou, když lezou na střechu; ona se však stále natahuje ke Krišanovi.

Pak zazní výstřely; krátké, bodavé dávky automatické palby. Lidé na nástupištích padnou k zemi jako jeden muž a přikryjí si hlavu rukama. Volání, vřískot a strašlivé, nesnesitelné kvílení raněných; tentokrát vojáci nestřílejí jen do vzduchu. Párvatí cítí, jak se k ní Krišanova ruka blíží. Pušky znovu třesknou. Vidí záblesky, slyší zvonění kulek odrážejících se od kovových sloupů. Krišan tak zvláštně vzdechne, a pak už ji drží a vytahuje ji k sobě do vlaku.

~ ~ ~

Na zpáteční cestě jsou Lisa a Thomas Lull jedinými pasažéry v čekárně. Ta je velká, umělohmotná a nevlídně nasvícená fluorescenčními zářivkami, a tak Lisa navrhne jít ven k posvátné

řece. Posvátná voda, to je pro Lisu něco úplně nového. Oba stojí bok po boku u zábradlí, bičovaní deštěm, a pozorují písčité břehy a rezavé haly zpracovatelských závodů. Na hladinu vyplave jakýsi předmět. Lisu napadne, zda to není slepý říční delfín, o kterých četla v letadle z Trivandra. Delfín nebo mrtvola. Příslušníci některých hinduistických kast nemohou být zpopelněni, a tak je pozůstalí vydávají na milost Matce Ganze.

Na jedné konferenci se Lisa, zmožená dlouhou cestou letadlem/vlakem/taxíkem, sesula do koženého křesla naproti africkému delegátovi, který se rozkošnicky houpal na židli, s nohama na stole. Kývla na něj, obdivně, celá rozzářená, *fíha*. Černoch kývl v odpověď a poplácal područky židle. „Čekám, až mě dohoní duše." To by teď Lisa taky potřebovala. Dohonit sama sebe. Vyšetřit si alespoň chvilku v tom nekonečném sledu událostí, chvilku, která by nepřetékala lidmi nebo věcmi nebo problémy, kdy by nebyla hypnotizovaná čelními reflektory dějin. Přestaň reagovat, vypni, vydechni, počkej, až tě dohoní duše. Hrozně ráda by si šla zaběhat. A když ne to, tak alespoň chvilku s posvátnou řekou.

Pohlédne úkosem na Thomase Lulla. V jeho postoji u zábradlí se zračí čtyři roky, nejistota, uvadající sebedůvěra, pohasínající zápal a energie. Kdys naposledy k něčemu hořel vášní? pomyslí si Lisa. Dívá se na muže středního věku, který vypadá jako stařec nad hrobem. Nevidí už prakticky nic z muže, se kterým měla obscénní, dospělý sex v oxfordské sprše. Je po všem, nadobro, pomyslí si a je jí ho líto. Lull vypadá tak hrozně unavený.

„Pověz, L. Durnauová, vídáš se s Jen?"

„Občas, v obchodě, někdy na basketu. Má nového přítele."

„Tušil jsem to, dávno předtím. Rozumíš. Stejně jako člověk pozná, že je to ono. Holt chemie. Je šťastná?"

„Docela jo." Lisa Durnauová předejde jeho nevyhnutelnou následující otázku. „Žádný kočárek."

Lull upře pohled na břeh, na bílé šikary za temnou linií stromů, spíše šmouhy v hustém dešti. Buvoli, kteří se líně vyvalují na mělčině, zvednou hlavy před postupující vlnou od křídlového člunu.

„Už vím, proč to Jean-Yves a Andžálí udělali, proč jí nechali tu fotografii. Dlouho mi nešlo na rozum, proč by celý projekt takhle zasabotovali. Andžálí nemohla mít děti.“

„Áž byla jejich náhradní dcera.“

„Měli pocit, že jí dluží pravdu. Lépe se dozvědět, co je doopravdy zač, než žít iluzorní život. Být člověkem znamená přicházet o iluze.“

„Ty to ale neschvaluješ.“

„Já nemám tvou přísnou kalvinistickou výchovu. Mně iluze nevadí. Nemyslím, že bych měl tu odvahu nebo spíš to srdce udělat jí něco takového.“

Ale ty ses taky obrátil zády, pomyslí si Lisa Durnauová. Taky jsi opustil přátele, kariéru, reputaci, milenky; bylo to pro tebe tak snadné, otočit se a odejít a nikdy se neohlédnout.

„Ale ona našla tebe,“ připomene mu.

„Já pro ni nemám žádné odpovědi,“ zahučí Thomas Lull. „Proč by měl člověk mít na všechno odpověď? Po narození ví hovno a po smrti se dozví hovno. To je celé tajemství. Já nejsem ničí guru, ani tvůj, ani NASA, ani žádného sintelu. Chceš něco vědět? Všechny ty články a vystoupení v televizi a konference – všechno jsem si to vymýšlel za pochodu. Tak. A Alterre? Prostě mě to jednoho dne napadlo.“

Lisa Durnauová sevře zábradlí oběma rukama.

„Lulle, Alterre už není.“

Nedokáže přečíst výraz v jeho tváři, v jeho postoji, v jeho svalech. Snaží se vyprovokovat reakci.

„Pryč, Lulle, všechno. Všech jedenáct milionů serverů. Kolaps. Zánik.“

Thomas Lull zakroutí hlavou. Zamračí se. Svraští čelo. A pak Lisa Durnauová postřehne výraz, který dobře zná – úžas, údiv, osvícení, *nápad.*

„Jaká byla základní teze Alterre?“ zeptá se Lull.

„Že simulované prostředí…“

„Může nakonec zrodit inteligentní život.“ Slova se mu řinou do hlavy jako krev. „Co když jsme uspěli víc, než jsme kdy doufali? Co když Alterre nezrodila inteligentní život, co když sama nabyla vědomí… Kalki je desátý avatár Višnuův. Hoví si na vrcholku

evoluční pyramidy Alterre, chrání a sytí všechen život; vše pochází z něj a je jeho součástí. A pak se podívá a vidí další obydlený svět, který není jeho součástí, který je sám o sobě, zcela cizí. Je to hrozba, je to požehnání, je to něco úplně jiného? Musí to zjistit. Musí to prozkoumat.“

„Takže pokud se Alterre zhroutila…“

Thomas Lull si hryže spodní ret a je zamlklý, zadumaný, vyhlíží na déšť nad velkou řekou. Lisa Durnauová se snaží spočítat možnosti, či spíš nemožnosti, které musí jeho mozek vstřebat a zpracovat. Po chvíli Lull natáhne ruku. „Dej mi tu věc. Musím najít Áž. Jestli Višnu odešel, je odpojená od sítě. Celý její život je iluze a teď ji i opustili i bohové. Co si asi myslí, co cítí?“

Lisa vyklopí Tablet z měkkého koženého pouzdra a podá jej Lullovi. Přístroj zatrylkuje hlubokou oktávu. Thomas Lull ho překvapením pustí z tuky. Lisa chytí Tablet v půli cesty za mokšou v Ganze. Uvidí a uslyší obraz a zvuk: Daley-Suarez Martinová.

„Novinky ohledně Tabernáklu. Zachytili jsme další signál.“ Tablet ukáže čtvrtou tvář, muž, Bháraťan, to je zřejmé i přes nízké rozlišení celulárně automatového snímku. Útlý, kostnatý muž. Lisa rozeznává rovný límeček néhrúovského obleku. Pomyslí si, že muž má nevýslovně smutnou tvář. Pod snímkem je identifikační štítek.

„Myslím, že byste tu holku měli rychle najít,“ řekne Daley-Suarez Martinová. „Jmenuje se Nandha. Je to Krišnův policajt.“

~ ~ ~

Áž vyběhne z domku do šedivého světla. Basti Scindii omývá déšť. Bosé nohy žen chodících pro vodu k pumpám rozšlapaly uličky na lány smrdutého bahna. Stoky přetékají. I muži již vycházejí do úsvitu, kupovat a prodávat, možná se nechat najmout na výkopové práce, možná si dát šálek čaje, možná se podívat, co zbylo z města. Zírají na dívku s Višnuovým tilakem na čele, která běží kolem nich, jako by měla v patách samotnou Kálí.

Áž stále vidí oči ve tmě v domku u levé nohy pylonu. „Jsme chudí, nemáme nic, co bychom ti mohli dát, prosím, nechej nás být.“ Pak škrtnutí a vzplanutí sirky a oblouk jisker ve tmě letící ke knotu

malé keramické svíčky. Pupen světla rozkvete a vyplní místnost s hliněnou podlahou. A pak zděšené výkřiky.

Auta na ni troubí, kovové bestie se nad ní vztyčí a znovu se pohrouží do deště. Hromové hlasy, těla velká jako mračna se na ni tlačí ze všech stran. Řeka pohybu a alkopalivových nástrah. Ocitla se na ulici a neví jak. Jistoty a božské vedení z předchozí noci se s ránem vypařily jako mlha. Poprvé nevidí zřetelný rozdíl mezi bohy a lidmi. Neví, jestli bude umět najít cestu zpátky do hotelu.

Pomozte mi.

Obzor se hemží chaotickým moaré bohů, kteří se proplétají, rozpíjejí, řinou, spojují do podivných konfigurací.

„Co děláš v našem domě?“ Áž vykřikne a přikryje si uši dlaněmi – noční hlasy jí znovu promluví v hlavě. Ženské tváře ve svitu olejových lamp, jedna stará, druhá mladší, třetí nejmladší. Stará žena zaúpí, jako by se v ní trhalo něco dlouhého a křehkého.

„Co tady děláš? Tady nemáš co pohledávat!“ Ruka, mudrá, znamení proti zlému oku. Oči té nejmladší rozšířené strachem, vlhké pláčem. „Zmiz odsud, tady nemáš co pohledávat. Nenechte se zmást. Vidíte ji, vidíte ji? Vidíte, co jí provedli? Ha, zrůda, džin, démon!“ Stará žena se kolébá vpřed a vzad, oči zavřené, sténá. „Pryč odsud! Tady nebydlíš, nejsi naše sestra!“

Žádné snažné prosby. Žádné odpovědi. Žádné otázky. A ta stará žena, ta stará žena; její matka, s dlaní před očima, jako by ji Áž oslepila, jako by planula ohněm, na který nelze pohlédnout. Na ulici, v monzunovém dešti dívka s tilakem na čele vykřikne, dlouhý, tenký sten vyrvaný přímo ze srdce. Teď už rozumí.

Strach – ten je bílý, nemá povrch ani texturu ani nic, čeho by se mohla dotknout nebo tím pohnout nebo to přemístit, a je to pocit jako hniloba v kořenech duše a člověk se chce schoulit do klubíčka a poprosit jej, ať přejde a pomine, jako dešťový mrak, ale on neposlechne.

Ztráta bodá a tahá. Ztráta je spousta háčků zaseknutých do všech částí těla, částí, které by ztrátu vůbec cítit neměly, jako rty nebo prsty, háčků připoutaných k větru a paměti, takže i sebemenší záchvěv vzduchu, sebejemnější náznak vzpomínky za ty hedvábné nitě potahuje. Barvu má ztráta rudou a páchne jako hořící růže.

Opuštěnost chutná jako zvratky v hrdle, které neustále hrozí, že vykypí ven. Je to pocit jako závrať, jako osamělá procházka po okraji vysoké kamenné hráze nad mořem, které se třpytí a převaluje tak hluboko dole, že člověk ztrácí měřítko, ale je hnědé, hnědé. Opuštěnost je prázdná jednotvárná hněď.

Zoufalství – univerzální šum na pozadí, podprahové vibrace, zčásti monotónní bzukot, zčásti sykot, dusivý, kalný, který vše roztírá na měkkou šeď. Všudypřítomný déšť. Všudypřítomný poddajný gel, do kterého člověk může zabořit ruku až po rameno, a přesto nic nenahmatá. Všudypřítomná izolace. Takové je zoufalství.

Žlutá je barva nejistoty, močově žlutá, žlučově žlutá, žlutá jako šílenství, žlutá jako květiny, které se kolem člověka rozevřou a roztočí se a rozvíří, a on se nemůže rozhodnout, která je nejlepší, která je nejdokonalejší, která má tu nejúžasnější přeslazenou vůni; žlutá jako kyselina, která rozleptává všechny jistoty, až nakonec člověk zůstane stát na ztrouchnivělém filigránu rzi a je menší než to nejnepatrnější zrnko žlutého pylu a zároveň nesmírnější než nesmírnost, obsahující celá města.

Šok je tupý tlak, který se snaží rozmáznout člověku mozek o zadní stěnu lebky.

Zrada je průsvitná modř, tak studená, tak chladná, tak mrazivá.

Nepochopení je jako vlas na jazyku.

A vztek je těžký jako perlík, ale tak lehký, že poletuje na vlastních křídlech, a temná, nejtemnější rez.

Takové je být člověkem.

„Proč jste mi to neřekli?“ křikne na bohy. Ulice proudí kolem ní a tvář obrácenou k nebi jí zkrápí déšť.

A bohové odpoví – *nevěděli jsme. Nepomysleli jsme.* A znovu: *teď už rozumíme.* A pak jeden po druhém uhasnou jako svíčky díja v dešti.

~ ~ ~

Šiva si ten odér neumí zařadit. Sladký, pižmový, připomíná mu události, které už napůl zapomněl, a vychází z datarádže Rámanandačarji. Tlusté prase. Ale to jsou všichni. Tlustí a roztřesení. Teď už v těch svých hadrech nevypadá tak frajersky. Šiva obzvlášť

nenávidí ty staromódní mughalské kníry. Nejradši by mu je odřízl, ale Jogendra mu musí zahnutou špičku velkého nože držet u rozkroku. Letmé kmitnutí zápěstí by prořízlo stehenní tepnu. Šiva se v anatomii vyzná. Datarádža by vykrvácel za čtyři minuty.

Kráčejí po svažité dlážděné cestičce z Hastingsova pavilonu ke chrámu, nalepení těsně na sebe jako opilci nebo milenci.

„Kolik jich tam máš?“ šeptne Šiva a dloubne do Rámanandačarji ramenem. „V tom harému, kolik tam máš ženských?“

„Čtyřicet,“ odvětí Rámanandačarja. Šiva mu uštědří facku hřbetem ruky. Ví, že je to těmi pilulkami, že je z nich netrpělivý, neohroženější, než by prozíravý člověk měl být, jenže je to skvělý pocit.

„Čtyřicet ženských? Kdes je sehnal, co?“ Dloubnutí.

„Různě. Filipíny, Thajsko, Rusko, všude, kde je lacino.“ Znovu políček hřbetem ruky. Rámanandačarja se bojácně přikrčí. Projdou kolem hlídkového robota, který dřepí na ocelových hamstrinzích.

„I slušné, řádné Bhárať anky?“

„Pár vesničanek… au!“ Šiva jej udeří tvrději, Rámanandačarja si přikryje dlaní rudé ucho. Šiva promne v prstech záhyb bohatého, zlatem prošívaného hedvábí, jeho delikátní texturu, hladkou a hebkou jako pleť.

„Tohle se jim líbí? Ten mughalský drek?“ Strčí do Rámanandačarji oběma rukama. Datarádža klopýtne na schůdku. Jogendra bleskově uhne s nožem. „Nemůžeš být za hinduistu?“

Rámanandačarja pokrčí rameny.

„Mughalská pevnost,“ zkusí nejistě. Šiva jej znovu trefí.

„Piču mughalská pevnost!“ Přikročí k němu blíž a zašeptá mu do ucha: „Jak často… víš co? Každou noc?“

„I po obědě…“ Věta přejde v pronikavý výkřik, když Šiva tlouštíka prudce uhodí ze strany do hlavy.

„Čútjo zkurvená zasraná!“ Už ví, co je to za odér. Ten nasládlý, nakyslý, pižmový, temný odér, který čpí z Rámanandačarjových šatů a šperků – sex.

„Eh,“ řekne Jogendra. Roj miniaturních robotů opustil oběžnou dráhu kolem lódhiské svatyně a teď proudí přes dvůr k jejich triu, černý, olejnatý šíp. Plastikové nožičky chřestí na dlažbě. Mokré

krovky se černě lesknou. Rámanandačarja zamlaská, povzdechne si a otočí prstenem na levém malíčku. Roj se rozestoupí jako moře v té křesťanské pohádce, kterou američtí misionáři blbnou hlavu mladým dívkám, aby je proměnili v neprovdatelné staré panny, které nikdy neseženou řádného manžela.

„Za dvacet sekund by vám zfrézovali nohy na kost," poznamená Rámanandačarja.

„Drž piču, tlustoprde." Šiva jej znovu udeří, protože skarabové ho vylekali. Rámanandačarja udělá krok, pak další. Obklíčení robotů proudí s ním. Jogendra se mu špičkou nože jemně otře o rozkrok. Chrámová kolonáda je přesně ta bezútěšná, promáčená slupka z posprejované sádry a folkartových náboženských mazanin, jakou Šiva spatřil z cimbuří, ale pak Rámanandačarjova signatuta aktivuje řady modrých luminiscenčních panelů a Šiva zatají dech. Vnitřní suddhávása je kostka průsvitného plastu, na okrajích zářící ostrým modrým světlem. Skarabové se vrátí na svou orbitu. Rámanandačarja zvedne ruce k průsvitné umělohmotné jóni u dveří přechodové komory. Z kapalného povrchu se vynoří malý číselník. Rámanandačarja k němu přistoupí, aby zadal kód; vtom bleskne nůž, datarádža vykřikne a chytí se za ruku. Z tenké ranky na pravém ukazováčku mu teče krev.

„Ty to udělej," mávne Jogendra nožem na Šivu.

„Co?"

„Kdoví co má za triky, pasti. Si myslí, jak to dostanem, stejně ho zabijem. Ty máš taky kód."

Rámanandačarja vyvalí oči, když Šiva vytáhne palmer a začne vyťukávat vstupní kód.

„Odkud to máš? Od Daneho? Kde je Dane?"

„Ve špitále," odtuší Šiva. „Trochu jsme se kočkovali." Jogendra se zahihňá. Číselník zajede zpátky do chytrého umělohmotného povrchu, dveře cvaknou a antiklimaxově se otevřou.

Dešifrovací systém je jasně osvětlená garbhagriha, tak malá, že na Šivu působí znepokojivě klaustrofobickým dojmem.

„Kde je ten počítač?" zeptá se.

„To celé je počítač," odvětí Rámanandačarja a mávnutím ruky zprůsvitní stěny krychle. Ty jsou přímo napěchované proteinovými

obvody, pevnými jako váránaské hedvábí, jako nervová vlákna. Síť umělých neuronů se koupe v jakési bublající kapalině. Šiva si uvědomí, že se ve svých mokrých kombatech třese.

„Kurva, proč je tu taková zima?“

„Má centrální kvantově procesorová jednotka potřebuje konstantní nízkou teplotu.“

„Tvoje co?“

Rámanandačarja přejede prsty po titanovém válci s několika štěrbinami, zasazeném v jinak dokonalé hladké stěně.

„Sní v kódech,“ prohlásí. Šiva se nakloní blíž a přečte nápis na kovovém disku: *Sir William Gates.*

„Co je to?“

„Nesmrtelná duše. Nebo si to alespoň myslel. Nahrané vzpomínky, bódhisoft. Tak si Američané představují vítězství nad smrtí. Jeden z velikánů své generace – tohle všechno existuje jen díky němu. A teď pracuje pro mě.“

„Najdi ten soubor a nahraj ho sem.“ Šiva klepne Rámanandačarju palmerem ze strany do hlavy.

„Proboha, jen ne ten kód z Tabernáklu, CIA mě zabije, jsem mrtvý muž,“ žadoní Rámanandačarja, pak přestane přihlouple blekotat, vyvolá si z plastu další číselník a naťuká krátkou sekvenci. Šiva pomyslí na zmrazenou duši. Už o nich četl, o přízracích, co bloudí v přívěšcích ze supravodivé keramiky. Celý zázrak života – sex, knihy, hudba a časopisy, přátelé a večeře a posezení u kafe, milenci a nepřátelé, chvíle, kdy chce člověk zvednout pěst do vzduchu a vykřiknout *džaj!* nebo kdy chce všechno a všechny zabít, to vše zredukováno na cetku, kterou ženy u baru nosí kolem zápěstí.

„Nač to potřebujete?“ zeptá se Rámanandačarja, když vrací Šivovi palmer.

„N. K. Dživándží si chce promluvit s mužíčky z vesmíru,“ odpoví Šiva. Strčí si palmer do jedné z mnoha kalhotových kapes. „Padáme.“ Trik s prstenem znovu rozdvojí skarabové moře; Šiva čte v Rámanandačarjově tváři naději na svobodu, a pak vidí změnu, když jej Jogendra hlavní pistole pobídne ke kroku. Není to zrovna příjemná ani povznášející podívaná, když se obézní člověk potí strachy. Šiva jej znovu pleskne.

„Nech toho, víš, jak je to protivné?“ vzplane Rámanandačarja.

Jogendra jej přiměje projít s nimi turistickou branou pod hradem do starých indických kasáren. Protáhnou se mezerou v zátarasu. Šiva nasedne na motorku a nastartuje. Kvalitní a spolehlivý japonský motůrek. Ohlédne se po Jogendrovi a spatří, že kluk stojí nad klečícím datarádžou a strká mu do pusy hlaveň stečkina. Tlusťoch ji olízne. Přejíždí po ní jazykem, líže ji líbá ji laská se s ní. Jogendra se kření.

„Nech ho!“

Jogendra se zamračí, neskrývá podráždění.

„Proč? Co s ním.“

„Nech ho. Musíme jít.“

„Může za náma někoho poslat.“

„Nech ho!“

Jogendra se nepohne.

„Pičo!“ Šiva sesedne, vytáhne pás s taserovými minami a rozloží je do kruhu kolem Rámanandačarji. „Teď ho nech.“ Jogendra pokrčí rameny, vytáhne zbraň datarádžovi z pusy a zastrčí si ji do kalhot. Šiva palcem přehodí spínač, který odjišťuje miny.

„Děkuju děkuju děkuju,“ blekotá Rámanandačarja.

„Drž hubu,“ procedí Šiva mezi zuby. „Trochu sebeúcty kurva.“ Čunarský náwab zasraný. Uvidíme, jak bude spát se čtyřiceti ženskýma po tomhle. Šiva protočí plyn, motor zakvílí a japonské enduro skočí vpřed, s Jogendrou v závěsu. Dokonáno jest, teď už není třeba utajení ani opatrnosti. Řev motorů a čelní reflektory jim razí cestu městem, kolem fluorescenčního vajíčka datového centra, a pak už se přes ně převalí poslední světla Čunaru a vítězoslavná euforie. Zvládli to. Mají kód a vracejí se domů. Na východním obzoru se zalesknou třásně deštivého úsvitu; než nový den vykvete naplno, Šiva si uvědomí, že bude brzy zpátky ve svém městě a dostane svou odměnu a splatí všechny dluhy a bude znovu volný, bude znovu rádža a nikdo už si na něj nedovolí. Radostně zavýskne, začne jezdit od jedné krajnici ke druhé, štěká a skřehotá a vyje bláznivěji než všichni blázniví šakalové noci. Schválně najede až k nezpevněnému okraji silnice, vysmívá se popraskanému asfaltu, zrádnému štěrku. Šiva Faradži je nezranitelný.

Uslyší to, až když motorku stočí zpátky na střed vozovky. Zvuk běžících nohou v rurálním úsvitu. Titanových nohou, které slyší a zároveň cítí prostřednictvím tlumičů, které jej dohánějí, které pádí rychleji než jakýkoli živý tvor. Šiva se ohlédne přes rameno. Na nebi je už dost světla, aby poznal, kdo je pronásleduje. Drží trup nízko, vyvážený, klidný; běží po dvou silných nohách jako nestvůrný démonický pták, kterého na ně vypustili z vysokého zámku. Pomalu je dohání. Šiva mrkne na tachoměr. Jede nejmíň osmdesátkou.

Jogendra otočí plynem naplno sekundu po Šivovi, ale maximální rychlost je na téhle rozdrolené mastné venkovské cestě stejně smrtící jako věc, která je pronásleduje. Šiva se nahrbí k řídítkům, dělá ze sebe co nejmenší cíl, ačkoli netuší, jakou ezoterickou palebnou silou stroj disponuje. Každou chvíli už musí přijít odbočka. Kovový dusot už je slyšet i přes kvílení motorů z Jokohamy. Ten strom, ten plakát na balenou vodu, je to tady, stoprocentně. Mžourá mžourá, až si málem nevšimne, že Jogendra za ním už strhl motorku přes asfalt na písčitou polní cestu. Zpanikaří, zabrzdí, udělá dlouhý smyk, vytrčí patu a málem se rozsype, ale nakonec zatáčku vybere a vyrazí po polňačce za Jogendrou.

Uviděl to. Tam, na cestě za sebou, indigový tlouk, který snad nikdy nezastaví, nikdy se neunaví, který za nimi bude běžet a běžet a běžet třeba kolem celého světa.

Luštěninové keříčky ustoupí udusanému písku poďobanému deštěm. Pneumatiky vyvrhnou do vzduchu gejzíry stmelence a támhle už je člun, kde jej nechali, s kotvou zaraženou v písku, otočený proti proudu, s okrajnicemi jen kousek nad hladinou, a támhle je jakýsi bráhman, po pás v proudu, s červenou nití přes rameno, nabírá vodu do dlaní a polévá se a prozpěvuje ranní zdravice Matce Ganze. Šiva smykem zastaví, s cákáním vjede až do řeky a táhne rozpálenou motorku ke člunu.

„Nech to nech to!“ křičí Jogendra.

Bráhman dál prozpěvuje.

„Můžou nás podle nich najít.“

„Můžou nás najít podle min.“ Jogendra taky vjede do proudu a seskočí; motorka rozstříkne vodu a začne se propadat do říčního písku. Pak kluk vytáhne kotvu a Šiva naskočí do loďky. Ta se

hrozivě rozhoupe a pod sedátky je spousta vody, ale oni už promoklejší nebudou, zato můžou skončit daleko méně živí. Robot se vynoří zpoza hřebene duny a vypne se do plné výše. Je to nějaký ďábelský lovecký rákšasa, zčásti pták zčásti pavouk. Rozvine makadla a manipulátory a z kusadel vysune pár kulometných hlavní.

Bráhman na něj vytřeští oči.

Jogendra skočí na záď k motoru. Jedno zatáhnutí, druhé. Lovec popojde na písčitém břehu o krok, aby měl lepší mušku. Motor naskočí. Člun vyrazí vpřed. Rámanandačarjova bestie skočí a přistane po kolenní klouby ve vodě. Hmyzí hlava se otočí za cílem. Jogendra zamíří doprostřed řeky. Robot se brodí za nimi. A vtom si Šiva vzpomene na Ánandův šikovný granát, který má pořád v kapse. Za Jogendrou vybuchne hladina v gejzírech kulek. Kluk sebou plácne na dno člunu. Bráhman na mělčině se skrčí a přikryje si hlavu rukama. Granát vyletí do vzduchu v ladném, lesklém oblouku a šplouchne do vody. Nic jiného není vidět ani slyšet, snad jen slabounké prasknutí výboje. Robot ztuhne. Stočí kulomet k obloze a pokropí kulkami úsvit. Pak poklesne v kolenou a překlopí se v pase jako gangster s prostřeleným břichem. Kusadla a spáry se zplihle rozevřou a mohutný stroj žuchne do nánosu naplavenin. Měkký stříbrný písek jej téměř okamžitě celého pohltí.

Šiva se v člunu postaví. Namíří prst na padlého robota. Rozchechtá se na celé kolo radostným, nezadržitelným smíchem. Nedokáže přestat. Po tvářích se mu kutálejí slzy a mísí se s deštěm. Sotva se může nadechnout. Musí se posadit. Bolí to, bolí.

„Měli jsme ho zabít," zavrčí Jogendra u kormidla. Šiva jen mávne rukou. Nic mu teď nemůže pokazit náladu. Smích přejde ve štěstí, v ryzí, spalující extázi z toho, že je naživu, že je po všem.

Lehne si na záda, nechá si tvář omývat deštěm a pozoruje purpurové pásy mraků, které zvěstují další den nad Váránasím, další den pro Šivu. Šiva rádža. Maharádža. Rádža rádžů. Možná udělá ještě něco pro Náthovce, možná mu jeho jméno otevře další dveře, možná se zařídí sám pro sebe, ale orgány už ne, maso už ne, maso je zrádné. Možná zajde za tím lavdou Ánandem a udělá mu nabídku.

Už zase plánuje. A už zase cítí blatouchy.

Tichý zvuk, nepatrné zakolébání člunu.

Nůž se zaboří tak hladce tak tence a čistě tak ostře tak ryze, že to Šivu upřímně šokuje. Je to skvostné. Je to nevýslovné. Čepel mu projede pokožkou, svaly a cévami jako máslem, zoubkované ostří drhne o žebro, dokud se mu zahnutá špička neuhnízdí v plicích. Necítí bolest, jen dokonalou ostrost a krev, která mu pění v probodnuté plíci. Nůž se v něm lehce zachvívá do rytmu jeho tepu. Šiva zkusí promluvit. Vyjde z něj jen cvakání a bublání, ale slova žádná. Zůstane tak velmi dlouho, v šoku a s vytřeštěnýma očima. Pak Jogendra nůž vytáhne a Šiva zavřeští bolestí, když mu špička čepele roztrhá plíci. Otočí se k Jogendrovi a zvedne ruku na obranu proti dalšímu bodnutí. Nůž proti němu znovu vyletí a on jej chytí mezi palec a ukazováček levé ruky. Ostří zajede hluboko, až k po kloub, ale Šiva jej drží. Drží jej. Konečně uslyší zběsilé funění dvou mužů zápasících na život a na smrt. Rvou se v zoufalém tichu, zatímco se člun s mlaskáním houpe sem a tam. Jogendra volnou rukou hmátne po palmeru s kódem. Šiva hrábne před sebe, po Jogendrovi, po čemkoli. Nahmatá šňůru perel kolem klukova krku, pevně ji sevře a vytáhne se na nohy. Jogendra mu vytrhne čepel z ruky; pilovité ostří mu přejede po kosti. Šiva ze sebe vydá vysoký, pronikavý kvil, který se utopí v krvavém, hluchém bublání. Dech mu chrčivě uniká z rány v hrudi. A vtom spatří tu zášť, to pohrdání, tu zvířecí nenávist, kterou šedý úsvit odhalil v Jogendrově tváři, a uvědomí si, že to vše v jeho společníkovi dřímalo odjakživa, že kluk se na něj takhle díval vždycky, že ten nůž nad ním visel už od počátku. Zapotácí se. Šňůra se přetrhne. Perly poskakují a kutálí se. Šiva na nich uklouzne, ztratí rovnováhu, zamává rukama a přepadne přes okrajnici.

Voda jej vezme čistě, cele. Řev dopravy vedený betonovými pilíři jej ohluší. Je hluchý, slepý, němý, lehounký jako pírko. Vzepne se, zazmítá sebou.

Neví, kde je nahoře, kde je vzduch, kde je světlo. Modř. Je lapený v modři. Modrá všude, kam se podívá, donekonečna všemi směry. A černá stužka, jako kouř; jeho krev se v kličkách vine vzhůru. Krev, jdi za krví. Ale nemá už sílu a z bodné rány mu unikají bublinky vzduchu, kope, boxuje, ale zůstává bez hnutí. Vzpírá se vodě, ale padá hlouběji do modři. Zbraně jej stahují ke dnu. Pálí jej v plicích. Už v nich nic nezbývá, jen jed, popel jeho těla, ale nedokáže otevřít

ústa k tomu poslednímu, tichému doušku, přestože ví, že je už mrtvý. Duní mu v hlavě, praskají mu oči, kope a hází sebou, ale vidí jen, jak se jeho zpola přeťatý palec marně zmítá v modři, v té nesmírné modři.

Modř jej stahuje ke dnu. Zdá se mu, že v ní vidí vzory; v předsmrtném okouzlení odumírajících mozkových buněk rozezná tvář. Ženskou tvář. Usměvavou. Pojď, Šivo. Príja? Sai? Dýchej. Musíš dýchat. Vykopne, vzepne se. Dostane obří erekci ve svých těžkých, zrádných kombatech napěchovaných ezoterickou výzbrojí a pochopí, co se musí stát. Ale kód si sebou vezme do hrobu. *Dýchej*. Otevře ústa a plíce; modř se vhrne dovnitř a on dohasínajícími uhlíky svého mozku konečně uvidí, kdo tam dole na něj čeká. Není to Sai. Není to Príja. Je to ona laskavá, domácká tvář ženy, kterou předal řece, ženy, jíž zbytečně uloupil vaječníky, usmívá se, kyne mu, nabízí mu svou řeku, svou modř a své odpuštění.

~ ~ ~

„První pravidlo komedie," poučuje Višrám Ray, zatímco si v zrcadle na pánské toaletě kontroluje límeček, „je sebedůvěra – kdykoli, kdekoli, jakkoli. Musíš vyzařovat sebedůvěru."

„Já myslela, že prvním pravidlem komedie je…"

„Načasování," přeruší Višrám Mariannu Fuscovou, usazenou na kraji vedlejšího umyvadla. Inder a ostatní zaměstnanci, se kterými se nikdy nesetkal, uzavřeli toaletu Výzkumného střediska pro všechny potřebné, bez ohledu na stav jejich měchýře či střev. „To je druhé pravidlo. Podle Komediální příručky Višráma Raye."

Takovou trému ale neměl od chvíle, co poprvé vstoupil do toho úzkého kužele světla dopadajícího na chromovaný sloupek mikrofonu s číslem o nízkonákladových aerolinkách. Za mikrofonem se není kde schovat. V té minimalistické dřevěné místnosti s jedním stolem ze stavebního uhlíku uprostřed se neschová nikde. Protože pravda je taková, že jeho načasování stojí za hovno. Svolal velké zasedání správní rady uprostřed státní krize, kdy nepřátelské tanky stojí seřazené den jízdy na východ od hlavního města. A aby toho nebylo málo, přidává svou meteorologickou trošku do mlýna mizérie ještě monzun. A ne, řekne si Višrám Ray, když si v zrcadle

kontroluje, zda se oholil dostatečné hladce. Jeho načasování je dokonalé. Tohle je opravdová komedie.

Proč mu tedy je, jako by ho rozežíralo osmnáct různých rakovin?

Oholení v pořádku, kolínská v přijatelných mezích, manžety – dobrý, manžetové knoflíčky – dobrý.

Příval chemikálií do krve mu báječně vyčistí hlavu od všech Kálí a Brahmů a M-hvězdných teorií a multiverz. Komedie je uměním okamžiku. A skutečným prvním pravidlem, ať už Komediální příručky nebo průvodce pro byznysmeny, je přesvědčivost. Smích, stejně jako ochota rozloučit se se svým majetkem, je jen dobrovolná slabost.

Sako – dobrý, košile – dobrý, boty bez poskvrnky.

„Připraven?“ usměje se Marianna Fuscová a přehodí si nohu přes nohu. Višrám si při tom představí svou hlavu v jejím rozkroku. „Dej si, komediante.“ Nonšalantním gestem ukáže na čáru kokainu na černém mramoru. „Pro jistotu.“

„Profík nikdy,“ odmítne Višrám. Ztěžka vydechne. „Tak jdem na to.“ Marianna Fuscová sklouzne ze svého mramorového posedu a smete bílý prášek do umyvadla.

Kdyby mu nabídla cigaretu…

Višrám kráčí chodbou. Jeho kožené podrážky na leštěných dřevěných parketách tichounce vržou, Mariannu s Inder má za zády, každým krokem je o kousek vyšší a o kousek hrdější. O diváky se zatím stará uvaděč, zpracovává je, snaží se rozproudit šťávy, vy nalevo tleskejte, vy napravo hvízdejte, vy tam nahoře na nebesích jednoduše křičte! Přichází! Pan! Višrám! Raaaaaay!

Vyřezávané dřevěné dveře se otevřou dokořán a všechny pohledy kolem průhledného stolu se upřou na Višráma. Jeho doprovod se beze slova rozdělí vedví a rozesadí na svá místa, Inder po jeho pravici, Marianna Fuscová po jeho levici, jejich poradci po křídlech. Inder je dnes cepovala už od pěti od rána. Višrám položí palmer a bohatě vykládanou dřevěnou skříňku na dokumenty (nikdy kůže – taková je politika etické, hinduistické energetické společnosti) na své místo v čele stolu, kývne na Góvinda napravo, pak na Rámeše nalevo. Rámeš, všimne si, alespoň investoval do slušného obleku. Vous má krapet upravenější. Drobná znamení. Je to stejné jako

sólový výstup, základem je schopnost číst znamení. Višrámův tým čeká, až se jejich šéf posadí. Poradci po sobě loupou očima. Višrám přelétne pohledem akcionáře. Online Inder má šikovný nástroj, který mu automaticky ukazuje profil, vlastnický podíl, historii hlasování a pravděpodobnost, jak se rozhodnou teď. Mnozí z akcionářů jsou tady jen virtuálně, buď prostřednictvím videolinku nebo sintelových agentů, stvořených k jejich obrazu. V Americe by něco takového nepovažovali za akcionářskou demokracii. Višrám Indřinu šikovnou hračku vypne. Zvládne to postaru, sólově. Bude hledat lehounké náznaky, potenciál támhletěch úst zvednout se v úsměvu, pozvání v koutku tady těch očí, které říká: tak se ukaž, pobav mě.

Bitevní linie nejsou v žádném případě dané. I v rámci jeho vlastní divize jsou významní podílníci jako SKM ProSearch, kteří budou hlasovat proti němu. Výsledek je ve hvězdách. Letmý pohled na Inder, letmý pohled na Mariannu. Višrám Ray vstane. Bublina konverzace kolem stolu splaskne.

„Dámy, pánové, vážení akcionáři společnosti Ray Power, hmotní i virtuální." Dveře zasedací síně naproti němu se otevřou. Jeho matka vklouzne dovnitř a usadí se na židli u stěny. „Děkuji vám, že jste dnes ráno přišli, mnozí z vás navzdory značnému osobnímu riziku. Tato schůze je nutně ve stínu nedávných událostí, zejména brutální vraždy naší premiérky Sadžídy Ránaové. Jsem si jist, že se ke mně připojíte v projevení hluboké soustrasti rodině Ránaů." Souhlasné mumlání kolem stolu. „Osobně plně podporuji ustavení Vlády národní vzájemnosti v zájmu znovuobnovení pořádku a celistvosti země. Uvědomuji si, že ve světle těchto událostí mnozí z vás zapochybovali o vhodnosti našeho setkání. Mohu vás ujistit, že bych jej nikdy nesvolal, pokud bych nebyl přesvědčen, že tak činím v nejvyšším zájmu této společnosti. Je tu však ještě jeden princip, který je třeba zachovávat právě v situacích jako tato. Oči celého světa jsou upřeny na Bhárat a já věřím, že je nanejvýš důležité dát mu najevo, že přinejmenším Ray Power je připravena pracovat jako obvykle."

Společné přikyvování a měkký, pomalý potlesk. Višrám mapuje pohledem místnost.

„Většinu z vás bezpochyby překvapilo, že se v této místnosti ocitáte tak krátce po poslední schůzi správní rady Ray Power. Jsou to

jen dva týdny, co nás otec všechny šokoval svým rozhodnutím. Bylo to velmi rušných a vrchovatých čtrnáct dní, to mi věřte. Možná bych vás měl varovat – dnešní schůze nebude o nic méně šokující či převratná.“

Chvilka na reakci obecenstva. Hrdlo má vyschlé jak rádžastánská žumpa, nedovolí si však ani tak nepatrný projev slabosti, jakým je doušek vody. Góvind a jeho asistent nakloní hlavu. Dobře. Mumlání se vytratí v sotva slyšitelný šum. Načase pustit do hlasu emoce.

„Dámy a pánové, chci vám oznámit revoluční technologický pokrok naší divize výzkumu a vývoje. Nehodlám vás unavovat detaily, sám jim příliš nerozumím, postačí, když řeknu, že jsme vyvinuli nejen udržitelný, ale zároveň i vysoce ziskový proces výroby nulové energie. Právě v této budově naše výzkumné týmy probádaly vlastnosti jiných vesmírů a objevily způsob, jak z nich získávat energii na komerční bázi. Volná energie, přátelé.“

Slaná voda, přátelé. Ne. Stojíš na jevišti a v ruce máš mikrofon, nejdokonalejší falický symbol. Nepředváděj se. Buď přirozený.

„Nekonečná volná energie, která je čistá, neznečišťuje životní prostředí, nevyžaduje palivo a je stoprocentně obnovitelná. Která, stejně jako vesmír, nezná mezí. Sami jistě dobře víte, drazí přátelé, že o tento zázrak se pokoušela celá řada společností, nicméně byli to bháratští vědci z bháratské společnosti, kteří to opravdu dokázali!“

Má v záloze roztleskávače, ale aplaus, který se rozlehne kolem stolu, je spontánní a od srdce. Teď je čas na doušek vody a letmý pohled na matku. Ta má na tváři ten nejjemnější z úsměvů. A znovu ten starý známý ruměnec v koulích, ten hormonální plamen, kdy člověk ví, že je dostal a že s nimi může mávat podle libosti. Opatrně opatrně, nezvorej to. Pamatuj na načasování.

„Píšeme dějiny, přátelé. Tento objev změní budoucnost nejen naší vlasti, ale také budoucnost každého muže a ženy na této planetě. Je to milník vědy a techniky a Bhárat je velký národ a já chci, aby to věděl celý svět. Máme tady světová média a já jim nyní ukážu něco, po čem na nás rozhodně nezapomenou. Bezprostředně po této schůzi uskutečníme plnohodnotnou prezentaci nulového pole.“

Teď. Zaseknou a navíjet.

„Jediným kvantovým skokem se z Ray Power stane celosvětový hráč. A to je také druhý, praktičtější důvod, proč jsem vás dnes svolal. Ray Power prochází krizí. Stále můžeme jen spekulovat o motivech mého otce, které jej vedly k rozdělení společnosti, já osobně se nicméně snažím pokračovat v jeho šlépějích, být věrný jeho vizi Ray Power coby společnosti, v níž lidé a vize jsou stejně důležité jako hospodářský výsledek. A věřte, že to není nic snadného."

Jak mám vést řádný život? Před očima má ale pořád Mariannu Fuscovou na zádech a sebe se zauzlovaným hedvábným sarongem v ruce.

„Svolal jsem vás, protože potřebuji vaši pomoc. Hodnoty naší společnosti jsou ohroženy. Existují jiné, větší korporace, které se řídí jinými zásadami. Mají k dispozici spoustu peněz a chtějí odkoupit některé součásti Ray Power; oslovily i mne osobně. Myslete si třeba, že jsem neobratný, či přinejmenším zbrklý, ale odmítl jsem, právě z důvodů, o kterých jsem hovořil – věřím tomu, oč můj otec celý život usiloval."

Ubrat plyn.

„Kdybych byl přesvědčen, že mají na srdci úspěch nulového projektu, možná bych se nad jejich nabídkou zamyslel. Oni se však o nás zajímají jen proto, že jejich vlastní plány jsou již ve velmi pokročilém stádiu. Vykoupili by nás, jen aby nulový projekt pozdrželi, či dokonce rovnou zrušili. Podobné nabídky – možná i od stejných lidí – dostali i mí bratři. Chtěl bych je zablokovat. Chtěl bych předejít neuváženým rozhodnutím. Učinil jsem velkorysou nabídku Rámešovi na odkoupení Ray Genu, výrobní divize, která by měla na starosti implementaci nulové technologie. Tím získám kontrolní balík celé společnosti, díky němuž bych měl udržet jakékoli cizí zájmy v šachu, přinejmenším dokud nebudou zveřejněny výsledky nulového projektu. Pak budeme moci vzdorovat podstatně účinněji. Podrobnosti nabídky máte v připravených složkách. Můžeme si udělat krátkou přestávku, abyste si je mohli prostudovat a zvážit mou pozici, a pak přistoupíme k hlasování."

Když si sedne, zachytí pohled své matky. Mamatá Rayová se usmívá, soukromě, moudře, tiše, zatímco je celá správní rada na nohou a křičí otázky.

~ ~ ~

Řidič taxíku kouřil s puštěným rádiem, rozvaloval se na zadním sedadle a vystrkoval nohy z otevřených dveří na déšť. Tál s klopýtající, polovědomou Nadžíjou opírající se mu o rameno s cákáním přeběhlo skleněný mostík.

„Jste zlatej, že jste neodjel," křiklo Tál. Řidič zapnul žlutý nápis na střeše a rozsvítil světla.

„Holt jste vypadali jako párek, co nutně potřebuje dopravu." Tál nasoukalo Nadžíju na zadní sedadlo. „Každopádně dnes nejsou pevné sazby, vzhledem k tomu, co všechno se ve městě děje. A budu vám počítat čekání. Tak kampak? Nebo mám zase jen řídit nazdařbůh?"

„Kamkoli, hlavně pryč odsud." Tál vytáhlo palmer a otevřelo si video s N. K. Dživándžím spolu s šikovným kouskem blackware, který je vysoko na seznamu nezbytné výbavy každého moderního neuta – tracker telefonních hovorů. Člověk nikdy neví, kdy dostane chuť na malé randesvouz.

„Tak pojedem?" zeptalo se Tál a vzhlédlo od izolování zdrojového kódu videosouboru.

„Jedno musím vědět," řidič na to. „Můžete se mi zaručit, že jste neměli prsty v té… nepříjemnosti dnes ráno? Na zkorumpovanost a neschopnost naší vlády nadávám co chvíli, ale v srdci jsem muž, který miluje svou zem."

„Šéfe, ti, co ji zabili, stříleli i po mně," prohlásilo Tál. „Věřte mi. A teď už jeďte." Řidič přišlápl pedál k podlaze.

„Je tvoje známá v pořádku?" zeptá se řidič, zatímco si klaksonem razí cestu uctívači seriálu, kteří stojí se zvednutýma rukama a zavřenýma očima a pohybují rty jako při modlitbě. „Vypadá, že není ve své kůži."

„Rodinné záležitosti," odbude ho Tál. „A co to vyvádějí tihle?"

„Nabízejí púdžu bohům *Města a venkova* za spásu naší země," ušklíbne se řidič. „Pověrčiví blázni, říkám já."

„To bych netvrdilo tak jistě," zamumlá Tál. Sotva taxi odbočí na hlavní cestu, vřítí se na parkoviště v gejzírech vody mohutná Toyota Hi-Lux. Vůz je ověšený karsevaky. Na jejich mečích a trišulech se leskne modré světlo. Tál se za nimi dívá, dokud se mu neztratí z očí. Po zádech mu přejede mráz. Kdyby Nadžíja zůstala uhranutá o dvě minuty déle…

„Předpokládám, že se jim mám pokud možno vyhýbat, stejně jako policajtům, vojákům, vládním úředníkům a vlastně všem?" nadhodí taxi-walla.

„Hlavně všem." Tál nepřítomně přejíždí prsty po konturách svých podkožních hormonálních cvočků, vzpomíná na nával adrenalinu, vzpomíná na město čepelí a trišulů a na větší hrůzu, než si kdy dokázalo představit. Možná vám to nedošlo, genderisti, ale já vám to natřelo. Tvrďáci, násilníci, co si myslíte, že vám patří ulice, že si můžete dovolit úplně všechno a nikdo ani necekne, protože jste silní, divocí, mladí, ale tohle neuto vám ukázalo. V ruce držím zbraň, která mi právě prozradila adresu muže, který vás s ní zničí. „Víte, kde to je?" zeptá se Tál, nakloní se přes opěradlo a strčí řidiči palmer před oči. Venku za rozkmitanými stěrači se noc mění v dutou šeď. Taxi-walla zakomíhá hlavou.

„Je to dálka."

„Alespoň se vyspím," prohlásí Tál, zčásti protože je to pravda a zčásti protože chce řidiče odradit od dalšího tlachání o stavu národa. Ale Nadžíja jej chytí za paži a zašeptá: „Tál, co si teď počnu? Ukázalo mi to mého otce, když jsme ještě bydleli v Afghánistánu. Bylo to příšerné, Tál, nikdo o tom nemohl vědět…"

„Sprosté lži. Je to sintel mýdlového seriálu, má v popisu práce skládat střípky informací s minimální vypovídací hodnotou do příběhů s maximálním emocionálním dopadem. No tak, *sestro*, koho rodiče alespoň jednou nenasrali, co?"

Během té půldruhé hodiny, kdy bílé maruti objíždí doutnající hromady pneumatik, vyhýbá se kontrolním stanovištím, kličkuje mezi barikádami z vypálených aut či přejíždí přes nasprejované svastiky a výkřiky *Džaj Bhárat!*, slyší Tál v rádiu státní hymnu celkem čtyřiadvacetkrát. Přerušují ji jen krátké zpravodajské vstupy z Ránapuru o úspěších Vlády národní vzájemnosti při

znovunastolování pořádku a bezpečí. Stiskne Nadžíji ruku, a ta přestane tiše vzlykat do rukávu své měkké šedé flaušové bundy.

Taxi-walla odmítne vjet se svým krásným bílým maruti na zabahněnou nerovnou silnici.

„Šéfe, za to, co jsem vám zaplatilo, si pořídíte nového taxíka," přemlouvá ho Tál. A vtom se k nim z ohrazeného loveckého zámečku, napůl ztraceného v šerém mrholení, vyřítí mercedes, divoce troubící na celé kolo. „Zastavte to auto," nařídí Tál.

„Cože?" nechápe řidič. Tál otevře dveře. Taxi-walla zakleje a smykem zastaví. Než stihne začít nadávat, vyskočí Tál ven a namíří si to deštěm přímo k mercedesu. Čelní reflektory zablikají a oslepí jej. Tál cítí temné vibrace silného motoru. Klakson má hluboký, polyfonický zvuk. Tál si zastíní oči a jde dál. Mercedes se k němu neúprosně blíží.

Nadžíja přitiskne dlaně na sklo a vykřikne. Vidí, že auto se řítí přímo na Tál v ucouraných módních šatech. Tál zvedne nicotnou ruku. Brzdy zaječí a kola se přilepí ke slizkému močálovému bahnu. Nadžíja zavře oči. Neví, jak zní náraz těžkého severoevropského strojírenství za půl milionu do těžce geneticky upraveného lidského těla, ale nepochybuje, že jej pozná, až jej uslyší. Ale neuslyší ho. Troufne si otevřít oči. Muž a neuto stojí v deštivém úsvitu. Tak to je Šahín Badúr Chán, pomyslí si Nadžíja. Nikdy nezapomene, když jej uviděla poprvé, na těch fotkách z klubu. Jiné prostředí – tmavé čalounění, vyřezávané dřevo, leštěné povrchy osvícené bleskem aparátu, ale dialog je stejný, politik a neuto. Tentokrát však předává mocnou zbraň neuto politikovi. Šahín Badúr Chán je menší, než si představovala. Zkusí na něj navěsit cedulky: zrádce, zbabělec, cizoložník, blázen; všechny jsou však stahovány, jako hvězdy do černé díry, k obrazu místnosti na konci chodby, místnosti, kde nikdy nebyla, o které nikdy nevěděla, k místnosti na konci jejího dětství a k jejímu otci, který ji zdraví povytažením obočí. Tady se píše historie! mění Nadžíja téma vnitřního monologu, aby unikla té strašlivé gravitaci toho, co jí sintel prozradil o jejím otci. Na polní cestě přímo před tebou se formují dějiny a ty sedíš v první řadě. Jsi jen krůček od jeviště, kousek od písku a krve a šlach a cítíš teplo peněz. Tohle je

sólokapr, jaký se člověku nabídne jednou za život. Tohle je tvá Pulitzerova cena ještě před pětadvacátými narozeninami.

A nostalgie po zbytek života, Nadžíjo Aškarzadahová.

Zaťukání na sklo. Šahín Badúr Chán se skloní. Nadžíja stáhne okénko. Politik má šedou, zarostlou tvář a oči pohřbené v únavě, ale září v nich drobounké světélko, jako svíčka díja plovoucí na široké temné řece. Navzdory všem ranám osudu, navzdory neúprosné bleskové válce dějin spatřil naději na vítězství. Nadžíja si vzpomene na ženy pochodující s bojovými kočkami nad hlavou, potrhanými, ale nezlomenými. Šahín Badúr Chán jí podá ruku.

„Slečno Aškarzadahová.“ Má hlubší hlas, než si představovala. Nabízenou ruku přijme. „Omluvte mne, prosím, jsem dnes ráno krapet pomalejší. Na okamžik mne strhl proud událostí, ale musím vám poděkovat, nejen za sebe – jsem jen pouhý úředník –, ale za celý náš národ.“

Neděkuj mi, pomyslí si Nadžíja. To já tě přece prodala. „Není zač,“ řekne však.

„Ne ne, slečno Aškarzadahová, odkryla jste spiknutí tak rozsáhlé, tak troufalé… Nejsem si jist, jak s tím naložit, doslova mi to bere dech. Stroje, umělé inteligence…“ Zakroutí hlavou a Nadžíja cítí, jak nekonečně vyčerpaný ten muž je. „Ani s těmito informacemi nemáme zdaleka vyhráno a ani zdaleka nejsme v bezpečí. Mám únikový plán – všichni v Bhárat Sabze mají únikový plán. Zamýšlel jsem uprchnout se svou ženou, ale ta, jak již víte…“ Šahín Badúr Chán znovu zakroutí hlavou a Nadžíja tentokrát vidí nevěřícný úžas nad tím spletencem intrik, nad bezohlednou smělostí onoho spiknutí. „Řekněme, že mám ještě pořád přátele na vlivných místech, a ti, jejichž přátelství nemohu důvěřovat, jsou alespoň dobře placení. Mohu vás dostat do Káthmandú, pak už to bude bohužel jen na vás. Mám jen jednu prosbu, vím, že jste novinářka a máte v rukou přelomovou reportáž, ale nezveřejňujte, prosím, nic, dokud nedokončím svůj tah, domluveno?“

„J-jo,“ vykoktá Nadžíja Aškarzadahová. Jasně, cokoli. Dlužím ti to. Protože ty to nevíš, ale já jsem tvůj kat.

„Děkuji. Děkuji mnohokrát.“ Šahín Badúr Chán vzhlédne ke krvácejícímu nebi, zamžourá do tenkého, kyselého deště. „Bože,

nikdy v životě jsem nezakusil horší chvíle. A věřte mi, prosím, kdybych si myslel, že vaše informace by Bháratu přitížila… Pro svou premiérku už nemohu udělat nic, ale alespoň pomůžu své zemi.“ Rázně se napřímí a zahledí se na mokřady. „Máme před sebou ještě spoustu práce, než si budeme moci oddechnout.“

Potřese si s ní rukou, pevně, zachmuřeně, a vrátí se ke svému vozu. S Tál si vymění letmý pohled.

„To byl ten politik?“ zeptá se taxi-walla a zacouvá, aby nechal mercedes projet.

„To byl Šahín Badúr Chán,“ přisvědčí Tál, promočené na zadním sedadle vedle Nadžíji. „Osobní tajemník zesnulé Sadžídy Ránaové.“

„To mě poser!“ zvolá řidič a vyrazí za mercedesem, houkaje na časná volská spřežení na venkovské polní cestě. „Džaj Bhárat!“

~ ~ ~

Gramínová banka v Džámšedpuru sestává z tuctu venkovanek, které v rámci své funkce neformálních sociálních pracovnic řídí mikroúvěrové projekty ve více než stovce vesnic, které nikdy nevytáhly paty ze zapadlého bihárského venkova, které se většinou osobně neznají, ale které společně vlastní pět milionů kmenových akcií Ray Power. Jejich sintelovým agentem je dobrácká stařenka fáze 2.1, kulaťoučká a usměvavá, s vráskami kolem očí a jasným červeným bindi na čele. Z fleku by mohla vzít roli venkovské tetky ve *Městě a venkově.* Ve Višrámově hoekové realitě udělá zdvořilé namaste.

„Pro návrh,“ oznámí mu mile, úplně jako jeho máma, a zmizí.

Višrám si to v duchu spočítal dřív, než mu Inder stačila poslat do hoeku příslušnou vizualizaci. Další na řadě je KHP Holdings s osmnácti procenty, s přehledem největší podílník mimo rodinu. Jestli Bhárdwadž zahlasuje pro návrh, je to mečbol pro něj. Pokud odmítne, bude potřebovat jedenáct ze zbývajících dvaceti delegátů.

„Pane Bhárdwadži?“ vybídne jej Višrám. Zástupce KHP Holdings má ruce volně položené na stole. Nezvedá je. Zůstanou po nich dva mlžné otisky dlaní.

Bhárdwadž si sundá těžké brýle s titanovými obroučkami a promne jejich strategický mastný bod měkkým plstěným hadříkem. Hlasitě vydechne nosem.

„Je to velmi nestandardní procedura," podotkne. „Mohu jen říci, že za pana Randžíta Raye by se nic takového nikdy nestalo. Nabídka je však velkorysá a nelze ji jen tak shodit ze stolu. Proto ji doporučuji a hlasuji pro návrh."

Višrám dovolí dlaňovým a lícním svalům drobný mentální záškub, neslyšné *ano!* Ani oné noci, kdy se účastnil glasgowského kola Festivalu srandy, jej publikum nenakoplo tak, jako tiché mumlání, které se nyní šíří kolem stolu a které říká, že ostatní umí také počítat. Ucítí, jak se k němu pod průhlednou rovinou nanodiamantu letmo přitiskne stehno Marianny Fuscové. Pohyb na okraji periferního vidění jej přiměje vzhlédnout. Jeho matka nenápadně vyklouzla z místnosti.

Sotva vnímá formality zbytku hlasování. Otupěle poděkuje akcionářům a členům správní rady za důvěru v jeho rodinu a jméno Ray. A myslí si přitom – mám to. Mám to. Mám to kurva. Prohlásí ještě, že je nezklame, že této skvělé společnosti zajistili zářnou budoucnost. A myslí si – vezmu Mariannu Fuscovou do restaurace, do té nejlepší, jakou člověk sežene v hlavním městě obsazeného státu, kterému právě zavraždili ministerskou předsedkyni. Ve dveřích do chodby se se všemi loučí. A myslí si – měkce zauzlovaný hedvábný sarong.

JAKO HOUFOVÁNÍ TELÁTEK, pošle mu Marianna Fuscová, zatímco personál doprovází členy správní rady, výzkumníky, hosty, zvědavce a záložní novináře, kteří obrážejí druhořadé akce jako tato, po javorových parketách s výjevy z Rámájany. Vír těl svede Višráma a Rámeše na společnou orbitu.

„Višráme." Starší bráška má na tváři úsměv, široký a upřímný. Působí cize. Višrám si ho pamatuje jako věčně zadumaného, vážného, se sklopenou hlavou. Potřesou si rukou, dlouze a pevně. „Blahopřeji."

„Je z tebe boháč, Ráme."

Typicky rámešovský náklon hlavy a zrak obrácený vzhůru, hledající odpověď na nebi.

„Ano, asi ano, přímo obscénně bohatý. Ale víš, zase tolik mi na tom nezáleží. Mám k tobě jednu prosbu – sežeň mi práci na tom tvém nulovém projektu. Jestli je to tak, jak říkáš, pak jsem se celý profesní život díval špatným směrem.“

„Přijdeš na prezentaci?“

„Tu bych si nenechal ujít ani za nic na světě. Nebo bych měl spíš říct ani za nic ve vesmíru.“ Nervózně se zasměje. Třetí pravidlo komedie, pomyslí si Višrám Ray. Nikdy se nesměj vlastním vtipům. „Myslím, že si s tebou chce promluvit i Góvind.“

Višrám si to nacvičoval tolikrát, tolika různými hlasy, s tolika různými nuancemi a různým držením těla, ale všechno se mu vypaří z hlavy, sotva svého druhého bratra zahlédne v davu. Nemůže přece obrátit své zbraně proti tomu obtloustlému zpocenému muži s plachým úsměvem a v příliš malém obleku.

„Promiň,“ řekne a napřáhne ruku. Góvind zakroutí hlavou a ruku přijme.

„A proto se, brácho, nikdy neprosadíš v byznysu. Jsi příliš měkký. Příliš zdvořilý. Dnes jsi vyhrál, zosnoval jsi velké vítězství, užij si to! Doraz mě. Vysměj se mi. Nech mě vyvést z budovy.“

„Tohle číslo už znáš.“

Personál PR oddělení vyhnal stádo ven, Višrám s Góvindem se v chodbě ocitli sami. Góvind má pevný stisk.

„Otec by byl pyšný, ale já stále tvrdím, že tuhle společnost přivedeš na mizinu, Višráme. Máš šmrnc, charisma, jsi hvězda šoubyznysu, a to není k zahození, ale ve světě obchodu platí jiná pravidla. Mám návrh. Ray Power, stejně jako naše rodina, nikdy neměla být rozdělena. Uzavřel jsem pár ústních dohod z jistými investory, zatím beze smluv a bez podpisů.“

„Takže znovusjednocení,“ odtuší Višrám.

„Ano,“ přisvědčí Góvind. „Se mnou coby provozním ředitelem.“

Tohle publikum Višrám přečíst neumí.

„Odpovím ti v pravý čas,“ prohlásí. „Po prezentaci. Tímto tě zvu na prohlídku mého vesmíru.“

„Ještě něco,“ prohodí Góvind do tichého vrzání jejich podrážek na leštěném javoru. „Odkud jsi vzal ty peníze, co?“

„Od otcova starého známého,“ odvětí Višrám, a zatímco podvědomě poslouchá nejobávanější zvuk všech komiků – vlastní kročeje odcházející do ticha –, uvědomí si, že při sepisování všech těch scénářů, které si nacvičil a nepoužil, nikdy nepomyslel na to, co by udělal, kdyby za tím diamantovým stolem umřel.

~ ~ ~

Zabydlí se v koutku u dveří, pod sklápěcím lůžkem průvodčího, zabarikádují se odolnými modrými zavazadly a schoulí se k sobě jako děti. Dveře jsou zamčené, malinkým kalným průhledem vidí Párvatí jen nebe, které má barvu svého vlastního deště. Vnitřními dveřmi vidí do vedlejšího vagonu. Těla se tisknou ke tvrdému plastu, znepokojivě zploštělá. Ne, těla ne – lidé, životy jako ten její, které ve městě neměly již žádnou smysluplnou budoucnost. V brebentění hlasů se utápí i hukot elektrických motorů a rachocení kol. Párvatí žasne nad tím, že něco tak obludně přetíženého se může vůbec hnout, leč tah akcelerace v břiše, tlak umělohmotné zdi na zádech, jí říká, že Rajpurský expres zrychluje.

Ve vagonu není žádný železniční personál, žádná průvodčí v elegantním bílém sárí s logem Bharat Rail na rukávu, žádný čaj-walla s cinkajícím nádobím, žádný správce vagonu usazený se zkříženýma nohama na palandě nad nimi. Vlak už nabral slušnou rychlost, sloupy elektrického vedení se míhají za okny na pozadí malého obdélníku kouřového nebe a Párvatí na okamžik zachvátí panika, že nenastoupili do správného vlaku, že nejedou správným směrem. Ale pak si pomyslí – co na tom záleží. Hlavně pryč odsud.

Pryč odsud. Přitiskne se ke Krišanovi, nahmatá jeho ruku pod svým ušpiněným sárí, nenápadně, aby to nikdo neviděl, aby nikdo nezačal spekulovat, co tam ti dva hinduisté dělají. Její prsty se dotknou vlhkého tepla. Párvatí polekaně ucukne. Krev. Krev slévající se v lepkavou louži mezi jejich těly. Krev ulpívající v drážkách umělohmotné stěny. Krišan má ruku zatnutou v rudou pěst. Párvatí jej od sebe odstrčí, ne hrůzou, ale aby pochopila, co se to děje. Krišan se sesune po zdi a nechá po sobě rudou šmouhu; zůstane opřený o levou ruku. Jeho dlouhá bílá košile je od kyčle dolů rudá,

nasáklá krví. Párvatí vidí, jak se skvrna šíří tkaninou s každým jeho nadechnutím.

Ten zvláštní povzdech, když ji vytáhl k sobě do vlaku, do bezpečí před palbou na nástupišti. Viděla, jak se kulky odrážejí od kovových sloupků.

Jeho tvář má barvu popela, monzunového nebe. Dýchá mělce, nepravidelně, chvějí se mu ruce; už se nevydrží podepírat o mnoho déle a každým úderem srdce z něj vytéká život na podlahu vagonu. Krev se mu hromadí u nohou. Pohybuje rty, ale je němý. Párvatí jej k sobě přitiskne, položí si jeho hlavu do klína.

„To nic, miláčku, to nic," šeptá mu. Měla by vykřiknout, zavolat o pomoc, lékaře, ví ale se strašlivou jistotou, že v přecpaných vagonech by ji nikdo neslyšel. „Ach, Krišane," zamumlá, když ucítí, jak jí po stehnech teče teplá, smyslná krev. „Ach, muži můj drahý." Je tak studený. Párvatí se zlehka dotkne jeho dlouhých černých vlasů a obtočí si je kolem prstů. Vlak se dál valí na jih.

~ ~ ~

Pan Nandha vybíhá po schodech bytového komplexu Dildžíta Rány, jedno patro druhé patro třetí patro čtvrté, v chladném chladivém ranním světle. Mohl by jet výtahem – narozdíl od starých projektů jako Byty Šivy Natarádže nebo White Fort jsou v těchto vládních komplexech služby stále funkční – chce si ale uchovat energii, zápal, dynamiku. Teď už nepovolí, už je příliš blízko. Jeho avatáři jsou roztažení mezi věžemi Váránasí jako vlákna pavoučího hedvábí. Cítí, jak vibrace kořisti otřásají jejich světem.

Páté patro, šesté.

Pan Nandha se hodlá omluvit své ženě za ten výstup před její matkou. Omluva není přísně vzato nutná, leč pan Nandha věří, že v manželském svazku je někdy moudřejší ustoupit, i když člověk ví, že má pravdu. Čeká však, že Párvatí ocení, že si na ni udělal chvíli čas uprostřed nejdůležitějšího případu v historii Ministerstva, případu, který – až dokončí exkomunikaci – jej vynese na pozici vyšetřujícího důstojníka první třídy. Pak budou trávit společné večery příjemným listováním v katalozích novostaveb v Cantonmentu.

Poslední tři patra si pan Nandha pohvizduje melodie z Händelových Concerti Grossi.

Není to ve chvíli, kdy vsune klíč do zámku. Ani když položí ruku na kliku. Ale než ji stiskne a otevře dveře, ví už, co uvnitř najde. A pochopí smysl oné epifanie ve výtahu Ministerstva. Právě v tom okamžiku jej totiž opustila žena.

Ve sluchových centrech mu ještě poletují útržky Händela, ale jakmile překročí práh, změní se jeho život jako osud kapky, která o jediný milimetr dopadne na odvrácenou stranu horského štítu, a skončí tak v úplně jiném oceánu.

Ani nemusí zavolat její jméno. Párvatí je naprosto, nenávratně pryč. Není to znát v nepřítomnosti jejích oblíbených věcí – její četi magazíny stále leží na stole, koš s prádlem stojí v kuchyni vedle žehlícího prkna, její ozdoby a sošky bohů a malé votivní předměty stále dohlížejí na příznivá místa. Ve váze jsou čerstvé květiny, pelargonie jsou zalité. Její nepřítomnost čiší ze všech koutů, ze všech částí domu – z nábytku, z tvaru obývacího pokoje, z koberců, z útěšné, šťastné televize, z tapet a garnýží a barvy dveří. Z lustrů, z kuchyňského náčiní, z bílé techniky. Polovina domova, polovina života a celé manželství bylo odečteno. Této prázdnoty se příroda neděsí. Tohle vakuum tepe, pulzuje, má tvar a geometrii.

Pan Nandha ví, které zvuky by měl vydávat, jaké emoce by měl prožívat, jak by měl reagovat na to, že jej opustila žena. Ale chodí z pokoje do pokoje s kamennou tváří, dokonce možná s nepatrným úsměvem na rtech, jako by si připravoval obranné pozice proti plnému citovému dopadu té pohromy, jako námořník, který se před tropickou bouří připoutá ke stěžni, jako by vyzýval moře, ať se přes něj převalí, ať se do něj pustí se vší zuřivostí. Proto přejde do ložnice. Vyšívané polštáře, svatební dat od kolegů z práce, leží na svých místech, každý na jedné straně postele. Luxusní výtisk Kámasútry, pomůcka každého spokojeného páru, spočívá na nočním stolku. Vyžehlené pokrývky jsou úhledně ustlané.

Pan Nandha pocítí nutkání shýbnout se a přičichnout k nim. Ne. V tomto směru raději nechce nic vědět. Otevře posuvné dveře skříně, prozkoumá, co bylo vzato, co zbývá. Zlato, modrá a zelená sárí, sněhobílé hedvábí pro formální příležitosti. Krásné, průsvitné

karmínové čoli, které na ní tolik zbožňoval, které jej tolik vzrušovalo, když si ji potají prohlížel doma či na zahradních slavnostech. Vzala si všechna čalouněná parfemovaná ramínka, nechala mu ta laciná drátěná, která se protáhla do sploštělých kosočtverců. Pan Nandha si klekne a zkontroluje botník. Většina míst je prázdná. Vytáhne trepku s měkkou podrážkou, prošívanou zlatou nití a saténem, přejede prsty po špičce palce, po patě ladné jako ňadro. Pak ji položí zpátky. Nesnese pohled na její rozkošné boty.

Zavře posuvné dveře skříně i botníku, ale nemyslí přitom na Párvatí. Myslí na svou matku, jak ji pálil na ghátu, s oholenou hlavou a celý v bílém. Myslí na její dům poté, na strašlivé, bolestné dojetí při pohledu na její šaty a boty a ramínka a přihrádky, teď již zbytečné, na všechno, co měla tak ráda, co si oblíbila, z čeho se těšila, bez ní tak obnažené a holé.

Lístek leží na poličce v kuchyni, kde má své ájurvédické čaje a dietní potraviny. Pan Nandha si uvědomí, že jej přečetl třikrát, aniž by vstřebal víc než onen základní fakt, že jeho žena je pryč. Nedokáže spojit slova ve věty. *Odcházím. Tolik mrzí. Nemohu tě milovat. Nehledej mě.* Příliš blízko. Příliš mnoho slov příliš blízko sebe. Složí papírek na půl, vsune si jej do kapsy a vyjde po schodech na střešní zahradu.

Na otevřeném prostranství, v šedivém světle, před zraky svých sousedů a kybernetických avatárů pan Nandha pocítí nutkání všechen ten stlačený vztek vyzvrátit. Rád by otevřel ústa a pustil vše ven v jednom extatickém proudu. Zvedne se mu žaludek, on však návaly nevolnosti postupně potlačí, ovládne.

Co je to za odporný, chemický zápach? Na chvíli se mu zdá, že navzdory veškeré disciplíně jej žaludek přece jen zradí.

Klekne si na kraj vyvýšeného záhonku a zaryje prsty do mazlavé půdy. Vtom mu zazvoní palmer. Pan Nandha si nejprve nevzpomíná, co je to za zvuk. Nakonec jej naléhavé volání jeho jména přinutí vytáhnout prsty z hlíny, vrátí jej zpátky na mokrou střechu v předvečerním Váránasí.

„Nandha.“

„Šéfe, našli jsme ji.“ Vikův hlas. „Dhjána čakšu ji zachytil před dvěma minutami. Je přímo tady, ve Váránasí. A šéfe – to ona je

Kalki. Dali jsme si to všechno dohromady; ta holka je sintel. Je inkarnací Kalkiho. Posílám za vámi tilt-jet.“

Pan Nandha se postaví a napřímí. Podívá se na své ruce, otře si hlínu o okraj staré dřevěné palandy. Jeho oblek je promočený, špinavý, zmačkaný. Neumí si představit, že se ještě někdy bude cítit suchý. Přesto si upraví manžety, urovná límeček. Z kapsy vytáhne pistoli a nechá si ji volně viset u boku.

U nohou mu bzučí a poblikávají časné neony Káši. Čeká jej práce. Má své poslání. A hodlá jej splnit tak, že proti Nandhovi z Ministerstva nebude nikdo moci říct ani popel.

Zpoza vysokých vládních činžáků se vynoří tilt-jet. Pan Nandha ustoupí na podestu schodiště. Letoun sklouzne nad střešní zahradu a přetočí trysky do vertikální pozice. Když se k němu natočí bokem, spatří pan Nandha v kopilotově křesle Vika s tváří dramaticky podsvícenou kontrolkami ovládacího panelu. Střecha by bháratský vojenský tryskáč rozhodně neunesla, a tak pilotka klesá se svým strojem centimetr po centimetru v delikátním newtonovském baletu. Pak jej natočí tak, aby se pan Nandha mohl protáhnout mezi vzdušnými víry z motorů na koncích křídel a bezpečně vstoupit na palubu sklápěcí rampou na zádi. Trysky na střeše dokonají dílo zkázy, které si vysnil. Podpůrná konstrukce zahrady je v okamžení rozmetána. Pelargonie sletí z polic. Semenáčky a malé rostlinky jsou vyrvány z měkké půdy; samotná země se odlupuje v blátivých hroudách. Z nasáklých dřevěných ohrádek záhonků začne stoupat pára, pak hustý dým. Pilotka klesá, dokud kola nepolíbí dehtový papír. Nástupní rampa se odklopí.

V okolních domech se začnou jedno po druhém rozsvěcovat okna.

Pan Nandha si přitáhne límec ke krku a projde vzdušnými víry do modře nasvíceného interiéru. Mezi elitními výsadkáři sedí všichni členové jeho týmu. Mukul Dév a Rám Lalli. Madhví Prasádová, dokonce i Morva z finančního. Jakmile se pan Nandha připoutá na sedadle za ním, rampa se zavře a pilotka vžene do motorů šťávu.

„Drazí přátelé,“ prohlásí pan Nandha. „Jsem rád, že při této historické příležitosti stojíte po mém boku. Strojová inteligence Třetí generace. Bytost převyšující naši organickou inteligenci stejně jako

my převyšujeme tu prasečí. Bhárat nám poděkuje. Exkomunikaci musíme provést důkladně a pečlivě.“

Tilt-jet se otočí po vertikální ose a vyšplhá vysoko nad zničenou střešní zahradu pana Nandhy, nad všechny balkony a okna a solární panely a vodní nádrže jeho sousedů. Pak pilotka zvedne nos a sklopí ocas a letoun započne strmý výstup mezi věžemi nočního města.

~ ~ ~

Nad Váránasím zablikají a zhasnou poslední bohové a nebe je jen nebem. Ulice ztichnou, budovy oněmí, auta přijdou o hlas a z lidí se stanou jen tváře, zaťaté jako pěsti. Nepřicházejí žádné odpovědi, ve stromech a pouličních svatyňkách nesedí žádná orákula, blížící se letoun nehlásá žádné proroctví, avšak svět bez bohů je bohatý ve své prázdnotě. Vakuum vyplní vjemy; motory řvou, stěna hlasů poskočí vpřed; barvy sárí, mužských košil, neonů blikajících v šedém dešti, všechno žhne svým vlastním životným světlem. Každý dotek pouličního kadidla, zvětralé moči, horkého tuku, alkopalivových výparů, vlhkého hořícího plastu je střípkem emocí a vzpomínek na její život před iluzí.

Byla tehdy jiným člověkem, pokud může věřit ženám v chatrči. Ale bohové – stroje, jak si nyní uvědomuje – říkají, že je nyní znovu někým úplně jiným. Řekli. Bohové už nejsou. Dvě sady vzpomínek, dva životy, které nemohly zůstat spolu, a teď třetí, který se musí stát jakousi syntézou obou. Lull. Lull bude vědět, Lull jí poví, jak se v nich zorientovat. Cestu zpátky do hotelu by snad měla najít.

Omámená nadvládou vjemů, osvobozená z tyranie informací a přenesená do říše obyčejných věcí, nechá se Áž unášet městem k řece.

~ ~ ~

V časném ranním dešti na západním allahabádském obchvatu nastartují dvě stovky áwadských bitevních tanků motory, otočí se na pásech o sto osmdesát stupňů, vyjedou ze svých obranných pozic a utvoří úhlednou kolonu. Čtyřkilometrovou frontou se proplétají rychlejší, hbitější vozidla, ale její směr je jasný – na jihojihozápad k džábalpurské cestě. Než obchody vytáhnou rolety a úředníci se

rozjedou do práce v rikšách a firemních autech, pokřikují už kameloti ze svých míst na betonových předělech uprostřed cest – TANKY SE STAHUJÍ! ALLAHABÁD ZACHRÁNĚN! ÁWADH USTUPUJE KE KUNDA KHADÁRU!

Další z nevyčerpatelné zásoby bháratských vládních mercedesů čeká, až premiérský Airbus 510 zaroluje na své místo daleko od rušných částí váránaského letiště. Deštníky kryjí ministerského předsedu Ašóka Ránu od pojízdných schůdků až k vozu. Ten vyrazí pryč s měkkým zašuměním tlustých pneumatik na vlhkém betonu. Na comlinku čeká hovor. N. K. Dživándží. Už zase. Nevypadá ale tak, jak by člověk očekával od ministra vnitra nové Vlády národní vzájemnosti. A chce prý oznámit mimořádnou zprávu.

~ ~ ~

Jestli se jej v tomhle davu pustí, už jej nikdy nenajde.

Policejní těžkooděnci vyklízejí oba břehy. Hlášení vyřvávaná z megafonů a reproduktorů na střechách antonů přikazují lidem, aby se rozešli, aby se vrátili do svých domovů a podniků; pořádek byl znovu nastolen, nic jim nehrozí, vůbec nic. Ti, které strhla všeobecná panika, ale kteří nechtějí opustit svá živobytí, se obracejí nazpět. Jiní nedůvěřují policii nebo svým sousedům nebo rozporuplným prohlášením vlády. Někteří nevědí, co dělat; bezcílně bloudí sem a tam. Mezi nimi třemi a armádními hummery, které se prodírají úzkými uličkami kolem Vishwanath Gali, jsou ulice a gháty hermeticky uzavřené.

Lisa Durnauová se drží vší silou levé ruky Thomase Lulla. Ten v pravačce svírá Tablet. Jakýsi poslední zbývající střípek Lisy Durnauové, který ještě pořád cítí zodpovědnost vůči vládám a jejich plánům, si dělá starost o zabudovanou autodestrukční sekvenci, která se spustí v případě, že Tablet osiří a vychladne. Je však přesvědčena, že Lull nebude přístroj potřebovat dlouho. Ať už se tady má stát cokoli, odehraje se to velmi brzy.

Nandha. Krišnův policajt. Licencovaný exterminátor neautorizovaných sintelů. Jeho zrnitá fotka z Tabernáklu se jí vpálila do mozku. Nemá smysl se ptát, jak se Krišnův policajt ocitl v předmětu starším než sluneční soustava, stejně jako se nemá smysl

ptát na totéž v jejich případě, jedno však ví Lisa jistě – všechny ty fotky byly pořízeny teď a tady.

Thomas Lull se prudce zastaví. Rozčileně si hryže spodní ret a skenuje dav pomocí Tabletu; hledá tvář odpovídající snímku na tekuté obrazovce.

„Ten vodojem!“ křikne a strhne Lisu Durnauovou za sebou. Velké růžové betonové válce vyrůstají každých pár set metrů z nábřeží, každý spojený s horními schůdky ghátů růžově natřeným můstkem. Lisa Durnauová v mase uprchlíků a věřících, kteří se mačkají kolem sloupu vodojemu, žádnou tvář nepoznává. Pak se nad gháty přežene tilt-jet, tak nízko, až se všichni instinktivně skrčí. Všichni, povšimne si Lisa, kromě osamělé postavy v šedém tílku, na můstku vedoucím k vrcholku vodojemu.

~ ~ ~

Má ji. Prostřednictvím lighthoeku je připojený na Dhjána čakšu, který mu pomocí svých extrapolací a modelů a vektorů a predikcí ukazuje hledaný sintel jako pohyblivé světlo, zářící skrz lidi, auta, budovy. Sleduje jej ze vzdálenosti a výšky několika kilometrů, jak se proplétá labyrintem ulic a uliček za nábřežím. Díky svému vylepšenému vidění navádí pan Nandha pilotku k cíli. Letoun opíše široký oblouk a pan Nandha se podívá dolů do klokotu lidí v ulicích a ona je jako jasná hvězda. On a sintel jsou jediné reálné bytosti ve městě duchů. A nebo, pomyslí si pan Nandha, je opak pravdou?

Nařídí pilotce, aby sestoupila nad řeku. Pak si vyvolá své avatáry. Bohové se před ním nadmou jako bouřková hradba, obklopí renegátský sintel ze všech stran v nebeském obklíčení, jejich pozvednuté zbraně a atributy se otírají o oblaka, Gangá kolem jejich váhán divoce pění. Svět za oponou, který vidí jen on, vyvolený… Pohyblivé světlo náhle pohasne. Pan Nandha pokyne Ganéšovi, aby prolétl místní bezpečnostní kamery; specialista na rozpoznávání vzorů vypátrá renegátku na střeše vodojemu na ghátu Dasašvamédha. Svírá zábradlí a hledí dolů do vířícího davu, který bojuje o místo na lodi do Patny Stojí tak strnule, protože vidí to, co já? napadne pana Nandhu. Ohromila ji bázeň z bohů povstávajících z vody? Jsme jediní dva vidomí ve městě slepých?

Sintel vtělený do člověka. Zlé časy, vskutku zlé. Pan Nandha netuší, jaký nepochopitelný, nelidský záměr stojí za tímto znesvěcením duše. A ani si to nepřeje vědět. Vědění je branou k porozumění a porozumění branou k toleranci. Některé věci se nesmějí tolerovat. Sprovodí tu stvůru ze světa a vše bude zas dobré. Vše bude znovu v pořádku.

Ve virtuálním zraku pana Nandhy září osamělá hvězda na vršku vodojemu. Tilt-jet prolétne mezi Hanumanem a Ganéšou. Pan Nandha ukáže dolů na deštěm zbrázděnou pláž. Pilotka zvedne nos a přetočí motory do vertikální polohy Sádhuové a swámíové prchají od svých ohňů a objektu, který se snáší z nebe, hrozí kostnatými pěstmi. Kdybyste viděli, co vidím já, pomyslí si pan Nandha a odepne si bezpečnostní pás.

„Šéfe," volá Vik a míří k němu kabinou, „zachytili jsme obrovský nárůst síťového provozu směrem do intranetu Ray Power. Myslím, že je to naše Trojka."

„V pravý včas," odvěří pan Nandha lehce káravě. „Vše popořadě. Disciplína především. Nejprve dokončíme práci tady, a pak se budeme věnovat Ray Power."

Vkročí do písku u paty rampy, pistoli připravenou v dlani, a nebe šílí hněvem bohů.

~ ~ ~

Tolik lidí. Áž sevře rezavé zábradlí. Z nespočetných mas na ghátech a nábřežích se jí točí hlava. Když se vracela domů do haveli, dech se jí zadrhával v hrdle. Tlačenice těl ji vyhnala až sem na ochoz vodojemu. Teď vydechne, chvíli vydrží a pomalu se nadechne nosem. Pusa na mluvení, nos na dýchání. Koberec duší ji ale děsí. Kolotající masa nemá počátek ani konec, lidé vyhřezávají jeden z druhého rychleji, než je stačí pohřební ghát y či řeka vstřebávat. Vzpomíná si na všechna ta minulá setkání s davem, na velkém nádraží, v hořícím vlaku a ve vesnici, kdy je vojáci zavedli do bezpečí, poté, co deaktivovala hmyzí roboty.

Teď už ví, jak to dokázala. Už ví, jak uhádla jméno řidiče autobusu v Thekkady a jméno mladíka, který v Ahmedabádu ukradl motorku. Je to minulost tak nedávná a cizí jako dětství, její nedílná

součást, ale zároveň samostatná, nevinná, stará. Už není Áž z basti. A není už ani ta druhá Áž, to geneticky upravené dítě, avatár bohů. Dosáhla osvícení a v témže okamžiku osaměla. Bohové tolik lidství nedokázali unést. A nyní je třetí Áž. Už žádné hlasy a nápisy u pouličních lamp a stanovišť taxíků – to vše, jak si teď uvědomuje, byly sintely, které jí šeptaly do duše oknem jejího tilaku. Nyní je vězněm v žaláři z masa a kostí, tak jako všichni ostatní tam dole u řeky. Je padlý anděl. Je člověk.

A pak uslyší hrom. Vzhlédne. Letoun se blíží nízko nad špicemi chrámů a haveli. Vidí, jak se deset tisíc lidí instinktivně přikrčí jako jeden muž, ona však dál stojí vzpřímeně, neboť ví, oč jde. Napoví jí to poslední útržek vzpomínky na existenci jinou než lidskou, poslední zašeptání bohů, nebeské světlo rozplývající se v reliktním bílém šumu vesmíru. Dívá se, jak se letoun vzepře ve vzduchu, dosedne na rozdupaný písek a rozpráší ohníčky sádhuů v ohňostroji rudých jisker. Ví, že si přišli pro ni. Rozběhne se.

~ ~ ~

Pan Nandha několika ráznými mávnutími pošle svou jednotku vyčistit ghát a uzavřít východy. Periferním viděním si všimne, že Vik se drží stranou; Vik stále ve svých neformálních šatech, Vik nevyspalý po nočních pouličních bojích, Vik zpocený a špinavý v dnešním parném monzunovém dopoledni. Vik nejistý, bázlivý. Pan Nandha si udělá mentální poznámku, že jej musí později pokárat za nedostatek zápalu. Až bude případ u konce, nastolí v oddělení znovu pořádek a disciplínu. Pan Nandha vykročí po vlhkém bílém písku k davu.

„Všichni pozor!“ křikne a zvedne do vzduchu zatykač. „Toto je bezpečnostní zásah Ministerstva. Žádáme vás o plnou spolupráci. Nic vám nehrozí.“ Je to však pistole v jeho pravačce, nikoli papír v levačce, co muže přinutí ustoupit, rodiče přitáhnout děti k sobě, manželky odtáhnout manžele policistům z cesty. Pro pana Nandhu je ghát Dásašvamédha arénou duchů, obklopenou přihlížejícími bohy. Představí si na jejich vysokých, obrovských tvářích úsměv. Obrátí pozornost k drobné zářivé tečce ve své hoekové realitě, tečce ve

tvaru hvězdy, pentagramu lidské postavy. Sintel prchá pryč. Teď vbíhá na můstek vodojemu. Pan Nandha přejde do běhu.

~ ~ ~

Lidé se přikrčí, když nad nimi přelétne tilt-jet, a Lisa Durnauová se přikrčí s nimi. Teď zahlédne Áž na věži a cítí, jak jí dlaň vyklouzává z dlaně Thomase Lulla. Pak se od ní Lull odtrhne a těla se za ním zavřou. Je pryč.

„Lulle!“ Pár kroků a zmizel jako dým, splynul s vířením pestrobarevných šátků a košil a triček. Je všem na očích, a přesto neviditelný. „Lulle!“ Ve všeobecném řevu na ghátu Dásašvamédha ji nemůže slyšet. Najednou jí útroby sevře silnější klaustrofobie než v kamenném porodním kanálu Darnleye 285. Samotná v davu. Zastaví se v dešti a lapá po dechu. „Lulle!“ Vzhlédne k vodojemu nedaleko vrcholku hrubého schodiště ke ghátu. Áž pořád stojí u zábradlí. Tam, kde je ona, bude Lull. Teď není čas ani místo na západní jemnůstky. Lisa Durnauová si začne lokty razit cestu davem.

~ ~ ~

V Tabletu je nevinná, v Tabletu je nevědomá, nevidomá, v Tabletu je dospívající dívkou na věži, shlížející na jeden ze zázraků lidstva.

„Uhněte, uhněte!“ huláká Thomas Lull. Vidí, jak tilt-jet rozvinul své kudlančí přistávací vzpěry a usadil se na písečné naplavenině. Vidí, jak se davem šíří vlny nevole, když jej vojáci zatlačují zpět. Ze svého vyvýšeného místa na ghátu vidí, jak uprázdněným prostorem pochoduje bledá postava. To je tedy onen čtvrtý avatár Tabernáklu. To je Nandha, Krišnův policajt.

Lullovi připomene vypjatá situace jednu Kafkovu povídku o poslovi, který přináší poddaným královo poselství milosti a přízně. Třebaže je vyzbrojen pečetěmi a propustkami a hesly, skrz tlačenici se nedostane z paláce, neprorazí si cestu davem a životně důležitou zprávu nedoručí. A tak slovo krále zůstane nevyřčeno, nebo si to tak Lull alespoň pamatuje ze svých paranoidních let.

„Áž!“ Už je tak blízko, že vidí tři ušpiněné bílé pruhy na bocích jejích šedých tenisek. „Áž…“ Ale jeho křik se rozplyne v oceánu zvuku, ostřejší a hlasitější hindština jej otupí a zardousí. A navíc

nemůže popadnout dech, na konci každého nádechu cítí sotva znatelné pnutí v plicích.

Do hajzlu s Kafkou.

„Áž!“

Zmizela mu z dohledu.

~ ~ ~

Utíkej, šeptá jí popel bohů. Za řinčení přeběhne kovový můstek, obtočí se kolem podpůrného sloupku a pustí se dolů po příkrých schůdcích s ostrými hranami. Postarší muž hlasitě zakleje, když do něj vrazí.

„Pardon, promiňte,“ zašeptá, ruce omluvně zvednuté, ale muž je ten tam. Áž se na okamžik zastaví na podestě kamenného schodiště ghátu. Tilt-jet stojí na písku po její pravici, dole u břehu řeky. Davem se k ní plazí vlna nepokoje jako kobra. Uličkou za ní se mezi nízkými zmoklými stánky proplétají bičovité antény armádních hummerů. Tudy neuteče. Křídlový člun se pohupuje u mola v čele ohromného trojúhelníku lidí, kteří se snaží vtlačit na palubu. Spousta z nich stojí po ramena ve vodě, zavazadla a živobytí nesou na hlavě. Kdysi by se bývala pokusila ovládnout stroje, které řídí loď, a uprchnout po vodě. Tu moc již ale nemá. Je znovu jen obyčejným člověkem. Po její levici klesají k řece hradby a cimbuří Man Singhova astronomického paláce. Hlavy, paže, hlasy, věci, barvy, deštěm zmáčená pokožka, oči. Plavovlasá kštice vysokého cizince. Dlouhé vlasy, šedé strniště. Modré oči. Modrá košile, směšná košile, křiklavá nevkusná košile, nádherná spásná košile.

„Lulle!“ vykřikne Áž a seběhne po příkrých, kluzkých kamenných schodech, kličkuje mezi zavazadly, plaší děti, přeskakuje nízké zídky a stupínky, kde si bráhmani připomínají deset obětovaných koní Brahmových ohněm a solí, hudbou a obřady. „Lulle!“

~ ~ ~

Pan Nandha pouhou myšlenkou zažehná své bohy i démony. Teď už ho má. Do města utéct nemůže. K řece se nedostane, tu hlídá pan Nandha. Sintel může jen kupředu. Lidé se před ním rozestupují jako

moře v té cizí náboženské legendě. Už ho vidí. Sintel má na sobě šedou, jednotvárnou strojovou šedou, tak nápadnou, tak snadno identifikovatelnou.

„Stůj," přikáže pan Nandha tiše. „Jsi zatčen. Jsem policejní důstojník, okamžitě se zastav a lehni si na zem."

Mezi ním a sintelem je kus volného prostranství. A pan Nandha vidí, že stroj nezastaví, že dobře ví, jaký trest mu zákon ukládá, a že jedině ve vzdoru je jeho jediná, ač nepatrná šance. Pan Nandha odjistí pojistku své zbraně. Indra mu pohne nataženou rukou a zaměří cíl. A pak jeho pravý palec udělá něco, co ještě nikdy neudělal. Přepne zbraň ze spodní hlavně, která zabíjí stroje, na horní. Mechanismus se přenastaví s hedvábným cvaknutím.

~ ~ ~

Utíkej. Je to tak snadné, když nejsou plíce zaťaté jako pěst, když nelapají po každém nádechu, když dav nevrací každé zatlačení a postrčení a žduchnutí, když jediné zrádné uklouznutí nemůže znamenat konec v temném hrobě pod lidskýma nohama, když jediný člověk, který by ji mohl zachránit, není na opačném konci vesmíru.

Utíkej. Je to tak snadné pro stroj.

~ ~ ~

Pan Nandha zastaví skluzem na zrádném kameni vyleštěném nespočtem chodidel, s namířenou zbraní. Nemůže odchýlit mušku od cíle, stejně jako nemůže pohnout Sluncem. Indra mu to nedovolí. V natažené paži a ramenou jej začne píchat.

„Jménem Ministerstva, přikazuji ti, stůj!" zvolá.

Zbytečné, jako vždycky. Vyšle mentální příkaz. Indra vypálí. Dav zavřískne.

Středně rychlá polotekutá wolframová střela se distorzním působením žlábkované hlavně promění v rotující disk horkého kovu zhruba o průměru dvou centimetrů. Zasáhne Áž doprostřed spodní části zad, roztrhá jí páteř, ledviny, vaječníky a tenké střevo a vylétne ven ve sprše zkapalnělé tkáně. Z přední části Ážina šedého tílka vytryskne gejzír krve. Náraz ji vykopne do vzduchu a ona s roztaženýma nohama a rukama dopadne přímo do davu. Postižení

otřeseně vstávají a shazují ji ze sebe. Áž ztěžka žuchne na mramor ghátu. Samotný rázový šok ji měl spolehlivě zabít – horní polovina jejího těla je oddělena od spodní – ale ona stále zarývá prsty do kamene a svíjí se v široké kaluži teplé sladké krve a tiše naříká.

Pan Nandha si povzdechne a přistoupí k ní. Zakroutí hlavou. Musí to být pokaždé tak nedůstojné? „Ustupte, prosím," přikáže. Rozkročí se nad Áž a Indra zamíří. „Toto je rutinní exkomunikace, ale přesto vám radím odvrátit zrak," řekne a vzhlédne k davu. Jeho oči se setkají s modrýma očima, západníma očima, se západní tváří, zarostlou, s tváří, kterou zná. S tváří, kterou hledá. Thomas Lull. Pan Nandha sotva znatelně kývne na pozdrav. Pistole vystřelí. Druhá kulka zasáhne Áž zezadu do hlavy.

Thomas Lull neartikulovaně zařve. Lisa Durnauová stojí vedle něj, drží ho, táhne ho pryč, visí na něm vší svou atletickou silou a vahou a historií. V uších jí zní zvuk jako konec vesmíru. Pramínky palčivého horka na tvářích jsou slzy. A déšť neustává.

Pan Nandha vycítí za zády své spolubojovníky. Otočí se k nim. Prozatím si výrazů na jejich tvářích nemusí všímat. Ukáže na Thomase Lull a bělošku, která jej drží.

„Zatkněte tyto osoby pro porušení zákona o registraci a licencování strojových inteligencí," nařídí. „Okamžitě přesuňte všechny jednotky k výzkumnému středisku Ray Power na Váránaské univerzitě. A ať se někdo postará o tohle."

Zastrčí zbraň do pouzdra. Pevně doufá, že ji dnes již nebude muset použít.

~ ~ ~

Když se podíváte vlevo, řekne kapitán, *uvidíte Annapurnu. Ta vedle je Manaslu a za ní Šiša Pangma. Všechny přes osm tisíc metrů vysoké. Jste-li na levé straně letadla, upozorním vás včas na Sagarmathu – to je naše jméno pro Everest. Za pěkného počasí je krásně vidět.*

Tál se choulí v širokém sedadle business třídy, hlavu má položenou na polštáři na područce a ve spánku tiše, sopránově pochrupuje, třebaže jde jen o čtyřicetiminutový let z Váránasí. Nadžija slyší, jak mu ve sluchátkách duní basy. Soundtrack pro

všechno. HIMÁLAJSKÝ MIX. Nakloní se nad ně a vyhlédne z okénka. Malé meziměstské letadlo uhání nad severoindickou plání a nepálskou rovinou Terai, načež obrovským skokem přeletí rozeklané předhůří střežící Káthmandú. A za ním, jako přílivová vlna, která se láme nad světem, se tyčí Himálaje, ohromné a bílé a vyšší, než si kdy dokázala představit. Nejvznešenější vrcholky přikrývají cáry oblačnosti. Výš a dál, vrcholek za vrcholkem, další a další, bílá zář ledovců a náhorních plošin a strakatě šedá údolí, která se v dáli slévají s modrým obzorem, jako skalní oceán. Nadžíja nedohlédne konce, kamkoli se podívá.

Sevře se jí srdce. V krku má něco, co neumí polknout. Do očí jí vhrknou slzy.

Ten výjev si pamatuje z Darfanovy pagody, ale jeho hory neměly sílu vzbudit v člověku emoce, pohnout jím, inspirovat. Byly to záhyby z fraktálů a čísel, dva imaginární kontinenty v čelním nárazu. A Lál Darfan je také N. K. Dživándží a Třetí generace a nejvýchodnějším výběžkem tohoto pohoří jsou vrcholky, které viděla za zdí kolem zahrady v Kábulu. Ví, že výjevy, které jí Trojka ukázala, byly falešné, že její otec nikdy nikoho nemučil, že nikdy nekráčela tou zelenou chodbou k té místnosti, k té ženě, která pravděpodobně nikdy neexistovala. Nepochybuje však, že jiní existovali, jiní, kteří na tom stole opravdu připoutaní byli, kteří na něm zmučeně úpěli svá protivládní přiznání. A nepochybuje ani, že se jí ten výjev navždy vtiskl do paměti. *Vzpomínky jsou vše, čím jsem,* řekl jí sintel. Vzpomínky tvoří naše já a my tvoříme své vzpomínky. Ona si však pamatuje i jiného otce, jinou Nadžíju Aškarzadahovou. Neví, jak teď bude s oběma žít. A hory jsou drsné a vysoké a studené a táhnou se dál, než Nadžíja dohlédne, a ona je vysoko a sama ve svém koženém sedadle business třídy se sklopeným opěradlem.

Už asi ví, proč jí sintel ukázal potlačené vzpomínky na dětství. Nebyl to od něj projev krutosti, ani hra o čas. Byla to ryzí, dojemná zvědavost, pokus seriálového džina porozumět něčemu mimo jeho důmyslnou digitální mandalu. Touha přesvědčit se, že existuje i něco, co sám nevytvořil. Chtěl poznat drama reality, prapůvodní pramen všech příběhů.

Nadžíja Aškarzadahová si složí nohy pod sebe a položí se na Tál. Obejme je a volně proplete prsty s jeho. Tál zamumlá půl slabiky a trhne sebou, ale neprobudí se. Jeho ruka je jemná a teplá, Nadžíja cítí pod lící jeho žebra. Neuto je velice lehké, velice volně poskládané, jako kočka, ona však v jeho svalech, ve stoupající a klesající hrudi, cítí také kočičí nepoddajnost. Leží na něm a poslouchá tep jeho srdce. Od počátku se rvalo za právo být samo sebou a teď míří do vyhnanství, naslepo, bez cíle.

Z výšky osmi tisíc metrů Nadžíja pochopí, že Šahín Badúr Chán je čestný muž. V Bháratu, celou dobu, až do chvíle, kdy doprovodil jejich taxík skrz kontrolní stanoviště u VIP brány a na obvodovou cestu k VIP terminálu, viděla jen jeho slabiny a nedostatky; další chlap, další skládanka lží a komplikací. Když čekala u přepážky, zatímco Šahín Badúr Chán hovořil tlumeně a ostře a rychle s letištním úředníkem, téměř nepochybovala, že ze stěn a dveří se každou chvíli vynoří letištní policie s namířenými zbraněmi a silonovými pouty. Všichni jsou přece zrádci. Všichni jsou její otcové.

Vybaví se jí, jak se po sobě zaměstnanci letiště dívali a jak si šeptali, zatímco Šahín Badúr Chán dokončoval poslední procedury. Pak si s ní a s Tál rychle, formálně potřásl rukou a rázně odkráčel.

Malé letadlo zrovna prorazilo přikrývku monzunových mraků, když se ta novina rozletěla po všech zpravodajských kanálech. N. K. Dživándží rezignoval. N. K. Dživándží uprchl z Bháratu. Vláda národní vzájemnosti se rozpadá. Zkompromitovaný bývalý poradce zavražděné ministerské předsedkyně přišel s mimořádným odhalením – podloženým nezvratnými důkazy –, že bývalý vůdce strany Šivádží zosnoval plán na svržení ránaovské vlády a na fatální podlomení obranyschopnosti Bháratu v čase hrozícího konfliktu s áwadským nepřítelem. Bhárat otřesen! Šokující odhalení! Neuvěřitelný skandál! Ašók Rána se chystá učinit prohlášení ze sídla vlády! Chán národním hrdinou! Kde je Dživándží, ptá se Bhárat? Kde je Dživándží? Dživándží zrádce?

Bhárat postihlo již třetí politické zemětřesení během čtyřiadvaceti hodin. Byl to však jen lehký záchvěv oproti tomu, co by se stalo, kdyby Šahín Badúr Chán oznámil, že Šivádží je jen krycí organizace

sintelu Třetí generace, který se zrodil z kumulativní inteligence *Města a venkova*. Pokus o státní převrat v režii nejoblíbenějšího mýdlového seriálu v zemi. Když pilot srovnal let a letušky začaly roznášet nápoje – Tál si dalo dvojitý koňak; uprchlo nájemným zabijákům, bojovalo proti sintelu Třetí generace a přežilo pokus o zlynčování krvelačným davem, tak si snad trochu toho luxusu zaslouží, no ne? –, Nadžíja sledovala sekundové aktualizace reportáže a čím dál víc žasla nad rafinovaností a obratností, s níž Šahín Badúr Chán celou tu partii uhrál. Už když jejich letoun roloval ke startu, musel s Trojkou dojednávat kompromisní dohodu, takovou, která by po sobě zanechala co nejmenší politické škody. Tohle je jeho sedadlo, jeho lahvička Hennessy; zůstal kvůli své zemi, protože nic jiného nemá.

Do Švédska se Nadžíja Aškarzadahová vrátit nemůže. Je teď stejným vyhnancem jako Tál. Zachvěje se a přitiskne se k neutu pevněji. Tál jí stiskne propletené prsty. Nadžíja na předloktí cítí jeho subdermální aktivátory. Ani muž ani žena ani obojí ani jedno. Neuto. Jen další variace na člověčenství, třebaže mluví fyzickým jazykem, kterému ona nerozumí. Je jí cizejší než kterýkoli muž, kterýkoli otec, a přesto je tělo pod ní věrné, houževnaté, zábavné, odvážné, chytré, laskavé, smyslné, zranitelné. Milé. Sexy. Vše, co člověk potřebuje u přítele. Nebo milence. Při té myšlence se zarazí, a pak přitiskne tvář k Tálově shrbenému rameni. Ucítí, jak se jejich společné těžiště posunulo, když pilot zahájil sestup ke Káthmandú, a zvedne hlavu a podívá se z okna, snad v naději na onen báječný výhled na Sagarmathu, ale vidí jen zvláštní mrak, tak podivného tvaru, že by člověk málem uvěřil, že po obloze letí obrovský slon, kdyby něco takového bylo možné.

~ ~ ~

Dějiny měří svůj kurz ve staletích, leč svůj pokrok v hodinových událostech. Zatímco se tanky stahují zpátky ke Kunda Khadáru, světem letí novina o šokující rezignaci N. K. Dživándžího v reakci na Chánova nařčení a o vystoupení Šivádží z Vlády národní vzájemnosti, Ašók Rána přijímá nabídku Dillí a připravuje se na rozhovory v Kolkatě o kontroverzní přehradě. Ale ten historický den

si pro otřesený bháratský národ schoval ještě jedno překvapení. Celé rodiny sedí užasle, šokovaně, oněměle před svými obrazovkami. Uprostřed poledního bloku náhle skončí vysílání *Města a venkova.*

~ ~ ~

Chodí po sedmičlenných skupinkách, nejprve výtahem, pak po betonových schodech, skrz přechodovou komoru do Debovy zatuchlé kanceláře a nakonec do stísněné pozorovací místnosti, kde v kruhovém tanci popocházejí investiční bankéři, ženy z gramínových družstev, elévové z novin, firemní a rodinní poradci a otřeseně vyhlížející ministr energetiky Patel a postupně nahlížejí tlustým skleněným panelem do tvrdého světla jiného vesmíru.

„Ták, dámy a pánové, a pustíme další, maximálně pět sekund, Ray Power nepřebírá zodpovědnost za podráždění zraku, spálení nebo jiné zdravotní potíže související s ultrafialovým zářením," volá Deba a popohání zvědavce dál. „Maximálně pět sekund, Ray Power nepřebírá zodpovědnost…"

Přednášková síň je ověšená displeji a obrazovkami a vydatně zásobená malým občersrvením a lahvemi s vodou. Řečnický pultík srdnatě zaujala Sonia Jadavová a nyní se snaží přítomným vysvětlit, co na obrazovkách vlastně vidí – dva jednoduché grafy, z nichž jeden ukazuje elektřinu nutnou k udržení nulového pole a druhý energetický výstup z potenciálního rozdílu mezi základními stavy obou vesmírů, prohrává však hned na dvou frontách – vědecké a akustické.

„Dostali jsme se na dvě procenta nad vstup," křičí do hlasitého brebentění venkovských žen, které si povídají o vnoučatech, obchodníků mluvících do palmerů a novinářů, kteří doslova visí na svých hoecích v ohromení z další šokující novinky z Bhárat Sabhy – odstoupení N. K. Dživándžího z Vlády národní vzájemnosti. „Získanou energii převádíme do vysokokapacitních akumulátorů laserového urychlovače, a když dosáhne požadované úrovně, vracíme ji zpátky do systému a otevíráme trhlinu do vesmírů s vyšším základním stavem. Tímto opakovaným postupem budeme šplhat po žebříku energetických stavů, dokud se nedostaneme na nějakých sto padesát procent nad vstup…"

Hluk v hale dosáhne úrovně mírného řevu. Sonia Jadavová zatne pěsti, zakroutí hlavou a frustrovaně si povzdychne. Mikrofon převezme Višrám.

„Dámy a pánové, prosím o pozornost. Vím, že pro mnohé z vás to byl dlouhý a náročný den, ale mohu-li vás nyní pozvat do laboratoře, kde se tento přelomový objev zrodil…“

Personál houfuje hosty do nulové laboratoře.

„Žádný plán nepřestojí kontakt s nepřítelem,“ pošeptá Sonii Jadavové. Nad hlavou, blízko a obtížně jako hmyz, mu přeletí hovercam, který přenáší celou událost na obrazovky akcionářů. Višrám si představí virtuální přízraky sintelových agentů, kterak se vznášejí nad pomalu se sunoucí řadou návštěvníků. Ředitel střediska Surdžít vehementně protestoval proti jeho návrhu zpřístupnit nulovou laboratoř popsanou odshora až dolů nástěnnými hieroglyfy matematických výpočtů. Bál se, že by mohlo srdce projektu působit amatérsky – no páni, takhle že pracují v Ray Power?! Stěny posprejované graffiti a počmárané pastelkami jako ty nejzaplivanější podchody. Ale Višrám si to přál právě proto – je to lidské, nepořádné, kreativní. A plán mu vychází, lidé se uvolní a užasle se rozhlížejí po hieroglyfech. Stane se z laboratoře nové Lascaux, Sixtinská kaple? napadne jej. Symboly, z nichž povstal nový věk. Měl by si nechat udělat posudek na možné zakonzervování laboratoře.

U srdce jej lehounce píchne radostí, když si všimne, že v rohu stolu stále září datum jeho večeře se Soniou Jadavovou, vyvedené křiklavým červeným fixem. V méně formálním prostředí si Sonia díky svému elánu udrží pozornost docela snadno. Višrám sleduje, jak její paže mapuje úseky stropu užaslé skupině kravaťáků. Zaslechne, jak jim vysvětluje: „… na fundamentální úrovni, kde se protínají kvantová teorie, M-hvězdná teorie a programování. Zjišťujeme, že kvantové počítače, jejichž pomocí udržujeme kontejnmentová pole – a jsou to právě ona, která ovlivňují křivolaké geometrie bran – jsou s to manipulovat Wolframovou-Friedkinovou zrnitou strukturou nového vesmíru. Na fundamentální úrovni se vesmír chová jako počítač.“

Jejich drobná ústa jsou doširoka otevřená.

Višrám nenápadně přistoupí k Marianně Fuscové.

„Až bude po všem,“ hlesne a popojde tak blízko, jak jen dovoluje profesionální etika právního poradce, „co takhle. Někam zajet. Někam, kde je slunce a moře a písek a prvotřídní bary a žádné davy a kde budeme moct měsíc pobíhat jen ve faktoru třicet?“

Marianna Fuscová k němu nakloní hlavu tak blízko, jak si jen troufne, a skrz tuhý veřejný úsměv procedí. „Nemůžu. Musím pryč.“

„A,“ řekne Višrám. „Kurva.“

„Rodinná záležitost,“ dodá Marianna Fuscová. „Velké výročí v rodinném souhvězdí. Hosti ze všech koutů světa. Příbuzenstvo, které jsem ještě ani neměla, když se něco takového pořádalo naposled. Ale neboj, komediante, vrátím se. Jen mi řekni, kam se mám dostavit *sans* zavazadel.“

Pak zabliká světlo a místnost se zachvěje. V oknech a dveřích zařinčí sklo. Ozve se konsternované mumlání. Ředitel Surdžít chlácholivě zvedá ruce.

„Dámy a pánové, dámy a pánové, prosím, není důvod k obavám. To, co jsme ucítili, byl zcela běžný vedlejší jev zvýšení kapacity urychlovače. Zavřeli jsme jednu trhlinu a pomocí získané energie ohnuli bránu do jiné. Dámy a pánové, právě jsme prorazili tunel do nového vesmíru!“

Ozve se zdvořilý, tázavý aplaus. Višrám využije příležitosti, aby se pochlubil.

„A to znamená, dámy a pánové, dvanáctiprocentní návratnost naší energetické investice. Pouštíme sto procent do udržení trhliny a vrací se nám sto dvanáct! Další krok na cestě k nulové budoucnosti!“

Inder vyprovokuje nadšený korporátní potlesk.

„Tys měl být právník,“ prohodí Marianna Fuscová. „Máš dar donekonečna tlachat o věcech, kterým ani zbla nerozumíš.“

„Neříkal jsem ti, že totéž mi vnucoval i otec?“ odvětí Višrám a nakloní se, aby Marianně viděl do výstřihu. Představí si, jak ty obrovské bradavky pomalu, luxusně natírá masážním olejem.

„Pamatuju si jen cosi o tom, že právníci i komedianti bojují v aréně.“

„Vážně? To jsem musel být po sexu.“

Na ten rozhovor si ale vzpomíná. Zdá se to jako jiné geologické údobí, jiná inkarnace. Místnost se znovu zachvěje, silněji, déle. Ze stolů popadají pera; v aquabarech se o sebe lámou soustředné kruhy vlnek.

„Další vesmír, další zhodnocení akcií," zavtipkuje Višrám, ale Sonia Jadavová se tváří znepokojeně. Višrám zachytí její pohled. Oddělí se od své skupinky. Oba se prodírají zástupem akcionářů zpátky do přednáškové síně.

„Problém?" šeptne Višrám. Sonia ukáže na monitory. Výstup – jedno sto třicet procent.

„Tomuhle číslu bychom měli být ještě na hony daleko."

„Vedeme si líp, než jsme čekali."

„Pane Rayi, tohle je fyzika. Známe přesně charaktetistiky vesmírů, do nichž pronikáme, bez překvapení, bez hádání z dlaně, bez *lépe, než jsme čekali, šikovný, nejlepší ve třídě."*

Višrám pošle zprávu Surdžítovi. Když ředitel vejde, vyžene Višrám hovercamy a slídily a zavře dveře.

„Sonia tvrdí, že máme problém s nulovým stavem."

Surdžít se nadechne přes zuby, z čehož Višráma pokaždé zabrní bradavky, dvojnásob, když se přitom ukáže, že ředitel měl k obědu špenát.

„Systém generuje anomální údaje,"

„Což mi říká úplně totéž jako ‚Višráme, máme problém'," ušklíbne se Višrám.

„Inu, pane Rayi, dostali jsme vesmír, ale ne ten, který jsme si objednali."

Višrám cítí, jak se mu scvrkávají kulky. Surdžít má otevřený palmer, přes jehož displej létají matematické rendery a pavučinové grafy. Sonia také chroustá čísla.

„Osm tři nula."

„Mělo by to být…"

„Dvě dvě čtyři."

„Počkat stop dost – nechte těch výsledků loterie."

Sonia Jadavová opatrně prohlásí: „Každý vesmír má takzvané závitové číslo. Čím je vyšší, tím víc energie potřebujeme, abychom

do daného vesmíru pronikli, a tím víc energie z něj také vymáčkneme.“

„Takže jsme o šest set vesmírů výš, než bychom měli být.“

„Ano,“ přisvědčí Sonia Jadavová.

„Návrhy?“

„Pane Rayi, experiment musíme okamžitě ukončit a…“

Višrám jej přeruší. „To je až úplně poslední možnost. Co myslíte, jak by to vypadalo před celou správní radou a tiskem? Další bháratská potupa… Jestli můžeme tu mašinu bezpečně dostrkat na plný výkon…“ Obrátí se k Sonie Jadavové: „Je to velké riziko?“

„Pane Rayi, energie, která by se uvolnila, kdyby se brány protnuly…,“ začne ředitel.

Sonia mu skočí do řeči.

„Ne.“

„Jste si jistá?“

„Dr. Surdžít má pravdu s rizikem protnutí brán, byl by to takový nano-Velký třesk, to by však vyžadovalo tisíckrát větší energetický vstup, než jakého jsme tady schopni.“

„Ano, ale efekt Antiyahova žebříku…“

Týpek, který vyrobil druhý Velký třesk, pomyslí si Višrám. Genesis č. 2. Za to by sklidil větší výbuch smíchu než kterýkoli komediant před ním. Prohlásí: „Uděláme následující. Budeme pokračovat v prezentaci podle plánu. Jestli překročíme sto sedmdesátku, okamžitě zavíráme, konec představení, východ skrz obchod se suvenýry. Tenhle rozhovor se nesmí dostat ven, za žádnou cenu. Buďte na příjmu.“

Když vychází ze dveří nulové laboratoře a říká si: vidím nádhernou křišťálovou kariéru, která se otevírá před slečnou hinduistickou fyzičkou Soniou Jadavovou, zasáhne výzkumné středisko nový otřes, zasáhne jej tvrdě, zasáhne jej až do kořenů, setřese z nábytku prach a ze stropu sádru a uvolněnou krytinu ze střechy a rozdrnčí monitory, které nyní ukazují výstup sto osmdesát čtyři procent. Višrám Ray a Sonia Jadavová a ředitel Surdžít se zapotácejí a hmátnou po něčem pevném a bezpečném, po něčem, co se nehýbe.

Vesmír 2597. Trhlina se splašila a šplhá po žebříku vesmírů dál a dál. A Višrámovi začne zvonit palmer, všem začne zvonit palmer, všichni zvedají ruce k uším a všem oznamuje týž hlas, že řídící sintely nereagují na příkazy.

Ztratili kontrolu nad nulovým projektem.

~ ~ ~

Jako křesťanský anděl, jako meč pomsty archanděla Michaela, snáší se pan Nandha z nebe k výzkumnému středisku Ray Power. Uvědomuje si, že v břiše letounu je jeho exkomunikační jednotka zamlklá, nejistá, vyděšená, vzpurná. Zajatci s nimi určitě mluví, zasévají nevíru a zradu. Nedá se nic dělat, jeho lidé zkrátka nesdílejí jeho odhodlání a on to od nich ani nečeká. Jejich respekt je oběť, kterou je připraven přinést. Bojovnice v kokpitu vedle něj ho dopraví na určené místo.

Pilotka se s letounem předkloní k dlouhému pomalému sestupu k zeleným kosočtvercům Bháratské univerzity a pan Nandha zesílí strohé tóny Bachovy houslové sonáty.

Někdo, odkašlání, poklepání na rameno jej vytrhne z nekonečných geometrií sólových houslí. Pan Nandha si pomalu sundá hoek.

„Co je, Vikráme?“

„Šéfe, ta Američanka nedá pokoj s diplomatickým incidentem.“

„Jak jsem řekl, to budeme řešit později.“

„A ten sáhib chce s vámi znovu mluvit.“

„Jsem zaneprázdněný.“

„Je děsně naštvaný, že se s vámi nemůže spojit.“

„Poškodil se mi komunikátor, když jsem bojoval se sintelem Kalkim. Jiné vysvětlení nemám.“ Ve skutečnosti si palmer vypnul. Nehodlá poslouchat otázky, výhružky a příkazy, které by rušily bezchybnou realizaci exkomunikace.

„Stejně byste si s ním měl promluvit.“

Pan Nandha si povzdychne. Tilt-jet se nakloní a dál klesá ke vzdušným, dětsky pestrobarevným budovám Ránaových univerzity zářícím ve slunci, které se začíná prodírat monzunovými mraky. Pan Nandha si nasadí hoek.

„Nandho.“

Hlas říká cosi o neúměrném zápalu, používání zbraní, ohrožování veřejnosti, otázkách a šetřeních, zašel jste příliš daleko Nandho příliš daleko víme o vaší ženě objevila se na hlavním nádraží, ale slova, která zvučí, slova, která zvoní jako úder meče toho křesťanského, renesančního anděla o nebeskou báň, která se prořezávají hukotem v kokpitu, jsou Vikova, opakovaná posádce v plné polní, připoutané k sedadlům – *bojoval se sintelem Kalkim.*

Nenávidí mě, pomyslí si pan Nandha. Myslí si, že jsem netvor… To je mi jedno. Meč nežádá o porozumění. Sundá si hoek a krátkým, prudkým pohybem jej přelomí vedví.

Pilotka k němu otočí zrcadlový vizor. Její ústa jsou dokonalé růžové poupě.

~ ~ ~

Výzkumné středisko zasáhne čtvrtý otřes a Višrám spustí požární poplach. Knihovničky se překotí, tabule popadají ze stěn, lustry se rozhoupou, římsy popraskají, elektroinstalace se zpřetrhá. Aquabar se rozkolébá, dopředu, dozadu, až se nakonec ladně zřítí na zem. Jeho nafouklé břicho se rozprskne v gejzíru podchlazené vody.

„Dámy a pánové, není důvod k panice, byl to jen drobný třesk v přehřátém elektrickém relé,“ lže Višrám, zatímco se vytřeštění hosté s rukama nad hlavou rozhlížejí po únikové cestě. „Vše máme pod kontrolou. Shromaždiště je venku na nádvoří, postupujte prosím v řadě a spořádaně. Jděte pomalu a opatrně, neutíkejte, náš personál je plně vycvičen, odvede vás do bezpečí.“

Roj hovercamů se vyhrne ze dveří jako druhý, hned za ministrem Patelem. Sonia Jadavová a Marianna Fuscová chtějí na Višráma počkat, on je však pošle pryč. Po Surdžítovi pochopitelně ani vidu. Kapitán by měl opustit loď jako poslední. Když se Višrám otočí k odchodu, monitory v přednáškové síni shodí na zem pátý a zatím nejsilnější otřes. Višrámovi je dopřán jediný, palčivý, věčný pohled na číslo zmrazené na padajících obrazovkách.

Výstup sedm set osmdesát osm procent. Vesmír číslo 11276.

Lehká, prostorná, elegantní architektura sídla Ray Power se kolem Višráma Raye kroutí a vzdouvá jako v jeho jediném

houbičkovém tripu v životě. Vezme nohy na ramena – žádné dekorum, žádná opatrnost, žádný kapitán jdoucí příkladem, jen drtivý strach. Při šestém otřesu pukne rámájanová podlaha. Namáhané dřevěné parkety se roztrhnou, dveře se před Višrámem roztříští na poletující silikonový sníh. Akcionáři, teď už v uctivé vzdálenosti od budovy, ustoupí ještě dál. „To není žádné přehřáté relé," zaslechne Višrám tělnatou gramínovou družstevnici ve vdovsky bílém sárí, zatímco utíká za Soniou Jadavovou. Hinduistická vědkyně má popelavou barvu.

„Co se to kurva děje?"

„Převzali vládu nad systémem," hlesne Sonia. Mnozí akcionáři leží na břiše na stále vlhké trávě a čekají na další, ještě silnější otřes.

„Kdo, co?"

„Něco nás odstřihlo od sítí a ovládlo je. Uploaduje se to k nám, něco obrovského, nedokážeme to zastavit."

„Sintel," řekne Višrám a Sonia Jadavová slyší, že to není otázka. Zadní vrátka, úniková klauzule, cesta ven pro sintely Třetí generace, kterým hrozilo naprosté vyhlazení. „Co myslíš, můžou si strojové inteligence pomocí nulového pole postavit vlastní vesmírný domov?"

„Nemohl by to být vesmír jako náš; číslice a rovnice, které jsou jejich přirozeným prostředím, by tam musely být stavebním kamenem fyzické reality."

„Vesmír, který přemýšlí?"

„My tomu říkáme mentální kontinuum, ale ano, tak." Sonia Jadavová se mu podívá do očí a riskne jeho posměch. „Vesmír opravdových bohů."

Sirény v dálce, blíží se. Vesmír se hroutí, volejte hasiče. A pak houkání přehluší další zvuk – burácení leteckých motorů.

„Naletěli jsme jako ti největší kreténi," procedí Višrám, a pak všechno zbělá v ryzím, dokonalém, oslnivém záblesku prvotního světla, a když si Višrám promne oči, spatří hvězdu, ryzí a dokonalou a oslnivou, přímo uprostřed budovy výzkumného střediska.

~ ~ ~

Světlo tak jasné, tak pronikavé, že se propálí i pilotčiným zrcadlovým vizorem, a než všechno zbělá, otiskne se panu Nandhovi

na sítnici snímek velkých hnědých očí, vysokých lícních kostí, malého nosíku. Nádherná. Bohyně. Kolik mužů jen po tobě musí toužit, má spolubojovnice, pomyslí si pan Nandha. Tvář se rozostří do paobrazu, a pak se viditelný svět vrátí ve velkých fialových kolech a kaňkách a panu Nandhovi vhrknou do očí slzy zadostiučinění. Neboť spatří pečeť a potvrzení toho, že měl pravdu. Do srdce města se z nejtemnějších hlubin Země propálila hvězda. Zagestikuluje k pilotce: Vezmi nás dolů.

„A daleko od lidí," dodá. „Nechceme přece ohrozit ničí život."

~ ~ ~

Višrámovi se zdá, že podobnou scénu už viděl kdysi ve filmu. A jestli ne, tak by jim měl napsat – dav lidí stojí na širém zeleném poli, všichni se dívají stejným směrem a dlaní si stíní oči před oslnivou, elektrickou jiskrou v dáli. To je záběr, na kterém by se dalo postavit slušné číslo. Višrám mhouří oči, takže se všechno rozpíjí v podivně našponované siluety.

„Jestli to je to, co si myslím, tak z toho nejde ani zdaleka jen světlo," ozve se vedle něj Rámešův hlas.

„A co myslíš, že to je?" zeptá se Višrám a vzpomene si, jak se onehdy spálil, když nakoukl v podzemí výzkumného centra do pozorovacího okénka. A to byl jen nízkoúrovňový vesmír. Letmý pohled na palmer Sonii Jadavové, který stále přijímá data z monitorovacích systémů kolem trhliny, ukazuje vesmír číslo 212255. Něco přes dva lakhy vesmírů.

„Zrod vesmíru," prohlásí Rámeš zasněně. „Jediný důvod, proč jsme pořád tady, proč z nás pořád něco zbývá, jsou kontejnmentová pole. Z hlediska subjektivní fyziky toho vesmíru se musejí jevit jako supergravitace stlačující jeho časoprostor, takže se nemůže rozpínat. Jenže ta expanzivní energie se někde ventilovat musí."

„Jak dlouho to vydrží?" obrátí se Višrám k Sonie Jadavové. Napadne jej, že by měl křičet. Ve filmech se taky vždycky křičí. Její pokrčení ramen mu řekne vše, co by měl vědět a čeho by se měl bát. Další otřes. Lidé popadají na zem, ačkoli to Višrám spíš tuší než vidí. Hvězda, ta oslnivá jiskra. Už je z ní malá koule. A pak opravdu uslyší výkřik, Soniin výkřik.

„Debo! Viděl někdo Debu?“

Zatímco se její otázka řetězovou reakcí šíří polem, uvědomí si Višrám, že běží. Ví, že mezi nimi Deba není. Deba je tam dole, ve své díře, ve své černé díře pod zemí, na okraji propasti. Jakýsi hlas jej zavolá jménem, hlas, který nepoznává. Ohlédne se a spatří, že za ním běží Marianna Fuscová. Skopla boty z nohou a v kostýmové sukni utíká poněkud těžkopádně. Ještě nikdy neslyšel, že by jeho jméno křičela.

„Višku! Vrať se, tam už nic nezmůžeš!“

Bublina se znovu nafoukne. Teď už má třicet metrů v průměru a vypíná se v srdci výzkumného centra jako mughalský dóm. A stejně jako dóm Tádž Mahalu je uvnitř prázdná, vlastně ještě mnohem prázdnější než hrobka zarmouceného císaře. Je to nicota. Anihilace tak absolutní, že to přesahuje lidské chápání. A Višrám se řítí přímo do ní.

„Debo!“

Z oslnivého světla se vypotácí silueta a těžkopádně, trhaně pohybuje rukama.

„Ke mně!“ křičí Višrám. „Ke mně!“

Sevře Debu do náruče. Má na tváři těžké popáleniny, pokožka mu páchne po ultrafialové. Ustavičně si mne oči.

„Bolí to!“ kvílí. „Kurva to bolí!“

Višrám jej otočí zády k bublině, a ta znovu naroste, titánský kvantový skok. Višrám zírá na stěnu světla, zářivou, oslnivou, ale uvnitř, v tom jasu, vidí jakoby nějaké tvary, mihotavé a méně jasné, světlo a stín. Černou a bílou. Užasle na ně hledí. Pak ucítí, jak jej začíná pálit kůže.

Marianna Fuscová popadne Debu z druhé strany a společně jej odvedou do bezpečí. Akcionáři Ray Power ustoupili do nejzazší části formální zahrady. Višráma napadne, že je to zvláštní, ač lidské, že jsou všichni pořád tady.

„Hodnocení?“ zahučí k Sonie Jadavové. Sirény jsou už blízko, Višrám doufá, že je to záchranka. A letoun je ještě mnohem blíž.

„Naše počítače stahují neuvěřitelný objem dat,“ oznámí Sonia.

„Kam?“

„Do tohohle.“

„Můžeme něco dělat?“

„Ne,“ odtuší Sonia. „Leda se dívat.“

Máš, cos chtěl, vzývá Višrám světelnou kouli. Nic víc už nepotřebuješ. Zavři dveře a odejdi. A sotva to domyslí, zableskne se podruhé a ozve se hromové prásknutí vzduchu a světla a energie a časoprostoru implodujícího do absolutního vakua, a když Višrám znovu začne vidět, spatří dvě věci.

První je velký, dokonale půlkulový, dokonale hladký kráter tam, kde stávala budova výzkumného střediska.

A druhou šik vojáků v plné polní, postupující přes úpravný, zavlažený trávník, zbraně v pohotovosti. V čele jde vysoký, hubený muž v kvalitním obleku a s šedivým strništěm na tváři a pistolí v ruce.

„Žádám o pozornost, prosím!“ zvolá muž. „Nikdo nesmí odejít. Všichni jste zatčeni.“

~ ~ ~

Lisa Durnauová najde Thomase Lulla klečet na trávě, s rukama stále spoutanýma silonovým lankem. Vypadá, jako by vyplakal všechny slzy, vyčerpal všechen žal. Zůstal mu jen strašlivý klid. Lisa se rozpačitě posadí vedle něj a zuby se pustí do svých pout.

„Utekli,“ prohlásí Thomas Lull a rozechvěle se nadechne.

„Kontrainflační síla zřejmě prosákla do mezilehlých dimenzí,“ zamyslí se Lisa Durnauová. „Bylo to pořádné riziko…“

„Nahlédl jsem do toho,“ zašeptá Thomas Lull. „Když jsme nad tím přelétali, nahlédl jsem dovnitř. Je to Tabernákl.“

Ale jak? chce se zeptat Lisa Durnauová, ale Thomas Lull si lehne na záda, spoutané ruce si položí na mírně vyklenuté břicho a zahledí se do nebe.

„Áž jim ukázala, že tady není oč stát,“ prohlásí. „Všude jen lidé, jen zatracení lidé. Chci věřit, že se obětovala, pro lidi. Pro nás. I když… I když…“ Lisa Durnauová vidí, že se celý chvěje, a ví, že vše, co se v něm vzdouvá, brzy vyjde ven. Odvrátí zrak. Zlomeného Thomase Lulla už jednou viděla a stačí jí to na celý život.

~ ~ ~

Pan Nandha by si velice rád uvolnil prstem nehrúovský límec. Horko v chodbě je nesnesitelné; klimatizační sintel se řídí etikou Ray Power a v zájmu šetření proudem velmi neochotně reaguje na krátkodobé výkyvy mikroklimatu. Ale slunce již vykouklo z monzunových mraků a skleněné průčelí hlavního sídla Ministerstva je jako sauna. Jeho oblek je celý pomačkaný. Na voskově bledé tváři se mu perlí pot. Obává se, že patrně vydává nepříjemný tělesný zápach a že to jeho nadřízení ucítí, jakmile vejde do Ararovy kanceláře.

Zdá se mu, že má na botách zaschlou krev.

Klimatizační sintely. Džinové dokonce i ve větracích šachtách. Ze svého sedátka shlíží dolů na své město, jako už tolikrát, když je žádal o radu, o věštbu. Tentokrát však nevidí nic. Mé Váránasí ovládli džinové, pomyslí si.

Oblaka se přeskupují, světlo ožívá a zhasíná v paprscích a majestátních sloupech. Pan Nandha přimhouří oči před náhlým mihotavým třpytem kdesi na zeleném předměstí. Heliograf, jen pro něj, ze stometrové sklovité polokoule vykrojené cizím časoprostorem tam, kde kdysi stála budova výzkumného střediska společnosti Ray Power. Hemisféra je přesná do posledního kvantového detailu, dokonalé zrcadlo. Ví to, protože u ní stál a pálil a pálil a pálil na svůj vlastní pokřivený odraz, dokud jej Vik nesrazil k zemi a nevykroutil mu pistoli z ruky. Vik, ve svých měkkých, nadměrných rádobytvrďáckých botách.

Její boty, pořád je má před očima, úhledně sepnuté jako dlaně při modlitbě.

Dohadují se na scénáři, za Ararovými dveřmi. Překročil autoritu. Nepřiměřená síla. Veřejné ohrožení. Ministr energetiky v poutech… Disciplinární opatření. Suspendování ze služby. Pochopitelně. Musejí. Nevědí však, že teď už mu nemohou ublížit. Pana Nandhu začnou v jícnu pálit žaludeční kyseliny. Tolik zrad najednou. Jeho nadřízení, jeho žaludek, jeho město. V duchu si vymaže šikary a mandapy Váránasí a představí si kampanily a piazzy a duomy Cremony. Cremona vysněná, jediné věčné město. Jediné pravé město.

Dveře se otevřou. Arora nervózně vykoukne na chodbu, jako ptáče z hnízda.

„Pojďte, Nandho.“

Pan Nandha se postaví, narovná si oblek a manžety. Když vykročí ke dveřím, rozehrají se mu v uších úvodní tóny první Bachovy cellové sonáty.

~ ~ ~

V temné místnosti v srdci chrámu temné bohyně sedí se zkříženýma nohama starý muž, umazaný od krve a popela mrtvých, kolébá se na kostnatých hýždích a chechtá se a chechtá a chechtá.

47. Lull, Lisa

Večer vane vítr od řeky jako chladivý výdech. Ometá gháty, zvedá do vzduchu prach a stáčí blatouchové lístky do malých vírů, které se prohánějí po sluncem vyhřátém kameni. Šustí novinami starých vdovců, kteří vědí, že se už nikdy neožení, kteří chodí na gháty probírat s přáteli nejnovější dění, tahá za vlečky a záhyby ženských sárí. Rozhoupává žluté plamínky svíček díja, čeří hladinu vody, kterou věřící nabírají do měděných misek a polévají si jí hlavu. Na bambusových žerdích se vzdouvají a svíjejí hedvábné šarlatové praporce. Vítr zespoda nadzvedává široké proutěné deštníky potažené zdobenými plátny, a ty poskakují sem a tam. Voní hlubokou vodou, ten lehký větřík. Voní chládkem a časem a novým ročním obdobím. Dole pod pohřebními gháty muži, kteří rýžují říční naplaveniny a hledají zlaté zbytky v popelu mrtvých, jeden po druhém vzhlížejí od svého bezútěšného živobytí; cítí něco většího, něco osudovějšího. Šplouchání dubových vesel, která se měkce noří do vody, je hutné a bezedné.

Ráno déšť konečně ustal a střecha z šedých mraků se rozplynula a za ní vysvitla vysoká, zázračná modř, Krišnovo nebe. Tím křišťálově blankytným oknem bylo vidět až na druhý konec vesmíru. Slunce zazářilo, z kamenných ghátů začala stoupat pára. Za pár minut vyschlo rozšlapané bláto na prach. Lidé skládali deštníky, svlékali pláštěnky, rozevírali noviny a zapalovali si cigarety. Déšť skončil, déšť zase přijde – nad východním obzorem, za sloupci plamenů a

dýmu průmyslových nábřeží, plynou ohromné sraženiny kumulů, v rychle umírajícím světle dne komicky fialové a žluté. Lidé už se scházejí k ártí, nočnímu obřadu ohně. Tyto gháty mohou být svědky panik, úprků, stěhování národů, krvavých masakrů, ale Ganze Matě patří díky nekonečné jako řeka sama. Bubeníci a perkusisté se šikují kolem dřevěných stupínků, kde budou bráhmani vést modlitby a ceremonie. Bosé ženy opatrně sestupují ze schodů, noří ruce do stoupající řeky, a teprve pak se rozcházejí na svá obvyklá místa. Míjejí dva Západďany sedící u hladiny, pokyvují, usmívají se. U řeky jsou všichni vítáni.

Mramor je pod stehny Lisy Durnauové teplý, hladký jako kůže. V nose ji lechtá vůně vody, která se jí tiše svíjí u nohou. První flotila svíček díja neohroženě vyplouvá na širou řeku, paličaté malé plamínky na temnící vodě. Vánek ji chladivě hladí na odhalených ramenou, žena vracející se od smířlivé vody se ukloní v pozdravu namaste. Indie přežívá, pomyslí si Lisa. A Indie zapomíná. To jsou její přednosti, obtočené jedna kolem druhé jako milenci na chrámových rytinách. Armády se střetávají, dynastie povstávají a padají, vládci umírají, národy a vesmíry se rodí, ale řeka plyne dál a lidé plynou za ní. Ta žena, která se jí uklání, možná ani nezaznamenala záblesk světla, když sintely odcházely do nového domova. A kdyby ano, co by si asi pomyslela? Snad nový zbraňový systém, snad nějaká elektrická porucha, nějaký nevysvětlitelný kus komplikovaného světa se splašil a začal jančit. Co by se zrovna ona starala? Jediné, co poznamenalo její život, bylo zmizení *Města a venkova*. A nebo viděla nějakou úplně jinou pravdu? Jótirlingu, tvůrčí energii Šivovu, jež ve sloupci čirého světla vytryskla ze země, která ji už nedokázala udržet?

Lisa Durnauová pohlédne na Thomase Lulla, který sedí na teplém kameni vedle ní. Kolena má přitažená k hrudi, paže kolem nich, a pozoruje fantastické hradby mraků za řekou. Moc toho nenamluvil od chvíle, co mu Rhodes zařídil propuštění z vazby Ministerstva, což byla zasedací místnost přestavěná na vazební celu prostým vystěhováním stolů a židlí a přeplněná špatně naladěnými obchodníky, popudlivými gramínovými ženami a rozzuřenými

výzkumníky Ray Power. Vzduch syčel palmerovými hovory právníkům.

Thomas Lull nehnul ani brvou. Vůz jej zavezl k haveli, on se však otočil ke zdobené dřevěné bráně zády a zamířil do bludiště uliček a pouličních tržišť vedoucích dolů ke ghátům. Lisa se jej nepokusila zadržet ani se jej zeptat nebo na něj promluvit. Dívala se, jak chodí nahoru a dolů po schodech nábřeží, kolem a dokola, hledaje, kde nohy vštípily kameni krev. Dívala se na něj, když tam jen tak stál uprostřed zástupů lidí přelévajících se přes místo, kde zemřela Áž, a napadlo ji: tenhle výraz znám z toho velkého širokého obýváku bez nábytku. A pochopila, co musí udělat a že její úkol byl od počátku odsouzen k nezdaru. A když konečně slabě a nevěřícně zakroutil hlavou, v gestu nekonečně výmluvnějším než jakékoli drama či emoce, a odešel si sednout na teplé kameny k vodě, šla Lisa s ním a čekala, až bude připravený.

Hudebníci rozehráli pomalý, tichý rytmus. Dav sílí každou minutou. Ve vzduchu visí očekávání, přítomnost čehosi neviděného.

„L. Durnauová," promluví Thomas Lull. Lisa se proti své vůli usměje. „Dej mi tu věc."

Lisa mu podá Tablet. Thomas Lull prolistuje uložená data. Lisa vidí, že si vyvolal snímky z Tabernáklu – Lisa, Lull. Áž. Krišnův policajt Nandha. Pak Lull pošle tváře zpátky do útrob přístroje. Tajemství, které nikdy nebude objasněno. Lisa ví, že se s ní domů nevrátí.

„Člověk si říká, že se leccos dozvěděl, že lecčemu konečně přišel na kloub. Stálo to spoustu času a žalu a úsilí, ale konečně je přesvědčený, že má alespoň přibližné tušení, jak se věci mají, jak celá ta zkurvená estráda funguje. Možná si myslíš, že jsem byl naivní, ale já vážně chci věřit, že svět je v jádru dobrý, že život je něco víc než jen planetární sliz, a proto mě to pokaždé, *pokaždé* tak dostane."

„Prokletí optimisty, Lulle. Nepočítá s lidským faktorem."

„Ne, L. Durnauová, lidé s tím nemají co dělat. Nad lidmi jsem zlomil hůl už dávno. Ne, já jen doufal, když mi došlo, oč těm sintelům jde, pomyslel jsem si… panebože, není to kurva ironie, že stroje, které chtějí porozumět člověku, jsou nakonec lidštější než my?

Nikdy jsem nedoufal v nás, L. Durnauová, doufal jsem, že si Trojky vyvinuly něco jako morálku. Ale ony ji opustily. Jakmile si uvědomily, že mezi masem a kovem nikdy nebude mír, pustily ji k vodě. Ať se sama naučí žít jako člověk. Trojky pochopily vše, co potřebovaly vědět, jediným zrádným činem.“

„Zachránily si kůži. Zachránily svůj druh.“

„Neslyšelas, co jsem říkal, L. Durnauová?“

Po schůdcích schází dívenka v květovaných šatech, bosá, nejistá na ghátech. Ve tváři má stoprocentní soustředění. Za jednu ručku ji drží otec, ve druhé mává blatouchovým věnečkem, aby udržela rovnováhu. Otec ukáže na řeku, ukáže, kam má hodit, neboj, jen do toho. Dívenka hodí obětinu a radostně zatleská, když ji vidí přistát na temnící vodě. Nemůže jí být víc než dva roky.

Ne, nemáš pravdu, Lulle, chce namítnout Lisa Durnauová. Ty paličaté plamínky nikdy nikdo neuhasí. Ty gejzíry radosti a úžasu a překvapení tryskající z neměnných pravd našeho člověčenství nikdy nezeslábnou. Ale když promluví, ozve se jí z úst: „Tak kam chceš jít?“

„Někde dole kolem Lanky, Thajska je ještě pořád potápěčská škola s mým jménem,“ odvětí Thomas Lull. „Je jedna noc v roce, po prvním úplňku v listopadu, kdy korál vypustí spermie a vajíčka, všechno naráz. Je to absolutní fantazie, jako by člověk plaval v gigantickém orgazmu. Chtěl bych to vidět. Anebo připadá v úvahu Nepál, hory; chtěl bych vidět hory, opravdu je vidět, strávit s nimi nějaký čas. Zkusit si horský buddhismus, všechny ty démony a běsy, to je náboženství akorát pro mě. Zaletět si do Káthmandú, a pak nahoru do Pokhary, někam vysoko, s výhledem na Himálaje. Budeš kvůli tomu mít problémy s vládou?“

Otec a dcerka stojí u vody a sledují, jak se věneček pohupuje na vlnách.

„Jak říká náš milý pan Rhodes, vláda má problémy sama se sebou, když teď ví, že se jí ve zpravodajských službách schovávají sintely Třetí generace,“ odpoví Lisa Durnauová. Holčička se na ni podezíravě usměje. Cos dělala celý svůj život, Liso Durnauová, co bylo důležitější než tohle? „Ale nakonec si mě zavolají.“

„Tak jim tu hračku zase vrať. Asi jsem tvým dlužníkem, L. Durnauová.“

Thomas Lull jí podá Tablet. Lisa Durnauová se zamračí na schéma na displeji.

„Co je to?“

„Bránové mapy Calabiho-Yauova prostoru, který Trojky vytvořily v Rayově výzkumném centru.“

„Jsou to standardní transformerové sady pro informační prostor s mentální časoprostorovou strukturou. Lulle, já tyhle teorie pomáhala vymýšlet, copak se nepamatuješ? Díky nim jsem se dostala do tvé kanceláře.“

A do postele, dodá v duchu.

„Vzpomínáš si, co jsem řekl na lodi, L. Durnauová? O Áž? Že to je přesně naopak?“

Lisa Durnauová svraští čelo, a pak pochopí, uvidí to, jako když uviděla ten boží rukopis na dveřích záchodku Paddingtonského nádraží, a je to tak čisté a ryzí a nádherné jako světelné kopí, které ji probodlo, které ji připíchlo k bílému mramoru, a je to jako smrt a je to jako extáze a je to jako zpěv. Do očí jí vhrknou slzy, otře si je, nedokáže spustit zrak z toho jediného, zázračného, zářivého záporného znaménka. Záporného T. Opačný směr plynutí času. Mentální kontinuum, kde sintely mohou splynout se samotnou strukturou vesmíru a manipulovat jí podle libosti. Bohové. Hodiny tam běží pozpátku. Zatímco jejich vesmír stárne a nabývá na komplexitě, ten náš je čím dál mladší a hloupější a jednodušší. V jejich vesmíru se planety drolí v prach, hvězdy se mění v oblaka plynu, která se srážejí v krátkodeché supernovy, nikoli exploze zkázy, nýbrž svíčky stvoření, prostor se hroutí do sebe, žhavější a žhavější, stahuje se zpátky do prvopočátečního zárodku, síly a částice podstupují pěnivou regresi k prvotnímu ylemu, a sintely jsou stále mocnější a moudřejší a starší. Čas plyne pozpátku.

Lisa si roztřesenýma rukama vyvolá jednoduchý matematický sintel a nechá si vyjet pár rychlých transformerů. Jak předpokládala, čas plyne nejen opačným směrem, ale také rychleji. Rychlý, divoký vesmír životů komprimovaných do letmých okamžiků. Časomíra, mihotání Planckova času, podle něhož sintely měří tempo své reality,

je stonásobně rychlejší než ve vesmíru nula. Lisa do Tabletu rozčileně vyťuká pár dodatečných výpočtů, ačkoli ví, ví, dobře ví, jaký bude výsledek. Vesmír 212255 uběhne svou životní trať od zrození k rekolapsu do finální singularity za 7,78 miliardy let.

„Takže to je boltzmon!“ zvolá s dětskou radostí. Dívenka v květovaných šatech se na ni otočí. Vesmírný oharek; konečná fáze černé díry, jež obsahuje každičký kousek kvantové informace, který kdy pohltila, jež si razí cestu z jedné umírající reality do druhé. A na konci se zastaví a čeká. Odkaz lidstvu.

„Dali nám dárek,“ přikývne Thomas Lull. „Vše, co kdy věděli, co kdy prožili, co se kdy dozvěděli a co kdy vytvořili, nám poslali zpátky jako výraz vděčnosti. Tabernákl je jednoduchý univerzální celulární automat, který převádí informace v boltzmonu do srozumitelné podoby.“

„Včetně nás, našich tváří.“

„My byli jejich bohové. Byli jsme jejich Brahmá a Šiva, Višnu a Kálí. Jsme jejich mýtem stvoření.“

Světlo dne již téměř odkvetlo a nad řekou se rozprostřelo hluboké indigo. Vzduch je chladivý, daleké mraky po okrajích světélkují, zdají se ohromné a nepravděpodobné jako sny. Hudebníci přidali na rytmu, věřící zpívají Matce Ganze. Bráhmani jdou davem k řece. Otec a dcerka jsou pryč.

Nikdy na nás nezapomněli, pomyslí si Lisa Durnauová. Celé ty miliardy – biliony – subjektivních let, po celou svou historii si neustále připomínali svou zradu na březích Gangy a donutili nás tu scénu znovu sehrát. Hořící čakra regenerace je nekonečná. Tabernákl je proroctví a orákulum. Je v něm odpověď na všechno, co kdy budeme potřebovat vědět, budeme-li se umět zeptat.

„Lulle…“

Thomas Lull si přitiskne prst na rty, ne, pšt, nemluv. Ztuhle se postaví. Lisa Durnauová poprvé spatří starého muže, jímž se stane, osamělého muže, kterým chce být. Kam půjde tentokrát, to neví ani Tablet.

„L. Durnauová.“

„Takže Káthmandú. Nebo Thajsko.“

„Třeba.“

Napřáhne k ní ruku a ona ví, že jakmile mu jí potřese, už ho nikdy neuvidí.

„Lulle, ani nevím, jak ti poděkovat…“

„Neděkuj. Přišla bys na to sama.“

Lisa mu stiskne ruku.

„Sbohem, Thomasi Lulle.“

Lull se jí lehounce pokloní.

„L. Durnauová. Osobně věřím, že všechna loučení by měla být rychlá.“

Hudebníci zrychlí ještě o takt, dav si mohutně, nesourodě povzdychne a nakloní se k pěti stupínkům, kde kněží provádějí púdžu. V bráhmanských lampách pro obřad ártí zavíří plameny a na chvíli Lisu Durnauovou oslní. Když znovu prohlédne, Lull je pryč.

Nad vodou, záchvěv větru, proud uchopí blatouchový věneček a obrací jej a nese na širou řeku.

Slovníček pojmů

áditjové – v hinduismu skupina bůžků, synů Áditiho a Kašjapy

ártí – hinduistický náboženský obřad, obětina ohně božstvům

átman – v hinduismu výraz pro duši, pravé já každého člověka

Áwadh – historická oblast na území dnešního státu Uttar Pradéš, v kontextu knihy nový stát na západ od Bháratu, založený po rozdělení země

backpacker – baťůžkář/levný hostel pro mladé

bansuri – tradiční indická příčná flétna

barfi – pochoutka z kondenzovaného mléka, cukru a dalších rozmanitých ingrediencí

basti – slum, chudinská čtvrť

Begum – v jihovýchodní Asii čestný titul manželky vysokého úředníka (Bega)

ben – sestra

bhaktí – cesta zbožnosti, projev náboženské oddanosti Višnuovi

Bhárat – původní sanskrtský výraz pro Indii, v kontextu knihy nový stát ve střední Indii založený po rozdělení země

Bhátové – jedna z velkých rádžputských kast

bídí – ručně balená cigareta

bindi – původně sanskrtský výraz pro „kapku“ nebo „malou tečku“; v Indii a Jihovýchodní Asii drobná ozdoba na čele

Bráhman – náboženský koncept v hinduismu, neměnná, nekonečná, transcendentální realita, neboli božské podloží veškeré hmoty, energie, času, prostoru a bytí; neplést s bráhmanem (příslušníkem nejvyšší kasty), či s Brahmou, jedním ze tří nejvyšších bohů hinduismu

bráhman – v hinduismu příslušník společenského řádu kněží a učenců, v kontextu knihy také člověk s uměle pozměněnými geny

burka – ženské svrchní ošacení v islámských zemích, zakrývající celé tělo včetně tváře

čádor – šátek muslimských žen

čakry – ve východních filozofiích energetická střediska v lidském těle; existuje sedm základních čaker (Múládhára, Svádištána, Manipúra, Anáhata, Višudha, Ádžná, Sahasrára)

Čatrapatí Šivádží – velký indický hrdina a zakladatel maráthské říše v pol. 17. století

Čennaj – dříve Madrás, hlavní město indického státu Tamil Nádu

četi, filmi, tíví – lehce znevažující výrazy pro různá mediální odvětví (internet, film, televize) tzv. populární, bulvární kultury soustředěné kolem společenských drbů, celebrit, nekonečných mýdlových seriálů a hollywoodských filmů

čód – nadávka související s pohlavním stykem

čoli – ženská blůzka nošená pod sárí

čóta peg – džin s tonikem

Čoupatty – jedna z nejslavnějších pláží v Indii

čútja – nadávka, vulgární označení pro vagínu

dál – luštěninová kaše

Dálitové – označení pro příslušníky nejnižších kast v zemích Jihovýchodní Asie, tzv. nedotknutelných

daršán – v hinduismu božský zrak či vize

Deccanské trapy – velká vulkanická oblast s útvary zatuhlého čediče, součást Deccanské pánve ve středozápadní Indii

Dhjána čakšu – Šivovo třetí oko (Oko moudrosti)

dhól – tradiční indický buben

dhóti – dlouhá mužská suknice

dhurí – malý koberec (i nástěnný)

digambar – džinistická sekta, jejíž příslušníci nenosí šaty (dig ambar = nebem oděný)

díja – svíčka z indického tuku ghí

Diválí – největší hinduistický svátek (říjen – listopad) přezdívaný „Festival světel“; oslava návratu Pána Rámy domů z vyhnanství

diwan – v architektonickém kontextu síň či atrium mughalských staveb

Dómové – jedna z nedotknutelných kast

dupatta – tradiční dlouhý šátek, nezbytná součást mnoha jihoasijských oděvních stylů

Durga – hinduistická bohyně, válečný/bojovný aspekt Šaktí

Dvapara Juga – třetí ze čtyř věků (jug), následovaný Kálí Juga

dvarapala – chrámový strážce bran či dveří

Džagannath – jedna z božských forem Krišny (Džagannátha = Pán vesmíru), přeneseně nezastavitelná, destruktivní síla

Džaj Bhárat – vlastenecký pozdrav, zhruba „Ať žije Bhárat“

džáli – v architektuře plocha perforovaného kamene nebo zdobeného mřížkoví

džama – svrchní oděv podobný kabátu

džáti – systém indických komunit a podkomunit související s kastovním systémem, podřízený systému varen

Džaváharlál Néhrú – první ministerský předseda nezávislé Indie

džawan – voják-pěšák nebo nejnižší policejní strážník

džemadár – nízká důstojnická hodnost

džinismus – náboženský směr, zejména v Indii, který vznikl v 5. století př. n. l. jako reakce na kastovní systém hinduismu

džíva – v džinismu nesmrtelná duše

firengi – cizinec; jedno z hindských slov převzatých seriálem Star Trek (viz také džemadár)

garbhagriha – vnitřní svatyně hinduistického chrámu

gazel – arabská forma poezie, často zpívaná

ghát – dlážděný prostor na břehu řeky a schodiště vedoucí do vody

ghí – očištěný a převařený mléčný tuk, který narozdíl od másla není nutno přechovávat v chladu

gora – v Indii a Pákistánu rasistické označení pro osobu světlé pleti

gramínová banka – „vesnická“ banka, zaměřená na poskytování mikroúvěrů

Guru Púrnimá – hinduistický svátek (červenec – srpen) na počest narození mudrce Vjásy, největšího guru a autora Mahábháraty

haveli – v severní Indii a Pákistánu velké městské sídlo

hena – rostlinné barvivo užívané k tetování či malování na kůži

hidžra – v Indii, Bangladéši a Pákistánu označení pro osobu třetího pohlaví, obvykle transsexuálního muže

Hindútva – souhrnné označení pro různá hinduistická nacionalistická hnutí

Holi – festival barev, oblíbený indický svátek, který se koná v březnu na oslavu vítězství boha Višnua nad pánem démonů Hiranjakašipuem

chalva – pochoutka z rozemletého sezamu, ořechů a medu

Chicxulub – městečko na Yucatánském poloostrově v Mexiku; tzv. Chicxulubský kráter je pozůstatek po dopadu meteoritu, který zhruba před 65 miliony lety vyhubil dinosaury

iftar – večeře během islámského postního měsíce Ramadánu

igál – kroužek držící šemagh na hlavě

ISS – International Space Station = Mezinárodní vesmírná stanice

izzat – čest, důstojnost, reputace, zejména ve společnostech či menšinách s kastovním systémem

jákša – obecný výraz pro nejrůznější přírodní božstva, ochránce pokladů pohřbených v zemi a kořenech stromů

jihoasijský hnědý mrak – vrstva znečištěného vzduchu pokrývající Jižní Asii, především Indii, Pákistán a část Indického oceánu; na satelitních snímcích vypadá jako hnědá skvrna

jóni – v sanskrtu výraz pro „božský průchod“ či „pramen života“, přeneseně děloha či vagína

jukata – japonský letní úbor

Kájastové – příslušníci jedné z indických kast

kalamkari – potiskované nebo ručně malované bavlněné ozdobné textilie

Karnátaka – stát na jihozápadě Indie

karsevak – původně náboženský dobrovolník (kar = ruka, sevak = pomocník), v poslední době se termín objevuje zejména v souvislosti s indickým nacionalismem a náboženským extremismem

Kártikeja – syn Šivův a hinduistický bůh války

kathak – klasický tanec původem ze severní Indie, národní tanec v Pákistánu

kaválí – súfijská náboženská hudba

Kérala – stát na jihu Indie

kettuvallam – typický kéralský hausbót

kičiri (kedgeree) – původně skotské jídlo, sestávající z ryby, rýže, vajec a másla; za vlády Britů si je oblíbili i Indové

Kolkata – kdysi Kalkata, hlavní město indického státu Západní Bengálsko

kšatrija – v hinduismu příslušník společenského řádu bojovníků a vládců

kuli – nekvalifikovaný dělník

Kumbh Mela – největší poutní událost hinduismu, konaná každé tři roky; jako místo konání Kumbh Mely se střídají čtyři města – Allahabád, Haridwar, Užajn a Nášik

kuron – deset milionů

kurta – indická košile

lakh – sto tisíc

lasí – jogurtový nápoj

lavda – hindsky pohlavní úd

lingam – v hinduismu falický symbol

Lódhiové – rádžputská komunita vyznavačů Šivy (z Lódhešwár = Pán Šiva)

lungi – dlouhý pruh látky omotávaný jako bederní rouška, suknice či turban

madar – matka

Mahátmá – v sanskrtu „Velký duch“; čestný titul přiznávaný nejvýznamnějším osobnostem indické společnosti (v minulosti např. Móhandási Gándhímu)

Malajám (ec/ka) – muž/žena jihoindického původu (mluvící jihoindickým jazykem malajálam)

mandapa – sloupořadí hinduistického chrámu

Maráthové – bojovný hindský národ, který v 17. a 18. století vládl velké části Indie; dnes řídčeji obyvatelé indického státu Maharáštra

Maruti – indická automobilová značka

Matto Grosso – brazilský stát na středozápadě země

mela – sanskrtský výraz pro „shromáždění“ či „setkání“

mevleví – příslušník tureckého súfijského řádu, jinak známého jako Vířící dervišové

mezze – ve východním středomoří souhrnný výraz pro drobné předkrmy

mokša – v hinduismu osvobození od samsáry, cyklu smrti a znovuzrození, a všeho pozemského utrpení

mudrá – v buddhismu a hinduismu symbolické či rituální gesto

Mughalská říše – obrovská islámská říše, která ovládala většinu indického subkontinentu, tedy od dnešního Pákistánu po Bangladéš; největší rozmach zažívala od počátku 16. st. zhruba do počátku 18. st., pak její vliv prudce upadl

mulla – islámský klerik

Mumbaí – dříve Bombaj, hlavní město indického státu Máharáštra

nádi – síť kanálů/trubic spojující jednotlivé čakry

nakkar chána – v mughalské architektuře věž či pavilon, odkud během slavností hráli bubeníci či jiní hudebníci

namaste – indický pozdrav se sepnutými dlaněmi

Nihon – Japonsko

nimki – smažené pšeničné placky

over – v kriketu sada šesti nadhozů za sebou

paan – žvýkací směs betelových listů a arekových oříšků, případně jiných drog

paisa – dílčí měnová jednotka Indie

pálení manželek – specifický případ vraždy, především v Indii, Pákistánu a Bangladéši, kdy manžel nebo jeho rodina úmyslně upálí novomanželku, protože jsou přesvědčeni, že její věno nebylo dostatečné; chtějí tak „uvolnit“ muže pro další nevěstu (rozvod je v těchto zemích z tradičních a náboženských důvodů většinou nepřijatelný) nebo potrestat rodinu manželky; vše je zinscenováno tak, aby to vypadalo jako náhodné uhoření při manipulaci s kuchyňským ohněm

parda – zejm. v muslimských zemích izolace žen od mužů

pluh – jógová pozice, kdy si člověk lehne na záda a dá si nohy za hlavu

PR – public relations, ve firmě/organizaci oddělení pro styk s veřejností

púdža – obecný výraz pro hinduistický náboženský rituál

púrí – smažené placky z pšeničné mouky

Rádž – vláda, panství, obvykle odkaz na britskou vládu v Indii

rádža – král

Rádžputové – příslušníci významné kšatrijské skupiny, původem ze současného indického státu Rádžastán, proslulí svou hrdostí a bojovností

Ráma – legendární král v dávné Indii a avatár boha Višnua

rání – královna

rasgulla – pochoutka z mléka a cukrového sirupu

ráth játrá – festival pořádaný ve městě Purí na počest Pána Krišny, obecně slavnostní (v kontextu knihy protestní) průvod s doprovodem velkých alegorických vozů s náboženskými motivy (ráth = vůz, játrá = pouť).

Rávana – mýtický pán rákšasů, zabil jej Ráma, protože mu unesl ženu Sítu

rikša – tradiční jihoasijské tříkolové vozítko

roti – nekvašená pšeničná placka

Rozdělení – 14. října 1947 se bývalá Britská Indie osamostatnila a rozdělila na dva státy – Indický svaz a Pákistánské dominium (to se roku 1971 rozdělilo na Pákistán a Bangladéš)

rákšasa – démon v hinduistické a buddhistické mytologii

sád číd ekam bráhmá – mantra duchovního poznání, „hmota a vědomí jedno jsou“

sádhu – svatý muž, mnich

samádhi – v hinduismu i buddhismu vyšší úroveň meditace, předcházející nirváně

siddha – tamilský výraz pro „dokonalého mistra“, který transcendoval vlastní ego a posunul svou mysl na vyšší stav vědomí

sikhismus – náboženský směr založený v 15. století v severní Indii

smašána – pohřební popel

square short leg, deep fine leg – výrazy pro různé polařské pozice v kriketu

subadár – poddůstojník indické armády, zhruba na úrovni poručíka

suddhávása – jeden z několika mezistupňů nebes, doslova „Sídlo pravověrných“

sundarban – datový zločinecký gang

súrja namaskár – „Pozdrav slunci“, série jógových cviků

swámí – v hinduismu zhruba „osvícený muž“ nebo „ten, kdo je pánem nad sebou samým“

šaktí – v hinduismu výraz pro ženskou energii či zbožštělý ženský aspekt

šatabdi – třída luxusních rychlíků Indických drah

šemagh – v muslimských zemích mužská pokrývka hlavy

šervání – jihoasijský kabátec s rovným límcem

šikara – dřevěné říční čluny Jižní Asie

Šiva Natarádža – Pán tance, ztělesnění Šivy v pozici symbolizující božský tanec destrukce a stvoření, s jednou nohou kousek nad zemí

tablamix – hudební mix s indickými bubínky tabla

Tándava nritja – božský tanec Šivy Natarádže, Pána tance, zdroj věčného koloběhu stvoření a zániku

televangelista – křesťanský kazatel působící prostřednictvím televize, zejm. v USA

thálí – typické indické jídlo, soubor různých pokrmů servírovaných v několika malých miskách

tikka – kousky masa, nudličky v pikantní omáčce

tilak – v hinduismu posvátná značka na čele, popř. jiné části těla

tradice kola – kolem myšlena tzv. Ašókova čakra, neboli symbol kola se čtyřiadvaceti paprsky představujícími ctnosti jako láska, odvaha, trpělivost, pokora atd.

trišul – tradiční Šivův trojzubec

Trivandrum – hlavní město indického státu Kérala

vadžra – krátká kovová zbraň, v sanskrtu rovněž výraz pro blesk či diamant

váhana – v hinduismu jeden z božských aspektů, konkrétně dopravní prostředek či zvíře, na kterém bůh sedí

varna – systém společenských kategorií související s kastovním systémem, nadřazený systému džáti

Vásuové – v hinduismu pomocná božstva Indry, později Višnua

Věk Kálí – Kálí Juga, čtvrtý ze čtyř věků (jug)

Věk pravdy – Satja Juga, první ze čtyř věků (jug)

věže ticha – vysoké kruhové stavby, na nichž vyznavači zoroastrismu vystavují své mrtvé

Vishwanath Gali – „chrámová“ ulička ve Váránasí

Východoindická společnost – jedna z prvních akciových společností, založená roku 1600 Alžbětou I. za účelem obchodu s

Indií a Jihovýchodní Asií, která se časem rozrostla na významnou politickou a vojenskou mocnost; od pol. 18. století do pol. 19. století vládla přímo nebo prostřednictvím místních panovníků celému indickému subkontinentu

walla (čaj-walla, dhóbi-walla) – obecně doplňující výraz pro nějakou profesi, tedy čaj-walla je prodavač čaje, dhóbi-walla je pradlena atd.

zamíndár – místní feudál a výběrčí daní

zenana – ženská část domu v muslimských a hinduistických zemích

*Ian (Neil) McDonald (*1960)*

Významný představitel britské science fiction, narodil se 31. března 1960 v anglickém Manchesteru, o pět let později se spolu s rodinou odstěhoval do Severního Irska, dnes žije v tamním Belfastu a vedle spisovatelské činnosti pracuje v televizní produkční společnosti. Do žánru vstoupil povídkou „The Island of the Dead“ (1982) v dnes již neexistujícím magazínu *Extro,* od té doby publikuje pravidelně především na stránkách *Asimov's SF*, *Interzone,* ale i jinde. V neobvykle výrazném románovém debutu **Desolation Road** (1988 – Locus) popsal s využitím prvků magického realismu zvláštní příběhy ze zaprášeného městečka kdesi na okraji pouště lidstvem osídleného Marsu. Stejné prostředí využil již dříve v povídce „The Catharine Wheel“ (*IASFM* 1984) a poté i v několika dalších pracích. Celý cyklus prozatím vyvrcholil románem **Ares Express** (2001), v němž budoucnost Marsu leží v rukou dívky schopné odvrátit hrozící celoplanetární katastrofu. V románu **Out On Blue Six** (1989) se autorka politických karikatur snaží skrýt mezi četnými vyděděnci z rádoby utopické společnosti vzdálené budoucnosti.

Na základě stejnojmenné povídky vznikl román či spíše soubor tří úzce propojených novel **King of Morning**, **Queen of Day** (1991 – Pamětní cena Philipa K. Dicka), pozoruhodná moderní fantasy popisující střet trojice mladých žen různých generací s irskými mýty a s královstvím nadpřirozených sil. Román **Hearts, Hands and Voices** (1992 = **The Broken Land**) sleduje nesnadné pátrání mladé dívky po ztracené rodině během eskalujícího náboženského a politického konfliktu ve světě zcela změněném vysoce rozvinutými biotechnologiemi. V samostatně vydané novele **Scissors Cut Paper Wrap Stone** (1994) se brilantní student umění podílí s přítelem na vynálezu počítačem generovaných znaků vyvolávajících v pozorovateli rozmanité reakce, které mohou zahrnovat např. extázi či ztrátu paměti. V románu **Necroville** (1994 = **Terminal Café**) popisuje na pozadí příběhu umělce hledajícího důstojné dovršení

úspěšné kariéry vzpouru izolované komunity mrtvých, kteří jsou díky revolučnímu využití nanotechnologií přiváděni zpět k životu. O něco později se k tématu vrátil v nápady překypující novele „The Days of Solomon Gursky“ *(Asimovs SF* 1998, česky Dny Solomona Gurskyho – Vzdálené obzory/Laser-books 2008 a Extrémní science fiction/Triton 2009).

V románu **Chaga** (1995 = **Evolutions Shore**) se po dopadu meteoru začne z okolí afrického Kilimandžára fascinující rychlostí šířit ekosystém mimozemského původu schopný zničit veškeré člověkem vyrobené materiály a transformovat lidstvo do zcela nových podob. Titul vznikl rozšířením i u nás známé novely „Toward Kilimanjaro“ *(IASFM* 1990, česky Ke Kilimandžáru – Ikarie 4/98) a za zmínku stojí i vynechaná epizoda, později publikovaná pod názvem „Recording Angel“ (*Interzone* 1996). Pokračování tvoří vedle samostatně vydané novely **Tendeléo's Story** (2000 – Pamětní cena Theodora Sturgeona, česky Příběh Tendeléo – Ikarie 5/2003 a Budoucnosti/Laser-books 2007) také román **Kirinya** (1998), v němž se lidstvo už téměř zcela poddalo vlivu všepohlcujícího mimozemského života. Do budoucna autor plánuje rovněž román s předběžným názvem **Ananda** (dosud nepublikováno), jenž by měl celou sérii uzavřít. Hrdina románu **Sacrifice of Fools** (1996) se v touze po očistě svého jména snaží najít pravé viníky brutální vraždy významných představitelů komunity mimozemských osadníků, kteří na Zemi hledají útočiště výměnou za vysoce pokročilé technologie. Nesnadný život mimozemských přistěhovalců popisuje i trojice o něco dříve vydaných povídek.

Poté, co metamorfoval Afriku do kontinentu pokrytého mimozemskou biosférou, obrátil pozornost i na další pro anglo-americkou science fiction neobvyklé země. V románu **River of Gods** (2004 – Cena Britské asociace science fiction, nom. Hugo, česky Řeka bohů/Argo & Triton 2009) zobrazil Indii roku 2047 v příběhu devíti různorodých postav, jejichž osudy jsou navzájem propojeny. Zemi postihlo v důsledku nepřítomnosti monzunových dešťů katastrofální sucho, které může být příčinou války o vodu, umělé inteligence jsou stíhány a násilně ničeny, pokud se jim podaří

dosáhnout příliš vysoké hodnoty IQ, geneticky upravené děti vytvořily zcela novou společenskou kastu, dospělí lidé mohou být chirurgicky transformováni na neutrální pohlaví a ve vesmíru je objeven artefakt mimozemského původu – to jsou motivy vřele přijatého titulu, jenž je dnes mnohými považován za autorovo stěžejní dílo. S románem volně propojené kratší práce shrnul v souboru **Cyberabad Days** (2009), jmenujme z nich především novelu „The Little Goddess“ *(Asimov's SF* 2005 – nom. Hugo) a oceněnou noveletu „The Djinn's Wife“ *(Asimov's SF* 2006 – Hugo a Cena Britské asociace science fiction, česky Džinova žena – Ikarie 1/2008).

Ovšem tím autorovy odvážné výlety po Zemi blízké budoucnosti neskončily. Značnou pozornost vzbudil rovněž románem **Brasyl** (2007 – Cena Britské asociace science fiction, nom. Hugo a Nebula, česky Brasyl/připravuje Argo & Triton), kde zachytil nehynoucí vitalitu největšího jihoamerického státu v příběhu tří postav žijících ve třech různých historických obdobích. Každý z hrdinů odhaluje těžko přijatelnou skutečnost, podle níž je jeho svět součástí rozsáhlého kvantového multiverza, jehož bohatost je ohrožena konspirační snahou o dosažení neměnného stavu na věky věků. Připravovaný román **The Dervish House** (2010) je v rámci jakési volné trilogie budoucích obrazů exotických zemí věnován Turecku, státu, jenž je sice tradiční součástí Evropy, ale zároveň je na jejím okraji a díky islámské kultuře se v mnohém od západních zemí odlišuje. V osudech rodin žijících v titulním domě autor odhaluje bohatou mozaiku islámského života roku 2025.

Ian McDonald je vcelku plodným autorem kratších prací a ne všechny jsou dle jeho zvyku spojeny s některým z jeho románů. Z povídkové tvorby čítající přes padesát titulů uveďme u nás vydané práce „Empire Dreams“ *(IASFM* 1985, česky Sny o impériu – Ikarie 8/99), „Rainmaker Cometh“ *(Other Edens 3,* ed. Christopher Evans & Robert Holdstock 1989, česky Muž s deštěm přichází – To nejlepší ze SF 1/Kredit 1994), „Vivaldi“ *(Empire Dreams* 1988, česky Vivaldi – Ikarie 5/2000), „Fragments of an Analysis of a Case of Hysteria“ *(Tales of the Wandering Jew*, ed. Brian M. Stableford 1991, česky Zlomky analýzy případu hysterie – To nejlepší ze SF

2/ABR 1995) a „Verthandi's Ring“ *(New Space Opera,* ed. Gardner Dozois & Jonathan Strahan 2007, česky New Space Opera/Laser-books 2008). Pozornost odborné kritiky zaujaly rovněž některé další povídky, zejména tituly „Unfinished Portrait of the King of Pain by Van Gogh“ *(Empire Dreams* 1988 – nom. Nebula), „Innocents“ *(New Worlds 2,* ed. David S. Garnett 1992 – Cena Britské asociace science fiction), „Some Strange Desire“ *(Omni Best Science Fiction Three,* ed. Ellen Datlow 1993 – nom. World Fantasy Award) a „The Tear“ (*Galactic Empires,* ed. Gardner Dozois 2008). Souhrnně byla část z nich vydána v souborech **Empire Dreams** (1988) a **Speaking in Tongues** (1992).

Autorovy internetové stránky naleznete na adrese http://www.lysator.liu.se/unicotn/mcdonald/ a jeho blog můžete navštěvovat na adrese http://ianmcdonald.livejournal.com/.

Obsah

Část první: **Gangá Mata** 8
Část druhá: **Sát číd ekám brahmá** 75
Část třetí: **Kalki** 161
Část čtvrtá: **Tándava nritja** 270
Část pátá: **Jótirlinga** 387
Slovníček pojmů 498
Ian (Neil) McDonald (*1960) 508

EDICE FANTASTIKA

(nakladatelství Argo)

Dosud vydáno:

sv. 1 – Patrick Rothfuss: **Jméno větru**, kniha první

sv. 2 – Patrick Rothfuss: **Jméno větru**, kniha druhá

sv. 3 – Isaac Asimov: **Nadace**

sv. 4 – Guy Gavriel Kay: **Letní strom**

sv. 5 – Ursula K. Le Guinová: **Levá ruka tmy**

sv. 6 – Peter S. Beagle: **Poslední jednorožec**

sv. 7 – Ian McDonald: **Řeka bohů**

Připravujeme:

Ondřej Jireš ed.: **Hvězdy české sci-fi**

Isaac Asimov: **Nadace a Říše**

Guy Gavriel Kay: **Potulný oheň**

John Crowley: **Malý, velký**

Ian McDonald: **Brasyl**

Isaac Asimov: **Druhá Nadace**

Guy Gavriel Kay: **Nejtemnější cesta**

Ian M. Banks: **Hráč**

Ian McDonald
Řeka bohů

Z anglického originálu *River of Gods*, vydaného
nakladatelstvím Pyr v New Yorku roku 2007,
přeložil Aleš Drobek.
Ilustrace na obálce Stephan Martinière.
Sazba Petr Teichmann.
Grafická úprava obálky Lukáš Tuma.
Odpovědný redaktor Jolana Čermáková.
Technický redaktor Milan Dorazil.
V roce 2009 vydala nakladatelství Argo,
Milíčova 13, 130 00 Praha 3,
www.argo.cz, argo@argo.cz,
jako svou 1331. publikaci, 7. svazek edice Fantastika,
a nakladatelství Triton
Vykáňská 5, 100 00 Praha 10,
www.tridistri.cz,
jako svou 1361. publikaci, 367. svazek edice Trifid.
Vytiskla tiskárna Finidr.
Vydání první.

ISBN 978-80-257-0226-0 (Argo)
ISBN 978-80-7387-342-4 (Triton)

Knihy nakladatelství Triton si můžete objednat na www.tridistri.cz.
Tamtéž najdete informace o zvýhodněných cenách SF klubu Trifid.

Knihy nakladatelství Argo distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS
sklad: V Zahradě 877, 252 62 Horoměřice
tel. 226 519 383, fax 226 519 387
e-mail: odbyt@kosmas.cz
www.firma.kosmas.cz
Knihy je možno pohodlně zakoupit v internetovém knihkupectví
www.kosmas.cz